DAGSELECTIE 15-11-1991

aanslagen RaRa

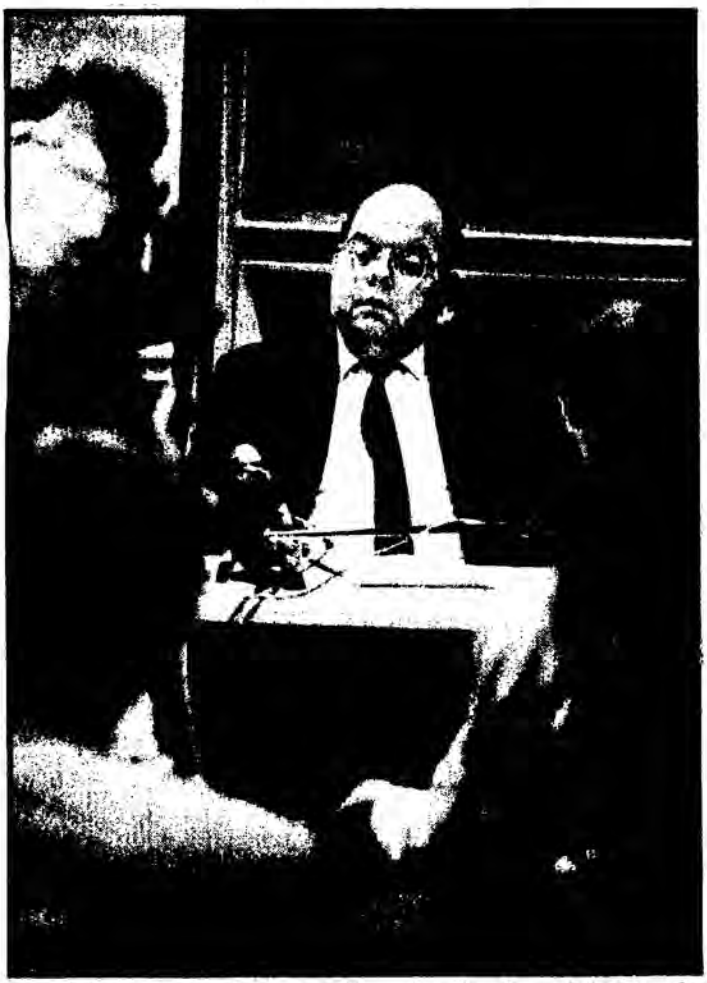
TR, 15-11-91

BVD-chef Docters van Leeuwen en het déjà vu-gevoel

door Chris Bruijnius

DEN HAAG – In een Europa waarin moorden op politici, militairen of vertegenwoordigers van het groot-kapitaal aan de orde van de dag zijn, is Nederland nog steeds een oase van rust. Geen wonder dat de bevolking na de aanslag op staatssecretaris Kosto spontaan roept: 'wat een rotstreek'. Zo wordt het spel hier niet gespeeld.

Zolang in Nederland nog geen equivalent is opgestaan van zwaar bewapende terroristische organisaties als IRA, ETA of RAF, is de roep om een politie-organisatie die zich gericht bezig houdt met terreurbestrijding nog zwak. Midden jaren tachtig werd die rust even verstoord door acties van de RaRa (Revolutionaire anti-racistische actie) tegen bedrijven die economische banden hadden met Zuid-Afrika.
Maar het Landelijk coördinatieteam (LCT) van de politie en de verschillende inlichtingendiensten, opgericht na de branden in de Makrovestigingen, wordt snel weer opgeheven wanneer acht verdachten in april 1988 zijn opgepakt. Dat zeven van hen binnen twaalf dagen weer op straat staan en de hoofdverdachte in hoger beroep wegens gebrekkig bewijs en vormfouten wordt vrijgesproken, is een lelijk smetje op het resultaat.
Hoewel, de leider van het LCT, de Amsterdamse hoofdinspecteur Van Hoogen, roept al vóór de rechtzitting: „Als de laatste verdachte wordt vrijgesproken, lig ik daar niet wakker van." Hij vindt dat het werk van zijn team is volbracht: het vlekje in de Nederlandse samenleving is getraceerd en voorlopig weggewerkt.
Nederland blijft in de jaren daarna niet geheel gespaard van terroristische activiteiten. Maar de bomaanslagen op Spaanse doelen in Den Haag, twee jaar geleden, kunnen gelukkig worden toegeschreven aan de ETA. Bedenkelijk wordt het pas als de RaRa maart 1990 weer

BVD-chef Docters van Leeuwen: Zo'n gedetailleerde profielschets, dat lijkt of hij z'n buurman beschrijft. FOTO ROEL ROZENBURG

Merkwaardige parallellen met RaRa-bestrijding in jaren '80

zijn gezicht toont. Met bomaanslagen op marechaussee-kazernes in Arnhem en Oldenzaal, maakt de organisatie tevens duidelijk haar terrein te hebben verlegd naar het 'verwerpelijke' vluchtelingenbeleid en tegen het 'bolwerk' Europa.
Ook een bomaanslag op het ministerie van justitie en brandstichting bij het Byzantium-complex in Amsterdam, diezelfde maand, worden door RaRa-afsplitsingen opgeëist. Maar omdat de schade relatief gering is en persoonlijke ongelukken uitblijven, lijkt de noodzaak tot een klopjacht op de 'terroristen' nog niet dwingend aanwezig.
De Nederlandse overheid voelt zich niet echt van binnenuit bedreigd. Zwaar bewaakte buitenlandse politici kijken met afgunst naar hun Nederlandse collega's, die frank en vrij door de stad wandelen. Goed, een enkele onverlaat volstaat het premier Lubbers te belagen. Maar van georganiseerde terreur lijkt geen sprake. Trouwens, er is toch altijd nog de Binnenlandse veiligheidsdienst om zulks scherp in de gaten te houden?
Dan worden twee zware bomaanslagen gepleegd op een ministerie en het huis van een staatssecretaris. En wat blijkt? De BVD heeft de aanslagen zien aankomen, maar niet kunnen verhinderen. Tot verbazing van velen geeft directeur A. Docters van Leeuwen een profiel van de daders, zó gedetailleerd, dat het lijkt of hij zijn buurman beschrijft. Een citaat: „Ze zijn te vinden bij een harde kern van 20 à 30 van de rond 400 mensen die zijn overgebleven van wat bij ons bekend staat als De Beweging".
Maar alle voorkennis ten spijt, de aanslag op Kosto was volgens hem niet te voorzien. Ook al valt de staatssecretaris binnen de nieuwe 'doelgroep' van de RaRa. En infiltratie in de omgeving van de bommenleggers was de BVD evenmin gelukt. „We zijn nu eenmaal niet onzichtbaar. Het gaat bij zo'n aanslag om een buitengewoon klein groepje mensen, bij wie je niet in de huiskamer kunt gaan zitten."
Haast terloops komt het hoofd van de BVD met zijn meest intrigerende opmerking. ***Zijn dienst heeft de afgelopen tijd reeds verschillende aanslagen verijdeld.*** Nee, meer kan hij daar niet over zeggen. Een niet te controleren uitspraak derhalve. Trouwens, heeft de BVD dan niet te laat aan de bel getrokken? Docters van Leeuwen zwijgt. Eén gedachte blijft wel hangen na zijn verhaal: het kan niet lang duren voor de daders in de boeien worden geslagen. De politie weet immers precies waar ze zoeken moet.
Tegelijkertijd veroorzaken de uitspraken van het hoofd van de BVD echter een *déjà vu*-gevoel. En wie de knipsels over de RaRa-bestrijding uit de jaren tachtig napluist, komt merkwaardige parallellen tegen. Na de eerste grote brand bij de Makro-instelling in Duivendrecht in 1985 zegt de Amsterdamse hoofdinspecteur Martens tegen Het Parool: „We hebben gegevens over mensen, van wie we vermoeden dat ze dit soort acties plegen. Die groep activisten zou wel groter moeten zijn, dan had je kans dat je eens wat hoorde. Dat gebeurt nooit."
En nadat in 1987 het Landelijk coördinatieteam is opgericht, verklaart een zegsman van de BVD in het Algemeen Dagblad: „Het probleem is dat er tegen specifieke personen geen bewijzen zijn aan te voeren en dat het niet mogelijk is verdachten dag en nacht te schaduwen en af te luisteren." Met als dader-analyse: „De groep verdachten telt enkele honderden leden, maar justitie concentreert zich op 20 tot 25 man van wat 'de harde kern' van De Beweging, een groep activisten wordt genoemd. Allen weten dat zij op het verlanglijstje van de politie staan en zij houden er rekening mee dat ze in de gaten worden gehouden."
Een maand voordat de RaRa-clan wordt opgerold, tekent het AD uit de mond van de BVD op: „De groep verdachten is teruggebracht tot 20 personen die de klok rond in de gaten worden gehouden. Deels gebeurt dat om nieuwe terroristische acties te voorkomen, deels in de hoop alsnog strafrechtelijk bewijs tegen hen te vinden. Dat door deze arbeidsintensieve observaties nieuwe aanslagen zijn verhinderd, staat vast."
Na de aanslag op staatssecretaris Kosto is opnieuw een Landelijk coördinatieteam opgericht. Het 'oude' team had een jaar nodig om de RaRa-daders in te rekenen. Hoe lang zal het, met alle wetenschap van de BVD, nu duren? „Het team heeft kennis genomen van de uitspraken van Docters van Leeuwen," aldus een woordvoerder gisteren. „Wij gaan uit van niet meer of minder dan dat de aanslag is opgeëist in een brief van de RaRa. Met alle respect, maar iedereen kan dat eronder schrijven."
De komende weken zal het LCT zeer terughoudend zijn in mededelingen over het onderzoek, kondigt de zegsman aan. Daarmee aangevend dat arrestaties waarschijnlijk niet op korte termijn te verwachten zijn. De lessen uit het verleden zijn geleerd. Het team zal niet luchthartig tot arrestaties overgaan.

Op het netvlies van menig politieman staat het beeld gegrift van de hoofdverdachte uit het vorige RaRa-proces: met de gympies op het verdachtenhekje lijkt hij zich al te verkneukelen op zijn vrijspraak.

TR , 15-11-91

Beveiliging ter discussie

Fractievoorzitters willen overleg over veiligheid politici

Van onze parlementsredactie

DEN HAAG – De voorzitters van de vier grote fracties in de Tweede Kamer gaan met de regering nader overleg voeren over de veiligheid van politici. Ze hebben zich dit gisteren voorgenomen naar aanleiding van de bomaanslagen op het huis van staatssecretaris Kosto en het ministerie van binnenlandse zaken.

Gisteren spraken de fractievoorzitters van CDA, PvdA, VVD en D66 (verenigd in de Kamercommissie voor de inlichtingen- en veiligheidsdiensten) met de ministers Hirsch Ballin (CDA, justitie) en Dales (PvdA, binnenlandse zaken) en BVD-chef Docters van Leeuwen, over het politie-onderzoek naar de daders.
CDA-fractievoorzitter Brinkman wilde na afloop in het belang van het onderzoek daarover geen mededelingen doen. Wel wilde hij kwijt dat de Kamerleden met de regering verder van gedachten willen wisselen over de beveiliging van politici.
Minister Hirsch Ballin is bereid tot zo'n gesprek, maar waarschuwde gisteren wel voor overhaaste conclusies. Voor de NCRV-radio maakte hij duidelijk dat hij er niets voor voelt plotseling 'allerlei cordons' om mensen heen te leggen. Volgens hem moet op een 'op een verstandige manier' met het gebeurde worden omgegaan. Hij voelt zich na de aanslagen ook niet anders dan daarvoor. „Ik ben gewoon bezig met het werk waar ik voor sta en de deskundigen gaan op een verstandige manier om met de risico's die zich hebben getoond. Er zijn wat extra bewakingsmaatregelen getroffen."
Zo wordt de woning van premier Lubbers in Rotterdam extra bewaakt. Op verzoek van het ministerie van binnenlandse zaken bewaken agenten het huis vanuit een observatiecontainer, die zo is geplaatst dat zowel de voor- als de achterkant van het huis in de gaten kan worden gehouden. Totnogtoe werd bij het huis van Lubbers alleen extra intensief gesurveilleerd.
De man om wie het woensdag allemaal draaide, zat gisteren weer achter zijn bureau in Den Haag: staatssecretaris Aad Kosto (PvdA) van justitie. Hij piekert er niet over om het na de enerverende gebeurtenis wat rustiger aan te doen. „Welnee, de bomaanslag heeft mij niet uit het lood geslagen. Integendeel, ik ben eerder gesterkt in mijn opvattingen", aldus Kosto, die zegt geen behoefte te hebben aan steun van een professionele hulpverlener.
„Het ergste vind ik het incident voor mijn vrouw. Die is om gezondheidsredenen tegenwoordig veel thuis en haar privésfeer is door de bomaanslag volkomen ontwricht. Ik heb ook te doen met mijn buren. Die zijn net als mijn vrouw het onschuldige slachtoffer geworden van deze berekende actie." 'Hartverwarmend' noemt Kosto de bloemen en brieven die hij en zijn vrouw zowel op het ministerie als in hun woonplaats Groot-Schermer na de aanslag hebben ontvangen.
Kosto realiseert zich dat hij zich met zijn werk niet populair maakt. „Maar dat is inherent aan mijn werk en daar weet ik mee te leven. Aanslagen als deze zijn mogelijk binnen ons democratisch bestel en met dezelfde middelen die een democratie ten dienste staan zullen ze moeten worden gestraft."

Volgens de staatssecretaris zijn de leden van de Rara-groepering met de bomaanslagen hun eerdere grenzen ver overschreden. „Het zijn puur criminele daden, gepleegd door intelligente mensen die hun zaken goed hadden voorbereid. Daarmee is de grens van wat een democratie kan toestaan ver overschreden. Ik wens de politie en justitie heel veel succes. Maar ook veel geluk in deze zaak, want dat hebben ze nodig om dit kwaliteitskarwei te klaren."

Volkskrant, 15-11-1991

Politieman vermoedt bij RARA „soort religieuze bezetenheid"

Van onze verslaggever
HANS MOLEMAN

AMSTERDAM — Stilletjes zoeken naar een speld in een hooiberg. Dat lijkt de enige juiste omschrijving voor de klus waaraan een landelijk onderzoeksteam van politie, CRI en BVD woensdag is begonnen. De daders van de bomaanslagen op het huis van staatssecretaris Kosto en het ministerie van Binnenlandse Zaken zullen uiterst moeilijk te achterhalen zijn, gelet op de eerdere ervaringen.

Ruim drieëneenhalf jaar geleden dacht Justitie RARA eindelijk te pakken te hebben. Op maandag 11 april 1988 viel een politiemacht van 150 man in alle vroegte zeven panden in Amsterdam binnen. Daarbij werden acht mensen aangehouden. Wat de kroon had moeten worden op anderhalf jaar rechercheWerk werd een afgang, die uiteindelijk slechts in de veroordeling van één RARA-activist resulteerde. Vijf verdachten moesten bij gebrek aan bewijs al binnen een week worden vrijgelaten, twee anderen konden een paar dagen later vertrekken.

Alleen de toen 30-jarige René R. bleef vastzitten. Hij was aangehouden in een kraakpand aan de Overtoom. Ondanks het feit dat zeven van de acht RARA-verdachten zo snel weer op vrije voeten waren, bleef het onderzoeksteam ervan overtuigd dat zij iets met de RARA-acties te maken hadden. Deze overtuiging leidde verder nergens toe.

Over de wijze waarop het onderzoek in 1987 en 1988 werd uitgevoerd is weinig bekend geworden. Politie en Justitie waren destijds spaarzaam met mededelingen. Dezelfde radiostilte geldt nu bij het opzetten van het nieuwe RARA-team.

Een ding is zeker: H. van Hoogen, in 1988 hoofdinspecteur en chef van het Bureau Bijzondere Zaken van de Amsterdamse politie, is niet van de partij. De chef van het vorige RARA-team werkt inmiddels bij een ander korps.

De enige keer dat Van Hoogen naar buiten trad was drie jaar geleden. In Vrij Nederland vertelde hij over de werkwijze en de moeilijkheden waarmee zijn team werd geconfronteerd toen de verdachten waren aangehouden.

Het begint met de „daderanalyse". „Het eerste wat je bij zo'n onderzoek doet, is kijken wie wel eens eerder zoiets gedaan heeft. Dan kom je in de Staatsliedenbuurt terecht, maar ook in Nijmegen. Als je ten slotte een lijst hebt, wordt het daarna een kwestie van afstrepen. Je komt bij een stuk of twaalf mensen terecht, die de harde lijn willen volgen. Wat ik nu zeg, is puur speculatief, maar ik denk dat RARA maar een heel beperkt groepje is binnen die groep, niet meer dan een man of vier. Er waren ook andere groepen, dat loopt door elkaar heen", aldus Van Hoogen.

Daarna breekt een periode aan van schaduwen en afluisteren van telefoongesprekken. Als het onderzoeksteam eenmaal voldoende aanwijzingen in de richting van de daders denkt te hebben (het vorige RARA-team verzamelde een dossier van 2500 pagina's), volgen de invallen, huiszoekingen en arrestaties.

Bij de verhoren ondervonden politie en Justitie destijds dat het onmogelijk was ook maar iets van de RARA-verdachten los te krijgen. Van Hoogen: „Deze heren en dames zijn heel andere types. Als je vroeger tien weken achter een inbreker aan zat, kende je zo'n man. Dan kon je met hem praten, en dat wilden ze zelf ook. Maar zulke mensen laten niets toe, ze worden gedreven door een soort religieuze bezetenheid. Als ze luisteren worden ze kwetsbaar, dan gaat hun geloof wellicht wankelen."

De veroordeling van René R. werd uiteindelijk mogelijk omdat zijn vingerafdrukken waren aangetroffen op het onstekingsmechanisme van een onontplofte brandbom bij de Schiedamse paspoortdrukkerij Elba. Hij was eerst voor nog vier andere aanslagen veroordeeld, maar het Amsterdamse gerechtshof sprak hem hiervoor vrij omdat het technische bewijs onrechtmatig was verkregen.

Het nieuwe onderzoeksteam zal de gangen van R. en de acht oude RARA-verdachten dezer dagen ongetwijfeld nagaan. Maar de kans dat zij zijn betrokken bij de nieuwe bomaanslagen lijkt zeer klein: RARA heeft zich laten kennen als een uiterst behoedzaam opererend groepje activisten.

VK, 15-11-91

MAAIKE HELDER

Hoofd

IN DUITSLAND worden vluchtelingen aangevallen en in brand gestoken. Er wordt niet van tevoren gewaarschuwd. Er vallen doden. En wat is de reactie van de Duitse politici? Dat ze de wet willen veranderen, zodat er minder vluchtelingen Duitsland in kunnen komen. Raar.

In Nederland wordt het huis van de staatssecretaris voor vluchtelingen door een bom vernield. Er wordt van tevoren gewaarschuwd. Er vallen geen doden. En wat is de reactie van de Nederlandse politici? Dat „zulke gebeurtenissen de positie van de vluchtelingen niet gunstiger maken". Hoezo? Het zijn de politici die de positie van de vluchtelingen gunstig of ongunstig kunnen maken. Dreigen ze nu dat een aanslag op een politicus de positie van de vluchteling slechter zal maken? Zeker de kinderbijslag weer flink verhogen, zodat ze kunnen klagen dat ons land te vol wordt.

Zou het toch een Rechtse bom zijn geweest?

We zullen het de BVD vragen.

Elke keer dat het hoofd van de BVD op de televisie komt, krijgen we te horen dat dat iets heel bijzonders is. Ik moet toegeven: het is iets heel bijzonders. Maar ik háát het altijd als bij een vrouwelijke minister alleen over de haarval en de roklengte wordt gesproken, dus ik laat het uiterlijk van het hoofd buiten beschouwing. Wat zei het hoofd?

Het hoofd zei: „Het ministerie waar de bom is ontploft wordt perfect bewaakt." Zoiets kan hij toch beter zeggen op een avond dat er niet net een bom is ontploft.

Het hoofd zei: „De daders zijn intelligente, goed-opgeleide dertigers die elkaar van de hbs kennen." Het leek wel of hij een signalement van mij verspreidde. Maar gelukkig zei hij daarna steeds: „Jongens", dus ik hoef niet bang te zijn voor een klop op de deur.

Het hoofd zei: „De daders zijn anti-imperialisten."

Ik ben ook anti-imperialistisch. Eigenlijk dacht ik dat na 1949 heel Nederland tegen imperialisme was.

Het hoofd zei: „Ze maken zo'n bom niet op straat, maar in een kamertje, en daar zijn wij niet bij. Wij kunnen er dus niets aan doen."

En zo zorgde het hoofd van de BVD op een droeve dag toch nog voor een ontspannende lachbui.

VK, 15-11-91

GEACHTE REDACTIE

Bomaanslagen

Met afschuw hebben wij kennis genomen van de bomaanslag op staatssecretaris Aad Kosto. Niet alleen veroordelen wij deze aanslag, ook vrezen wij dat deze verwerpelijke wijze van actievoeren een volstrekt averechts effect zal hebben.

RaRa doet er ons inziens verstandig aan zich ernstig te bezinnen op het doel van dergelijke acties. De belangen van asielzoekers en minderheden worden met deze vorm van terreur alleen maar geschaad. Dit geweld roept geweld op, waarbij juist de mensen voor wie RaRa denkt op te komen het slachtoffer zullen zijn. Wie dat niet onderkent, hanteert een even simplistisch wereldbeeld als degenen die geweld tegen minderheden plegen.

Wij onderschrijven natuurlijk de noodzaak om politici en bewindslieden op hun verantwoordelijkheid jegens vluchtelingen en minderheden te wijzen. Daarbij is geweld echter de minst effectieve methode.

Ook getuigt het van cynisme om juist staatssecretaris Kosto als slachtofer uit te kiezen. Zijn beleid mag nog zo ter discussie staan, hem kan zeker niet verweten worden zijn verantwoordelijkheden jegens asielzoekers niet te kennen.

Wij willen daarom RaRa dringend oproepen om dit soort acties na te laten. Wij strijden voor dezelfde idealen waar het de humane plicht betreft vluchtelingen op te nemen en racisme tot op het bot te bestrijden, vandaar dit dringend appèl.

Wij hopen ook dat het Amsterdams Solidariteits Komitee Vluchtelingen (ASKV) zich alsnog van de bomaanslagen zal distantiëren. Het tonen van begrip voor de motieven achter de bomaanslagen is even gratuit als het tonen van begrip voor extreem-rechts. Begrip is het resultaat van begrijpen en mag nimmer worden verward met instemming. Voor die verwarring heeft het ASKV helaas wel gezorgd met zijn dubbelzinnige reactie op de bomaanslagen.

UTRECHT *Joop Lahaise*
Anti Discriminatie Overleg

Onbegrip

Door met bommen te gooien denkt Rara een dienst te bewijzen aan voor terreur gevluchte asielzoekers. Ze snappen er ook niks van.

AMSTERDAM *Carla Muller*

Alg. Dagblad, 15-11-1991

Roep om meer politieke controle op de BVD

door FRANS BOOGAARD

DEN HAAG — Twee tv-ploegen, radioverslaggevers en een klein legertje schrijvende pers: de vaste Tweede-Kamercommissie voor de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, in de wandeling de 'BVD-commissie', pleegt doorgaans haar werkzaamheden meer in het verborgene te verrichten dan gisteren.

Meer dan een uur onderhielden de fractieleiders Brinkman (CDA), Wöltgens (PvdA), Bolkestein (VVD) en Van Mierlo (D66) zich in de Tweede Kamer met twee ministers en enkele veiligheidsfunctionarissen over de bomaanslagen op het ministerie van binnenlandse zaken en het huis van staatssecretaris Kosto (justitie).

Groen Links

Toch, zegt Groen Links-Kamerlid Willems, schiet in het algemeen de politieke controle op de BVD en andere veiligheidsdiensten ernstig tekort.

Volgens hem komt de commissie vrijwel uitsluitend bijeen als de politieke actualiteit daartoe aanleiding geeft. Ze baseert zich dan in zo grote mate op informatie van ambtenaren dat van echte politieke controle geen sprake is.

Willems: „Wij willen de commissie openbreken. De vertrouwelijkheid beperken tot het strikt nodige. Het lidmaatschap niet voorbehouden aan fractieleiders, die voor dit werk vaak minder tijd hebben dan gewone Kamerleden."

Groen Links (6 zetels) heeft op dit moment uit principe geen zitting in wat geldt als de meest besloten Kamercommissie. Opgericht in 1952 hebben alleen opeenvolgende fractieleiders er deel van uitgemaakt, ooit ook van de PPR.

Wat zij in de commissie horen, komt nooit verder dan het echtelijk bed. Collega-Kamerleden, ministers en andere partijprominenten blijven onwetend.

Willems erkent dat geheimhouding inherent is aan het wezen van de BVD, die met openheid even slecht uit de voeten kan als een vollegronds-tuinder met hagel, maar hij is bang dat soms vertrouwelijkheid de dienst ook wel goed uitkomt.

'In opspraak'

„Het afgelopen jaar is de BVD nogal eens in opspraak geweest. Ze werkte met infiltranten, liet hen soms deelnemen aan acties en zorgde er dan later voor dat hun dossier bij Justitie kwijtraakte. De Kamercommissie kan daartegen niet optreden als zij voor al haar informatie afhankelijk is van de minister. Wij willen dat over operaties vertrouwelijk wordt gesproken, maar over het beleid niet. Dat garandeert een veel betere parlementaire controle."

Ook VVD-Kamerlid Dijkstal, woordvoerder voor de inlichtingendiensten en als zodanig 'controleur' van zijn eigen fractieleider Bolkestein, vindt dat de openheid van de kant van de regering veel groter zou moeten zijn: „De regering is veel te spastisch, ze heeft koudwatervrees. De parlementaire controle is daardoor onvoldoende."

Mr. D. van der Windt, griffier van de commissie: „De minister en huidige BVD-directeur stellen zich opener op."

Werking

De werking van de commissie berust volgens hem op een merkwaardige paradox. „In feite is het functioneren van de hele parlementaire democratie gebaseerd op het vertrouwen dat je de inlichtingen krijgt die je vraagt. Dat geldt hier in het bijzonder. Blijkt nu door omstandigheden dat vertrouwen een keer te worden beschaamd, dan breekt je dat als informant zuur op. Dat is een natuurlijke prikkel voor de diensten het parlement zorgvuldig te informeren."

Volgens Willems draait de BVD-commissie feitelijk op Brinkman en de griffier en is de interesse bij de andere fractieleiders niet echt overweldigend.

De woordvoerder van Brinkman noemt dat 'onzin'.

Van der Windt: „Iedereen is er bijna altijd. En als Groen Links belooft zich aan de spelregels en speciaal de geheimhouding te houden, is ook de leider van die fractie welkom."

Alg. Dagblad, 15-11-1991

Kans op meer aanslagen

'Verklaring van geflipte student of historicus'

VERVOLG VAN PAGINA 1

DEN HAAG — Een 'geflipte student of historicus' van ongeveer 30 jaar oud heeft de verklaring opgesteld waarin de Revolutionaire Anti Racistische Actie (Rara) de verantwoordelijkheid voor de bomaanslagen op het huis van staatssecretaris Kosto en het ministerie van binnenlandse zaken heeft opgeëist.

Tot die mogelijkheid concludeert de terrorisme-deskundige drs. C. Visser van het instituut voor internationale betrekkingen Clingendael, die de brief heeft bestudeerd.

Hij vindt het opvallend dat de bom in Grootschermer volgens de verklaring tegen een schuur was geplaatst maar in werkelijkheid tegen de woning van Kosto. Zo ook dat het ministerie van binnenlandse zaken is getroffen terwijl de verklaring over het ministerie van justitie gaat. „Misschien dat de schrijver niet helemaal op de hoogte was van de plannen van de bommenleggers", aldus Visser.

Hij waarschuwt voor mogelijk nieuwe aanslagen op minister Kok en VVD-fractievoorzitter Bolkestein (VVD) omdat die met name worden genoemd.

De terrorisme-deskundige verkondigt bovendien de theorie dat de aanslagen zijn uitgevoerd uit teleurstelling over het beleid van de PvdA, omdat de actie niet op de politiek verantwoordelijke minister Hirsch Ballin maar op Kosto was gericht.

Het team van politie, BVD en CRI dat de bomaanslagen onderzoekt zal zich in eerste instantie richten op een kleine groep, die al eerder in verband met door Rara geclaimde aanslagen in kaart is gebracht.

Hiervoor zal onder meer gebruik worden gemaakt van de uitgebreide dossiers, die al over de militante beweging zijn aangelegd door het vorige Rara-team.

De politiemensen die het nieuwe Rara-onderzoek uitvoeren, staan voor een moeilijke taak, omdat het oude team ondanks uitputtend recherchewerk onvoldoende greep op de organisatie kreeg om leden veroordeeld te krijgen. Gezien de aard van de aanslagen wordt aangenomen dat het om een zeer militante kern gaat, die zich na acties tegen apartheid nu tegen het asielbeleid richt.

AD, 15-11-91

Politiebeveiliging verscherpt bij huis bewindslieden

Van onze verslaggever

AMSTERDAM — De beveiliging van een aantal bewindslieden is verscherpt, na de bomaanslagen op de woning van Kosto en op het ministerie van Binnenlandse Zaken. Kosto, die donderdag zijn werk hervatte, heeft laten weten dat voor hem speciale veiligheidsmaatregelen zijn getroffen. De huizen van onder anderen premier Lubbers en minister d'Ancona van WVC worden permanent door de politie bewaakt.

Voor de woning van Lubbers in de Rotterdamse wijk Kralingen is zelfs een observatiecontainer geplaatst. Ook het huis van VVD-fractieleider Bolkestein is onder politiebewaking gesteld. In de verklaring van de actiegroep RARA, die de verantwoordelijkheid voor de bomaanslagen heeft opgeëist, wordt Bolkestein als enig kamerlid met name genoemd, omdat hij vindt dat minderheden zich beter moeten aanpassen aan Nederlandse regels en wetten.

Het Landelijk Coördinatie Centrum, waarin ambtenaren van de ministeries van Binnenlandse Zaken en Justitie voortdurend de veiligheid beoordelen van politici, diplomaten en andere belangrijke personen, besloot donderdag tot de verscherpte beveiliging van de bewindslieden en Bolkestein. De ministeries wilden het besluit niet toelichten: „Over beveiliging worden nooit uitspraken gedaan." Tot nu toe bestond de bewaking van de woningen van ministers en staatssecretarissen uit een intensieve surveillance van de politie.

De voorzitters van de vier grote fracties in de Tweede Kamer hebben de regering gevraagd om nader overleg over de veiligheid van politici. Dat gebeurde in een besloten bijeenkomst van de kamercommissie voor inlichtingen- en veiligheidsdiensten. Tijdens de inderhaast bijeengeroepen vergadering werden de fractievoorzitters van CDA, PvdA, VVD en D66 door de ministers Dales van Binnenlandse Zaken en Hirsch Ballin van Justitie nauwgezet geïnformeerd over de beveiligingssituatie.

Minister Hirsch Ballin zei dat hij bereid is te praten over een betere bewaking van bewindslieden, maar waarschuwde voor overhaaste conclusies. Volgens hem moet beveiliging niets meer en minder zijn dan op basis van reële feiten nodig is. De bewindsman stelde dat na de bomaanslagen van RARA niet plotseling allerlei kordons om mensen heen gelegd moeten worden. „Er dient op een verstandige manier met het gebeurde te worden omgegaan."

De politie wilde gisteren niet ingaan op eventuele resultaten van het technisch onderzoek op de plaatsen van de bomaanslagen. Het sporenonderzoek in Den Haag is klaar en de technisch rechercheurs in Grootschermer hopen vandaag hun werk af te ronden. Het onderzoek in Noord-Holland neemt meer tijd in beslag dan verwacht, doordat het huis van Kosto wegens instortingsgevaar eerst moest worden gestut.

Kosto heeft inmiddels vervangende woonruimte gekregen. Het zal zeker zes maanden duren voordat de vernielingen aan zijn eigen huis zijn hersteld. Volgens de staatssecretaris zal de verzekering alle schade aan zijn woning en die van zijn buren vergoeden. Op zijn departement in Den Haag ontving Kosto een grote hoeveelheid reacties en steunbetuigingen.

In tegenstelling tot officiële mededelingen is bij de explosie in het ministerie van Binnenlandse Zaken niet de afdeling voorlichting en communicatie het zwaarst getroffen, maar de directie coördinatie minderhedenbeleid.

Door de klap zijn documenten weggewaaid en de archieven deels vernietigd. Er zijn stukken verdwenen die noodzakelijk zijn voor de voorbereiding van een kamerdebat en een vergadering van de Culturele Raad van Europa in Maastricht, die binnenkort worden gehouden.

Het is niet duidelijk wat hiervan de gevolgen zijn. Het departement kon niet zeggen waarom de verwoestingen op de afdeling minderhedenbeleid zijn verzwegen. De ambtenaren van deze directie vrezen dat de bom met opzet tegen hun afdeling is gericht. Dat is niet gebleken uit de verklaring van RARA.

Alg. Dagblad, 15-11-1991

Asielbeleid ondankbare taak voor bewindslieden

DE terroristen van de Rara hebben in het 'Kommunikee' waarmee zij hun aanslagen op het huis van staatssecretaris Kosto en een ministerie verklaarden, het asielbeleid als motief aangegeven.

„Met deze acties willen wij een grens stellen aan het asielbeleid dat mensen afschrijft, uitsluit en ontmenselijkt. Een beleid gemaakt door loyale ambtenaren en politiek verantwoordelijken. Aanwijsbaar en aan te pakken", schrijft de terreurgroep.

Op het asielbeleid wordt geregeld zware kritiek uitgeoefend, van links en rechts. Voor de een is het beleid te hard of te zakelijk, voor de ander te toegeeflijk. De bewindslieden van justitie, Hirsch Ballin en Kosto, moeten tussen de klippen zien door te zeilen.

Het uitgangspunt, en daarin worden ze Kamerbreed gesteund, is dat ons land overvol is en daarom geen immigratieland kan zijn. Buitenlanders die zich hier om economische redenen willen vestigen, worden slechts mondjesmaat toegelaten.

door JACQUES DEN BOER

„Nederland is wel gastland voor vluchtelingen", zo onderstreepten zij nog eens in juni in een brief aan de Tweede Kamer. Maar niet iedere buitenlander die zich meldt als asielzoeker is een vluchteling. Vorig jaar werden 9.000 asielverzoeken afgewezen. Er dienden zich 21.000 asielzoekers aan.

Een vluchteling is 'iedere persoon die gegronde vrees heeft voor vervolging vanwege zijn ras, godsdienst, nationaliteit, politieke overtuiging of tot een bepaalde sociale groep behoort', aldus het Vluchtelingenverdrag van de Verenigde Naties. Daar houdt Nederland zich aan. Vorig jaar werden ongeveer zevenhonderd mensen als vluchteling toegelaten.

Verder mag iedere buitenlander die rechtsgeldig in Nederland is, na verloop van tijd zijn gezin of een huwelijkspartner hierheen halen. Zo komen 30.000 buitenlanders per jaar ons land binnen, vooral uit Turkije en Marokko.

Deze intocht is gebaseerd op de Grondwet die zegt dat iedere ingezetene dezelfde rechten heeft, en op het Europese verdrag voor de bescherming van de rechten van de mens. „Dat zijn grote verworvenheden, waaraan je niet mag morrelen," zei Kosto onlangs in Elsevier.

Emoties

Emoties komen vaak los als er wordt gepraat over buitenlanders die voor asielverlening aankloppen als slachtoffer van burgeroorlog, milieuramp, hongersnood of beroerde politieke of economische omstandigheden in hun land. Zij vallen niet onder het begrip 'vluchteling' als ze niet aan vervolging hebben blootgestaan.

Om humanitaire redenen worden zulke mensen toch geregeld toegelaten als 'gedoogden', in principe voor drie jaar. Maar hier ligt een bron van conflicten, omdat Nederland een 'restrictief toelatingsbeleid' voert.

Kosto hamert er geregeld op. „Als we tegen economische migranten geen barrières opwerpen, zou zich een geweldige stroom mensen uit de wereld richting Nederland bewegen omdat ze het hier prettiger denken te hebben dan in eigen land."

Een andere bron van emoties vormen de naar schatting honderdduizend illegale buitenlanders in ons land van wie er velen met onbekommerde medewerking van ambtenaren gebruik maken van de sociale regelingen. Ook deze mensen kunnen onder omstandigheden als 'gedoogde' worden toegelaten, maar verder wil Kosto ze harder gaan aanpakken.

Advocaten

Bij dit alles worden de bewindslieden van justitie op de huid gezeten door een organisatie als VluchtelingenWerk en niet minder dan 350 advocaten die zich hebben gespecialiseerd in vreemdelingenzaken.

Andere Westeuropese landen kampen met soortgelijke problemen als Nederland. Ze worstelen allemaal met de toelating en opvang van vreemdelingen en met felle maatschappelijke reacties, soms geweldadig, zoals nu uit onverwachte hoek ook in ons land. Ook in dit opzicht vervagen de grenzen in Europa. Hirsch Ballin en Kosto hebben een ondankbare en riskante taak.

Alg. Dagblad, 15-11-1991

REEKS VALSE BOMMELDINGEN

Brokx: Ik ben niet bang

TILBURG/ROTTERDAM — „Ze kunnen mij wel blij maken, maar niet bang." Vanuit Hongkong reageert burgemeester Brokx van Tilburg geschokt maar strijdbaar op het nieuws dat zijn stad woensdagavond werd opgeschrikt door een anonieme bommelding.

Als voorzitter van de commissie herstructurering openbaar vervoer reist Brokx namens het ministerie van verkeer door het Verre Oosten. Hij denkt dat hij als burgervader tot mikpunt van 'een lugubere grap' werd gekozen, omdat het huis van de in Tilburg wonende minister van justitie Hirsch Ballin scherp werd bewaakt.

Zowel het appartementencomplex waar Brokx woont als het stadhuis werden na de melding ontruimd. Bij het stadhuis werd een verdacht pakje gevonden, maar dat bleek een ongevaarlijk transistorradiootje te bevatten. De politie van Tilburg acht de kans klein dat de dader wordt achterhaald. De sporen liggen niet voor het oprapen en de politie is niet van plan intensief te gaan speuren.

Valse bom-meldingen leidden gisteren ook tot opschudding in Rotterdam, waar het Airport Hotel en het Novotel bij het Brainpark het mikpunt waren.

Personeelsleden en bezoekers van het Novotel Brainpark werden gistermorgen gealarmeerd nadat om half 10 een anonieme man opbelde met de mededeling dat een half uur later een bom zou ontploffen. Meteen werden de 150 gasten en medewerkers geëvacueerd. De politie sloot de wegen in de omgeving af, maar er gebeurde niets. Om kwart over tien doorzochten drie politiemannen het hotel, waar niets verdachts werd gevonden.

Tegen 4 uur 's middags ontving de receptioniste van het Rotterdam Airport Hotel aan de Vliegveldweg de telefonische melding dat om 5 uur een bom zou ontploffen. Op aanraden van de politie werd het gebouw ontruimd, maar de melding bleek vals.

Loos alarm bleek ook de melding die gistermorgen binnenkwam bij het Brabants Dagblad in Den Bosch, waar bij het reclasseringsbureau een bom zou zijn geplaatst. De politie, die het niet nodig vond het gebouw te ontruimen, vond niets onheilspellends.

Alg. Dagblad, 15-11-1991

Getracht met bommelding verslavende medicijnen te krijgen

Van een onzer verslaggevers

SPIJKENISSE — Een 21-jarige drugsverslaafde heeft gisteren in Spijkenisse met een bom-melding geprobeerd om van een apotheek verslavende medicijnen los te krijgen. De politie zag zich genoodzaakt om enkele straten af te zetten en woningen en winkels te ontruimen. Zo'n vijftig bewoners moesten hun huis uit.

In het telefoontje met de apotheek had de dader gedreigd dat er een bom zou ontploffen en dat een door hem gegijzeld meisje zou worden gedood als niet op een bepaalde plek aan de Orchideestraat een zakje met de medicijnen zou worden neergelegd.

Nadat alle voorzorgsmaatregelen waren genomen besloot de politie het zakje op de aangegeven plaats neer te leggen. Terwijl de politie op de loer lag werd het pakje niet door de dader weggehaald, maar werd het opgeraapt door een winkelende vrouw, die het mee naar huis nam. De man belde vervolgens de apotheek opnieuw op en voor de tweede keer werden de medicijnen in de Orchideestraat neergelegd. Meteen toen hij ze er wilde weghalen werd hij gearresteerd.

Alg. Dagblad, 15-11-1991

Rotterdams stadhuis ontruimd na bommelding

Van een onzer verslaggeefsters

ROTTERDAM — Het Rotterdamse stadhuis is gisteravond bijna twee uur ontruimd geweest na een telefoontje dat er een bom zou zijn in het gebouw. Dat gebeurde net voor het tweede deel van de gemeenteraadsvergadering waarin de gemeenteraad zich uiteindelijk definitief uitsprak over de aanleg van een stadsbrug, een metrostation en een toevoerweg met viaduct naar het stedebouwkundige project Kop van Zuid. De herindeling van deelgemeenteraden stond ook op de agenda.„We hoorden net even voor acht uur dat we de raadzaal niet in konden", aldus de wethouder van onderwijs en culturele minderheden, mevrouw E. Hallesleben. „Dus gingen we eigenlijk heel rustig naar beneden in de hal en later naar een café recht tegenover het stadhuis, waar iedereen aan de koffie heeft gezeten. Er was geen enkele paniek. Iedereen reageerde heel lakoniek, ook de mensen op de publieke tribune. Maar als je erover napraat hoor je hier en daar wel boosheid. Dat mensen zoiets doen!"

Burgemeester Peper vertelde dat hem kort voor acht uur een telefoontje had bereikt, waarin met verdraaide stem werd gemeld dat om half negen een bom zou exploderen in de raadzaal. Peper zei dat hij geen risico had willen nemen en de melding serieus had genomen.

Toen bleek dat er niets aan de hand was, werd kort na tien uur de raadsvergadering hervat en kon er weer over de brug worden gepraat. Een geknikte éénpyloonsbrug. Die moet zo chique worden dat hij de kwaliteit van een heel stedebouwkundig project omhoog tilt. De gemeenteraad ging er schoorvoetend mee akkoord.

Duurder

Maar met de nodige investering van 365 miljoen gulden is hij ook 70 miljoen gulden duurder dan oorspronkelijk in kas was. Dat 'veel duurder' geldt ook voor de aanleg van een metrostation en een toevoerweg met viaduct naar de plaats waar hoogwaardige woning- en kantorenbouw op de linker Maasoever moet komen. Er moet bij elkaar 566 miljoen gulden aan kredieten voor worden vrijgemaakt voor de infrastructuur van het prestigieuze stedebouwkundige project Kop van Zuid.

Het Rijk is een belangrijke partner als geldschieter. Het gemeentebestuur denkt de 29 miljoen gulden, die Rotterdam zelf moet bijpassen voor die infrastructuur, te kunnen financieren met inkomsten uit grondexploitatie, bezuinigingen en verder door te bezien waar geen geld voor hoeft te worden uitgetrokken.

Wethouder J. Linthorst (ruimtelijke ordening) tekende bij het kostenaspect wel aan dat het „geen gewoonte moet worden dingen onnodig duur te maken. Maar soms mag het ook wel eens een stukje duurder zijn", zei Linthorst over de tientallen miljoenen, die extra moeten worden uitgegeven. „Vooral als het om een brug gaat die de verbeelding meer zichtbaar maakt. Ik denk dat de brug uitdrukt wat we met de Kop van Zuid beogen."

TEL. 15-11-91

Politie: RaRa-bommen zeer professioneel

Van een onzer verslaggevers

DEN HAAG, vrijdag

De twee bommen die door de terreurorganisatie RaRa zijn gebruikt bij het opblazen van het woonhuis van staatssecretaris van Justitie mr. A. Kosto en de aanslag op het ministerie van Binnenlandse Zaken in Den Haag, blijken uit de eerste onderzoekingen door explosieven-deskundigen van de politie „van zeer professionele makelij".

Politieonderzoekers toonden zich gisteren onder de indruk van de zwaarte van de bommen, die vermoedelijk bestonden uit kneedspringstof en tot ontploffing werden gebracht door elektrische tijdgestuurde ontstekingsmechanismen. „Je kunt hier niet meer spreken van kinderwerk, dit was het werk van professionele criminelen zoals dat in Nederland nog niet eerder is vertoond", aldus een bij het onderzoek betrokken explosieven-deskundige.

Technische rechercheurs zullen niet eerder dan midden volgende week inzicht hebben in de juiste samenstelling en zwaarte van de twee RaRa-bommen.

Immense klus

Het analyseren van de bomresten is volgens de onderzoekers „een immense klus". Door de zwaarte van de gebruikte explosieven is zo'n ravage ontstaan dat technische rechercheurs er gisteren nog niet in slaagden bij de explosiehaarden te komen. Bij het zwaar gehavende woonhuis van PvdA-bewindsman Kosto konden onderzoekers gisteren nagenoeg niets uitrichten wegens acuut instortingsgevaar. Wel zochten rechercheurs met behulp van een hoogwerker op het dak van het huis naar stille getuigen en miniscule aanwijzingen.

Een ongekend groot politieteam onder leiding van de landelijk terreur-officier van justitie mr. Floris Varenkamp heeft gisteren de jacht geopend op de daders van de aanslag, die worden gezocht in anti-imperialistische kring. De gemeentepolitie van Den Haag en de rijkspolitie van Alkmaar worden hierbij terzijde gestaan door zeven specialisten van de Centrale Recherche Informatiedienst (CRI) en misdaad-analisten van de BVD.

Bekend is dat de BVD en CRI een vrij goed beeld hebben van de RaRa-dadergroep, die zijn wortels heeft in kringen van anarchisten met een hoog opleidingsniveau.

AD. 15-11-91

Sommige politici extra bewaakt

Van onze verslaggevers

DEN HAAG — De Tweede Kamer en het kabinet zullen nagaan of de veiligheid van politici in Nederland is gewaarborgd dan wel verbeterd moet worden.

CDA-fractieleider Brinkman, voorzitter van de Kamercommissie voor de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten, deelde dat gisteren mee na geheim beraad met de ministers Dales (binnenlandse zaken), Hirsch Ballin (justitie) en veiligheidsfunctionarissen, onder wie BVD-chef Docters Van Leeuwen.

Hirsch Ballin verklaarde dat hij niet onmiddellijk 'allerlei kordons' om mensen wil. Politici die een verhoogd risico lopen, genieten tijdelijk extra bescherming. Dat is volgens de minister op dit moment voldoende.

Bij het huis van premier Lubbers in Rotterdam werd gisteren een container geplaatst, van waaruit de politie de woning voortdurend in de gaten houdt.

De directeur van de BVD heeft Brinkman en diens collega's Wöltgens (PvdA), Bolkestein (VVD) en Van Mierlo (D66) ingelicht over de politieke achtergrond van de Rara-groep, die de bomaanslagen op Kosto en Binnenlandse Zaken heeft opgeëist en haar bindingen met buitenlandse groepen.

De commissie was vooral geïnteresseerd in de vraag waarom de BVD door de aanslagen zo volstrekt werd verrast, nadat de harde kern van Rara eerder dit jaar acties had aangekondigd.

Op pagina 5:
Roep om politieke controle op BVD
Deskundige waarschuwt
Veel valse bommeldingen

Telegraaf, 15-11-1991

Naïef

Na de aanslagen van woensdag is het probleem van de beveiliging van politieke voorlieden terecht weer hoog op de politieke agenda geplaatst. Hopelijk behoudt dat vraagstuk een hoge prioriteit en verslapt de aandacht niet naarmate de afstand tot het verwerpelijk gebeuren in de tijd toeneemt.

Tot voor de aanslagen reageerden politici met grote wrevel als werd gesproken over extra beveiliging. Zij vonden dat een inbreuk op hun particuliere leven die een goede relatie met de kiezers in de weg staat. Om hun afkeer van beveiliging te onderstrepen werd, zonder enig bewijs overigens, verklaard dat meer politie geweld zou uitlokken. Er moest tenminste sprake zijn van een concrete of algemene dreiging voordat met extra beveiliging akkoord werd gegaan.

Het wordt tijd dat politici meer rekening gaan houden met mogelijke bedreigingen.

Terwijl overal in de wereld sprake is van toenemend geweld, moet, helaas, worden verondersteld dat deze beker niet aan Nederland voorbijgaat. Ook terroristen trekken profijt van verdwijnende grenzen, betere communicatiemogelijkheden en nieuwe technieken.

Een te ontspannen opstelling ten opzichte van extra bewaking, zelfs als er geen concrete bedreiging is, is dan ook niet op zijn plaats.

Naïveteit en onnozelheid zijn hoe dan ook uit den boze.

Telegraaf, 15-11-1991

Geheim

Te midden van al het publicitaire geweld na de bomaanslagen op het huis van staatssecretaris Kosto en het ministerie van Binnenlandse Zaken schonk het Journaal ons een adembenemende close-up van het hoofd van de Binnenlandse Veiligheidsdienst tijdens een haastig belegde persconferentie.

Geheim agenten mochten nimmer beantwoorden aan het verwachtingspatroon

door
Rob
Hoogland

Kringen

van de vijand, had ik wel eens gehoord, dus wat dat betreft hadden wij met de reïncarnatie van Oliver Hardy op die plek een goeie.

Maar een persconferentie?

Jazeker, mr. A. Docters van Leeuwen, zoals hij zich noemde, gaf een speciale persconferentie, hetgeen mij aanvankelijk zeer verbaasde. Sinds wanneer hielden hoofden van geheime diensten persconferenties? Ik had alle dikke boeken van John le Carré gelezen. De thrillers van Frederick Forsyth kenden geen geheimen meer voor mij en de pockets van Ian Fleming las ik bijna uit mijn hoofd voor. Van alles gebeurde daarin, maar persconferenties? Nooit!

Ze gingen daar zeker de kat op het spek binden! Mijn hemel, ik zag M., de baas van James Bond, al een persconferentie geven voordat Dr. No moest worden uitgeschakeld. Dat Bonds beste vertolker Sean Connery als rasechte Schot inmiddels reclame maakte voor een whisky van Japans brouwsel was al ongelooflijk genoeg, vond ik. Dus dit, nee, dit kon er echt niet meer bij.

De werkzaamheden van een geheim agent dienden zich in het geniep te voltrekken, meende ik altijd. De opdrachten die hij vervulde, konden doorgaans het daglicht niet velen. Zelfs zijn vrouw mocht niks weten. Had Le Carré mij niet geleerd dat zeker de hoogste chef van een veiligheidsdienst zijn echtgenote reeds een jaar of vijfendertig in de waan liet dat hij iedere ochtend trouw naar zijn werk bij het nationale postwezen ging, of iets dergelijks?

Nou dan!

Dus afgezien van de vraag of onze allerhoogste 007 buiten zijn bazin Ien Dales wel een vrouw had, was er voor mij bij nader inzien slechts een conclusie mogelijk: hier had het BVD-opperhoofd een heel andere bedoeling mee.

Maar welke?

Docters van Leeuwen verklaarde op die persconferentie dat het nu eenmaal onmogelijk was om twintig of dertig RaRa-verdachten vierentwintig uur per dag te schaduwen. Waarop ik onmiddellijk dacht dat het dus wel mogelijk was. Zaten misleiding en manipulatie immers niet in het takenpakket van iedere geheime agent?

Natuurlijk! Dat was het! Hij wilde die gangsters van de RaRa misleiden! Hij zat ze op de hielen! We hadden ze bijna te pakken! De BVD stond op het punt om al die gasten in een keer bij elkaar te vegen en aan justitie over te leveren! Ze moesten alleen nog uit hun schuilplaatsen komen!

Een andere reden om als hoofd van de BVD zo opvallend zijn eigen falen te benadrukken kon ik in elk geval niet verzinnen.

En bestond-ie eigenlijk wel, Docters van Leeuwen?

Welnee.

Ik vergeleek zijn postuur met het hare en wist meteen dat hij gewoon Ien Dales in vermomming was.

TEZ. 15-11-91

Ministeries en BVD nemen beveiliging onder de loep

Hirsch Ballin: Geen kordons om politici

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG, vrijdag

De ministers Dales (Binnenlandse Zaken), rsch Ballin (Justitie) en het hoofd van de BVD, Docters Van Leeuwen, gaan op een rijtje zetten hoe de beveiliging rond politici nu is geregeld is en wat daaraan moet worden verbeterd.

Op korte termijn zal hierover een notitie naar de fractieleiders van de vier grote politieke partijen in de Tweede Kamer worden gestuurd.

Naar aanleiding van de bomaanslagen op staatssecretaris Kosto (Justitie) en het ministerie van Binnenlandse Zaken, die zijn opgeëist door de militante actiegroep RaRa, vond gisteren een vertrouwelijk gesprek plaats tussen de vaste kamercommissie voor Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten, voornoemde ministers en het BVD-hoofd.

CDA-fractieleider Brinkman verklaarde na afloop van het overleg dat de commissie, waarin hij en de fractieleiders van PvdA, VVD en D66 zitten, is ingelicht over het politieonderzoek. In het belang van dit onderzoek wilde Brinkman hierover geen nadere mededelingen doen.

Verder is overeen gekomen dat de vier fractieleiders de komende weken met de regering extra veiligheidsmaatregelen rond politici zullen bespreken. Op basis van een notitie zal tot permanente aanscherping van de beveiliging worden besloten.

Minister Hirsch Ballin vindt dat de extra beveiliging van vooraanstaande politici wel goed moet worden gedoseerd. „Het is onverstandig om nu te besluiten dat er allerlei kordons om politici heen worden gelegd. Er dient op een verstandige manier met het gebeurde te worden omgegaan."

Op dit moment zijn de veiligheidsmaatregelen rond bewindslieden en fractieleiders vooralsnog tijdelijk verscherpt. Bij de privé-woningen van enkele ministers en staatssecretarissen zijn inmiddels politieagenten geposteerd, terwijl bij de huizen van de overige bewindslieden en de fractieleiders intensief wordt gesurveilleerd.

Bij de woning van premier Lubbers in Rotterdam staat sinds gisteren een zogeheten observatiecontainer. Agenten bewaken zowel de voor- als de achterkant van het huis. Met de extra beveiliging voldoet de Rotterdamse politie aan de uitdrukkelijke wens van het ministerie van Binnenlandse Zaken.

Neue Zürcher Zeitung, 15-11-1991

Bombenanschlag auf ein Ministerium in Den Haag

Asylpolitischer Hintergrund

pmr. Brüssel, 13. November

Auf das niederländische *Innenministerium* und das Wohnhaus des *Staatssekretärs im Justizministerium, Kosto*, sind in der Nacht zum Mittwoch Bombenanschläge verübt worden. Die Bomben verursachten beträchtlichen Sachschaden. Menschen wurden jedoch nicht verletzt, da die Polizei rund eine Stunde vor den Explosionen telefonisch gewarnt worden war. Am Morgen erklärte sich die *«Revolutionäre antirassistische Aktion»* für die Anschläge verantwortlich. Sie habe damit gegen die Asylpolitik der Haager Regierung protestieren wollen. Die Untergrundorganisation hatte bereits Mitte der achtziger Jahre von sich reden gemacht, als sie mehrere Anschläge auf eine niederländische Supermarktkette und Tankstellen des Shell-Konzerns verübte, weil die beiden Firmen auch in Südafrika unter dem dortigen Apartheidregime tätig waren. Bis auf einen Verdächtigen, der wegen juristischer Formfehler wieder freigelassen wurde, sind die Täter nie aufgespürt worden.

Diskussion um Flüchtlingslager

Der sozialdemokratische Staatssekretär Kosto ist für Gesetzesvorlagen vom Sommer dieses Jahres verantwortlich, nach denen – offensichtlich chancenlose – Asylbewerber in *geschlossene Lager* eingewiesen werden sollen, um ihr Untertauchen vor der Ausweisung zu verhindern. Um die noch relativ bescheidene Zahl von Asylbewerbern, die im vergangenen Jahr aber immerhin von 14 000 auf 21 000 angeschwollen ist, einzudämmen, sollten die Ausländer innerhalb eines Monats nach ihrer Asylanfrage in aussichtslose Fälle und in solche mit einer gewissen Chance im Verfahren unterschieden werden. Die Aussichtslosen sollten in eine Art Gefängnis gesteckt werden, was im niederländischen Parlament inzwischen allerdings auf breite Ablehnung gestossen ist. Gegen ein geschlossenes Auffanglager auf dem Amsterdamer Flughafen Schipol, das auf 120 Plätze ausgebaut werden soll, um offensichtlich chancenlose Neuankömmlinge aufzunehmen, hat sich bisher jedoch nur die kleine Oppositionspartei «Grün Links» ausgesprochen.

Die Niederlande führen, wie die Ministerin für Wohlfahrt und Kultur, d'Ancona, kürzlich zugab, eine sehr *restriktive Asyl- und Einwanderungspolitik*. Trotzdem hat sich der Wanderungsüberschuss von 1986 bis 1990 von 32 000 auf rund 60 000 erhöht. Dabei handelt es sich aber zum überwiegenden Teil um Familienzusammenführungen. Als besonderes Problem wird die grosse Zahl der illegalen Einwanderer angesehen, die sich nach Schätzungen auf 50 000 bis 100 000 beläuft. Davon werden jährlich gut 10 000 aufgegriffen und ausgewiesen. Nach dem Verschwinden des Eisernen Vorhangs und in jüngster Zeit insbesondere nach den Gewalttätigkeiten gegen Ausländer im benachbarten Deutschland wird ein starkes Ansteigen sowohl der Zahl der Asylbewerber als auch der Illegalen befürchtet.

NRC-Handelsblad, 14-11-1991

Aanslagen in Nederland

MEN KOMT MEER te weten over de bedrijvers van politiek geweld door te kijken naar hun daden en niet naar hun manifesten. Dit geldt ook voor de RARA, de kleine extremistische groep die zich verantwoordelijk heeft gesteld voor de bomaanslagen op de woning van staatssecretaris Kosto en het departement van binnenlandse zaken.

De bijgeleverde verklaring verraadt een beeld van de wereld als één grote samenzwering, maar het geweld zelf is niet vrij van opportunisme: Zuid-Afrika is uit, vluchtelingen zijn in. Dat de Zuidafrikaanse verzetsbeweging zelf liet weten niet gediend te zijn van aanslagen in het buitenland deed destijds al niet ter zake, evenmin als nu de voorspelbare reactie van organisaties die zich ècht inzetten voor asielzoekers. De zelf aangewezen morele zaakwaarneming van RARA gaat over alles en is daardoor niet veel meer dan een ongedifferentieerd nihilisme.

De daden van de RARA bevatten een duidelijker boodschap. Het geweld is dichter dan ooit bij personen gelegd en ook de kracht van de gebruikte middelen is een streep omhoog gegaan. Dat een waarschuwingstelefoontje niet werd vergeten, is natuurlijk een belangrijk element, maar toch kan men zich afvragen of de bommenleggers wel precies beseffen waarmee ze bezig zijn. Dit soort laffe aanslagen tegen politieke figuren is in ons land betrekkelijk gemakkelijk. Dat heeft niet te maken met publieke onverschilligheid maar heeft juist een diepe betekenis voor de wijze waarop Nederland en zijn bestuurders zich met elkaar verhouden.

Het Binnenhof is van ons allemaal. Maar onlangs is daar in de onmiddellijke omgeving een parlementair journalist met een mes aangevallen. En nu dan die bomaanslagen. Dient de beveiliging niet te worden verscherpt? De tegenwerping luidt dat aanslagen nooit zijn te voorkomen. Belangrijker is de vraag wat verscherpte beveiliging kan bijdragen tot de rust en vastberadenheid van de samenleving als geheel. Rust en vastberadenheid zijn immers het beste antwoord op politiek geweld, waarvan op de keper beschouwd de enige hoop is dat de samenleving op hol kan worden gebracht.

Dat mag echter niet de ogen doen sluiten voor de risico's en de opdracht om die naar vermogen te beperken. Om direct te denken in termen van persoonsbeveiliging gaat te ver. Maar intensivering van de reguliere waakzaamheid van de politie naar de onderkomens van publieke figuren toe is wellicht toch mogelijk. Dit dan overigens in het gezonde besef dat beveiligingsbeleid wel eens gemaakt lijkt te zijn om te worden doorbroken.

BIJ EEN GEBEURTENIS als deze gaan de gedachten al gauw naar de Binnenlandse veiligheidsdienst. Deze heeft zoals bekend sinds enige tijd een nieuwe huisstijl en stapte gisteren dan ook direct in de schijnwerpers van de publiciteit. De BVD moet zijn weg in de nieuwe openheid kennelijk nog een beetje vinden. Niet iedereen zal het hebben begrepen dat BVD-chef Docters van Leeuwen een scherp beeld van de RARA zegt te hebben en tegelijk deze aanslagen een volslagen verrassing voor zijn dienst noemt. Een dergelijk optreden heeft wellicht een functie om een gezond besef van betrekkelijkheid te verdedigen tegen het gevaar van wat wel is genoemd de „vermenigvuldiging van woede" waarop terroristen uit zijn. Maar daarvan zijn in het Nederland van na de aanslag gelukkig geen tekenen waar te nemen.

NRC-Handelsblad, 14-11-1991

Landelijk opsporingsteam gevormd

BVD door bommen volkomen verrast

Door een onzer redacteuren

ROTTERDAM, 14 NOV. De Binnenlandse Veiligheidsdienst (BVD) was volkomen verrast door de aanslagen op de woning van staatssecretaris Kosto en het ministerie van binnenlandse zaken.

Dit heeft het hoofd van de BVD, A. Docters van Leeuwen, gisteren toegegeven. Hij verklaarde dat het voor de BVD vrijwel onmogelijk is om het soort aanslagen als op Kosto adequaat te voorspellen.

Om de daders van de beide aanslagen op te sporen is een landelijk politieteam samengesteld, bestaande uit enkele tientallen rechercheurs en medewerkers van de Centrale Recherche Informatiedienst (CRI) en de BVD. Het team staat onder leiding van de landelijk officier van justitie voor terrorismebestrijding.

De BVD zoekt de daders van de aanslagen in een groep mensen met een „anti-imperialistische ideologie". Er zouden in Nederland zo'n 400 mensen zijn die deze ideologie aanhangen. De harde kern hiervan bestaat uit twintig à dertig „intelligente en goed uitgeruste" mensen die elkaar al 15 jaar kennen, aldus Docters van Leeuwen. Zij zaten bij elkaar „op de HBS" en bereiden hun acties meestal voor in zeer kleine groepjes of zelfs alleen, aldus de BVD-chef. „En als je er niet zelf bij bent als ze een bom in elkaar steken dan weet je het niet".

Vierentwintig uur schaduwen zou nogal problematisch zijn en vermoedelijk ook weinig opleveren. „Je kunt niet onzichtbaar in een kamertje gaan zitten en ze zetten hun bommen nu eenmaal niet buiten op de stoep in elkaar." Docters van Leeuwen zei dat er de afgelopen tijd wel een aantal aanslagen waren voorkomen, „en er zijn mensen in Den Haag die weten waar ik over spreek". Hij wilde niet zeggen wanneer dit was en om welke doelen het ging.

De woordvoerder van de Haagse gemeentepolitie was vanmorgen aanmerkelijk minder stellig over de kring waarin de daders moeten worden gezocht. Hij stelde dat het onderzoeksteam had „kennisgenomen van de brief die ook bij het ANP is bezorgd. Daar staat RARA onder".

PAG. 3 DORP BLIJFT NUCHTER/ RARA IN ISOLEMENT/ VEILIGHEID POLITIE!

Docters van Leeuwen zei dat de BVD al eerder gewaarschuwd had tegen een wijziging in de RARA-doelen, van acties tegen apartheid naar een strijd tegen het asielbeleid en de Europese eenwording. RARA heeft zich tot nog toe nooit met geweld gericht tegen personen. De huidige „nieuwe stap omhoog op de geweldsspiraal", eenaanslag op een privé-woning met een veel zwaardere bom dan tot nog toe werd gebruikt, had hij echter niet verwacht.

NRC-Handelsblad, 14-11-1991

RARA-explosief geen amateuristische bom

Door een onzer redacteuren

ROTTERDAM, 14 NOV. De grootte van de tas die voor de woning van Kosto werd aangetroffen en de omvang van de schade die de explosie daar gisteren aanrichtte geven explosievendeskundigen voldoende houvast om over de aard van het gebruikte explosief te speculeren.

Zeker is, zeggen zij, dat geen zelf bereid 'zwart buskruit' of ander pyrotechnisch mengsel is gebruikt. De grondstoffen voor zwart buskruit (kaliumnitraat, zwavel en houtskool) zijn moeiteloos verkrijgbaar en het mengsel is al met een kapotgeknepen fietslampje te ontsteken, maar buskruit heeft een veel te geringe brisante werking. Het kan alleen opgesloten in een zware stalen omhulling met zijn 'deflagratie' vernielingen aanrichten. Het vereiste opsluitsysteem zou de tas ontilbaar maken.

Dat RARA gebruikmaakte van de handzamere springstof 'Iremite' (ammonium- en calciumnitraat met aluminium), die aannemers meestal gebruiken bij sloopwerk, ligt evenmin voor de hand. Het lijkt niet moeilijk om op naam van een Babex-aannemer (Babex is de bond van aannemers bevoegd tot het gebruik van explosieven) springstof te bestellen, maar voor de schade die is aangericht zou al gauw zo'n twintig kilo Iremite nodig zijn geweest. Dat heeft de tas waarschijnlijk niet kunnen bevatten.

Bovendien zijn er circuits waaraan met vergelijkbaar gemak veel krachtiger springstoffen zijn te onttrekken: de offshore en de (militaire) genie. „Wat ik heb vernomen over de aanslag in Grootschermer doet mij het meest denken aan een kneedspringstof, met name 'Kneedspringstof-nummer 5', een zeer brisant explosief dat veelvuldig door de genie wordt gebruikt", aldus een deskundige. Van 'nummer 5' zou maar zo'n tien kilo nodig zijn. Het explosief is met een simpel elektrisch ontstekertje (een 'slagpijpje' waarin zich een initiaalspringstof bevindt) tot ontsteking te brengen. De slagpijpjes, die nog geen twee gulden per stuk kosten, worden bij duizenden door aannemers en offshore-werkers gebruikt. Ze zijn met een gewone batterij en een paar tussengeschakelde elektronische componenten tot detonatie te brengen. Voor de tijdontsteking is een wekker te gebruiken waarvan de aangepaste kleine wijzer op het gewenste moment een contact sluit.

'Nummer 5', dat Nederland destijds in grote hoeveelheden in Israel kocht, bestaat voor 90 procent uit Pentriet (PETN, pentaerythritol tetranitraat), een verbinding die ook in het beruchte 'Semtex' voorkomt. Dat RARA dus Semtex zou hebben gebruikt noemen experts 'romantische onzin'.

NRC-Handelsblad, 14-11-1991

RARA verkeert met bomaanslag op Kosto in isolement

Door onze redacteur
GEERT MAK

AMSTERDAM, 14 NOV. Het was het najaar van 1917. In een vervallen kamertje bij de Amsterdamse Haarlemmerpoort stonden twee leden van de sociaal-anarchistische jeugdorganisatie Sajo om een ruw houten tafel. Het waren de beruchte, woeste anarchist Koerman en een nieuw, jong lid. Deze laatste was in werkelijkheid een politie-infiltrant.

Koerman toonde trots wat ze allemaal wel niet in huis hadden voor de grote revolutie: eigengemaakte bommen en wel drie handgranaten. Hij liet één druppel vloeistof op een korrel onbekende stof vallen — „een fel sissende vuurstraal, welke bijna het plafond, raakte, deed mij met stoel en al achterover tuimelen", zou de jonge anarchist/ politieman later schrijven. Maar al die bommen en handgranaten hebben zelfs Koerman in dat roerige jaar 1917 nergens gebracht.

Anders dan in Italië, Duitsland en Frankrijk heeft Nederland nauwelijks traditie op het gebied van politiek geweld. Een van de oorzaken is vermoedelijk dat ons politiek systeem al eeuwenlang burgerlijk van karakter is, doortrokken van compromissen, in tegenstelling tot de aristocratische, autoritaire en militairistische bestuurssystemen in de landen om ons heen. Zelfs op het hoogtepunt van de toch niet bepaald geweldloze kraakbeweging in het begin van de jaren tachtig bleef het bij een aantal incidenten. De interne sociale controle van de kraakbeweging heeft altijd het ontstaan van een omvangrijke golf 'polderterrorisme' kunnen voorkomen.

Op een anarchistencongres in Arnhem, eind oktober 1987, kregen de radicale *anti-impi's* met hun concept van een 'daadwerkelijke revolutionaire strijd' dan ook geen voet aan de grond. En ook degenen die zich oorspronkelijk tooiden met de naam RARA leken moe te worden. In het veel aangehaalde RARA-'interview' in het blad Confrontatie, eind juni van dit jaar, verklaarde men voorlopig van acties af te zien, zolang 'het draagvlak' daarvoor ontbrak.

De aanslagen van gisteren zijn daarom in verscheidene opzichten uniek. In de eerste plaats wegens de bijna on-Hollandse kracht en kwaliteit van het gebruikte bommenmateriaal. In de tweede plaats door het doorbreken van de jarenlange, ijzeren code van de Nederlandse militante actiewereld: wel geweld tegen materiaal, geen geweld tegen personen. In de derde plaats door het isolement, ook binnen de actiewereld zelf, waarin de aanslagen plaatshebben.

RARA is geen organisatie in de gebruikelijke zin van het woord, het is hooguit een naam. De wereld van de militante actie is een los netwerk waarbinnen ieder clubje en zelfs ieder individu in hoge mate autonoom opereert, waar wel bepaalde code's gelden, maar waar men ook, om de verwarring nog wat te vergroten,

-VERVOLG-

graag andermans naam leent. Ieder activistenclubje in het land heeft op het hoogtepunt van de Shell-acties wel eens een slang van een benzinepomp doorgesneden en dat 'namens' RARA geclaimd. Ook bij deze aanslagen weerspiegelt zich die autonomie. De bommen zijn bijvoorbeeld op veel riskantere wijze geplaatst dan in de verklaring was beschreven.

Het is dan ook de vraag of deze RARA-acties wel uit dezelfde hoek komen als vroegere aanslagen. In kringen rondom voormalige RARA-activisten kwam het nieuws van de aanslagen gisteren als een volkomen verrassing. Een bekend groepje uit de harde actiekern van de Staatsliedenbuurt had zijn activiteiten sinds enige tijd verlegd naar het vluchtelingenbeleid, dat wist iedereen, maar in tegenstelling tot de Shell- en Macro-aanslagen hing er onder insiders 'niets in de lucht' en ook in het actieblad NN was niets merkbaar van een bijzondere campagne tegen staatssecretaris Kosto en zijn illegalenbeleid.

Illustratief voor het isolement waarbinnen deze aanslagen plaatshadden is ook de stijl van de verklaring die gisteren aan de pers werd gestuurd: waar het gewone actiewereldje — inclusief RARA — al ruim een decennium uitmunt in geheel eigen postmodern Nederlands, doen taal en stijl van de brief denken aan een op hol geslagen jurist of een dolgedraaide ambtenaar.

Geen vis kan zonder water. Geen terreurgroep kan lang voortbestaan zonder vrienden, kennissen en sympathisanten waar men in tijden van nood terecht kan. En dan spreken we nog niet eens over het politieke 'draagvlak', zonder welke militante acties volgens de redenering van RARA zelf zinloos zijn. Dat alles ontbreekt bij de aanslagen van gisteren. Alles zal nu afhangen van de vraag of de activisten-wereld ook deze acties van de 'kameraden en kameradinnen' met de mantel der loyaliteit zal afdekken. Vindt zo'n verbreding niet plaats — en niets wijst daar op dit moment op — dan zal het vermoedelijk toch bij een enkele, incidentele 'sissende vuurstraal' blijven.

NRC-Handelsblad, 14-11-1991

Binnenlandse Zaken: geen extra beveiliging

Door een onzer redacteuren

DEN HAAG, 14 NOV. Er is geen aanleiding extra maatregelen te treffen voor de beveiliging van bewindslieden, al is de dreiging van aanslagen wel wat toegenomen sinds de aanslag op staatssecretaris Kosto. Dit zegt I. Opstelten, directeur-generaal openbare orde en veiligheid van het ministerie van binnenlandse zaken.

De 'grote evaluatie-driehoek' voor de beveiliging van personen, waarin de BVD, het directoraat openbare orde en veiligheid van Binnenlandse Zaken en het directoraat politie en vreemdelingenzaken van Justitie met elkaar overleggen, toonde zich gisteren op een inderhaast belegde persconferentie betrekkelijk nuchter over de bomaanslagen op staatssecretaris Kosto en op het ministerie van binnenlandse zaken. BVD-directeur O. Docters van Leeuwen zei over het feit dat de BVD totaal verrast was dat „niemand tot het onmogelijke is gehouden".

Opstelten zei dat er in principe 24 uur per dag door de 'landelijke coördinatiedienst' gegevens worden geëvalueerd die van belang kunnen zijn voor de veiligheid van personen. Adviezen van deze dienst aan plaatselijke politiekorpsen, meestal over beveiliging van een concreet object en niet van een persoon, worden volgens Opstelten altijd opgevolgd. De maatregelen variëren van een extra surveillance tot veel ingrijpender beveiligingen. Docters van Leeuwen zei na afloop van de persconferentie dat sommige bewindslieden „wel degelijk zuchten onder een beveiligingsregime". Het evaluatie- en besluitvormingssysteem wordt vooralsnog niet gewijzigd. Ook wordt niet gekozen voor een veel meer zichtbare beveiliging, zoals in sommige landen gebruikelijk is. Ook de beveiliging van het ministerie van binnenlandse zaken wordt niet aangepast.

Docters van Leeuwen zei na afloop van de persconferentie dat hij nu meer reden tot ongerustheid heeft dan een jaar geleden, toen de Golfoorlog op uitbreken stond. De dreiging van terroristische acties op Nederlands grondgebied gaat volgens de BVD-chef op dit moment uit Joegoslavische groepen, de IRA, de ETA, de Turkse Dev Sol, de Koerdische PKK, de Sikhs, „en zo kan ik er nog wel dertig noemen". In Nederland vormen de RARA-groep, de Molukkers en extreemrechts de belangrijkste bedreiging, aldus Docters van Leeuwen.

NRC-Handelsblad, 14-11-1991

Veel discrepanties in verklaring van RARA

Door een onzer redacteuren

ROTTERDAM, 14 NOV. De verklaring van RARA die gisteren werd bezorgd bij het ANP in Utrecht klopt niet. Er zitten opmerkelijke discrepanties tussen de beschrijving van wat er zou gebeuren en wat — voor zover bekend — is gebeurd.

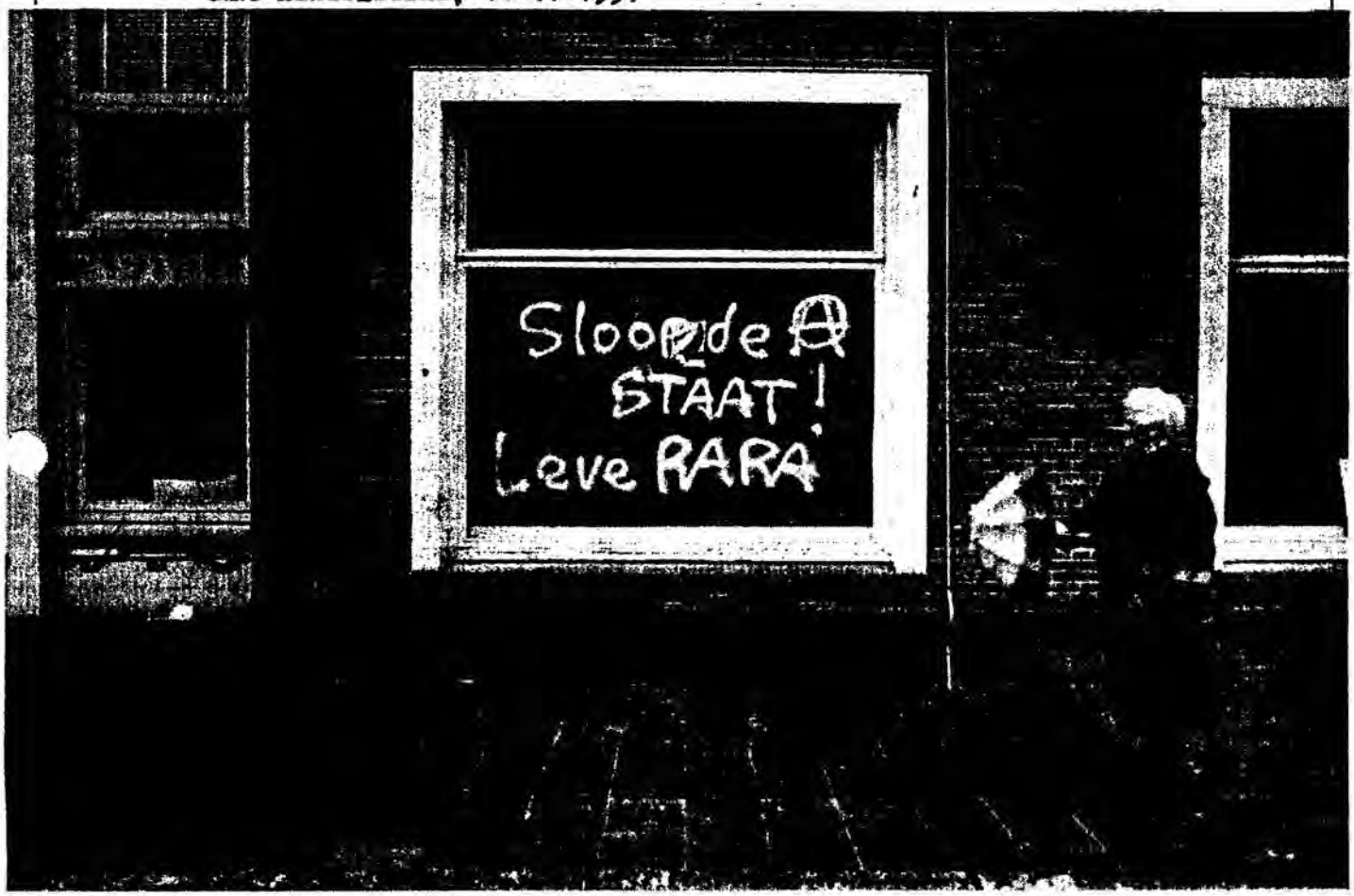
In de verklaring staat dat „na herhaalde tijdige waarschuwingen bij politie, brandweer, en bij de objecten zelf" bommen zouden afgaan. Voor de explosie bij het huis van Kosto is een waarschuwing binnengekomen bij de rijkspolitie in Alkmaar. Van waarschuwingen bij de brandweer en bij Kosto thuis is voor zover bekend geen sprake geweest. Ook is de waarschuwing niet herhaald. Voor de bedoelde aanslag op het ministerie van Justitie is slechts éénmaal gewaarschuwd, namelijk bij de Haagse brandweer. Bij het ministerie zelf, waar de hele nacht bewakingspersoneel aanwezig was, is — wederom voor zover bekend is gemaakt — geen melding binnengekomen.

Kortom, de auteurs van de verklaring zijn hun belofte niet nagekomen. Daarmee hebben ze een aanzienlijk risico genomen. Als je maar één melding doet is het risico dat er niets gebeurt, zeker 's nachts, vrij groot. De politie heeft de waarschuwing serieus genomen en direct Kosto uit bed gebeld, maar dat konden de daders niet weten. Zijn ze in de buurt blijven wachten om zich ervan te vergewissen dat Kosto naar buiten kwam? Dat is behoorlijk riskant in zo'n klein dorp. Of hebben ze dat niet gedaan en durfden ze de mogelijke consequentie aan dat Kosto met vrouw en al de lucht in zou vliegen?

Het doet nogal knullig aan de bom in het verkeerde ministerie neer te leggen, zeker in vergelijking tot de naar Nederlandse maatstaven professionele kwaliteit van de bom zelf.

In de verklaring wordt gesteld dat zowel in Grootschermer als bij het ministerie „verscheidene ladingen tot ontploffing zijn gebracht". In Grootschermer is dit in elk geval in tegenspraak met wat ooggetuigen vertellen: zij hebben slechts één knal gehoord. De politie trof ook maar één tas met explosieven aan bij de muur van het huis. Zijn de plannen op het laatste moment herzien? Of is de verklaring opgesteld door mensen die voor wat betreft de uitvoering niet van de hoed en de rand wisten?

NRC-Handelsblad, 14-11-1991

In Assen brachten sympathisanten van de RARA vannacht op diverse plaatsen leuzen aan. (Foto Sake Elzinga)

NRC-Handelsblad, 14-11-1991

Grootschermer verwerkt klap nuchter

Door onze correspondent
ROB SCHOOF

GROOTSCHERMER, 14 NOV. Volgens een van de omstanders is het nog een geluk dat de bomaanslag op het huis „tegen de persoon van Aad" was gericht en niet een nieuwe trend inluidt in Grootschermer. „Je kunt hier nog je fiets op vrijdagavond laten staan bij het café. Op maandag staat hij er nog steeds."

Als de avond koud en vochtig invalt spoeden de laatste nieuwsgierige bewoners zich naar huis. Voor de naargeestig verlichte overblijfselen van het huis van Kosto maken bewakers van een beveiligingsbedrijf hun ronde door de tuin. Twee dorpelingen hervatten de biljartcompetitie in het café tegenover het huis van de staatssecretaris. Deze zit even verderop bij vrienden.

In de loop van de dag heeft het café zeven nieuwe ruiten gekregen. „Ach, als het maar niet te vaak gebeurt is het niet zo erg", zegt Trees, de barvrouw. Zij was een van de weinigen die de explosie heeft gezien. Nadat de buurman, lid van het brandweerkorps, de bewoners van het café had gewaarschuwd, stapte zij met man en kinderen in de auto, vlak voor de klap. „Eerst een lichtflits, daarna een gigantische rookontwikkeling. Als we niet in de auto hadden gezeten waren we door de schokgolf tegen de muur gekwakt." Op het voertuig, dat van het huis werd gescheiden door een tuin, een slootje en een weg, daalde een regen van as en gruis neer.

Het zeventiende-eeuwse dorp — feitelijk één straat met een lengte van 1.400 meter waaraan zo'n zeshonderd mensen wonen

-VERVOLG-

— heeft de klap van gisterochtend snel en nuchter verwerkt. „Hier gebeurt nooit iets", zegt een omstander. „Het zal toch niet zo zijn dat wij hier nu ook criminelen krijgen?" Fietsen, auto's en voordeuren zullen niet, zo is de verwachting, plotseling met sloten worden behangen.

Over het onderzoek kan de plaatsvervangend groepscommandant van de rijkspolitie Wester-Koggenland, J. Baaten, geen mededelingen doen. De technische recherche heeft nog nauwelijks kunnen werken, omdat het instortingsgevaar te groot werd geacht. Een deel van de bovenetage is door de explosie naar beneden gekomen, in de huiskamer en de serre staan dwarsbalken schots en scheef door elkaar. Baaten: „De zaak zal eerst moeten worden gestut. Daarna kunnen we pas binnen gaan kijken". Voorlopig gaat de politie ervan uit dat de krachtige bom in een plastic zak aan een trap aan de achterkant van de woning is gehangen. Tips heeft de politie nog niet gekregen, maar Baaten hoopt dat de ogen van de omwonenden door publikaties in de pers geopend zullen worden. Het enige houvast dat de technische recherche op dit moment heeft bestaat uit de resten van de plastic zak die in de tuin achter het huis zijn gevonden.

Om mogelijke getuigen te achterhalen wordt niets aan het toeval overgelaten: bijna alle inwoners van Grootschermer zijn gisteren en vandaag al door de politie gehoord. De anderen zullen deze week nog volgen. De schade aan de voormalige burgemeesterswoning waarin Kosto woonde en die aan de omringende panden beloopt in de honderdduizenden guldens.

NRC-Handelsblad, 14-11-1991

Partijen beraden zich over noodzaak beveiligen politici

Door een onzer redacteuren

DEN HAAG, 14 NOV. Politieke partijen in Den Haag beraden zich op de vraag of de beveiliging van politici in Nederland scherpere maatregelen vergt.

De bomaanslagen op het huis van staatssecretaris Kosto en het ministerie van binnenlandse zaken waren voor de fractieleider van het CDA in de Tweede Kamer, Brinkman, aanleiding een extra vergadering uit te schrijven van de Vaste Kamercommissie voor inlichtingen- en veiligheidsdiensten. Die (besloten) bijeenkomst zou vanmiddag worden gehouden. Een van de taken van de commissie is het toezicht op de BVD.

In het algemeen reageren politici terughoudend op de vraag of er zwaardere veiligheidsmaatregelen moeten worden getroffen, zoals ze dat ook deden toen onlangs Journaal-verslaggever Laroes in de buurt van het Binnenhof werd neergestoken. Bij de VVD wordt wel nagedacht over een verscherpte bewaking van bewindslieden, zo liet het Kamerlid Dijkstal gisteren weten. „We moeten toch iets meer doen dan er nu gebeurt." Fractieleider Bolkestein van de VVD, die in het geschrift waarin de actiegroep RARA de aanslagen claimt met name wordt genoemd, zei vanochtend op de NCRV-radio niet geschrokken te zijn van de aandacht voor zijn persoon. „Ik heb voor hetere vuren gestaan, maar het is natuurlijk vervelend." Bolkestein zwengelde onlangs het debat in Nederland over het minderhedenbeleid aan en zei vanochtend niet van plan te zijn zich nu de mond te laten snoeren.

Brinkman wilde zich gisteren niet uitlaten over de vraag of bewindslieden permanent een extra bewaking moeten krijgen. Wöltgens (PvdA) sprak de hoop uit dat dit in de Nederlandse cultuur niet nodig zal zijn. „Je moet je als politicus gewoon op straat kunnen begeven". Ook Van Mierlo (D66) en Beckers (Groen Links) gaven verklaringen uit, die erop neerkwamen dat het veiligheidsbeleid niet bepaald moet worden door op zichzelf betreurenswaardige incidenten.

NRC-Handelsblad, 14-11-1991

'Tegengeweld' van RARA gericht op sober asielbeleid

Door onze redacteur
FRANK VERMEULEN

DEN HAAG, 14 NOV. Het vreemdelingenbeleid van staatssecretaris Kosto (justitie) wordt in het pamflet waarin RARA de verantwoordelijkheid voor de bomaanslagen gisterochtend opeist in verband gebracht met de misdaden van de nazi's tegen de joden. RARA staat met het trekken van die historische parallel echter niet alleen. Toen Kosto dit voorjaar aankondigde dat er in het kader van het nieuwe asielbeleid speciale opvangcentra zouden worden ingericht voor kansloze asielzoekers, sprak het CDA over „concentratiekampachtige" toestanden die in die centra zouden ontstaan. Overigens hebben de plannen voor die aparte centra het in de Kamer tijdens de debatten (eind augustus/begin september) over het nieuwe asielbeleid niet gehaald.

In andere bewoordingen veroordeelde ook voormalige Tweede-Kamerlid voor Groen Links Andrée van Es afgelopen zondag in Amsterdam „het angstaanjagend taalgebruik" van staatssecretaris Kosto, dat volgens haar bedoeld is asielzoekers af te schrikken. In een analyse die grotendeels gelijk is aan die van RARA — met verwijzingen naar de Duitse neo-nazi's, de deportatie door Italië van Albanezen, de algemene verharding van het migratiebeleid in West-Europa — stelt Van Es dat politici, en met name Kosto, teveel gericht zijn op „het verbeteren van instrumenten om mensen te weren". Politici zouden „in woord en daad duidelijk moeten maken dat vluchtelingen veilig zijn in Nederland". Het verschil tussen de betogen van Van Es en RARA is dat de oud-politica geweld veroordeelt en een oplossing zoekt in „Europese afspraken om mensen op te vangen". RARA kiest de weg van wat genoemd wordt „noodzakelijk tegengeweld".

Feit is dat het nieuwe asielbeleid, waarvan Kosto vele malen heeft gezegd dat het „sober doch humaan" is, vergeleken met de oude praktijk is verzakelijkt. De overheid wil snel een strikt onderscheid maken tussen „echte" asielzoekers, op de vlucht wegens vervolging op grond van geloof, ras of politieke overtuiging, en asielzoekers met economische motieven. De reden hiervoor is groei van het aantal asielzoekers, dat de afgelopen jaren naar Nederland kwam van 6.000 in 1986 tot naar schatting 25.000 dit jaar. In totaal kwamen vorig jaar bijna een half miljoen asielzoekers naar West-Europa. In alle landen heeft die toestroom geleid tot verstopping van de procedures, lange wachttijden voor asielzoekers en oplopende kosten. Tijdens een conferentie over het Europees migratiebeleid dit najaar in Luxemburg kwamen de meeste landen tot de conclusie dat het meerendeel van de asielzoekers ten onrechte een beroep doet op het Vluchtelingenverdrag.

In Nederland leidt dit tot een asielbeleid waarbij de behandeling van asielaanvragen wordt gehalveerd (van gemiddeld 24 maanden naar 12), een centrale aanmelding van asielzoekers op vier plaatsen (met acht dependances), een uitbreiding van de mogelijkheid op asielzoekers die via Schiphol binnenkomen „óp te houden aan de grens", een verkorting van de beroepsprocedure en een snelle doorstroom van „echte" vluchtelingen. Verder worden illegalen strenger aangepakt, krijgen mensen die dat willen een vliegticket en wat zakgeld om terug te keren, en is de mogelijkheid geschapen om afgewezen asielzoekers te interneren.

Tegen dat beleid is het „noodzakelijk tegengeweld" van RARA gericht, waarbij de gekozen datum, 13 november, overigens gebaseerd blijkt op een misverstand. RARA verkeerde in de veronderstelling dat de vergadering van Europese ministers van justitie gisteren in Brussel bedoeld was om te komen tot harmonisatie van het Europees asielbeleid, terwijl het hoofdthema in werkelijkheid de bestrijding van EG-fraudes was. Het overleg waar kennelijk door RARA op gedoeld wordt, heeft plaats op twee en drie december in Den Haag.

Haagsche Courant, 14-11-1991

HC COMMENTAAR

Aanslagen

HET IS BEGRIJPELIJK dat door de bomaanslagen van RaRa de discussie over de beveiliging van Nederlandse politici en overheidsgebouwen weer is opgelaaid. Die discussie moet ook de volle kans krijgen, want over de ernst van de aanslagen kan geen misverstand bestaan. Toch moet ook in dit geval worden opgepast dat de emoties niet de overhand krijgen. De beveiliging zal nog eens terdege onder de loep genomen moeten worden, maar een volledige bescherming is onmogelijk te bieden. Het zou buitengewoon triest zijn als de verwerpelijke actie van een minieme groep ertoe zou leiden dat politici zich uit het openbare leven moeten terugtrekken of achter een klein legertje beveiligingsmensen moeten wegkruipen. Een nadere analyse verdient ook de rol van de Binnenlandse Veiligheidsdienst (BVD), die gisteren liet weten totaal verrast te zijn door de aanslagen. Tegen de achtergrond van het gewelddadige verleden van RaRa en de publiek gemaakte aankondiging dat de aandacht zou worden verlegd naar het asielbeleid is verduidelijking van de BVD-rol noodzakelijk.

HET IS UITERAARD van belang dat de daders zo spoedig mogelijk ter verantwoording kunnen worden geroepen. Daarnaast kan men alleen maar hopen dat ook de daders tot het besef komen dat hun daad volstrekt contraproductief werkt. Wie werkelijk begaan is met het inderdaad vaak ellendige lot van asielzoekers zou geen slechtere daad hebben kunnen bedenken. Over het asielbeleid in ons land kan in volle vrijheid worden gediscussiëerd. En dat moet vooral zo blijven.

TOET

Haagsche Courant, 14-11-1991

Omvangrijk team werkt aan oplossing aanslagen

Den Haag – Enkele tientallen rechercheurs en BVD-agenten houden zich inmiddels bezig met de aanslagen op staatssecretaris Kosto en het ministerie van binnenlandse zaken. Het team is samengesteld uit Haagse politie, rijkspolitie in Alkmaar, Centrale Recherche Informatiedienst (CRI) en Binnenlandse Veiligheidsdienst (BVD). De Haagse officier voor landelijke terroristische misdrijven, mr. F. Varekamp, heeft de leiding.

Het technisch onderzoek naar de samenstelling van de bom in Den Haag wordt vandaag afgesloten, zo verwacht woordvoerder S. van Woensel. Het onderzoek in de woning van Kosto in Groot-Schermer wordt wellicht vandaag hervat, nadat het gisteren wegens instortingsgevaar was gestaakt.

Kosto heeft vanmorgen zijn werkzaamheden hervat. Hij heeft een overvolle agenda met voornamelijk besprekingen en moet ook de achterstand die hij gisteren heeft opgelopen zien in te halen. De explosie in zijn woning heeft het overgrote deel van een onvervangbare verzameling schilderijen en aardewerk vernietigd. Van de overige huisraad is eveneens nauwelijks iets over. Verzekeringsexperts hebben meegedeeld dat de schade van de explosie is gedekt in elke opstalverzekering.

De getroffen verdieping van Binnenlandse Zaken is voorlopig onbruikbaar. Circa vijftig ambtenaren hebben vrijaf gekregen, anderen kregen een vervangende werkplek.

Door de aanslagen van gisteren is de dreiging voor een aantal gebouwen en personen toegenomen, aldus mr. I.W. Opstelten, directeur-generaal openbare orde en veiligheid van Binnenlandse Zaken. Daarom zijn beveiligingsmaatregelen getroffen, maar welke dat zijn wil hij niet zeggen. CDA-fractievoorzitter Brinkman heeft verzocht om een spoedige bijeenkomst van de Kamercommissie voor Inlichtingen en Veiligheidsdiensten.

VVD-fractievoorzitter Bolkestein laat zich door de gebeurtenissen van gisteren niet van de wijs brengen, zo reageerde hij op het noemen van zijn naam in het RaRa-communiqué. Bolkestein stelde in september in een krante-interview dat minderheden zich beter moeten aanpassen aan Nederlandse wetten en regels. Vanwege deze opvatting heeft RaRa zich tegen hem gekeerd. „Ik ben niet van plan om mij noch door uiterst links noch door uiterst rechts af te houden van wat ik wil doen en wat ik wil zeggen", zei Bolkestein vanmorgen voor de NCRV-radio.

Een van Kosto's voorgangers op justitie, D66'er Zeevalking, meent dat 'juist hij deze aanslag beslist niet verdient' gezien zijn 'rechtvaardig en duidelijk beleid'.

Haagse belangenbehartigers voor vluchtelingen en asielzoekers hebben het geweld sterk afgekeurd.

Haagsche Courant, 14-11-1991

Bomalarm blijkt loos

Tilburg – Een anonieme bommelding heeft gisteravond in Tilburg voor paniek gezorgd.

De politie kreeg even voor acht uur een telefonische melding binnen van geplaatste bommen bij het stadhuis en een appartementencomplex aan het kasteel Twikkelerf.

In het complex heeft burgemeester Brokx van Tilburg een woning.

Enkele tientallen bewoners moesten voor korte tijd hun woning verlaten. Burgemeester Brokx was niet thuis, hij verblijft in het buitenland.

Op het stadhuis kwam een abrupt einde aan een commissievergadering. De politie vond later op de avond een pakketje bij het stadhuis. Daarin zat een transistor-radio.

Eerder op de dag kwamen ook de politie van Den Haag en Leeuwarden in actie na bommeldingen. In Den Haag ging het om het ministerie van financiën en in Leeuwarden om de woonwijk De Meenthe waar staatssecretaris Heerma van volkshuisvesting op bezoek was.

Ook hier ging het om loos alarm.

Haagsche Courant, 14-11-1991

BVD verrast door bomaanslagen

door onze NIEUWSDIENST

Den Haag – De heftigheid van de jongste acties van de Revolutionaire Anti Racistiese Aktie (RaRa) heeft de BVD verrast. Dit heeft het hoofd van de Binnenlandse Veiligheidsdienst, mr. A. Docters van Leeuwen, gisteren gezegd.
De bomaanslag op het huis van staatssecretaris Kosto was de eerste die was gericht tegen een bewindsman persoonlijk. Bovendien zijn de gebruikte bommen aanmerkelijk zwaarder dan de brandbommen en lichte explosieven waarmee RaRa tegenstanders voorheen te lijf ging. BVD-hoofd mr. A. Docters van Leeuwen schetste gisteren een beeld van de terroristische actiegroep. Hij onthulde dat de heftigheid van de jongste acties de BVD heeft verrast. „Dit lag niet voor de hand, gelet op het patroon van eerdere aanslagen". Ook was het een verrassing dat Kosto doelwit was. Er was geen enkel signaal, waaruit kon worden opgemaakt dat hij gevaar liep.
De Binnenlandse Veiligheidsdienst denkt de daders van de bomaanslagen te kunnen vinden in een groep van twintig tot dertig mensen met anti-imperialistische denkbeelden. Deze groep vormt de harde kern van de RaRa-beweging. Deze anti-impi's, zoals Docters hen noemt, zien geweld als geschikt middel om ideologische doelstellingen te bereiken.

Geslonken

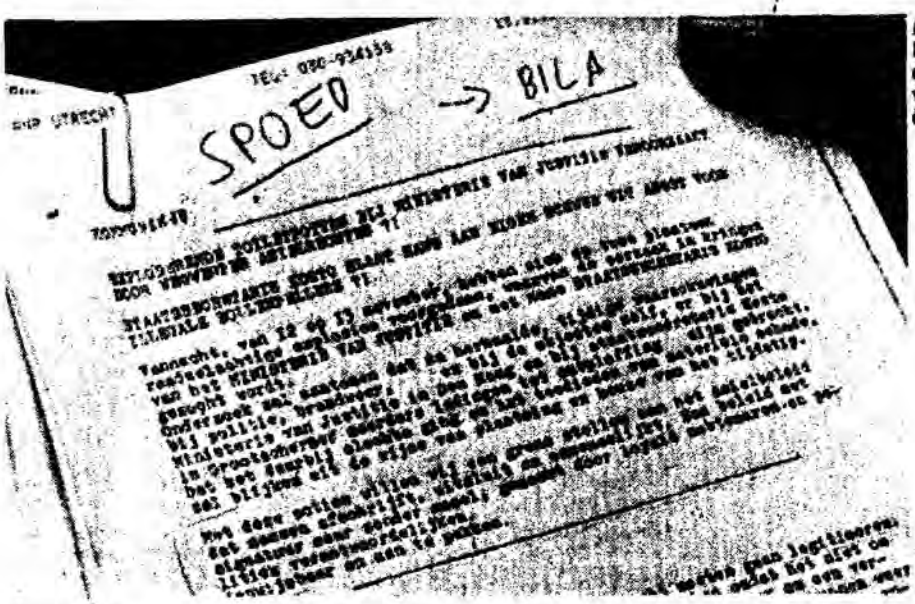
RaRa is de laatste jaren flink in omvang geslonken, stelde Docters van Leeuwen. De beweging telt ongeveer vierhonderd aanhangers. Aan het begin van de jaren tachtig had de beweging zeker tweeduizend sympathisanten. De leden van de harde kern vormen een vermogende groep, met grote kennis van wapen- en informatietechnologie. „Het zijn geen jongeren. Dit zijn dertigers, die geweld een acceptabel middel vinden om hun doeleinden te onderstrepen".
Uit de brief waarmee RaRa zich verantwoordelijk stelt voor de aanslagen, blijkt dat het geweld niet tegen personen is gericht. Docters van Leeuwen zei gisteren dat de daders niettemin aanzienlijke risico's lopen mensen te treffen. „Je kunt immers nooit weten of er personen in de buurt zijn als de bom ontploft".
De harde kern gaat volgens Docters van Leeuwen prat op contacten met zeer gewelddadige terroristische organisaties als de Baskische afscheidingsbeweging ETA en de Rote Armee Fraktion in Duitsland.
De aanslagen op Kosto en het ministerie van binnenlandse zaken kwamen mede als een verrassing omdat de BVD nauwelijks informatie kan vergaren in de kring van RaRa-leden. „De mensen die de aanslagen voorbereiden, doen dat in zeer kleine kring. Bovendien kennen de mensen elkaar al heel lang, soms wel vijftien jaar. Ze zaten samen in de schoolbanken en plegen nu samen aanslagen. Een vreemde komt daar niet tussen. Als je niet iemand hebt die bij de voorbereidingshandelingen betrokken is, weet je het niet. Zelfs de BVD kan niet onzichtbaar in een kamer aanwezig zijn", zei Docters van Leeuwen. Hij verklaarde wel dat door middel van infiltratie andere aanslagen zijn verijdeld, maar op vragen om een nadere toelichting zei hij: „Daar geef ik u geen antwoord op".

Het hoofd van de BVD, mr. A.H.W. Docters van Leeuwen (rechts) tijdens de persconferentie van gisteren. Naast hem directeur-generaal openbare orde en veiligheid Opstelten van binnenlandse zaken en directeur-generaal politie en vreemdelingenzaken Suyver van justitie. Foto ANP

Haagsche Courant, 14-11-1991

RaRa kondigde acties tegen asielbeleid al eerder aan

De brief van RaRa waarin de aanslagen werden opgeëist.
Foto ANP

door onze NIEUWSDIENST

Den Haag – De koppeling van apartheid en racisme met het binnenlandse asielbeleid legde RaRa ruim anderhalf jaar geleden al. Binnen een week stichtte de groep branden in twee gebouwen van de marechaussee, op het ministerie van justitie in Den Haag en in een luxueus kantoorgebouw in Amsterdam. Daarna werd het echter rustig aan het front, tot gistermorgen.

De twee bommen gericht tegen het 'misdadige asielbeleid' van de overheid volgen op een reeks aanslagen in de jaren tachtig tegen bedrijven die economische banden onderhielden met Zuid-Afrika.

Berucht zijn de twee brandbommen bij Makro-vestigingen in Duivendrecht (september 1985) en Duiven (december 1986). Na een derde brand, een maand later, in de vestiging in het Limburgse Nuth zwichtte het Makro-moederbedrijf SHV voor het geweld en stootte haar Zuidafrikaanse belangen af.

Ook bekend zijn diverse acties van de extremistische groepering tegen Shell. In Amsterdam werd in 1986 een pompstation in de as gelegd, in Alphen – waar een ramp op het nippertje werd voorkomen – was een jaar later een dochterbedrijf van Shell het doelwit. Daarnaast werd in 1988 geprobeerd drukkerij Elba in Schiedam in brand te steken. Totale schade: 150 miljoen gulden.

Alleen voor de poging tot brandstichting bij Elba werd één RaRa-verdachte in een geruchtmakende zaak veroordeeld tot een jaar onvoorwaardelijke celstraf. De activist werd meteen op vrije voeten gesteld, aangezien hij na het voorarrest van negen maanden in aanmerking kwam voor vervroegde invrijheidsstelling. Omdat een huiszoeking bij de verdachte volgens het gerechtshof onrechtmatig was geweest (de rechter-commissaris had zich onvoldoende van zijn taak gekweten) werd de man wegens gebrek aan bewijs vrijgesproken van zes beschuldigingen, waaronder brandstichting in twee Makro-vestigingen.

Europa

Tijdens dit proces in april 1989 keerde de RaRa-verdachte zich ook al tegen het vreemdelingenbeleid van de Nederlandse overheid. Hij sprak toen van een 'snijpunt van racisme, seksisme, kolonialisme en neo-koloniale politiek'.

Pas in maart vorig jaar werd duidelijk dat de militante groepering haar koers had gewijzigd. In een 'kommunikee' verklaarde RaRa dat 'de strijd tegen apartheid en racisme niet ophoudt bij de grenzen van Zuid-Afrika'. „Hier in Nederland is het wettelijk gelegitimeerd racisme de basis van het vluchtelingenbeleid".

Het hoofd van de Binnenlandse Veiligheidsdienst, Docters van Leeuwen, zei gisteren dat de brieven waarin deze aanslagen werden opgeëist grote gelijkenis vertonen met de claim die gisteren bij het ANP werd bezorgd.

Nog in juni vorig jaar beweerde RaRa in het links-radicale maandblad Konfrontatie voorlopig weinig heil te zien in nieuwe militante acties. „Met een aanslag bereik je niets, als die aanslag alleen maar materiële schade oplevert en geen politiek effect heeft", klonk het toen.

Klaarblijkelijk is men op dit standpunt teruggekomen en is opnieuw voor geweld gekozen om het asielbeleid aan de kaak te stellen.

Volgens professor H. Entzinger, hoogleraar studies multi-etnische minderheden, heeft het minderhedenbeleid hierdoor een 'crimineel luchtje' gekregen. RaRa hanteert volgens de hoogleraar methoden die in feite juist bij racistische groeperingen behoren, zoals recentelijk in Duitsland is aangetoond. Entzinger: „Als ik allochtoon was, zou ik het niet prettig vinden om zó vertegenwoordigd te worden".

Haagsche Courant, 14-11-1991

Ministeries maar licht beveiligd

door ROELOF HEMMEN

Den Haag – Wie eenmaal een departement binnen is, heeft alle gelegenheid en tijd om te doen wat hij wil.

De meeste ministeries werpen geen bijzonder hoge barrières op. De bezoeker moet opgeven wie hij is en voor wie hij komt. Na een telefonische controle van de afspraak door de beveiligingsbeambte kan hij doorlopen.
Hij wordt niet begeleid en hoeft zijn identiteit niet aan te tonen met een legitimatiebewijs. Evenmin wordt de handbagage gecontroleerd of de persoon gefouilleerd. Departementale bibliotheken en sommige kantines kunnen, zonder afspraak, soms op vertoon van een (bij de balie verkrijgbaar) bezoekersbriefje worden bezocht. Alle gelegenheid dus om een bom met een tijdontstekingsmechanisme in een donker hoekje achter te laten.
Naast de nagenoeg ongehinderde, kwaadwillende bezoeker kan in principe ook een personeelslid explosieven of brandbaar materiaal mee naar binnen smokkelen. Ambtenaren en uitzendkrachten kunnen met hun pasje ongehinderd in en uit lopen. Daaronder zijn nog lieden die er een 'sport' van maken om, zwaaiend met een gelijkend pasje, door te lopen. Wie zijn pasje kwijt is, krijgt bij de meeste departementen dezelfde dag weer een nieuw exemplaar.
Een derde categorie mensen die in de departementale gebouwen in zekere mate hun gang kunnen gaan zijn de schoonmakers, die elke avond tegen zessen beginnen. Zij zijn in dienst van particuliere schoonmaakbedrijven en hebben uit dien hoofde een doorlaatpasje.

Risico-analyse

„We hebben een goede beveiliging, maar af en toe slipt er iets door. Dat is niet te voorkomen met het systeem dat we hebben", aldus directeur-generaal openbare orde en veiligheid van het ministerie van binnenlandse zaken mr. I. W. Opstelten, in een understatement.
Hij zei verder dat nog wordt onderzocht hoe de bom die gisteren ontplofte in het ministerie van binnenlandse zaken, naar binnen is gebracht. De directeur-generaal zei dat er vooralsnog geen aanleiding is om de beveiliging van ministeries te wijzigen.
Vrijwel alle departementen hebben echter hun bewakingsdienst opgedragen het toezicht tijdelijk te verscherpen.
Volgens directeur B. Staal van het beveiligingsbedrijf Randon kan beveiliging in een land als het onze nooit volledige bescherming bieden tegen dit soort aanslagen. „Nederland is geen politiestaat".
Voor het opstellen van een beveiligingsschema wordt een risico-analyse gemaakt. „De kans dat een bom langs de controle wordt binnengebracht, is te klein om er de bewaking op af te stemmen". Staal, die ook ministeries tot zijn klantenkring rekent, stelt dat een toelatingscontrole sowieso niet sluitend kan zijn als het bedrijf een zekere mate van openheid moet hebben. „Ondanks de zware controle op luchthavens gebeurt er toch ook wel eens iets met vliegtuigen".
Wel is het heel gebruikelijk bij grote instellingen, zegt Staal, dat bezoekers van gebouwen worden afgehaald bij de balie. „Dat kan uit gastvrijheid gebeuren, maar ook uit veiligheidsoverwegingen". Bij Binnenlandse Zaken gebeurt dat niet. Alleen bij de binnenlandse veiligheidsdienst (BVD) wordt de bezoeker constant vergezeld door een medewerker van de dienst.

Rotterdams Dagblad, 14-11-1991

Rotterdams Dagblad Commentaar

Zinloze bommen

Na de bomaanslagen op het huis van staatssecretaris Kosto en het ministerie van Binnenlandse Zaken is het verleidelijk de vermoedelijke daders te vergelijken met de Baskische afscheidingsbeweging ETA, de Noordierse IRA en de Duitse RAF. De zich links noemende leden van de Nederlandse RaRa lijken er immers ook niet meer voor terug te deinzen met explosieven levens in gevaar te brengen. Het doorsnijden van slangen van Shell-pompen was hiermee vergeleken nog maar kinderspel.

De vergelijking met de genoemde buitenlandse terroristische organisaties gaat echter al gauw mank. IRA en ETA hebben tenminste nog een bepaalde ideologie, strijden voor een bepaalde zaak. Hoe verwerpelijk de middelen ook zijn die men hanteert en het doel geen stap dichterbij brengen. RaRa valt niet te betrappen op een duidelijke ideologie, tenzij men het streven naar omverwerping van de hele maatschappij als een ideologie wil zien. RaRa onderscheidt zich bovendien van IRA, RAF en ETA doordat de Nederlandse terroristen bij hun zinloze acties van gisternacht tenminste nog waarschuwende telefoontjes hebben gepleegd, waardoor uiteindelijk door alert optreden van de politie geen slachtoffers zijn gevallen. RaRa-leden lijken daardoor nog niet àlle beschaving en respect voor het leven te hebben verloren.

In de uitgebreide brief aan het ANP heeft de groep zelf ongewild de zinloosheid van de aanslagen nog eens aangetoond. RaRa zegt op te komen voor de belangen van buitenlandse vluchtelingen, die door het Nederlandse asielbeleid zo onmenselijk slecht zouden worden behandeld. RaRa geeft echter toe zelf niets te kunnen doen aan de oorzaken van het (internationale) asielzoekersprobleem. De – kennelijk behoorlijk opgeleide – leden van RaRa maken liever bommen op een zolderkamertje dan dat ze hun technische kennis in dienst stellen van in armoe levende mensen in ontwikkelingslanden.

Nu Zuid-Afrika eindelijk op weg is naar een maatschappij zonder apartheid, zit RaRa kennelijk om nieuwe idealen en werkgelegenheid verlegen. Duidelijk is dat het RaRa vooral is te doen om publiciteit. Daarin is de groep in elk geval geslaagd. Of de asielzoekers er iets aan hebben, moet echter worden betwijfeld. Niet alleen omdat de serieuze bestrijders van het huidige asielbeleid ernstig in verlegenheid zijn gebracht. Maar vooral omdat een gewelddadige actie van zogenaamd linkse mensen geweld van extreem rechts kan uitlokken. Niemand zit te wachten op taferelen bij Nederlandse asielzoekerscentra zoals we ze helaas de afgelopen tijd in Duitsland hebben gezien.

Te hopen valt dat RaRa en zijn sympathisanten snel tot het inzicht komen dat bomaanslagen in ons land een klimaat van meer intolerantie creëren. In dat geval kunnen de acties van gisternacht beperkt blijven tot een incident. De roep om een aanzienlijke verscherping van de veiligheidsmaatregelen kan dan ook verstommen. Het geweld in landen waar IRA, ETA en RAF actief zijn – landen waarin politie en leger veel meer het straatbeeld bepalen dan in Nederland – geeft aan dat er geen waterdichte beveiliging tegen terroristisch gedrag bestaat.

Dit alles neemt niet weg dat er wat meer energie zou kunnen worden gestoken in de opsporing en berechting van de plegers van aanslagen als die van gisternacht, zonder onmiddellijk tot een heksenjacht te vervallen. Nu de BVD dankzij de internationale ontspanning niet meer zo hoeft te letten op mensen met mogelijk communistische sympathieën, heeft de dienst misschien wat tijd over voor andere zaken.

Rotterdams Dagblad, 14-11-1991

Rotterdams Dagblad, 14-11-1991

BVD verrast door harde actie RaRa

Den Haag – De daders van de bomaanslagen op het ministerie van Binnenlandse Zaken en op de woning van staatssecretaris Kosto in Groot-Scherpenzeer, moeten gezocht worden in een groep van twintig tot dertig leden van de harde kern van de terreurgroep RaRa die allen bij de BVD bekend zijn. Dat heeft het hoofd van de dienst mr. Docters van Leeuwen gisteren op een door Binnenlandse Zaken en Justitie belegde persconferentie gezegd. De BVD mag dan wel geconstateerd hebben in welke richting RaRa iets van plan was, aan de aanslagen op Kosto's huis en op het ministerie van Binnenlandse Zaken (Justitie was eigenlijk doelwit) heeft de BVD geen enkel moment gedacht, liet Docters van Leeuwen weten: „Het past in het geheel niet in de strategie die RaRa de afgelopen jaren heeft laten zien." Op de persconferentie werd de vorming van een speciaal team van de Haagse politie, de rijkspolitie van het district Alkmaar en de Centrale Recherche Informatiedienst (CRI) aangekondigd.

'RaRa is enorm risico aangegaan'

BVD-hoofd Docters van Leeuwen zoekt daders in harde kern anti-imperialisten

Door Jos van den Camp

Den Haag – „Zo lang je zelf niet bij de voorbereidingen van dergelijke aanslagen aanwezig bent, is het niet mogelijk aan de weet te komen wie de daadwerkelijke daders zijn. De BVD kan veel, maar ze kan zich niet onzichtbaar maken in kamertjes waar dergelijke plannen worden gesmeed."

Docters van Leeuwen (rechts). Foto Arthur Bastiaanse/ANP

BVD-hoofd mr. A. Docters van Leeuwen meent te weten in welke kring van enkele tientallen mensen de daders van de bomaanslagen moet worden gezocht. Maar welke personen direct verantwoordelijk zijn voor het plaatsen van de bommen is desondanks niet eenvoudig te achterhalen.
Hij zegt dat de dienst in algemene zin op de hoogte was van het nieuwe 'vijandsbeeld' van RaRa. Zo deelde de terreurgroep in juni van dit jaar in een anoniem interview in het links-radicale actieblad Konfrontatie mee dat de strijd aangebonden moest worden met het toekomstige Verenigd Europa en het vluchtelingenbeleid. En toch was ook de BVD verrast.
Want de groep, die gistermorgen een acht velletjes tellende verantwoording heeft bezorgd bij het Algemeen Nederlands Persbureau in Utrecht, heeft zich volgens de BVD-baas nooit zo direct gericht tegen één persoon (Kosto). In het verleden gingen de acties van RaRa uit naar louter instanties, zoals SHV en Shell.
Volgens Docters heeft de groep zich nu op zeer glad ijs begeven: „Rara is een enorm risico aangegaan door deze bomaanslagen te plegen. Wie kon namelijk de garantie geven dat er geen slachtoffers zouden vallen? Wat evenveel onrust baart is dat de acties zich verharden: de bommen in zowel Den Haag als Grootschermer hadden een vernietigende werking."
Dat werd ook gisteravond nog eens duidelijk in de woning van Kosto waar een vijftien man sterk team van tactische rechercheurs en experts van de Explosieven Opruimingsdienst van de Koninklijke Landmacht sporenonderzoek deed. Vanwege instortingsgevaar moest het team zich snel uit de voeten maken. Zo lang de totaal verwoeste woning niet is gestut kan het onderzoek niet worden voortgezet.

Anti-impi's

Docters van Leeuwen omschreef de beoogde dadergroep gisteren als de zogenoemde *anti-impi's*: anti-imperialisten die zich er op beroepen tegen de eenwording van Europa te zijn en zich er op laten voorstaan contacten te onderhouden met de in Duitsland actief zijnde terreurorganisatie Rote Armee Fraktion (RAF) en de Baskische afscheidingsbeweging ETA.
„Een groep van intelligente mensen die inmiddels niet meer jongelui genoemd kunnen worden, maar dertigers zijn. Ze steken

-VERVOLG-

niet onder stoelen of banken ideologische actiedoelen te hebben die ze onderstrepen met geweld. Steeds hebben ze gezegd dat de acties niet op mensen zijn gericht. De risicovolle acties van gisterochtend hebben mij dan ook echt verbaasd," herhaalt het hoofd van de BVD, die onthulde dat de dienst eerder dit jaar in Den Haag een aantal aanslagen heeft verijdeld. „Meer zeg ik daar niets over."

Goede beveiliging

Volgens mr. J.W. Opstelten, directeur-generaal Openbare Orde en Veiligheid van het ministerie van Binnenlandse Zaken is de beveiliging van het ministeriegebouw 'goed' te noemen. Iedere ambtenaar moet een pasje tonen bij binnenkomst en bezoekers dienen hun naam in te vullen. Opstelten geeft toe dat er geen identificatie plaatsvindt bij Justitie noch Binnenlandse Zaken en zegt over het binnensmokkelen van het bompakket: „Er is kennelijk iets tussendoor geglipt." De bomaanslagen hebben volgens de directeur-generaal geleid tot enkele maatregelen op het gebied van persoonsbeveiliging. Welke maatregelen dat zijn wil hij niet zeggen. „Maar we doen niet meer dan noodzakelijk wordt geacht."

De bom in de woning van de staatssecretaris in het Noordhollandse Grootschermer heeft zodanige schade aangericht dat het huis rijp lijkt voor de sloop. Enkele omwonenden hebben inmiddels bij de politie verklaard dat ze een uur voor het ontploffen van de bom een langzaamrijdende auto in de buurt van het huis hebben gezien.

De getroffen tweede verdieping van het ministerie van Binnenlandse Zaken is voorlopig onbruikbaar. Het gaat daarbij om de werkruimte van de directie communicatie, de coördinator minderhedenbeleid en het secretariaat van de interdepartementale werkgroep sociale vernieuwing. Zo'n vijftig ambtenaren kregen vrijaf, anderen kregen een vervangende werkplek. Ook Jan Schaefer, voorzitter van de werkgroep sociale vernieuwing, kon gisteren zijn kantoor niet gebruiken.

Bommeldingen

De politie in enkele steden in het land moest gisteren in actie komen als gevolg van bommeldingen. In Den Haag ging het om het ministerie van Financiën, waar een 'verdacht pakketje' was gevonden, en in Leeuwarden om de woonwijk De Meenthe waar staatssecretaris Heerma (Volkshuisvesting) op bezoek was. In beide gevallen ging het om loos alarm.

Dat gold ook voor Tilburg, waar voor twee plaatsen werd gemeld dat er een bom was geplaatst. Het appartementencomplex aan het Kasteel Twikkelerf waar burgemeester Brokx woont, werd gisteravond direct na de melding ontruimd. Er werd niets gevonden. Op het stadhuis kwam een abrupt einde aan een commissievergadering, toen daar eveneens een bommelding binnenkwam. De politie trof buiten een verdacht pakketje aan. Na een onderzoek door de Explosieven Opsporings Dienst (EOD) bleek dat het niet ging om explosieven, maar om een gedeeltelijk in tape verpakte transistorradio.

In Tilburg wordt overigens, na de bomaanslagen van gisterochtend, de woning van minister van Justitie Hirsch Ballin scherp in de gaten gehouden.

RaRa bleek zich echter te hebben vergist in de vlak naast elkaar gelegen ministeries van justitie en binnenlandse zaken. De bom ontplofte op de aangekondigde tijd op de tweede etage van het ministerie van binnenlandse zaken.

De vergissing bleek later ook uit de brief waarin RaRa de verantwoordelijkheid voor de beide aanslagen opeiste. Ook daarin was sprake van het ministerie van justitie. De brief werd 's morgens om 08.30 uur aangetroffen in de brievenbus van het ANP-kantoor in Utrecht. De brief bevat een uitvoerig exposé over het Europese en Nederlandse asielbeleid waarin volgens RaRa „vluchtelingen worden gedegradeerd tot een niet-bestaan" en „voorgeprogrammeerde ambtenaren een afwijzing in je gezicht braken." Behalve staatssecretaris Kosto wordt in de brief ook VVD-fractievoorzitter Bolkestein uitvoerig beschuldigd van het opleggen van „witte westerse waarden aan migranten."

RaRa wijdt een deel van de brief aan „wat er fout is gegaan met revolutionair en radicaal links" en constateert dat belangrijke terreinen van de politiek ten onrechte zijn overgelaten aan de „krachten van het midden." Het ANP heeft de brief niet ter beschikking gesteld aan Justitie. Justitie heeft woensdag aangekondigd zich donderdag met een gerechterlijk dwangbevel bij het persbureau te vervoegen om de brief in handen te krijgen.

De precieze omvang van de schade, die de beide bommen hebben aangericht, staat nog niet vast. Het huis van de staatssecretaris lijkt rijp voor de sloop. Het woensdagmiddag gestarte technische onderzoek moest worden stopgezet in verband met instortingsgevaar. Staatssecretaris Kosto toonde zich woensdagmorgen erg dankbaar voor het snelle reageren van de politie. „Ik ben er van overtuigd dat hun ingrijpen levensreddend is geweest," aldus Kosto.

De getroffen tweede verdieping van het ministerie van binnenlandse zaken is voorlopig onbruikbaar. Het gaat daarbij om de werkruimte van de directie communicatie, de coördinator minderhedenbeleid en het secretariaat van de interdepartementale werkgroep sociale vernieuwing. Circa vijftig ambtenaren kregen vrijaf. Anderen kregen een vervangende werkplek. Ook Jan Schaeffer, voorzitter van de sociale vernieuwingswerkgroep, kon woensdag zijn kantoor niet gebruiken.

Rotterdams Dagblad, 14-11-1991

Politici willen vrijheid niet prijsgeven

Door Carine Neefjes

Den Haag – De veiligheidsmaatregelen voor bewindslieden worden voorlopig nog niet verscherpt. De grote politieke partijen wachten af wat het politie-onderzoek naar de bomaanslag op het huis van staatssecretaris Kosto oplevert. Pas dan wordt eventueel bekeken of verscherpte bewaking van bewindslieden noodzakelijk is.

Dat ministers en staatssecretarissen nu niet massaal persoonlijke lijfwachten eisen, is typerend voor de Nederlandse politici. Bijna nergens in Europa kunnen bewindslieden zo vrij rondlopen als in ons land. Als ministers een biertje willen drinken op het terras, worden ze niet op de hoek van de straat geschaduwd door een stoet rechercheurs.

— De vrijheid die de politicus heeft, willen we niet graag prijs geven. Daarom moeten we nu ook geen overhaaste maatregelen nemen," aldus een woordvoerder van de Tweede-Kamerfractie van D66.

Onlangs vertelde Gerrit Braks, voormalig minister van landbouw, hoe vervelend hij het vond dat hij op topconferenties in Brussel zo streng werd bewaakt. „Ik voelde me daar niet 'happy' bij. De rechercheurs droegen zelfs wapens. Nee, dat was absoluut geen pretje."

Zorgen

Hoewel persoonlijke lijfwachten uit den boze zijn voor Nederlandse politici, krijgen ze wel voorzieningen om hun huis te bewaken.

Zodra er een nieuwe staatssecretaris of minister komt, wordt hen een standaardpakket met veiligheidsvoorzieningen aangeboden. Zo werd in het monumentale huis van staatssecretaris Elske ter Veld in Leiden voor duizenden guldens een kogelvrije voordeur geïnstalleerd.

Recht

Ook hebben de bewindslieden recht op kogelvrije ramen en een alarminstallatie, zodat ze bij onraad ogenblikkelijk de politie kunnen inschakelen. Verder wordt bij de huizen van de politici regelmatig gesurveilleerd door de plaatselijke politie.

Of politici veel gebruik maken van het standdaardpakket veiligheidsvoorzieningen blijft het geheim van de Binnenlandse Veiligheidsdienst (BVD). Het huis van minister-president Lubbers was in 1987 in ieder geval niet voldoende beveiligd, want een onbekende kon ongestoord een brandbom door diens ramen gooien. Ook toen vond de premier het onnodig om politieke kopstukken voortaan extra te bewaken. „Het zou alleen maar verhardend werken op de samenleving," aldus Lubbers.

Body-guard

De Binnenlandse Veiligheidsdienst (BVD) wil niet zeggen of er nu extra veiligheidsmaatregelen worden genomen. „Het dreigingsbeeld wordt permanent geevalueerd. Indien nodig, verscherpen wij de bewaking," vertelt BVD-woordvoerder Paul de Vries. Hij wil niet zeggen of het ministerie van Justitie, doelwit van de actiegroep RaRa, nu extra wordt beveiligd. „Wij gaan terroristen natuurlijk niet een handje helpen."

De BVD heeft wel eerder extra rechercheurs ingezet om politici te beschermen. Zo verscheen premier Van Agt tijdens de acties van de Molukkers, begin jaren tachtig, overal met twee politieagenten aan zijn zijde. Ook minister-president Lubbers en voormalig minister Braks van landbouw werden anderhalf jaar geleden tijdens de acties van de boeren voorzien van een persoonlijke lijfwacht.

Die verscherpte maatregelen zijn slechts tijdelijk. Simpelweg omdat er tot op heden eigenlijk nooit iets ernstigs is gebeurd. Hooguit krijgt een omstreden bewindsman tijdens een demonstratie een ei tegen zijn hoofd. Afgelopen zomer was minister-president Lubbers het mikpunt, toen oud-slachtoffers van Jappenkampen en hun nabestaanden in opstand kwamen. Dergelijke bedreigingen horen nu eenmaal bij het vak, zo luidt het oordeel van de bewindslieden.

Ontspannen

Terwijl politici zich als vrije vogels ontspannen kunnen bewegen, worden alle leden van de koninklijk familie wèl voortdurend omringd door een persoonlijke lijfwacht en andere veiligheidsagenten. Dus als Willem-Alexander een biertje drinkt op een terras, wordt hij wel geschaduwd.

Een woordvoerder van de Rijksvoorlichtingsdienst (RVD): „Tja, dat is nu eenmaal een opdracht van de regering. Zelf vindt Lubbers het vervelend als hij voortdurend wordt bewaakt. Maar bij leden van de koninklijke familie vindt hij het kennelijk noodzakelijk dat ze permanent worden beschermd."

Rotterdams Dagblad, 14-11-1991

Echtpaar Kosto aan het einde van zijn latijn

Door Arno Ruitenbeek

Ursem – Staatssecretaris van Justitie Aad Kosto is gistermiddag in het politiebureau van Ursem bijna anderhalf uur lang onderworpen aan een verhoor door de recherche. Kosto, gekleed in vrijetijdskleding, was na afloop aan het einde van zijn Latijn. „Ik ben oe, erg moe. Ik ben sinds drie ..r vanmorgen op." In gezelschap van zijn echtgenote en onder begeleiding van de politie vertrok hij spoorslags om naar een tijdelijk onderkomen uit te kijken.

Kosto: „Mijn vrouw heeft het er te kwaad mee. Zij realiseert zich telkens weer dat dierbare bezittingen zijn vernield of verloren zijn gegaan." Mevrouw Kosto-Reuvekamp kwam tegelijk met haar man uit het verhoor. Zij spoorde hem aan direct het politiebureau te verlaten. De politie heeft de staatssecretaris gevraagd geen afspraken meer met de pers te maken of in detail in te gaan op de gebeurtenissen. Woordvoerder De Vries: „Vanzelfsprekend kunnen wij de heer Kosto niet verbieden om wat te zeggen, maar in verband met het onderzoek is het het beste als er voorlopig zo weinig mogelijk dingen naar buiten komen."

De aanslag op zijn huis is voor Kosto als een totale verrassing gekomen. „Ik heb in het recente verleden écht geen signalen gehad dat zoiets kan gebeuren. Geen dreigbrieven, niets van dat al." De staatssecretaris zal zelf niet om beveiliging van zijn persoon en zijn gezin vragen. „Nee, daar voel ik niets voor. Alleen als in Den Haag wordt beslist dat ik persoonlijke bescherming moet hebben, zal ik me daar aan onderwerpen."

Rotterdams Dagblad, 14-11-1991

Algemene afschuw over bomaanslagen

Den Haag – De bomaanslagen op de woning van staatssecretaris Kosto van Justitie in Grootschermer en het ministerie van Binnenlandse Zaken in Den Haag zijn door politici, vluchtelingen- en migrantenorganisaties scherp veroordeeld.

Zelfs de twaalf EG-ministers van Justitie, in Brussel bijeen, stonden er even bij stil. De EG-ministers toonden zich 'diep geschokt' en stelden vast dat de aanslagen de noodzaak nog eens onderstreepten om deze vormen van criminaliteit hard aan te pakken.

Ook politiek Den Haag was unaniem in de veroordeling van de RaRa-actie. Alle fracties noemden de aanslag een zeer ernstige zaak. Geen van de politici vond echter dat naar aanleiding van de aanslag verscherpte bewaking voor politici aan de orde moet worden gesteld.

Later op de dag kondigde CDA-fractieleider Brinkman aan de vaste Kamercommissie voor inlichtingen- en veiligheidsdiensten bijeen te willen roepen om de veiligheid en bewaking van Nederlandse politici te bespreken. Mogelijk komt die commissie vandaag al bijeen.

Ook vluchtelingen- en migrantenorganisaties waren zeer gedecideerd in hun veroordeling. „Dit zijn volkomen verkeerde middelen," reageerde een woordvoerder van VluchtelingenWerk. „De belangen van asielzoekers kunnen hier alleen maar door worden geschaad."

De vrees voor datzelfde 'averechtse' effect klonk ook door in de reacties van het Landelijk Bureau Racismebestrijding (LBR) en het Nederlands Centrum Buitenlanders (NCB). NCB-directeur Rabbae zei te vrezen dat de actie zal worden gekoppeld aan etnische groepen, nu RaRa daarbij zo nadrukkelijk de asielzoekers in het geding heeft gebracht.

Parool, 14-11-1991

Bolkestein zwicht niet voor dreiging

HILVERSUM – "Ik ben niet van plan mij door uiterst links of rechts te laten afhouden van wat ik wil doen of zeggen." Zo reageerde VVD-fractievoorzitter F. Bolkestein vandaag op het noemen van zijn naam in het communiqué dat RaRa gisteren verspreidde na de bomaanslag op het huis van staatssecretaris Kosto en het ministerie van binnenlandse zaken.

Parool, 14-11-1991

'Voorkomen aanslag was mogelijk geweest'

(Van onze verslaggevers)

DEN HAAG – De aanslagen gisteren van de terroristische actiegroep RaRa op het huis van staatssecretaris Kosto en het ministerie van binnenlandse zaken hadden kunnen worden voorkomen als de Dienst Persoonsbeveiliging van de rijkspolitie, of andere gespecialiseerde diensten waren ingeschakeld.

Dat zeggen woordvoerders van de DPB en van particuliere beveiligingsdiensten. De DPB is een zwaarbewapend elitekorps dat incidenteel wordt ingeschakeld voor de beveiliging van onder anderen politici. Het met pistoolmitrailleurs uitgeruste korps werd bij voorbeeld ingeschakeld tijdens het recente bezoek van de Amerikaanse president Bush aan Nederland, maar het gebeurt 'zelden' dat dergelijke maatregelen worden genomen voor Nederlandse bewindslieden, aldus een woordvoerder van de dienst.

Krijgt de dienst (die rechtstreeks onder het ministerie van justitie valt) een opdracht iemand te beveiligen, dan houdt dat doorgaans een 24 uurs-beveiliging in: de te beveiligen persoon wordt overal, zo onopvallend mogelijk, in de gaten gehouden. "En dan laat je het wel uit je hoofd aanslagen als deze te plegen," aldus de woordvoerder.

Het ministerie van justitie wijst er echter op dat een dergelijk strikt beveiligingsbeleid in Nederland uitgesloten is. De beveiliging zou daardoor een enorme kostenpost worden, waarbij aanslagen als die van gisteren bovendien niet eens voor honderd procent kunnen worden uitgesloten.

Daarnaast is er voor gekozen, aldus Justitie, permanent te bezien of sprake is van verhoogde dreiging, en de beveiliging pas te verhogen als daar werkelijk aanleiding toe is.

Parool, 14-11-1991

BVD: 'anti-impi's' beraamden eerder aanslagen

(Van onze verslaggevers) DEN HAAG – De BVD heeft in het recente verleden diverse aanslagen verijdeld van wat de veiligheidsdienst 'de beweging' noemt. "Maar als u mij vraagt om wie het daarbij ging, dan geef ik daar geen antwoord op," aldus directeur A. Docters van Leeuwen gistermiddag in Den Haag naar aanleiding van de laatste aanslagen van RaRa.

Gisterochtend vroeg werden bomaanslagen gepleegd op het huis van staatssecretaris Kosto in Grootschermer en op het ministerie van binnenlandse zaken in Den Haag. Kort daarop werden beide aanslagen via een brief aan het ANP opgeëist door 'Revolutionaire Antiracistische Aktie'.

De BVD-chef is ervan overtuigd dat RaRa inderdaad verantwoordelijk is voor de aanslagen. "In kringen van de anti-impi's (waarmee Docters doelt op anti-imperialisten – red.) is het actieterrein verlegd van het anti-racisme naar het vluchtelingenbeleid in breder, Europees verband. Dat klopt dus, en ten tweede lijkt de brief waarin RaRa de aanslagen heeft opgeëist, bijzonder veel op claimbrieven die bij eerdere aanslagen zijn gebruikt, zoals bij de aanslagen op vestigingen van de Koninklijke Marechaussee in Arnhem en in Oldenzaal in maart vorig jaar."

Binnen de BVD wordt, als het om RaRa of om verwante linkse, militante groeperingen gaat, gesproken van 'de beweging'. In rechtse kringen zijn dergelijke aanslagen 'nog niet aan de orde geweest', aldus Docters.

"Begin jaren tachtig bestond de beweging uit zo'n tweeduizend man, maar die is geslonken naar zo'n vierhonderd mensen en ook de harde kern is gekrompen. Nu bestaat die nog maar uit twintig tot dertig mensen. Anti-impi's die, nogmaals, hun terrein hebben verlegd naar het vluchtelingenbeleid en wat zij 'Fort Europa' noemen."

Onderstrepen

Die resterende kern, aldus Docters, acht het gebruik van geweld gerechtvaardigd. "Het zijn goed opgeleide, intelligente mensen, die veel begrip hebben voor technologische ontwikkelingen. Die jongens zijn heel wat mans, of jongens... Het zijn inmiddels dertigers. Ze kiezen actiedoelen waarvoor sympathie bestaat, daar plakken ze dan een ideologie aan vast en dat gaan ze dan met geweld onderstrepen."

RaRa beweert steeds dat haar aanslagen zich nooit tegen personen, maar uitsluitend tegen gebouwen, instituties richten. "Daar houden ze zich wel aan, maar ze nemen zeer grote risico's. Die brandstichtingen in het verleden hielden enorme risico's in. Wisten zij of er nog iemand in het gebouw aanwezig was? Dat kunnen ze absoluut niet nagaan."

Docters noemde het daarnaast 'opvallend' hoe goed 'de beweging' keer op keer blijkt te zijn uitgerust. "Zelf gaan ze er ook prat op dat ze contacten onderhouden met wat ik maar even de *Umwelt* noem van de RAF, en ook de ETA. Contacten met de IRA hebben wij niet kunnen vaststellen."

Hoewel RaRa beweert geen aanslagen op personen te plegen, noemt Docters met name de aanslag op de woning van de staatssecretaris 'een stap omhoog'. "Een stap omhoog in de geweldspiraal die niet door ons is voorzien. Dit was voor het eerst dat een aanslag plaatsvond op een persoon, op een woning, in plaats van op instituties. Voorheen ging het bovendien om veel lichtere explosieven en om brandbommen."

Blijkens de woorden van Docters van Leeuwen kent de BVD de identiteit van de leden van de resterende harde kern van 'de beweging'. De BVD-chef liet ook doorschemeren dat de desbetreffende groep in de gaten wordt gehouden. Desondanks kon de aanslag in Grootschermer niet worden voorkomen. "Voor zo'n aanslag heb je niet zo veel mensen nodig. Men spreekt een actiedoel af in een kleine kring. En als je daar niet bij zit, bij de voorbereidingshandelingen zelf, tja, dan weet je dat niet," aldus Docters.

Het onderzoek naar de aanslagen wordt geleid door de landelijk officier voor de bestrijding van terroristische misdrijven. Zijn onderzoeksteam bstaat uit enkele tientallen mensen, afkomstig van BVD, CRI en de desbetreffende politiedistricten.

Defensie

De beveiliging van personen en gebouwen is een vrijwel dagelijkse zorg van een zogeheten 'evaluatie-driehoek', aldus mr I. W. Opstelten, directeur-generaal openbare orde en veiligheid van het ministerie van justitie. Behalve Docters voor de BVD en Opstelten maakt van die driehoek ook mr J. Suyver deel uit, directeur-generaal politie en vreemdelingenzaken van justitie. "En ook Defensie kan daar deel van uitmaken, of de CRI."

Dat gezelschap maakt voortdurend 'dreigingsanalyses'. "Dat kan leiden tot maatregelen zoals

-VERVOLG-

de beveiliging van diplomaten en bewindslieden of, wat veel vaker voorkomt, van gebouwen," aldus Opstelten. "Na een nare gebeurtenis als deze rijst al snel de vraag: moeten bewindslieden niet beter worden beveiligd? Als de dreigingsanalyse dat niet noodzakelijk maakt, vinden wij dat overdreven. In andere landen doen ze het wel, ook als er een dreiging is, maar wij niet. Nederland is daar terughoudend in, maar wel adequaat."

Dat beleid zal naar aanleiding van de aanslagen gisteren niet veranderen. Niettemin, aldus Opstelten, is er wel degelijk sprake van verhoogde waakzaamheid. "De dreiging is na vanochtend toegenomen, maar dat kan met een paar dagen weer anders zijn."

Een groot raadsel blijft vooralsnog hoe 'de beweging' een bom het ministerie van binnenlandse zaken binnen kon smokkelen, te meer daar bezoekers van het ministerie pas toegang krijgen na zich bij de portier te hebben gemeld. Het personeel kan het gebouw slechts in en uit met behulp van een speciaal pasje. De beveiliging van het ministerie, kortom, is 'goed', zegt Opstelten.

Maar hoe is die bom dan in het gebouw gekomen?

Opstelten: "Kennelijk is er toch iets tussendoor geslipt."

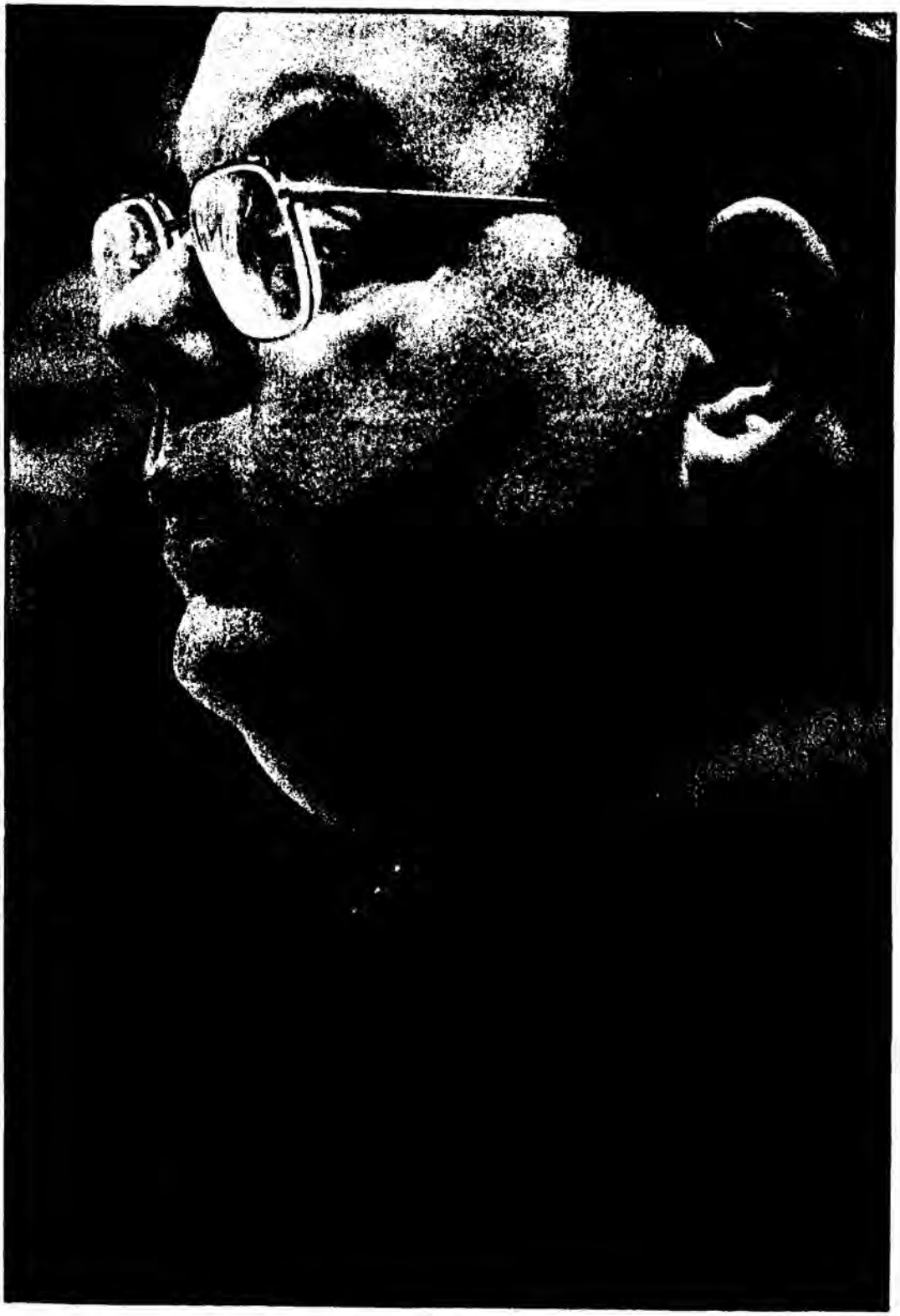

FOTO JOHN SCHAFFER

Docters van Leeuwen: . . .het zijn goed opgeleide, intelligente mensen. . .

Parool, 14-11-1991

Zorgen over veiligheid van politici

(Van onze verslaggevers)
DEN HAAG – CDA-fractieleider Brinkman maakt zich grote zorgen over de veiligheid van politieke prominenten en heeft daarom de vaste Tweede-Kamercommissie voor inlichtingen- en veiligheidsdiensten bijeengeroepen. Alle fracties in de Tweede Kamer vragen zich af of de beveiliging van politieke kopstukken moet worden verscherpt.

Tegelijk verwerpen zij intensieve en permanente bewaking van kamerleden en bewindslieden. Aanleiding tot de zorg zijn de bomaanslagen op de woning van staatssecretaris Kosto van justitie en het ministerie van binnenlandse zaken.

Woordvoerder J. van Woensel van het landelijke politieteam dat gisteren is gevormd, neemt enige afstand van BVD-chef Docters van Leeuwen. Die zoekt de daders in de kring van de 'beweging' en met name in de harde kern van RaRa. Van Woensel: "Het onderzoek richt zich op iedereen. Het enige wat wij weten, is dat er bij het ANP in Utrecht een brief is binnengekomen, waarin een groep die zich RaRa noemt de verantwoordelijkheid opeist. Maar iedereen kan zich wel RaRa noemen."

Het Amsterdamse Solidariteits Komitee Vluchtelingen heeft als enige begrip getoond voor de aanslagen. De ASKV 'kan zich heel goed voorstellen' dat mensen deze middelen gebruiken om zich te verzetten tegen het Nederlandse asielbeleid'. Alle andere vluchtelingenorganisaties hadden zich er al van gedistantieerd.

Kosto is vanmiddag weer aan het werk gegaan op zijn ministerie. Hij wees al kort na de aanslag een verhoogde beveiliging van de hand.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, 14-11-1991

Bombenanschläge in den Niederlanden

„Protest gegen Asylpolitik" / Staatssekretär gegen mehr Schutz

E.L. DEN HAAG, 13. November. In den Niederlanden ist am Mittwochmorgen ein Bombenanschlag auf das Haus des Staatssekretärs für Justiz, Kosto, der unter anderem für die Asylpolitik zuständig ist, in Groot-Schermer verübt worden. Eine Stunde später erfolgte eine Explosion im Haager Innenministerium. Da in beiden Fällen bei der Polizei zuvor telefonische Warnrufe eingegangen waren, wurde niemand verletzt, es entstand jedoch großer Sachschaden. Mehrere Stunden später bezichtigte sich die linksradikale Gruppe „Revolutionäre Anti-Rassistische Aktion" (Rara) in einem Schreiben beider Anschläge. In dem zehn Seiten langen „Rara"-Schreiben, das im Briefkasten der Utrechter Büros der niederländischen Nachrichtenagentur ANP gefunden wurde, werden die Anschläge als Protest gegen die Asyl- und Flüchtlingspolitik Kostos bezeichnet. Diese Politik schreibt nach Ansicht der „Rara" Menschen ab, schließt sie aus und entmenschlicht sie. Kosto müsse Leidensgenosse der Erfahrung von Ausweisung werden, und sei es nur für eine Nacht.

Bei dem zweiten Anschlag vermutet die Polizei, daß nicht das Innen-, sondern das unmittelbar daneben befindliche Justizministerium das Ziel der Täter gewesen sein könnte. Im vergangenen Jahr hatte „Rara" zwei Bombenanschläge gegen die Hausdruckerei des Justizministeriums verübt. Die „Revolutionäre Anti-Rassistische Aktion" macht schon seit Mitte der achtziger Jahre durch Anschläge und Sabotageakte insbesondere auf Industrieunternehmen, die in Südafrika tätig waren oder sind, auf sich aufmerksam.

Die Vereinigung „Flüchtlingswerk Niederlande" distanzierte sich am Mittwoch von dem Anschlag auf den Staatssekretär. Ein Sprecher nannte trotz bestehender Differenzen zu dem Staatssekretär die Tat „völlig unbegreiflich", zumal Kosto gegenüber den Flüchtlingsorganisationen Dialogbereitschaft zeige. Man könne mit diesen Mitteln keinem guten Ziel in den Niederlanden dienen, sie könnten vielmehr kontraproduktiv sein. Zahlreiche Niederländer bezeichneten die Gewalttaten im Rundfunk als „unniederländisch".

Kosto war in den vergangenen Monaten wegen seiner Asylpolitik in der Öffentlichkeit häufig kritisiert worden. Wegen der steigenden Zahl von Asylsuchenden in den Niederlanden bemüht er sich zur Zeit unter anderem um eine Verkürzung des Asylverfahrens. Die Neuregelung soll zum Jahresbeginn in Kraft treten. Die Unterbringung von offensichtlich aussichtslosen Antragstellern in gesonderten Unterkünften hat das Parlament abgelehnt. In erster Instanz abgewiesene Asylsuchende müssen zum Teil in Gefängniszellen den Berufungsbescheid abwarten. In einer ersten Reaktion sprach sich Kosto gegen zusätzliche Schutzmaßnahmen für Regierungsmitglieder aus. Er würde es bedauern, sagte der Staatsskeretär, wenn sich Politiker nicht mehr frei in der Öffentlichkeit bewegen könnten. Er werde jedenfalls keinen zusätzlichen Schutz fordern. Von Parlamentsabgeordneten der oppositionellen rechtsliberalen „Volkspartei für Freiheit und Demokratie" (VVD) wurde hingegen am Mittwoch eine Diskussion über einen verstärkten Politikerschutz in der Zweiten Kammer verlangt. Demgegenüber hält die mitregierende „Partei der Arbeit" verstärkten Schutz für wenig sinnvoll, da Anschläge wie die vom Mittwoch kaum verhindert werden könnten und mit gewalttätigen Aktionen oder Gruppen gerechnet werden müsse. Der Fraktionschef der Christlichen Demokraten, Brinkman, sagte, es müsse alles darangesetzt werden, der Täter habhaft zu werden.

Bei dem Anschlag auf Kosto handelt es sich um das zweite Attentat auf ein Haager Kabinettsmitglied. Auf Ministerpräsident Lubbers war im Mai 1987 ein Anschlag verübt worden, als ein Unbekannter eine Bombe in dessen Haus warf; auch damals wurde niemand verletzt. Lubbers gelang es, das Feuer selbst zu löschen. Vor wenigen Wochen war im Haager Binnenhof, in dem sich die beiden Parlamentskammern und die Arbeitsbüros des Ministerpräsidenten befinden, ein Fernsehjournalist von einem Mann mit einem Messer angegriffen und schwer verletzt worden. Der Täter gab später gegenüber der Polizei als Motiv Antipathien gegen Politiker und Journalisten an.

DE EXPLOSIEVE KRACHT VAN EEN BURGERLIJK MILIEU

Ra ra, wat beweegt RaRa?

door
PAUL KOOPMAN

ROTTERDAM – Had Marx het toch bij het verkeerde eind? Volgens zijn theorie zou de 'Verelendung', de steeds maar doorgaande verarming van de arbeidende klasse, de voedingsbodem van de revolutie vormen. Maar het tegendeel lijkt het geval. Ruim honderd jaar nadat Marx zijn theorie ontvouwde is het communisme op zijn retour en beklimmen in het rijke Westen juist kinderen uit gegoede milieus de barricades. In mystieke clubjes als RaRa, Pyromanen tegen Apartheid, het Commando Crash and Carry en het Kommando 'Trek

lijkt het geval. Ruim honderd jaar nadat Marx zijn theorie ontvouwde is het communisme op zijn retour en beklimmen in het rijke Westen juist kinderen uit gegoede milieus de barricades. In mystieke clubjes als RaRa, Pyromanen tegen Apartheid, het Commando Crash and Carry en het Kommando 'Trek van den Broek omlaag' broeden zij op bomaanslagen, brandstichtingen en ander hedendaags ongerief.

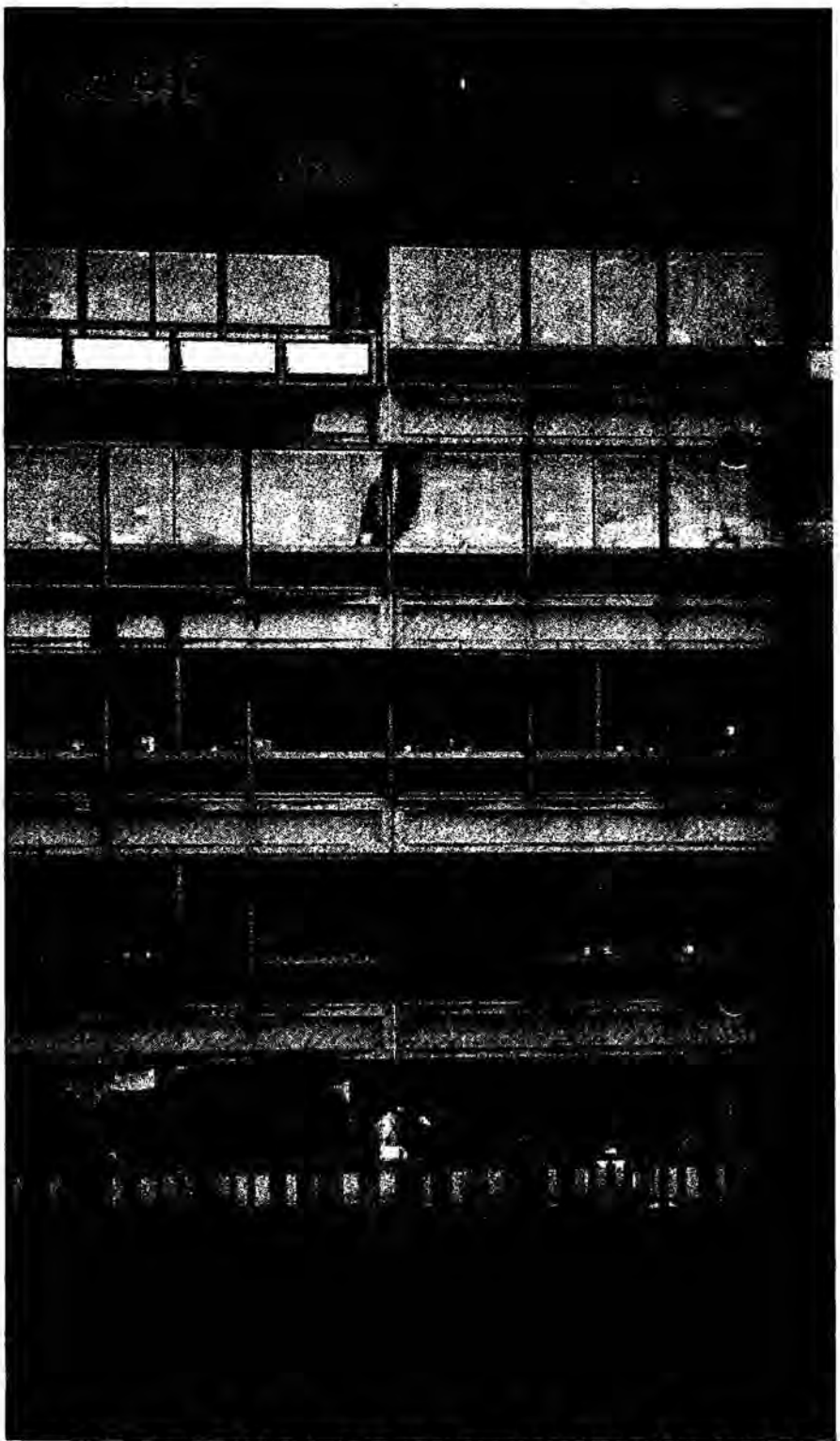
Mr. Arthur Docters van Leeuwen, 'Hoofd van de Binnenlandse Veiligheidsdienst', kent zijn pappenheimers. De linkse activisten van RaRa, deze week verantwoordelijk voor twee bomaanslagen, typeert hij aldus: „De harde kern bestaat uit niet meer dan twintig, dertig mensen. Het zijn inmiddels dertigers. Doorgaans goed opgeleide mensen uit wat burgerlijke milieus. Ze hebben kennis van de technologische vraagstukken van deze tijd en streven op zich sympathieke actiedoelen na. Maar ze vinden geweld als actiemiddel gerechtvaardigd".
Het is een wat verontrustende notie. Ook toen de ontvoerder en moordenaar van de ondernemer Gerrit Jan Heijn werd ontmaskerd, voer een schok door Nederland. Niet omdat de dader Ferdy E. het prototype van een gewelddadige schurk was, maar juist omdat hij zo'n keurige rijtjeshuisvader bleek te zijn. Een bijzonder intelligente man bovendien; nooit een kwaad woord van vernomen. Maar hij bond Heijn bij de polsen vast en joeg hem in het struweel een kogel door 't hoofd. Weloverwogen en goed voorbereid. In menige nieuwbouwwijk werden angstige vragen gesteld: zou onze overbuurman óók tot zoiets in staat zijn?

IMF-KLUPS

Ra ra, wie of wat is de actiegroep RaRa? En bovenal: wat beweegt de 'dertigers' die zich tot de harde kern rekenen tot het plegen van gewelddadige aanslagen? Lezing van de pamfletten die de actiegroep na zijn aanslagen verspreidt licht een klein tipje van de sluier op.
„Dit is de eerste actie tegen het Nederlandse vluchtelingenbeleid", schrijft de groep na brandstichting bij twee kantoren van de marechaussee in maart 1990. „Vluchtelingenbewegingen worden bewust gecreëerd, als gevolg van puur kapitalistisch handelen van klups als het IMF en de Wereldbank".
Ook seksisme en seksueel geweld blijkt de groep dwars te zitten, evenals de techniek van reageerbuisbevruchting. „Vrouwen worden daardoor immers gestimuleerd kinderen te krijgen teneinde het voortbestaan van de Europese bevolking veilig te stellen. Terwijl toch wordt beweerd dat Nederland vol is". „Kapitalistische cityvorming", zoals óp de Kop van Zuid in Rotterdam en aan het Amsterdamse IJ wordt door de groep eveneens afgewezen.
Bij het bestrijden van deze fenomenen lijkt de groep door een zeker ongeduld te worden gedreven. „Wij hebben helemaal geen zin te wachten tot het kapitalisme aan zijn eigen logica tenonder gaat", meldt één van de actiepamfletten. Kennelijk is RaRa er op uit het verwachte einde van het kapitalisme te bespoedigen. Maar tegelijkertijd is er een gevoel van onmacht dat ook altijd duidelijk tussen de regels door te lezen is: „De eerste stap zit in de herkenning, de opluchting dat er eindelijk iets gebeurt. De volgende stappen zijn veel moeilijker".
Criminoloog prof. dr. G.P. Hoefnagels, tevens Eerste-Kamerlid voor D66, heeft een probleem met RaRa. „Ik ben het met vrijwel alle doelen van die club eens", zegt hij. „De bestrijding van de apartheid in Zuid-Afrika, het verzet tegen discriminatie en geweld, het klinkt allemaal erg sympathiek. Maar de kronkel zit hem erin dat RaRa zijn sympa-

Een agent houdt toezicht bij de afgezette ingang van het mini

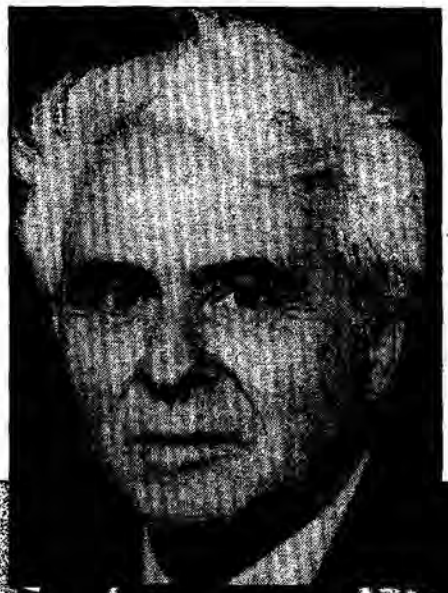
Bouwvakkers bezig met het opruimen van de ravage op de tweede verdieping van h ministerie van binnenlandse zaken.

■ *FOTO'S: SACHA PIETERS*

ale

Docters van Leeuwen: „Het feit dat de samenleving als geheel weinig begrip voor de acties kan opbrengen, belemmert RaRa en andere organisaties in hun groei".
■ *FOTO: ANP*

Prof. Hoefnagels: „Deze mensen zijn niet of nauwelijks geinteresseerd in de publieke reactie. Zij plaatsen zich immers tegenover de maatschappij, daar zijn ze mee in conflict".
■ *FOTO: ANP*
FOTO: DIJKSTRA

thieke doelen met zeer onsympathieke middelen nastreeft. Die middelen zijn zó onsympathiek dat ik me zelfs afvraag hoe serieus zij de doelen willen bereiken. Anders gezegd: hun middelen zijn contra-produktief".
Hoefnagels heeft zich niet alleen in de beweegredenen van RaRa verdiept, maar ook in het 'profiel' van de verwante Duitse organisatie 'RAF Umwelt'. Deze week nog, verklaarde de BVD dat de RaRa contacten onderhoudt met RAF-Umwelt, evenals met de Spaanse ETA. Om tot die ontdekking te komen was overigens geen geraffineerd spionagewerk vereist. Zelf schreef de RaRa immers al in 1989 dat geprobeerd zou worden „als links-radicale en revolutionaire bewegingen in Europa weer iets met elkaar op te bouwen".
„Je ziet belangrijke parallellen tussen RaRa en bijvoorbeeld de RAF", constateert Hoefnagels. „In beide bewegingen tref je veel mensen aan uit, laten we zeggen, brave burgerlijke milieus. RAF en RaRa opereren in de anonimiteit en als collectief. Er is zowel in Duitsland als hier een harde, gesloten organisatie met eigen codes en subcultuur, compleet met strenge normen en toelatingsrituelen. In die gesloten subcultuur kunnen zich gemakkelijk opvattingen ontwikkelen tegen de rest van de samenleving".

VOEDINGSBODEM

Jarenlang gingen politici, politie en beleidsmakers er van uit dat de Nederlandse samenleving een slechte voedingsbodem voor terroristische organisaties bood. De Nederlandse staat reageerde niet zo repressief en gewelddadig op de eerste protestbewegingen als de Duitse. Allerlei actiegroeperingen, van de Boeren Partij tot de pacifistisch socialisten, zagen zich vertegenwoordigd in de Tweede Kamer. De verzuilde samenleving leek over voldoende cement te beschikken om ernstige ontsporingen te kunnen voorkomen.
Maar de eerste aanslag van RaRa in 1985 op een Makro-vestiging, verstoorde deze idylle ruw. In een interview met Elsevier hekelde ing. P. Meijers, directeur van de verzekeringsmaatschappij Mees en Zonen een klein jaar later de politieke blokvorming in Den Haag. „Als de politieke splinters zich niet meer democratisch kunnen uiten, zoeken zij naar andere mogelijkheden", waarschuwde hij. In hetzelfde artikel constateerde mr R. de Mulder, universitair hoofddocent recht te Rotterdam: „Nederland heeft niet zo'n vruchtbare voedingsbodem voor terrorisme, maar er wordt hard aan grondverbetering gewerkt". Hij doelde onder meer op het buiten de verkiezingscampagne van 1986 houden van de voorgenomen legitimatieplicht.
In een onderzoek schetste De Mulder drie ontwikkelingen die terroristische organisaties de wind in de zeilen zouden brengen: politieke repressie, een slechte toegang tot de media en het afdrijven naar de periferie van de samenleving. Eenmaal daar aangeland neigen de leden van een organisatie „een volledige antihouding ten opzichte van de staat aan te nemen". De Mulder prees de doorgaans nuchtere reactie van de Nederlandse overheid op terroristische uitwassen, maar concludeerde dat zowel de slechte toegang tot de pers als het ontstaan van 'randgroep-culturen' zorgen baarde.

KRAKERS

Om het ontstaan van RaRa te kunnen begrijpen moeten we volgens Hoefnagels dan ook terug naar de kraakbeweging en de eerste krakersrellen van eind jaren zeventig, begin jaren tachtig. „De kraakbeweging werd aanvankelijk gedragen door mensen die er hele nuttige ideeën op nahielden en terecht streden tegen de speculatie met woningruimte in tijden van grote schaarste. Maar er ontstonden ook subculturen. Krakers bijvoorbeeld, die alleen hun eigenbelang voor ogen hadden. Door het vaak harde optreden van de politie bij diverse ontruimingen kon een zekere radicalisering optreden. De overheid nam een houding aan van: nu moet het maar eens afgelopen zijn. Een aantal individuen heeft toen de Staat al eeuwige vijandschap gezworen".
De confrontatie met de 'harde aanpak' van de politie was één oorzaak voor het ontstaan van RaRa. Een andere ligt volgens Hoefnagels meer in het sociaal-psychologische vlak. „Daarover is minder bekend, maar uit gesprekken met voormalige RAF-terroristen leer je toch dat zij zich heftig verzetten tegen het ouderlijk milieu. Dat zij een protesthouding aan hebben genomen die tijdens de pubertijd heel gezond is, maar waarvan zij niet meer los konden komen. Het is vaak een heel complex van oorzaken, waarbij de afkeer van autoriteit vaak een dominante rol speelt. Ironisch genoeg zijn terroristische organisaties zèlf doorgaans zeer autoritair georganiseerd".

OLIEVLEK

Voor wie bevreesd is voor een terroristische olievlekwerking is het misschien een geruststelling dat in de opvatting van de criminoloog Hoefnagels het terrorisme in Nederland zich niet zo gemakkelijk zal uitbreiden. De groepen die nu het geweld prediken kunnen overigens ook volgens BVD-chef Docters van Leeuwen niet rekenen op een grote groep sympathisanten, waaruit moeiteloos nieuwe martelaren zijn te recruteren. Het feit dat de samenleving als geheel weinig begrip voor de acties kan opbrengen, belemmert RaRa en andere organisaties eveneens in hun groei.
Het laatste werpt wel meteen de vraag op waarom de RaRa zich kennelijk zo weinig gelegen laat liggen aan zijn eigen public relations. Waarom een bom laten ontploffen bij staatssecretaris Kosto, als vervolgens heel televisiekijkend Nederland de onderhavige politicus zo'n sympathieke vent gaat vinden en bovendien de RaRa-activisten vermoedelijk in de categorie 'geschift en niet ongevaarlijk' onderbrengt?
Hoefnagels heeft daarop een simpel antwoord: „Deze mensen zijn niet of nauwelijks geïnteresseerd in de publieke reactie. Zij plaatsen zich immers tegenover de maatschappij, daar zijn ze mee in conflict. Het bijzondere is nu juist dat ze onaardig durven te zijn; de verkeersregels van deze samenleving totaal aan de laars lappen. Wat voor hen telt is het signaal: met dit of dat – vult u zelf maar in – zijn we het niet eens. De oneerbiedige gedachte komt wel eens bij me op dat het vooral frustratiegedrag is dat deze mensen drijft".
Hierbij wil Hoefnagels nog de kanttekening plaatsen dat terroristen in het algemeen een geheel andere wijze van denken hebben dan de meeste democratisch ingestelde burgers. „Ik ben zelf van mening dat het middel dat je gebruikt in overeenstemming moet zijn met het doel waarnaar je streeft. Als je geweldloosheid nastreeft, moet je niet met bommen gaan gooien. Maar een terrorist denkt heel anders. Die vindt het gerechtvaardigd om wèl met bommen te gooien. Doel en middel kunnen haaks op elkaar staan. Er waren begin jaren zeventig op de universiteit zelfs studenten die vonden dat je een democratisch ideaal met ondemocratische middelen kon nastreven. Ik wil maar zeggen: deze paradoxale opvatting komt ook in de beste milieus voor".

ZUID-AFRIKA

In 1985 stond de RaRa nog een helder doel voor ogen: de apartheid in Zuid-Afrika moest bestreden. Een Makrovestiging, met belangen aan de Kaap, ging in de fik, bij benzinepompen van Shell werden slangen doorgesneden. Nu Nelson Mandela gebroederlijk met De Klerk aan één tafel zit, heeft het brandstichten of doorsnijden van slangen weinig zin meer. Ook de ontspanning tussen Oost en West lijkt aan de wortels van links-radicaal Nederland te knagen; het reëel bestaande socialisme als ideale samenlevingsvorm is immers wel ontmaskerd.
Toch is volgens Hoefnagels de kans klein dat de actievoerders van RaRa ooit tevreden zullen zijn en de strijdbijl eigener beweging zullen begraven. „Nu Zuid-Afrika 'uit' is, heeft RaRa alweer nieuwe actiedoelen geformuleerd zoals het asielbeleid en de Europese eenwording. Kortom: er is altijd wel iets wat niet deugt in deze wereld. Zelfs een ideale samenleving biedt nog geen garanties tegen het ontstaan van groepen als RaRa".
Dat gezegd hebbende, laat Hoefnagels een harde lach door zijn werkkamer klateren. „Dat ook in een paradijs de boel uit de hand kan lopen weten we al uit het Oude Testament. Daar bleek in de Hof van Eden toch een slang te huizen die zoveel overredingskracht bezat dat hij Eva zo ver kreeg Adam een verboden vrucht aan te smeren".

RaRa noemt het vluchtelingenbeleid van staatssecretaris Kosto misdadig en blaast zijn huis op. Nederland reageert geschokt. De vraag is hoe Kosto de asielzoekers behandelt. Humaan, maar het zou best wat ruimhartiger kunnen, zegt men bij Vluchtelingenwerk. Kosto voert een racistisch beleid, hij moet niet klagen over die bomaanslag, vindt het Amsterdams Solidariteits Komitee Vluchtelingen. En de sociaal-democraat Kosto zelf zegt: „Waar ik kan zal ik de stroom vluchtelingen beperken, illegalen weren en misbruik van regelingen tegengaan". Feit is, dat de Vreemdelingenpolitie dit jaar al enkele duizenden méér asielzoekers en illegalen het land heeft uitgezet dan vorig jaar. Hun aantal kan sterk oplopen als volgende maand het „Terugkeer Bureau" aan de slag gaat. Op basis van 'oprotpremies' en vrijwilligheid. „We verwachten het eerste jaar 1500 mensen op het vliegtuig te kunnen zetten".

AANTAL UITZETTINGEN LOOPT STERK OP

Kosto sluit het net om illegale vreemdelingen

door
HOMME KROL

DEN HAAG — Sonny Pocorni (48) zit te popelen. Als hoofd van het gloednieuwe Terugkeer Bureau moet hij asielzoekers en illegale buitenlanders met een soort 'oprotpremie' naar hun eigen of een 'derde' land helpen. „We zijn er klaar voor, maar we zitten al enkele maanden te wachten op groen licht," zegt de oorspronkelijk uit Suriname afkomstige Pocorni.

„Er moeten door Justitie nog wat papieren getekend worden. Ons bureau is onderdeel van de IOM, de International Organisation for Migration, maar we worden door justitie gesubsidieerd. Ik verwacht dat we begin volgende maand operationeel zullen zijn. Dan kan ik de formulieren versturen naar de instellingen in het land die zich met vluchtelingen bezig houden. Asielzoekers en ook illegalen die vrijwillig willen vertrekken kunnen dan een aanvraag indienen. Als ze aan de voorwaarden voldoen krijgen ze een gratis vliegticket en een ondersteuningsbijdrage".

Hoe hoog is die bijdrage?
„Dat hangt er vanaf. We hebben twee soorten. Een vreemdeling die afziet van herzien eigen land teruggaat en de andere helft naar een zogenaamd derde land. Daarbij moet u denken aan Amerika, Canada, Australië en Nieuw-Zeeland. In die eerste twee. landen moeten ze dan wel een sponsor hebben die garant voor ze staat. Bijvoorbeeld een kerkelijke organisatie of een familielid".

Optimistisch

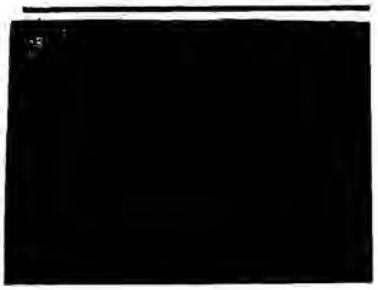
Sonny Pocorni is optimistisch. Hij wijst op het succes van het Duitse Terugkeer Bureau van de in Geneve zetelende IOM. Zijn Duitse collega's hebben de afgelopen twaalf jaar een kleine honderdduizend dolende buitenlanders tot vertrek weten te bewegen. Met het lokaas van een betaald vliegticket, maar zonder ondersteuningspremie. .„De helft ongeveer ging naar derde landen. De laatste tijd gaat het in de richting van tweederde".
Pocorni: „Ik denk dat onze regeling in Nederland zal aanslaan. Naar wat wij aan geluiden opvangen, in asielzoekerscentra en bij hulpverleningsinstanties, is er grote belangstelling voor onze terugkeer-regeling. We werken met een jaarsubsidie van drie miljoen gulden van justitie en met dat geld kunnen we het eerste jaar zo'n 1500 mensen helpen. Ik denk dat we dat aantal ook wel zullen halen".
„Ik ga er vanuit dat ook illegalen zich melden. En waarom? Omdat wij de anonimiteit van die mensen waarborgen zo lang ze nog niet beslist hebben de vijftig- en honderdduizend'. Onder hen zijn veel afgewezen asielzoekers die in armoede zijn ondergedoken. Velen werken ondergronds bij een baas.
Onder staatssecretaris Kosto voert de Vreemdelingendienst een aanmerkelijk scherper opsporingsbeleid dan een paar jaar geleden onder Korte-Van Hemel. „Het aantal verwijderingen uit ons land neemt flink toe," erkent Ribhagen. Vorig jaar werden welgeteld 10692 mensen het land uitgezet, onder wie 2662 uitgeprocedeerde asielzoekers (die dus definitief nul op het request hebben gekregen). Dit jaar zullen het er enkele duizenden meer zijn. De stand tot en met september was 10.357 verwijderingen, van wie 2915 uitgeprocedeerde asielzoekers. Bij dit aantal zitten niet de honderden mensen die de vreemdelingenpolitie op grond van hun 'ongeloofwaardige verhaal' reeds op Schiphol bij kop en kont pakt en terug op het vliegtuig zet.
Kosto trekt (met de zegen van de Tweede Kamer) het net rond de ongewenste vreemdelingen aan. In een interview met het weekblad Elsevier zei de staatssecretaris vorige maand: „Waar ik kan zal ik de stroom migranten beperken, illegalen weren en misbruik van regelingen tegengaan".

Snel

Met zijn in september door de Tweede Kamer aanvaarde nieuwe toelatings- en opvangwegwezen geblazen. Zij het dat een kansloze nog een 'pakket' van activiteiten aangeboden krijgt ter voorbereiding op de terugkeer naar het land van herkomst. Al met al is dit 'snelle' model minder onmenselijk dan het bestaande gebruik om een asielzoeker na twee tot drie jaar wachten alsnog op het vliegtuig te zetten.

Kritiek

Kosto's terughoudende asielbeleid stuit bij sommige hulporganisaties op zware kritiek. Met name zijn maatregel om illegalen zonodig tien dagen in een politiecel te zetten om te voorkomen dat ze er tussenuit knijpen. Woordvoerder Van den Berg van het Amsterdams Solidariteits Komitee Vluchtelingen: „Kosto moet niet klagen over die bomaanslag. Hij voert een racistisch beleid. Het is niet onbegrijpelijk dat mensen woedend worden en tot dit soort acties besluiten".
De terreurgroep RaRa zelf, in een getypte verklaring aan het ANP na de bomaanslag: „Vluchtelingen worden gedegradeerd tot een niet-bestaan.

AANTAL UITZETTINGEN LOOPT STERK OP

Kosto sluit het ne illegale vreemdeli

door
HOMME KROL

DEN HAAG — Sonny Pocorni (48) zit te popelen. Als hoofd van het gloednieuwe Terugkeer Bureau moet hij asielzoekers en illegale buitenlanders met een soort 'oprotpremie' naar hun eigen of een 'derde' land helpen. „We zijn er klaar voor, maar we zitten al enkele maanden te wachten op groen licht," zegt de oorspronkelijk uit Suriname afkomstige Pocorni.

„Er moeten door Justitie nog wat papieren getekend worden. Ons bureau is onderdeel van de IOM, de International Organisation for Migration, maar we worden door justitie gesubsidieerd. Ik verwacht dat we begin volgende maand operationeel zullen zijn. Dan kan ik de formulieren versturen naar de instellingen in het land die zich met vluchtelingen bezig houden. Asielzoekers en ook illegalen die vrijwillig willen vertrekken kunnen dan een aanvraag indienen. Als ze aan de voorwaarden voldoen krijgen ze een gratis vliegticket en een ondersteuningsbijdrage".

Hoe hoog is die bijdrage?
„Dat hangt er vanaf. We hebben twee soorten. Een vreemdeling die afziet van herziening van zijn asielverzoek krijgt 1250 gulden. Heeft-ie een gezin dan betalen we 1750 gulden plus 200 gulden per kind. Voor de categorie asielzoekers die al is uitgeprocedeerd en tot de zogenaamde gedoogden hoort of in het grijze circuit is verdwenen, is de bijdrage lager: 500 gulden per persoon, 700 gulden voor een gezin plus 100 gulden per kind. Ja, dat onderscheid zit nu eenmaal in de regeling. Die heb ik zelf ook niet bedacht".
„Met die bijdrage kunnen de mensen zich de eerste weken in het land van terugkeer redden. Althans in een ontwikkelingsland. We gaan er vanuit dat ongeveer de helft naar het eigen land teruggaat en de andere helft naar een zogenaamd derde land. Daarbij moet u denken aan Amerika, Canada, Australië en Nieuw-Zeeland. In die eerste twee landen moeten ze dan wel een sponsor hebben die garant voor ze staat. Bijvoorbeeld een kerkelijke organisatie of een familielid".

Optimistisch

Sonny Pocorni is optimistisch. Hij wijst op het succes van het Duitse Terugkeer Bureau van de in Geneve zetelende IOM. Zijn Duitse collega's hebben de afgelopen twaalf jaar een kleine honderdduizend dolende buitenlanders tot vertrek weten te bewegen. Met het lokaas van een betaald vliegticket, maar zonder ondersteuningspremie. „De helft ongeveer ging naar derde landen. De laatste tijd gaat het in de richting van tweederde".
Pocorni: „Ik denk dat onze regeling in Nederland zal aanslaan. Naar wat wij aan geluiden opvangen, in asielzoekerscentra en bij hulpverleningsinstanties, is er grote belangstelling voor onze terugkeer-regeling. We werken met een jaarsubsidie van drie miljoen gulden van justitie en met dat geld kunnen we het eerste jaar zo'n 1500 mensen helpen. Ik denk dat we dat aantal ook wel zullen halen".
„Ik ga er vanuit dat ook illegalen zich melden. En waarom? Omdat wij de anonimiteit van die mensen waarborgen zo lang ze nog niet beslist hebben. Nee, hun naam en adres geven we uiteraard niet door aan de Vreemdelingendienst. Als ze uiteindelijk niet met ons in zee gaan verdwijnen ze gewoon weer in het grijze circuit. Komen we wel tot een akkoord dan gaan hun gegevens naar de Vreemdelingendienst in hun woonplaats. Ter identificatie aan de hand van vingerafdrukken die bij binnenkomst in ons land van elke asielzoeker gemaakt worden".

Grijze circuit

Het grijze circuit. Bij het ministerie van justitie schat woordvoerder Gert Ribhagen het aantal illegale buitenlanders in ons land op 'ergens tussen de vijftig- en honderdduizend'. Onder hen zijn veel afgewezen asielzoekers die in armoede zijn ondergedoken. Velen werken ondergronds bij een baas.
Onder staatssecretaris Kosto voert de Vreemdelingendienst een aanmerkelijk scherper opsporingsbeleid dan een paar jaar geleden onder Korte-Van Hemel. „Het aantal verwijderingen uit ons land neemt flink toe," erkent Ribhagen. Vorig jaar werden welgeteld 10692 mensen het land uitgezet, onder wie 2662 uitgeprocedeerde asielzoekers (die dus definitief nul op het request hebben gekregen). Dit jaar zullen het er enkele duizenden meer zijn. De stand tot en met september was 10.357 verwijderingen, van wie 2915 uitgeprocedeerde asielzoekers. Bij dit aantal zitten niet de honderden mensen die de vreemdelingenpolitie op grond van hun 'ongeloofwaardige verhaal' reeds op Schiphol bij kop en kont pakt en terug op het vliegtuig zet.
Kosto trekt (met de zegen van de Tweede Kamer) het net rond de ongewenste vreemdelingen aan. In een interview met het weekblad Elsevier zei de staatssecretaris vorige maand: „Waar ik kan zal ik de stroom migranten beperken, illegalen weren en misbruik van regelingen tegengaan".

Snel

Met zijn in september door de Tweede Kamer aanvaarde nieuwe toelatings- en opvangmodel krijgt Kosto binnenkort een stevige stok om nieuwe (ongewenste) asielzoekers snel het land uit te bonjouren. Het gaat dan vooral om mensen die om economische redenen asiel vragen, althans niet aannemelijk kunnen maken dat ze vluchten voor vervolging of oorlogsgeweld. Die groep schijnt met het jaar te groeien.
Als ook de Eerste Kamer akkoord gaat worden alle asielzoekers (vanaf begin volgend jaar) opgevangen in negen onderzoekcentra. Binnen een maand valt dan de beslissing. Is die negatief dan kan zo iemand nog een kort geding aanspannen, maar pakt dat ook verkeerd uit dan is het

ADVERTENTIE

Sonny Pocorni: „„Met de bijdrage kunnen de mensen zich de eerste weken in het land van terugkeer redden. Althans in een ontwikkelingsland".
■ FOTO: SACHA PIETERSE

Na de droeve ervaring huis, haard en familie te moeten achterlaten, volgt de systematische ervaring van de vernedering. Het is dit beleid, wat mensen afschrijft, uitsluit en ontmenselijkt, dat wij willen aanwijzen en brandmerken".

En verderop in de brief: „Natuurlijk kan Nederland niet alle vluchtelingen van de wereld opnemen. Kern is dat naast oorlog, milieurampen en sekse-specifieke vluchtgronden, armoede een erkende vluchtgrond moet zijn. De oplossing ligt niet in het terugsturen van vluchtelingen, maar in een fundamentele wijziging van de economische orde".

Tegen die laatste woorden van RaRa is weinig gewetensvol in te brengen, daarentegen alles tegen hun boemerang-methode.

Humaan

Bij Vluchtelingenwerk in Amsterdam zegt woordvoerder Frank Heyster: „Ook wij hebben kritiek op Kosto, maar geweld is natuurlijk in geen enkel geval geoorloofd. Zijn toelatingsbeleid is wel humaan, maar het zou best wat ruimhartiger kunnen. Het aantal asielzoekers neemt fors toe, vorig jaar ruim 21.000, maar het percentage erkende vluchtelingen, dus met een A-status, loopt sterk terug. Dat geldt ook voor het aantal mensen met een verblijfsvergunning".

Nederland telt ook nog naar schatting tussen de 9000 en 13.000 gedoogden. Dat zijn afgewezen asielzoekers die voorlopig in Nederland geduld worden, tenminste als de (oorlogs)situatie in hun land niet verbetert. Blijft die toestand slecht dan mogen ze na drie jaar definitief blijven. Onderwijl krijgen ze een beroepsopleiding en (in het derde jaar) hulp bij het vinden van een baan.

Daarover zegt Heyster: „Op zich een goed beleid, maar Kosto is wel bezig het te veranderen zonder de Kamer in te lichten, zoals was afgesproken".

Is er onder asielzoekers eigenlijk belangstelling voor die betaalde terugkeer?

„Vergeet het maar," zegt Anne Kwakernaak van het Buro voor Rechtshulp in het asielzoekerscentrum Klompjan te Markelo. „Er zitten hier 325 mensen uit twintig landen, onder wie twintig procent uitgeprocedeerden, maar niemand wil terug, neemt u dat van mij aan. Nee, ook niet met een premie. Wie uitgeprocedeerd is en aanwijzingen heeft dat zijn uitzetting door de Vreemdelingendienst nabij is verdwijnt vaak in de illegaliteit.

Men heeft meestal nog wat tijd alvorens de papieren gereed zijn. In die tussentijd verdwijnen de mensen. Onlangs was dat bij dertig Nigerianen hier ook het geval. Vijftien zijn inmiddels spoorloos, de andere helft zit hier nog, maar vraag me niet hoe lang".

...losieven in Nederland schaars goedje

...CO SLAGTER
...GMANS

...uiskruit is in Nederland ...el te komen. Verkrijgbaar ...n wapenwinkel. Zolang het ...twee kilo niet overschrijdt, ...ag de wapenhandelaar het ...aan iedereen verkopen. Geen wet die dat verbiedt.

Daarentegen zijn de handel in, het bezit van en het gebruik van andere springstoffen wel aan wettelijke bepalingen en ...ringente regels gebonden. Wie over half pondje wil beschikken, moet heel wat paperassen invullen en staat meteen onder curatele van allerlei overheidsinstanties.

Toch zag de terreurgroep RaRa kans krachtige explosieven te bemachtigen, waarmee drie weken geleden aanslagen werden gepleegd op het huis van staatssecretaris Aad Kosto en het ministerie van Binnenlandse Zaken. Hoe kwamen ze er aan, was het moeilijk er beslag op te leggen en om welke soort ging het?

Op de laatste vraag meent het Gerechtelijk Laboratorium sinds kort het antwoord te weten, maar dat wordt gekoesterd als een staatsgeheim. Directeur Klep wilde er dinsdag alleen maar over kwijt dat het geen 'kneedbare explosieven' betrof. Daarmee sloot hij het beruchte Semtex uit, de zeer krachtige, reukloze en kneedbare springstof van Tsjechische makelij waarmee terroristen bij voorkeur bommen maken.

Iremite

Volgens Frank Venus, gediplomeerd springmeester en werkzaam in het gelijknamige sloopersbedrijf in Utrecht, is het heel wel mogelijk dat RaRa de springstof iremite in die bommen heeft gestopt. Tenslotte is de keus in ons land beperkt. Iremite, TNT en seismogelite zijn het meest gangbaar. Venus baseert zich op de ravage in en rond het huis van Kosto. „Iremite heeft een lage explosiesnelheid, maar een hoge gasdruk. De schade aan de woning van Kosto en die aan huizen in de directe omgeving wijst zonder meer uit dat het een springstof is geweest die grote drukgolven opwekt", zegt Venus.

Explosieven als TNT, seismogelite en mengels waarin in nitro-glycerine is verwerkt, vindt Venus minder voor de hand liggen. „Die hebben een krachtiger werking en bouwen een lagere druk op. Buiskruit of eigen fabrikaten zijn al helemaal uitgesloten. Kruit veroorzaakt brand en knutselbommen zijn veel te riskant voor de maker. Bovendien ben je er nooit zeker van dat ze ontploffen. RaRa lijkt me in dat opzicht geen amateurclubje."

Alhoewel het langs legale weg zeer moeilijk is om aan explosieven te komen, sluit Venus niet uit dat RaRa het toch uit de sloperswereld heeft weggehaald. De regels zijn mooi, maar de uitvoering is wat anders. „Voor het gebruik van explosieven moet een slopersbedrijf een springplan aan de Arbeidsinspectie voorleggen. Stel nu dat je enkele honderden kilo's iremite nodig hebt. Dan kan een werknemer die fout wil het vertrouwen misbruiken, en met wat kilootjes aan de haal gaan."

Tegelijkertijd zegt de Utrechtse sloper dat de 'drempel wel heel hoog is' om met springstoffen te sjoemelen. „Hoewel er geen effectieve controle is van de overheid op het sloopobject, houdt de verantwoordelijke springmeester de boel heel streng in de gaten. Op grond van het springplan kun je ook geen iremite overhouden of buiten je administratie wegmoffelen."

Rotzooien

Dat hedendaagse slopers niet rotzooien met springstof is ook de mening van A. Stolwerk, sloper en importeur van springstoffen in Breda. Bovendien wordt naar zijn oordeel in het sloopbedrijf te weinig springstof gebruik gemaakt om 'er aan over te kunnen houden'. Per jaar gaat het maar om enkele tientallen objecten, zegt Stolwerk.

Maar eveneens als voor Venus is het voor Stolwerk heel goed denkbaar dat de RaRa-bommen uit iremite bestonden. Alleen verschilt hij met de Utrechter van mening over de gebruikte hoeveelheid. Venus houdt het op een kwart kilo, terwijl de expert uit Breda meent dat in de bom aan de achterdeur van Kosto's huis zeker vijf tot acht kilo iremite heeft gezeten.

Stolwerk sluit ook niet uit dat het TNT is geweest. Hij vindt het daarom nog al een boude bewering dat het Gerechtelijk Laboratorium kneedbare springstoffen uitsluit. „TNT bestaat in twee vormen. Gegoten en geperst. Dat samengeknepen spul is zo stijf als een plank. Is het gegoten dan kun je het alle richtingen uitbuigen. Hoe kun je na een explosie met TNT nog vaststellen welke versie het was?"

Volgens Stolwerk is de kans groter dat RaRa de explosieven in het buitenalnd heeft gehaald. „Iremite wordt in België gemaakt en wordt op grote schaal toegepast in de dagbouw. Bij onze zuiderburen stikt het van de groeven waar mergel wordt gewonnen. Voor zover ik weet gaan ze er gemakkelijker mee om dan wij hier. In Nederland

Iremite: in Nederland uitermate streng gecontroleerd, maar mogelijk in België wat makkelijker verkrijgbaar. FOTO GPD

gaat er zo weinig aan springstoffen om dat ik het veel minder waarschijnlijk vind dat RaRa het hier vandaan heeft."

Beveiligd

Stolwerk is de enige importeur van iremite en andere minder gangbare springstoffen. Heeft hij voorraden en hoe zijn die beveiligd?. De spraakzame sloper uit Breda zwijgt plotseling. Hij wil er 'uit veiligheidsoverwegingen' niets over zeggen. Maar we moeten van hem aannemen dat het wel snor zit.

Hoeveel springstof, en in het bijzonder iremite, is er dan bijvoorbeeld het afgelopen jaar aan slopers verkocht? Stolwerk wil alleen kwijt dat het 'heel weinig' is geweest. En per keer is niet meer dan 750 gram de deur uit gegaan. Met anderen woorden: RaRa heeft volgens de cijfers van Stolwerk vrijwel zeker dit jaar geen kans gezien twintig kilo iremite via sloopbedrijven bijeen te sprokkelen.

RaRa gebruikte zeker tien kilo explosieven bij aanslagen

ld schaars g

DEN HAAG • GPD

De terreurbeweging RaRa heeft tussen de tien en de twintig kilo explosieven gebruikt bij de bomaanslagen op de woning van staatssecretaris Aad Kosto in Groot Schermer en het ministerie van binnenlandse zaken in Den Haag. Volgens deskundigen komen gezien de schade slechts drie middelen in aanmerking: iremite, TNT of seis. gelit. Alle drie de materialen zijn goedkoop, maar in Nederland zeer moeilijk te verkrijgen.

Volgens de deskundigen is in elk geval een professioneel middel gebruikt, dat met de nodige kennis van zaken is toegepast. Voor het onderzoek is het van groot belang te weten welke springstof is gebruikt. Het gerechtelijk laboratorium heeft dat inmiddels vastgesteld, maar wil daarover niets zeggen.

Van RaRa is bekend dat de groep over iremite of seismogelit kan beschikken. Eén van beide stoffen is in 1984 gebruikt bij het opblazen van het Van Heutzmonument in Amsterdam. Iremite wordt in Nederland alleen toegepast door slopers. Het goedje van Belgische makelij kost tien gulden per kilo. Volgens A. Stolwerk uit Breda, explosievendeskundige en importeur, zou vijf tot acht kilo iremite nodig zijn geweest om de schade aan het huis van Kosto aan te richten.

Seismogelit komt uit Duitsland en wordt in ons land op grote schaal gebruikt bij seismologisch onderzoek. Van dit middel is volgens deskundigen zeker tien kilo nodig om schade aan te richten zoals bij het huis van Kosto. Voor TNT geldt dat alleen defensie het mag gebruiken. Het leger ziet ook nauw toe op de produktie in een fabriek in Hoogerheide.

Deskundigen menen dat een van de drie explosieven is gebruikt, omdat de schade vooral is toegebracht door luchtverplaatsing. De woning is niet ingestort en er is geen brand uitgebroken, gevolgen die andere — vooral zelfgemaakte — springstoffen wel teweeg kunnen brengen.

Pagina 4: Explosieven in Nederland zeldzaam

gmof-

niet
ook
slo-
ring-
idien
het
gstof
aan
Per
nkele
Stol-

r Ve-
heel
RaRa-
nden.
t de
er de
Venus
o, ter-
neent

Iremite: in Nederland uiternate stren België wat makkelijker verkrijgbaar.

het ministerie van Binnenlandse Zaken. Hoe kwamen ze er aan, was het moeilijk er beslag op te leggen en om welke soort ging het?

Op de laatste vraag meent het Gerechtelijk Laboratorium sinds kort het antwoord te weten, maar dat wordt gekoesterd als een staatsgeheim. Directeur Klep wilde er dinsdag alleen maar over kwijt dat het geen 'kneedbare explosieven' betrof. Daarmee sloot hij het beruchte Semtex uit, de zeer krachtige, reukloze en kneedbare springstof van Tsjechische makelij waarmee terroristen bij voorkeur bommen maken.

Iremite

Volgens Frank Venus, gediplomeerd springmeester en werkzaam in het gelijknamige sloopersbedrijf in Utrecht, is het heel wel mogelijk dat RaRa de springstof iremite in die bommen heeft gestopt. Tenslotte is Ra lijkt me in dat opzicht geen amateurclubje."

Alhoewel het langs legale weg zeer moeilijk is om aan explosieven te komen, sluit Venus niet uit dat RaRa het toch uit de sloperswereld heeft weggehaald. De regels zijn mooi, maar de uitvoering is wat anders. „Voor het gebruik van explosieven moet een slopersbedrijf een springplan aan de Arbeidsinspectie voorleggen. Stel nu dat je enkele honderden kilo's iremite nodig hebt. Dan kan een werknemer die fout wil het vertrouwen misbruiken, en met wat kilootjes aan de haal gaan."

Tegelijkertijd zegt de Utrechtse sloper dat de 'drempel wel heel hoog is' om met springstoffen te sjoemelen. „Hoewel er geen effectieve controle is van de overheid op het sloopobject, houdt de verantwoordelijke springmeester de boel heel streng in de gaten. Op grond van het springplan kun je ook geen iremite overhouden of dat in de bom aan de achterdeur van Kosto's huis zeker vijf tot acht kilo iremite heeft gezeten.

Stolwerk sluit ook niet uit dat het TNT is geweest. Hij vindt het daarom nog al een boude bewering dat het Gerechtelijk Laboratorium kneedbare springstofffen uitsluit. „TNT bestaat in twee vormen. Gegoten en geperst. Dat samengeknepen spul is zo stijf als een plank. Is het gegoten dan kun je het alle richtingen uitbuigen. Hoe kun je na een explosie met TNT nog vaststellen welke versie het was? "

Volgens Stolwerk is de kans groter dat RaRa de explosieven in het buitenalnd heeft gehaald. „Iremite wordt in België gemaakt en wordt op grote schaal toegepast in de dagbouw. Bij onze zuiderburen stikt het van de groeven waar mergel wordt gewonnen. Voor zover ik weet gaan ze er gemakkelijker mee om dan wij hier. In Nederland gaat er zo weinig aan springstoffen om dat ik het veel minder waarschijnlijk vind dat RaRa het hier vandaan heeft."

Beveiligd

Stolwerk is de enige importeur van iremite en andere minder gangbare springstoffen. Heeft hij voorraden en hoe zijn die beveiligd?. De spraakzame sloper uit Breda zwijgt plotseling. Hij wil er 'uit veiligheidsoverwegingen' niets over zeggen. Maar

DAGSELECTIE 18-11-1991

Meer kopstukken in RaRa-pamflet

Alg. Dagblad, 18-11-1991

TOCH GEEN BOM-TOERISME

Van een onzer verslaggevers

GROOTSCHERMER — De door de burgemeester van Schermer gevreesde drukte door dagjesmensen bij de door een bomexplosie verwoeste woning van staatssecretaris Kosto in Grootschermer, is uitgebleven.

Er zijn volgens de rijkspolitie wel wat mensen geweest, maar die hebben geen verkeersproblemen veroorzaakt. De woning was gedeeltelijk dichtgetimmerd en er waren hekken omheen geplaatst om mensen op een afstand te houden. „Zo veel was er ook niet meer te zien," aldus de rijkspolitie.

Over het verloop van het onderzoek wilde de politie alleen kwijt dat de technische onderzoeken bij de woning en in het ministerie van binnenlandse zaken in Den Haag zijn afgerond. In het Gerechtelijk Laboratorium zullen de gevonden deeltjes van de bom en andere mogelijke bewijsstukken nader worden bestudeerd.

De verscherpte bewaking van bewindslieden is het afgelopen weekeinde onverminderd van kracht gebleven. Bij het bezoek van staatssecretaris Kosto en minister d'Ancona aan een opvangcentrum voor asielzoekers in Zeewolde waren extra politiemensen op de been.

Volkskrant, 18-11-1991

Rechercheteam geeft geen informatie in RARA-zaak

Van onze verslaggever

AMSTERDAM — Het politieteam dat zoekt naar de daders van de bomaanslagen op het het huis van staatssecretaris Kosto en het ministerie van Binnenlandse Zaken, zal geen mededelingen doen over het onderzoek. Het team wil het woord „informatiestop" echter niet gebruiken.

Het politieteam wil het speurwerk in alle rust uitvoeren. Een in 1986 gedaan onderzoek naar de actiegroep RARA wees al uit dat de rechercheurs staan voor een moeizame en langdurige klus. Daarbij willen ze niet steeds op de vingers worden gekeken, aldus woordvoerder S. van Woensel.

Hij wijst erop dat in het vorige RARA-onderzoek een verdachte werd vrijgesproken als gevolg van vormfouten. „Dat is een reden te meer om zorgvuldig te werken." Verder is terughoudendheid in het geven van informatie ook gewenst om beinvloeding van getuigen te voorkomen, aldus het team.

Telegraaf, 16-11-1991

Meer kopstukken in RaRa-pamflet

Van een onzer verslaggevers

AMSTERDAM, zaterdag

Uit de volledige weergave van het RaRa-communiqué, waarin de bomaanslag wordt opgeëist waarvan tot nu toe slechts een deel in de publiciteit is verschenen, blijkt dat RaRa naast staatssecretaris van Justitie Kosto meer politieke kopstukken noemt.

Ook de ministers Kok (Financiën), Dales (Binnenlandse Zaken), Van den Broek (Buitenlandse Zaken), VVD-fractieleider Bolkestein, de Amsterdamse hoofdcommissaris van politie Nordholt en de directeur Vreemdelingenzaken van het ministerie van Justitie Nawijn worden verantwoordelijk gesteld voor het Nederlandse asielbeleid, dat volgens de terroristen mede zou aanzetten tot de groeiende vreemdelingenhaat in Noordwest-Europa.

Volkskrant, 18-11-'91

RARA

In het hoofdredactionele commentaar van de Volkskrant van donderdag 14 november werd de RARA-groep voor „infantiel links" uitgemaakt. Dat gebeurde op grond van een aaneenschakeling van halve zinnen en uitdrukkingen uit het RARA-communiqué. Door die volstrekt eigen selectie kan ik de conclusie van de hoofdredactie niet volgen. Maar ik deel deze wel, zij het op andere gronden: de infantiliteit bestaat eruit dat massale bijval voor het Nederlandse asiel- en vluchtelingenbeleid is opgeroepen en wel gekoppeld aan de sympathieke Aad Kosto. Hoe stom!

Ik laat mij daardoor evenwel het zwijgen niet opleggen. Het wordt hoog tijd dat de inhoudelijke discussie over het asielbeleid begint. Honderduizenden zigeuners dreigen de voormalige Oostbloklanden uitgepest te worden en raken op drift. Veel Oosteuropeanen kunnen in eigen land hun stek niet vinden. Uit de Derde Wereld migreren steeds grotere aantallen mensen naar landen die eeuwenlang het economische systeem hebben gedomineerd dat hen verhindert op eigen manier een menswaardig bestaan te leiden.

Intussen wordt het komende verenigde Europa een naar binnen gekeerde vesting. Nu het kapitalisme heet te hebben gezegevierd en de communisten niet langer de schuld kunnen krijgen, ligt de oplossing van de wereldproblemen binnen het bereik van de kapitalistische vrije wereld zelf. Derhalve zal ik ieder vluchtelingenbeleid dat niet gepaard gaat met een concreet werkplan inzake de mondiale onrechtvaardigheid blijven kritiseren.

ODIJK *Piet Reckman*

Friesch Dagblad, 16-11-1991

De explosieve kracht van een burgerlijk milieu

Ra ra, wat beweegt RaRa?

Had Marx het toch bij het verkeerde eind? Volgens zijn theorie zou de 'Verelendung', de steeds maar doorgaande verarming van de arbeidende klasse, de voedingsbodem van de revolutie vormen. Maar het tegendeel lijkt het geval. Ruim honderd jaar nadat Marx zijn theorie ontvouwde is het communisme op zijn retour en beklimmen in het rijke Westen juist kinderen uit gegoede milieus de barricades. In mystieke clubjes als RaRa, Pyromanen tegen Apartheid, het Commando Crash and Carry en het Kommando 'Trek van den Broek omlaag' broeden zij op bomaanslagen, brandstichtingen en ander hedendaags ongerief.

Door Paul Koopman

Mr. Arthur Docters van Leeuwen, het weldoorvoede 'Hoofd van de Binnenlandse Veiligheidsdienst', kent zijn pappenheimers. De linkse activisten van RaRa, deze week verantwoordelijk voor twee bomaanslagen, typeert hij aldus: "De harde kern bestaat uit niet meer dan twintig, dertig mensen. Het zijn inmiddels dertigers. Doorgaans goed opgeleide mensen uit wat burgerlijke milieus. Ze hebben kennis van de technologische vraagstukken van deze tijd en streven op zich sympathieke actiedoelen na. Maar ze vinden geweld als actiemiddel gerechtvaardigd".

Het is een wat verontrustende notie. Ook toen de ontvoerder en moordenaar van de ondernemer Gerrit Jan Heijn werd ontmaskerd, voer een schok door Nederland. Niet omdat de dader Ferdy E. het prototype van een gewelddadige schurk was, maar juist omdat hij zo'n keurige rijtjeshuisvader bleek te zijn. Een bijzonder intelligente man bovendien; nooit een kwaad woord van vernomen. Maar hij bond Heijn bij de polsen vast en joeg hem in het struweel een kogel door 't hoofd. Weloverwogen en goed voorbereid. In menige nieuwbouwwijk werden angstige vragen gesteld: zou onze overbuurman óók tot zoiets in staat zijn?

'IMF-klùps'

Ra ra, wie of wat is de actiegroep RaRa? En bovenal: wat beweegt de 'dertigers' die zich tot de harde kern rekenen tot het plegen van gewelddadige aanslagen? Lezing van de pamfletten die de actiegroep na zijn aanslagen verspreidt licht een klein tipje van de sluier op.

"Dit is de eerste actie tegen het Nederlandse vluchtelingenbeleid", schrijft de groep na brandstichting bij twee kantoren van de marechaussee in maart 1990. "Vluchtelingenbewegingen worden bewust gecreëerd, als gevolg van puur kapitalistisch handelen van klups als het IMF en de Wereldbank".

Ook seksisme en seksueel geweld blijkt de groep dwars te zitten, evenals de techniek van reageerbuisbevruchting. "Vrouwen worden daardoor immers gestimuleerd kinderen te krijgen teneinde het voortbestaan van de Europese bevolking veilig te stellen. Terwijl toch wordt beweerd dat Nederland vol is". 'Kapitalistische cityvorming', zoals op de Kop van Zuid in Rotterdam en aan het Amsterdamse IJ wordt door de groep eveneens afgewezen.

Bij het bestrijden van deze fenomenen lijkt de groep door een zeker ongeduld te worden gedreven. "Wij hebben helemaal geen zin te wachten tot het kapitalisme aan zijn eigen logica tenonder gaat", meldt één van de actiepamfletten. Kennelijk is RaRa er op uit het verwachte einde van het kapitalisme te bespoedigen. Maar tegelijkertijd is er een gevoel van onmacht dat ook altijd duidelijk tussen de regels door te lezen is: "De eerste stap zit in de herkenning, de opluchting dat er eindelijk iets gebeurt. De volgende stappen zijn veel moeilijker".

Sympathiek

Criminoloog prof. dr. G. P. Hoefnagels, tevens Eerste-Kamerlid voor D66, heeft een probleem met RaRa. "Ik ben het met vrijwel alle doelen van die club eens", zegt hij. "De bestrijding van de apartheid in Zuid-Afrika, het verzet tegen discriminatie en geweld, het klinkt allemaal erg sympathiek. Maar de kronkel zit hem erin dat RaRa zijn sympathieke doelen met zeer onsympathieke middelen nastreeft. Die middelen zijn zo onsympathiek dat ik me zelfs afvraag hoe serieus zij de doelen willen

-VERVOLG-

bereiken. Anders gezegd: hun middelen zijn contra-produktief".

Hoefnagels heeft zich niet alleen in de beweegredenen van RaRa verdiept, maar ook in het 'profiel' van de verwante Duitse organisatie 'RAF Umwelt'. Deze week nog, verklaarde de BVD dat de RaRa contacten onderhoudt met RAF-Umwelt, evenals met de Spaanse ETA. Om tot die ontdekking te komen was overigens geen geraffineerd spionagewerk vereist. Zelf schreef de RaRa immers al in 1989 dat geprobeerd zou worden "als links-radicale en revolutionaire bewegingen in Europa weer iets met elkaar op te bouwen".

"Je ziet belangrijke parallellen tussen RaRa en bij voorbeeld de RAF", constateert Hoefnagels. "In beide bewegingen tref je veel mensen aan uit, laten we zeggen, brave burgerlijke milieus. RAF en RaRa opereren in de anonimiteit en als collectief. Er is zowel in Duitsland als hier een harde, gesloten organisatie met eigen codes en subcultuur, compleet met strenge normen en toelatingsrituelen. In die gesloten subcultuur kunnen zich gemakkelijk opvattingen ontwikkelen tegen de rest van de samenleving".

Voedingsbodem

Jarenlang gingen politici, politie en beleidsmakers er van uit dat de Nederlandse samenleving een slechte voedingsbodem voor terroristische organisaties bood. De Nederlandse staat reageerde niet zo repressief en gewelddadig op de eerste protestbewegingen als de Duitse. Allerlei actiegroeperingen, van de Boeren Partij tot de pacifistisch socialisten, zagen zich vertegenwoordigd in de Tweede Kamer. De verzuilde samenleving leek over voldoende cement te beschikken om ernstige ontsporingen te kunnen voorkomen.

Maar de eerste aanslag van RaRa in 1985 op een Makrovestiging, verstoorde deze idylle ruw. In een interview met Elsevier hekelde ing. P. Meijers, directeur van de verzekeringsmaatschappij Mees en Zonen een klein jaar later de politieke blokvorming in Den Haag. "Als de politieke splinters zich niet meer democratisch kunnen uiten, zoeken zij naar andere mogelijkheden", waarschuwde hij. In hetzelfde artikel constateerde mr. R. de Mulder, universitair hoofddocent recht te Rotterdam: "Nederland heeft niet zo'n vruchtbare voedingsbodem voor terrorisme, maar er wordt hard aan grondverbetering gewerkt". Hij doelde onder meer op het buiten de verkiezingscampagne van 1986 houden van de voorgenomen legitimatieplicht.

In een onderzoek schetste De Mulder drie ontwikkelingen die terroristische organisaties de wind in de zeilen zouden brengen: politieke repressie, een slechte toegang tot de media en het afdrijven naar de periferie van de samenleving. Eenmaal daar aangeland neigen de leden van een organisatie "een volledige anti-houding ten opzichte van de staat aan te nemen". De Mulder prees de doorgaans nuchtere reactie van de Nederlandse overheid op terroristische uitwassen, maar concludeerde dat zowel de slechte toegang tot de pers als het ontstaan van 'randgroep-culturen' zorgen baarde.

Krakers

Om het ontstaan van RaRa te kunnen begrijpen moeten we volgens Hoefnagels dan ook terug naar de kraakbeweging en de eerste krakersrellen van eind jaren zeventig, begin jaren tachtig. "De kraakbeweging werd aanvankelijk gedragen door mensen die er hele nuttige ideeën op nahielden en terecht streden tegen de speculatie met woningruimte in tijden van grote schaarste. Maar er ontstonden ook subculturen. Krakers bij voorbeeld, die alleen hun eigenbelang voor ogen hadden. Door het vaak harde optreden van de politie bij diverse ontruimingen kon een zekere radicalisering optreden. De overheid nam een houding aan van: nu moet het maar eens afgelopen zijn. Een aantal individuen heeft toen de Staat al eeuwige vijandschap gezworen".

De confrontatie met de 'harde aanpak' van de politie was één oorzaak voor het ontstaan van RaRa. Een andere ligt volgens Hoefnagels meer in het sociaal-psychologische vlak. "Daarover is minder bekend, maar uit gesprekken met voormalige RAF-terroristen leer je toch dat zij zich heftig verzetten tegen het ouderlijk milieu. Dat zij een protesthouding aan hebben genomen die tijdens de pubertijd heel gezond is, maar waarvan zij niet meer los konden komen. Het is vaak een heel complex van oorzaken, waarbij de afkeer van autoriteit vaak een dominante rol speelt. Ironisch genoeg zijn terroristische organisaties zèlf doorgaans zeer autoritair georganiseerd".

Olievlek

Voor wie bevreesd is voor een terroristische olievlekwerking is het misschien een geruststelling dat in de opvatting van de criminoloog Hoefnagels het terrorisme in Nederland zich niet zo gemakkelijk zal uitbreiden. De groepen die nu het geweld prediken kunnen overigens ook volgens BVD-chef Docters van Leeuwen niet rekenen op een grote groep sympathisanten, waaruit moeiteloos nieuwe martelaren zijn te recruteren. Het feit dat de samenleving als geheel weinig begrip voor de acties kan opbrengen, belemmert RaRa en andere organisaties eveneens in hun groei.

Het laatste werpt wel meteen de vraag op waarom de RaRa zich kennelijk zo weinig gelegen laat liggen aan zijn eigen public relations. Waarom een bom laten ontploffen bij staatssecretaris Kosto, als vervolgens heel televisiekijkend Nederland de onderhavige politicus zo'n sympathieke vent gaat vinden en bovendien de RaRa-activisten vermoedelijk in de categorie 'geschift en niet ongevaarlijk' onderbrengt?

Hoefnagels heeft daarop een simpel antwoord: "Deze mensen zijn niet of nauwelijks geïnteresseerd in de publieke reactie. Zij plaatsen zich immers tegenover de maatschappij, daar zijn ze mee in conflict. Het bijzondere is nu juist dat ze onaardig durven te zijn; de verkeersregels van deze samenleving totaal aan de laars lappen. Wat voor hen telt is het signaal: met dit of dat – vult u zelf maar in – zijn we het niet eens. De oneerbiedige gedachte komt wel eens bij me op dat het vooral frustratiegedrag is dat deze mensen drijft".

Hierbij wil Hoefnagels nog de kanttekening plaatsen dat terroristen in het algemeen een geheel andere wijze van denken hebben dan de meeste democratisch ingestelde burgers. "Ik ben zelf van mening dat het middel dat je gebruikt in overeenstemming moet zijn met het doel waarnaar je streeft. Als je geweldloosheid nastreeft, moet je niet met bommen gaan gooien. Maar een terrorist denkt heel anders. Die vindt het gerechtvaardigd om wèl met bommen te gooien. Doel en middel kunnen haaks op elkaar staan. Er

-VERVOLG-

waren begin jaren zeventig op de universiteit zelfs studenten gehad die vonden dat je een democratisch ideaal met ondemocratische middelen kon nastreven. Ik wil maar zeggen: deze paradoxale opvatting komt ook in de beste milieus voor".

Zuid-Afrika

In 1985 stond de RaRa nog een helder doel voor ogen: de apartheid in Zuid-Afrika moest bestreden. Een Makrovestiging, met belangen aan de Kaap, ging in de fik, bij benzinepompen van Shell werden slangen doorgesneden. Nu Nelson Mandela gebroederlijk met De Klerk aan één tafel zit, heeft het brandschatten of doorsnijden van slangen weinig zin meer. Ook de ontspanning tussen Oost en West lijkt aan de wortels van links-radicaal Nederland te knagen; het reëel bestaande socialisme als ideale samenlevingsvorm is immers wel ontmaskerd.

Toch is volgens Hoefnagels de kans klein dat de actievoerders van RaRa ooit tevreden zullen zijn en de strijdbijl eigener beweging zullen begraven. "Nu Zuid-Afrika 'uit' is, heeft RaRa alweer nieuwe actiedoelen geformuleerd zoals het asielbeleid en de Europese eenwording. Kortom: er is altijd wel iets wat niet deugt in deze wereld. Zelfs een ideale samenleving biedt nog geen garanties tegen het ontstaan van groepen als RaRa".

Dat gezegd hebbende, laat Hoefnagels een harde lach door zijn werkkamer klateren. "Dat ook in een paradijs de boel uit de hand kan lopen weten we al uit het Oude Testament. Daar bleek in de Hof van Eden toch een slang te huizen die zoveel overredingskracht bezat dat hij Eva zo ver kreeg Adam een verboden vrucht aan te smeren".

Binnenlandse Veiligheidsdienst
Ministerie van Binnenlandse Zaken

Friesch Dagblad, 14-11-1991

Pijn van rechtsstaat

FD commentaar

Met een zekere terughoudendheid heeft de politiek gereageerd op de aanslagen die gisterochtend zijn gepleegd op het huis van staatssecretaris Kosto en op het gebouw van het ministerie van binnenlandse zaken. "Het is al erg genoeg dat de extremisten één dag uit mijn agenda hebben weggebombardeerd", reageerde Kosto, "verder is het business as usual". De politiek lijkt vooralsnog geen aanscherping van beveiligingsmaatregelen te overwegen. Extra limousines met bodybuilders en automatisch vurende wapens passen ook beter bij een Amerikaanse president dan bij een staatssecretaris uit een Hollandse polder.

De Binnenlandse Veiligheidsdienst blijkt achteraf een vrij nauwkeurig profiel te kunnen geven van de leden achter de terreurgroep RaRa. Het gaat om ongeveer twintig, dertig mensen, die opereren in kleine cellen en een sterke onderlinge band hebben, waardoor ze ook moeilijk zijn uit te schakelen. Dat neemt niet weg, dat de BVD best de puntjes wat op de beveiligings-i mag zetten. De marechaussee van de democratie is immers in het leven geroepen om dergelijke democratie-ondermijnende activiteiten vroegtijdig op te sporen en te ontmantelen.

De Nederlandse staat is in de zestiende en zeventiende eeuw mede mogelijk gemaakt door het werk van 'anarchistische' geuzen. Dat was in een tijd zonder democratische beginselen. De anarchisten van RaRa genieten wel van een democratische rechtsorde, dat maakt hun geweld van een andere orde. We hebben te maken met een groepering die het recht volstrekt minacht, zoals trouwens ook de krakers voor het Leeuwarder gerechtshof weinig eerbied aan de dag leggen voor Vrouwe Justitia. Het ontstaan van RaRa gaat dan ook terug – aldus de criminoloog prof. dr. G.P. Hoefnagels – op de kraakbeweging. "De kraakbeweging werd aanvankelijk gedragen door mensen die er hele nuttige ideeën op nahielden en terecht streden tegen de speculatie met woningruimte in tijden van grote schaarste", aldus Hoefnagels, "maar er ontstonden ook subculturen, die zich radicaliseerden".

De confrontatie met de lange lat van de politie verbond zich bij de RaRa-leden met het verzet tegen de overgeleverde burgerlijke moraal. RaRa wil 'een bres slaan in de ideologie van de politieke en economische elite', heeft een afkeer van de normen en waarden in de kapitalistische rechtsstaat en sluit geweld niet uit om de geslotenheid van het oude systeem open te breken. Geweld wordt zelfs goedgepraat door te zeggen, dat de eigen agressie in geen verhouding staat tot wat bij voorbeeld plaatsvond tijdens de Blitzkrieg in de Arabische woestijn.

(vervolg)

Alle pseudo-ideologie ten spijt is er uiteindelijk weinig positief resultaat te verwachten van een dergelijke actie. Overheid en bedrijfsleven hebben al 150 miljoen gulden moeten neertellen voor wat RaRa tot nu toe heeft kapotgemaakt. De maatschappelijke verontwaardiging is groot, de waardering voor Kosto stijgende, en het medeleven voor asielzoekers wordt misschien ten onrechte bij sommigen op de proef gesteld. Het lijkt ook weinig zinvol een gesprek aan te knopen met de actievoerders, want als het ene actiepunt verdwijnt (de acties tegen Zuid-Afrika), doemt een nieuw actiepunt op (asielzoekersbeleid).

Voorlopig lijkt het het beste de zaak niet op te blazen en de overtuiging vast te houden dat de democratische rechtsstaat genoeg innerlijke waarde bezit om dergelijke gezwellen het hoofd te kunnen bieden. Blijft de verbetenheid die op het gezicht stond van staatssecretaris Kosto en die misschien ook de toekomstige advocaat van een RaRa-verdachte in zijn binnenste moet voelen. Want je zal maar een beroep moeten doen op 'rechtsprocedurele fouten' om een verdachte vrij te pleiten.

Friesch Dagblad, 14-11-1991

BVD-HOOFD DOCTERS VAN LEEUWEN"DAAR GEEF IK GEEN ANTWOORD OP"

Door Rikt in 't Hout

DEN HAAG – De Binnenlandse Veiligheids Dienst (BVD) is al heel lang op de hoogte van het nieuwe doel van de actiegroep RaRa: het met geweld opkomen voor vluchtelingen, illegale vreemdelingen en anderen die zich het slachtoffer voelen van het Europees beleid van onder meer de Nederlandse regering.

De BVD weet eveneens dat de RaRa, die in de jaren '80 in haar strijd tegen apartheid voor vele miljoenen guldens schade aanrichtte, een harde kern heeft van twintig à dertig personen. "Ze zijn nu allemaal in de dertig. Het zijn goed opgeleide, met goed materiaal uitgeruste en intelligente mensen die prat gaan op hun contacten met terreurgroepen als de RAF-Umwelt (in Duitsland, red.) en de ETA (in Spanje, red.)". Dat zei mr. A. H. W. Docters van Leeuwen, het hoofd van de BVD, gisteren op een persconferentie.

Ondanks het feit dat door een publikatie in het links-radicale blad Konfrontatie bekend is dat in de huidige RaRa-filosofie aanslagen niet worden uitgesloten, vindt Docters van Leeuwen dat de BVD niets te verwijten valt. "Voor dit soort aanslagen is maar een heel klein groepje mensen nodig. Als BVD heb je dus een informant nodig die althans bij de voorbereiding betrokken is. Als dat niet het geval is weet je niets en kun je dus ook niets doen", aldus Docters van Leeuwen.

Anti-impi's

De BVD-chef zei dat de RaRa-kern afkomstig is uit kringen van zgn. anti-impi's (die zich verzetten tegen het imperialisme van de Europese Gemeenschap). De beweging van anti-impi's is volgens Docters van Leeuwen in de afgelopen jaren in omvang afgenomen van circa tweeduizend tot zo'n vierhonderd personen. Slechts een klein deel van deze beweging is volgens de BVD bereid geweldadige middelen te gebruiken.

Het BVD-hoofd wilde niet zeggen of de door hem aangeduide harde kern van RaRa permanent door zijn dienst in de gaten wordt gehouden. "Daar geef ik geen antwoord op". Uit zijn houding (het maken van wegwerpende gebaren) leek echter af te leiden dat Docters van Leeuwen het constant schaduwen van dit soort mensen niet bepaald een zinvolle aangelegenheid acht.

Maar zou het dan geen opmerkelijk gegeven zijn geweest voor de BVD als deze had geweten dat één of meer van de RaRa-mensen zich in de buurt van het woonhuis van een staatssecretaris had ophouden? "Ook daar geef ik geen antwoord op", herhaalde het BVD-hoofd.

Heeft de BVD zich wellicht in slaap laten sussen door enkele milde opmerkingen in een vraaggesprek met RaRa-leden in het juninummer van het blad Konfrontatie? "Met een aanslag bereik je niets, als die alleen maar materiële schade oplevert en geen politiek effect heeft", zei één van de geïnterviewden.

Niets wijst er op dat de BVD sindsdien één onderzoek naar mogelijke RaRa-activiteiten heeft uitgevoerd. De telefoon van de redactie van Konfrontatie, die gevestigd is in Den Bosch, werd gisteren opgenomen door iemand die zich alleen bekend maakte als 'Bas'. Deze woordvoerder ontkende stellig dat de BVD na publikatie van het interview ooit met hem of een van de andere redacteuren van Konfrontatie contact heeft gezocht. Evenmin is hem iets bekend, zei hij, van enige andere activiteit van de geheime dienst of van politieambtenaren tegen zijn blad of de geïnterviewde RaRa-leden.

Waarde

'Bas' verklaarde voorts dat hijzelf niet degene is die het RaRa-interview had geschreven. Hij wilde niet zeggen welke collega dat dan wel had gedaan. En hij gaf ook geen antwoord op de vraag of het wellicht een door derden aangeleverd vraaggesprek was. "Dat doet helemaal niks af aan de waarde van het interview. Dat zijn normen van de burgerlijke pers die wij niet aanleggen".

Na enig aandringen wilde 'Bas' wel het volgende kwijt: "Uit het feit dat in het volgende nummer van ons blad geen rectificatie stond mag je afleiden dat alle uitspraken van de RaRa-leden goed zijn weergegeven. Ze hebben het gezegd zoals het er stond".

Zwaardere bommen

Maar BVD-hoofd Docters van Leeuwen hield gisteren op zijn persconferentie vol dat zijn dienst volkomen verrast was, al was het maar door het karakter van de nieuwe aanslagen. "Ze hebben veel zwaardere bommen gebruikt dan ooit, terwijl ze toch geen enkele garantie hadden dat er geen mensen meer in het huis van de staatssecretaris of op de betreffende afdeling van Binnenlandse Zaken aanwezig zouden zijn. RaRa beweert altijd dat ze geen geweld tegen personen wil gebruiken. Inderdaad is er ook nu tevoren gewaarschuwd maar de groep heeft wel een ontzettend groot risico genomen".

Friesch Dagblad, 14-11-1991

RaRa met raadsels omgeven

AMSTERDAM –. "Met een aanslag bereik je niets, als die aanslag alleen maar materiële schade oplevert en geen politiek effect heeft". Deze zin stond in een artikel over de Revolutionaire Anti Racistische Aktie (RaRa) in het juni-nummer van het links-radicale maandblad Konfrontatie.

In het bewuste artikel in Konfrontatie staat dat RaRa nieuwe wegen is ingeslagen. Voortaan zou RaRa zich richten op de positie van vluchtelingen en illegale vreemdelingen. Nieuwe militante acties (bij voorbeeld het plaatsen van brandbommen) werden niet uitgesloten, maar vooralsnog zagen de woordvoerders van de groep daar weinig heil in, omdat er een te smal draagvlak voor dergelijke activiteiten zou zijn.

Onduidelijk

Wie tegenwoordig tot RaRa moeten worden gerekend is onduidelijk. De naam is al vaker ten onrechte gebruikt door groepen of personen die aanslagen of acties opeisen. Het is zelfs onzeker of de hedendaagse RaRa voortspruit uit de RaRa van ruim vijf jaar terug. Volgens de nu onder de naam RaRa opererende personen is dat wel het geval. Eerder dit jaar stelden zij in een persbericht: "Hoewel het de eerste keer is dat wij acties uitvoeren tegen het Nederlandse vluchtelingenbeleid willen we benadrukken dat dit niet mag worden uitgelegd als een breuk in onze politieke praktijk van de afgelopen jaren". Door de persverklaringen van dit jaar uitgebreider. Na de eerste aanslagen volgden meestal summiere telefoontjes of bondige verklaringen. Nu zijn ze pagina's dik (die van gisteren telt tien kantjes) en betreffen naast de claim op de aanslag uitgebreide informatie over het hoe en waarom van de daad.

jaren heen is justitie weinig succesvol geweest in het opsporen en oppakken van de daders.

'Schengen'

De aandacht voor vluchtelingen en illegale vreemdelingen ligt in de lijn van de filosofie van de RaRa-activisten die geruime tijd geleden aanslagen pleegden. RaRa-activist René R., die in '89 tot celstraf werd veroordeeld, legde voor de rechter een politieke verklaring af waarin hij uitgebreid de nadruk legde op de gevolgen van het Schengen-akkoord voor vreemdelingen en de toenemende repressie tegen buitenparlementaire groeperingen. "Het beleid van de staat ten aanzien van migranten uit de drie continenten is een snijpunt van racisme, seksisme, kolonialisme en neo-koloniale politiek en deze tegenstellingen verscherpen zich onder de paraplu van Europese eenwording", aldus R. destijds. R. werd door het gerechtshof veroordeeld wegens zijn betrokkenheid bij een poging om brand te stichten bij de Schiedamse drukkerij Elba. Van de andere zes tenlastegelegde feiten (onder meer betrokkenheid bij aanslagen op Shell-pompstations en Makro-vestigingen) werd hij vrijgesproken. Nieuw in de RaRa-filosofie is mogelijk de aandacht voor de wao-problematiek, die blijkt uit de verklaring die gisteren bij ANP werd afgeleverd.

Hoewel er dus aanwijzingen zijn dat het gedachtengoed van de RaRa-oude stijl en de RaRa-nieuwe stijl met elkaar overeenkomen, zijn er ook verschillen. Zo zijn de

Zuid-Afrika

Tot vorig jaar pleegden personen die onder de naam RaRa werkten, herhaaldelijk aanslagen op bedrijven die economische banden hebben (hadden) met Zuid-Afrika. De Makro was meer dan eens het doelwit en moest tientallen miljoenen aan schade incasseren. Macro-moederonderneming SHV besloot zich uiteindelijk uit Zuid-Afrika terug te trekken. Herhaalde malen werden vernielingen aangericht aan pompstations van Shell.

Vorig jaar werden aanslagen van de RaRa-nieuwe-stijl gepleegd op het ministerie van justitie en marechaussee-kantoren in Arnhem en Oldenzaal. Reden: het gewraakte beleid ten aanzien van asielzoekers. Ook brandstichtingen in twee directieketen op het terrein van het destijds in aanbouw zijnde Byzantium-complex in Amsterdam werden door RaRa voor haar rekening genomen. Deze acties waren echter gericht tegen de 'cityvorming' in de hoofdstad.

Ook bij staatssecretaris Kosto (Justitie), wiens woning gisteren na de RaRa-aanslag rijp voor de sloop kon worden verklaard, is de lijn naar asielzoekers duidelijk. Bij een voor Justitie bedoelde aanslag eveneens. Mocht de bom van gisteren met opzet in het pand van Binnenlandse Zaken zijn gelegd, dan nog is de lijn duidelijk: ook dit ministerie houdt zich – zij het op een andere manier dan Justitie – bezig met minderheden en asielzoekers.

4

Knipselkrant onderzoeksteam aanslagen:

- Ministerie Binnenlandse Zaken
- Woning Kosto

HAAGSCHE COURANT 18 NOV. 1991

I

Handlangers ETA vermoedelijk ook actief binnen RaRa

door ROELOF HEMMEN

Den Haag – De Haagse politie heeft twee jaar geleden de gehele Nederlandse actiewereld omgeploegd op zoek naar Nederlandse handlangers van de Baskische afscheidingsbeweging ETA.
Aanleiding waren de aanslagen op Spaanse diplomatieke vestigingen en het huis van de Spaanse ambassadeur in Den Haag.
Daarbij heeft men grote aandacht gehad voor het groepje van twintig à dertig mensen, dat volgens de Binnenlandse Veiligheidsdienst de harde kern vormt van de RaRa-beweging. Het hoofd van de BVD, mr. A. Docters van Leeuwen, beschouwt deze groep nu als dé kring waarin de daders van de aanslagen op staatssecretaris Kosto en het ministerie van binnenlandse zaken moeten worden gezocht. Mensen die in staat en bereid zijn geweld te gebruiken ter onderstreping van hun ideologische doelen.
De BVD-chef zei tevens dat deze mensen prat gaan op contacten met buitenlandse terreurgroepen, waaronder de ETA.

Behulpzaam

Wellicht bevinden zich in de groep die Docters van Leeuwen noemde ook de mensen die twee jaar geleden de ETA behulpzaam zijn geweest bij de terreur in Den Haag. Het rechercheteam en de Spaanse terreurbestrijders hadden destijds de stellige overtuiging dat bij de aanslagen op de Spaanse ambassade en andere diplomatieke vestigingen in Den Haag Nederlanders of in Nederland wonende vreemdelingen betrokken waren. Mogelijk in opdracht van de ETA, die zich verantwoordelijk stelde voor de aanslagen.
Het onderzoek naar de nooit opgeloste terroristische misdrijven heeft zich uitgestrekt tot alle personen die politie en BVD in staat achtten tot het plegen van dergelijke aanslagen.
De betrokkenheid van het clubje vaderlandse (potentiële) terroristen is destijds niet vast komen te staan. Het lag toentertijd ook niet voor de hand omdat de werkwijze heel anders was bij de aanslagen waarvoor RaRa verantwoordelijk werd gehouden.
De zware bommen bij de Spaanse vestigingen in de Riouwstraat, het Nassauplein en de Delistraat en de granaat-aanval op de Spaanse ambassade waren van een heel ander kaliber dan de brandbommen en lichte explosieven die bij de aanslagen op bij voorbeeld de Makrovestigingen werden gebruikt.
Maar de mensen die schuilgaan achter de naam RaRa hebben nu bewezen in staat te zijn tot grover geweld dan de BVD tot dusverre dacht.

De aanslagen op de Spaanse ambassade en andere Spaanse diplomatieke vestigingen van twee jaar geleden zijn nooit opgehelderd. Archieffoto

Een ander punt dat twijfel zaait, is dat de 'Spaanse aanslagen' eigenlijk geen echte ETA-acties waren. Terrorisme-expert drs. C. Visser van het instituut Clingendael zei direct na de bomontploffingen dat het niet waarschijnlijk was dat de ETA ze had uitgevoerd.
'Kinderspel', noemde hij het. Het was merkwaardig dat een organisatie als de ETA, die honderden doden op haar geweten heeft, aansl ,en uitvoert op gebouwen en een auto. En nog niet eens de auto van de ambassadeur, maar die van een consul-generaal. Het was nog veel gekker, meende Visser, dat de ETA daarvoor uitgerekend Nederland uitkoos, terwijl ze in haar ruim dertigjarig bestaan nooit eerder op buitenlandse bodem had geopereerd. Hij was verbaasd toen de ETA na drie weken toch de aanslagen claimde.

De technische details van de aanslagen (voor zover bekend gemaakt) deden ook de vraag rijzen in hoeverre er een traditioneel ETA-commando aan het werk was geweest. Spaanse bomexperts concludeerden na de eerste aanslagen in 1969 dat een explosief was gebruikt dat de ETA in Spanje gewoonlijk niet aanwendt.
Bovendien waren er talloze details, die wezen op betrokkenheid van Nederlanders, meende het Nederlandse rechercheteam. Zo waren bij de aanslagen gebruikte spullen zoals een tas, jerrycans, een gasfles, een kledingtas, batterijen en een fietsslot in Nederland aangeschaft.

De aanslag op het huis van de Spaanse ambassadeur, die de ETA overigens al na één dag opeiste, was vanuit terroristisch oogpunt geen succes. De aanval werd uitgevoerd met een zelfgemaakte granaatwerper. Weliswaar van het type dat eerder door de ETA was gebruikt, maar veel vaker wordt aangewend door IRA en Rote Armee Fraktion.
Bovendien was het een wrakkig geval, dat niet goed heeft gewerkt.
De bevestiging op het dak van de auto deugde niet, zodat de granaten met weinig kracht werden afgevuurd en bovendien niet allemaal doel troffen.
Ook niet echt het werk van geharde ETA-professionals.

ROTTERDAMS DAGBLAD

Ramptoeristen bij huis Kosto

Grootschermer – De gratis toegankelijke lokaties en evenementen in Noord-Holland hebben het afgelopen weekeinde geduchte concurrentie gehad van een nieuwe, zij het tijdelijke attractie. Honderden 'ramptoeristen' kwamen zich zaterdag en gisteren in Grootschermer persoonlijk op de hoogte stellen van de schade aan het huis van staatssecretaris Kosto.
De wat statische aanblik van de dichtgespijkerde woning, woensdag in alle vroegte door een Ra-Ra-bom in puin gelegd, kon de meeste 'bezoekers' niet verleiden tot een echt dagje uit in het rustieke dorp. „Is dat nou alles? Het valt me lang niet mee."
Het slordige defilé van langzaam rijdende auto's liet zich niet vertalen in een grotere omzet voor het tegenover Kosto's huis liggende café-restaurant. „De mensen komen er hun auto niet voor uit, de meesten rijden stapvoets langs," aldus de eigenaar. De werknemer van het ingehuurde bewakingsbedrijf zorgde wel voor wat extra klandizie. „Het is binnen warmer dan buiten," verklaarde hij. „En verder mag ik geen mededelingen doen."

18 NOV. 1991

DE VOLKSKRANT

Kosto

„Blij dat je nog leeft, Aad", zegt een brandweerman. „Ja, ik ook", glundert Aad Kosto, „heb ik te danken aan de politie in Alkmaar". Met dit joviale citaat begint Weert Schenk zijn artikel in de Volkskrant van 14 november over Kosto en De Bom.
Genoemd dialoogje doet mij enigszins twijfelen aan de identiteit van de krant die ik onder ogen heb. Het blijkt toch de Volkskrant te zijn. Naarmate Schenks stukje voortbabbelt, groeit de twijfel. Hij laat niet na ons onwonenden hun visie op het gebeuren te laten geven, hoewel daardoor geen enkel interessant detail toegevoegd wordt, alleen een spannend toontje. (Buurvrouw: „Ik zag laatst dat er een auto stapvoets langs Aads huis reed... Dan denk ik aan een gijzeling, of zoiets.")
Het hele verhaal lijkt uitsluitend te dienen om een koene Kosto neer te zetten die, ondanks de schrik hem aangedaan door moordlustig tuig, rustig zijn verhaal doet. Een Kosto die zich vooral bekommert om de buren en de kippen en de poes. Nu de vluchtelingen nog.
ARNHEM *Dorine Wijnen*

19 NOV. 1991

DE VOLKSKRANT

Waarschuwen Kosto beloond

ALKMAAR — De politiemensen die vorige week in de nacht van dinsdag op woensdag in actie kwamen toen bij het huis van staatssecretaris Kosto van Justitie een bomaanslag werd gepleegd, hebben maandag een attentie gekregen. Tijdens een speciale bijeenkomst, waarbij ook mevrouw Reuvekamp, de echtgenote van de staatssecretaris, aanwezig was, kregen de agenten een enveloppe, met daarin een bedrag van vijfhonderd gulden, en een oorkonde.

19 NOV. 1991

ALGEMEEN DAGBLAD 19 NOV. 1991

Serie valse bommeldingen werk van 'zieke geesten'

Van een onzer verslaggevers

DEN HAAG — Na de bomaanslag op staatssecretaris Kosto (justitie) is het aantal overlast veroorzakende valse bommeldingen met sprongen gestegen. Na zo'n melding werden de afgelopen week de Stopera in Amsterdam, het station van Amersfoort, de Pulchristudio en het Binnenhof in Den Haag, het stadhuis in Rotterdam en het complex waar burgemeester Brokx van Tilburg woont, al even ontruimd.

Gisteren moesten alle mensen het gerechtshof in Amsterdam na een valse bommelding uit voorzorg verlaten.

De telefoontjes zijn niet afkomstig van actievoerders, maar van 'zieke geesten' die op een goedkope manier in de publiciteit willen komen. Ze bellen een politiebureau en kijken wat er gebeurt. Vaak nemen ze niet eens de moeite om iets wat op een bom lijkt bij het pand te leggen waarover ze gebeld hebben.

Bij de politie geldt de richtlijn om alle telefoontjes serieus te nemen, hoe onwaarschijnlijk ze op het eerste gehoor ook kunnen klinken. „Er zijn er 99 vals, maar het gaat net om die honderdste; dat risico kun je niet nemen", wordt gezegd.

• KOSTO

• BROKX

Op hand

Niet in alle gevallen wordt besloten tot ontruiming van het opgegeven pand. Een bevel tot ontruiming, dat gedrang van mensen en zelfs paniek kan veroorzaken, wordt pas genomen als er meer aanwijzingen zijn dat er werkelijk een bom is geplaatst.

De politie neemt alle telefoontjes op hand op. Erg veel kan men daar niet mee doen; het komt niet vaak voor dat een man of vrouw steeds opnieuw belt. Omdat ze doorgaans de vertinding al na een paar minuten weer verbreken kan de politie ook moeilijk natrekken waar er vandaan gebeld wordt. Geen van de politiekorpsen van de drie grote steden kon zich gisteren een geval herinneren van een valse bommelder die gepakt werd.

In Amersfoort, waar vorige week het station werd ontruimd en het treinverkeer stilgelegd, heeft de politie besloten geen ruchtbaarheid meer te geven aan de bommeldingen. Men vertrouwt erop dat, als de telefonische meldingen niet meer in de publiciteit komen, de lol eraf gaat en ze vanzelf verdwijnen. De politie van Den Haag, die sinds de RaRa-aanslag al dertien loze meldingen heeft gehad, stelt zich terughoudend op, maar volgt het Amersfoortse voorbeeld niet.

De wetenschapper mr. M. Knoppers, lid van de vakgroep voor criminologie van de Erasmusuniversiteit in Rotterdam, is het daar mee eens. „Door het plegen van een valse bommelding kun je bekend en beroemd worden, al is het maar in kleine kring. Maar zodra de publiciteit over de RaRa-aanslagen vermindert of stopt is de golf van valse bommeldingen ook weer gauw over", zegt hij.

Rotterdams Dagblad Commentaar

18 NOV. 1991

Averechtse effecten

De misplaatste bom die vorige week de woning van staatssecretaris Kosto vernielde, lijkt geheel volgens de verwachtingen een averechts effect te sorteren. Mochten de plegers van de aanslag werkelijk de intentie hebben gehad de Nederlandse gastvrijheid te verhogen, dan is dat doel de afgelopen dagen eerder verder weg komen te liggen dan dichterbij gekomen.

De regen van valse bommeldingen was nog maar een randverschijnsel. Veel relevanter is dat tal van gemeentebesturen in ons land, gestimuleerd door verontruste burgers, steeds terughoudender lijken te worden waar het gaat om de opvang van asielzoekers. Het is buitengewoon pijnlijk dat bijvoorbeeld de burgemeester van 's-Gravendeel om politiebescherming moet vragen omdat er een dreigbrief is gestuurd vanwege het feit dat 'Den Haag' zijn gemeente heeft aangewezen als plek waar een opvangcentrum: voor asielzoekers moet komen.

Het is duidelijk dat ons land zich niet goed raad weet met vluchtelingen – dit jaar zo'n 25.000 – die zich hier willen vestigen. Minister d'Ancona van WVC en staatssecretaris Kosto van Justitie proberen via een nieuwe regulering met versnelde beslissingsprocedures de stroom in zo goed mogelijke banen te leiden. Voor asielzoekers die wachten op een beslissing of ze al of niet mogen blijven, worden negen speciale opvangcentra ingericht. De manier waarop die eerste opvang geschiedt, vormt geen groot bewijs van gastvrijheid: de wachtende asielzoekers moeten zich om de 24 uur melden en lopen bij een negatieve beslissing de kans in een huis van bewaring te worden vastgezet als ze zich daar niet aan houden. Een dergelijke beperking van de bewegingsvrijheid is wellicht onvermijdelijk als men inderdaad kansrijke en kansarme asielzoekers wil scheiden. Een sterk staaltje van warme Hollandse humaniteit is het echter niet.

Kosto en d'Ancona weten hoe gevoelig het hele asielzoekersprobleem in onze maatschappij ligt. Duitse taferelen spelen zich hier nog net niet af, maar ook de tolerantie van delen van de Nederlandse bevolking is bepaald niet van elastiek. De bewindslieden in Den Haag worden daarmee geconfronteerd, maar toch minder dan zij die plaatselijk het beleid moeten maken, uitvoeren en daardoor dichter bij de bevolking staan. De grootst mogelijke onzichtigheid bij de aanwijzing van gemeenten die een opvangcentrum moeten inrichten, is dan ook geboden. Kosto en d'Ancona lijken dit weekeinde echter iets te hard van stapel te zijn gelopen door de Tweede Kamer te melden dat het overleg met de betrokken gemeenten rond was. Uit de reacties van tal van gemeentebesturen valt op te maken, dat dit nog niet het geval is. Diverse gemeenteraden dienen zich nog over hun uitverkiezing te buigen.

Het is duidelijk dat menig college van B en W liever een pretpark binnen zijn gemeentegrenzen herbergt dan een opvangcentrum voor mensen, van wie een aantal zeker weet te worden teruggestuurd. Zorgvuldig overleg tussen de ministeries en de gemeenten die gekandideerd zijn voor een opvangcentrum, is dan ook het minste wat men mag verwachten van Haagse beleidsmakers. Zij dienen eveneens te waken voor averechtse effecten. Op Duitse toestanden zit in ieder geval niemand te wachten.

ALGEMEEN DAGBLAD

Rara

● „Doorgaans worden racisme en fascisme gemakshalve op een hoop gegooid. Rara bewees opnieuw dat er ook anti-racistisch fascisme bestaat. Immers, het met het grootste geweld terzijde schuiven van de democratische rechtsorde vanuit vermeend eigen gelijk, kan niet anders dan volwit fascistisch worden genoemd.

Een zeer zware straf voor de bomaanslagen op staatssecretaris Kosto en het ministerie van binnenlandse zaken, nou zeker op zijn plaats zijn.

Laten we ons daarover echter geen illusies maken. Want al een kwart eeuw worden we geteisterd door de 'tolerantie' van moderne (meest linkse) maatschappelijk werkers, psychologen, psychiaters en andere leden van de 'zachte kaste'. Tot de dood — van vele anderen — erop volgde..."

C.A. van Os,
Rotterdam.

19 NOV. 1991

ALGEMEEN DAGBLAD

Attentie voor agenten

ALKMAAR (ANP) — De politiemensen die vorige week in de nacht van dinsdag op woensdag in actie kwamen toen op het huis van staatssecretaris Kosto (justitie) een bomaanslag werd gepleegd, hebben gisteren een attentie gekregen.

Tijdens een speciale bijeenkomst, waarbij ook de echtgenote van de staatssecretaris aanwezig was, kregen de agenten een oorkonde en een enveloppe met 500 gulden.

19 NOV. 1991

Binnenlandse Veiligheidsdienst

Afdeling Relaties en Open Bronnen

DAGSELECTIE 19-11-1991

Handlangers ETA vermoedelijk ook actief binnen RaRa

Alg. Dagblad, 19-11-'91

Rara

● „Doorgaans worden racisme en fascisme gemakshalve op een hoop gegooid. Rara bewees opnieuw dat er ook *anti*-racistisch fascisme bestaat. Immers, het met het grofste geweld terzijde schuiven van de democratische rechtsorde vanuit vermeend eigen gelijk, kan niet anders dan voluit fascistisch worden genoemd.

Een zeer zware straf voor de bomaanslagen op staatssecretaris Kosto en het ministerie van binnenlandse zaken, zou zeker op zijn plaats zijn.

Laten we ons daarover echter geen illusies maken. Want al een kwart eeuw worden we geteisterd door de 'tolerantie' van moderne (meest linkse) maatschappelijk werkers, psychologen, psychiaters en andere leden van de 'zachte kaste'. Tot de dood — van vele anderen — erop volgde..."

C.A. van Os,
Rotterdam.

Haagsche Courant, 18-11-1991

Afdeling na bomaanslag weer open

Den Haag – De afdeling communicatie van het ministerie van binnenlandse zaken, vorige week mikpunt van een tweede bomaanslag van RaRa, is vanmorgen voor een deel weer geopend.
Volgens het ministerie zijn er behoorlijk veel paperassen kwijt of door elkaar geraakt.

Alg. Dagblad, 18-11-'91

Bolkestein bepleit identificatieplicht

Van onze politieke redactie

LELYSTAD — Een verplicht identificatiebewijs is volgens de fractieleider van de VVD in de Tweede Kamer, Bolkestein, een goed hulpmiddel om misdaad en terrorisme te voorkomen.

Voor een identificatieplicht, zoals andere Europese landen die al kennen, pleitte Bolkestein zaterdag op een congres van de liberale jongerenorganisatie JOVD in Lelystad. Hij bekiemtoonde dat Nederland tot nu toe heeft kunnen ontkomen aan terreuracties die wel Duitsland, Italië, Spanje en Engeland hebben geteisterd.

Volgens de VVD-voorman kan ons land niet meer zonder een identificatieplicht, omdat volgend jaar de Europese binnengrenzen opengaan: „Het verkeer van personen tussen de EG-lidstaten wordt vrijer en makkelijker. Dat geldt ook voor criminelen."

Bolkestein voerde ook een praktisch argument aan om een identificatiebewijs in te voeren: „De technische hulpmiddelen worden vernuftiger, zowel voor de politie als misdadigers. Wij moeten ons daarop voorbereiden."

Rara

Bolkestein werd onder anderen genoemd in de brief waarmee de groep Rara vorige week de bomaanslagen op de woning van staatssecretaris Kosto (justitie) en het ministerie van binnenlandse zaken opeiste. Die aanslagen waren volgens Rara gericht tegen het asielbeleid van Nederland.

Meer aandacht vroeg de VVD'er verder voor de positie van de Nederlanders die in oude wijken wonen waar overwegend buitenlanders zich hebben gevestigd. Hij omschreef die groep als 'etnische Nederlanders'. „Zij vormen een minderheid waar niemand over spreekt", vindt Bolkestein.

De etnische Nederlanders moeten volgens hem meer kansen krijgen. „Wij hebben de problemen van de multiculterele samenleving voor het grootste deel gelegd op het bord van de mensen in de oude stadswijken, met veel slecht opgeleide laagverdieners en werklozen. De spanningen in die oude wijken lopen op en het heeft weinig zin dat te ontkennen," aldus Bolkestein.

Bovendien vindt de VVD-politicus de 80.000 tot 100.000 werkloze buitenlanders in Nederland een gevaarlijke ontwikkeling: „Wij kunnen ons niet veroorloven dat er een van uitkeringen levende etnische onderklasse ontstaat. Geen enkele samenleving kan dat."

Haagsche Courant, 18-11-1991

Handlangers ETA vermoedelijk ook actief binnen RaRa

door ROELOF HEMMEN

Den Haag – De Haagse politie heeft twee jaar geleden de gehele Nederlandse actiewereld omgeploegd op zoek naar Nederlandse handlangers van de Baskische afscheidingsbeweging ETA.
Aanleiding waren de aanslagen op Spaanse diplomatieke vestigingen en het huis van de Spaanse ambassadeur in Den Haag.
Daarbij heeft men grote aandacht gehad voor het groepje van twintig à dertig mensen, dat volgens de Binnenlandse Veiligheidsdienst de harde kern vormt van de RaRa-beweging. Het hoofd van de BVD, mr. A. Docters van Leeuwen, beschouwt deze groep nu als de kring waarin de daders van de aanslagen op staatssecretaris Kosto en het ministerie van binnenlandse zaken moeten worden gezocht. Mensen die in staat en bereid zijn geweld te gebruiken ter onderstreping van hun ideologische doelen. De BVD-chef zei tevens dat deze mensen prat gaan op contacten met buitenlandse terreurgroepen, waaronder de ETA.

Behulpzaam

Wellicht bevinden zich in de groep die Docters van Leeuwen noemde ook de mensen die twee jaar geleden de ETA behulpzaam zijn geweest bij de terreur in Den Haag. Het rechercheteam en de Spaanse terreurbestrijders hadden destijds de stellige overtuiging dat bij de aanslagen op de Spaanse ambassade en andere diplomatieke vestigingen in Den Haag Nederlanders of in Nederland wonende vreemdelingen betrokken waren. Mogelijk in opdracht van de ETA, die zich verantwoordelijk stelde voor de aanslagen.
Het onderzoek naar de nooit opgeloste terroristische misdrijven heeft zich uitgestrekt tot alle personen die politie en BVD in staat achtten tot het plegen van dergelijke aanslagen.
De betrokkenheid van het clubje vaderlandse (potentiële) terroristen is destijds niet vast komen te staan. Het lag toentertijd ook niet voor de hand omdat de werkwijze heel anders was bij de aanslagen waarvoor RaRa verantwoordelijk werd gehouden.
De zware bommen bij de Spaanse vestigingen in de Riouwstraat, het Nassauplein en de Delistraat en de granaat-aanval op de Spaanse ambassade waren van een heel ander kaliber dan de brandbommen en lichte explosieven die bij de aanslagen op bij voorbeeld de Makro-vestigingen werden gebruikt. Maar de mensen die schuilgaan achter de naam RaRa hebben nu bewezen in staat te zijn tot grover geweld dan de BVD tot dusverre dacht.

Een ander punt dat twijfel zaait, is dat de 'Spaanse aanslagen' eigenlijk geen echte ETA-acties waren. Terrorisme-expert drs. C. Visser van het instituut Clingendael zei direct na de bomontploffingen dat het niet waarschijnlijk was dat de ETA ze had uitgevoerd.
'Kinderspel', noemde hij het. Het was merkwaardig dat een organisatie als de ETA, die honderden doden op haar geweten heeft, aanslagen uitvoert op gebouwen en een auto. En nog niet eens de auto van de ambassadeur, maar die van een consul-generaal. Het was nog veel gekker, meende Visser, dat de ETA daarvoor uitgerekend Nederland uitkoos, terwijl ze in haar ruim dertigjarig bestaan nooit eerder op buitenlandse bodem had geopereerd. Hij was verbaasd toen de ETA na drie weken toch de aanslagen claimde.
De technische details van de aanslagen (voor zover bekend gemaakt) deden ook de vraag rijzen in hoeverre er een traditioneel ETA-commando aan het werk was geweest. Spaanse bomexperts concludeerden na de eerste aanslagen in 1989 dat een explosief was gebruikt dat de ETA in Spanje gewoonlijk niet aanwendt.
Bovendien waren er talloze details, die wezen op betrokkenheid van Nederlanders, meende het Nederlandse recherche-

-VERVOLG-

team. Zo waren bij de aanslagen gebruikte spullen zoals een tas, jerrycans, een gasfles, een kledingtas, batterijen en een fietsslot in Nederland aangeschaft.

De aanslag op het huis van de Spaanse ambassadeur, die de ETA overigens al na één dag opeiste, was vanuit terroristisch oogpunt geen succes. De aanval werd uitgevoerd met een zelfgemaakte granaatwerper. Weliswaar van het type dat eerder door de ETA was gebruikt, maar veel vaker wordt aangewend door IRA en Rote Armee Fraktion.
Bovendien was het een wrakkig geval, dat niet goed heeft gewerkt.
De bevestiging op het dak van de auto deugde niet, zodat de granaten met weinig kracht werden afgevuurd en bovendien niet allemaal doel troffen. Ook niet echt het werk van geharde ETA-professionals.

Haagsche Courant, 15-11-1991

"KAMER WIL NOTA OVER BEVEILIGING POLITICI"

Den Haag – De fractievoorzitters van de vier grote partijen in de Tweede Kamer willen op een later tijdstip verder praten over de beveiliging van politici.

Zij hebben de ministers Dales van binnenlandse zaken en Hirsch Ballin van justitie gevraagd een vertrouwelijke nota te schrijven.
De vier fractieleiders vergaderden gisteren in de kamercommissie voor de veiligheidsdiensten, naar aanleiding van de bomaanslagen op het huis van staatssecretaris Kosto van justitie en op het departement van binnenlandse zaken.
Tijdens de vergadering hebben de twee ministers en de directeur van de BVD, Docters van Leeuwen, de kamerleden geïnformeerd over het politie-onderzoek en de rol van de BVD in de afgelopen maanden.
Minister Hirsch Ballin van justitie zei wel te willen praten over een betere bewaking van bewindslieden. Tegelijk waarschuwde hij echter voor overhaaste conclusies. Er moeten volgens de minister niet plotseling 'allerlei cordons' om mensen heen worden gelegd, maar er dient 'op een verstandige manier' te worden gereageerd. Hij gaf wel toe dat er extra beveiligingsmaatregelen zijn genomen.

Container

Zo heeft de Rotterdamse politie de bewaking van de woning van premier Lubbers verscherpt door agenten voor de deur te plaatsen in een 'observatiecontainer'. Ook minister d'Ancona van WVC en VVD-fractievoorzitter Bolkestein worden bewaakt.
Kosto, die gisteren weer aan het werk ging, wil geen veiligheidsagenten om zich heen. „Ik realiseer mij, dat ik me als staatssecretaris niet populair maak. Maar dat is inherent aan mijn werk en daar weet ik mee te leven", aldus de bewindsman. Hij hoopt dat de daders van de aanslag snel worden gepakt. „Politie en justitie zullen hier hun kwaliteiten moeten tonen", zei Kosto gisteren.

Hij voegde er aan toe, dat vervolging alleen mogelijk is met 'wettige en overtuigende bewijzen' en dat er geen sprake kan zijn van 'verruimde wetgeving om de daders achter slot en grendel te krijgen'. „Aanslagen als deze zijn mogelijk binnen ons democratische bestel en met dezelfde middelen die een democratie ten dienste staan zullen ze moeten worden gestraft".
Met de bomaanslagen heeft de RaRa-groep eerdere grenzen overschreden, meent ook Kosto: „Dit soort aanslagen valt niet te voorkomen. Het zijn puur criminele daden, gepleegd door intelligente mensen die hun zaken goed hadden voorbereid. Daarmee is de grens van wat een democratie kan toestaan ver overschreden".
Het meest getroffen blijkt Kosto nog te zijn door het verlies van een aantal recent gekochte schilderijen. Zijn verzekeringsmaatschappij heeft overigens laten weten de schade te zullen vergoeden. Datzelfde geldt ook voor Kosto's buren. „Mijn agent heeft gezegd dat niemand financieel de dupe van deze aanslag mag worden".

5

Knipselkrant onderzoeksteam aanslagen:

- Ministerie Binnenlandse Zaken
- Woning Kosto

HAAGSCHE COURANT 19 NOV. 1991

Tunesische ambassadeur:

'RaRa lijkt op onze fundamentalisten'

door THEO DE JONG

„De schrik over de bomaanslag op de woning van staatssecretaris Kosto zit er in Nederland nog diep in. RaRa dook op uit het niets en sloeg keihard toe. Wij in Tunesië hebben soortgelijke ervaringen. Bij ons zijn het de fundamentalisten, de godsdienstige fanatici, die aanslagen plegen. Het is de terreur van de minderheid, die vooral in een open maatschappij zijn kansen krijgt. Want tegen extremisme kan je je moeilijk wapenen".

Ambassadeur Anouar Berraies (52) uit zich voor een diplomaat in ongewoon duidelijke taal. Afgelopen maand werd hij in Nederland benoemd en presenteerde hij zijn geloofsbrieven aan koningin Beatrix - nadat hij eerder ambassadeursposten vervulde in Senegal en Canada. In korte tijd heeft hij zich ingewerkt op zijn nieuwe arbeidsterrein. En daarbij signaleert hij 'opvallende overeenkomsten tussen twee kleine maar zeer ondernemende landen, zoals Tunesië en Nederland'.

Berraies: „Tunesië is een democratie, met een meer-partijensysteem, een vrije pers, en tolerantie voor afwijkende politieke en godsdienstige overtuigingen. In Tunesië is 98 procent van de bevolking moslim, maar we hebben óók een grote joodse gemeenschap. De parallel is duidelijk. Want Nederland is tegelijkertijd bevriend met de Verenigde Staten en met Israël, maar heeft toch ook een kantoor van de PLO in Den Haag. Een vergelijkbare aanpak wordt in mijn land toegepast. Tunesië vindt eveneens dat er een blijvende oplossing moet komen voor het Palestijnse vraagstuk en biedt de PLO in Tunis een hoofdkantoor. Maar we zijn óók heel duidelijk westers georiënteerd. Door zo'n open opstelling kunnen groepen als RaRa toeslaan in Nederland. Bij ons in Tunesië roeren fundamentalisten zich nadrukkelijk, al vormen ook zij een kleine minderheid. Een splintergroep van extremisten die in ons land kantoren hebben bezet, mensen hebben overvallen en mishandeld, slachtoffers hebben gemaakt die aan hun brandwonden zijn overleden. En ja, bij één van die aanslagen is recentelijk ook een Nederlandse diplomaat in Tunis gedood. (Robert Jan Akkerman, eerste secretaris op de Nederlandse ambassade - TdJ). Die aanslag heeft in ons land in brede kring een gevoel van afgrijzen opgewekt. Of zoiets niet te voorkomen was geweest? Dat is juist het probleem - je hoort immers nooit van fundamentalistische acties in landen als Libië of Syrië. In dat soort gesloten politieke systemen krijgen afwijkende bewegingen niet de geringste kans zich te doen gelden".

De nieuwe Tunesische ambassadeur wijst erop dat zijn land 'al vele eeuwen lang' diplomatieke en economische banden met Nederland onderhoudt, op het gegeven dat Nederland met 100.000 toeristen per jaar in Tunesië op de vijfde plaats staat als 'zon-zekere vakantiebestemming', op het feit dat inmiddels 37 Nederlandse bedrijven een neven-vestiging in Tunesië hebben geopend. En ook op het politieke gegeven dat Nederland - in het verleden - zijn Noordafrikaanse vaderland met ontwikkelingshulp fors heeft gesteund.

Opverend uit zijn stoel gebaart ambassadeur Berrales: „Maar helaas is dat nu heel anders geworden. Nederland stort liever ontwikkelingsgeld in bodemloze putten. Terwijl wij als jong land - 8 miljoen inwoners, 4 maal de oppervlakte van Nederland - de steun van Nederland zo dringend nodig hebben. De Tunesische economie bevindt zich in een duidelijke groeifase. We zijn lid van de GATT. We zitten samen met Libië, Algerije, Marokko en Mauretanië in de Maghreb-groep - en praten op gestructureerde wijze met de 'andere' vijf - aan de andere kant van de Middellandse Zee: Italië, Frankrijk, Spanje, Portugal en Malta. We zien dat dat als een 'voorportaal' voor onze toetreding tot de Europese Gemeenschap. Tunesië is een land dat met succes aan zijn opbouw werkt, en aan welvaart voor brede groepen van de bevolking. Net als Nederland kunnen wij bogen, als je naar de inkomens van de burgers kijkt, op een grote middengroep. Die mensen willen vooruit en werken hard aan hun toekomst. Europa heeft, vind ik, veel belang bij welvaart in Tunesië - en bij het indammen van de stroom gastarbeiders".

Tuin

„Als je de EG ziet als een gemeenschappelijk Europees huis, dan vormen wij met Tunesië de tuin - een plek, waar het goed is om je te ontspannen. Maar dan moet je die tuin wél goed onderhouden. Als de Europese economie wil blijven floreren, moet men landen als het onze daarbij nadrukkelijk betrekken. Onze economie groeit - ondanks de Golf-oorlog, ondanks het als gevolg daarvan tijdelijk teruglopen van het toerisme, ondanks het feit dat we veel minder geld aan onze bodemschatten kunnen ontlenen. Laat ik het sterker uitdrukken. Tunesië is als een vliegtuig, dat al een forse aanloop heeft genomen, en op het punt staat om los te komen en het luchtruim te kiezen. Als wij op dát moment geen geld meer krijgen, is het alsof juist dan de brandstof-toevoer wordt afgesloten. Dat is niet eerlijk. Met Europa '92 voor de deur zijn we in ons land hard op weg naar privatisering van bepaalde overheidssectoren. Dat geldt nu al in de luchtvaart, waarna delen van het openbaar vervoer zullen volgen. Tunesië heeft dus net die financiële injectie nodig, om dat alles mogelijk te maken. Nederland kan en moet ons daarbij helpen".

DE GELDERLANDER 16 NOV. 1991

Asielzoekers niet geholpen door RaRa-terrorisme

Door Leon Wecke

Terecht wordt in de discussie over de recente bomaanslagen RaRa als een verwerpelijke, onverantwoordelijke, naïeve organisatie aangeduid. Zonder enig voorbehoud wordt aan RaRa het etiket 'terrorisme' gehangen.

Voor politici en journalisten blijkt terrorisme een begrip waarover geen verschil van mening mogelijk is. In de wetenschappelijke literatuur is het echter anders gesteld. Er is een welhaast onuitputtelijke hoeveelheid definities van terrorisme.

Elementen die in de meeste definities of omschrijvingen van terrorisme voorkomen, betreffen het aanwenden van geweld om derden schrik aan te jagen om op die manier een bepaald, veelal politiek, doel te bereiken. In die zin is RaRa een terroristische groep, en dat zal die groep ook in de toekomst wel blijven.

Anders is het gesteld met terroristen die erin slagen hun politieke doelstellingen volledig te verwezenlijken: de tijd kan immers van een terrorist een vrijheidstrijder maken en van een terroristische organisatie een bevrijdingsleger en vervolgens een regeringspartij.

De stelling dat terrorisme nergens toe leidt, is dus ook onjuist. Staten als de Sovjet-Unie, Ierland en Israël zouden zonder voorafgaand terrorisme wellicht in het geheel niet tot stand gekomen zijn. Ook RaRa heeft in het verleden - men denke aan de MAKRO-branden - kennelijk succes gehad. De Steenkolen Handels Vereniging heeft indertijd met een verwijzing naar de RaRa-aanslagen haar activiteiten in Zuid-Afrika moeten staken. Maar daarmee was uiteraard niet de anti-imperialistische gemeenschap gerealiseerd, die maar het schijnt het vage doel van RaRa is.

Mild terrorisme

Van RaRa kunnen we nog steeds stellen dat het een terroristische organisatie is, die in vergelijking met soortgenoten, relatief milde middelen ter bereiking van hun doelen aanwendt. Relatief mild in die zin dat men kennelijk naar eigen inzicht en vermogen alles doet om doden en gewonden te vermijden. Er is een wenselijk verschil tussen een bom in de hal van een station en het vernielen van huizen en gebouwen zonder gewaarschuwd te zijn voor de aanwezigheid van de explosieven en het tijdstip waarop ze afgaan. Maar het blijft een riskante zaak: ongewild kunnen slachtoffers vallen.

Het onderscheid tussen gewone criminelen en RaRa is eigenlijk alleen de intentie. Het gaat RaRa en veelal ook andere terroristen niet om het eigen belang, maar om een ideële doelstelling, waar een groot belang gezocht hoger doel. En dat doel, in dit geval een verbetering van het lot van de asielzoekers, is op zich zeer nastrevenswaardig.

Contraproduktief

Uit de tien pagina's tellende toelichting blijkt, dat RaRa het oneens is met de hele gang van zaken rond de vluchtelingen, niet alleen in Nederland, maar in het hele Europese Gemeenschap. Voorts gaat de groep niet akkoord met wat hij als een kapitalistische samenzwering ziet. Het probleem is niet dat men het niet oneens mag zijn met de aard van de huidige samenleving; daar maakoert genoeg aan. Het probleem is het aangewende middel.

Dit middel is niet alleen ontoelaatbaar, maar zou ook in eigen terroristische ogen als inefficiënt en contraproduktief verworpen moeten worden. Door bommen te laten exploderen wordt juist het tegengestelde bereikt van dat wat men kennelijk voor ogen heeft. Het plaatje in de hoofden van de mensen wordt een verbinding tussen asielzoeker en ontploffende explosieven. De asielzoekers worden er niet beter op, maar slechter.

Als RaRa niet voor een zeker bewijs van echtheid had gezorgd in de vorm van de verantwoording van hun daden, zou de verondersteling het meest voor de hand hebben gelegen dat een rechtse groepering de aanslagen heeft gepleegd, daarbij RaRa de schuld gevend. De aanslagen zullen immers in het nadeel van asielzoekers en in het algemeen van buitenlanders uitpakken, en dat is juist het doel van sommige extreem rechtse groeperingen.

Hamvraag

De hamvraag is uiteraard hoe in dit gival het terrorisme van RaRa uit te bannen. Verscherpt politie-optreden, meer bevelliging kan een boetje helpen, maar kan geen nieuwe aanslagen voorkomen. Zelfs in een politiestaat, zo leert de geschiedenis, zijn aanslagen mogelijk.

De beste bestrijding van terrorisme is ervoor te zorgen dat de problematiek die ter legitimatie van het terrorisme dient, wordt opgelost. Dat blijkt echter niet te kunnen. Integendeel, de problemen met vluchtelingen zullen groter worden naarmate in Europa en de wereld de scheiding tussen welvaart en armoede zich meer aftekent.

Niet alleen politieke vluchtelingen, maar vooral economische vluchtelingen zullen moeten worden teruggezonden worden. Daarmee zullen we voorlopig moeten leven; en dus ook met acties van groepen die met verkeerde middelen, op basis van onjuiste theorieën, dezelfde vluchtelingen méér schade toebrengen dan dat zij tot totsverbetering bijdragen.

Drs. Leon Wecke is hoofd van het Studiecentrum voor Vredesvraagstukken aan de Katholieke Universiteit Nijmegen

NRC HANDELSBLAD

Agenten beloond voor hulp aan Kosto

ALKMAAR, 19 NOV. De politiemensen die vorige week in de nacht van dinsdag op woensdag in actie kwamen toen bij het huis van staatssecretaris Kosto (justitie) een bomaanslag werd gepleegd, hebben gisteren een attentie gekregen. Tijdens een speciale bijeenkomst, waarbij ook de echtgenote van de staatssecretaris aanwezig was, kregen de agenten vijfhonderd gulden en een oorkonde.

19 NOV. 1991

NEDERLANDS DAGBLAD 19 NOV. 1991

12 12

Golf van valse bommeldingen in ons land na RaRa-aanslag

Valse bom succes dank zij de media

door John Kuipers, ANP

DEN HAAG - „De media — dat is het motief voor de valse bommelding. Zonder mediale interesse zouden bommelders nooit zo'n grote durf hebben. De actie van RaRa is natuurlijk getikt, maar het succes van geweld en actie spreekt mensen aan en de media zijn gericht op actie. Je kunt gratis even in de belangstelling staan door een bommelding, iets van de bewondering straalt tijdelijk op jou af."

Mr. M. Kneepkens, verbonden aan de vakgroep criminologie van de Erasmus Universiteit in Rotterdam, weet dat de verklaring voor bommeldingen eenvoudig klinkt en is. „Daarom is er ook zo weinig onderzoek naar gedaan." Zodra de publiciteit over de RaRa-aanslagen vermindert of stopt, is de golf van valse bommeldingen ook weer gauw over, zo voorspelt hij. In de vijf dagen die sedert de aanslagen op het huis van staatssecretaris Kosto en het ministerie van binnenlandse zaken verliepen, spoelde een golf van valse meldingen over het land. Een kleine greep: De Stopera in Amsterdam, het station van Amersfoort, de Pulchri Studio en het Binnenhof in Den Haag, het stadhuis van Rotterdam, het woningencomplex waar burgemeester Brokx van Tilburg woont en, het meest recent, gisterochtend het gerechtsgebouw in Amsterdam.

'We komen op tv'

Afzettingen, ontruimingen, paniek, onderzoek door de Explosieven Opruimings Dienst, afsluitingen, langdurige zoektochten ter plekke. De politie heeft er de handenvol van. „Honderd keer mis, en de 101e keer is het raak. Je bent dus wel verplicht steeds elke melding serieus te nemen en er met man en macht op af te gaan", aldus een woordvoerder van de Haagse politie.

Magneetwerking

Ook de politie zoekt de verklaring voor de valse meldingen bij de publiciteit. Men geeft er niet graag antwoord op de vraag hoeveel meldingen sedert de aanslagen zijn binnen gekomen. Precies zo denkt Kneepkens erover. „Ik kan me op zich de kick ervan wel voorstellen. Misschien doet de politie er dan ook beter aan het dichtstbijzijnde café te doorzoeken."

„Zolang er een weifelende middengroep is die er graag over leest, berichten de media erover. In een hypersnelle cultuur als de onze lopen er mensen achter aan die qua mentaliteit nog in de Middeleeuwen verkeren. En dan volgt de redenering 'jullie ontkennen me voortdurend, nu kan ik even voorop lopen'. Zulke mensen doen de valse bommeldingen. Het is een grote groep die niet wordt bereikt door bij voorbeeld de vakbeweging of de politiek. Even staan ze in het kunstzonnetje: we komen op tv."

De Centrale Politie Recherche Commissie (CPRC) onder voorzitterschap van hoofdcommissaris A. van Es van Zaanstad, houdt zich niet bezig met de vraag waar al die valse meldingen vandaan komen. Of aanslagen zoals die van RaRa kunnen leiden tot nabootsingen, komt eveneens niet aan de orde binnen de commissie. „Zij bekijkt uitsluitend échte, gebeurde aanslagen", aldus een woordvoerder namens de CPRC.

Geweld werkt als een magneet, aldus Kneepkens. Door het plegen van een valse bommelding kun je bekend en beroemd worden, al is het maar in kleine kring. „Het appelleert natuurlijk ook aan een laag instinct: we pakken de autoriteiten. Zo is het systeem te pakken. Een heerlijk gevoel van macht, ingegeven door frustraties", aldus Kneepkens.

COMMENTAAR

TWENTSCHE CRT.

14 NOV. 1991

Bomaanslagen

Wie RaRa te vriend heeft, heeft geen vijanden meer nodig. De geschifte bommenleggers hebben vreemdelingen en asielzoekers uitverkoren als nieuwe 'troetelkinderen van de revolutie'. De bonafide organisaties, die zich op legale wijze voor dezelfde minderheidsgroepen inzetten, hebben de RaRa-aanslagen krachtig veroordeeld. Maar vermoedelijk is het kwaad reeds geschied. Veel mensen zullen, onbewust, een verband blijven leggen tussen het begrip 'vreemdeling' en één van de grofste anti-democratische terreuracties, die ons land sinds de oorlog te zien heeft gekregen. RaRa heeft zijn doelgroep een slechte dienst bewezen.

Enkele jaren geleden werd op een vergelijkbare manier de anti-apartheidsbeweging van de wal in de sloot geholpen door vandalistische RaRa-acties tegen Shell en Makro. Helder denken is niet het sterke punt van RaRa, waarvan de harde kern volgens het knipselarchief van BVD-baas Docters van Leeuwen niet meer dan een twintigtal mensen omvat.

Het gaat om de fossiele resten van de agressieve tak van de kraakbeweging uit de jaren tachtig. De RaRa-leden afficheren zich tegenwoordig als 'anti-impi's'. De postmoderne benaming is het enige hedendaagse aan deze ouderwetse, anarchistenclub. Hun ideologie en hun methoden stammen uit de communistische ijstijd. Het wereldvreemde gezelschap van knutselende warhoofden dient zo snel mogelijk achter de tralies te verdwijnen. Er is genoeg schade aangericht en er is genoeg gesold met mensenlevens.

De Binnenlandse Veiligheidsdienst (BVD) wast de handen in onschuld. Docters van Leeuwen noemt RaRa niet te infiltreren en dus(?) niet te controleren. Het siert de BVD-chef, dat hij de gelegenheid niet misbruikt om te pleiten voor meer geld en mensen voor zijn dienst. Het is echter wel uiterst verbazingwekkend, dat de BVD er niet in is geslaagd het enige serieuze terreurnetwerkje, dat ons land rijk is, op te rollen of tenminste in de peiling te houden. Dat moet in Haagse kringen tot ernstig nadenken stemmen. De BVD heeft, ronduit gesteld, gewoon gefaald. De aard en omvang van dit falen verdienen een nader onderzoek door het parlement. Het wordt tijd dat iemand door de geheimzinnige dikdoenerij van Docters van Leeuwen heen prikt.

NIEUWS BLAD V.H. NOORDEN

14 NOV. 1991

COMMENTAAR

Verachtelijke aanslagen

De bomaanslagen op de woning van staatssecretaris Kosto (Justitie) in het dorpje Grootschermer en op het ministerie van Binnenlandse Zaken in Den Haag komen als een schokkende verrassing. Dat dit in Nederland mogelijk is, luidt de verbijsterde reactie. Waar moet dat heen, is de algemene verzuchting. Politiek terrorisme is, anders dan in bijvoorbeeld Duitsland en Engeland, in ons rustige landje zo uitzonderlijk dat afschuw, woede, verbazing en gevoelens van machteloosheid elkaar afwisselen.

Niet verrassend is dat niemand enig begrip blijkt te kunnen opbrengen voor de groep Rara, die beide aanslagen claimt. De afkeer van politiek gewelt is zo diep en zo algemeen, dat niet anders verwacht mocht worden. Er kan dan ook geen discussie ontstaan over de verhouding tussen doel en middelen van Rara. De verwerping van terreur als middel is absoluut en het inzicht, dat er geen enkel doel mee wordt gediend, is simpel.

Dat besef leek zelfs tot de groep Rara te zijn doorgedrongen. Sinds 1988 bleef Rara rustig en in een in juni namens de groep aan het linka-radicale maandblad Konfrontatie opgestuurd 'interview' luidt het letterlijk: "Met een aanslag bereik je niets als die alleen maar materiële schade aanricht en geen politiek effect heeft." Heeft Rara dat besef inmiddels weer verdrongen en zijn nieuwe aanslagen te verwachten?

Rara - zo luidde ook ons commentaar in 1988 na de Makrobranden, de vernielingen van Shell-tankstations en de arrestaties — opereert van uit een dubbel isolement. Er is nergens enige politieke sympathie en er is geen aansluiting bij het wereldje van georganiseerde criminaliteit. Dat dubbele isolement maakt het de politie en veiligheidsdiensten extra moeilijk de vermoedelijk heel kleine groep op te sporen en in de gaten te houden.

Tegelijkertijd verhardt dat isolement de groep. De lange Rara-verklaring en het 'interview' in Konfrontatie (enkele alinea's zijn gelijkluidend) getuigen daarvan: hier zijn verknipte fanatici aan het woord, die het contact met de realiteit hebben verloren. Dat maakt Rara tot een nog gevaarlijker element in onze rustige samenleving, die terecht een open maatschappij wil blijven.

UTRECHTSCH NIEUWS BLAD. 15 NOV. 1991

Bewaking voor Hirsch Ballin, Kosto en Lubbers

Zwijgplicht ambtenaren over RaRa-zaak

(Van onze Haagse redactie)

DEN HAAG — Minister Dales van Binnenlandse Zaken heeft al haar ambtenaren verboden met de pers te praten over de RaRa-zaak. Het verbod geldt voor alle informatie die ook maar enigszins in verband kan worden gebracht met de bomaanslagen bij staatssecretaris Kosto en het ministerie van Binnenlandse Zaken.

Na de bomaanslagen in de nacht van dinsdag op woensdag is gisteren besloten enkele bewindalieden scherper te bewaken. Het gaat om premier Lubbers en de bewindslieden op Justitie, Hirsch Ballin en Kosto. Voor Lubbers' huis in de Rotterdamse wijk Kralingen staat sinds gisteren een observatiepost van de politie. Verder zou de woning van minister d'Ancona (WVC) in Amsterdam nauwlettend in de gaten worden gehouden.

De Tweede Kamer wil overleg met het kabinet over betere beveiliging van politici en andere hoogwaardigheidsbekleders. Dat bleek gisteren na een spoedzitting van de Kamercommissie voor de inlichtingen- en veiligheidsdiensten. Volgens commissievoorzitter Brinkman (CDA) zijn echter na de 'betreurenswaardige voorvallen' nog geen conclusies getrokken over een verscherping van de beveiliging.

De commissie, waarin behalve Brinkman de fractieleiders van PvdA (Woltgens), VVD (Bolkestein) en D66 (Van Mierlo) zitten, wil door het kabinet tevens nauwgezet op de hoogte worden gehouden van de voortgang van het onderzoek naar de bomaanslagen.

De vier leden wilden gisteren van de verantwoordelijke ministers Dales (binnenlandse zaken) en Hirsch Ballin weten hoe de aanslagen konden plaatsvinden. De rol van de Binnenlandse Veiligheidsdienst (BVD) stond daarbij centraal. Het hoofd van de BVD, Docters van Leeuwen, was met een medewerker aanwezig bij het beraad.

Een belangrijke vraag was waarom de BVD, die de groep RaRa al enige jaren in de gaten houdt, de aanslagen niet heeft kunnen verijdelen. De commissie wilde met name inzicht in de informatie die de BVD voor en na de aanslagen had en heeft, en hoe de dienst nu verder wil opereren.

In Rotterdam, Tilburg, Den Haag en Leeuwarden zijn gisteren valse bommeldingen binnengekomen. Het Rotterdamse stadhuis is drie kwartier ontruimd geweest.

OP PAGINA 3:
Kleinste spoortje kan aanslag oplossen.

OP PAGINA 4:
Veroordeling RaRa-leden lastige zaak.

Technische recherche verricht monnikenwerk

Kleinste spoortje kan aanslag - oplossen

(Door Theo Haerkens)

DEN HAAG — Met afgemeten passen stappen gelaarsde mannen zwijgzaam door het gras achter het huis van staatssecretaris Kosto van justitie. Zorgvuldig speuren ze om zich heen, systematisch het hele weilandje afzoekend naar 'sporen'.

Sporen zijn er in grote verscheidenheid, ze kunnen oud zijn of fris, maar het is volstrekt onduidelijk hoe ze er uit zien. Het kunnen voetafdrukken zijn, maar ook voorwerpen: de ontsteking van een bom of restanten, verpakkingsmateriaal, of wat daar van over is, kruitresten die bij de explosie zijn weggeslingerd en op de muur zijn blijven kleven. Maar ook haar, vezeltjes van kleding, die achterbleven toen de bomplaatser even tegen de muur leunde.

De technische recherche heeft een buitengewoon lastige taak. Het gevonden materiaal hoeft niets te maken te hebben met de aanslagen zijn op de bewindsman en zijn familie en op Binnenlandse Zaken. De recherche laat echter zo min mogelijk aan het toeval over. Alles wat ergens ligt zonder dat het er thuishoort kan van waarde zijn.

In principe maakt het niet veel uit of de recherche een politieke bomaanslag onderzoekt of een moordzaak waaraan liefdesperikelen ten grondslag liggen. „Voordat we beginnen proberen we een beeld te krijgen van wat er gebeurd is", legt een door de wol geverfde rechercheur uit. Hij mag niet met naam en toenaam in de krant. „Aan de hand van de beschikbare informatie stellen we een aanvalsplan op." Daarin wordt afgesproken hoe de plaats van het delict moet worden afgezocht op zoek naar stille getuigen, eventueel met behulp van metaal- detector of speurhond.

„In essentie gaat het erom een spoor te lezen en te interpreteren. Nieuwe vondsten bevestigen de hypothese waar vanuit wordt gegaan of maken het noodzakelijk het plaatje bij te stellen." Van andere zaken kan de betekenis pas achteraf worden vastgesteld. Van groot belang is het daarom de sporen 'veilig te stellen', zorgvuldig te behandelen: onooglijke stukjes metaal, plastic en wat dies meer zij worden met een pincet opgenomen en gaan in transparante plastic zakjes naar het Gerechtelijk Laboratorium in Rijswijk voor verder onderzoek.

De technische recherche probeert zoveel mogelijk informatie te halen uit de monsters die zo zijn bijeengebracht. Bederfelijke waar wordt zo snel mogelijk geanalyseerd en geprepareerd om bederf en onbruikbaarheid te voorkomen. Ter plekke wordt daar al rekening mee gehouden. Bloeddruppels bij voorbeeld mogen niet in plastic worden verpakt, vochtig weefsel moet zo snel mogelijk worden gedroogd zodat het weer er niet in komt. „Anders krijg je hetzelfde als met sportkleding die in je tas blijft zitten."

De technische recherche houdt zich puur bezig met het onderzoek ter plekke en de analyse van dat soort vondsten. Maar daarmee alleen worden geen daders in de kraag gevat. De tactische recherche probeert de analyses van de technische collega's te duiden. Het speurwerk van die groep moet de verbinding leggen tussen vondsten en dader of daders.

Als de tactische recherche aan het werk is gegaan betekent dat niet dat het technisch recherchewerk is afgesloten. De kracht van grondig onderzoek op de plaats van het misdrijf ligt in de mogelijkheid met nieuwe informatie nog meer kennis te ontlenen aan de sporen die daar zijn aangetroffen. De wisselwerking tussen beide rechercheafdelingen is bepalend voor de kans op succes.

In het verleden sloegde het Landelijk Coördinatieteam van de politie erin aan de hand van bonnetjes van een elektronicawinkel te bewijzen dat een lid van RaRa — de organisatie die nu ook weer de verantwoordelijkheid heeft opgeëist – onderdelen had gekocht voor de ontsteking van een bom. „We zijn bij het bedrijf in de kassabonnen gaan zoeken en hebben zo de bonnen gevonden die bij al die onderdelen hoorden. En de contra-bonnen hebben we bij de verdachte thuis gevonden", meldde het hoofd van het team indertijd met zonder trots.

Niet voor niets stelt de anonieme regisseur van de recherche zich op het standpunt dat een zaak pas is afgesloten als een verdachte werkelijk is veroordeeld. „Niemand draait op zijn eigen verklaringen alleen de gevangenis in. Sporen kunnen iets zeggen over de toedracht van een gebeurtenis en worden gebruikt om verklaringen te toetsen."

VERVOLG PAG. 4

14 NOV. 1991
NIEUWSBLAD V.H. NOORDEN

Niet meer beveiliging

Natuurlijk lokt de aanslag op het huis van staatssecretaris Kosto nieuwe discussies uit over de beveiliging van politici in Nederland. Waar in het buitenland elke politicus van enig belang permanent wordt bewaakt door een legertje riant gebouwde mannen met dikke bobbels onder de oksels, kan onze minister-president bij wijze van spreken een plasje gaan drinken zonder dat er zelfs maar een gewone politieagent te bekennen is.

Natuurlijk worden er maatregelen genomen om te voorkomen dat politieke kopstukken een al te aantrekkelijke schietschijf vormen. Maar vergeleken bij de militaire operaties rond mensen als president Bush en premier Major is dat stijl Janboeren-fluitjes.

De meeste Nederlandse politici willen niet anders en de vraag is of dat niet rijkelijk naief is. Het feit dat er tot nu toe geen doden zijn gevallen, geeft natuurlijk geen enkele garantie voor de toekomst. Misschien moeten politici wel leren accepteren dat het verlies aan privicy, dat hoort bij een strengere beveiliging, een naar bijverschijnsel van hun functie wordt.

Daartegenover staat de vraag of we er iets mee opschieten. Hoeveel mensen en materieel zouden er niet nodig zijn om een aanslag echt onmogelijk te maken? Het is voorstelbaar dat Nederlandse politici zo weinig doelwit zijn van geweld, omdat ze zo weinig opvallen. Ieder kind weet waar de president van de Verenigde Staten woont en als hij de deur uit gaat, is er sprake van regelrechte troepenverplaatsingen, zodat je ook altijd kunt zien waar hij is. Maar ondanks die zware bewaking werd president Kennedy vermoord en raakte Reagan gewond bij een aanslag.

Je moet je zelfs afvragen of die zware bewaking niet juist geweld uitlokt. Alles wat zwaar wordt bewaakt, lijkt meer de moeite waard. Op het moment dat een legertje veiligheidsagenten moet worden gepasseerd, krijgt een aanslag iets van een huzarenstukje.

Aanslagen worden niet gepleegd omdat politici slecht beveiligd zijn, maar omdat zieke geesten denken dat er iets te winnen valt bij politiek geweld. Natuurlijk moeten politie en veiligheidsdiensten op hun hoede zijn. Maar voor een enorme uitbreiding van de persoonlijke bewaking is (nog) geen reden.

4

Veroordeling RaRa-leden lastige zaak

VERVOLG VAN PAG. 3

Twintig tot dertig personen voeren in ons land actie onder de naam Rara. Groter is de groep potentiële daders dan ook niet, die woensdag de bomaanslagen pleegde op de woning van staatssecretaris A. Kosto van justitie en het ministerie van Binnenlandse Zaken. En hooguit drie personen hebben de feitelijke aanslag op hun geweten, weet directeur A. Docters van Leeuwen van de Binnenlandse Veiligheidsdienst (BVD). Hij kent zijn pappenheimers. Hij heeft ze alleen nog niet aan een touwtje, wilde hij de vaderlandse pers eerder deze week laten geloven. Maar als de daders bekend zijn en ook hun vergrijpen, dan moet het toch mogelijk zijn volgende week een groep verdachten in de kraag te vatten? Of duurt het langer om te bewijzen dat 1 en 1 ook werkelijk 2 is?

Waar verstoppen de bommenmakers van RaRa zich?

door
dolf rogmans en
jan van kooij

redactie den haag

Welke nieuwe plannen hebben deze 'links-radikalen'? Hoe groot is de groep, die de bomaanslagen van woensdagochtend heeft geclaimd? Als de BVD inderdaad weet wie deze terreurdaden op z'n geweten heeft, waarom worden die criminelen dan niet aangehouden?

Vraagtekens in overvloed en frustraties alom bij politie- en justitie-functionarissen sinds Nederland woensdag werd opgeschrikt door het anonieme geweld van een groep misdadigers die zich achter de naam RaRa verschuilt. Tientallen rechercheurs zullen de komende dagen gaan proberen de ongrijpbare terroristen te grijpen maar de kans dat ze daarin op korte termijn slagen, lijkt niet groot. Ze weten misschien wel waar te zoeken, maar bewijs de misdaden maar eens. De afgelopen jaren is er al zoveel merendeels vergeefse politie-energie gestoken in het voor de rechter brengen van de mensen achter RaRa, dat een nieuwe poging niet bepaald onder een gelukkig gesternte begint.

Strategie

Over de strategie van het politieteam, dat de komende dagen zal worden geformeerd, valt in dit stadium uit officiële bron bitter weinig te vernemen. Iedereen zwijgt krampachtig sinds BVD-chef Docters van Leeuwen woensdagmiddag op een persconferentie te kennen gaf dat hij zoekt binnen de twintig à dertig leden van de harde kern van de terreurgroep RaRa. Voor iedereen, ook al heeft hij of zij slechts zijdelings met de zaak te maken, geldt inmiddels een zwijgplicht. „Een beslissing van de minister", zo als een woordvoerder van minister Dales van binnenlandse zaken meldt. Dat overkwam bijvoorbeeld de docenten van de vakgroepen tactiek en techniek van de Rechercheschool Zutphen. Op de vraag van journalisten of die een kort college in algemene recherche-technieken mochten ondergaan, volgde een vanuit Den Haag gedicteerd spreekverbod.

Niet alleen overheidsinstellingen doen er het zwijgen toe. Ook in kringen die volgens de BVD mogelijk iets meer weten van de RaRa is de operatie 'mond houden' in volle gang. „Als u meer wil weten over de RaRa, moet u het blad Konfrontatie maar eens lesen", zei Docters van Leeuwen. De ochtend na de aanslag was de redacteur van het onafhankelijk links-radicale maandblad Konfrontatie (oplage 7000 exemplaren) nog bereikbaar. „Half Nederland zit achter de jongens van RaRa aan", grapte hij toen nog, na de (vergeefse) vraag onzerzijds wie de auteurs waren van het tamelijk unieke interview met RaRa-mensen in het juninummer van Konfrontatie. Toen in de ...middag de publiciteit losbarstte, koos hij bliksemsnel voor de automatische telefoonbeantwoorder.

Aangezien de rijen ferm gesloten zijn, is het des te opmerkelijker dat uitgerekend BVD-directeur Docters van Leeuwen een persconferentie gaf om zijn licht te laten schijnen over de RaRa-zaak. Normaliter wijst de man vrijwel elke aanvraag voor een interview af. „Het is natuurlijk een prachtige performance van de BVD om voor de televisie te zeggen: wij weten wie het zijn. En ik acht het waarschijnlijk dat ze het ook echt weten. De vraag is echter, wat ze kunnen met die informatie. Ik vermoed dat ze er op illegale en slinkse wijze aan gekomen zijn", zegt Jacco Boek, docent strafrecht aan de Leidse universiteit.

„Toch weet je niet wat je aan de mededelingen van de BVD hebt. Het is natuurlijk een prachtige rookwolk. Want je zou toch zeggen dat als ze de hele groep kennen, het ook mogelijk moet zijn die in de gaten te houden. Docters van Leeuwen kan dan misschien niet bij RaRa-leden binnen kijken, maar so nu en dan op straat volgen, kan best. En dan moet het zeker te observeren zijn als er een bom bij Kosto of bij Binnenlandse Zaken wordt neergelegd. Maar of de BVD nu g... ...of niet met de mededeling dat men de daders kent; die lui schrikken zich natuurlijk rot. En dan is het wachten op hun reactie".

Boek heeft in 1988 de rechtszaak tegen de RaRa-verdachte Rene R. nauw gevolgd. Na twee jaar recherche-onderzoek en vele RaRa-aanslagen hield Justitie in eerste instantie tien mensen aan. Op één na werden ze al snel bij gebrek aan bewijs vrijgelaten. Alleen Rene R. is veroordeeld tot twaalf maanden cel voor het leggen van een brandbom bij paspoortdrukkerij Elba in Schiedam. Het zure voor Justitie was, dat ze veel meer bewijzen had tegen de verdachte, maar de manier waarop die verzameld waren tijdens een huiszoeking in diens Amsterdamse woning kon volgens de rechtbank niet door de beugel. „Een blunder van de eerste orde", noemt Boek dat.

Bewijsvoering

Hij pakt de stukken uit die tijd er nog eens even bij. Destijds heeft hij met extra veel interesse gelet op de bewijsvoering van Justitie. Samen met de Wetboeken zegt dat het nodige over de tactieken die opsporingsinstanties waarschijnlijk ook nu weer gebruiken in de strijd tegen de radicalen. In weerwil van wat vaak wordt gesteld, blijkt dat Justitie vrijwel onbeperkt is in zijn mogelijkheden criminelen van deze aard aan te pakken. En van die mogelijkheden wordt driftig gebruik gemaakt, spreekt uit de processtukken.

Daarbij kan de politie alle methoden zonder problemen toepassen op mensen op wie (nog) geen enkele specifieke verdenking rust. „Welke? Ga zelf maar na wat voor tactieken er zijn: telefoons afluisteren, schaduwen, richtmicrofoons om in gebouwen gesprekken te kunnen volgen, praten met informanten en tipgevers of infiltreren in bewegingen. Er wordt allemaal gebruik van gemaakt en later is daar niets meer van terug te vinden in de processenverbaal. Justitie hoeft zich namelijk helemaal niet te verantwoorden voor die manier van werken. De wet maak dat mogelijk. In het geval van Rene R. wist de politie een link te leggen tussen de brandbom bij Elba en zijn persoon. Hoe? dat blijft tot op de dag van vandaag onduidelijk", aldus Boek.

De docent strafrecht legt uit dat in normale politie-onderzoeken (waarbij de dader van een misdrijf onbekend is) de rechter-commissaris een gerechtelijk onderzoek start tegen een onbekende dader. Komen er aanwijzingen over de dader, dan volgt een onderzoek op naam. De gegevens uit het eerste onderzoek, waaruit blijkt hoe de politie op de naam van 'n verdachte komt, blijven dan bij de processtukken. Daarop is één uitzondering en die wordt in de RaRa-zaak gebruikt.

Boek: „Een onderzoek op naam start pas als er aanwijzingen tegen die persoon zijn. Als die aanwijzingen verkregen zijn via de Criminele Inlichtingen Dienst (CID), dan hoeft de rechter-commissaris niet te weten wat de informatie is of hoe de politie er aan komt. Er wordt dan gewoon een onderzoek gestart".

Boek heeft sterke aanwijzingen dat die methode in het geval van ... R. is gebruikt. „Bij Elba is de brandbom tijdig ontdekt, omdat er een alarm af ging. Razendsnel wist de politie vervolgens de brandbom te vinden en nog sneller was de Explosieve Opruimings Dienst (EOD) er om het projectiel onschadelijk te maken. Dat is geen toeval. Ik vermoed dat de politie op basis van eerder verkregen informatie wist, dat de verdachte die bom zou leggen. Ze zaten gewoonweg op een heterdaadje te wachten".

„Want hoe verklaar ik anders dat de politie er in is geslaagd Rene R. te koppelen aan de brandbom", zegt Boek. „Ze vonden weliswaar een vingerafdruk, maar als je niet bij de politie geregistreerd staat, is een afdruk waardeloos. En ze hebben aan de pompbediende van het Texaco-station in Amsterdam, die de jerrycans aan de verdachte verkocht, een foto van de persoon laten zien. Hoe kwamen ze erbij juist die foto te tonen? Dat blijkt nergens uit".

De conclusie van Boek luidt dan ook: Justitie volgt ook nu weer de RaRa-verdachten op alle mogelijke manieren en probeert ze, bijvoorbeeld via de persconferentie, te provoceren. Vanzelf komt er dan een nieuwe actie waarbij nauwgezet wordt toegekeken. Op basis van die informatie wordt vervolgens een gerechtelijk vooronderzoek gestart tegen de verdachten. Hoe de politie aan al die wijsheid is gekomen om juist tegen dat handjevol mensen een onderzoek te starten, blijft voor altijd een raadsel.

Want zelfs op de meest openhartige momenten blijft de politie vaag doen over de precieze tactiek die in de RaRa-zaken tot nu toe is gevolgd.

Zo'n openhartig moment deed zich in 1988 voor, toen het weekblad Vrij Nederland sprak met hoofdinspecteur Herman van Hoogen, destijds leider van het Landelijk Coördinatieteam (LCT) inzake RaRa.

Van Hoogen verklaart dat de bomaanslag bij Elba bestaande verdenkingen tegen verdachten bevestigde. Dat bracht het onderzoek in een stroomversnelling. „Natuurlijk zou ik graag een heterdaad gehad hebben, maar het is er niet van gekomen en we hebben er ook niet op gewacht. We hielden de doelgroep al maanden in het oog, dan worden je analyses door de vondst van een vingerafdruk bevestigd, dus waarom zou je dan nog langer wachten?"

Tot zover geen raadsels. Maar als Vrij Nederland wil weten waarom er na de vondst van de vingerafdruk bij Elba 2,5 maanden is gewacht met de arrestatie van Rene R., geeft Van Hoogen niet thuis. Werd er toch gewacht op een volgende actie, zodat heterdaad mogelijk was?

Het is wel de meest waarschijnlijke tactiek die de opsporingsdiensten nu zullen gaan volgen. RaRa nauw volgen, desnoods maanden en maanden en wachten totdat ze weer in actie komen. Het is voor de politie de enige manier om aan bewijzen te komen.

De BVD heeft geduld, dat heeft ze al eerder bewezen. Het eerste RaRa-onderzoek duurde twee jaar. Misschien dat de opsporingsdiensten de uitspraak van hun Duitse collega's in gedachten houden. Het toenmalig hoofd van de Brunderskriminalamt, Herold, adviseerde begin jaren tachtig de terroristen van de RAF zich maar aan te geven. „Want, dat mag men wel zeggen, we krijgen ze toch allemaal te pakken..."

■

HAAGSCHE COURANT

Aard bom RaRa nog onbekend

Den Haag — Het is de politie nog niet precies bekend wat het soort en de samenstelling was van de bom die vorige week grote schade aanrichtte in het ministerie van Binnenlandse Zaken. Wel stelt de politie dat de bom vakkundig geplaatst is, aldus een politiewoordvoerder. Hij stelde ook dat nog niet met zekerheid te zeggen is wat voor springstof is gebruikt. De bom ontplofte vorige week woensdag rond vijf uur 's morgens en richtte grote schade aan bij de directie coördinatie minderhedenbeleid en de directie communicatie van het ministerie. De werknemers van de directie communicatie zijn inmiddels weer op hun eigen werkplek aan het werk, maar de werknemers van de directie coördinatie minderhedenbeleid (ongeveer veertig mensen) zullen nog enkele maanden op andere locaties in het ministerie werk moeten doen. De schade is daar aanzienlijk groter dan die bij de directie communicatie. Volgens een woordvoerder van binnenlandse zaken is de beveiliging van het ministerie in elk geval niet zichtbaar veranderd.

Over het recherche-onderzoek zal weinig openbaar worden gemaakt. De politie wil niet spreken van een informatiestop, maar zal wel bijzonder terughoudend doen om eventuele getuigen niet te beïnvloeden en ook de daders niet in de kaart te spelen.

Het recherche-team wordt bovendien van de publiciteit afgeschermd om de veiligheid van de rechercheurs te waarborgen. In het vorige RaRa-onderzoek zijn verschillende rechercheurs bedreigd en zijn hun persoonlijke gegevens gepubliceerd. Dat wil de politie nu voorkomen.

20 NOV. 1991

PROV. ZEEUWSE COURANT. 14 NOV. 1991

commentaar

Heethoofden in actie

Het zoveelste spoor van zinloos geweld, waarmee de - naar het leek sluimerende - actiegroep RaRa gistermorgen de aandacht op zichzelf heeft gevestigd, kan maar het best het stempel meekrijgen van een misselijk makend incident. De aanslagen op op de woning van staatssecretaris Kosto en op het gebouw van het ministerie van binnenlandse zaken hebben een schok in de samenleving veroorzaakt. Zeker nu blijkt dat de bommenleggers er niet voor terugdeinzen om zich óók te vergrijpen aan het leven en de particuliere eigendommen van politici in dit land. RaRa heeft de aanslagen opgeëist met een uitvoerig document. Daarin keert zij zich tegen het asielzoekersbeleid van het kabinet. Het visitekaartje wijst naar dezelfde groepering, die in de jaren 1984-'87 betrokken was bij brandstichtingen tegen vestigingen van de Makro. Ze voerde toen openlijke terreur tegen het SHV-concern, met de bedoeling dat deze onderneming zich zou terugtrekken uit Zuid-Afrika. Nu de apartheid in dat land niet meer interessant is om daarvoor geweld in Nederland te plegen, heeft ook de solidariteit met de onderdrukte Zuidafrikanen kennelijk afgedaan. De activisten hebben hun front verlegd naar geweld in het belang van de positie van vluchtelingen en illegale vreemdelingen. Eerder dit jaar gaven zij van hun voornemens in die richting al kennis in een artikel in een links-radicaal maandblad. Wanneer het communique dat RaRa gisteren verspreidde inderdaad van haar afkomstig is, heeft de groepering de daad bij het woord gevoegd.

Vreselijk dom overigens. Want de bommenleggers bewijzen zelfs de mensen voor wie zij zeggen op te komen, een buitengewoon slechte dienst. Geweld lokt nu eenmaal geweld uit. Met het soort incidenten als gisteren loopt de samenleving het risico dat instrumenten achter duistere politieke motieven zich gaan bedienen van tegengeweld. En tegen wie zich dat richt is dan geen vraag meer. Organisaties van migranten en het Landelijk Bureau voor Racismebestrijding hebben er gisteren dan ook verstandig aan gedaan nadrukkelijk afstand te nemen van de bomaanslagen. „Het is te hopen dat de Nederlandse politiek begrijpt dat ze zich niet van de wijs moet laten brengen door een stelletje heethoofden", was de reactie van die kant. De migranten voelen zich juist lelijk in de wielen gereden door geweld van dit kaliber. Ze zijn bang dat 'op deze manier een klimaat wordt geschapen, waarin mensen niet meer naar elkaar luisteren'. En als er iets slecht is voor een evenwichtig vreemdelingen- en asielbeleid in Nederland, dan is het zo'n sfeer. RaRa heeft bij eerdere acties vastgesteld dat deze worden onder... ...'omdat woorden niet helpen'. De papieren boodschap bij de bommen van gisteren was zo raadselachtig en tegenstrijdig, dat zelfs mensen voor wie ze bedoeld waren er geen touw aan konden vastknopen. Zinloosheid in het kwadraat dus.

De jongste terreuractie van RaRa heeft Den Haag opnieuw de kwestie van de persoonlijke beveiliging van politici en van ambtenaren en de bewaking van overheidsgebouwen actueel gemaakt. Nederland heeft op dat gebied een ontspannen cultuur. Vergeljjk de manier waarop bewindslieden zich op het Binnenhof en elders onder het publiek bewegen maar eens met het strakke cordon van bewaking, dat vorige week in Den Haag werd opgetrokken rondom de Amerikaanse president Bush bij zijn bezoek aan Nederland. Ook na gisteren is er niet meteen behoefte aan een over-reactie op dit stuk van zaken. De verantwoordelijkheid voor het harde geweld waarmee ons land op twee plaatsen tegelijk werd geconfronteerd, is nu én in het recente verleden steeds geclaimd door activisten die zich schuil houden achter de aanduiding RaRa. Politieonderzoek zal moeten uitwijzen of hier sprake is van een incident of dat we rekening moeten houden met systematische politieke terreur, gericht op ondermijning van de rechtsstaat. Op de uitkomst van dergelijk onderzoek zullen maatregelen moeten worden afgestemd. Gisteren is wel duidelijk geworden dat zo'n vergaande vorm van crim'naliteit met een politiek sausje er overheen, die in Nederland voor onbestaanbaar werd gehouden, toch kan toeslaan. Het maakt de samenleving er niet vrolijker op.

vdM.

DE GELDERLANDER, 14 NOV. 1991

COMMENTAAR

Nuchter blijven

Direct na de bomaanslagen op de woning van de Kosto's en het ministerie van Binnenlandse Zaken legde de Vereniging Vluchtelingenwerk Nederland (VWN) een verklaring af, waarin men zich 'uitdrukkelijk distantieerde' van het geweld. Het feit dat de organisatie dat nuttig vond, geeft aan wat voor risico's dit soort terreuracties in zich dragen. Het is trouwens de vraag of zulke zwaar getoonzette reacties niet vooral averechts werken. Geen zinnig mens zal de VWN verdenken: betrokkenheid zelfs meer sympathie voor deze idiotie. Maar waarom dan gedaan alsof dat wel zo is?
Tegelijk zegt de verklaring van Vluchtelingenwerk iets over de betreidelijke mechteloosheid tegenover ontregelde lieden als die van de actiegroep RaRa. Nu de anti-apartheidsstrijd geen excuus meer oplevert voor hun avonturen, hebben ze zich kennelijk op het asielzoekersprobleem gestort. Het is cynisch dat uitgerekend staatssecretaris Kosto daar de dupe van is. Welke kanttekeningen ook bij zijn asielbeleid zijn te maken, hij is de eerste bewindsman die de als tolerantie vermomde onverschilligheid op dit gebied heeft doorbroken en de onvermijdelijke keuzen heeft gesteld en gemaakt.

★

Vergeleken met omringende landen is in Nederland politiek gemotiveerde terreur een zeldzaam verschijnsel gebleven. Misschien dat onze traditie van gematigdheid tot consensus-streven daartoe een slechte voedingsbodem was. De overheidsreactie op terroristische activiteit werd altijd beheerst door het verlangen de ontspannen verhoudingen in onze samenleving te bewaren. Zo kreeg de spiraal van geweld en tegengeweld die bijvoorbeeld de Bondsrepubliek, Frankrijk en Italië te zien gaven, hier geen kans.
Voor het eerst in de naoorlogse jaren is nu sprake van een serieuze bedreiging van het leven van een Nederlands politicus. Immers: had de Alkmaarse politie de telefonische bommelding niet ernstig genomen of had ze minder kordaat gehandeld, dan waren Kosto en zijn vrouw waarschijnlijk omgekomen. Toch doet dat alles niet af aan de gunstige ervaring met het beheerste antwoord van de Nederlandse overheid op de 'terroristische uitdaging'. Een pleidooi voor verscherpte bewaking van bewindslieden lijkt op het eerste oog slecht bij die ervaring te passen.

★

Voorlopig kan de aandacht beter uitgaan naar het onderzoek van politie en (ongetwijfeld) veiligheidsdienst. Daarover valt de schaduw van het verleden. Vormfouten in het onderzoek leidden er twee jaar geleden toe dat de hoofd[illegible]s van de door RaRa geclaimde brandstichtingen in Makro-vestigingen op vrije voeten moest worden gesteld. Als nu dezelfde activisten weer om zich heen kunnen slaan, dan rijzen bedenkingen over de affectiviteit van de BVD. Is die organisatie misschien al te zeer in beslag genomen door de vraag hoe de koude oorlog te overleven?
Direct buiten onze grenzen doen zich rond asielzoekers weerzinwekkende taferelen voor. Het is struisvogelpolitiek om te doen alsof hier rond de toevloed van asielzoekers geen sociale spanningen bestaan. Verscherping daarvan – en je zou haast zeggen dat RaRa daar op uit is – moet hoe dan ook worden voorkomen. De spreekwoordelijke Hollandse nuchterheid komt daarbij van pas.

GOOI- EN EEM'ANDER. 14 NOV. 1991

6

Escalatie

MET recht en reden kunnen Nederlanders trots zijn op hun tolerantie. Zaken, links en rechts worden van tijd tot tijd de grenzen daarvan overschreden, maar onze zo begrijpelijke samenleving stond vele decennia model als een rechtstaat waarin afwijkende meningen zonder gevaar voor levensbedreigende vruchtacties konden worden geventileerd. Demonstraties ontaardden wel eens in vechtpartijen tussen actievoerders en politie, maar politiek gerichte aanslagen, waarbij levens in gevaar werden gebracht, kwamen in ons land niet voor.

Vandaar de golf van afkeuring als reactie op de recente RaRa-bomacties. Staatssecretaris Kosto van justitie en zijn collega's uit de Raad van Ministers zijn daarbij op het zippertje aan de dood ontsnapt. Eerder al had de Revolutionaire Anti-Racistische Actie-groep zich met terroristische acties als een misdadige organisatie ontpopt, maar nimmer was er sprake van op personen gerichte aanslagen. Nu is ook deze grens overschreden. Een voor onze democratie uiterst gevaarlijke escalatie.

DE belangrijkste vraag is of er sprake is van een incident of dat dit soort bomaanslagen vaker zullen voorkomen. Als antimiddel is het niet alleen on-Nederlands, maar werkt het ook averechts. RaRa zegt op te komen voor de belangen van de autonome scene in ons land. Maar die belangen zijn met deze acties op de slechtst denkbare wijze behartigd. Daarover zijn vriend en vijand het eens. Niemand echter niet will zeggen, dat RaRa-geschriften van de recente tot intieme zal komen.

Volgens de Binnenlandse Veiligheids Dienst is de groep achter de bomaanslagen klein van omvang. Maar dat maakt het gevaar voor herhaling niet geringer. Niet hun ernstig verstandelijke gesteld zullen deze terroristen waarmede zij verder in een isolement raken nog fanatieker hun wanideeën gaan najagen. Hun nauwe contacten met de Rote Armee Fraction in Duitsland en de Eta in Spanje maken duidelijk dat zij voor geen enkele rode vaandel zijn.

ERVARINGEN in het buitenland leren dat bestrijding van dit soort misdadigers bijzonder moeilijk is. Het lijkt wel of voor elke uitgeschakelde terrorist er twee nieuwe opstaan. In ons land lijkt dat gevaar minder groot. Vooral omdat er in de samenleving voor dergelijke acties geen spoortje van sympathie bestaat.

Rest het probleem van opsporing en aanhouding van de daders. De kring waarbinnen de verdachten verkeren, is bekend. Maar om tot veroordeling van de daders te kunnen komen, dienen keiharde bewijzen te worden geleverd. In het verleden is juridisch daar niet of nauwelijks in geslaagd. De eerste, veel te lichtzinnige reacties van de BVD doen vrezen dat ook nu de jacht op dit handjevol terroristen onvoldoende serieus wordt genomen.

VAN HEMERIJCK

TNO: DIT WAS GEEN WERK VAN VWO'ERS

Materiaal voor bommen is op de hoek te koop

Achtergrond

door Theo Haerkens

De politie is nog niet achter, met wat voor bommen de aanslagen zijn gepleegd op het huis van staatssecretaris Kosto en het ministerie van binnenlandse zaken in Den Haag. De mogelijkheden zijn echter legio. Het technisch onderzoek door het speciale team zal duidelijkheid moeten brengen.

Voor aanslagen op vliegtuigen misten professionals terreurorganisaties gebruik van het explosief semtex, dat in flinterdunne plakken in Tsjechoslowakije wordt geproduceerd. Het werd onder meer gebruikt bij de aanslag op het PanAm-toestel, dat eind 1988 neerstortte op het Schotse plaatsje Lockerbie.

Dat spul is makkelijk te verwerken. Een kleine hoeveelheid volstaat, het is kneedbaar, en vrijwel niet op te sporen. Niet voor niets is het populair bij Arabische terreurorganisaties en de het Ierse Republikeinse Leger, de IRA. Het explosief wordt tot ontploffing gebracht met elektrische ontstekingen die een serie schokken teweeg brengen.

Dynamiet

Dynamiet is in terroristische kring niet erg geliefd. „Het spreidel, dat vroeger veel gebruikt werd in de mijnbouw, is eenvoudig te gevaarlijk" Kemp Het bevat nitroglycerine, een uitvinding van Alfred Nobel, dat extreem gevoelig is voor hitte en stoten. Wie onvoorzichtig is, blaast zichzelf op. Bovendien raakte het in onbruik doordat het na verloop van tijd minder betrouwbaar wordt: de werkzame bestanddelen hebben de neiging elkaar los te laten onder invloed van warmte.

Toch zijn terreur-organisaties niet aangewezen op kant-en-klare explosieven. Het is betrekkelijk eenvoudig, zo verzekeren deskundigen, om iets te maken dat ploft. Wie verstand van zaken heeft, kan bij de drogist of de supermarkt op de hoek wel vinden wat hij nodig heeft, zoals suiker en zwavel.

Een wekkertje of wat klein goed uit de elektronica-winkel volstaan om de zaak op het gewenst tijdstip tot ontploffing te brengen.

Drs. N. van Ham, hoofd van de researchgroep munitiefunctionering en explosieve stoffen van het Prins Mauritslaboratorium van TNO in Rijswijk, is echter zeer terughoudend waar het gaat om het noemen van ingrediënten. „Nog niet eens zozeer omdat terroristen daarmee geholpen zouden zijn, als wel omdat nieuwsgierige scholieren ongelukken kunnen veroorzaken".

Niet zomaar

Van Ham houdt het erop dat de vwo'ers met exacte vakken in hun pakket niet in staat zijn zomaar een bom te fabriceren. „Je moet er wel echt op uit zijn". Maar voor mensen die de weg weten in de bibliotheek, kan het niet erg moeilijk zijn de juiste receptuur te achterhalen. Daarbij is niet per se nodig de beschikbare scheikundeboeken door te vlooien. De Britse thrillerauteur Ken Follet bijvoorbeeld, verwerkt in zijn boeken voldoende bruikbare informatie. Ook de Rode Jeugd, een militante socialistische beweging die in het begin van de jaren zeventig actief was in Eindhoven en omgeving, publiceerde gebruiksaanwijzingen voor doe-het-zelvers.

Volgens de explosieven-expert is het „geen kunst" om iets te maken dat met een geweldige explosie uit elkaar knalt. En de ervaringen van de afgelopen jaren op de voetbalvelden stellen hem in het gelijk. De kunst is echter ervoor te zorgen dat de bommen niet voortijdig af gaan.

LEIDS DAGBLAD 16 NOV. 1991

Operatie Mondje Dicht

Justitie heeft vrij spel, maar zwijgt in alle talen bij onderzoek naar RaRa-aanslagen

Twintig tot dertig personen voeren in ons land actie onder de naam RaRa. Groter is de groep potentiële daders niet, die woensdag de bomaanslagen pleegde op de woning van staatssecretaris A. Kosto van justitie en het ministerie van Binnenlandse Zaken. En hooguit drie personen hebben de feitelijke aanslag op hun geweten, weet directeur A. Docters van Leeuwen van de Binnenlandse Veiligheidsdienst (BVD). Hij kent zijn pappenheimers. Hij heeft ze alleen nog niet aan een touwtje, wilde hij de pers eerder deze week laten geloven. Maar als de daders bekend zijn en ook hun vergrijpen, moet het toch mogelijk zijn binnen afzienbare tijd een groep verdachten in de kraag te vatten? Of duurt het langer om te bewijzen dat 1 en 1 ook werkelijk 2 is?

VERVOLG PAG. 7

DOLF ROGMANS EN JAN VAN KOOIJ

Waar verstoppen de bommenmakers van RaRa zich? Welke nieuwe plannen hebben deze 'links-radikalen'? Hoe groot is de groep, die de bomaanslagen van woensdagochtend heeft geclaimd? Als de BVD inderdaad weet wie deze terreurdaden op z'n geweten heeft, waarom worden die criminelen dan niet aangehouden?

Vragen in overvloed en frustraties alom bij politie- en justitie-functionarissen sinds Nederland woensdag werd opgeschrikt door het anonieme geweld van een groep misdadigers die zich achter de naam RaRa verschuilt. Tientallen rechercheurs zullen de komende dagen gaan proberen de 'ongrijpbare' terroristen te grijpen maar de kans dat ze daarin op korte termijn slagen, lijkt niet groot. Ze weten misschien wel waar ze moeten zoeken, maar de misdaden bewijzen is een ander verhaal. Er is de afgelopen jaren al heel veel, merendeels vergeefse politie-energie gestoken in het voor de rechter brengen van de mensen achter RaRa. De nieuwe poging begint derhalve niet bepaald onder een gelukkig gesternte.

Over de strategie van het politieteam valt in dit stadium uit officiële bron bitter weinig te vernemen. Iedereen zwijgt krampachtig sinds BVD-chef Docters van Leeuwen woensdagmiddag op een persconferentie te kennen gaf dat hij zoekt binnen de twintig à dertig personen die de harde kern van de terreurgroep RaRa vormen. Voor iedereen, ook al heeft hij of zij slechts zijdelings n zaak te maken, geldt inmiddels een zwijgplicht. „Een beslissing van de minister", zoals een woordvoerder van minister Dales van binnenlandse zaken meldt. Dat overkwam bijvoorbeeld de docenten van de vakgroepen tactiek en techniek van de Rechercheschool Zutphen. Op de vraag van journalisten of zij een kort college in algemene recherche-technieken mochten volgen, volgde een vanuit Den Haag gedicteerd spreekverbod.

Hetzelfde gebeurde met gepensioneerd politiecommissaris van Rotterdam J.A. Blaauw. Hij wilde deze krant best wat vertellen over de wijze waarop hij in de jaren zeventig het onderzoek leidde naar de bomaanslagen tegen de Nederlandse Gasunie in Ommen en in Ravenstein, gepleegd door de Palestijnse terreurgroep Zwarte September. Wegens een krakende telefoonlijn werd het gesprek even onderbroken. Meteen daarna was hij in gesprek en toen Blaauw na twee minuten weer opnam, was zijn reactie: „Ik wil het onderzoek niet voor de voeten lopen. Alles wat ik nu zeg wordt in verband gebracht met de RaRa en dat wil ik niet. Als de RaRa niet deze belangstelling had gekregen, had u mij niet gehad. Bel u maar naar Den Haag als u meer wilt weten". In Den Haag is politievoorlichter Sjef van Woensel de enige die namens het landelijke team wat mag zeggen. Hij heeft echter niets te zeggen. „Bovendien maken we de vijand niet wijzer dan hij is", zegt hij resoluut.

Niet alleen overheidsinstellingen doen er het zwijgen toe. Ook in kringen die volgens de BVD mogelijk iets meer weten van de RaRa is de operatie 'Mondje Dicht' in volle gang. „Als u meer wil weten over de RaRa, moet u het blad Konfrontatie maar eens lezen", zei Docters van Leeuwen. De ochtend na de aanslag was de redacteur van het onafhankelijk linksradicale maandblad Konfrontatie (oplage 7000 exemplaren) nog bereikbaar. „Half Nederland zit achter de jongens van RaRa aan", grapte hij toen, na de (vergeefse) vraag onzerzijds wie de auteurs waren van het tamelijk unieke interview met RaRa-mensen in het juninummer van Konfrontatie. Toen in de namiddag de publiciteit losbarstte, koos de redacteur blijkbaar het zekere voor de onzekere en zette de automatische telefoonbeantwoorder aan.

Aangezien de rijen fermgesloten zijn, is het des te opmerkelijker dat uitgerekend BVD-directeur Docters van Leeuwen een persconferentie gaf om zijn licht te laten schijnen over de RaRa-zaak. Normaliter wijst hij vrijwel elke aanvraag voor een interview af. Jacco Boek, docent strafrecht aan de Leidse universiteit: „Het is natuurlijk een prachtige performance van de BVD om voor de televisie te zeggen: wij weten wie het zijn. En ik acht het waarschijnlijk dat ze het ook echt weten. De vraag is echter, wat ze met die informatie kunnen doen. Ik vermoed dat ze er op illegale en slinkse wijze aan gekomen zijn."

„Toch weet je niet wat je aan de mededelingen van de BVD hebt. Het is natuurlijk een prachtige rookwolk. Want je zou toch zeggen dat als de hele groep bekend is, het ook mogelijk moet zijn ze in de gaten te houden. Docters van Leeuwen kan dan misschien niet bij ze binnen kijken, maar zo nu en dan op straat volgen, kan best. En dan moet het zeker te observeren zijn als er een bom bij Kosto of bij Binnenlandse Zaken wordt neergelegd. Maar of de BVD nu gelijk heeft of niet met de mededeling dat ze de daders kennen; die lui schrikken zich natuurlijk rot. En dan is het wachten op hun reactie".

Recherche-onderzoek

Boek heeft in 1988 de rechtszaak tegen de RaRa nauw gevolgd. Na twee jaar recherche-onderzoek en vele RaRa-aanslagen hield Justitie in eerste instantie tien mensen aan. Op één na werden ze al snel bij gebrek aan bewijs vrijgelaten. Slechts een persoon is veroordeeld tot twaalf maanden cel voor het leggen van een brandbom bij paspoortdrukkerij Elba in Schiedam. Het zure voor Justitie was, dat ze veel meer bewijzen had tegen de verdachte, maar de manier waarop die verzameld waren tijdens een huiszoeking in diens Amsterdamse woning is volgens de rechtbank niet door de beugel. „Een blunder van de eerste orde", noemt Boek dat.

Hij pakt de stukken uit die tijd er nog eens even bij. Destijds heeft hij met extra veel interesse gelet op de bewijsvoering van Justitie. Samen met de Wetboeken zegt dat het noeflge over de tactieken die opsporingsinstanties waarschijnlijk ook nu weer gebruiken in de strijd tegen de radicalen. In weerwil van wat vaak wordt gesteld, blijkt dat er voor Justitie vrijwel geen grenzen zijn aan de mogelijkheden om criminelen van deze aard aan te pakken. En van die mogelijkheden wordt driftig gebruik gemaakt, zo blijkt uit de processtukken.

Daarbij kan de politie alle methoden zonder problemen toepassen bij mensen op wie (nog) geen enkele specifieke verdenking rust. „Welke" Ga zelf maar na wat voor tactieken er zijn: telefoons afluisteren, schaduwen, richtmicrofoons om in gebouwen gesprekken te kunnen volgen, praten met informanten en tipgevers of infiltreren in bewegingen. Er wordt allemaal gebruik van gemaakt en later is daar niets meer van terug te vinden in de processen-verbaal. Justitie hoeft zich namelijk helemaal niet te verantwoorden voor die manier van werken. De wet maakt dat mogelijk. In het geval van de RaRa-verdachte in 1988 wist de politie een link te leggen tussen de brandbom bij Elba en zijn persoon. Hoe? dat blijft tot op de dag van vandaag onduidelijk", aldus Boek.

Inlichtingendienst

De docent strafrecht legt uit dat in normale politie-onderzoeken (waarbij de dader van een misdrijf onbekend is) de rechter-commissaris een gerechtelijk onderzoek start tegen een onbekende dader. Komen er aanwijzingen over de dader, dan volgt een onderzoek op naam. De gegevens uit het eerste onderzoek, waaruit blijkt hoe de politie op de naam van 'n verdachte komt, blijven dan bij de processtukken. Daarop is één uitzondering en die wordt in de RaRa-zaak gebruikt.

Boek: „Een onderzoek op naam start pas als er aanwijzingen tegen die persoon zijn. Als die aanwijzingen verkregen zijn via de Criminele Inlichtingen Dienst (CID), dan hoeft de rechter-commissaris niet te weten wat de informatie is of hoe de politie er aan komt. Er wordt dan gewoon een onderzoek gestart".

Boek heeft sterke aanwijzingen dat die methode in het RaRa-geval van 1988 is gebruikt. „Bij Elba is de brandbom tijdig ontdekt, omdat er een alarm af ging. Razendsnel wist de politie vervolgens de brandbom te vinden en nog sneller was de Explosieve Opruimings Dienst (EOD) er om het projectiel onschadelijk te maken. Dat is geen toeval. Ik vermoed dat de politie op basis van eerder verkregen informatie wist dat de verdachte die bom zou leggen. Ze zaten gewoonweg op een *heterdaadje* te wachten".

„Want hoe verklaar ik anders dat de politie er in is geslaagd de verdachte te koppelen aan de bom", zegt Boek. „Ze vonden wellicht een vingerafdruk, maar als je niet bij de politie geregistreerd staat, is een afdruk waardeloos. En ze hebben aan de pompbediende van het Tenneco-station in Amsterdam, die de jerrycans aan de verdachte verkocht, een foto van de persoon laten zien. Hoe kwamen ze erbij juist die foto te tonen? Dat blijkt nergens uit".

De conclusie van Boek luidt dan ook: Justitie volgt ook nu weer de RaRa-verdachten op alle mogelijke manieren en probeert ze, bijvoorbeeld via de persconferentie, te provoceren. Vanzelf komt er dan een nieuwe actie waarbij nauwgenet wordt toegekeken. Op basis van die informatie wordt vervolgens een gerechtelijk vooronderzoek gestart tegen de verdachten. Hoe de politie aan al die wijsheid is gekomen om juist tegen dat handjevol mensen een onderzoek te starten, zal altijd een raadsel blijven.

Vaag

Zelfs op de meest openhartige momenten blijft de politie namelijk vaag doen over de precieze tactiek die in de RaRa-zaken tot nu toe is gevolgd. Zo'n openhartig moment deed zich in 1988 voor, toen het weekblad Vrij Nederland sprak met hoofdinspecteur Herman van Hoogen, destijds leider van het Landelijk Coördinatieteam (LCT) inzake RaRa.

Van Hoogen verklaarde dat de bomaanslag bij Elba bestaande verdenkingen tegen verdachten bevestigde. Dat bracht het onderzoek in een stroomversnelling. „Natuurlijk zou ik graag een *heterdaad* gehad hebben, maar het is er niet van gekomen en we hebben er ook niet op gewacht. We hielden de doelgroep al maanden in het oog. Dan worden je analyses door de vondst van een vingerafdruk bevestigd en hoef je dus niet langer te wachten."

Tot zover geen raadsels. Maar toen Vrij Nederland wilde weten waarom het na de vondst van de vingerafdruk bij Elba meer dan twee maanden duurde voordat de arrestatie plaatsvond, gaf Van Hoogen niet thuis. Werd er dan toch gewacht op een volgende actie, zodat *heterdaad* mogelijk was?

Het is wel de meest waarschijnlijke tactiek die de opsporingsdiensten nu zullen gaan volgen. RaRa nauwlettend in de gaten houden, desnoods maanden en maanden en wachten tot de groep weer in actie komt. Het is voor de politie de enige manier om aan bewijzen te komen.

De BVD heeft gelijk, dat heeft ze al eerder bewezen. Het eerste RaRa-onderzoek duurde twee jaar. Misschien dat de opsporingsdiensten de uitspraak van hun Duitse collega's in gedachten houden. Het toenmalig hoofd van de Brandoskrimlunit, Herold, adviseerde begin jaren tachtig de terroristen van de RAF zich maar aan te geven. „Want, dat mag men wel zeggen, we krijgen ze toch allemaal te pakken..."

RaRa-aanslagen

RaRa heeft sinds 1984 de volgende aanslagen geclaimd:

1985

- 17 september, brand Makro Duivendrecht, 48 miljoen schade.

1986

- 9 juli, brand Van Leer Amsterdam, 750.000 gulden.
- 16 december, brand Makro Duiven, 49 miljoen.
- 16 december, brand Makro Duivendrecht, 100.000 gulden.

1987

- 10 januari, brand Makro Nuth, 39 miljoen.
- 19 juni, vernieling bij Shell Nieuwegein, 35.000 gulden.
- 26 juni, brand Shell, Alphen aan den Rijn, 550.000 gulden.

1988

- 25 januari, inbraak en brand bij drukkerij Elba Schiedam.
- 7 maart, vernieling bij Shell Amsterdam.
- 7 maart, vernieling bij Shell Muiden.
- 11 april, vernieling bij Shell Almer, -Haven.
- 24 augustus, brand bij Philips Amsterdam, 500.000 gulden.
- 21 september, vernieling Shell Nieuwegein.

1989

- 16 april, brand bij Shell Hilversum, 1,5 miljoen gulden.
- 17 april, vernielingen bij Shellstations in Nieuwerkerk aan den IJssel, Leiderdorp, Waddinxveen, Leiden, Hazerswoude, Reeuwijk en Bodegraven.
- 19 april, vernielingen bij Shell Hoofddorp, Aalsmeer en Nieuw-Vennep.

1990

- 18 maart, aanslag marechaussee-kantoor Arnhem.
- 18 maart, aanslag marechaussee-kantoor Oldenzaal.
- 26 maart, bomaanslag ministerie van justitie, Den Haag.
- 26 maart, brand op Byzantium-complex Amsterdam.

1991

- 13 november, woning Kosto Grootschermer.
- 13 november, ministerie van binnenlandse zaken Den Haag.

DE VOLKSKRANT 21 NOV. 1991

WEEKBLADEN

Vreemdelingenhaat. Dat lijkt het gemeenschappelijke thema deze week te zijn in de weekbladen met uitzondering van Vrij Nederland. Omgekeerde aanleiding is de bom die RARA gooide in het huis van staatssecretaris Kosto omdat het Nederlandse vreemdelingenbeleid niet zou deugen. Op een andere manier valt het Vlaams Blok onder de noemer. Variatie op hetzelfde thema: hoe staat Spanje ten opzichte van zijn zigeuners?

HERVORMD NEDERLAND

Hervormd Nederland licht het nieuwe beleid inzake vreemdelingen door. Gesprek met CDA-kamerlid Krajenbrink, die de werkgevers „hoog aanslaat".

■De twijfel betreft vooral of de illegaal uit eigen beweging zal vertrekken. Het repressieve beleid zal ertoe leiden dat het leven van een illegaal heel wat onaangenamer wordt. Hij is nu al weerloos en nagenoeg rechteloos. In de toekomst staat de illegaal helemaal met de rug tegen de muur.

In Spanje kregen de zigeuners de afgelopen weken de schuld van alles wat met drugscriminaliteit te maken heeft. Hervormd Nederland:

■In meer opzichten heeft het oplaaien van de zigeunerangst de laatste weken te maken met een inhaalmanoeuvre om zich om te vormen tot een modern opgend en welvarend land. Daarvoor zal een einde moeten worden gemaakt aan een periode van vijfhonderd jaar waarin de zigeuners de facto in apartheid leefden.

Maar bijvoorbeeld betere huizen komen voor zigeuners niet beschikbaar.

DE GROENE

Een analyse in De Groene van het pamflet dat de actiegroep RARA bij het ANP deponeerde. Conclusie:

De acties verraden een aanzienlijke bijscholing sinds de aan de chemie-hobbydoos ontsproten brandbommetjes in de Makro en, meer recent, op de marechausseevestigingen in maart verleden jaar. Maar helaas: de tijd van complottheorieën is voorbij. Net zoals de tijd van RARA trouwens.

Over het beleid van Kosto:

■Humaan? Als je van Kosto humaniteit wilt verwachten moet je een glanzende grijze vacht hebben en August heten.

Columnist Opheffer noemt zichzelf een racist, omdat hij een hekel heeft aan blanken, omdat blanken altijd proberen zijn getinte dochter te verleiden.

De Groene gaat door met zijn reportages uit het Midden-Oosten, terwijl iedereen denkt dat er eigenlijk niets te melden valt. Het blad verdiept zich in de vraag hoe westers of oosters Israël eigenlijk is.

ELSEVIER

Elsevier sprak over RARA met terreurexpert en socioloog Alex Schmid Aan hem de vraag: waarom bomexplosies bij Kosto en Binnenlandse Zaken?

■„Dat is inderdaad verbazingwekkend. Daarover kan ik alleen maar speculeren. Het zou kunnen zijn dat men min of meer onverwacht zware explosieven in handen heeft gekregen. Men zegt vaak: het doel heiligt de middelen. Maar in dit geval zou ik mij kunnen voorstellen dat het andersom is gegaan, en dat het middel tot het doel heeft geleid.

Schmid suggereert dat RARA min of meer bij toeval explosieven heeft bemachtigd die doorgaans tot echte terreurgroepen beperkt blijven.

De Eerste Kamer gaat roerige tijden tegemoet, voorspelt Elsevier. Na de botsing met de regering over het plan-Simons, ziet het blad nog meer confrontaties aankomen. Hoe lang houdt de Eerste Kamer het nog uit?

Veel Rembrandt, naar aanleiding van de tentoonstelling die in december open gaat in het Rijksmuseum. Een thema: de zelfportretten. Waarom beeldde Rembrandt zichzelf zo vaak af, veel vaker dan bijvoorbeeld zijn beroemde tijdgenoot en voorbeeld Rubens?

Verder een interview met de schilder Marc Mulders die Rembrandt „letterlijk" naschildert.

Nog een Rembrandt-verhaal over de eigenlijke tentoonstelling die ook de Rembrandts van de leerlingen laat zien. Ze bewezen in elk geval hoe sterk het atelier van de meester stond als produktie-eenheid.

HP/DE TIJD

Rembrandt ook doorgelicht in HP/De Tijd. De schilder gezien als heilige. Maar heiligenverering leidt tot blindheid, zoals is gebleken. Onder de kop „De mythe, niet het schilderij"

schrijft HP/De Tijd over de legenden rond Rembrandt.

De commotie rond RARA is terug te vinden in twee columns.

Meer aandacht voor de VPRO, op weg naar de status van grote omroep. Het motto: „Geen beter alternatief, maar je raakt er niet over uitgepraat". Spraakmakende Nederlanders geven hun mening, onder wie Bart Tromp, Vera Beths, Bram Peper, Emma Brunt, Guus Vleugel, Benno Premsela, Karin Adelmund. Ze kijken blijkbaar alleen tv, letten nooit op de radio.

„God & de hard disk" luidt de kop boven een artikel over het ontstaan van de schepping. Gods ingewikkelde computerprogramma:

■Miljarden jaren en miljarden melkwegen om in een uithoek van een afgelegen melkweg een persoon te doen ontstaan die zich afvraagt hoe hij in godsnaam heeft kunnen ontstaan.

VRIJ NEDERLAND

De PvdA wordt in Vrij Nederland doorgelicht aan de hand van een reeks wethouders. Meijer in Velsen:

■„Als je als partij de problemen van de mensen niet eens kent, dan val je in een gat. Je moet als politicus een boodschap hebben. Ik zou niet weten wat die vandaag de dag is."

Het thema vreemdelingenhaat komt aan de orde in een artikel over het Vlaams Blok en het mogelijke samengaan met ultrarechts in Nederland. Ook: de eerste immigrant die mogelijk in het Belgische parlement terecht komt, Mohammed Sebbah.

De verhouding Duitsland-Joegoslavië. Duitsland is fervent voorstander van het erkennen van Kroatië en Slovenië als onafhankelijke staten. Het blad constateert dat Hitlers Derde Rijk oorzaak is geweest van het uitspelen van Kroaten en Serviërs.

■Dat zou voor het huidige Duitsland (en Oostenrijk) een reden moeten zijn om zich wat terughoudender op te stellen.

Ook een artikel over Joegoslavië onder de kop *Een leger moet toch zijn staat verdedigen?* constateert dat de spoken van het verleden door Europa waren. „En ze zijn even griezelig actueel als gevaarlijk."

JACQUES DE JONG

ALGEMEEN DAGBLAD

Rara

●„Er wordt te veel aandacht besteed aan de zg. 'motieven' van terroristen. Het is allemaal één pot nat, of ze nu synagogen opblazen of het huis van een staatssecretaris, of zij een aanslag doen op de paus of op een idool. In wezen zijn het akelige pubers, die met hun vandalisme zichzelf willen bewijzen.

Het begint met muren beschreeuwen, daarna vernielingen en ten slotte komt 'het grote werk', dat van een etiket wordt voorzien om meer aandacht te krijgen. Dat zij de zaak, waarvoor zij zogenaamd strijden, meer kwaad dan goed doen, laat hun koud. Of zij zijn te stom om dat te beseffen."

L. HARTOG VAN BANDA
Den Haag.

20 NOV. 1991

Binnenlandse Veiligheidsdienst

Afdeling Relaties en Open Bronnen

DAGSELECTIE 20-11-1991

Tunesische ambassadeur: 'RaRa lijkt op onze fundamentalisten'

Alg.Dagblad,
20-11-'91

Rara

● „Er wordt te veel aandacht besteed aan de zg. 'motieven' van terroristen. Het is allemaal één pot nat, of ze nu synagogen opblazen of het huis van een staatssecretaris, of zij een aanslag doen op de paus of op een idool. In wezen zijn het akelige pubers, die met hun vandalisme zichzelf willen bewijzen.

Het begint met muren besmeuren, daarna vernielingen en ten slotte komt 'het grote werk', dat van een etiket wordt voorzien om meer aandacht te krijgen. Dat zij de zaak, waarvoor zij zogenaamd strijden, meer kwaad dan goed doen, laat hun koud. Of zij zijn te stom om dat te beseffen."

L. HARTOG VAN BANDA
Den Haag.

Telegraaf, 20-11-'91

DEETMAN WIL BEVEILIGING KAMER 'NAAR BEHOEFTE'

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG, woensdag

Kamervoorzitter Deetman vindt dat de beveiliging van het Tweede-Kamergebouw op en neer moet gaan met de behoefte. In tijden van externe spanningen zoals met de Rara-aanslagen vindt hij het normaal dat de beveiligingsmensen een beetje beter uit hun ogen kijken en scherper opletten.

Gisteren zei Deetman in reactie op van diverse kanten gelanceerde beveiligingsplannen dat hij wel vindt dat als het even kan de beveiliging in het Tweede-Kamergebouw zo minimaal mogelijk moet zijn omdat het tenslotte gaat om de volksvertegenwoordiging. De Tweede Kamer is er voor en door het volk.

Haagsche Courant, 19-11-'91

Tunesische ambassadeur:

'RaRa lijkt op onze fundamentalisten'

door THEO DE JONG

„De schrik over de bomaanslag op de woning van staatssecretaris Kosto zit er in Nederland nog diep in. RaRa dook op uit het niets en sloeg keihard toe. Wij in Tunesië hebben soortgelijke ervaringen. Bij ons zijn het de fundamentalisten, de godsdienstige fanatici, die aanslagen plegen. Het is de terreur van de minderheid, die vooral in een open maatschappij zijn kansen krijgt. Want tegen extremisme kan je je moeilijk wapenen".

Ambassadeur Anouar Berraies (52) uit zich voor een diplomaat in ongewoon duidelijke taal. Afgelopen maand werd hij in Nederland benoemd en presenteerde hij zijn geloofsbrieven aan koningin Beatrix - nadat hij eerder ambassadeursposten vervulde in Senegal en Canada. In korte tijd heeft hij zich ingewerkt op zijn nieuwe arbeidsterrein. En daarbij signaleert hij 'opvallende overeenkomsten tussen twee kleine maar zeer ondernemende landen, zoals Tunesië en Nederland'.

Berraies: „Tunesië is een democratie, met een meer-partijensysteem, een vrije pers, en tolerantie voor afwijkende politieke en godsdienstige overtuigingen. In Tunesië is 98 procent van de bevolking moslim, maar we hebben óók een grote joodse gemeenschap. De parallel is duidelijk. Want Nederland is tegelijkertijd bevriend met de Verenigde Staten en met Israël, maar heeft toch ook een kantoor van de PLO in Den Haag. Een vergelijkbare aanpak wordt in mijn land toegepast. Tunesië vindt eveneens dat er een blijvende oplossing moet komen voor het Palestijnse vraagstuk en biedt de PLO in Tunis een hoofdkantoor. Maar we zijn óók heel duidelijk westers georiënteerd. Door zo'n open opstelling kunnen groepen als RaRa toeslaan in Nederland. Bij ons in Tunesië roeren fundamentalisten zich nadrukkelijk, al vormen ook zij een kleine minderheid. Een splintergroep van extremisten die in ons land kantoren hebben bezet, mensen hebben overvallen en mishandeld, slachtoffers hebben gemaakt die aan hun brandwonden zijn overleden. En ja, bij één van die aanslagen is recentelijk ook een Nederlandse diplomaat in Tunis gedood. (Robert Jan Akkerman, eerste secretaris op de Nederlandse ambassade - TdJ). Die aanslag heeft in ons land in brede kring een gevoel van afgrijzen opgewekt. Of zoiets niet te voorkomen was geweest? Dat is juist het probleem - je hoort immers nooit van fundamentalistische acties in landen als Libië of Syrië. In dat soort gesloten politieke systemen krijgen afwijkende bewegingen niet de geringste kans zich te doen gelden".

De nieuwe Tunesische ambassadeur wijst erop dat zijn land 'al vele eeuwen lang' diplomatieke en economische banden met Nederland onderhoudt, op het gegeven dat Nederland met 100.000 toeristen per jaar in Tunesië op de vijfde plaats staat als 'zon-zekere vakantiebestemming', op het feit dat inmiddels 37 Nederlandse bedrijven een neven-vestiging in Tunesië hebben geopend. En ook op het politieke gegeven dat Nederland - in het verleden - zijn Noordafrikaanse vaderland met ontwikkelingshulp fors heeft gesteund.

Opverend uit zijn stoel gebaart ambassadeur Berraies: „Maar helaas is dat nu heel anders geworden. Nederland stort liever ontwikkelingsgeld in bodemloze putten. Terwijl wij als jong land - 8 miljoen inwoners, 4 maal de oppervlakte van Nederland - de steun van Nederland zo dringend nodig hebben. De Tunesische economie bevindt zich in een duidelijke groeifase. We zijn lid van de GATT. We zitten samen met Libië, Algerije, Marokkko en Mauretanië in de Maghreb-groep - en praten op gestructureerde wijze met de 'andere' vijf - aan de andere kant van de Middellandse Zee: Italië, Frankrijk, Spanje, Portugal en Malta. We zien dat dat als een 'voorportaal' voor onze toetreding tot de Europese Gemeenschap. Tunesië is een land dat met succes aan zijn opbouw werkt, en aan welvaart voor brede groepen van de bevolking. Net als Nederland kunnen wij bogen, als je naar de inkomens van de burgers kijkt, op een grote middengroep. Die mensen willen vooruit en werken hard aan hun toekomst. Europa heeft, vind ik, veel belang bij welvaart in Tunesië - en bij het indammen van de stroom gastarbeiders".

Tuin

„Als je de EG ziet als een gemeenschappelijk Europees huis, dan vormen wij met Tunesië de *tuin* - een plek, waar het goed is om je te ontspannen. Maar dan moet je die tuin wél goed onderhouden. Als de Europese economie wil blijven floreren, moet men landen als het onze daarbij nadrukkelijk betrekken. Onze economie groeit - ondanks de Golf-oorlog, ondanks het als gevolg daarvan tijdelijk teruglopen van het toerisme, ondanks het feit dat we veel minder geld aan onze bodemschatten kunnen ontlenen. Laat ik het sterker uitdrukken. Tunesië is als een vliegtuig, dat al een forse aanloop heeft genomen, en op het punt staat om los te komen en het luchtruim te kiezen. Als wij op dát moment geen geld meer krijgen, is het alsof juist dan de brandstof-toevoer wordt afgesloten. Dat is niet eerlijk. Met Europa '92 voor de deur zijn we in ons land hard op weg naar privatisering van bepaalde overheidssectoren. Dat geldt nu al in de luchtvaart, waarna delen van het openbaar vervoer zullen volgen. Tunesië heeft dus net díe financiële injectie nodig, om dat alles mogelijk te maken. Nederland kan en moet ons daarbij helpen".

PUBLIKATIES IN DE OPINIEWEEKBLADEN
VAN WEEK 47 OVER DE RARA-AANSLAGEN.

De Groene Amsterdammer 20 november 1991

Op zoek naar het politieke midden

De explosieve twijfel van Rara

Wat is er toch aan de hand met Rara? De jongste Rara-verklaring biedt uitzicht op de diepste krochten van het politieke discours. Het 'wetmatige gelijk van militant links' wordt afgezworen, Europese integratie en het politieke midden omarmd. Als legitimatie voor bomaanslagen lijkt het nergens op. Hebben we te maken met een grap van het studentencorps of een listige zet van Gladio? Een tekstanalyse van een explosief document.

Foto: John Schaffer/Hollandse Hoogte

Verdwenen zijn de dagen dat pamfletten van de revolutionaire cellen klonken als de dagorders in een kazerne. De verklaringen die de Revolutionaire Anti-Racistische Actie (Rara) na de bomaanslagen in Grootschermer en bij Binnenlandse Zaken in Den Haag in de bus gooide bij het Utrechtste kantoor van het ANP, lijkt eerder een aanzet tot een doctoraalscriptie of een ingezonden stuk voor de opiniepagina van NRC of Volkskrant. Af en toe zou je bijna gaan denken dat een roeivereniging van het VU-corps in beschonken toestand op oorlogspad is gegaan in plaats van een stel Soundmixshowklonen van wijlen Andreas Baader en Ulrike Meinhof.

Alleen het begin al: *'Vannacht, in de nacht van 12 op 13 november, hebben zich op twee plaatsen raadselachige explosies voorgedaan, waarvan de oorzaak in kringen van het ministerie van justitie en met name staatssecretaris Kosto gezocht wordt. Onderzoek zal aantonen dat na herhaalde, tijdige waarschuwingen bij politie, brandweer en bij de objecten zelf er bij het ministerie van justitie in Den Haag en bij staatssecretaris Kosto in Grootschermer meerdere ladingen tot ontploffing zijn gebracht. Dat het daarbij slechts ging om het toedienen van materiële schade, zal blijken uit de wijze van plaatsing en de keuze van het tijdstip.'* Het klinkt bijna al een excuus: Okee, we hebben een bom geplaatst, maar het ding kon absoluut geen kwaad. Dat de ene bom niet afging bij het ministerie van Justitie maar in het gebouw van de aanpalende Binnenlandse Zaken, moet een schoonheidsfoutje zijn geweest.

In het herderlijk schrijven wordt zelfs met instemming het hoofdredactionele commentaar van de Süddeutsche Zeitung aangehaald, toch een platform bij uitstek voor pantoffeldragende liberalen. Rara is of in zijn geheel omgeschoold, of een ander gezelschap heeft zich van de copyrightloze titel bediend. De Utrechtse hoogleraar taalkunde H. J. Verkuyl bleek in dagblad Trouw zo onder de indruk van de verklaring dat zijn gedachten uitgingen naar lieden met een lette-

vervolg,

renstudie of een juridische scholing. Zinnen als *'hedendaags barbarisme kleedt zich in de modernistische dracht van vooruitgang en verlichting'* getuigen volgens de hoogleraar van een *'literaire behoefte'*, terwijl de spelling – het vertrouwde *'kommunikee'* in de aanhef uitgezonderd – op z'n minst conservatief te noemen is.

Encykliek

Slechts zelden ruikt de verklaring naar een in strak militair taalgebruik vormgegeven groepsprodukt waar ieder lid van de 'cel' amendementen aan heeft toegevoegd, of het moet zijn in het opvoeren van *'sexe specifieke vluchtgronden'* als een van de motieven van de in Nederland gearriveerde vluchtelingen. Bij zo'n in haastig jargon toegevoegd motief denkt de lezer toch onwillekeurig aan de vriendin van een der daders die, gebogen over diens rug, naar de typemachine kijkt en op hoge toon eist dat de internationale vrouwenonderdrukking ook de verschuldigde eer krijgt toebedeeld in deze encycliek aan de Nederlandse gemeenschap.

Helemaal aan het einde van de tien pagina's tellende verklaring lijkt Rara meer op een debating-club en stromen de nuanceringen je tegemoet. *'Ook wij hebben "het" antwoord niet maar weten wel dat wij ons niet neer willen leggen bij een maatschappij waarin een groot deel van de maatschappij afgeschreven en rechteloos is. Terwijl de overgrote meerderheid vervalt tot stilzwijgende medeplichtigheid. De enige oplossing ligt in het gezamenlijk vechten voor een andere toekomst.'* – *'Ook wij hebben "het" antwoord niet'*: zo'n formulering had pakweg vijf jaar geleden echt niet gekund in de 'beweging', toen het Heilige Gelijk nog onomstotelijk was en met het Makro-vuuroffer kracht werd bijgezet. De bommen bij Kosto en het ministerie moeten dus worden gezien als explosieve twijfel, zo begrijpen we.

Die twijfel is gezien de politiek-historische motivatie die in de verklaring wordt geboden tamelijk gerechtvaardigd. Ten eerste wordt de toenemende tragedie van volkeren op drift verklaard aan de hand van het uiteenvallen van het Oostblok en de verloren strijd van de *'bevrijdingsbewegingen'* op drie continenten. Daar treuren de bommenleggers niet eens over: *'Wij rouwen in het geheel niet om het falen van de revolutie van bovenaf; de maatschappelijke verandering per decreet; het geloof in het kunnen veranderen van de geschiedenis simpelweg door met een paar mensen af te spreken dat de geschiedenis niet meer is als een optelsom van wetmatigheden.'* Ook al geen overtuiging die ruikt naar dynamiet.

Oorkonde

Even later schiet de verklaring de kronkelpaden van het allerprivaatste academische discours op. *'Het geloof in de wetmatigheid van het (militante) linkse gelijk heeft ertoe geleid dat belangrijke terreinen van politiek overgelaten zijn aan de krachten van het midden en die een tikje links daarvan. Wil militant links weer een morele autoriteit zijn, zal het zich moeten richten op de zwakke plekken en daar iets tegenover stellen. Zo kan bijvoorbeeld een verenigd Europa voor links heel belangrijk zijn op dit moment waarop vele kunstmatig getrokken grenzen ter discussie staan. Een verenigd Europa van volkeren staat lijnrecht tegenover een verenigd Europa van multinationals. En een van de belangrijkste zwakke plekken van "het midden" is de democratische legitimiteit van het systeem dat ze vertegenwoordigen. En geen referendum of "sociale vernieuwing" kan verhullen dat ze in grote problemen verkeren. Stap voor stap zullen de krachten van het midden teruggedrongen moeten worden en voor ons is deze stap er één.'*

Met andere woorden: de bom waarvoor de nijvere agenten van Schermer het echtpaar Kosto à raison van vijfhonderd gulden beloning en een feestelijke oorkonde hebben behoed, is eigenlijk een strijd om het politieke midden. Rara is uit op de positie van de PvdA teneinde het Europese integratieproces tot een beter einde te brengen dan het xenofobenfort waar het momenteel op dreigt uit te draaien. Rara wil de EG in. Ook weer zo'n nobele doelstelling, zij het een tikkeltje verward geformuleerd. Het had uit de koker van Felix Rottenberg kunnen komen. En weer vraag je je af: waarom dan zo stom om Aad Kosto in één klap te bombarderen tot nationale held in plaats van hem meedogenloos weg te laten zakken in de niemand aansprekende rol van 's lands Boze Buurman, niet gehinderd door welk explosief dan ook? Dan waren de hulveringwekkende posen van Kosto boven de kinderwagen van het asielzoekende echtpaar ons ook bespaard gebleven, alsook het martelaarschap van de staatssecretaris, wiens beleid nu plotseling door de Volkskrant *'sober en humaan'* wordt genoemd – alsof sober ooit een humane instelling kan zijn –, en de rare bokkesprongen van Frits Bolkestein, die als een van de andere in de Rara-brief genoemde politici een beetje meegeniet van de roem, alsof zijn pul ook op springen staat.

Het netto-resultaat van de *'Zeg het met bommen'*-politiek van Rara is een bijdrage aan precies dezelfde hysterie die de bommenleggers aan Kosto en consorten verwijten met betrekking tot het *'vreemdelingenvraagstuk'*. Indirect is het een aanslag op de vluchtelingen, getuige de respons in politiek en pers. En dat terwijl de apocalyptische visioenen van Aad Kosto over een onhanteerbare vluchtelingenstroom door steeds meer mensen werd verworpen, onder wie zijn eigen topambtenaar Aalberts en, nog recentelijker, niemand minder dan premier Lubbers. De opkomst van die redelijkheid lijkt nu adequaat te zijn gestopt.

Een beetje complotdenker zou kunnen gaan denken dat de Rara-aanslagen van verleden week eigenlijk het werk zijn van Gladio of iets dergelijks: met feilloze precisie bereikt de actie precies het tegendeel van wat men zegt te beogen. Dat zou ook de aanzienlijk toegenomen expertise in de explosiekunst en logistiek verklaren die Rara verleden week heeft gedemonstreerd. De acties verraden een aanzienlijke bijscholing sinds de aan de charade-hobbydoos ontsproten brandbommetjes in de Makro en, meer recent, op de marechausseevestigingen in maart verleden jaar. Maar helaas: de tijd van complottheorieën is voorbij. Net zoals de tijd van Rara trouwens.

RENÉ ZWAAP

De Groene Amsterdammer, 20-11-'91

De dierenliefde van Aad Kosto

Het was net een goede B-film. De explosie bleef buiten beeld, en zelfs de ravage werd niet extra benadrukt. Het was August, de kat van Kosto, die de emotie overbracht. In een slechte B-film zou Kosto onder luid protest van omstanders het nog natrillende huis zijn binnengegaan, het beest onder de jas hebben gestopt en koelbloedig uit het raam naar buiten zijn gekropen. Maar wat we nu zagen was ruim voldoende om het hart vol te laten lopen. Teder tilde hij de kat op, aaide hem zachtjes over de kop en vervloekte de daders.

Op dat ogenblik wenste iedereen dat die Rara-terroristen zouden worden gepakt en opgesloten in een kleine kamer, in gezelschap van directeur Docters van Leeuwen van de BVD. Ze hadden toch kunnen weten dat Kosto een poes in huis had? En dat hij het dier nota bene uit het *asiel* had gered? Het is natuurlijk wel vreemd dat meneer en mevrouw Kosto August zomaar achterlieten terwijl ze zelf door de Grootschermerse politie in veiligheid werden gebracht. Maar dat is een andere kwestie.

Zulke intieme beelden ondermijnen elk onderscheidingsvermogen, elk gevoel voor complexiteit en tegenstrijdigheid, en verschaffen de wereld de plezierige overzichtelijkheid van *good guys* tegenover *bad guys*. Een man die zo aardig en liefdevol met zijn huisdier omgaat *kan* domweg niet onbarmhartig zijn. En als er toch sprake is van enige onbarmhartigheid, dan vergeven we hem die. Ja, om het plezier niet te vergallen ontkennen we die zelfs. Iemand die een poes uit het asiel redt *moet* wel een goed asielbeleid voeren.

En het is toch ook zo helder als in een B-film? Wat is die Rara anders dan een geïsoleerde bende van gefrustreerde dertigers? Met bommen en granaten maak je de wereld niet beter. Het is wel een beetje vervelend dat ze met van die ingewikkelde metaforen goochelen: ze wilden Kosto laten voelen wat het is om huis en haard te verliezen, ze wilden hem voor één nacht laten meemaken wat de asielzoeker voortdurend ondergaat. En dat is een hinderlijke, want bijna begrijpelijke gedachtengang.

Maar zou het echt niet kunnen dat in de B-film die we vorige week zagen *alleen* slechteriken voorkwamen? Zouden we bijvoorbeeld niet kunnen beweren dat Rara fout zit, maar Kosto ook? Nee, dan liever dat fijne gevoel dat we kregen toen we die eerste beelden zagen: August, in de armen van Kosto, verlegen van de camera wegkijkend, zijn grijze vacht glanzend in het licht.

* * *

Vooral John Wanders liet zich in de Volkskrant meeslepen. Zoals Kosto August oppakte, pakte hij Kosto op: in Nederland zijn er geen rassenrellen of extreem-rechtse politieke partijen *dank zij* het gevoerde vreemdelingenbeleid. En al aalend somde Wanders de feiten op: geen klopjacht op illegalen, geen politiestaat, geen collectieve uitzetting van asielzoekers, geen beperking van de vrijheid om een partner uit het buitenland te halen, geen aantasting van de fundamentele mensenrechten. Ergo: Kosto's asielbeleid is *'sober, doch humaan'*.

Alles in deze stelling is natuurlijk waar, behalve het voegwoord. Kosto's asielbeleid is sober en *daarom* humaan. Niet uit wat Kosto heeft gedaan blijkt zijn humaniteit, maar uit wat hij tot nog toe heeft nagelaten. De dingen die hij *wel* heeft gedaan geven namelijk een iets ander beeld. Tot voor kort mochten illegalen na aanhouding op straat vier dagen worden opgesloten. Toen kwam Kosto: tien dagen.

Kosto liet Roemenen al opsluiten *zodra* ze om asiel hadden verzocht. Nadat de rechter dit had verboden begon Kosto een handeltje met de asielwet: wie zijn verzoek eerder intrekt krijgt meer geld mee naar huis dan degene die zijn verzoek tot de laatste beslissing volhoudt.

Aan de vrije partnerkeus heeft Kosto beloofd een eind te maken door iedere Nederlander die met een vreemdeling wil trouwen te verplichten toestemming te vragen aan de vreemdelingendienst.

* * *

Vooruitlopend op het akkoord van Schengen heeft Kosto besloten om alle asielzoekers die via Polen zijn gekomen naar Polen terug te sturen. De Polen moeten zelf de Russen maar tegenhouden, is de redenering.

Achter de incheck-balie van de KLM in Ghana heeft Kosto marechaussees geplaatst die mogen beslissen wie uiteindelijk aan boord mag. Een geldig ticket en visum zijn niet voldoende, onze getrainde jongens voelen op hun klompen aan wie straks in Nederland asiel zal vragen.

In Nederland laat Kosto zijn beruchte *'gate-checks'* uitvoeren, wat betekent dat mensen al in de sluf worden gecontroleerd en teruggestuurd als ze geen geldige papieren

vervolg,

hebben en niet 'behoorlijk' om asiel vragen. Een Nigeriaanse vrouw riep dat ze zou worden doodgeschoten als ze terugging. Dat was geen asielverzoek, omdat ze het woordje asiel niet had gebruikt, legde Kosto uit nadat het verhaal was uitgelekt.

Twee Tamils sneden hun polsen door. Ze mochten de slurf uit om verbonden te worden, waarna ze weer in het vliegtuig werden geduwd. Niet waar, roept Kosto. Wel waar, zegt Vluchtelingenwerk. Maar Kosto peinst er niet over om Vluchtelingenwerk bij die *gate-checks* toe te laten.

Omdat Palestijnen van de Hoge Commissaris voor de Vluchtelingen niet naar Libanon mogen worden gestuurd, heeft Kosto besloten ze naar Libië over te brengen, of ze daar vandaan zijn gekomen of niet. En lijnrecht tegen de wens van de Hoge Commissaris heeft Kosto besloten Tamils te repatriëren naar Sri Lanka. Hij kan zelf wel uitmaken waar het veilig is en waar niet, vindt hij. Mensen uit landen die volgens Kosto onveilig zijn, worden hier gedoogd – zonder verblijfstitel, omdat ze anders te veel zekerheid zouden krijgen.

Kosto heeft bewerkstelligd dat men asielverzoeken sneller kan afwijzen en afgewezenen makkelijker kan detineren. Al tijdens de procedure kunnen asielzoekers worden vastgezet in Schiphol-Oost. Asielzoekers die langs andere wegen het land binnenkomen moet Kosto laten lopen, omdat de Kamer vooriopig niet wil dat hij ze in gesloten inrichtingen opsluit.

Humaan? Als je van Kosto humaniteit wilt verwachten moet je een glanzende grijze vacht hebben en August heten.

ANIL RAMDAS

Rara en de onderbuik

HP/de Tijd, 22-11-1991

Het ontploffen van een bom heeft behalve veel nadelen, zoals trauma's bij de slachtoffers en de nodige rotzooi, ook een voordeel: het biedt omstanders de mogelijkheid om tijdens een moment van schrik, een korte periode van intense onzekerheid, hun primaire, dus ware aard te laten zien. Dat bleek maar weer op de ochtend na de aanslagen op de woning van staatssecretaris Kosto en het ministerie van Binnenlandse Zaken. Van De Telegraaf waren we haast weer gaan denken dat het best meevalt met de bij dit volksblad vigerende neiging oprispingen in de onderbuik van de natie aan te wakkeren, en dan vooral in de richting van barbertjes die moeten hangen. Het ging alweer zo lang over verhoging van schoolgelden en geboorten van vijflingen dat het verlichte deel van het land rustig ademhaalde. Tot vorige week bleek dat het brave gedrag van de krant voornamelijk gezocht moet worden in gebrek aan incidenten.

Hier hadden we ineens een waarachtig Incident — nee, geen incident, een 'lafhartige aantasting van have en goed van een bewindsman', veroorzaakt door het 'walgelijke gezwel van terroristische actievoerders' dat daarom 'binnen de kortste keren uit de samenleving moet worden weggesneden'. De 'Rara-fanatici' beschikken blijkens de *editorial* van donderdag in ieder geval over bijzonder veel invloed: de twee bommen hebben ervoor gezorgd dat nu 'voor de samenleving als geheel een dreiging op de loer komt te liggen', te weten het 'levensgrote gevaar van een toenemende intolerantie jegens asielzoekers'. En aangezien 'verharding van standpunten' niet langer kan uitblijven, dient aan zulke bedreigingen 'keihard en zonder enig pardon een eind te worden gemaakt'.

Want 'in een rechtsstaat als de onze houdt dat niets anders in dan een meedogenloze jacht op de daders van de aanslagen, gevolgd door hun berechting'. Meedogenloos? In de rechtsstaat van wie? In de rechtsstaat van het Koninkrijk der Nederlanden worden mensen niet meedogenloos vervolgd, in de wetenschap dat een & ander eerst bewezen moet worden. Dat is kennelijk niet de rechtsstaat die De Telegraaf zich voorstelt.

De Gezond Verstandkrant is duidelijk terug van weggeweest — net als het Algemeen Dagblad, concurrent in de strijd om de onderbuik. Het redactioneel commentaar inzake de bommen heeft niet het rabiate van de Amsterdamse tegenvoeter, al mogen omschrijvingen als 'opgelaaide terreuracties van de misdadige organisatie Rara' er wezen, evenals de 'krachtdadige bestrijding' die 'meer dan ooit op zijn plaats' is aangezien het hier gaat om 'intelligente maar verziekte breinen'. Bovendien moeten de topambtenaren van Binnenlandse Zaken en Justitie 'tot de orde' worden geroepen — zij hebben de verdenking op zich geladen van een aanvankelijk 'laconieke' houding.

Nog mooier debiteerde AD's Opperkoning van de Onderbuik Pierre Huyskens zijn verontwaardiging. Die betrof niet eens zozeer de daders, als wel de advocaten die het straks zullen presteren zulke types te gaan staan verdedigen. Als de daders 'gesnapt' zijn, zullen deze 'gisse juristen' beweren dat er van een 'poging tot doodslag' helemaal geen sprake was — waar halen ze het lef vandaan?

Nee, als we de 'progressieve advocatuur' wederom z'n gang laten gaan, maken we kans op zo'n 'humaan' vonnis en dat kan natuurlijk niet de bedoeling zijn. De 'terroristen' van Rara werden al eens vrijgesproken wegens gebrek aan bewijs — en gebrek aan bewijs maakt verdachten blijkbaar nog niet minder terrorist.

„Wat een rechtsstaat al niet moet incasseren," verzucht Huyskens, en daar heeft hij groot gelijk in. ■

HP/de Tijd, 22-11-1991

RAF-je in de polder

De bomexplosie, waarmee Rara die woensdagnacht in één klap de verbouwing aan staatssecretaris Kosto's ooit zo pastoraal gelegen woonst ongedaan maakte, zal nog wel even nasudderen in de samenleving en in de journalistiek in het bijzonder. Ter illustratie van de stelling van dat markante BVD-hoofd Doctors van Leeuwen, dat het vinden van de daders minder eenvoudig is dan het op het eerste gezicht moge lijken, werden we vorige week een aantal malen gebeld door gejaagde collega's.

Kenden wij niet ene Henk Wubben, een linkse voorman van weleer wiens woning in de Amsterdamse Pijp ooit (in 1974 om precies te zijn) onder nimmer opgehelderde omstandigheden in de lucht was gevlogen? Die kenden we; sterker nog, in de week dat er naar hem werd geïnformeerd stond een artikel van zijn hand in HP/DE TIJD, waarin hij uit eigen — antropologische — waarneming zijn cynisch-geamuseerde blik liet gaan over de Noordkoreaanse heilsstaat.

We kenden hem van onze inmiddels al weer drie jaar geleden bij Balans verschenen *Terugblik op de Rode Jeugd* (zo luidde de ondertitel) waarin Frans Dekkers en ondergetekende hadden gepoogd een beeld te schetsen van *'n Hollandse Stadsguerrilla.* Een enkele aan het detail van (al dan niet gewelddadig) sekte-achtig-links verslingerde collega schreef een warm doorvoelde recensie; voor het overige heerste er de omineuze stilte voor de ramsj. Achteraf realiseerden we ons dat bij verschijnen van het boekje al hele generaties geen flauw idee meer hadden dat er hier ooit zoiets als een polderlandse equivalent van een RAF-je had bestaan. En dat hadden we natuurlijk ook al kunnen beseffen op het moment waarop het handjevol in Zuid-Jemen met de Kalasjnikov vertrouwd geraakte ex-gelovigen tegenover hun ondervragers onder een Brabants biertje in alle openheid afstand had genomen van hun aan de RAF gelieerde strategie.

Van een van de voormannen en diens echtgenote — Lucien van Hoesel was in de beweging getrouwd — staat met name hun analyse van de RAF-collega's voor de geest. Die deden hen achteraf vooral erg denken aan zoveel andere Duitsers, zoals ze die later in hun burgerlijker jaren tot hun ergernis wel op de camping hadden ontmoet.

Anders dan in Duitsland, zo vertelden ze met iets van vertedering in hun stem, kon je hier je illegale bestaan ook weer zo opgeven: „Toen we bij die laatste arrestatie in alle vroegte met die BMW's naar het bureau waren afgevoerd, was de enige reactie van de buren: „Goh, jullie waren ook vroeg op zeg." In zo'n sfeer bloedt dus alles dood — dat lijkt de voornaamste verklaring." Waarmee ze dus doelden op het zo a-typische aan het Nederlandse politieke klimaat waarin volwassen terroristische acties, anders dan in Duitsland, nauwelijks konden gedijen. Het is vreemd dat er over die thematiek nooit een voldragen politicologische studie is verschenen; voor zover er wetenschappers zijn die zich in ons land over terreur buigen blijft hun speurwerk veelal beperkt tot het inventariseren van wat anderen er al eens eerder (in zo'n verder onopgemerkt boekje of in de krant) over hebben opgemerkt.

Uit bovenstaande (ex-) Rode Jeugd-citaten moge duidelijk zijn dat de radicalen van toen nog maar weinig verwantschap vertonen met de opstellers van de Rara-verklaring van nu. Het is dan ook jammer dat er inzake Rara journalistiek nog niet veel meer is ondernomen dan het recyclen van oude waarheden als koeien.

Dat het ook anders kan moge de korte reportage op pagina 8 van dit nummer leren. Die is van de hand van redacteur Bart Rijs, die zelf in de Amsterdamse Staatsliedenbuurt, de biotoop van radicale-actievoerders-anno '91, woonachtig is en die ten tijde van de Rode Jeugd-explosies de leeftijd des onderscheids nog bij lange na niet had bereikt. ■

HP/de Tijd, 22-11-1991

BOERENKOOL & REVOLUTIE

Lijn 10 rijdt tegenwoordig rustig naar zijn eindpunt. In een plaatselijke kroeg hangt nog altijd een grote foto van de tram waar de vlammen aan alle kanten uit de ramen slaan, getroffen door molotov-cocktails bij een van de vele relletjes. Niet eens zo lang geleden durfde de politie zich nauwelijks in de Amsterdamse Staatsliedenbuurt te begeven. Daar regeerde de 'harde kern'. Links en rechts staat er nu de stadsvernieuwing in de steigers. Zelfs met de motregen van deze novemberavond valt het wel mee met de 'Oostberlijnse grauwheid' die een collega de buurt in de bloeiperiode van de kraakbeweging toedichtte. In een zijstraatje vlakbij de tramhalte, in een oud gebouw dat vroeger misschien als school heeft gediend, is nu Zaal 100 gevestigd, een van de weinige restanten van de beweging. Vanavond is er eetcafé. In de Staats wonennog altijd wat leden van de vroegere harde kern. Zouden daar mensen zitten die deel uitmaken van, zoals 's lands grootste ochtendblad na de Rara-aanslagen schreef, een 'terreurgezwel', 'dat binnen de kortste keren uit de samenleving moet worden weggesneden'?

De tafeltjes in Zaal 100 blijken gezellig druk bezet. Twee Engelse jongens bespreken met kennis van zaken de kwaliteit van *stuff* in de verschillende Europese hoofdsteden. De oudere mevrouw in die rok met een Schotse ruit lijkt ook geen erg waarschijnlijke bommenlegster.

De *krakersters* hadden het naar verluidt lang niet gemakkelijk gehad met het vinden van een plaats waar etenswaar verantwoord kon worden ingekocht.

De plaatselijke supermarkt kon niet — banden met Zuid-Afrika. De kleine middenstanders in de wijk konden niet — want dat zouden de allerlaatsten zijn die zouden meedoen wanneer de revolutie eenmaal uitbrak.

De ecologische winkel kon niet — veel te duur, dus was het uiteindelijk gewoon de markt geworden.

Geen punkhoofden, wel de onvermijdelijke grote honden, een enkel buitenlands gezicht. Illegalen, vluchtelingen en uitgeprocedeerde asielzoekers krijgen in Zaal 100 soms een gratis maaltijd, en kunnen er een enkele keer aan woonruimte of zwart werk worden geholpen. Sommige illegalen, zoals 'de Joego', leerden de voorkeuren van de beweging snel kennen. Hij gaf zich uit voor Zuidafrikaan, vertelde hij trots, dan kon-ie gemakkelijker gratis pilsjes bietsen aan de bar. Het menu is weinig revolutionair. Boerenkoolstamp, aardappelen met saus in een kuiltje, alleen de gehaktbal is vanavond vervangen door de *tofu-burger*.

De Revolutionaire Anti-Racistische Aktie is geen georganiseerde groep, hoogstens steeds wisselende clubjes mensen die voor hun acties even de naam Rara lenen en ongeveer dezelfde politieke richting aanhangen. Mensen met 'een anti-imperialistische ideologie' waarvan BVD-chef Doctors van Leeuwen repte, die eten hier vanavond genoeg. Die twee jongens aan dat tafeltje daar, die zo misprijzend zitten te praten over de Nieuwe Wereldorde? „Intelligente, goed uitgeruste dertigers." Misschien dat clubje aan de lange tafel dat zo aandachtig de krant bestudeert en erbij zit met de zelfverzekerde houding van stamgasten?

Het waren meer vrienden van vrienden dan echt goede bekenden die ik zelf in de harde kern van de kraakbeweging heb zien belanden. Dom waren ze niet. Integendeel, ze dachten heel wat meer na dan veel van hun medestudenten. Wel zag je ze na verloop van tijd steeds minder in de collegezaal, maar op een *mani* of een *demo* in de stad kwam je ze steevast weer tegen. Een vriendin die bij een van hen in huis woonde, klaagde over het voortdurende geklos van al die kistjes op de trap, als ze midden in de nacht weer eens een axievergadering was geweest. Lang duurde dat niet. Ze kraakten een kantoorpand en verhuisden. Tot 's middags sliepen ze uit, daarna werd er geklust, en als ze 's avonds niet vergaderden, keken ze naar video's over de Palestijnse intifadah of de gewapende strijd in Zuidelijk Afrika. Op hun feestjes dronk je bier recht uit het pijpje en dansten ze op mistroostige muziek met veel bas en dreinende gitaren. Veel plezier hadden ze toen al niet meer, daarvoor moesten ze te veel op hun hoede zijn. De kraakbeweging is vaak gekenschetst als een kloosterorde, zo besloten. Iedereen kon een BVD-infiltrant zijn, iedere telefoon afgetapt, elke actie een provocatie. Dat wantrouwen bleek veel later, na hun arrestatie, niet ongerechtvaardigd.

Een van hun vrienden was door de politie opgepakt wegens het dealen van hasj en was, om gevangenisstraf te ontlopen, de politie gaan informeren. Het kraakpand werd dag en nacht geobserveerd door mensen van de BVD die voor dat doel speciaal een appartement hadden afgehuurd. Via-via hoorde je soms een gerucht over acties waarbij slangen werden doorgesneden of erger, over omzichtige landelijke bijeenkomsten met gelijkgestemden, maar met een buitenstaander praatten ze daar niet over. In zo'n gesloten wereldje, waar de enige manier om je betrouwbaarheid te bewijzen deelname aan acties is, kan een enkeling uiteindelijk best tot het besluit komen 'noodzakelijk tegengeweld' te gebruiken.

Toch erger ik me minder aan de radicale standpunten van de beweging dan aan de dodelijke serieuzigheid waarvan ze is doortrokken. In Zaal 100 was er vorige week weer zo'n typisch conflict geweest. De hele dag waren er mensen bezig geweest om in supermarkten stickertjes op Carmel-fruit te plakken met een oproep Israëlisch fruit te boycotten. Zo wilden ze tijdens de vredesconferentie over het Midden-Oosten protes-

(vervolg)

teren tegen de Israëlische nederzettingenpolitiek. Groot was dus de consternatie toen bleek dat de onwetende koks voor die avond meer dan tien Carmel-avocado's hadden ingekocht. Niemand die om dat ongelukkig toeval kon lachen. Ruzie! Verontwaardigde telefoontjes van andere kraakpanden! Mensen die kwaad van het eten wegliepen!

In de hal van Zaal 100 vind ik naast de poster voor een 'anti-fascistisch benefiet' een folder over het opzetten van een actie-archief. Een subversieve groep die haar activiteiten documenteert! De kraakbeweging in de Staats is in een paar jaar grondig veranderd en uitgedund. Sommige mensen zijn nu actief in het Amsterdams Solidariteits Komitee Vluchtelingen, een van de weinige organisaties die geen afstand heeft genomen van de Rara-aanslagen.

„Hoe zou het vluchtelingenprobleem kunnen worden opgelost?" vroeg ik een tijd terug aan iemand van het komitee.

„Door de wereldrevolutie," zei hij meteen. Ik wachtte op een licht ironisch trekje rond zijn mondhoeken, maar dat bleef uit. Een wereldrevolutie dus. Op dezelfde manier als Rara in haar 'kommunikee' zou doen, verklaarde hij waarom. Armoede, zei hij, was geen erkende vluchtgrond, terwijl de ongelijke verdeling van de welvaart in de wereld de voornaamste oorzaak van het vluchtingenprobleem was. Is het humaan mensen die kreperen van de armoe af te wijzen omdat ze geen politieke motieven hebben voor hun vlucht? En moet je ze 'uitsluiten van de Nederlandse maatschappij' zoals Kosto dat doet, ook als je weet dat de vluchtingenstroom ondanks alles zal aanhouden zolang er geen fundamenteel andere economische orde is? Dat waren lang geen domme vragen. Het Nederlandse asielbeleid is wel volgens democratische spelregels tot stand gekomen, maar dat betekent niet automatisch dat het ook een humaan beleid is. Er zouden geen bommen nodig moeten zijn om te erkennen dat het asielbeleid in de eerste plaats vooral gericht is op zelfbescherming en het lot van een vluchteling op de tweede plaats komt.

De beweging is altijd praktischer geweest bij het tot uitdrukking brengen van solidariteit dan de Nederlandse politiek. Deze maand wordt in Zaal 100 volgens een pamfletje op de bar gegeten voor El Salvador. De opbrengst (*winst* is een woord dat men hier liever niet gebruikt) gaat naar de bevrijdingsbeweging FMLN. De mensen in het zaaltje zijn meer toe aan het toetje dan aan de revolutie. Kletterend worden borden opgehaald, bakjes uitgedeeld. In het toetje schuilt gelukkig minder ideologisch gevaar dan in de advocado-schotel van vorige week.

Yoghurt met vruchtjes, mjammie. ■

Hervormd Nederland, 23-11-1991

HN-COMMENTAAR

Het venijn van de bomaanslag

Het venijn van de bomaanslag tegen de woning van staatssecretaris Kosto schuilt in het verdacht maken van elk opkomen voor een humaan vluchtelingenbeleid. Ieder zinnig mens zal dit soort aanslagen, vooral als mensen daarbij een reëel risico lopen, verafschuwen. In een open democratie is zoiets ook volstrekt onnodig.
De argumentatie van de aanslagplegers in hun begeleidend schrijven daarentegen klinkt redelijk. Zij is heel slim ontleend aan wat respectabele voorstanders van een goede vluchtelingenopvang willen. De kans bestaat, dat deze pleitbezorgers van een rechtvaardige aanpak daardoor in de wandeling zullen worden vereenzelvigd met de extreemlinkse gewelddadigheid. Daarmee wordt hen onrecht gedaan en, wat erger is, de zaak van de vluchtelingen geschaad. Na eerst de strijd tegen de apartheid met hun malafide praktijken te hebben belast, is nu kennelijk de inzet voor vluchtelingen aan de beurt. Zulke 'bondgenoten' kan men beter kwijt zijn dan rijk. Extreem rechts zal niet nalaten er munt uit te slaan.

DAGSELECTIE 21-11-1991

Aard bom
RaRa nog
onbekend

Haagsche Courant, 20-11-1991

Aard bom RaRa nog onbekend

Den Haag – Het is de politie nog niet precies bekend wat het soort en de samenstelling was van de bom die vorige week grote schade aanrichtte in het ministerie van Binnenlandse Zaken. Wel stelt de politie dat de bom vakkundig geplaatst is, aldus een politiewoordvoerder. Hij stelde ook dat nog niet met zekerheid te zeggen is wat voor springstof is gebruikt. De bom ontplofte vorige week woensdag rond vijf uur 's morgens en richtte grote schade aan bij de directie coördinatie minderhedenbeleid en de directie communicatie van het ministerie. De werknemers van de directie communicatie zijn inmiddels weer op hun eigen werkplek aan het werk, maar de werknemers van de directie coördinatie minderhedenbeleid (ongeveer veertig mensen) zullen nog enkele maanden op andere locaties in het ministerie werk moeten doen. De schade is daar aanzienlijk groter dan die bij de directie communicatie. Volgens een woordvoerder van binnenlandse zaken is de beveiliging van het ministerie in elk geval niet zichtbaar veranderd.

Over het recherche-onderzoek zal weinig openbaar worden gemaakt. De politie wil niet spreken van een informatiestop, maar zal wel bijzonder terughoudend doen om eventuele getuigen niet te beïnvloeden en ook de daders niet in de kaart te spelen.

Het recherche-team wordt bovendien van de publiciteit afgeschermd om de veiligheid van de rechercheurs te waarborgen. In het vorige RaRa-onderzoek zijn verschillende rechercheurs bedreigd en zijn hun persoonlijke gegevens gepubliceerd. Dat wil de politie nu voorkomen.

DAGSELECTIE 25-11-1991

CRI en BVD eensgezind in RARA-team

Volkskrant, 23-11-1991

Twee onderzoeksinstanties lijken strijdbijl begraven te hebben

CRI en BVD eensgezind in RARA-team

Van onze verslaggever
WEERT SCHENK

AMSTERDAM — Ruim een week na de bomaanslagen op het huis van staatssecretaris Kosto en het ministerie van Binnenlandse Zaken is het stil geworden rond het politie-onderzoek naar de daders. Over de stand van zaken worden geen mededelingen gedaan, uit vrees dat de actiegroep RARA, die de aanslagen claimde, in de kaart te spelen. Zeus over de aard, samenstelling en omvang van onderzoeksteam bewaart justitie het stilzwijgen.

Het landelijk team dat de daders moet vinden, is de afgelopen week geleidelijk aan de gang gegaan. Officieel is alleen bekendgemaakt dat de officier van justitie voor terrorismebestrijding, mr F. Varekamp, het onderzoek leidt. Op basis van documenten die in het verleden zijn uitgelekt of door actievoerders werden gestolen, is toch een redelijk beeld te krijgen van de wijze waarop het nieuwe RARA-team is geformeerd.

Het team is een samenwerkingsverband van justitie, politie, de Binnenlandse Veiligheidsdienst (BVD) en de afdeling Bijzondere Recherchezaken (ABRZ) van de Centrale Recherche Informatiedienst (CRI). De twee laatste instanties spelen een centrale rol bij terreurbestrijding. Het eerste landelijke politieteam, dat in 1986 probeerde de actiegroep RARA op te rollen, bestond uit een kleine dertig man en in drukke tijden uit meer dan zestig medewerkers.

Dit speciale team, ingesteld na de grote branden in Makro-vestigingen, kreeg na ruim anderhalf jaar van intensief onderzoek geen loon naar werken. Er werden wel verdachten opgepakt, maar uiteindelijk kwam slechts een van hen voor de rechtbank te staan als lid van een mogelijk aan RARA gelieerde gewelddadige actiegroep. De man moest echter op last van de rechter worden vrijgelaten wegens ernstige vormfouten tijdens een huiszoeking.

Het nieuwe team is opgebouwd uit verschillende groepen. Het beleidsteam, waarin onder meer de officier van justitie, vertegenwoordigers van de CRI en BVD en mogelijk de procureur-generaal zitting hebben, heeft de supervisie over diverse eenheden. Die zijn grofweg te splitsen in een informatieteam, een operationeel team en een ondersteunende team.

Uit een document van de CRI blijkt dat het informatieteam tot taak heeft het verzamelen, registreren, bewerken en analyseren van beschikbare informatie. Tot de operationele groep behoren de tactisch rechercheurs voor de daadwerkelijke opsporing. Met ondersteuning wordt bedoeld het „runnen" van informanten, aftappen van telefoons en het volgen van mogelijke verdachten door observatieteams.

Het landelijk team zal de daders van de laatste RARA-aanslag ongetwijfeld zoeken in links-radicale kringen. Het „Kommunikee", waarin RARA de laatste bomaanslagen claimt, wijst erop dat het geweld inderdaad uit die hoek afkomstig is.

Toch zal ook rekening worden gehouden met daders uit andere kringen. Niet uitgesloten kan worden dat extreemrechts erachter zit om links in diskrediet te brengen, of een groep provocateurs van onbekende huize, naar het voorbeeld van de Bende van Nijvel in Antwerpen. Daarvan wordt beweerd dat die met terreur de Belgische democratie probeerde te destabiliseren.

De inbreng van de BVD en de CRI is belangrijk voor de richting waarin het onderzoek gaat. Het werk van de BVD is erop gericht om terroristische acties te voorkomen. Als het goed is, kent de veiligheidsdienst de wereld waarin het gewelddadig politiek activisme voorkomt. BVD-agenten zijn in die kringen actief.

De afdeling Bijzondere Recherchezaken (ABRZ) van de Centrale Recherche Informatiedienst (CRI), vroeger beter bekend als de Bijzondere Zaken Centrale, is het landelijk informatiecentrum waar gegevens over terrorisme worden verzameld en geanalyseerd. De afdeling coördineert de informatie voor een doeltreffende opsporing van de daders van die misdrijven.

De ABRZ is dit jaar gereorganiseerd, waarbij de top om onbekende redenen is overgeplaatst. De CRI erkent dat nieuwe werknemers op de afdeling zich nog moeten inwerken. „Oude rotten" die gebleven zijn, zouden ervoor zorgen dat de inbreng van de ABRZ in het landelijke RARA-team kwalitatief toch op niveau is gebleven.

De CRI en de BVD zouden elkaar de laatste tijd ook meer hebben gevonden

Onderzoek naar aanslagen op ministerie en huis Kosto in alle stilte uitgevoerd

-VERVOLG-

op het gebied van terreurbestrijding. Jarenlang bestond er spanning tussen beide overheidsdiensten, omdat hun werk elkaar deels overlapt. De CRI houdt zich in bepaalde gevallen ook bezig met verkenning van het criminele milieu, dat wil zeggen dat er onderzoeken worden verricht, terwijl er nog geen sprake is van strafbare feiten. Naar verluidt zou nu sprake zijn van een dubbele relatie: enerzijds wel informatie aan elkaar doorspelen, maar aan de andere kant elkaar toch voor de voeten blijven lopen.

Directeur Docters van Leeuwen van de BVD zei vorige week volkomen verrast te zijn door de aanslagen op Kosto's woning en het ministerie van Binnenlandse Zaken. Hij zoekt de daders in een groep met anti-imperialistische ideologie. Volgens Docters van Leeuwen zijn er vierhonderd personen die de ideologie aanhangen. De harde kern bestaat uit vijftien mensen, aldus de BVD-man.

Als dat allemaal al vast staat, zou het vinden van de daders niet zo moeilijk zijn. Ten slotte is al veel voorwerk gedaan door het eerste RARA-team en beschikt de politie over gegevens van mogelijke betrokkenen bij acties van RARA en aanverwante groepen.

De werkelijkheid zal gecompliceerder zijn. Het wettig en overtuigend bewijs, daar gaat het om. In die zin is het niet uitgesloten dat justitie de vinger aan de pols houdt tot een eventueel volgende aanslag is beraamd en de bom geplaatst. Zo had het vorige RARA-team pas in januari 1988 succes toen een aanslag op paspoortenfabriek Elba mislukte en de tot nu toe enige RARA-verdachte kon worden aangehouden.

Volkskrant, 23-11-1991

RARA

Soms denk ik wel eens „Blaas de boel maar op!" maar tussen zoiets denken en het vervolgens doen zit bij mij een grote en tot nu toe onoverbrugbare kloof. Toch voel ik ook wat irritatie over de verontwaardiging die opgestegen is vanwege de RARA-aanslag op het huis van staatssecretaris Kosto, Op de persoon gericht geweld of zinloze vernielingen worden terecht afgekeurd.

In mijn ogen is er om mij heen echter wel meer zinloos geweld en wordt er meer zinloos vernield dan alleen door terroristische aanslagen. Maar als het wat abstracter is en niet meer zo persoonlijk aan te wijzen, heet het anders.

Als ik de definitie van geweld een beetje oprek, valt wat mij betreft bijvoorbeeld ook het verkeer er onder. Net zo min als ik het geweld van RARA zelfs maar mag begrijpen, wens ik het materiële en persoonlijke geweld dat het verkeer voor z'n rekening neemt gewoon te vinden. Ik probeer mijn aandeel in met name het (auto-)verkeer dan ook te beperken door persoonlijke keuzes, bijvoorbeeld in waar ik woon en werk.

Daarom vind ik aan de ene kant dat die RARA-lui ergens in hun hoofd een schroefje los hebben en vind ik tegelijkertijd van de andere kant dat een flink aantal mensen daarover een dag of twee hun mond hebben te houden, zodat ze in die tijd kunnen nadenken over het geweld waar ze zelf medeverantwoordelijk voor zijn.

En dan is het verkeer nog maar één voorbeeld.

LEIDEN *Paul Olgers*

Binnenlandse Veiligheidsdienst

Afdeling Relaties en Open Bronnen

Volkskrant, 23-11-1991

De discussie kan ook best zonder die bommen

Het gaat niet goed met radicaal-links Nederland, en de RARA-aanslagen van vorige week hebben het er niet veel beter op gemaakt. De ellende van die bommen is dat de discussie zich onvermijdelijk beperkt tot het middel en dat het doel uit het oog wordt verloren. „En dan neem je de rest van wat RARA vindt ook met een korreltje zout." De links-radicalen vragen zich ook ernstig af of de daders wel in hun kring moeten worden gezocht.

door Hans Moleman en Weert Schenk

De kachel snort driftig, maar warm wil het niet worden in het lokaal van *NN*. Om de tafel zitten de redactieleden Alex, Peter en Kees. Geen achternamen, dat vinden ze niet nodig. Al zou Peter, met zijn 44 jaar de veteraan van de redactie, er geen probleem mee hebben. Maar als de anderen het niet doen, dan hij ook niet.

NN (Nomen Nescio, anoniem blijven is een populaire eigenschap in het wereldje) werd in 1988 opgericht als opvolger van het opgeheven krakersblad *Bluf!* Het blad wordt gemaakt op oude IBM-pc's in de achterruimte van een kraakpand in de Amsterdamse wijk De Pijp. De laserprinter van de inpandige linkse drukkerij Raddraaier zorgt ervoor dat eens in de veertien dagen een nieuwe NN naar de lezers gaat.

Dat zijn er niet veel meer. Had *Bluf!* nog een oplage van ruim tweeduizend, NN drijft op zevenhonderd abonnementen en een paar honderd exemplaren (à drie gulden) die los in linkse boekhandels worden verkocht. Het blad kan het nèt rooien dank zij het vrijwilligerswerk van de redactie die uit zo'n acht mensen bestaat.

Er is een hoop veranderd in drie jaar. „NN is rijper, evenwichtiger geworden", zegt Alex. „In het begin waren we met dertig mensen, ieder schreef een eigen stukje, de taal was soms heftig. Nu proberen we meer thema's van achtergrond te voorzien." De nieuwe stijl is zichtbaar in de opmaak van het blad: vroeger nogal chaotisch, nu strakker.

NN wil een podium voor zoveel mogelijk linkse actiegroepen zijn. Zo is er in nummer 97, dat vorige week uitkwam, ruimte gemaakt voor het Netwerk Uitkeringsgerechtigden, de Egyptische vrouwenbeweging, De Vereniging Voorkom Vernietiging, Marokkaanse studenten, een kaartenactie voor Oost-Timor, de Vrije Bond, een demonstratie tegen Bush, een boycot-campagne van Israëlische produkten, de studentendemonstratie in Den Haag en een karavaan tegen Europa '92.

En natuurlijk de bomaanslagen van RARA. NN verluchtigt zijn omslag met een grote wazig rood afgedrukte foto van staatssecretaris Kosto en zijn kat August. Verder is een extra pagina ingevoegd met het volledige, ellenlange „Kommunikee" van RARA dat op het laatste nippertje per post binnenkwam. Op de redactie is nog snel een reactie op de aanslag opgetypt, waarin twijfel overheerst. „Natuurlijk, het vluchtelingenbeleid in Nederland en Europa is beschamend, we publiceren er regelmatig over. Als deze actie een positief effect heeft op dat beleid is dat meegenomen, dat in ieder geval. Maar of dat gebeurt, is nog maar de vraag", schrijft de redactie.

De situatie van NN is symbolisch voor de toestand waarin links-radicaal Nederland verkeert. Het gaat niet goed, vinden de redacteuren die zelf een lange staat van dienst hebben in het Amsterdamse actiewereldje. De meningen over de oorzaak van de teloorgang lopen uiteen.

„In de kraakscene zijn veel mensen afgehaakt", zegt Peter. „Panden zijn gelegaliseerd, gerenoveerd, dan valt een deel van de protestbasis weg. En je blijft ook niet tien jaar met de ME knokken. Veel mensen zijn nu meer met zichzelf bezig, hun eigen toekomst, werk."

Kees, als 26-jarige de jongste, vindt dat er te weinig is voortgeborduurd op verontwaardiging die niet meer leeft. „Die oude formule werkt niet meer. Tegenwoordig is er minder woede, minder venijn. Ik weet niet waar dat aan ligt. Hoe het dan wel zou moeten? Daar heb ik niet direct een antwoord op."

Vroeger waren kraken en anti-apartheid goed voor het mobiliseren van toch altijd een paar duizend activisten. Kom daar tegenwoor-

-VERVOLG-

dig maar eens om. Het lukt eenvoudig niet meer om aansprekende nieuwe strijdpunten te vinden. Voor protest tegen de aantasting van de WAO was in activistische kring bijna niemand op de been te krijgen. „Voor een aanzienlijk deel van de links-radicale activisten is dat onderwerp niet interessant. Want ze hebben geen werk, ze hebben een uitkering."

De WAO is toch ook een uitkering? Ja, maar [illegible]licale kring zit vooral in de *bijstand*. [illegible]segoïsme? Kees: „Dat bestaat zeker net zo sterk als in de rest van de maatschappij."

Neem nou de bomaanslagen van RARA tegen het vluchtelingenbeleid, zegt Alex. Er is in zijn omgeving vooral schouderophalend op gereageerd. „Hoe harder de klap, hoe minder de reacties, lijkt het wel. Vorig jaar, na de aanslagen van RARA op de marechaussee, kwam er ook geen linkse structuur van de grond. Ik weet niet wie die RARA-club vormen, maar ze zijn zeer geïsoleerd." De politie zoekt de daders van de bomaanslagen in links-radicale kring, maar bij NN hebben ze hun twijfels over het „daderprofiel". Wat is precies links-radicaal, met alle versnippering? Ze zouden het zelf niet weten.

Ze zitten omhoog met die bomaanslagen op de NN-redactie. „Het is volkomen van de wereld, ik ben er waanzinnig sceptisch over", zegt Peter. Kees vindt ze politiek zinloos, maar wil „persoonlijk niet veroordelen". En wat moeten ze nou met de verklaring van RARA dat hiermee een discussie over de „radicaal-linkse politiek" dient te worden aangezwengeld? „Een misplaatste koppeling. Die discussie ook zonder bommen."

De ellende van de aanslagen is dat de discussie zich onvermijdelijk beperkt tot het middel, terwijl het doel uit zicht verdwijnt, stelt Alex vast. „Dan neem je de rest van wat RARA vindt ook met een korreltje zout. Het is niet het niveau waarop mensen willen praten."

Peter: „Maar dan roept RARA aan het slot van hun verklaring wel op tot gezamenlijke strijd. Met wie, vraag ik dan cynisch. Ze zitten duidelijk ook een beetje met de handen in het haar."

NN deelt volop in de malaise. Peter: „We blijven te klein. Het is heel onduidelijk wat je doelgroep is tegenwoordig. Drie jaar geleden was dat nog wel duidelijk: de anti-Shell-beweging, anti-apartheid. Je hebt nu allerlei groepjes, het is veel diffuser. Met het blad proberen we wat samenhang te brengen, maar het is allemaal veel moeizamer."

Ook in Nijmegen, met Amsterdam het enige radicaal-linkse bolwerk dat nog enige omvang heeft, zitten ze te puzzelen. Jan bijvoorbeeld kent na jarenlang actievoeren voor een betere wereld, tegen woningnood, kernenergie, militarisme en uitbuiting de „beweging" op zijn duimpje. In de verklaring van Rara stonden naar zijn mening „best wel zinnige dingen" over het asielzoekersbeleid, maar de bomaanslagen vindt hij een „misplaatste" actie. „Het is ook jammer dat ze een lullig burgermanshuisje pakken, waarmee iedereen zich identificeert. Als ze dan lef hebben, laten ze dan naar Duitsland gaan en daar een paar van die neo-nazi's pakken."

Net als veel van de actievoerders uit de jaren tachtig heeft Jan zijn aandacht verlegd. Hij houdt zich nu intensief bezig met Latijns-Amerika, is een paar maal in Nicaragua geweest en is actief in een solidariteitscomité. „Vroeger holden we voortdurend van de ene actie naar de andere, zonder er veel over na te denken."

Ook Jon Slangen, Henk Dekkers en Frank de Vries, medewerkers van de Nijmeegse politieke informatiewinkel Assata, stellen dat „De Beweging" sterk is uitgedund. Maar het restant is serieuzer geworden. Alle drie rond de 25 jaar rekenen ze zich tot de nieuwe generatie. Ze hebben zich verlost van de „bonzen" die in de jaren tachtig de dienst uitmaakten.

Ze waren verrast door de aanslagen. Frank is ervan overtuigd dat de groep die erachter zit een andere is dan de RARA die de afgelopen jaren actie voerde tegen de apartheid, waarbij vooral Shell en de Makro het moesten ontgelden.

Jon vindt dat de bommenleggers wat dat betreft wel het een en ander uit te leggen hebben. „In eerder RARA-acties was een duidelijke lijn te ontdekken. Nu is het tik-takboem en dan moet er inseens van alles gebeuren. Zo'n actie komt uit de lucht vallen en iedereen vraagt zich nu af of hij iets gemist heeft."

Wie wat bladert in NN en *Lekker Fris*, de branchegenoot uit de regio Nijmegen („elf nummers voor f 38,50, rijke lui en instellingen betalen het dubbele"), ziet dat er heel wat wordt afgetobd in links-radicale kring. En nog het minst over RARA. Neem nou de *demo* van 9 november in Den Haag tegen het bezoek van de Amerikaanse president Bush. Vijfhonderd mensen kwamen opdagen, maar verder is het kommer en kwel.

„De kopgroep straalde erg veel kracht uit", meldt de verslaggever van NN. Bij de organisatie van de optocht was slechts een handvol mensen betrokken, posters en pamfletten waren nauwelijks geplakt en rondgedeeld. „Zo kregen enkele mensen vanuit kraakkafés te horen dat het eigenlijk zo'n slechte zaak niet

Links-radicale beweging zit in haar maag met RARA-aanslagen

was, die wereldorde van Bush. Ook tijdens de Golfoorlog bleek dat een hele hoop mensen niet (meer) in actie willen komen. Wij vermoeden dat het bewustzijn van grote delen van de linkse beweging de weg heeft afgelegd van machteloosheid en desinteresse naar een acceptatie van het systeem en haar verkooptruuks." Die machteloosheid plaagde ook de organisatie van de demonstratie bij het overleg met de politie over de route. „We kregen een rotroute toegewezen omdat we niets hadden om mee te dreigen."

Na een mars door stille straten komt het bij het stalletje op het Oranjeplein dan ook nog tot onderling gedrang om de chocolademelk met rum. „Ook in de zogenaamde links radikale sien/zijn aso's die niet een minuutje langer kunnen wachten en liever met de ellebogen werken", schrijft deelneemster Grrrbina, die verder moppert „Ik snap nog steeds niet waar-

-VERVOLG-

om er aan het eind van een demonstratie altijd zoveel mogelijk sprekers/sters moeten zijn. Ik weet waarvoor ik meeloop, maar in de stromende regen ben ik moeilijk te motiveren."

Jan B. beklaagt zich over collega-demonstranten die zo nodig „heftig" moeten zijn tegen de politie. „Ik vind het gewoon oervervelend om gekonfronteerd te worden met een generatie in de aktiescene (hoe verdomd vaag dat ook moge klinken) die de jaren tachtig schijnt terug te willen halen."

Ook de mededelingenrubriek van *Lekker Fris* geeft aardige doorkijkjes. „De anarchistiese groep Atalanta wil, als reactie op een aantal aktuele diskussies in anarchistiese kring die soms niet zo lopen, een spraakontwarringswoordenboekje gaan maken. Daarin moeten van een aantal woorden die verwarrende rollen spelen in genoemde diskussies, verschillende invullingen aan de orde komen. Het lijstje bevat tot nu toe: geweld, dwang, macht, anarchie, struktuur, samenleving, vrijheid, gelijkheid, gelijkwaardigheid en ekonomie."

En wat moet de radicaal-linkse medemens in het huidige tijdsgewricht met Cuba? Solidariteit betuigen, vindt de Amsterdamse Stichting Cuba Si, die oproept tot een inzamelactie om een tanker met twintigduizend ton olie te sturen naar het kwijnende land van Fidel Castro.

Niks daarvan, reageert Ruud van stichting De Groote Weiver uit Krommenie in het concurrerende NN. „Stel je voor dat je meebetaalt aan zo'n tanker en hij strandt op een of andere klip. Ben je toch mooi medeverantwoordelijk." Olie heeft afgedaan, het is een brandstof waaraan een vies machtspelletje kleeft, vindt Krommenie dat wel meteen een verantwoord alternatief lanceert: „Zonnepanelen voor Cuba."

En dan de knokpartij in het Arnhemse kraakcentrum De Goudvishal op 26 oktober, waarvan in beide bladen in geuren en kleuren verslag wordt gedaan. Een groepje dronken Groninger *krakersters* wilde geen entree betalen op een benefietavond met *hardcore*-bandjes ten bate van een Duitse anti-fascismegroep en een Engelse jachtsaboteursgezelschap. De Groningers werden met vereende krachten naar buiten gewerkt, en zelfs de politie moest eraan te pas komen.

„Namens de Goudvishal" schrijft Matthias: „De hele avond werd iedereen, publiek en Goudvishalmensen, bedreigd. Tijdens het politie-optreden werd er konstant door een aantal individuen *gesieg-heild*. Zijn deze lieden nou echt allemaal zo stom dat zij denken dat de buurtbewoners het verschil weten tussen de fasco's (jargon voor fascisten, red.) die ze op tv drie keer per week kunnen zien, en de punks, als ze bij hun in de straat mensen horen *sieg-heilen*?" Hij omschrijft de Groningers als „een stelletje stomdronken, agressieve ziekelingen".

Zijn collega Jacco vult aan: „Het is al moeilijk genoeg om het hoofd boven water te houden als alternatieve organisatie, met alle moeilijkheden die de kapitalistische maatschappij opwerpt, zonder dat we ook nog vanuit 'eigen kring' ondermijnd worden."

De hoop op betere tijden is niet helemaal vervlogen. Gert-Jan, actief bij Kleintje Muurkrant in Den Bosch (naar eigen zeggen de laatste alternatieve stadskrant van Nederland), vindt de kwaliteit van de uitgedunde „beweging" hoger. Jan is van oorsprong kraker en tegenwoordig vooral *anti-impi* (anti-imperialist, red.).

„Vroeger bewoog er heel veel, je voelde je kraker, je trok een leren jack aan en hoorde erbij, maar kwam je iemand anders tegen, dan ging je met hem mee en zat je weer in een andere stroming. Het was vrijblijvend. Nu is er meer diepgang. Er wordt veel beter nagedacht en scherper geanalyseerd, hoewel er natuurlijk even goed af en toe wel geblunderd wordt. Maar de mensen doen bewuste keuzen en blijven daar achter staan", zegt Jan.

Volgens hem hebben „onderzoeksgroepen" de toekomst. „Die zijn al een paar jaar geleden gestart, maar de vruchten worden nu geplukt. De contacten zijn gelegd, er zijn informatienetwerken gevormd. Als je nu iets wilt weten, stuur je een briefje rond. Je moet verbanden leggen, thema's met elkaar verbinden. Het draait om de info die je kunt publiceren.

„Het is geen ingeslapen boel. Er kan zó iets gebeuren, waardoor veel mensen actief worden."

Nieuwe Revu 21-28/11/91

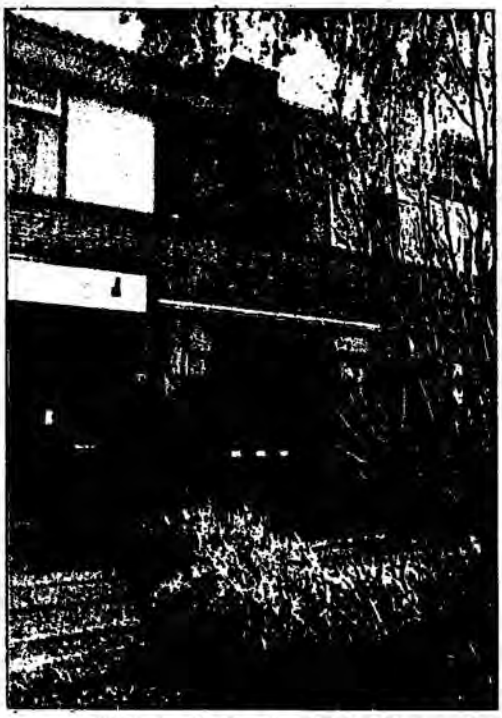
DE MINISTERS-HUIZEN NA DE AANSLAG

"Passende veiligheidsmaatregelen," kondigde minister Hirsch Ballin aan na de aanslag op het huis van staatssecretaris Kosto. Hij sloot zichzelf blijkbaar uit, want bij zijn eigen woning was het afgelopen weekend nog geen politiehond te bekennen.

HOLLANDSE BEWAKING

Een rondje langs de huizen van de meest aanslaggevoelige ministers biedt ruimte voor maar een Hollandse conclusie: Het zal zo'n vaart niet lopen.

Door Paul Boogers
Fotografie: Remco Bohle

Piet Bukman
Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij
Voorschoten

Een huis van zes onder een kap in een betere nieuwbouwbuurt uit de jaren zeventig. De politieauto is ook hier nergens te bekennen. Ogenschijnlijk zou je achterom zo binnen kunnen klimmen. De buurman herinnert zich nog dat men jaren geleden flink bezig is geweest om het hele huis te beveiligen. "Behalve de alarminstallaties zijn er ook scherfloze ramen in gezet. U zult het wel begrijpen. Natuurlijk rijdt de politie op onregelmatige tijden langs."

Jo Ritzen
Minister van Onderwijs en Wetenschappen
Delft

Het pand staat aan een rustiek grachtje. Een vriendelijke mevrouw Ritzen komt naar buiten. Ze wil toch wel even weten wat de heren aan het doen zijn. Op de vraag of het huis goed beveiligd is, lacht ze even maar blijft het antwoord schuldig. Een politieauto is in geen velden of wegen te bekennen. De veertienjarige zoon van de familie gaat met een vriend rustig door met het optuigen van zijn vlot in de gracht. De familie woont er alweer zeven jaar en wil echt niet verhuizen.

Bert de Vries
Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Bergschenhoek

Bij de deur ligt het hout voor de open haard opgestapeld. Een degelijk twee onder een kap-huis uit 1979. Vanuit zijn huis zijn de kassen voor bloemen- en plantenteelt nog net te zien. De buurman kent hem alleen van het in en uitstappen uit zijn auto. "Die man heeft het altijd druk. Op onregelmatige tijden rijdt de politie langs, ja." Ook hier vond men het niet nodig bewakers voor de deur te zetten.

Ernst Hirsch Ballin
Minister van Justitie, Minister van Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken
Tilburg

Op de vroege zaterdagochtend heerst er volledige rust. De minister is op dat moment op Bonaire. Het landhuis, twee onder een kap, ligt aan een woonerf waaraan meerdere garages grenzen. Recht voor het huis bevindt zich een peuterspeelplaats. Het zou moeite kosten om snel en ongezien met een auto weg te rijden. Ook de minister van Justitie behoeft kennelijk geen bewaking. Er staat niets wat ook maar enigszins aan extra beveiliging doet denken.

Ruud Lubbers
Minister-president, Minister van Algemene Zaken
Rotterdam

De minister jogt vanuit zijn huis meteen het park in. Zo kent de buurt hem ook. Een van de weinige ministers die werkelijk op stand woont. Vanuit een gepantserde container met kogelvrij glas wordt het huis vierentwintig uur per dag in de gaten gehouden. Het is de eerste keer dat de verslaggever zich moet legitimeren, het autonummer wordt zelfs genoteerd. Volgens de hoofdagent/bewaker zou een van de verdachten van de groep RARA op een wat oudere intellectueel lijken. De verslaggever zou aan het signalement kunnen voldoen.

Hanja Maij-Weggen
Minister van Verkeer en Waterstaat
Eindhoven

De minister laat net haar golden retriever in het belendende parkje uit wanneer we aan komen lopen. Al is het dan haar vrije zaterdag, ze wil ons wel even te woord staan. Ze kan echt niet vertellen wat voor beveiligingsmaatregelen er zijn genomen, "maar dit huis is uitstekend beveiligd, kan ik u verzekeren." Het huis is een forse bungalow waar er nog eentje aan vast zit. Mevrouw de minister woont in de voorste, in een buurt waar nog veel mooiere huizen staan. Ze is niet echt bang. "Ik ga winkelen, de stad in wanneer ik wil. Dat vind ik plezierig en moeten we maar zo houden."

HANS ALDERS
Minister van VROM
Nijmegen

De minister van Milieu woont in een rijtjeshuis gelegen aan een parkje. Hij is niet thuis. Wanneer we bij de buren aanbellen wordt ons te verstaan gegeven dat de minister er wel degelijk naast woont. Het is een stevig gebouwd huis waar je dwars door de grote doorzonkamer op de achtertuin kijkt. Ook hier ontbreekt de politieauto voor de deur. Wanneer we weg rijden, stopt er op hetzelfde moment een auto voor de deur. Een vrouw stapt uit, kennelijk de vrouw van de minister, want tegelijk gaat de deur bij de buren open en loopt de buurvrouw op haar toe. We hebben kennelijk voor enige onrust gezorgd. Het huis wordt in ieder geval goed bewaakt. Door de buren.

HEDY D'ANCONA
Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur
Amsterdam

Het vier verdiepingen hoge statige huis aan een gracht wordt slechts in de gaten gehouden door één politieman. Het pand heeft geen achterom, dus dat is des te gemakkelijker. Het politiebureau bevindt zich bovendien op loopafstand. Hajo, een zoon van de minister, zegt dat de bewaking waarschijnlijk te maken heeft met het feit dat zijn moeder over de opvang van de asielzoekers gaat. "Misschien is dat wel te ver gezocht. We wonen hier nu dertien jaar en ik kan me niet herinneren dat het huis ooit bewaakt is geweest."

RELUS TER BEEK
Minister van Defensie
Coevorden

In de villabuurt heeft het huis van de minister een permanente bewaking van de rijkspolitie. Per dag zijn daar zes man voor nodig. "Voorlopig zijn de verlof- en vakantiedagen van de manschappen ingetrokken," aldus een van de agenten. Bij de deur van het boerderij-achtige pand staan twee koffiekannen en -koppen op de grond. Voor de mannen wordt goed gezorgd. "We kennen hem wel. Altijd druk die man. Over enkele dagen zal de rust wel weergekeerd zijn. Maar we blijven voorzichtig. Temeer omdat de media de laatste jaren nogal lastig zijn geweest. Er zal maar iets gebeuren."

WIM KOK
Minister van Financiën
Amsterdam

De forse vierkante maar saaie villa is aan de voorkant omgeven door eengezinshuizen. Het huis grenst met zijn garage aan een ander pand. Het politiewagentje staat op ruime afstand van het huis. De woning van de vice-premier is niet wat je een onneembaar fort noemt. Via de verlichte tuin kan je op eenvoudige manier achterom komen. Hoewel, er is wel het bekende plaatje van een beveiligingsfirma op het raam geplakt. Op het eerste gezicht lijkt het erop dat het huis van de tweede man van het land niet die bewaking krijgt die gebruikelijk is. Misschien wil de minister het zelf niet.

DAGSELECTIE 3-12-1991

RaRa gebruikte beruchte Semtex voor Kosto-bom

Telegraaf, 3-12-1991

RaRa gebruikte beruchte Semtex voor Kosto-bom

door Rob Knijff

DEN HAAG, dinsdag

De terreurgroepering RaRa blijkt voor het opblazen van het woonhuis van staatssecretaris van Justitie, mr. A. Kosto op 13 november jl. in Grootschermer, en de nagenoeg gelijktijdige bomaanslag op het ministerie van Binnenlandse Zaken in Den Haag, het beruchte explosief van Tsjechische makelij, Semtex, te hebben gebruikt.

• Kosto

Dit heeft het gerechtelijk laboratorium in Rijswijk weten vast te stellen uit minuscule resten die zijn veiliggesteld na de explosies.

Technische rechercheurs van de politie blijken ook een deel van een batterij, enkele draadresten en andere vezels te hebben teruggevonden van door de bommakers gebruikte materialen.

Het gebruik van Semtex door leden van de Revolutionaire Anti Racistische Actie geeft het 40 man sterke politieteam dat jacht maakt op de RaRa-daders bovenal een bevestiging van het reeds vermoedde 'criminele niveau' en de mogelijke internationale contacten van de Nederlandse terreurbeweging. „Dit was het werk van professionele criminelen zoals dat in Nederland nog niet eerder is vertoond. Je kunt hier niet meer spreken van kinderwerk", stelde een bij het onderzoek betrokken explosieven-deskundige al direct na de beide explosies vast.

Lockerbie

Semtex is het beruchte reukloze, kneedbare explosief waarmee op 21 december 1988, vermoedelijk door Libische terroristen, de Pan Am-jumbo 747 'vlucht-103' boven het Schotse Lockerbie werd opgeblazen met 258 passagiers aan boord. Uit gegevens van de Oostduitse geheime politie (Stasi) is na de val van Oost-Duitsland gebleken, dat Tsjechoslowakije enkele jaren geleden maar liefst 100 ton Semtex heeft verkocht aan de Libische leider Gadaffi, wiens zwager thans wordt verdacht één van de uitvoerders te zijn bij het Lockerbie-drama.

Via Libië is het explosief ook in handen gekomen van de Palestijnse bevrijdingsbeweging PLO en een aantal Europese terreurorganisaties.

Het landelijk team dat zich bezig houdt met de RaRa-zaak gaat ervan uit dat de daders van de recente bom-aanslagen in Nederland moeten worden gezocht in de kleine kring van extreme anarchisten (met een behoorlijk opleidingsniveau), die contacten onderhouden met geestverwante terreurorganisaties als de PIRA, een afsplitsing van het Ierse Republikeinse Leger (IRA), het Duitse RAF-Umfeld, onderdeel van de Rote Armee Faktion en de Spaanse ETA.

Van de IRA en de Rote Armee Faktion is na de recente vondsten van enkele wapenopslagplaatsen, vastgesteld dat zij over Semtex beschikten.

Semtex H, zoals de officiële benaming luidt, bestaat volgens springstofdeskundigen uit RDX + PETN (66% pentaerythritol tetranitraat, plus 11% hydrocarbonaat en 3% bindstoffen). De springstof bestaat al zo'n 40 jaar en heeft in principe geen grotere springlading dan bijvoorbeeld dynamiet. Wel was het tot voor kort met de traditionele bagage-detectoren op vliegvelden, moeilijk te ontdekken doordat het, mits goed afgesloten, reukloos en onzichtbaar is. Bij de aanslag op de Pan Am-jumbo boven Lockerbie was een hoeveelheid van 300 gram Semtex, verborgen in een aan boord gesmokkelde radio-cassetterecorder, voldoende voor de vernietigende explosie.

Het gerechtelijk laboratorium in Rijswijk houdt zich nog bezig met de vraag hoeveel gram Semtex is gebruikt bij de aanslag op staatssecretaris Kosto en het ministerie van Binnenlandse Zaken. Om dit vast te stellen zijn nog talloze luchtdrukproeven en ingewikkelde berekeningen nodig.

PERS-SELECTIE
Aktuele informatie uit dagbladen

Binnenlandse Veiligheidsdienst
Afdeling Relaties en Open Bronnen

info ☎ nr: 2200 dag: VRIJDAG datum: 6-12-1991 NR : 91/230

Vlaams Dagblad, 5-12-'91

RaRa heeft bommen niet zelf in elkaar geknutseld

Den Haag – De terreurbeweging RaRa heeft tussen de tien en de twintig kilo explosieven gebruikt bij de bomaanslagen op de woning van staatssecretaris Aad Kosto in Groot Schermer en het ministerie van Binnenlandse Zaken in Den Haag. Volgens springstofdeskundigen komen gezien de schade slechts drie middelen in aanmerking als bommateriaal: iremite, TNT of seismogelit. Alle drie de explosieven zijn goedkope materialen, maar in Nederland moeilijk te krijgen.

Volgens de deskundigen is in elk al een professioneel middel gebruikt dat bovendien met de nodige kennis van zaken is toegepast. Zij sluiten vrijwel uit dat RaRa zelf een bom in elkaar heeft geknutseld.

Van RaRa is bekend dat ze over iremite dan wel seismogelit kunnen beschikken. Een van beide stoffen is in 1984 gebruikt bij het opblazen van het Van Heutzmonument in Amsterdam, zei de aanklager drie jaar geleden tijdens de rechtszaak tegen een RaRa-verdachte.

Iremite wordt in Nederland alleen toegepast door circa 25 bevoegde slopers. Het jaren houdbare grijze goedje van Belgische makelij kost tien gulden per kilo. Volgens explosievendeskundige en importeur voor Nederland A.C. Stolwerk uit Breda wijst de schade bij Kosto erop dat als iremite is toegepast, daar tussen de vijf en acht kilo voor nodig was. Het andere middel, seismogelit, komt uit Duitsland en wordt in ons land grotere schaal gebruikt bij seismologisch onderzoek naar bijvoorbeeld aardolie en gas. Om schade aan te richten zoals bij het huis van Kosto is zeker tien kilo seismogelit nodig.

Uit de gerechtsstukken van drie jaar geleden kwam niet duidelijk naar voren hoe RaRa aan een van beide stoffen was gekomen. Ook nu blijft dat voor de deskundigen een groot vraagteken. Voor het explosief TNT geldt dat alleen defensie het mag gebruiken.

Ministerie van Binnenlandse Zaken

Binnenlandse Veiligheidsdienst

GEWELDDADIG POLITIEK ACTIVISME

2147323

GEWELDDADIG POLITIEK ACTIVISME

Politiek activisme anno 1991

Het politiek activisme in Nederland, bij voorkeur maar eigenlijk misleidend als De Beweging aangeduid, kan worden getypeerd als een verzameling individuen en groepjes individuen die elkaar vinden in hun anti-autoritaire, anarchistische levenshouding en life style. Politiek vertaald komen deze tot uitdrukking in vooral emotioneel, niet ideologisch bepaald, verzet tegen het establishment in de meest ruime zin des woords. Meestal is dit verzet, afhankelijk van de achtergrond, opleiding en interesses van de activist, hobbyistisch en een-dimensionaal wat overigens betrokkenheid bij andere actie-terreinen niet uitsluit.
Anno 1991 is De Beweging, anders dan het woord suggereert, versplinterd in een aantal los van elkaar staande clubs die een kwijnend bestaan leiden zonder uitzicht op een opleving van actie- en samenwerkingsbereidheid.

Anti-imperialisten

Eind jaren '80 was binnen De Beweging een zogenaamde anti-imperialistische stroming te onderscheiden. Het ging daarbij om activisten die zich richtten tegen de westerse, "kapitalistische" maatschappij-ordening als zodanig. Zij waren actief op uiteenlopende terreinen, die verband hielden met de door hen gesignaleerde onderdrukking van vrouwen door mannen, met de tegenstelling tussen arbeid en kapitaal, die leidt tot uitbuiting van de werknemer, en met de "racistische" en "imperialistische" bejegening van de Derde Wereld door de Eerste Wereld. Anti-imperialisten waren vooral in de Amsterdamse scene sterk vertegenwoordigd, met name rond het aktie- en informatiecentrum ten behoeve van Midden-Amerika: "ULTIMATUM"*. Uit de communiqué's en persverklaringen van RaRa -verantwoordelijk voor een reeks van brandbomaanslagen- kon worden afgeleid dat deze groep niet alleen de terugtrekking van SHV/MAKRO uit Zuid Afrika, maar in het verlengde daarvan een fundamentele maatschappelijke omwenteling nastreeft. Voor het eerst was er in het politiek activisme sprake van een aanzet tot theorievorming, waarvan een samenbindende werking zou kunnen uitgaan. Het tegendeel bleek het geval. Heftige polemieken in de

* En de anti-imperialistische boekhandel "Slagerzicht"

activistische pers, met name in het blad De Zwarte, dat inmiddels ter ziele is, openbaarden dat de doorsnee activist de voorhoede- pretentie van de anti-imperialisten verwierp en per saldo de stroming afdeed als elitair en betweterig. Anno 1991 is het blad Konfrontatie, waarvan het eerste nummer na een lange voorbereiding en op een wankele financiële basis in juni van dit jaar verscheen, de spreekbuis van de anti-imperialisten. In een 'redactioneel' wordt opgemerkt, onder vermelding dat activistisch links zich in een diepe crisis bevindt, dat het blad een forum wil bieden voor "open" discussies over fundamentele kwesties teneinde "onderlinge scheidslijnen te slechten en nieuwe wegen te vinden die een perspectief op handelen bieden". Een anonieme RaRa-woordvoerder liet via Konfrontatie weten dat binnen de groep langdurig is gediscussieerd over politieke perspectieven en over de veranderde situatie in Nederland en de wereld. Daarbij is, zo merkte hij op, gekozen voor het verleggen van de "politieke praktijk" van het apartheidsbeleid naar het vluchtelingen- en asielbeleid. Hoewel RaRa van oordeel blijft, aldus de zegsman, dat "militant verzet" (lees: geweldadig) een legitiem middel is om vraagstukken te politiseren, verwacht hij dat RaRa voorlopig van bedoeld verzet zal afzien omdat een doelgroep, die zou kunnen worden gemobiliseerd, ontbreekt.

ALS JE VREDE WIL[illegible], ZORG DAN VOOR[illegible]RECHTVAARDIGHEID

Vandaag hebben wij een bescheiden korrektie aangebracht in het officiële vervolgingsbeleid en het ministerie van justitie een koekje van eigen deeg gepresenteerd. We hebben daarbij gebruik gemaakt van twee explosieve ladingen en een tijdsvertrager, die we geplaatst hebben bij de 'huisdrukkerij' van het gebouw. Onze aktie van vandaag ligt in het verlengde van de aktie van RARA tegen de KMAR, een week geleden.

De vernieuwing aan de buitenkant van dit gebouw houdt niet op bij de toegangspoort. Binnen wordt hard gewerkt aan een herniewde vormgeving op het gebied van kontrole en repressie. Aanwijsbaar vinden zich de verantwoordelijken, planners en strategen van een misdadig asielbeleid, vluchtelingenkampen, ultra-moderne bajessen en geautomatiseerde kontrole-instrumenten. In samenwerking met andere landen wordt hier een gekoördineerd justitieel beleid bepaald ter bescherming van de politieke en ekonomiese eenwording van Europa.

Justitie en binnenlandse veiligheid vormen samen een van de terreinen waarop de europese eenwording konkreet plaatsvindt. Een voorlopig sluitstuk van de justitiële eenwording had de ondertekening van de uitvoeringsovereenkomst op het Schengen-akkoord moeten zijn. 'Schengen' is destijds op verkenning gegaan met vijf aan elkaar gewaagde lidstaten van de EG. Zij gingen op pad met de vraag, hoeveel moeilijk het kost die eenwording daadwerkelijk te realiseren. Een test-case dus, een politiek projekt, waarvan de betekenis veel verder reikt dan de grenzen die het aangeeft.
Het uitstel van de ondertekening, uiteindelijk te wijten aan het ontbreken van tegenmaatregelen ten aanzien van de "potentiële immigratiestroom van miljoenen Duitse burgers" (z.g. etniese duitsers, niet alleen uit de DDR, maar ook uit b.v. Roemenië) zorgde in Nederland voor enorme opluchting. Nu hoefden de diverse protesten, die zich op het laatste moment opstapelden, zoals het gebrek aan openbaarheid en tiepraktijken tenminste enigszins bemoeilijkt. Diverse militante akties hebben de uitvoerders hiervan rechtstreeks getroffen. Onze aktie van vandaag ligt in het verlengde van de aktie, die vorige week door RARA tegen de KMAR gedaan is, en wij onderschrijven de daarin gestelde eisen:

- Vluchtelingenbeleid uit handen van politie, marechaussee en justitie.
- Geen gedwongen vestiging in kampen, geen vreemdelingenbewaring; sluiting van de speciale gevangenissen.
- vrije toegang voor vluchtelingen tot alle noodzakelijke financiële, juridiese, sociale, edukatieve en mediese voorzieningen.
- Erkenning sexe-specifieke vluchtgronden; schrappen van het begrip "ekonomies vluchteling".

Hoe onmenselijk de behandeling van vluchtelingen is, willen we hier nog eens herhalen. Iedereen, wiens ogen, oren en hart nog enigszins openstaan, kan het weten. Het racisme en de hypocrisie druipen er gewoon vanaf. Enerzijds wordt er gesproken over "hordes vluchtelingen aan onze grenzen", die "profiteren van onze voorzieningen", terwijl anderzijds in EG-verband de bezorgdheid uitgesproken wordt over het feit "dat het Europa aan voldoende bevolkingsaanwas ontbreekt", dat "het voortbestaan van de europese bevolking veiliggesteld moet worden". Westeuropese vrouwen worden d.m.v. premies en reageerbuisbevruchting gestimuleerd om kinderen te krijgen, terwijl toch beweerd wordt dat Nederland "vol" is.

De macht en willekeur van politie en marechaussee binnen de asielpolitiek zijn nu al aanzienlijk. De europese verdragen zorgen ervoor dat de macht nog meer in handen van deze uitvoerders te liggen komt en daarmee bij hun subjectieve beoordeling. "Wat het ook wordt, het betekent buitenlandertje jagen", aldus een marechaussee over het Schengenakkoord. Maar hierbij gaat het niet alleen om vluchtelingen: ze worden ingezet tegen groepen mensen, die volgens politieke kriteria al van tevoren als "gevaarlijk" zijn gedefinieerd. SIS-komputer, legitimatieverwinning van het kapitalisme"; er wordt opeens over "vrede in de wereld" gesproken, alsof die alleen uit Europa zou bestaan. Ondanks twee wereldoorlogen is blijkbaar nog steeds niet voor iedereen duidelijk dat kapitalisme en oorlog onverbrekelijk verbonden zijn. De oorlog in de drie kontinenten, in stand gehouden door wapens en ekonomiese chantage door het Westen, gaat intussen onverminderd door en wordt eenvoudig doodgezwegen.
Het lijken verschillende problemen in verschillende delen van de wereld; de sociale en politieke gevolgen van de herstrukturering in het Westen, de onvermijdelijke veranderingen op politiek en ekonomies gebied in de landen van het "reëel bestaande socialisme" en ongekende massale ellende in de landen van de drie kontinenten. Maar aan de basis daarvan ligt nog altijd de ongebroken macht van het kapitalisties systeem.
Echter, de 'diktatuur van het kapitaal' is geen oplossing voor de problemen en behoeftes van de mensheid, noch in het Westen, noch in het Oosten, nog in het Zuiden. Het kapitalisme kan immers alleen bestaan ten koste van uitbuiting en vernietiging. Het socialisme is niet dood; het ideaal van een klasseloze maatschappij, waarin gelijkheid en vrijheid geen prijs hebben, blijft voor ons recht overeind staan!

Wij hebben in het geheel geen zin om te wachten tot het kapitalisme aan zijn eigen logika ten onder gaat. De uitbuiting en vernietiging van mens en natuur zijn zodanig, dat de noodzaak voor verzet levensgroot is. In schril kontrast hiermee is echter de toestand van links; de realiteit is immers dat geen enkele linkse kracht momenteel in staat is om een serieus antwoord te formuleren op de ontwikkelingen om ons heen. Het tempo van de herstrukturering, Europa 92 voor de deur, de ontwikkelingen in Oost-Europa; het defensief lijkt totaal. En intussen krijgt de ideologiese hegemonie van de heersenden de kans om zich weer te versterken. "Sociale markt ekonomie" en "demokratie" zijn de leuzen, die nu verantwoordelijkheid voor wereldwijde uitbuiting en voor fascisme te versluieren. We zullen de handen opnieuw ineen moeten slaan en, uitgaande van de reële situatie, een duidelijke strategie moeten ontwikkelen om door deze hegemonie heen te breken. Om door alle versnippering, individualisering en apathie heen weer een perspektief op verandering te bevechten. Naast al het noodzakelijke - en vaak ondankbare - politieke werk, denken wij dat militante aktie een noodzakelijk onderdeel is van die strijd. Zij zijn een uitbreiding van de politieke mogelijkheden. In de huidige situatie, waarin onze kracht nog relatief zwak is, zullen wij ze gebruiken om grenzen te stellen, te breken met de pacifikatie en machteloosheid, en om ruimte te scheppen voor verandering. We zullen de dingen weer in hun ware kontekst moeten plaatsen! Hier hebben wij met onze aktie een bijdrage aan willen leveren.

REVOLUTIONAIRE ANTI RACISTIESE AKTIE
'Crespo Galende'

Crespo Galende werd op 19 juni 1981 na meer dan 100 dagen hongerstaking door de spaanse staat vermoord. Met deze hongerstaking door gevangenen van de GRAPO en PCE(r) was destijds bevochten dat de gevangenen bij elkaar geplaatst werden. In de jaren daarna zijn zij, mede onder druk van het westeuropese beleid, langzaam maar zeker weer van elkaar geïsoleerd. Op dit moment voeren gevangenen in Spanje al 4 maanden een hongerstaking om deze isolatie weer ongedaan te maken. De spaanse staat geeft echter geen duimbreed toe; de gevangenen krijgen dwangvoeding toegediend en een aantal van hen worden kunstmatig in leven gehouden door de "komametode".
Terwijl de westeuropese regeringen hun mond vol hebben over schendingen van mensenrechten elders in de wereld, worden in West-Europa zelf politieke gevangenen, die strijden voor rechtvaardige eisen, in alle stilte vermoord.

BREEK DE STILTE

als het gebrek aan openbaarheid en participatie, de vergaande persoonsregistratie die Schengen inhoudt enz., niet meer via de parlementaire bla bla gekanaliseerd te worden. Ze losten zich vanzelf op. Het hele parlement, inklusief groen-links, toonde zich blij en tevreden, terwijl het toch echt niet hun protest was waaraan het uitstel te danken was. Kohl haalde de bewuste kastanje uit Neerlands politieke vuur.

De opzienbarende ontwikkelingen in Oost- en Midden-Europa vormen niet de enige reden waarom het dak niet op het Schengenhuis gezet werd. De bouw stagneerde meerdere malen en de vraag is of die eigenlijk nog wel afkomt. Een deel van het materiaal is namelijk inmiddels al door de twaalf lidstaten van de EG overgenomen. De respektievelijke hoofdstukken uit de Schengenovereenkomst worden bijgewerkt en gespecificeerd tot ze als afzonderlijke verdragen door de twaalf ondertekend kunnen worden. Nu al kent de EG het verdrag over het asielrecht, met precies dezelfde punten als het Schengenakkoord. Hoe dan ook, of het huis nu onafgebouwd of onbewoond blijft, het fundament staat.

Wat die hernieuwde vormgeving van kontrole en repressie, waaraan hier gewerkt wordt, betekent, is wel het duidelijkst zichtbaar op het gebied van de asielpolitiek. De uitwijzingsmaschine, waarmee asielzoekers gekonfronteerd worden, is de laatste jaren steeds meer geperfectioneerd: onder druk van het ministerie van justitie worden grenskontroles al door ambassades in het land van herkomst zelf, of door luchtvaartmaatschappijen uitgevoerd. De asielprocedure is steeds verder verkort, wat inhoudt dat ambtenaren van justitie via een komputeruitdraai bepalen of iemand kan blijven of niet. Er vindt een aktief opsporingsbeleid plaats: razzia's in pensions en ateliers, inzet van nieuwe marechaussee-teams, etcetera.
De hardheid van de asielpolitiek heeft in enkele westeuropese landen een sociale beweging doen ontstaan, die protest en directe praktische solidariteit met elkaar verbindt en zo de deporta-

tierouten aan gevaarlijke kanten gesaboteerd. SIS-komputer, legitimatieplicht en kogels op straat zijn daarbij de nieuwste middelen. De grenzen worden gewoon van buiten naar binnen verlegd. Het resultaat daarvan kan niet anders zijn dan meer uitwijzingen en meer gevangenen. Op deze ontwikkeling wordt al geruime tijd geanticipeerd: het aantal cellen is de afgelopen paar jaar meer dan verdubbeld. Ook de struktuur van de bajes en de 'behandeling' van gevangenen daarbinnen zijn aangepast: nieuwe high-tech bajessen zijn en worden gebouwd met speciale beveiligde afdelingen. Permanente en langdurige isolatie zijn een vast onderdeel van de behandeling geworden. Het is tot een gekoördineerd westeuropees beleid geworden, dat tegen gevangenen wordt ingezet. Om te voorkomen dat gevangenen zich organiseren en om ieder verzet te breken. Zo wordt de strijd van politieke gevangenen om bij elkaar in groepen geplaatst te worden in heel West-Europa met harde hand onderdrukt. De hongerstaking, die momenteel door de gevangenen uit de GRAPO en PCE(r) in Spanje gevoerd wordt, is hiervan een duidelijk voorbeeld: folter in de vorm van dwangvoeding en de in de BRD ontwikkelde 'kommetode', alsmede het konsekwent doodzwijgen van de strijd, zijn de antwoorden van de staat.
'Pas je aan of sterf', onder dat motto wordt het verzet van gevangenen tegen de isolatiepraktijken in verschillende landen en op verschillende manieren geprobeerd het zwijgen op te leggen. Ook hier in nederland.
De europese eenwording heeft de laatste tijd een geheel nieuwe dynamiek gekregen. De positie van de heersende klasse in West- Europa is door de internationale ontwikkelingen in alle opzichten versterkt, zonder dat ze daar zelf veel voor heeft hoeven te doen. De EG ontwikkelt zich nu onder westduitse leiding tot een ekonomies en politiek machtsblok, dat haar drang tot expansie en onderwerping nauwelijks meer verhult.
Als vliegen op de stront storten westeuropese bedrijven en banken zich op de oosteuropese landen, om hen zo ekonomies en politiek aan zich te binden. Westeuropese regeringen verkeren in jubelstemming over de zogenaamde "o-

stpriken". "Sociale markt ekonomie" en "demokratie" zijn de leuzen, die nu nog meer als universele waarden worden voorgesteld. Zij moeten dienen om de

BREEK DE STILTE
SAMENPLAATSING VAN DE GEVANGENEN VAN DE GRAPO EN PCE(r).

NA LANGE STILTE....

Na een lange stilte laat de RARA weer van zich horen. In het volgende interview lichten zij deze stilte toe. Ook wordt de verandering in politieke praktijk behandelt. In hun strijd tegen racisme en onderdrukking was het speerpunt aanvankelijk het aanvallen van het apartheidsbeleid en is dat nu verschoven naar de vluchtelingenpolitiek in Nederland. Verder behandelt het de krisis van het linkse perspektief en de rol van militant verzet. Als laatste komt de aktualiteit rondom de Golf aan bod.

een interview met de RARA

"Waarom dit interview?"

"Het is van onze kant uit lang stil geweest. In die tijd hebben we een aantal diskussierondes gehad over voortgang, politieke perspektieven en de veranderde situatie in de wereld en in Nederland.

We stonden voor de keuze om te kommuniceren zoals we altijd doen via kommunikee's of om een andere vorm te vinden om uitvoeriger in te gaan op dit soort zaken. We kozen voor het deze vorm, omdat het ons de gelegenheid geeft om de aktualiteit heen te praten. Het geeft tevens de mogelijkheid om uitgebreider in te gaan op ons inziens belangrijke diskussies. De situatie op dit moment is beroerd. Het radikale en revolutionaire debat is verstomd, verarmd en zonder oriëntatie. Deze situatie doet zich met name in de landen voor op het noordelijk halfrond. We vinden het belangrijk om een bijdrage aan de diskussie te geven en een dialoog te hebben met die mensen die hun vechtlust nog niet zijn kwijt geraakt, ondanks het feit dat het einde van de geschiedenis geclaimd en het einde der ideologiën geproclameerd wordt."

"Waarom is het zolang stil geweest?"

"Daar zijn meerdere redenen voor, maar van diegene die we willen noemen, is een hoofdreden dat we de tijd nodig hadden om te bekijken wat er nu precies veranderd is en of we daar konklusies ten aanzien van onze praktijk aan moeten verbinden of niet. Met de veranderingen bedoelen we de akute verdieping van de krisis van links, de richtingloosheid van linkse politiek en het veranderde perspektief".

"In welke zin is dat perspektief veranderd?"

"De 'overwinning' van het kapitalisme op het socialisme lijkt zo massief dat veel mensen in het noorden schijnen te vergeten dat het kapitalisme zelf ook in een krisis verkeerd. Want ondanks de toenemende welvaart en het extreme individualisme van de mensen. Wereldverbeteren is 'uit', welbegrepen eigenbelang is 'in'. Heeft Afrika honger? Gooien we er toch een benefietje tegenaan. Wervelstorm in Bangladesh? Waar is m'n cheque-boek.

Welvaart en individualisme resulteren in life-style politics. Je bent niet links omdat de wereld ongelijk in elkaar zit, je bent liberaal of progressief omdat je het allemaal best wel lullig vind of zo, de armoede en de honger; of hoe illegalen hier moeten leven. Wat je lullig vindt krijg je voorgeschoteld door de media en wordt bepaald door een aktualiteit, een incident wat net weer even erger is als dat incident van vorige week.

Een wereldbeschouwing die eliende konsumeert tijdens een concert voor de Koerden, of was het nou voor Bangladesh?, nou ja als me haar maar goed zit. De post-moderne maatschappij is gestruktureerd door ontkenning van wat waar is. De waarheid ligt niet lekker in de politieke markt, het is een oneerkoopbaar produkt.

Het is deze psycho-sociale struktuur die veel mensen murw maakt. Door de razendsnelle ontwikkelingen van de afgelopen jaren, heeft de linkse krisis een maatschappelijke en individuele gelijktijdigheid. Iedereen kent wel iemand die genoeg gevochten, geleden of opgeofferd denkt te hebben en de hand slaat aan zijn of haar politieke leven. En iedere politieke zelfmoord knaagt aan je eigen motivatie om door te blijven gaan.

Die gelijktijdigheid van het individuele en maatschappelijke binnen de linkse identiteitskrisis maakt het op het moment erg moeilijk om zicht te krijgen op oplossingen. Toch willen we beno-

"De 'overwinning' van het kapitalisme op het socialisme lijkt zo massief dat veel mensen in het noorden schijnen te vergeten dat het kapitalisme zelf ook in een krisis verkeerd. Want ondanks de toenemende welvaart en het extreme individualisme van de mensen. Wereldverbeteren is 'uit', welbegrepen eigenbelang is 'in'. Heeft Afrika honger? Gooien we er toch een benefietje tegenaan. Wervelstorm in Bangladesh? Waar is m'n cheque-boek.

Welvaart en individualisme resulteren in life-style politics. Je bent niet links omdat de wereld ongelijk in elkaar zit, je bent liberaal of progressief omdat je het allemaal best wel lullig vind of zo, de armoede en de honger; of hoe illegalen hier moeten leven. Wat je lullig vindt krijg je voorgeschoteld door de media en wordt bepaald door een aktualiteit, een incident wat net weer even erger is als dat incident van vorige week.

Een wereldbeschouwing die eliende konsumeert tijdens een concert voor de Koerden, of was het nou voor Bangladesh?, nou ja als me haar maar goed zit. De post-moderne maatschappij is gestruktureerd door ontkenning van wat waar is. De waarheid ligt niet lekker in de politieke markt, het is een oneerkoopbaar produkt.

Het is deze psycho-sociale struktuur die veel mensen murw maakt. Door de razendsnelle ontwikkelingen van de afgelopen jaren, heeft de linkse krisis een maatschappelijke en individuele gelijktijdigheid. Iedereen kent wel iemand die genoeg gevochten, geleden of opgeofferd denkt te hebben en de hand slaat aan zijn of haar politieke leven. En iedere politieke zelfmoord knaagt aan je eigen motivatie om door te blijven gaan.

Die gelijktijdigheid van het individuele en maatschappelijke binnen de linkse identiteitskrisis maakt het op het moment erg moeilijk om zicht te krijgen op oplossingen. Toch willen we beno-

"Het is van onze kant uit lang stil geweest. In die tijd hebben we een aantal diskussierondes gehad over voortgang, politieke perspektieven en de veranderde situatie in de wereld en in Nederland.

We stonden voor de keuze om te kommuniceren zoals we altijd doen via kommunikee's of om een andere vorm te vinden om uitvoeriger in te gaan op dit soort zaken. We kozen voor het deze vorm, omdat het ons de gelegenheid geeft om de aktualiteit heen te praten. Het geeft tevens de mogelijkheid om uitgebreider in te gaan op ons inziens belangrijke diskussies. De situatie op dit moment is beroerd. Het radikale en revolutionaire debat is verstomd, verarmd en zonder oriëntatie. Deze situatie doet zich met name in de landen voor op het noordelijk halfrond. We vinden het belangrijk om een bijdrage aan de diskussie te geven en een dialoog te hebben met die mensen die hun vechtlust nog niet zijn kwijt geraakt, ondanks het feit dat het einde van de geschiedenis geclaimd en het einde der ideologiën geproclameerd wordt."

"Waarom is het zolang stil geweest?"

"Daar zijn meerdere redenen voor, maar van diegene die we willen noemen, is een hoofdreden dat we de tijd nodig hadden om te bekijken wat er nu precies veranderd is en of we daar konklusies ten aanzien van onze praktijk aan moeten verbinden of niet. Met de veranderingen bedoelen we de akute verdieping van de krisis van links, de richtingloosheid van linkse politiek en het veranderde perspektief".

"In welke zin is dat perspektief veranderd?"

"De 'overwinning' van het kapitalisme op het socialisme lijkt zo massief dat veel mensen in het noorden schijnen te vergeten dat het kapitalisme zelf ook in een krisis verkeerd. Want ondanks de toenemende welvaart en het extreme individualisme van de mensen. Wereldverbeteren is 'uit', welbegrepen eigenbelang is 'in'. Heeft Afrika honger? Gooien we er toch een benefietje tegenaan. Wervelstorm in Bangladesh? Waar is m'n cheque-boek.

Welvaart en individualisme resulteren in life-style politics. Je bent niet links omdat de wereld ongelijk in elkaar zit, je bent liberaal of progressief omdat je het allemaal best wel lullig vind of zo, de armoede en de honger; of hoe illegalen hier moeten leven. Wat je lullig vindt krijg je voorgeschoteld door de media en wordt bepaald door een aktualiteit, een incident wat net weer even erger is als dat incident van vorige week.

Een wereldbeschouwing die eliende konsumeert tijdens een concert voor de Koerden, of was het nou voor Bangladesh?, nou ja als me haar maar goed zit. De post-moderne maatschappij is gestruktureerd door ontkenning van wat waar is. De waarheid ligt niet lekker in de politieke markt, het is een oneerkoopbaar produkt.

Het is deze psycho-sociale struktuur die veel mensen murw maakt. Door de razendsnelle ontwikkelingen van de afgelopen jaren, heeft de linkse krisis een maatschappelijke en individuele gelijktijdigheid. Iedereen kent wel iemand die genoeg gevochten, geleden of opgeofferd denkt te hebben en de hand slaat aan zijn of haar politieke leven. En iedere politieke zelfmoord knaagt aan je eigen motivatie om door te blijven gaan.

Die gelijktijdigheid van het individuele en maatschappelijke binnen de linkse identiteitskrisis maakt het op het moment erg moeilijk om zicht te krijgen op oplossingen. Toch willen we beno-

drukken dat onze motivatie om door te gaan niet alleen gevoed wordt door het feit dat we *stijf* staan van existentiële verantwoordiging, of om het eens anders te zeggen: 'er is meer mensen!'.

Om hier iets zinnigs over te zeggen is het misschien goed om even om te kijken. Al een paar jaar geleden hebben we een koerswijziging aangebracht in onze politieke praktijk. Aanvankelijk had onze strijd tegen racisme en onderdrukking als speerpunt het aanvallen van het apartheidsbeleid. Geaardeweg zijn we ons gaan toeleggen op vluchtelingenpolitiek in Nederland. Vanuit onze geschiedenis was dat een logische stap.

Ten eerste omdat wij denken dat ruimte voor fundamentele veranderingen in het Westen zelf bevochten moet worden.

Ten tweede omdat vluchtelingenpolitiek direkt gerelateerd is aan openlijk, latent en institutioneel racisme. De migratiedruk op het noorden is geen gevolg van zogenaamd parasitair gedrag van ekonomische vluchtelingen, hoewel 'men' z'n uiterste best doet iedereen dat te laten geloven. Wij verwerpen dat begrip, omdat het in de eerste plaats een propagandistische funktie heeft. Het moet vooral appelleren aan de angst van de Nederlander dat z'n portemonnee gerold wordt. Arbeidsmigratie heeft door de eeuwen plaatsgevonden en het is ook niet zo dat Europa daartegen is, of het niet nodig heeft.

Ze willen alleen kunnen bepalen welke arbeidsmigranten wanneer mogen komen en welke niet. Europa voor de Europeanen.

Vluchtelingen komen hier niet voor hun lol. Ze vluchten voor armoede, oorlog, (semiele) repressie en honger. En dit zijn stuk voor stuk politieke begrippen waar wij mee willen werken. Ze vertegenwoordigen voor ons een belangrijk element, namelijk internationalisme".

"Zien jullie dan nog wel een mogelijkheid of noodzaak voor militante politiek? Met andere woorden, heeft militant verzet nog wel zinvolheid?"

"Ik zien een legitimiteit in militant verzet omdat militant verzet en [illegible]delijk is om die vraagstukken te politiseren, ze niet alleen uit humanitair oogpunt te laten beschouwen.

Evenals anderen hebben wij de Europese Eenwording als een knooppunt van ontwikkelingen geanalyseerd, een knooppunt wat dientengevolge gekleineld dient te worden. Maar waar wij weinig perspektief in zagen en zien is onze praktijk te richten "Tegen het Europa van het Kapitaal". Niet omdat we daarvoor zouden zijn, maar omdat we ons door schade en schande maar al te bewust zijn van het feit dat je niet alleen vanuit politieke analyses een politieke praktijk kunt baseren.

Je kunt je niet verzetten tegen abstrakties.

Met andere woorden, een dergelijke praktijk zou kontraproduktief kunnen werken omdat je de neiging hebt verzet te willen (zien) waar het niet is. Wij zijn van mening dat je naast een analyse van de ontwikkelingen ook een analyse moet maken van de politieke verhoudingen en uit die twee dingen je doelen m.b.t. je praktijk moet formuleren."

"Maar op wie richt je je dan? Waar zien jullie die mensen die een belang bij radikale veranderingen hebben en die ook willen? Wie willen jullie mobiliseren met je akties?"

"Daar hebben we geen eenduidig antwoord op. Dat zijn voor ons even zo goed vragen als voor jullie. Als je bedoelt of wij op dit moment een politieke beweging zien, waar onze akties een effekt op hebben of zouden kunnen hebben, en die wij zouden kunnen mobiliseren, dan is het antwoord op dit moment een voorzichtige nee. Maar dat hangt heel erg samen met het onderwerp wat we gekozen hebben. Anders als bij dé anti- apartheidsstrijd hebben de vluchtelingen hier geen krachtige politieke lobby of solidariteitsbeweging. En anders als bij de anti-apartheids-strijd is de vluchtelingenpolitiek ook niet zomaar terug te vertalen naar ekonomische en politieke belangengroepen. Het geheel van de vluchtelingenpolitiek is bijna alleen maar te vangen in ideologische termen. Het beweegt zich tussen ambtsberichten van Buitenlandse zaken (die bijna altijd zeggen dat er in het betreffende land niets aan de hand is) en kontraktarbeiders die met een druk op de knop het vluchtverhaal vergelijken met de kriteria in hun computer. Maar er beweegt zich wel veel op dat gebied en we denken wel dat het in principe kan uitgroeien tot een krachtige solidariteitsbeweging mét politieke inhoud. De basis daarvoor is aanwezig. De mensen die zich nu druk maken om hoe Nederland met vluchtelingen omgaat komen voor het grootste gedeelte niet uit de 'bekende' bewegingen als kraak-, anti-militaristisch- of anti-apartheidsbeweging. Het zijn vaak mensen die vanuit de basisgemeentes van de kerken werken, en die een authentieke verantwoordiging en bevoegdheid hebben. Ze lijken ook niet zo te wortelen met de linkse identiteitskrisis.

Onze praktijk is er niet zozeer op gericht deze mensen te winnen voor de revolutionaire zaak. Onze praktijk is een onderzoek en een strijd om het herwinnen van ideologische ruimte. Zeker nu ingrijpende maatschappelijke processen (als de invoering van het verdrag van Schengen en de daaruitvolgende konsekwenties voor o.a. de vluchtelingen) geruisloos, zonder diskussie van betekenis, ingevoerd worden. Met onze praktijk willen we het innemen van standpunten afdwingen".

"Jullie richten je tegen de staat. Kun je die wel zien als 'al-macht'? Is het niet zo dat de staat, maatschappij en politiek zo met elkaar verweven zijn dat je de staat niet afzonderlijk kunt aanvallen?"

"Ja dat klopt als je de sociologie van de macht bekijkt. Maar wij zoeken niet zozeer een verklaring van het verschijnsel macht, of een verklaring van de opbouw ervan. We beschouwen de staatsmacht als een politiek gegeven. We zien de staat niet als het monolithisch machtsblok, zoals dat in de jaren zeventig gezien werd. Meer als een centrum van invloedsferen van ekonomische en politieke belangengroepen die ook in konflikt kunnen zijn. Kijk maar naar het konflikt tussen Kosto en en de kommissie Mulder. Kosto wil helemaal niet dat er een regeling komt voor de rechtspositie van vluchtelingen. Dat beschent namelijk toetsbaarheid aan o.a. Europese wetgeving en dat zou wel eens een juridiese versterking van de positie van de vluchtelingen tot gevolg kunnen hebben. Kosto wil een repressief vluchtelingenbeleid terwijl Mulder zich aan z'n opdracht heeft gehouden die die van Lubbers gekregen heeft en dus een 'netie' regeling ontworpen heeft.

Het konflikt tussen de Raad van State en de regering(spartijen) m.b.t. het verdrag van Schengen is van een vergelijkbare orde.

Maar wij richten ons niet tegen de staat vanwege 'de macht'. We richten ons ertegen omdat het het belangrijkste instrument in handen van de politiek-ekonomiese elite is. En zeker waar het gaat om vluchtelingenpolitiek is de staat de belangrijkste tegenstander.

Omdat de staat van karakter veranderd is biedt dat ook nieuwe mogelijkheden. Juist door het feit dat de perceptie van het idee over de staat door de bevolking veranderd is hebben politici binnen de staat grote problemen. Eén van die problemen is dat de ouwerwetse 'natuurlijke' autoriteit van het gezag (en daarmee de staat) aan een flinke erosie onderhevig is. De staat moet z'n maatregelen en beleid voortdurend legitimeren t.o.v. de bevolking. Feitelijk bevind de staat zich in een permanente staat van ideologiese krisis. Dat is de keerzijde van de welvaart en het individualisme, autoriteit moet zich verantwoorden en bewijzen. Daarmee zitten ze af en toe in een lastig parket en moeten ze zaken die de belangen van een groep dienen (zoals de Europese Eenwording) verkopen als een zaak van het algemeen belang.

Daarom moeten ze, als ze geen dragvlak voor de uitvoering van een repressief vluchtelingenbeleid is, er een kreëren. En daar zit de kwetsbaarheid in van de moderne staat. Zaken als beleid en politiek zijn een produkt geworden wat aan marktmechanismes onderhevig is. En als de staat ideologies in een defensief zit betekent dat meer 'ruimte'.

Maar dit alles neemt niet weg dat er ook nadelen zitten aan onze konsentratie op de staat. Van het veelomvattende wat racisme is, zijn we slechts in staat een gedeelte op te pakken en aan te kaarten. Maar voor het moment moet het maar zo.

"De laatste vraag, waarom hebben jullie eigenlijk niets gedaan met de golfoorlog?"

"Het is moeilijk balanceren tussen woede en politieke rationaliteit. We zijn er hard mee bezig geweest, tot in een ver gevorderd stadium. Maar als je werkt zoals wij, ben je niet zomaar in staat spontaan te reageren. Onze werkwijze brengt nu eenmaal een bepaalde voorbereidingstijd met zich mee. Tijd die de ontwikkelingen tijdens de golfoorlog ons niet gaf. Wat mede de doorslag gaf was de volstrekt absurde reaktie van links op deze oorlog. Op het moment dat de eerste scuds op Israël vielen, hield links in Nederland op met denken en ging ver mee in de heersende gulfomanie en arafobie.

Dat en het feit, dat er ter linkerzijde nauwelijks veract was tegen de golfoorlog, bepaalde voor ons onze handelingsmogelijkheid. Het is de politieke rationaliteit die je dwingt om op zo'n manier tegen het effekt van je beperkte middelen aan te kijken. Met een aanslag bereik je niets, als die aanslag alleen maar materiële schade oplevert en geen politiek effekt heeft. En na die demobilisatiestrategieën van links m.b.t. de golfoorlog zagen wij onvoldoende mogelijkheden om politiek effekt te sorteren. Ongetwijfeld hadden we een effekt bereikt als we het doorgezet hadden, maar de vraag was of we niet een verkeerde polarisatie zouden bewerkstelligen doordat het hele konflikt vermaald was tot voor of tegen Israël zijn en dat debat wilden we zo niet voeren. Zoals al eerder gezegd, onze akties zijn erop gericht om invloed uit te oefenen op de politieke agenda. En van de voorwaarden daarvoor is een kontinuiteit in je praktijk te hebben, bepaalde problemen te thematiseren op een manier dat niemand er omheen kan. Dat klinkt als een bescheiden doelstelling, maar is het resultaat van onze inschatting van de politieke verhoudingen op dit moment in Nederland. Het is minder defensief als het lijkt, hoewel er een defensieve kant aanzit. Het gaat er volgens ons namelijk op dit moment om in de overgangsperiode van de koude oorlog naar de nieuwe wereldorde én de vorming van het machtsblok Europa én de toenemende depolitisering van maatschappelijke vraagstukken in Nederland een politieke vinger aan de pols te houden. Op het moment dat dit systeem overal ter wereld bezig is zich agressief te ontwikkelen en in het Noorden steeds meer als rationaliteit aanvaard wordt, zien wij de funktie van ons soort van militant verzet als het slaan van een bres in de ideologiese hegemonie van de politieke en ekonomiese elite. En voorlopig is dat onze strategie.

Revolutionaire
Anti
Raciatiese
Aktie

PERSBERICHT

In de nacht van 30 juni op 1 juli hebben wij, na tijdige en herhaalde waarschuwingen, op de derde verdieping van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid in Den Haag een explosieve lading tot ontploffing gebracht. Doelwit van de actie was de Dienst Inspectie Arbeidsverhoudingen die op deze verdieping gehuisvest is. De DIA heeft een spilfunctie in de jacht op illegalen. Gemiddeld twee keer per dag organiseert deze dienst in samenwerking met plaatselijke politiecorpsen invallen bij bedrijven waar de aanwezigheid van illegalen wordt vermoed. In de komende jaren wordt de dienst verdubbeld. Dat betekent meer razzia's, meer slachtoffers meer angst. Met deze actie hebben wij een grens willen trekken en deze oenemjagers voor een moment laten voelen hoe het is om opgejaagd te worden. En laten merken hoe het is doelwit te zijn, hoe het is gebrandmerkt te worden.

Met de woorden: "Er is teveel fraude, er is teveel misbruik, er zijn teveel illegalen ", zette Felix Rottenberg eind oktober de toon voor de hetze tegen illegalen. Politici van links en rechts tuimelden over elkaar heen om een beeld van de illegaal te schetsen waarbij dat van de duivel verbleekt. Met een hypocriete verwijzing naar de 'problemen in de oude wijken' ging men [illegible] de slag om de kiezers met extreem-rechts aan.
Problemen zat in de oude wijken, dat klopt. Verpauperde buurten, slechte huizen, te lage lonen en uitkeringen. Maar over die problemen hoorde je de politici niet. Want die problemen oplossen kost geld; geld dat er niet is omdat de ene na de andere bezuinigingsoperatie over het land wordt uitgestort. De versorgingsstaat wordt immers gemolkt, de Nederlandse staatshuishouding ingekrompen. Liever wordt daarom de suggestie gewekt dat je dak vanzelf ophoudt met lekken als je illegale buren maar de grens over worden getrapt.
Dat het illegalendebat weer verstoord is, wil niet zeggen dat de illegalen met rust worden gelaten. De jacht op illegalen is al lang concrete praktijk. De commissie Roovalking heeft zich bijvoorbeeld over 'het problem' gebogen en een pakket maatregelen bedacht dat het leven van illegalen hier onmogelijk moet maken. Tal van bureaucratische maatregelen moeten ervoor zorgen dat illegalen het leven onmogelijk gemaakt wordt, dat ze van alle sociale voorzieningen worden uitgesloten, tot en met de gezondheidszorg aan toe. En mocht zelfs dat niet baten dan moet een intensief opsporings- en uitzettingsbeleid door politie en justitie degenen die hun hoofd dan nog boven water weten te houden uiteindelijk de nekslag geven: De recente uitspraken van Nawijn en Koets, over illegalen die al die huizen waar bezetten, maakt duidelijk dat de heren zich opmaken voor de volgende ronde.

Spil in de jacht op de illegalen is de DIA. Vanaf de oprichting in 1987 hebben deze gemankeerde politiemannen zich met enthousiasme aan hun taak gekweten. Gemiddeld twee keer per dag doen ze invallen in samenwerking met de plaatselijke politie. Een vernederende mensenjacht, met de wet in de hand. Vorig jaar kwamen ze uitgebreid in het nieuws door de inval bij Klokker. 120 politiemannen, honden en een helicopter werden ingezet om het distributiecentrum uit te kammen op mensen met een verdachte huidskleur. Als er wordt getwijfeld aan de Nederlandse nationaliteit, laat de politie mensen 'kwartje'zeggen. Als de uitspraak niet hollands genoeg is voor het fijnbesnaarde gehoor van de ambtenaren, worden ze afgevoerd. Stempel op de hand en op transport naar het gemeentehuis waar een vals lachende CDA-burgemeester verrucht dat de identificatieplicht dit tafereel had kunnen voorkomen. Uiteindelijk blijkt de maatschappelijke buit van de razzia uit vier verzoedelijke illegalen te bestaan. Nederland kan weer rustig gaan slapen.

Het voortdurende geroep van de DIA om meer mensen en meer mogelijkheden wordt nu beloond. In de komende jaren wordt de dienst verdubbeld. Dat betekent meer razzia's, meer slachtoffers, meer angst. Ze kunnen hun lol niet op, zinds illegalen zijn bestempeld tot nationale ramp.

In het oog springend is de consequente koppeling die wordt gemaakt tussen de zogenaamde illegalenproblematiek en nog so'n immens probleem: de werkloosheid. De DIA zelf roept in elk jaarverslag dat de illegalen nu eens echt aangepakt moeten worden, omdat anders de werkloosheid niet bestreden kan worden. De vele invallen in de glastuinbouw vinden dan ook plaats onder het motto "illegalen zwait - werklozen srin". Met is de staatsversie van "eigen volk eerst". Minister de Vries zei het letterlijk: "Het aantal aanhoudingen van illegalen dient gelijke tred te houden met het aantal werkzaamheden dat aan de slag kan". En so snijdt het mes aan twee kanten. In beleidsterman heet het, dat het excuus en de noodzaak om 'illegalen' aan te nemen wordt weggenomen. In de praktijk betekent het dat naast een gelegitimeerde jacht op illegalen de ruimte om druk op werklozen uit te oefenen om dergelijke arbeid te accepteren vergroot wordt. Twee delingen- en werkgelegenheidsbeleid in een, met de dienst als symbool erven. [illegible] zitten niet voor niets bij het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. De ambtenaren van de DIA hoeven alleen maar even naar een andere verdieping te lopen op een koehandeltje te bedrijven.

Niemand kan serieus menen dat illegalen een probleem vormen. Dankzij hun spotgoedkope arbeid kunnen bedrijfstakken het hoofd boven water houden. Jarenlang is er van hen geprofiteerd, zonder dat iemand er veel ophef over maakte. De reden voor de opening van het jachtseizoen moet dan ook elders gezocht worden. Illegalen worden getransformeerd tot gebruiksvoorwerpen in de pogingen die de politieke en economische elite doen om uit de bestuurlijke crisis te geraken waarmee ze geconfronteerd worden. "Teveel fraude, teveel misbruik, teveel illegalen", het credo van Rottenberg, zullen we de komende jaren tot aan vervelens toe te horen krijgen. De maatschappij moet aangepast worden aan de nieuwe economische dictaten en de scenario's die in Brussel ontworpen zijn. Maar hoe verkoop je beleid, dat eigenlijk allemn valt uit te leggen door een diepgaande verhandeling te houden over de destructiviteit en oncontroleerbaarheid van het economische stelsel waarmee je opgezadeld zit? Dan moet je een noodgreep toepassen. Door het beeld te schilderen van een ontspoorde samenleving, die geheel ontwricht dreigt te raken als er niet snel met harde hand wordt ingegrepen. Illegalen zijn een dankbare zondebok voor een dergelijke politiek.
Maar niet alleen illegalen zuchten onder de knoet van de rechtse en nieuw-flinkse politici. Steeds meer bevolkingsgroepen worden beschuldigend aangewezen door de winkukels van het Binnenhof. Er wordt het beeld van een bedreigde samenleving geschetst: de hordes buiten, de vreemdelingen binnen met hun rare gewoonten en het leger van profiteurs en zwendelaars dat de sociale zekerheid vult. Iedereen zo'n beetje dus, die niet tot het grijze midden behoort waar de politieke consensus op wordt gebaseerd. De verantwoordelijkheid van het Westen voor de uitzichtloze toestand in het Zuiden verdwijnt onder het tapijt. Er wordt bot gesteld dat mensen helemaal niet hoeven te vluchten en dat ze verder kunnen verrekken.

Je verstand staat bijna stil als je niet hoe er gesold wordt met mensen. Uit te zetten vluchtelingen wordt de mond met tape afgeplakt, want de business-class passagiers kun je natuurlijk niet confronteren met de redelijkheid van het aluitatuk van het Nederlandse vluchtelingenbeleid. En wat zegt onze staatssecretaris als iemand daarbij haast de pijp uitgaat en in een rolstoel terecht komt? "Er is geen

sprake van dat ik a priori van oordeel ben dat deze ambtenaren hun werk niet goed doen. Er bereiken mij ook verhalen van asielzoekers die over hun ontvangst op Schiphol zeggen dat die grote, gemilitariseerde mannen hen zo vriendelijk tegemoet traden". Koster op zijn hurken, alsof hij August voor het slapen gaan nog een verhaaltje vertelt. Inmiddels ontwerpt TNO een dwangbuis en een integraalhelm om asielzoekers de mond te snoeren. Nee, dat is geen scenario van een slechte horrorfilm, het is een serieus idee van een serieuze commissie. In het grenshospitium is de horror al werkelijkheid. Toch kan Koster dit een "prijzenswaardig institunt en kwalitatief uitstekende voorziening" noemen, zonder dat iemand hem met dwangbuis en integraalhelm afvoert. Langzaam wordt Nederland klaar gestoomd voor draconische maatregelen. Ondanks diverse beweringen van het tegendeel, wordt gewerkt aan het acceptabel maken van razzia's. Die in Geldermalsen was er een voorbeeld van. De recente mode om grootschalige razzia's tegen coffeeshops en kroegen te organiseren maakt duidelijk dat de politie de smaak goed te pakken heeft. Proefballonnetjes zijn het, om te kijken hoever ze kunnen gaan. Waarmee tegelijkertijd de vinger weer wordt gericht op de uitverkoren zondebokken. Voorlopig zal er geen einde aan komen. Elke keer als Koster in een camera loert meldt hij een verscherping van het al zo scherpe beleid. Ondersteund door zijn partijgenoten, jaloers bekeken door Volkstein die zijn item maar de Pvdá niet verwijzen en met tevredenheid gadegeslagen door extreem-rechts.

In heel Europa is extreem-rechts in opmars. Ze maken dankbaar gebruik van de maatschappelijke kwalslag die tien jaar crisispolitiek heeft veroorzaakt. Het ondenkbare wordt weer gedacht, het onzegbare gezegd, de laarzen stampen weer door de straten. Geconfronteerd met deze opmars, en hun eigen bestuurlijke crisis schuiven de gevestigde partijen mee naar uiterst rechts. Er is niet zoveel verschil te beluisteren in wat ze zeggen. Op z'n hoogst een verschil in toon. Extreem-rechts stelt het allemaal wat platter, de gevestigde politiek uit zich in de 'newspeak' van de beheersociëteit. De boodschap is dezelfde, waarbij de gevestigde politiek over de middelen beschikt om hun woorden in concreet beleid om te zetten. Ze bestoken de maatschappij met alarmkreten, om maatregelen te kunnen doorvoeren die klaargestoomd zijn in de Europese smarkeuken. Het spel wordt steeds harder, want ze hebben haast. Adviesraden, inspraakprocedures, ja zelfs de parlementaire democratie wordt buiten spel gezet als het moet. Allemaal hinderpalen in de wedloop naar dat ene Europa. De Nederlandse overlegdemocratie heeft z'n langste tijd gehad. In de warboel van Europese eenwording, de legitimiteitscrisis van de gevestigde politiek en de opkomst van extreem-rechts zijn de politieke verhoudingen op drift geraakt. Ideologisch vertaald in het einde van de geschiedenis, politiek vertaald in de ruk naar rechts, maatschappelijk vertaald in een verharding en verkilling, en concreet vertaald in de afbraak van de sociale zekerheid, opkomend racisme, vernederend vluchtelingenbeleid, toenemende controle en repressie.

En wat wordt daar tegenover gezet? Het overgrote gedeelte van de sprakeloze, zich vroeger links voelende en nooxende gemeente wentelt zich in de modderpoel van het zogenaamde linkse onmogelijk. De ene na de andere jeugdzonde wordt opgebiecht, bereidwillig geregistreerd door kranten, talkshows en opiniebladen. Een generatie teleurgestelde en gefrustreerde dertigers/veertigers kruipt bij elkaar op schoot, om wederzijds te bevestigen dat het best wel oké is, niet langer te strijden. Toegejuicht door degenen die hiermee gerechtvaardigd zien dat ze toch altijd al aan de verkeerde kant stonden. En dat het eigenlijk best wel meevalt allemaal, hier in Nederland. En die

internationale puinhoop, ach daar hebben we nog altijd het chequeboek voor klaarliggen, en andere misschien een VN-interventiemacht of zo.

Wij vinden dat het helemaal niet meevalt. De dagelijkse portie beledigingen en vernederingen die over deze of gene bevolkingsgroep wordt geventileerd doet je het schuim op de kaken jagen. Het is een serieuze vereiste dat er een radicale, continue en compromisloze oppositie bestaat tegen een beleid en een politieke cultuur waarin slachtoffers vallen zonder dat er dadere zouden bestaan. Beleid wordt bedacht en uitgevoerd. Door concrete mensen en concrete instanties. Je hebt geen wichelroede nodig om de vinger te kunnen leggen op een dienst die de spil is in de mensenjacht die dit kabinet ontketend heeft op de mensen die niet welkom zijn aan de ruif van de welvaart.

Welnu, wat ons betreft is het onaanvaardbaar dat een stelletje ambtenaren een sociale beterhan verdient met het jacht maken op mensen. We hebben ze doelgemoot gemaakt van de ervaring opgejaagd te worden, doelwit te zijn, gebrandmerkt te worden. Stuipenderwijs wordt racisme normaal, worden angst, geweld en vervolging normaliteit in het perspectief van het rechtse gelijk. Met onze actie trekken we een grens, brandmerken we beleid dat vernederd en onmenselijkt.

Tot de volgende keer.

Revolutionaire
Anti
Racistische
Actie

1 juli 1993

GEMEENTEPOLITIE ALKMAAR

INLICHTINGENDIENST

nummer :

datum : 12-07-1993

ACD
datum
Co
b. d.

AGENDA NR.:

D2930714/209

CO.: B.: 1

Aan: Het Hoofd van de Binnenlandse Veiligheidsdienst te 's-Gravenhage.

	Datum bericht: 09-07-93	Bijlage(n): 1

Betreft: RaRa

Bijgaand een publicatie in de Alkmaarse Courant van 09-07-93, mbt radicaal-links en Rara.

1) Tenzij andere rubricering vereist.

200A37M

A.C. 1-7-93

'Hoe kun je nog politieke invloed uitoefenen'

Radicaal-links onder de indruk van RaRa-preek

Van onze verslaggever HENK POSTMA

AMSTERDAM — Ze bekleuntonen dat ze beslist niet het 'lijfblad', of het 'huiserorgaan' van RaRa zijn.
En delen mee dat in eigen kring zo nu en dan ook verwoed wordt gediscussieerd of deze revolutionaire actiegroep nu wel of niet de juiste strijdmethode hanteert. Toch publiceren de links-radicale tijdschriftjes iedere keer trouw de teksten van de 'kommunikees' waarop RaRa na iedere bomaanslag de media trakteert.

□ In de jaren tachtig bleken aanhangers van de RaRa-beweging regelmatig betogingen.
Foto ANP

Zo bieden hun kolommen nu gastvrijheid aan de tien dichtbedrukte velletjes tekst, waarin de tot duister ongrijpbaar gebleken revolutionairen uiteenzetten waarom ze vorige week op het ministerie van sociale zaken een bom lieten exploderen. Deze week kwam het 'analytisch' maandblad Konfrontatie met die RaRa-preek op de alternatieve blademmarkt. Dit links-radicale tijdschrift wordt verspreid onder 700 abonnees en telt in de losse verkoop ongeveer eenzelfde aantal exemplaren. Het frivolere maandblad NN (Nomen Nescio) brengt de volledige RaRa-tekst vanuit Amsterdam op straat. NN, dat om de twee weken verschijnt, heeft een oplage van 1200 exemplaren (600 abonnees).

Huis Kosto

Ook anderhalf jaar terug, toen RaRa het huis van staatssecretaris Kosto tot ontploffing bracht, stelden de twee links-radicale periodieken Konfrontatie en NN hun kolommen open voor de verklaringen van de anonieme revolutionairen. Maar dat gebeurde wel met enige distantie. Het jongste RaRa-wapenfeit is op de burelen van de alternatieve bladen met aanzienlijk meer instemming en genoegen begroet. Vooral ook omdat de bijbehorende verklaring zelfs door onverdachte schriftgeleerden wordt betiteld als een 'gedegen politieke analyse'. Ook speelt mee dat de jongste aanslag niet direct een persoon, maar een overheidsinstelling raakt die 'op vluchtelingen jaagt'.

Had RaRa het in de jaren tachtig voornamelijk gemunt op de eigendommen van multinationale bedrijven die het Zuidafrikaanse apartheidsregime steunden, tegenwoordig is de overheid de gebeten hond. De anonieme revolutionairen maakten, blijkens hun 'kommunikee' naar 'fundamentele discussies' over 'oorzaken en gevolgen' van 'wereldlijke' problemen zoals de kloof tussen arm en rijk. De politiek, zo luidt het verwijt, dwarsboomt dat verlangen. Die vergroot de kloof en probeert de slachtoffers met steeds 'idiotere uitspraken' te criminaliseren.

Nieuwe aanslagen

Omdat links in dat politieke klimaat 'nauwelijks in staat is iets zinnigs over de lippen te krijgen', ziet RaRa nog maar één mogelijkheid om de discussie open te breken: 'een permanente, compromisloze oppositie, met middelen die niemand kan negeren'. Een onverholen dreiging dus met nieuwe aanslagen. Volgens Konfrontatie-redacteur Wouter van Eck is de boodschap die RaRa met de jongste aanslag heeft afgegeven 'hier bijna enthousiast begroet'.

„De politiek", zegt hij, „heeft het beleid de afgelopen anderhalf jaar enorm verhard. Met discussiëren blijkt het niet meer mogelijk daarop invloed uit te oefenen. De vraag is: Hoe kun je een fundamenteel debat op de politieke agenda krijgen?" Of een aanslag op een overheidsgebouw daartoe de juiste weg is, weet hij nog niet zo zeker. „Ik persoonlijk wankel wat dat betreft. Maar of je het er nu wel of niet mee eens bent, het is in ieder geval waardevol en goed om van de standpunten kennis te nemen."

NN-woordvoerder Alex van Veen: „Wij publiceren het hele RaRa-communiqué omdat het een gedegen verhaal is, waar we niet omheen kunnen. Het rakelt veel heikele punten op en neemt ook de links-radicale beweging op de hak. Wij vinden het een zeer relevant stuk dat we ook zonder die aanslag zouden hebben geplaatst. Waar het om gaat, is hoe je nog politieke invloed kunt uitoefenen. In de politiek en de samenleving wordt steeds laconieker op misstanden en onrecht gereageerd. Als demonstrant wordt je steeds minder serieus genomen. Je bent wel verplicht ervoor te zorgen dat je opzien baart, wil je een goede boodschap onder de aandacht brengen."

Leed

„Wereldwijd", zo schrijft RaRa in het jongste 'kommuniukee', „zijn 80 miljoen mensen op de vlucht voor honger, ellende, armoede, uitzichtloosheid, vervolging en (seksueel) geweld. Het zijn kille, abstracte cijfers, waarachter een onnoemelijke hoeveelheid menselijk leed zit verborgen."
Maar draagt een bomexplosie in een Nederlands overheidsgebouw ertoe bij, dat politiek en samenleving zich dit meer aantrekken?

De meeste organisaties van vluchtelingen en migranten vinden van niet. Zij hebben zich ook nu weer van de RaRa-methoden gedistantieerd. En de vraag dringt zich op of de wijsheden die de links-radicale beweging in pacht heeft, niet met iedere nieuwe aanslag gemakkelijker van tafel kunnen worden geveegd. Van Veen is daar niet zo bang voor, mits zorgvuldige wegen worden bewandeld.
„Ook mij ging de aanslag op het huis van Kosto te ver. Zo'n aanslag op een privé-adres, dat is kantje-boord. Maar als een actie tegen een instelling gericht is, en er geen slachtoffers vallen, dan heeft dat mijn sympathie. Ik heb niet het idee dat zoiets schade doet aan de mensen waarvoor RaRa zegt op te komen. Aan de andere kant denk ik dat veel linkse mensen zeggen: zo discussieer ik niet."

ST

AGENDA NR.:
D2930802/237
CO.: S.:

AAN: HOOFD B.V.D.

Nr. 94.097

DATUM: 26 juli 1993

o-o-o-

Nieuwsblad dd 13-7-93

RaRa "ingezonden brief"

Hoewel geweld zelden of nooit een oplossing vormt voor problemen van welke aard dan ook, voel ik veel sympathie voor de beweegredenen van de actiegroep RaRa. We zullen eens moeten gaan beseffen dat wij in Nederland (op eigen verzoek) te maken hebben met een multi-raciale samenleving.
Wanneer je in de krant leest dat jonge ondernemers vinden dat je je personeel op dezelfde manier moet kunnen inzetten en gebruiken als grondstoffen, is het toch niet verwonderlijk dat veel mensen in de wao belanden.
Een groep Nederlanders, goed opgeleid en intellectueel, maakt zich hier druk om. Degene die het niet doet, moet toch eens bij zichzelf te rade gaan. Overigens, ik ben 30 jaar en heb een goede baan.

JOS RAPATI
Loon op Zand

PERS-SELECTIE
Aktuele informatie uit dagbladen

Binnenlandse Veiligheidsdienst

info ☎ nr: dag: DONDERDAG datum: 22-7-1993 NR : 93/135

Telegraaf, 22-7-'93

Autonoom Centrum houdt ongewenste illegalen schuil

door Joost de Haas en Martijn Koolhoven

AMSTERDAM, donderdag

De actiegroep Autonoom Centrum en de Stichting Refugium, die samen actie voeren tegen het Grenshospitium voor asielzoekers in Amsterdam, zijn betrokken bij het verlenen van onderdak aan illegale vluchtelingen in de hoofdstad.

De activisten huisvesten uitgeprocedeerde vluchtelingen onder andere in vijftien à twintig slooppanden die door de stadsdeelraden van de Pijp en het Westerpark voor beperkte tijd ter beschikking zijn gesteld.

Dit blijkt uit een nieuwsbrief van de Stichting Refugium waarover deze krant beschikt. Woordvoerders van de actiegroepen hebben verklaard dat zij onderdak bieden aan illegalen.

RaRa

Op het kantooradres van Refugium werkt een oud-verdachte van de terreurgroep RaRa, de 39-jarige Henneke H. Voor medische hulp worden illegalen door de actiegroepen doorverwezen naar Stichting de Witte Jas. Deze organisatie huurt een pand van de door RaRa-activist René R. (35) opgerichte Stichting de Witte Mus. Eén van de bestuurders van deze stichting is Willem van de S., die op hetzelfde adres woont als R. en penningmeester is van het Autonoom Centrum.

Volgens het ministerie van Justitie is het verbergen van illegalen een strafbaar feit waarop een gevangenisstraf staat van zes maanden of een boete van vijfduizend gulden.

Een woordvoerder van het ministerie zegt dat de indruk bestaat dat uitgeprocedeerde asielzoekers door activisten wordt geadviseerd hun identiteitspapieren te vernietigen zodat uitzetting onmogelijk wordt. In dat geval moeten zij op eigen initiatief binnen 48 uur het land verlaten, waarna zij veelal worden opgevangen door de actiegroepen in Amsterdam.

Brandstichting

De deelraad in het Westerpark bevestigt het ter beschikking stellen van slooppanden aan de stichting Refugium. Het hoofd van de afdeling tijdelijke verhuur: „Zij vertelden ons dat de panden bestemd waren voor de opvang van daklozen en junks. Het is zeker niet de bedoeling dat daar illegalen worden ondergebracht."

De deelraad in de Pijp is gisteren een onderzoek begonnen naar het mogelijk onderbrengen van illegalen door de met Refugium samenwerkende Stichting Steunpunt Vluchtelingen De Pijp, die de beschikking heeft over tien slooppanden van de deelraad.

In een reactie op het artikel over het onderzoek van de politie naar de mogelijke betrokkenheid van de actiegroep Autonoom Centrum bij de brandstichtingen in het Grenshospitium voor asielzoekers in Amsterdam-Zuidoost, laat het Platform Illegale Vluchtelingen weten dat het vindt dat De Telegraaf zich mede schuldig maakt aan een hetzeachtig klimaat tegen asielzoekers en tegen die organisaties die de belangen van asielzoekers behartigen.

PERS-SELECTIE
Aktuele informatie uit dagbladen

~~Binnenlandse Veiligheidsdienst~~

info ☎ nr: dag: WOENSDAG datum: 21-7-1993 NR : 93/134

Telegraaf, 21-7-'93

Bij politie-onderzoek naar brand Grenshospitium

Autonoom Centrum op de korrel

door Joost de Haas
en Martijn Koolhoven

AMSTERDAM, woensdag

De Amsterdamse politie onderzoekt de mogelijke betrokkenheid van de actiegroep Autonoom Centrum bij brandstichtingen in het Grenshospitium voor asielzoekers in Amsterdam-Zuidoost.

Dit gebeurt in het kader van een onderzoek naar een brandstichting op 5 juli j.l. Woordvoerder Klaas Wilting heeft dit bevestigd. De Criminele Inlichtingen Dienst (CID) en de Politie Inlichtingen Dienst (PID) zijn betrokken bij het onderzoek. De PID fungeert als informatiebron voor de Binnenlandse Veiligheidsdienst (BVD).

De leiding van het Grenshospitium zegt over aanwijzingen te beschikken dat het Autonoom Centrum de aanstichter is van de voortdurende onrust in de inrichting waar kansloze asielzoekers worden opgesloten. De directie vreest binnenkort nieuwe uitbarstingen van geweld.

Een woordvoerder van de actiegroep ontkent iedere betrokkenheid bij de onrust en de brandstichtingen.
Het Autonoom Centrum eist de sluiting van het Grenshospitium en wil dat de grenzen opengaan voor alle vluchtelingen.

Evenals de terreurgroep RaRa verzet het Autonoom Centrum zich tegen het vluchtelingenbeleid.

Uit onderzoek van deze krant blijkt dat de penningmeester van het Autonoom Centrum, Willem van de S. (34), in hetzelfde pand woont als RaRa-activist René R. (35).

Ook heeft Van de S. zitting in het bestuur van een door René R. opgerichte stichting, zo blijkt uit het handelsregister van de Kamer van Koophandel in Amsterdam.

Een vriendin van R., ex-RaRa-verdachte Henneke H. (39), werkt voor het Platform Illegale Vluchtelingen, waartoe ook het Autonoom Centrum behoort.

René R. blijkt daags na de door Revolutionaire Anti Racistische Actie (RaRa) gepleegde bomaanslag op het ministerie van Sociale Zaken, begin juli, naar het buitenland te zijn vertrokken. Advocaat mr. P.H. Bakker Schut weigert te zeggen waar R. verblijft.

In een 'Kommunikee' verklaarde RaRa de bomaanslag te hebben gepleegd uit protest tegen de 'jacht op illegalen' en het 'racistische vluchtelingenbeleid'.

Klaas Wilting doet in het belang van het onderzoek 'geen mededelingen' over het natrekken van de connecties tussen de activisten.

Het VVD-Tweede-Kamerlid Hans Dijkstal in een reactie tegenover deze krant: „Uw bevindingen over het Autonoom Centrum, RaRa-activisten en andere groepen duiden op een veel grotere mate van organisatie dan tot nog toe werd aangenomen, het is een andere vorm van georganiseerde misdaad en dat geeft reden tot grote bezorgdheid. Ik ga er vanuit dat de bewindslieden van Binnenlandse Zaken en Justitie alles op alles zetten om de opsporing ter hand te nemen. In het najaar zal mijn fractie hierop terugkomen, ik verwacht dat de bewindslieden dan de Kamer zullen informeren."

René R. werd in 1989 in hoger beroep door het gerechtshof in Amsterdam veroordeeld tot achttien maanden waarvan zes voorwaardelijk wegens een mislukte aanslag op paspoortfabrikant Elba in Schiedam. R. ging voor de overige zes ten laste gelegde aanslagen vrijuit. Het bewijs daarvoor was volgens het hof onrechtmatig verkregen omdat bij de huiszoeking procedurele fouten waren gemaakt.

Nieuwsblad v.h. Noorden, 17-7-'93

'BVD'

Voor de zoveelste keer werden wij opgeschrikt door een aanslag zoals gepleegd door de RaRa (d.d. 1-7-'93). Zelden heeft iemand voor honderd procent ongelijk.

Maar de manier waarop men zijn recht wil halen, kan beslissend zijn voor het wel dan niet verkrijgen van enig resultaat.

Een deel van onze volksvertegenwoordiging wil de Binnenlandse Veiligheids Dienst ontheffen van het onderzoek, om dit dan over te dragen aan de politie.

Wil men op die manier de BVD tijd en gelegenheid geven om nog wat vaker op te treden als bewakers van mensen als mevrouw Rost van Tonningen? Kom nou!

Die tachtigjarige grootmoeder daar in Velp kent heus wel het verschil tussen een stuiver en een dubbeltje.

Zij heeft geen padvindertjes nodig om de straat over te steken en zij redt zich heus wel zonder de BVD.

Als de heren van de BVD bedenken, dat hun salaris wordt betaald met de belastingpenningen van het Nederlandse volk, dan zullen zij geen moeite hebben met een serieuze taakopvatting.

Assen, J. C. MAATHUIS

VOLKSKRANT 19-7-1993

Uitzetting

Ik ben verbijsterd dat de officier van justitie heeft besloten in de zaak-Rudaru niet tot vervolging van de betrokken marechaussees over te gaan.

Bij de Roemeense asielzoeker Rudaru werden op 10 april 1992 bij zijn uitzetting door de marechaussee mond, oren en neus dichtgetaped. Gevolg was een ernstige hersenbeschadiging met als consequentie levenslange invaliditeit.

Het was door de ernst van de zaak dat maanden na dato staatssecretaris Kosto, gedwongen door de publiciteit, alsnog enige openheid rond de gang van zaken op Schiphol moest geven. De commissie-Van den Haak werd gevraagd advies uit te brengen over het te voeren uitzettingsbeleid, met name op het punt 'toepassing van dwang en drang rond de daadwerkelijke uitzetting'.

De Roemeen kreeg als wrang douceurtje alsnog een vergunning tot verblijf.

Met man en macht probeerde men ondertussen het gebeuren te reduceren tot 'een betreurenswaardig incident' dat grondig zou worden uitgezocht. Op maandag 12 juli werd het vooronderzoek door het OM afgesloten met de conclusie dat de drie marechaussees niet aansprakelijk waren. Volgens de officier handelden zij binnen het kader van hun instructies en dan kun je de verantwoordelijkheid niet leggen bij de personen die binnen zo'n regime werken.

Order is order! Dat deze argumentatie vandaag de dag opnieuw straffeloos gebezigd kan worden, vervult mij met grote angst en woede.

'Tapen gebeurt nu niet meer', zegt de officier van justitie. Daarvoor in de plaats acht de commissie-Van den Haak het gebruik van geweldsmiddelen als dwangbuis, fixerende brancard, broekstok, getapede deken, en drogerende middelen toelaatbaar.

Hoe lang blijven we dit als maatschappij accepteren? Tot de volgende te strak getapede deken of te hoog gedoseerde spuit?

AMSTERDAM

Groene Amsterdammer 21-7-1993

René R.

In zijn Monitor-bijdrage 'De kringen rondom de BVD' in De Groene van 14 juli haalt medewerker Loek Zonneveld een aantal dingen door elkaar. Ik heb René R. inderdaad om een interview gevraagd. Dat was echter niet na, maar vóórdat zijn advocaat mr. P. H. Bakker Schut bij NRC Handelsblad een rectificatie eiste van het bericht dat op vrijdag 2 juli in deze krant verscheen.

Verder schrijft Zonneveld dat NRC-journaliste *'Marion van Rooyen'* (ik neem aan dat hij mij bedoelt) *'intern'* zou hebben *'toegegeven dat zij de ontboezemingen van René R. over zijn nieuwe leven uit haar duim had gezogen'*. Waar en tegen wie ik dit zou hebben *'toegegeven'* maakt hij niet duidelijk. Logisch, want er viel ook niets toe te geven.

Vervolgens koppelt Zonneveld mijn veronderstelde *'duimzuigerij'* aan de mededeling dat ik *'geprobeerd'* zou hebben *'door te dringen'* bij radicaal links in Amsterdam. Voor de goede orde: ik ben met zoveel mogelijk mensen gaan praten voor een artikel over 'de beweging'. Daar is weinig stiekems aan. Het is 't gewone journalistieke werk. Het spijt mij te moeten vaststellen dat Zonneveld dit journalistieke principe niet zelf heeft toegepast. Hij heeft in ieder geval niet de moeite genomen met mij te spreken.

In mijn artikel van 9 (en niet 8) juli zou ik *'teleurgesteld'* hebben geconstateerd dat journalisten worden bejegend met de houding van de schelp die zich sluit. 'Teleurgesteld' constateer ik slechts dat er journalisten zijn die zich lenen voor het verspreiden van onzin.

Amsterdam,
MARJON VAN ROYEN

D2

Binnenlandse Veiligheidsdienst
Afdeling Relaties en Open Bronnen

D A G S E L E C T I E 16 JULI 1993

De kringen rondom de BVD

Opnieuw protest tegen ,,mishandeling gevangenen'' op Antillen

Opvoeding

De Groene Amsterdammer, 14-7-1993

Monitor

De kringen rondom de BVD

Op vrijdag 2 juli wist *NRC Handelsblad* te melden dat de in 1989 veroordeelde en in 1990 ('op grond van vormfouten') weer vrijgelaten verondersteelde Rara-activist *René R.* een van de hoofdverdachten is van de bomaanslag op het ministerie van Sociale Zaken. Bronnen zijn 'kringen rondom de BVD' en 'een BVD-zegsman', die zeggen – net als in 1991 na de bomaanslag op het huis van Kosto – precies te weten welke personen achter deze aanslag zitten. René R. dus als eerste. Zijn vriendin zou de meest recente Rara-verklaring hebben geschreven. René R. ontkent, aldus nog steeds NRC. Hij zou 'een nieuw leven zijn begonnen'.

Toen R.'s advocaat, *Pieter Herman Bakker Schut*, bij de krant een rectificatie eiste, reageerde de NRC-redactie geschrokken. Men bood René R. een interview aan. Bakker Schut: 'Mijn cliënt voelt er niets voor om mee te doen met het "maken" van nieuws. Eerst creëert NRC een zogenaamd nieuwsfeit door onhoudbare beschuldigingen te uiten en vervolgens mag mijn cliënt op het daardoor voor NRC ontstane probleem reageren.'

Bleef het intrigerende vraagstuk van de bronnen. De BVD-zegsman bleek onvindbaar. En wat zijn precies 'kringen rondom de BVD' – de tuinman van BVD-directeur Docters van Leeuwen misschien? Tegenover Telegraaf-journalist *Joost de Haas* ontkende een BVD-woordvoerder in ieder geval 'pertinent de bedoelde beschuldigingen te hebben gedaan'.

Intern heeft NRC-journaliste *Marion van Rooyen* toegegeven dat zij de ontboezeming van René R. over zijn 'nieuwe leven' uit haar duim heeft gezogen. Ze had geprobeerd door te dringen bij radicaal links in Amsterdam, maar – constateerde ze teleurgesteld in een beschouwing op 8 juli in NRC – 'de beweging sloot zich weer als een schelp'. De dag daarvoor had NRC in een zevenregelig berichtje (dit keer uiteraard niet op de voorpagina) erkend dat de mededeling dat R. 'een ander leven zou zijn begonnen' niet rechtstreeks van hem afkomstig is, maar 'een algemene constatering is van R.'.

Bakker Schut heeft de zaak ondertussen gedeponeerd bij de geplaagde BVD-directeur Docters van Leeuwen en bij verantwoordelijk minister Dales. Wanneer NRC rectificatie blijft weigeren en er geen BVD-zegsman als de genoemde bron opduikt, overweegt R.'s advocaat een zogeheten bodemprocedure ter verkrijging van schadevergoeding. (loek zonneveld)

NRC-HANDELSBLAD, 9-7-1993

Jonge radicalen delen slechts een 'soort gevoel'

De BVD spreekt over het 'Umfeld van RARA'. Autonomen, anti-imperialisten, krakers of radikaal links — al meer dan vijftien jaar leeft in ons land een beweging die zich niet in definities laat vangen. Wat is er veranderd? Wat is er gebleven? „Het is geen beweging, meer een gevoel."

Door onze redacteur
MARJON VAN ROYEN

AMSTERDAM/ UTRECHT, 9 JULI. Nee, die verklaring van RARA hebben ze nog niet gelezen. Hoeveel, tien velletjes? Pff, veel te lang. Bij de info-winkel beneden liggen stapels van dat soort moeilijke teksten. „Ik wou dat ik zoiets ooit in één avond kon lezen", zegt Anne (19). „Ach", valt Jan (23) haar in de rede. „Die dure woordkeuze. Dat is gewoon elitevorming."

Vijf bleke gezichten in een donkere ruimte. Als nieuwe aardappeleters zitten ze om de tafel waarboven slechts één peertje brandt. Buiten schijnt de zon op de Utrechtse Ganzenmarkt. Binnen een ruimte vol flesjes, stoelen, dozen. Een winkelkarretje hangt hoog tegen de balken gesjord. De schijnbaar ongerichte verzameling straatprullaria die al meer dan een decennium onderdak vindt in het interieur van elk 'kraakpand' heeft ook hier een vaste plaats gekregen.

Anderhalf jaar geleden hebben ze dit pandje op de stad veroverd. Met balken, karton en hout zijn kamers gebouwd. De opslag van een voormalige beddenwinkel is hun ruimte geworden. De gesprekken gaan over het Utrechts kadaster en de bus naar de flikker-demo in Berlijn die niet kwam. En over het kraakspreekuur in de wijk Lombok dat vanavond voor het laatst wordt gehouden: „Het zit daar nu helemaal volgekraakt."

De bom die vorige week een deel van het ministerie van Sociale Zaken verwoestte lijkt lichtjaren van hen verwijderd. Het is gewoon óók een actie. Een 'heftige' actie, dat wel. Niet zoals een paar verfbommen tegen een kantoor van Centrum Partij. „Hún actie komt wel in de krant", stelt Willem (23) vast met een tikkeltje afgunst. Maar wat zouden ze er verder nog over moeten zeggen? Hun instelling is praktisch. Gewoon in je eigen leven 'iets doen waar je tegenaan loopt'. En iedereen doet het op zijn of haar eigen manier. „Je sluit elkaars acties niet uit. Ook al ben je het misschien niet altijd met de methode eens", zegt Willem.

Voor de *burgo's* is het soms moeilijk te vatten. 'De' beweging bestaat niet. Ze geven geen officiële verklaringen uit, hebben geen vaste structuren. Je kunt geen 'lid' worden, er is geen 'program', er zijn zelfs geen regels: „Je leeft niet voor de beweging, maar je beweegt in je leven. Je knokt voor een goed leven voor jezelf en voor anderen ofzo", probeert Jan het onnoembare uit te leggen.

Overal in Nederland bestaan ze. Groepjes jongeren in kraakpanden, aangekochte panden, café's, alternatieve boekwinkels, groentenwinkels of gereedschapsuitleen. Verschillende mensen, die met verschillende dingen bezig zijn: milieu, anti-militarisme, derde wereld, vluchtelingen, kraken. Samen bevolken ze de planeet die 'beweging' wordt genoemd. „De enige overeenkomst is een soort gevoel", zegt Jan. „Je denkt een beetje hetzelfde. Je helpt elkaar. Maar je zit er niet de hele dag over te discussiëren."

Gut, hoe ging dat bij hem. Je bent gewoon tégen, op school word je punk en je gaat in een kraakpand wonen. „Je hebt bepaalde ideeën dat de wereld van iedereen is en dat iedereen hier moet kunnen wonen." Dan heb je de staat of hoe het ook heet. Die zeggen dat illegalen en asielzoekers profiteurs zijn en weg moeten. „Er is een hetze aan de gang, ook tegen de jongeren." Tempobeurs, bijstand weg, het Jeugdwerkgarantieplan. „Volkomen een luchtkasteel", zeggen de gezichten rond de tafel. Jan is 'principieel baan-loos'. Wim studeert en is 'free-lance' kraker. Anne werkt in het kraakcafé. „We hebben dus genoeg te doen."

Op 8 mei zijn ze naar de jongerendemonstratie in Den Haag gegaan. Het ME-optreden verbaasde hen niet. „Je hebt toch wat meer ervaring met klappen", zegt Jan. Wat doe je dan, je verdedigt je en roept niet: 'geen geweld'. „Het was toch wel gaaf om te zien hoe die studentjes ook opeens uit woede stenen pakten", zegt Willem en rolt een shaggie.

Soms lijkt het of er nooit een geschiedenis heeft tussengezeten. In hun praktische instelling, gebrek aan capsones lijken ze een kopie van de vroege krakers begin jaren tachtig zoals die beschreven staan in het boek 'Bewegingsleer' van de schrijversgroep Bilwet. Hierin wordt de geschiedenis van de Amsterdamse kraakbeweging van binnenuit beschreven. Het

'Je leeft niet voor de beweging, maar je beweegt in je leven'

was de tijd van 'retteketet we zijn gekraakt'. De tijd van het barrikaderen van kraakburcht De Groote Keyser, de tanks in de Vondelstraat, de massale rellen.

Later wordt het de tijd van het grote vergaderen. De eindeloze *dsky*'s zoals het in het toenmalige weekblad Bluf! heette. De organisatievorm, de actiemiddelen, het waarom en het waarnaartoe? En dan komt ook de 'bonzenwaan'. Een klein clubje uit de Staatsliedenbuurt begint de beweging te terroriseren. Ze voeren 'zuiveringen' door en plakken gezichten van hun kameraden op posters met de tekst 'verraders' door de stad. Mensen worden in hun huizen bedreigd en mishandeld. Ten slotte werd het handjevol bonzen letterlijk de beweging uitgeramd.

De beweging heeft zich verspreid. Een deel is afgehaakt. Anderen werden actief op nieuwe terreinen. „Ze zijn bereid tot iedere solidariteit", schrijft Bilwet. „Ze koken ervoor in hun restaurants, zetten kollektebussen op de bars van hun koffieshops, bezoeken benefiets." De 'prikactie' werd de nieuwe radicale actievorm. „Wij wilden geen verandering in de defensiebegroting", zegt een actievoerder van de antimilitaristische groep Onkruit in het boek Bewegingsleer. „Door een geheim te stelen wordt het openbaar. Door iets kapot te maken is het kapot. Dat was het soort verandering dat wij wilden."

In het Amsterdamse kraakcafé Vranckrijck hangen de schaduwen van de oude beweging. De muren volgepleisterd met Shell uit Zuid-Afrika, gevangen Basken. Jong en oud vermengen zich in hun tijdloze *survival-outfits* van mossige kleren, viltige haren. Maar er is geen heimwee, geen nostalgie. „Je merkt dat vooral de politie ervan heeft geleerd", zegt een jonge kraker. „Zodra je een bedspiraal tegen de deur hebt gelast komen ze bij een ontruiming met de ME". Hij haalt zijn schouders op onder zijn leren jas. „Ja, en wat doe je dan?"

Met de bonzen is afgerekend, er is geen 'voorhoede', geen groepen die 'de beweging' naar hun hand willen zetten. Geen documenten meer, zoals ten tijde van de groep in de staatliedenbuurt waarin de 'gehaktballen van de beweging' wordt voorgeschreven waar het naartoe moet. Een blad als het Amsterdamse NN veeleer een tam tam, een vergaarbak voor nieuwtjes dan een disdussieplatform voor 'de beweging.'

In deze 'diffuse' situatie ontploft de nieuwe RARA-bom. De knal wordt gevolgd door lange teksten. „Die bom is als het luiden van de kerkklokken voor de preek", zegt een oude kraker. De 'kommunikees' die elkaar in ijltempo opvolgen, lijken dan ook vooral op 'de beweging' gericht. „Links (..) is nauwelijks nog bij machte iets zinnigs over de lippen te krijgen", schrijft RARA. De groep beseft dat 'een nieuwe golf van massaal radicaal verzet niet per proclamatie is af te roepen'. Toch besluit ze haar preek met de hoop dat de bom hieraan bijdraagt.

En hier zit hem de tragiek van RARA. Aan de jongeren gaat de preek volledig voorbij. De ouderen halen geërgerd hun schouders op. De plotselinge toesnellende stroom journalisten wordt weliswaar klassiek bejegend met de houding van de schelp die zich sluit. Toch is het niet voor niets dat een groep als het Amsterdamse Autonoom info/axie centrum in een drieregelig ANP-bericht stelt dat de aanslag „niets bijdraagt aan de positie van illegalen." Door hard werken en taaie actie is het deze groep gelukt het Amsterdamse grenshospitium voor asielzoekers op de politieke agenda te krijgen.De Haagse aanslag werd in isolement voorbereid, maar de consequenties zijn voor de hele beweging.

D2

DAGSELECTIE 7 JULI 1993

Klachten over langzaam en slecht werk van de BVD zijn niet nieuw

ALG.DAGBLAD, 7-7-1993

Klachten over langzaam en slecht werk van de BVD zijn niet nieuw

door KAREL BAGIJN

ANALYSE

DEN HAAG — De Binnenlandse Veiligheidsdienst (BVD) zou veel creatiever te werk moeten gaan. De dienst, die enkele jaren geleden intern is gereorganiseerd, opereert te traditioneel en moet nieuwe methoden ontwikkelen om informatie over 'staatgevaarlijke ontwikkelingen' te vergaren.

Dat stellen politiemensen van de grote korpsen die de afgelopen jaren bij onderzoeken naar onder andere door RaRa opgeëiste aanslagen samenwerkten met de BVD. Een politieman, die anoniem wenst te blijven: „Je kunt het vergelijken met de aanpak van de zware drugscriminaliteit. Ons doel was altijd het pakken van de boeven en de verdovende middelen. Nu zijn wij ons ook op andere facetten gaan richten.

„Het in beslag nemen van criminele vermogens bij voorbeeld, waarvoor de politie de Bureaus Financiële Ondersteuning heeft opgericht om te onderzoeken hoe criminelen in hun portemonnee kunnen worden getroffen. Daar zijn zij namelijk het meest gevoelig voor. Je moet alert blijven. Nieuwe tijden vragen nieuwe ideeën."

De klacht dat de BVD te langzaam werkt en niet tijdig inspeelt op nieuwe trends is niet nieuw. Al in de jaren zeventig had de dienst geen enkel inzicht in de treinkapingen en gijzelingen door Zuidmolukse activisten. Voor de autoriteiten waren die gebeurtenissen in Drenthe en Amsterdam grote verrassingen omdat het BVD niet was gelukt te infiltreren in de extremistische groepjes.

In de jaren tachtig was de BVD ook weinig succesvol in zijn pogingen de krakersbeweging binnen te dringen. Die beweging werd toen gezien als 'een gevaar voor de democratische rechtsorde'. Met grote precisie werden regelmatig de foute infiltranten uitgekozen die het gesprek met de BVD-contactpersoon op de band opnamen en daarna meteen naar de pers liepen.

Zoals een paar jaar geleden het geval was in Wageningen, waar de BVD meer te weten wilde komen over de actiegroep De Ziedende Bintjes. Een tijdje daarvoor vertrok een Pakistaanse atoomgeleerde naar zijn land met waardevolle informatie voor de ontwikkeling van kernwapens.

Premier Lubbers heeft zich nu ook in bedekte termen kritisch uitgelaten over de BVD. In het tv-programma NOVA zei hij het afgelopen weekeinde over de RaRa-aanslag op het ministerie van sociale zaken: „De BVD heeft niet stilgezeten. De dienst heeft wel bepaalde inzichten opgeleverd over wie het zouden kunnen zijn. Maar het was onvoldoende om het te voorkomen. Nu gaan er ook politiemensen aan de slag en dat lijkt mij heel goed." Lubbers voegde daar aan toe dat 'je intern kritisch moet zijn, maar naar buiten je mensen moet beschermen'.

Het Tweede-Kamerlid Lankhorst (GroenLinks) vindt dat Lubbers zijn kritiek openbaar moet maken. „Is de indruk juist dat het minder aan voldoende informatie over de groep RaRa-activisten ontbreekt, maar meer aan hard bewijsmateriaal", stelt hij in schriftelijke vragen aan de premier.

Daarmee snijdt hij een handicap voor de BVD aan, die ook al door de Haagse hoofdofficier van justie, mr J. Blok, is gesignaleerd in een boekje over criminele inlichtingendiensten: „Strafvorderlijk zijn er bezwaren wanneer uitsluitend de BVD zich zou bezighouden met het verzamelen van inlichtingen die tegen criminele informatie aanliggen, of geleidelijk overgaan in criminele informatie.

„Juist omdat de BVD geen opsporingsbevoegdheid bezit, heeft criminele informatie van de dienst geen bijzondere bewijskracht. De rechter zal het bewijsmateriaal anders waarderen. Hiermee is niet gezegd dat informatie van de BVD in een strafprocedure geen betekenis heeft. Als startpunt van een strafrechtelijke vervolging kan het uitermate geschikt zijn."

Dat betekent wel dat de BVD op basis van wederzijds vertrouwen met zijn informatie naar de politie zal moeten. En aan dat vertrouwen heeft het nog wel eens ontbroken omdat de politie meende dat de verstrekte informatie te vrijblijvend was.

DE VOLKSKRANT, 7-7-1993

RARA-brief bevat evenveel wijsheid als RARA-bom

De RARA-actie is uiteraard alom afgekeurd, maar menigeen acht de open brief van de actiegroep wel een complimentje waard. Vreemd, concludeert Jeroen Trommelen na het lezen van de tien velletjes.

NEDERLAND is een egalitair land. Wie zijn of haar hoofd boven het maaiveld steekt, .. wordt in het belang van de eigen veiligheid snel naar beneden getrokken. Dat is saai, maar ook nuttig en charmant. Nederlanders voeden elkaar permanent op. Ze prijzen, straffen en corrigeren, zodat alles met mate, in proportie, en op zijn eigen tijd gebeurt.

Een mooi voorbeeld van nationale pedagogiek was de manier waarop gereageerd is op de bomaanslag van RARA op het gebouw van Sociale Zaken, op 1 juli. Het in de lucht laten vliegen van een kantoorgebouw is geen correcte methode van actievoeren, vond iedereen. Maar tegelijkertijd werd RARA bijna bedolven onder de lof over de hoogst intellectuele verklaring die na de aanslag werd rondgestuurd. Goed verhaal, geen bombastisch taalgebruik, overtuigend stuk, mooi denkwerk, zeiden de tekstwetenschappers, ongehinderd door journalistieke tegenwerping.

De reactie is verklaarbaar, maar ook een beetje vreemd. Zou de lof minder zijn geweest wanneer een nachtwaker van Sociale Zaken het verkeerde toilet had gebruikt, de bom per ongeluk had laten afgaan en er dus doden gevallen zouden zijn? Waarschijnlijk wel. Want zo intellectualistisch is de RARA-tekst nou ook weer niet. Sterker nog; het onzingehalte is hoog en er wordt wel degelijk een hoop bombarie in geproduceerd.

Dat gebeurt trouwens al snel wanneer alle problemen van de wereld in tien kantjes worden behandeld, laat staan wanneer dat in één zin gebeurt. Citaat: '.. De politieke kaste opereert op een bepaalde manier in een niemandsland. Verstrikt als ze geraakt zijn in de dynamiek van de Europese eenwording is er meer sprake van crisismanagement dan van een *happy end* nu de ballast van de koude oorlog eindelijk overboord gegooid kan worden.'

Ook wat er niét staat, is zorgelijk en het vermelden meer dan waard. Er is een opvallend verschil tussen de laatste verklaring en het RARA-stuk dat in november 1991 na de aanslag op staatssecretaris Kosto werd rondgestuurd. Toen nam de actiegroep nog een alternatieve oplossing voor het asiel- en vreemdelingenbeleid voor haar rekening. Dat was wel zo eerlijk: wie een bom gooit, moet minstens een antwoord hebben op de vraag wat hij dan wèl wil. Zeker wanneer de bommen gericht zijn tegen beleid, en niet tegen personen.

De oplossing was dat 'armoede' een erkende vluchtgrond zou worden. Politieke en economische vluchtelingen zouden onder geen beding meer mogen worden teruggestuurd. De internationale economische orde moet 'fundamenteel' worden gewijzigd en 'op weg daarheen' zou Nederland alvast 'vrije toegang geven voor vluchtelingen tot de noodzakelijke financiële, juridische, sociale, educatieve en medische voorzieningen.'

Dat is klare taal. Even duidelijk is dat geen land ter wereld voor zo'n oplossing zal kiezen, en dat zelfs de arme landen en vluchtelingen raar zouden opkijken wanneer Nederland haar beleid in deze richting zou bijstellen. In een redelijke discussie is het argument waarschijnlijk geen lang leven beschoren, en erg intellectueel oogt de oplossing ook al niet.

In de nieuwe brief van RARA wordt dit bezwaar kennelijk onderkend, want hierin doet de actiegroep helemaal niet meer aan oplossingen. Moet de Dienst Inspectie Arbeidsvoorzieningen worden afgeschaft? Mogen illegalen dan ongehinderd door werkgevers worden uitgebuit? Of is de hele wereld nog steeds welkom bij alle collectieve voorzieningen in Nederland? RARA houdt er wijselijk zijn mond over.

Vervolgens is het niet zo moeilijk meer om het vreemdelingenbeleid van Kosto, het Europa-beleid en het WAO-beleid eens flink te kraken. Wie de krant leest weet dat daar alle aanleiding voor is, en wie een paar pagina's doorbladert, ziet dat in de commentaren ook gebeuren.

De cruciale vraag is of bommen wel zo geschikt zijn voor, zoals in de laatste brief staat, '.. het openbreken van vastgeroeste verhoudingen' en het forceren van doorbraken 'om de noodzakelijke ruimte te bevechten waarin een politieke en culturele tegenbeweging zich verder kan ontwikkelen en tot een tegenmacht kan uitgroeien.'

Waarschijnlijk niet, zoals uit de RARA-acties zelf blijkt. Een kleine evaluatie van eerdere aanslagen zou op zijn plaats zijn geweest, maar die ontbreekt ook al in het laatste *kommunikee*. De karakteromslag die staatssecretaris Kosto heeft doorgemaakt na de bom onder zijn woning doet toch niet echt verlangen naar méér. Als de bommen al ergens ruimte voor hebben gemaakt, is dat waarschijnlijk voor een versnelde polarisatie in de vreemdelingendiscussie.

Zowel in 1991 als vorige week hebben de meeste organisaties voor vluchtelingen en migranten zich gedistantieerd van de RARA-methode. Dat hadden ze niet mogen doen, want nu liggen ze er bij de actievoerders ook uit.

Het waren 'Pavlov-reacties, uit vrees geëxcommuniceerd te worden uit de invloedssferen waar (hoe marginaal ook) nog politieke invloed uitgeoefend kon 'worden', meldt de laatste brief, waarin ook alle andere kritiek wordt weggewoven. 'Ook ter linkerzijde wist iedereen opeens weer wat hij en zij niet wil: niet met bommen, niet op personen, niet zo en vooral niet op dat moment.'

Zo is het. Wie zich daar niets van aantrekt, raakt vanzelf nog verder gemarginaliseerd, 'opereert op een bepaalde manier in niemandsland' en zal steeds grotere bommen moeten leggen om nog gehoord te worden. Een reden te meer om er maar mee op te houden, lijkt me.

Jeroen Trommelen is redacteur van *de Volkskrant*.

ANP. 6-7-1993

BOM

Groen Links eist opheldering over opsporing RaRa

DEN HAAG (ANP) - Groen Links eist van minister-president Lubbers dat hij opheldering geeft over het doen en laten van de BVD in verband met de opsporing van RaRa-activisten. Dat blijkt uit schriftelijke Kamervragen die Peter Lankhorst (Groen Links) dinsdag aan Lubbers heeft gesteld.

Aanleiding voor de vragen is het gesprek van Lubbers met NOVA-interviewer Paul Witteman afgelopen vrijdag. Lubbers stelde daarin met betrekking tot de BVD dat ,,je intern kritisch moet zijn en naar buiten toe je mensen moet beschermen''. De vraag van Witteman of dat zo in de praktijk ook is gegaan, antwoordde Lubbers bevestigend.

Lankhorst vraagt Lubbers nu de interne kritiek, die er blijkbaar op de BVD is, openbaar te maken. Dan kan volgens Lankhorst een afgewogen oordeel worden gevormd over de verantwoordelijkheid van de ministers van justitie en binnenlandse zaken met betrekking tot de opsporing van RaRa.

Ook wil Lankhorst weten waarom de minister-president de indruk wil wekken dat bij de opsporing van door RaRa opgeeiste bomaanslagen tot nu toe alleen de BVD betrokken is geweest. Volgens Groen Links heeft het aantal politie- en justitie-ambtenaren dat bij de onderzoeken betrokken is geweest het aantal BVD-ambtenaren ver overtroffen. Lankhorst vraagt Lubbers dat te bevestigen.

In het tv-gesprek stelde Lubbbers: ,,De BVD heeft niet stilgezeten. De dienst heeft wel bepaalde inzichten opgeleverd over wie het zouden kunnen zijn. Probeert dat ook te volgen. Maar onvoldoende om het te voorkomen. Nu gaan er dus ook politiemensen aan de slag. Dat lijkt me heel goed. Gaan er ook eens andere mensen in komen''.

Naar aanleiding van die uitlatingen wil Groen Links van Lubbers weten of de indruk juist is dat het aan voldoende informatie over de groep RaRa-activisten niet ontbreekt, maar wel aan hard bewijsmateriaal.

Ook het VVD-Kamerlid Dijkstal heeft twijfels over het onderzoek naar RaRa. ,,Ik heb de indruk dat de terreurbestrijding niet efficient genoeg is georganiseerd. De BVD is attent, maar ik heb niet de overtuiging dat ze materiaal op tijd aan de politie geven. De politie is op haar beurt niet zo georganiseerd dat ze die informatie kan verwerken.''

Volgens Dijkstal is de BVD geen opsporingsinstantie. ,,Ze proberen in beeld te brengen wie er in een organisatie zit. Dat is meestal niet hard genoeg voor bewijs. De politie zou makkelijker toegang moeten krijgen tot informatie'', vindt Dijkstal. ,,Gegevensuitwisseling verloopt moeizaam. Machtsstrijd is een oud probleem, niet bevorderlijk voor efficiente opsporing. Bij de politie blijkt het moeilijk om langdurig een groep mensen vrij te maken.'' Volgens een politiewoordvoerder van Haaglanden zijn er geen problemen met de samenwerking en informatie-uitwisseling.

-VERVOLG-

Dijkstal kan zich in verband met de oprichting van de vijf speciale teams voor de aanpak van zware criminaliteit voorstellen dat er ook een team voor terreurbestrijding komt, waar de BVD in participeert. Dijkstal is van mening dat de verantwoordelijke bewindslieden ter verantwoording moeten worden geroepen, als er binnen enkele maanden geen resultaat is geboekt na de aanslag op Sociale Zaken.

De stelligheid van BVD-hoofd Docters van Leeuwen na de aanslag op het ministerie van justitie en het huis van staatssecretaris Kosto november 1991, dat de BVD de RaRa-groep bij benadering kende, heeft veel weerstand gewekt. Als de BVD de groep destijds kende, waarom zijn er dan nooit verdachten aangehouden en hoe heeft de aanslag vorige week dan kunnen gebeuren.

Chef H. Trip van het bureau zware criminaliteit van de politie Haaglanden zegt dat de politie zich desondanks niet in haar hemd gezet voelt. ,,Het is uiteraard niet leuk dat het zich weer herhaald heeft. Maar het gaat hier niet om biljartvereniging Ledenlust waarvan je de ledenadministratie in beslag kunt nemen.'' De politie houdt echter ook rekening met een wisselende groep RaRa-activisten.

Volgens Trip is het niet uitzonderlijk dat er nog geen mensen zijn aangehouden. ,,Dat lukt soms ook niet bij criminele opsporingen. Je hebt overtuigend bewijs nodig. Dat is nog niet gelukt. Deze groepering pleegt aanslagen met grote tussenpozen. Van iedere zichtbare activiteit leer je iets, maar dat zijn er relatief weinig.''

Binnenlandse Veiligheidsdienst

Afdeling Relaties en Open Bronnen

DAGSELECTIE 6 JULI 1993

RaRa kondigt in brief nieuwe aanslagen aan

HAAGSCHE-COURANT, 5-7-1993

RaRa kondigt in brief nieuwe aanslagen aan

Den Haag – De actiegroep RaRa, die de verantwoordelijkheid heeft opgeëist voor de bomaanslag op het ministerie van sociale zaken en werkgelegenheid, gaat door met acties. „In deze tijd (...) is het een eerste vereiste dat er een radicale, permanente en compromisloze oppositie bestaat. In dat politieke krachtenveld proberen we in te breken met middelen die niemand kan negeren", schrijft RaRa in een nieuw uitgebreid communiqué.

Het communiqué is gisteravond getoond in het actualiteitenprogramma Brandpunt. In de brief wordt ingegaan op onder meer de binnen- en buitenlandse politiek, het asiel- en wao-beleid, de jongerenrellen op 8 mei, de Europese eenwording en de Derde Wereld. RaRa strijdt volgens de verklaring voor een samenleving die een toekomst biedt voor iedereen. Dr. F. Wester van de katholieke universiteit in Nijmegen sprak in Brandpunt van 'een gedegen en rationeel verhaal'.

Volgens Wester zijn er blijkbaar 'denkers' en 'doeners' bij RaRa. „De denkers volgen het beleid en kunnen dit soort stukken schrijven en de doeners zijn in staat bommen te maken en te infiltreren".

Alle ambtenaren van het ministerie van sociale zaken zijn inmiddels weer in het getroffen gebouw aan het werk. Alleen de vierde etage, het doelwit van de aanslag, is nog niet in gebruik.

NRC-HANDELSBLAD, 5-7-1993

RARA is vooral teleurgesteld in links

Door een onzer redacteuren

ROTTERDAM, 5 JULI. Boos op rechts, teleurgesteld in links maar vooral op zoek naar een nieuwe achterban. Dat is de teneur van het bijna tien kantjes tellend 'Kommunikee' van RARA dat dit weekeinde openbaar werd gemaakt door Brandpunt. Het actieblad NN zal de tekst deze week in zijn geheel publiceren. RARA eiste in een eerdere verklaring de verantwoordelijkheid op voor de bomaanslag op het ministerie van sociale zaken vorige week donderdag.

Links in Europa is in grote verwarring gebracht, aldus het 'Kommunikee'. De auteur wijt deze verwarring voor een aanzienlijk deel aan buitenlandse ontwikkelingen. „De bevrijdingsstrijden in Latijns Amerika, Vietnam, Zuid-Afrika zijn voor veel mensen een inspiratiebron geweest, hebben geleid tot bewustzijn over de door het Westen georganiseerde uitbuiting en onderdrukking van de zuidelijke landen. Toch kan links qua internationale strijdperspectieven niet langer steunen op de vormen zoals we die in de jaren zeventig en tachtig hebben gekend. De bevrijdingsbewegingen en -strijden zijn van karakter veranderd. (...) Guerrillabewegingen hebben zich omgevormd tot legale organisaties en deels voor een parlementaire weg gekozen. (...) Nu de hoop op snelle revolutionaire veranderingen elders de grond in is geboord lijkt het ook afgelopen te zijn met de belangstelling. Solidariteitsbewegingen storten in rap tempo ineen of heffen zichzelf op omdat het werk erop zou zitten. Mandela is immers vrij, ANC en De Klerk zijn 'on speaking terms' en de verkiezingen staan voor de deur."

In de verklaring die direct na de bomaanslag bij Sociale Zaken bij Radio Rijnmond werd aangetroffen, uit de auteur rechtstreeks zijn of haar teleurstelling over de teloorgegane idealen en de lethargie van de strijdmakkers van toen. „Het overgrote gedeelte van de sprakmakende, zich vroeger links

PAG. 3 EENZAME STRIJD

voelende en noemende gemeente wentelt zich in de modderpoel van het zogenaamde linkse ongelijk. De ene na de andere jeugdzonde wordt opgebiecht, bereidwillig geregistreerd door kranten, talkshows en opiniebladen."

NRC-HANDELSBLAD, 5-7-1993

RARA ziet in dat ze er nu alleen voorstaat

Door een onzer redacteuren

ROTTERDAM, 5 JULI. In het 'Kommunikee' dat RARA dit weekeinde uitgaf wordt gepleit voor een nieuwe tegenbeweging. Dat pleidooi wordt echter gerelativeerd door een voor radicale actievoerders welhaast ongekend realisme. „Een nieuwe golf van massaal radicaal verzet zoals begin jaren tachtig, is niet in zicht", constateert de auteur. „Verzet valt niet per proclamatie af te roepen."

Onduidelijk blijft waar de nieuwe tegenbeweging dan vandaan zou moeten komen. Op menig strijdmakker van weleer hoeft niet meer te worden gerekend. „Een generatie van teleurgestelde en gefrustreerde dertigers/veertigers kruipt bij elkaar op schoot, om wederzijds te bevestigen dat het wel oké is, niet langer te strijden", stelt de auteur van de vorige week bij Radio Rijnmond bezorgde RARA-verklaring waarin de bomaanslag op Sociale Zaken werd opgeëist. Maar op de jongeren van vandaag rekent RARA ook niet. „Het is nog maar de vraag of de jongeren en studenten die op 8 mei jongstleden in Den Haag demonstreerden, velen onder hen voor het eerst, aldaar 'de politiek zijn ingemept' of dusdanig geïntimideerd zijn dat ze het voorlopig wel uit hun hoofd zullen laten om voor hun rechten te vechten", aldus het 'Kommunikee'. Als ze al niet eens voor hun eigen rechten vechten, dan zullen ze dat voor die van een ander ook niet licht doen, lijkt de achterliggende gedachte.

RARA probeert het vastgelopen schip van radicaal links weer vlot te trekken. „In deze tijd, waarin een consequent humanist al een politieke radicaal is, is het een eerste vereiste dat er een radicale, permanente en compromisloze oppositie bestaat. In dat politieke krachtenveld proberen we in te breken, met middelen die niemand kan negeren." Bomaanslagen zijn in deze zienswijze een manier om „compromisloze oppositie" te voeren „tegen een beleid en een politieke cultuur waarin slachtoffers vallen zonder dat er daders bestaan." De rechtvaardiging van het doelwit van gerichte acties luidt als volgt: „Beleid wordt bedacht en uitgevoerd. Door concrete mensen en concrete instanties".

Nu de romantiek van de revolutie in verre landen is verdwenen, zowel als concreet perspectief als als inspiratiebron voor links, zullen oppositionele krachten andere doelen en andere motivaties moeten zoeken. „Links in Europa is in zekere zin nu meer op zichzelf teruggeworpen, en zal zich in eerste instantie moeten wortelen in de eigen samenleving. Met meer aandacht voor de eigen ervaringen, geschiedenis, cultuur en traditie. Het bevechten van fundamentele veranderingen in de westerse maatschappijen is niet alleen van belang voor de zelfbeschikking van de landen in de 'Derde Wereld'; het gaat ook domweg om de levensvoorwaarden, de vrijheid en zelfbeschikking hier. In die zin: hun strijd, onze strijd, internationale solidariteit."

PAROOL, 5-7-1993

Brief van RaRa duidt op nieuwe aanslagen

(Van een verslaggever)
AMSTERDAM – De terroristische groep RaRa zal ook in de toekomst blijven actievoeren voor 'een menswaardige samenleving en tegen het vreemdelingen- en asielbeleid'. Dit schrijven de actievoerders in een 'kommunikee' dat is bezorgd bij het blad *NN*. Dat zal deze week de ruim negen pagina's lange verklaring afdrukken.

RaRa, dat zegt verantwoordelijk te zijn voor de aanslag op het ministerie van sociale zaken afgelopen donderdag, legt in de verklaring uit waarom de Dienst Inspectie Arbeidsverhoudingen doelwit is geweest van de aanslag. RaRa heeft medewerkers van de DIA, die tot taak heeft werkgevers met illegale werknemers op te sporen, willen laten voelen hoe het voor 'deze mensenjagers' is zich opgejaagd te voelen.

In de verklaring wordt ook gerefereerd aan andere zaken die de actievoerders een doorn in het oog zijn. 'Een racistische tweedeling' op de arbeidsmarkt waarvan de gastarbeiders van de jaren zeventig nu slachtoffer zijn geworden. Ze zijn 'weggedrukt tegen de onderkant van de maatschappij', aldus RaRa.

Een ander punt dat wordt aangeroerd, is de werkloosheid. Nadat tien jaar geleden werknemers in de WAO werden 'gekieperd' worden ze nu als 'profiteurs en simulanten tevoorschijn getoverd om de begroting van Sociale Zaken sluitend te krijgen'.

In de brief wordt kort verwezen naar de uit de hand gelopen studentendemonstratie 8 mei in Den Haag. Volgens RaRa zijn daar door de politie jongeren dusdanig 'geïntimideerd' dat ze het 'uit hun hoofd zullen laten om voor hun rechten te vechten'. Volgens RaRa heeft 'de internationale arbeidsdeling de Derde Wereld geruïneerd. De landbouwpolitiek heeft in de Derde Wereld geleid tot een ecologische ramp die de honger in de gebieden heeft veroorzaakt'.

Uit het pas uitgegeven boekje *Opening van zaken, een ander BVD jaarverslag*, geschreven door medewerkers van het Bureau Jansen en Jansen, blijkt dat de Binnenlandse Veiligheidsdienst (BVD) de afgelopen jaren direct contact heeft gezocht met personen die werden verdacht van nauwe banden met RaRa. Een medewerkster van het blad *Konfrontatie* werd door de BVD-er Van Erp benaderd met het verzoek 'van gedachten te wisselen' over een interview met RaRa-leden in het blad.

Annemiek, een vrouw die in 1988 werd gearresteerd op verdenking van betrokkenheid bij de brandstichtingen bij Makro-vestigingen, werd vier jaar later bij haar woning opgewacht door een rechercheur die haar had verhoord. Hij wilde met haar over RaRa praten. Hetzelfde gebeurde Connie, die werd aangesproken door een man die zich Vic noemde.

Jan kreeg bezoek van zijn ouders nadat een BVD-agent hen in een onderhoud had gezegd dat hun zoon contacten onderhield met vermeend RaRa-lid René R. en dat hij betrokken was bij de aanslag op de woning van staatssecretaris Kosto.

PAROOL, 5-7-1993

RaRa zinspeelt op nieuwe aanslagen

AMSTERDAM – De terroristische groep RaRa zal ook in de toekomst blijven actievoeren voor 'een menswaardige samenleving en tegen het vreemdelingen- en asielbeleid'. Dit schrijven de actievoerders in een 'kommunikee'. Pagina 3

R'DAMS DAGBLAD, 5-7-1993

RARA gaat door met acties

Den Haag – De organisatie Revolutionaire Anti-Racistische Actie (RARA) zal doorgaan met haar acties "op een manier waar niemand omheen kan." RARA stelt dit in een brief die gisteravond in KRO's Brandpunt werd getoond. De actiegroep zegt verantwoordelijk te zijn voor de bomaanslag, donderdag, op het ministerie van Sociale Zaken in Den Haag.
In de brief meldt RARA dat het „in deze tijd een eerste vereiste is dat er een radicale, permanente en compromisloze oppositie bestaat. In het politieke krachtenveld proberen we in te breken met middelen die niemand kan negeren."
De brief van RARA, die komende week wordt gepubliceerd in het links-radicale blad Konfrontatie, telt tien pagina's, waarin de binnen- en buitenlandse politiek uitvoerig wordt geanalyseerd. De brief gaat gedetailleerd in op thema's als het asielbeleid, de WAO-discussie, de Europese eenwording en de problemen van en in de Derde Wereld. RARA stelt geen enkele geloof meer te hebben in de linkse partijpolitiek. „Links is nauwelijks bij machte om iets zinnigs over de lippen te krijgen. We zullen door middel van acties ruimte moeten scheppen voor verandering."
Dr. F. Wester van de katholieke universiteit van Nijmegen, die eerdere verklaringen van RARA bestudeerde, noemt de brief „een gedegen politieke analyse." Volgens Wester heeft RARA in de brief een serieuze boodschap over te brengen. „Het is een heel rationeel verhaal. Van sommige punten zou ik zeggen: daar sta ik zelf achter. Er is geen sprake van bombastisch taalgebruik, geen gescheld. Een politiek commentator kan er een puntje aan zuigen."

TELEGRAAF, 3-7-1993

BUITENSPEL

Niet de Binnenlandse Veiligheidsdienst, maar de Haagse politie gaat de klopjacht op de RaRa-terroristen leiden, zo werd gisteren gemeld.

„Hoera!" riep zubiet de politicus Dijkstal, vooraanstaand lid van de Volkspartij voor Vrijheid en Demagogie. Niet zodra ontstaat de mogelijkheid om goedkoop te scoren of Dijkstal staat vooraan.

Maar helaas, het was weer eens een buitenspeldoelpunt: De procedure die in Den Haag gevolgd wordt, is namelijk de procedure die altijd gevolgd wordt. Het is niet meer dan vanzelfsprekend dat de Haagse politie het onderzoek leidt. De aanslag vond in Den Haag plaats, vandaar. Zou de aanslag in Zierikzee zijn gepleegd, dan zou de politie van Zierikzee het onderzoek in eerste instantie ter hand hebben genomen. Zo gaat dat altijd, binnen ons bestel. Ons staatshoofd heet niet Honecker, maar Beatrix, dus de BVD heeft nog nooit een dergelijk onderzoek geleid. De BVD ontwikkelt in die gevallen slechts ondersteunende

door Rob Hoogland

Kringen

activiteiten. Dat de dienst nu officieel niet in het onderzoeksteam is opgenomen heeft ongetwijfeld betekenis, maar het wil nog niet zeggen dat de BVD in het geheel niet aan het onderzoek zal deelnemen. Wie dat denkt is ontstellend naïef.

Stel, mr. A. Docters van Leeuwen, de Oliver Hardy van onze geheime dienst, stuit door een ongelooflijk toeval op de daders van de aanslag. Je weet immers nooit hoe een koe een haas vangt en bovendien schijnen de wonderen nog steeds niet de wereld uit te zijn. Stel dus, hij zit na een zware lunch dommelend in de tram op weg naar zijn kantoor en hij hoort op het bankje achter zich een gesprek tussen twee types, die hinnikend van het lachen en voor iedereen verstaanbaar uit de doeken doen hoe zij het ministerie van Sociale Zaken hebben opgeblazen.

„Wat een knal, hè?"

„Nou zeg! En de toiletjuffrouw had niks in de gaten toen ik die bom in de stortbak verstopte!"

Een andere manier waarop de BVD erachter komt, kan ik mij niet indenken.

Terwijl de adrenaline voor één keer het cholesterolgehalte in zijn aderen overtreft, stapt mr. A. Docters van Leeuwen — lid van D66 en dat steekt Dijkstal natuurlijk — bij de volgende halte uit. Hij noteert het signalement van de tram, trekt zijn schoen uit, verwijdert de hak en draait het nummer van de Haagse politie.

„Hallo, politie? Docters van Leeuwen hier. Ik heb de daders, hoor. Zij zitten in de tram naar Scheveningen. Helaas zijn het geen anti-imperialistische, goed opgeleide, intelligente, op het gebied van wapens en informatietechnologie buitengewoon goed geïnformeerde dertigers met een hoge graad van beveiligsbewustzijn, zoals wij als BVD altijd hebben gedacht, maar twee praatzieke ouden van dagen."

Zou de politie dan niet van deze informatie gebruik maken?

„Sorry, papa doc, maar wij zullen maar net doen of wij dit niet hebben gehoord. U weet toch dat u dit keer buiten moet blijven van Dijkstal? Gaat u liever een lijvig rapport over het stelen van tafelzilver schrijven! En val ons niet meer lastig!"

Volgens mij zou alleen Dijkstal dat geloven.

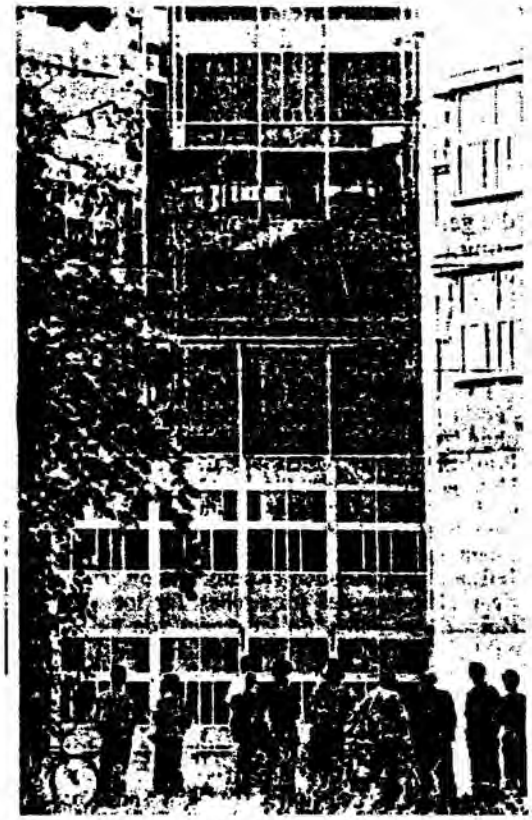
NZZ, 3-7-1993

Bombenanschlag auf Ministerium in Den Haag

Neuer Schlag militanter Antirassisten

pmr. Brüssel, 1. Juli

Auf das niederländische Sozialministerium ist in der Nacht zum Donnerstag ein Bombenanschlag verübt worden, bei dem grosser Sachschaden entstand. Da die Attentäter zuvor die Polizei gewarnt hatten, wurde niemand verletzt. Die Bombe war in Toilettenräumen des Ministeriums versteckt. Als verantwortlich für den Anschlag meldete sich eine Gruppe, die sich «Revolutionäre Anti-Rassisten» nennt. Auf das Konto dieser Gruppe gingen in den letzten Jahren be-

Passanten betrachten die Schäden nach dem Anschlag in Den Haag. (Bild epa)

reits verschiedene Anschläge, die sich stets gegen Institutionen richteten, denen eine diskriminierende Haltung gegenüber Asylbewerbern und Ausländern unterstellt wird. Zuletzt wurde vor zwei Jahren die Wohnung des Staatssekretärs im Justizministerium verwüstet. Der Anschlag auf das Sozialministerium galt nach Mitteilung der Gruppe speziell der Dienststelle Arbeitsinspektion, welche unter anderem die Anstellungsverhältnisse von Ausländern prüft und der Repressalien gegen Immigranten vorgeworfen werden. Der Polizei ist es bisher nie gelungen, ein Mitglied der mysteriösen Gruppe zu fassen.

REF.DAGBLAD, 1-7-1993

Commentaar

Terreur

De actiegroep RaRa (Revolutionaire Anti-Racistische Actie) heeft in de jaren tachtig bekendheid gekregen door haar acties tegen Nederlandse bedrijven die belangen in Zuid-Afrika hadden. Daarbij werd fors optreden niet geschuwd. De eigenaren van de Makro-vestigingen gingen uiteindelijk overstag en trokken zich terug uit Zuid-Afrika. Na een aantal grote branden waren hun warenhuizen niet meer te verzekeren. Shell, een ander doelwit van de RaRa, liet zich niet tot een koerswijziging dwingen. Daarvoor was dit wereldconcern toch te groot.

Inmiddels is de situatie in Zuid-Afrika radicaal gewijzigd. Ook de RaRa heeft haar activiteiten verlegd. Niet meer de vermeende steun aan de apartheid maar het beleid van de regering ten aanzien van illegalen en asielzoekers is nu het doelwit van haar aanslagen.

Dat merkte staatssecretaris Kosto, wiens woning eind 1991 door een bomaanslag zwaar beschadigd werd. Ook de bomaanslag op het ministerie van sociale zaken van de afgelopen nacht was bedoeld als protest tegen het illegalenbeleid.

Vergeleken met andere landen zijn bomaanslagen op openbare gebouwen in Nederland betrekkelijk zeldzaam. Aanslagen op woningen van hooggeplaatsen evenzo. Dat maakt dat de opschudding over een dergelijke gebeurtenis bij ons groter is dan in Noord-Ierland of Spanje.

De aanslag van afgelopen nacht was duidelijk niet het werk van amateurs. Er is gebruik gemaakt van een krachtig explosief. De schade aan het gebouw is dan ook aanzienlijk. Daarnaast is er de niet te verwaarlozen indirecte schade als gevolg van de vele niet-gewerkte uren.

Nasporingen van de politie bij vorige aanslagen hebben er nooit toe geleid dat RaRa kon worden opgerold. Vooral na de aanslag op het woonhuis van staatssecretaris Kosto is er heel wat tijd gestoken in het recherchewerk, maar helaas tevergeefs. Ook wat dat betreft werkt RaRa professioneel.

Illegalen en asielzoekers leveren voor de Nederlandse regering onmiskenbaar grote problemen op en het is daarbij een schrale troost dat die pro-

-VERVOLG-

[redacted]

blemen zich in andere landen evenzeer voordoen. Daarbij is de regering eerder te verwijten dat zij te slap is en te gemakkelijk accepteert dat met name in de grote steden in het westen vele duizenden illegalen verblijven, dan dat haar het voeren van een onmenselijk beleid verweten moet worden.

Ook het optreden van de Dienst Inspectie Arbeidsverhoudingen, waartegen de bomaanslag zich in het bijzonder richtte, is niet zodanig dat men z'n toevlucht moet nemen tot geweld. De dienst houdt zich vooral bezig met de (Nederlandse) werkgever die illegalen in dienst neemt en daar forse winsten van opstrijkt, omdat deze mensen met weinig geld tevreden zijn en voor hen geen belastingen en sociale premies betaald worden.

Maar met de RaRa-groep hebben we te maken met linkse extremisten, die het geweld niet schuwen om hun sterk afwijkende opvattingen kracht bij te zetten. Zolang de politie ze niet weet op te rollen, zullen we met nieuwe bomaanslagen en brandstichtingen rekening moeten houden. Maar laat de overheid een voorbeeld nemen aan Shell en niet wijken voor dergelijke terreur.

Leusdense tip bij politie district Amersfoort:

'Namen RaRa-leden bekend in Den Haag'

LEUSDEN - De politie in het district Amersfoort (Eemland-Zuid) heeft de afgelopen weken verschillende telefoontjes binnengekregen waarin is gemeld dat de namen van verscheidene RaRa-terroristen al jaren bekend zijn bij Haagse instanties, zowel bij politieke kopstukken als bij de ministeries van justitie en binnenlandse zaken.

Een woordvoerder van de districtspolitie heeft dit desgevraagd bevestigd. Uit informatie waarover de redaktie van dit nieuwsblad beschikt, blijkt dat de tips afkomstig zijn van iemand uit kringen van de Stichtingen voor Vrijheid en Veiligheid OSI. (Oud Strijders Legioen, red.). De politiewoordvoerder wilde verder geen mededelingen doen. De zaak is onmiddellijk doorgespeeld naar justitiële instanties in Den Haag. Na herhaalde pogingen wilde de woordvoerder nog wel kwijt dat de anonieme telefoontjes afkomstig zijn uit Leusden.

Juiste spoor

Volgens de tipgever zijn de afgelopen jaren „herhaaldelijk pogingen ondernomen om de politiek op het juiste spoor te zetten" van de RaRa-daders. Met name na de aanslagen op de Macro-vestigingen en op Shell-benzinestations, in de jaren tachtig, heeft justitie intensief gezocht naar de mogelijke daders. Meerdere aanhoudingen bleven echter uit. Het is overigens een publiek geheim dat diensten als justitie, de Binnenlandse Veiligheids Dienst (BVD) en de Centrale Recherche Informatiedienst (CRI) in de afgelopen jaren wel degelijk hun verdenkingen hebben gekoesterd tegen sommige personen. Het ontbreken van de bewijslast

vervolg op pagina 3

RaRa

vervolg van pagina 1

vormt echter een obstakel voor aanhoudingen. Interessant is de vraag of ook de politiek op de hoogte is van namen en feiten.

Volgens de tipgever hebben de heren P.J.G.A. Ego en H. Mulder, respectievelijk voorzitter en secretaris van de stichtingen voor Vrijheid en Veiligheid OSL, al zes jaar geleden contact gezocht met onder anderen VVD-Tweede Kamerlid H.F. Dijkstal over „bekende namen" van RaRa-terroristen. De identiteit van enkele kopstukken van de terroristische organisatie zou ook doorgespeeld zijn naar de toenmalige minister van justitie, Korthals-Altes. Eind vorige week heeft de anonieme tipgever contact gezocht met Dijkstal. Tegenover deze krant bevestigde Dijkstal desgevraagd dat hij inderdaad contact heeft gehad met de anonieme tipgever.

Dijkstal wil echter geen commentaar geven op de vraag of namen van RaRa-kopstukken bekend zijn in justitiële kringen.

Lek

De redaktie van deze krant heeft ook OSL-voorzitter P. Ego om commentaar gevraagd. Deze weerspreekt met klem dat binnen OSL-kringen de namen van de RaRa-terroristen bekend zouden zijn. „Wij hebben indertijd inderdaad gesproken met verschillende politici, onder wie Dijkstal. Tijdens dat gesprek hebben we onze bevreemding uitgesproken over het feit dat elke keer als de politie indertijd een inval deed bij mogelijke RaRa-verdachten, de meerderheid van de vogels al gevlogen bleek te zijn. Ja, dat zou inderdaad duiden op een lek bij justitie, dat klopt. Wij hebben echter nooit beweerd dat de identiteit van de terroristen bekend zou zijn. Was dat maar waar. . ."

. De anonieme tipgever zegt echter zelf „namen dan wel voldoende aanwijzingen" aan de politie te hebben doorgegeven over drie kopstukken van de RaRa. Deze zouden gezocht moeten worden in linkse kringen (wat overigens ook een publiek geheim is, red.).

Aanslag

De jongste aanslag van de RaRa, eind juni, werd gepleegd op het ministerie van sociale zaken in Den Haag. Een bom ontplofte op de vierde verdieping van het ministerie en richtte daar de nodige schade aan. Naar aanleiding van de aanslag loofde het openbaar ministerie een beloning van f 200.000,- uit voor de tip die kan leiden tot de aanhouding van de daders.

BVD schaamt zich voor de onopgeloste Rara-zaken

H.C. 22-7-93

DOOR ROBERT SCHOUTEN

De woning van staatssecretaris Kosto van justitie werd in november 1991 opgeblazen, in twee ministeries knalden bommen, Shell-stations en Makro-vestigingen gingen in brand. Maar in het parlement heeft nog niemand met de vuist op tafel geslagen en gezegd: „Nu moet het uitwezen!"

De baas van de Binnenlandse Veiligheidsdienst (BVD), de heer Docters van Leeuwen, wéét wie de daders zijn, althans dat beweert hij. Maar de politie moet ze kunnen oppakken en dan is er spijkerhard bewijs nodig. Dat bewijs moet bovendien heel zorgvuldig verkregen worden, want anders laat de rechter de verdachten wegens een 'vormfoutje' zo weer lopen. Daar heeft de BVD al op pijnlijke wijze ervaring mee opgedaan toen ze dacht een van de Rara-terroristen te pakken te hebben. De jongen die zo ontspannen met z'n voeten op 't verdachtenbankje het proces had aangehoord, wandelde na afloop lachend de deur uit.

De BVD maakt in zijn nu gepubliceerde jaarverslag 1992, vreemd genoeg, geen woord aan Rara vuil. Onder het kopje 'Terrorisme' wordt de dreiging geschetst van Palestijns, Libisch, Syrisch, Irakees en, vooral, Turks-Koerdisch terrorisme.

Docters van Leeuwen: infiltreren moeilijk

De IRA en de ETA worden genoemd. Maar onder het kopje 'Politiek geweldadig extremisme' staat alleen de verbazingwekkende zin: „De politiek activistische beweging had onverminderd te kampen met een geringe actiebereidheid en met een gebrek aan actieterreinen die tot de verbeelding spreken". Onder 'Extreem links' wordt daar aan toegevoegd: „Twee organisaties zijn nog van – zij het gezien hun geringe invloed, beperkt – belang voor de BVD vanwege hun antidemocratische karakter. Dat zijn de in november 1992 heropgerichte Nieuwe Communistische Partij Nederland (NCPN) en de trotskistische Socialistiese Arbeiderspartij (SAP)".

Het lijkt wel of de BVD zich schaamt over de onopgeloste Rara-zaken. Minister Ien Dales is politiek verantwoordelijk voor de BVD. Wie bij haar ministerie informeert waarom er niets over Rara in het jaarverslag '92 van die dienst staat, krijgt te horen: „Er is niks nieuws te melden. Rara houdt natuurlijk de aandacht. Zoals de heer Docters van Leeuwen al eens heeft gezegd: al duurt het tien jaar".

De vraag rijst of de politiek daar nog tien jaar genoegen mee mag nemen. De BVD-chef stelt dat het verdomd moeilijk is om te infiltreren in zo'n exclusief, klein clubje als Rara. Dat is vast waar. Maar het jaarverslag vermeldt dat de BVD, ook na de afslanking, nog 562 ambtenaren zal tellen. Daar wordt aan toegevoegd dat het ziektepercentage 3,6 procent bedroeg. Dat is landelijk gezien niet hoog. Met een kennelijk gemotiveerde BVD-ploeg moet het dus lukken om

in het jaarverslag 1993 te melden: de Rara-terroristen konden worden gepakt. Zo niet, dan zou de heer Docters van Leeuwen toch eens naar een andere job moeten gaan uitkijken.

Robert Schouten is redacteur opinie van deze krant.

BB2

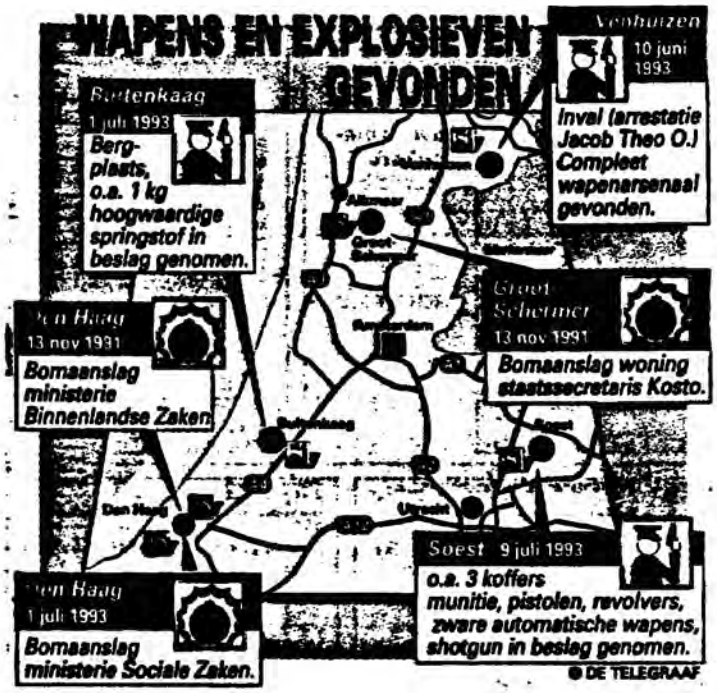
DAGSELECTIE 20 AUGUSTUS 1993

Man gepakt voor wapen handel met RaRa

HET WEB ROND RARA SLUIT ZICH

Telegraaf, 20-8-1993

Venhuizenaar had arsenaal aan bommen in zijn huis

Man gepakt voor wapen handel met RaRa

door John van den Heuvel
en Martijn Koolhoven

AMSTERDAM, vrijdag

Justitie in Alkmaar heeft al sinds 10 juni jongstleden de 53-jarige Jacob Theo O. in voorarrest mede op verdenking van het leveren van wapens en explosieven aan de terreurorganisatie Revolutionaire Anti Racistische Aktie (RaRa).

Aanslag huis Kosto

Wegens vermeende betrokkenheid bij de aanslagen op 13 november 1991 op het huis van staatssecretaris Kosto (Justitie) en het ministerie van Binnenlandse Zaken, heeft het onderzoeksteam de telefoon van Jacob O. ruim een jaar afgeluisterd.

Handgranaten

Het is voor het eerst sinds april 1988 dat justitie weer een verdachte van de RaRa-terreur in handen heeft.

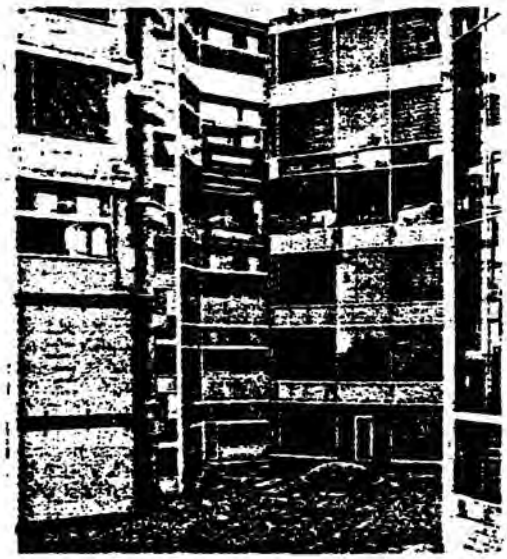
Bij een inval op 10 juni in de woning van O. in Venhuizen vond de politie een enorm arsenaal aan explosieven — waaronder de springstof TNT — handgranaten, munitie en twee complete bommen inclusief ontstekers. Bovendien ontdekte de politie in een geheime bergplaats een gigantische hoeveelheid vuurwapens, waaronder automatische wapens en bijbehorende munitie.

Springstof

Tevens werd volgens politiebronnen een complete administratie in beslag genomen met daarin 600 adressen, namen en telefoonnummers.

Bij invallen vorige maand werd bij een kennis van O. in Buitenkaag ongeveer 1 kilogram hoogwaardige militaire springstof in beslag genomen.

Enkele dagen later trof de politie bij een relatie van O. in Soest drie koffers aan.

● *De gevel van het ministerie van Sociale Zaken in Den Haag werd op 1 juli van dit jaar totaal verwoest bij een RaRa-bomaanslag.*

● *De 53-jarige Jacob Theo O. uit Venhuizen wordt verdacht van het leveren van wapens en explosieven aan RaRa.*

Één koffer zat vol met diverse soorten munitie en twee bleken gevuld met revolvers, pistolen en enkele zware automatische wapens.

Aanwijzingen

Het politieteam dat de bomaanslag op het ministerie van Sociale Zaken op 1 juli van dit jaar onderzoekt, beschikt over aanwijzingen dat O. de terreurorganisatie RaRa explosieven zou hebben geleverd. Politiebronnen hebben dit gisteren tegenover De Telegraaf bevestigd. Volgens het onderzoeksteam gaat het om één van de grootste wapen- en explosievenvondsten ooit in ons land gedaan.

Gisteren verklaarde de Alkmaarse officier van justitie tijdens een zitting van de raadkamer, die over de verlenging van het voorarrest moet beslissen, dat de wapenexpert O. volgens het openbaar ministerie in voorarrest moet blijven „omdat zijn betrokkenheid bij leveranties aan RaRa verder moet worden onderzocht."

Deskundig

O. zat sinds zijn arrestatie op 10 juni in volledige afzondering in het huis van bewaring in Alkmaar. Pas begin deze maand zijn deze beperkingen opgeheven. Het politieteam vermoedt dat O. niet op ideologische gronden met de terreurorganisatie heeft samengewerkt, maar dat RaRa hem heeft benaderd vanwege zijn enorme deskundigheid op het gebied van wapens en springstoffen.

Aanvankelijk kwam de Alkmaarse hoofdofficier van justitie mr. Josephus Jitta gisteren desgevraagd met een keiharde ontkenning van de mogelijke betrokkenheid van de Venhuizenaar bij RaRa. Echter geconfronteerd met de informatie waarover deze krant beschikt deelde de hoofdofficier mede dat nader onderzoek noodzakelijk was alvorens commentaar te leveren.

De wapenexpert werd aanvankelijk bijgestaan door de Alkmaarse advocaat mr. Hertogs, maar op verzoek van O. heeft haar Amsterdamse confrère mr. Nicolaas Meijering van het kantoor Van Asperen, Seegers & Wassenberg advocaten, de verdediging overgenomen.

Wapengek

Nadat deze krant gisteren de informatie over zijn cliënt aan Meijering voorlegde, reageerde deze: „Grote onzin. Uit de lucht gegrepen. Er is geen spat bewijs tegen mijn cliënt gevonden dat hij ook maar enige betrokkenheid zou hebben bij de activiteiten van RaRa. Als u mij nu voorhoudt dat mijnheer Jitta in eerste instantie ontkent dat mijn cliënt onderwerp van onderzoek in deze zou zijn, dan kan ik u zeggen dat het tegendeel het geval is. Vanochtend nog vond de officier van justitie dat mijn cliënt in voorlopige hechtenis moet blijven omdat zijn betrokkenheid bij leveranties aan RaRa onderzocht moet worden. Bovendien is mijn cliënt een jaar lang getapt in verband met de aanslagen bij Binnenlandse Zaken en het huis van Kosto", aldus de advocaat, die zijn cliënt omschrijft als een hobbyist en een absoluut ongevaarlijke wapengek. „Ik wil verder niet ingaan op wat er volgens de politie bij mijn cliënt is aangetroffen."

Voordeurbom

Volgens Meijering werd zijn cliënt ook verdacht van het leveren van de voordeurbom, waarmee de Alkmaarse crimineel Jaap van der Heij-

den in april van dit jaar voor zijn woning werd opgeblazen. „Ook hiervoor is echter geen enkel bewijs. Ze vegen alles gewoon op één hoop", aldus de advocaat.

Jacob Theo O. werd op 17 mei mei 1940 geboren. Na een opleiding aan de LTS (Machinebankwerken) en het behalen van het diploma bankwerktuigkundige trad hij na de middelbare schoolopleiding in dienst als bankwerker op de Grote Vaart. Terug op de wal was hij tot 1968 chef technische dienst bij een asfalt- en wegenbouwbedrijf. Daarna trad hij in dienst bij dagblad De Telegraaf, waar hij tot 1988 op de technische dienst werkzaam is geweest. O. belandde in de wao omdat hij bij een auto-ongeluk een wiplash (een ernstige nekkwetsuur) opliep. Sinds zijn auto-ongeluk lijdt de Venhuizenaar aan geheugenverlies. Bij vriend en vijand staat hij bekend als een schietfanaat, die zelfs zijn eigen kogelhulzen smolt om ze weer opnieuw te kunnen gebruiken.

● *Op 13 november 1991 werd het dorp Groot-Schermer opgeschrikt door een RaRa-bom die het pas gerenoveerde huis van staatssecretaris Kosto grotendeels verwoestte. De bewindsman en zijn vrouw wisten te ontsnappen aan de dood omdat de politie ze enkele minuten voor de ontploffing uit bed belde. Tot in de wijde omgeving sneuvelden ramen en werden dekpannen van de daken geruk.*

● *Een totaal ontredderde Aad Kosto sluit vlak na de explosie zijn kat in de armen. De reden voor de aanslag toen was 'het misdadige asielbeleid van de regering', aldus RaRa in een verklaring.*

Foto's: Hans Peters

- DADER VAN LAATSTE BOMAANSLAG STAAT WELLICHT OP VIDEO
- ZUIDAFRIKAANSE VERDACHTE SPEELT MYSTERIEUZE ROL
- OOK NATIONALE NEDERLANDEN WAS DOELWIT TERREURGROEP
- DE OCTOPUS-COMPUTER WEET STEEDS MEER OVER DE LEDEN

HET WEB ROND RARA SLUIT ZICH

Na de aanslag op Kosto eind 1991 wist men het zeker. Arrestatie van de duistere RaRa-schimmen was een kwestie van dagen. Maar wat volgde was slechts een eindeloze reeks BVD-blunders. Deze zomer

kon de terreurgroep zelfs tien kantoren van het ministerie van Sociale Zaken opblazen. Zijn de onzichtbaren dan echt ongrijpbaar? Of sluit het web zich eindelijk na deze laatste brutale terreurdaad? Panorama ging

op onderzoek, vond nieuwe feiten en sprak deskundigen. "De politie weet wie het zijn, maar kan niets bewijzen."

DOSSIER

TEKST PIM CHRISTIAANS EN HENK HANSSEN M.M.V. PETER R. DE VRIES

DOSSIER

DE OCTOPUS-COMPUTER COMBINEERT NU DUIZENDEN GEGE

ANP

'ONZE D.I.A. ONTPLOFT? OH, MY GOD'

RaRa: Tot de volgende kee

'Is getekend, RaRa.' Zo eindigt de fax waarin de terreurgroep de aanslag op het ministerie van Sociale Zaken opeist.

MET EEN DAVERENDE klap verandert het trotse gebouw in een spookhuis. Door kortsluitingen flikkeren lichten aan en uit, spuiten fonteinen water alle kanten op. Het is precies drie uur in de nacht van woensdag 30 juni op donderdag 1 juli. In de toiletten op de vierde etage van het ministerie van Sociale Zaken explodeert een zware bom die liftdeuren verbuigt en ijzeren trapleuningen omkrult. Tien kantoren van de gewraakte Dienst Inspectie Arbeidsverhoudingen (DIA) worden met orkaankracht weggevaagd. Twee uur na de explosie komt bij Radio Rijnmond een fax binnen. *"(...) De DIA heeft een spilfunctie in de jacht op illegalen. Met deze actie hebben wij een grens willen trekken en deze mensenjagers voor een moment willen laten voelen hoe het is om opgejaagd te worden."* Is getekend, RaRa. De brief eindigt met een sinister: *"Tot de volgende keer..."*

DE JACHT OP DE TERRORISTEN: ÉÉN LANGE RIJ MISSERS EN BLUNDERS

HOE IS HET MOGELIJK? Al vanaf 1985 is er met man en macht jacht gemaakt op RaRa-leden, twee speciale rechercheteams zijn ingezet. Ze beschikten over miljoenenbudgetten, villa's, een compleet wagenpark, de modernste opsporingsapparatuur. **En had BVD-chef dr. A. Docters van Leeuwen na de aanslag op staatssecretaris Kosto niet gesuggereerd dat de zoveelste keer heeft de dienst gefaald.**

Al in het eerste rechercheteam dat vanaf 1985 jacht maakte op RaRa ging het mis. **Kort voor de voorgenomen arrestatie van vermoedelijke RaRa-leden in 1988 stroolde een BVD'er roet in het eten door aan de pers te verklappen dat de verdachten 24 uur per dag in de gaten werden gehouden. Volgens de verontwaardigde politie konden de verdachten zich hierdoor voor hun arrestatie ontdoen van belastend materiaal.** Ook in het 'Bommenteam' dat joeg op de daders van de aanslag op het huis van staatssecretaris Aad Kosto blijken BVD, CRI (Centrale Recherche Informatiedienst) en recherche buitengewoon stroef te hebben samengewerkt. Achteraf beschuldigde de politie de BVD ervan bewust informatie achter te houden terwijl de agenten van de CRI en de BVD elkaar ervan verdachten dat de een de ander afluisterde. De Haagse politie laat daarom sussend weten dat het onderzoek naar de bomaanslag op Sociale Zaken zónder de BVD zal worden verricht.

Het recherche-team dat in de stilte na de klap wordt geformeerd bestaat uit een kern van vijftien rechercheurs van de Haagse politie en de CRI en staat onder leiding van een inspecteur wiens naam om veiligheidsredenen geheim wordt gehouden. Maar de BVD werkt op de achtergrond wel degelijk mee. "Ze verstrekken gevraagd en ongevraagd informatie," zegt politiewoordvoerder Hans Schreuders.

LANGZAAM MAAR ZEKER RIJST HET BEELD OP VAN DE DADERS

arrestatie van de RaRa-leden slechts een kwestie van dagen was?

Anderhalf jaar later zijn de druiven wel heel zuur voor Nederlands bekendste 007: een met chirurgische precisie geplaatste bom bij Sociale Zaken onderstreept hoezeer hij heeft gebluft. Het is een dag na de aanslag dan ook niet RaRa maar de BVD die er in het parlement van langs krijgt: voor

Gehoopt wordt dat de samenwerking tussen justitiële diensten en BVD ditmaal soepeler zal verlopen, omdat mr. J.A. Blok, de Haagse hoofdofficier van Justitie die deel uitmaakt van het beleidsteam, als een expert geldt in de relaties tussen geheime diensten en politie.

MET TWEE TON TIPGELD EN HYPERMODERNE APPARATUUR WORDT DE JACHT HERVAT

EVENALS HET VORIGE RECHERCHE-team dat op RaRa joeg, krijgt de nieuwe ploeg de beschikking over een groot

IS OVER RARA

WAT IS OCTOPUS PRECIES?

Zoals de naam al aangeeft is Octopus een programma dat zijn tentakels uitstrekt naar vrijwel elke vorm van informatie en deze vervolgens met elkaar verbindt: processen verbaal, tapverslagen (van afgeluisterde telefoons), dag- en nachtrapporten, gegevens van de Herkenningsdienst HKD, de Criminele Inlichtingendienst maar ook van de kentekenregistratie en de burgelijke stand. Daarnaast is er de mogelijkheid tot opslag van gegevens van de Vreemdelingendienst, de FIOD, de Kamer van Koophandel, de Sociale Dienst, de Centrale Kredietregistratie BKR, het GAK en de ziekenfondsen. Het programma voorziet in de mogelijkheid om in de toekomst ook met beeld- en geluidsmateriaal om te gaan: vingerafdrukken, foto's en digitale spraak kunnen dan ook naar het scherm worden geroepen. In principe is elke combinatie van gegevens uit de computer tevoorschijn te halen: welke blauwe motorvoertuigen in een bepaalde periode gezien in de buurt van X? Welke mensen hebben geprobeerd telefonisch contact op te nemen met verdachte Y? Welke pincodebetalingen zijn gedaan bij het filiaal van vestiging Z? En met de scan-kassa's van tegenwoordig is dan ook nog te achterhalen welke artikelen precies zijn aangeschaft.

Octopus is ontwikkeld door het Utrechtse softwarehuis Cap Gemini Pandata in samenwerking met de grote Zuidhollandse politiekorpsen. Het programma wordt door de politie 'het recherche-systeem van de jaren negentig' genoemd.

budget en de meest geavanceerde elektronica. Zo mogen de rechercheurs gebruikmaken van hypermoderne apparatuur waarmee hun communicatie optimaal is beveiligd tegen afluisteraars. Deze digitale 'spraakversluierings-crypto' is normaal slechts voor de BVD weggelegd omdat het te duur zou zijn er alle politiekorpsen mee uit te rusten. Het team wordt met nog een ander kostbaar wapen uitgerust: twee ton tipgeld.

"We hebben het tipgeld zo hoog mogelijk gemaakt om het belang aan te geven dat we hechten aan dit onderzoek," zegt politiewoordvoerder Schreuder. "Je hebt te maken met een delict dat 's nachts heeft plaatsgevonden dus er zijn weinig getuigen. Iemand die een bom plaatst, laat geen visitekaartje achter."

Of toch... Het ministerie van Sociale Zaken blijkt over een elektronisch geheugen te beschikken. "Er zijn twee manieren om dit gebouw binnen te komen," zegt een leidinggevende beambte van de afdeling Beveiliging en Veiligheid op het ministerie van Sociale Zaken, die zijn naam liever niet afgedrukt ziet. "Via de nooduitgang of de hoofdingang. Als de deur van de nooduitgang opengaat, wordt dat elektronisch geregistreerd en vastgelegd. Daarom weet ik dat die deur toen niet is gebruikt."

Omdat de recherche verder ook geen braaksporen als een ingeslagen ruit heeft gevonden, gaat men ervan uit dat de daders door de hoofdingang van het gebouw zijn binnengekomen. De vraag is alleen wanneer en hoe precies. "Na acht uur 's avonds kunnen alle ruim 1800 medewerkers van het ministerie het gebouw betreden via een elektronische sleutel, een zogenaamde *key-card*," zegt de goed ingevoerde beveiligingsbeambte. "Als je daar gebruik van maakt, worden de gegevens van de gebruiker elektronisch onthouden. **Boven de hoofdingang hangt bovendien een videocamera. Vanaf acht uur 's avonds tot zeven uur 's ochtends draait er een band mee, iedereen die binnenkomt, staat op beeld. Alle videobanden zijn door de politie meegenomen.**"

J. Schuffelhandse Hoogte

R. Verhoeff/Hollandse Hoogte

Eind '91: staatssecretaris Kosto heeft de aanslag op zijn woning overleefd. Hetzelfde wordt een team gevormd dat snel en voorgoed zal afrekenen met de RaRa-clan, zo belooft de BVD.

Als de daders inderdaad 's avonds via de hoofdingang binnen zijn gekomen, betekent dit dat de politie letterlijk zicht heeft op een RaRa-lid in actie. Het is alleen de kunst uit de vele tientallen bezoekers die onder het oog van de camera zijn doorgelopen de dader te traceren.

Ook uit het technisch onderzoek dat de politie in de eerste week na de aanslag verrichtte, zijn aanknopingspunten gedestilleerd. "Maar het enige wat ik kan zeggen, is dat er een hoeveelheid puin en resten is meegenomen. Niet alleen resten waar explosieven op gevonden zijn, maar we willen ook weten hoe het explosief verpakt was," zegt politiewoordvoerder Schreuder.

WAAROM BLEEF DE AANSLAG OP NATIONALE NEDERLANDEN GEHEIM?

DE RESULTATEN VAN HET TECHnisch onderzoek, getuigenverklaringen van omwonenden en personeel, de veertig tips die zijn binnengekomen na uitloving van het tipgeld: al deze gegevens worden door het rechercheteam verwerkt. **Hiertoe gebruikt de Haagse politie het zeer geavanceerde Octopus-computersysteem (zie ▶**

'NET ALS DE RAF-LEDEN KOMT DE RARA-CLAN UIT GEGOED!

kader) dat voor het eerst werd ingezet tijdens de jacht op de daders van de Kosto-aanslag. Het programma is in eerste instantie ontworpen als het wapen tegen georganiseerde misdaad. Het combineert gegevens uit alle denkbare bronnen in bijna eindeloze variaties totdat langzaam maar zeker een beeld oprijst van de 'dadergroep.'

Zoals elke computerbezitter weet, duurt het echter enige tijd voordat je een nieuw programma onder de knie hebt – en ook de recherche ontkwam niet aan deze oerwet. Het moderne wapen dat de politie de weg zou wijzen naar de RaRa-activisten bleek in de praktijk juist tot grote vertragingen in het onderzoek te leiden. De jacht op de daders van de Kosto-aanslag werd geopend met een hoofdpijnverwekkende computercursus van drie tot vijf dagen. Tijdens het hele onderzoek bleven de doorgewinterde rechercheurs worstelen met de toetsindeling. "Meer dan de helft van de teamleden vond Octopus niet gebruiksvriendelijk," klaagde de leider van het Bommenteam in het *Algemeen Politieblad*. Inmiddels heeft het huidige rechercheteam de elektronische inktvis wel weten te temmen. Maar alvorens het systeem een profiel van een dadergroep op het scherm tovert, moeten reeksen gegevens worden ingevoerd. "Het is net puzzelen," zegt Peter Holla, de Amsterdamse rechercheur die in 1989 aan de universiteit van Leuven afstudeerde op het onderwerp Misdaadanalyse. "Je hebt allemaal kleine deeltjes die je logisch probeert neer te leggen. De hoeken haal je er zo uit, en ook de randstukken. Op een gegeven moment begin je dan te zien wat voor soort puzzel het is."

B. Verhoeff/Hollandse Hoogte

De banden met Zuid-Afrika kwamen Makro-eigenaar SHV duur te staan. Hoeveel kwam vast te staan – zoals hier in Duivendrecht – door RaRa-aanslagen pandoer in de as gelegd.

'HET SPOOR WIJST NAAR AFGESTUDEERDEN IN AMSTERDAM OF NIJMEGEN'

Octopus herbergt al vele duizenden puzzelstukjes van RaRa die in de loop der jaren verzameld zijn. De eerste data stammen uit de tweede helft van de jaren tachtig, in de tijd van de Makro-branden en aanslagen op bedrijven die zaken doen met Zuid-Afrika. Het eerste rechercheteam van politie en justitie zoekt de RaRa-verdachten op dat moment vooral nog in kringen van anti-apartheidsactivisten.

Hoofdverdachte van de brandstichtingen en bomaanslagen is de naar Nederland gevluchte Zuidafrikaanse dienstweigeraar I.K., zo blijkt uit nooit eerder gepubliceerde BVD-gegevens. De dienstweigeraar zou zijn instructies van een in Londen woonachtige vertegenwoordiger van het ANC hebben ontvangen, die op zijn beurt werd geïnstrueerd door de Russische ambassade in Engeland. **Steeds aan de vooravond van aanslagen registreert de BVD ontmoetingen tussen de twee activisten. Een van de terreurdaden waar het duo van verdacht wordt, is de tot dusver zorgvuldig geheimgehouden poging tot brandstichting in het hoofdkantoor van Nationale Nederlanden in Rotterdam (zie kader).** De Zuidafrikaan I.K. blijkt nog steeds in Amsterdam te wonen en moet hartelijk lachen om de BVD-vermoedens. "Ik werkte toen inderdaad voor de Anti Apartheidsbeweging en weet dat ik ook een tijdje in de gaten ben gehouden," vertelt hij. "Misschien hebben ze me met iemand anders verwisseld, ik had in ieder geval niets met RaRa te maken. Daar is de recherche kennelijk tenslotte ook van overtuigd geraakt, want ze laten me nu al jaren met rust."

IS RARA EEN NAAM DIE STEEDS DOOR ANDEREN WORDT GEBRUIKT?

EIND OKTOBER 1987 VERLEGT het Landelijk Coördinatie Team de aandacht naar een groep van vijftien Amsterdammers uit het krakersmilieu van de Staatsliedenbuurt. Het speurwerk leidt op 11 april 1988 tot de arrestatie van acht verdachten, onder wie de inmiddels tot boegbeeld van RaRa uitgegroeide René R. Uiteindelijk worden zeven verdachten vrijgelaten. Alleen elektronica-hobbyist René R. wordt veroordeeld tot achttien maanden gevangenisstraf waarvan zes voorwaardelijk. Hij wordt verdacht van betrokkenheid bij aanslagen op Shell-stations, Makro-vestigingen en de Schiedamse drukkerij Elba. "Wat is de waarde van een lullig Makro-brandje tegenover een druppel zwart bloed? Niets, wat mij betreft," doceert R. aan de rechters.

Tijdens zijn proces kondigt hij een koerswijziging van RaRa aan die van profetische waarde blijkt. Tot dan toe zijn de aanslagen steeds gericht tegen bedrijven die economische banden onderhouden met het Zuid-Afrika van de apartheid. Nu blijkt voor het eerst dat RaRa dicht bij huis een nieuwe vorm van apartheid heeft gevonden, het fort Verenigd Euro-

NATIONALE NEDERLANDEN: DE KLAP DIE NIEMAND HOORDE

In de derde week van juni 1986 is een bomaanslag gepleegd op het hoofdkantoor van Nationale Nederlanden in Rotterdam. Dit blijkt uit geheime BVD-gegevens waarop Panorama de hand heeft weten te leggen.

Hoewel niemand de verantwoordelijkheid van de aanslag heeft opgeëist, had de BVD sterke vermoedens dat RaRa erachter zat.

De aanslag op Nationale Nederlanden is uitgevoerd met een brandbom die in een zorgvuldig nagemaakte doos voor computerpapier was gemonteerd. Het pakket is per post naar Nationale Nederlanden gestuurd en was geadresseerd aan het computercentrum van de maatschappij. Daar kwam de bom midden in de nacht tot ontbranding. De beginnende brand werd echter door de sprinkler-installatie geblust.

Nationale Nederlanden is daardoor aan een ramp ontsnapt. Het computercentrum vormt namelijk het kwetsbare geheugen waarin alle clientinformatie betreffende levensverzekeringen ligt opgetast.

Nationale Nederlanden is waarschijnlijk als doelwit gekozen omdat zij belangen had in Zuidafrikaanse bedrijven. Op het moment van de aanslag bezat het bedrijf vijfentwintig procent van de aandelen van de Zuidafrikaanse levensverzekeringenmaatschappij Sage Holdings Ltd. Een week later werden deze aandelen aan Sage Holding in Pretoria verkocht, waarmee Nationale Nederlanden voor het eerst sinds 1888 geen enkele economische band meer met Zuid-Afrika heeft.

Zowel de Rotterdamse politie als Nationale Nederlanden bevestigt dat er een bomaanslag heeft plaatsgevonden. Volgens Alida Wormser, woordvoerdster van Nationale Nederlanden, is niet meer te achterhalen waarom men de aanslag buiten de publiciteit heeft gehouden. "Maar ik vermoed dat men geen paniek wilde zaaien."

Waarschijnlijk is er nog een andere reden: de verzekeringsmaatschappij wilde niet naar buiten brengen dat men gezwicht was voor anti-apartheidsterreur. Het is de vraag hoeveel andere bedrijven onder druk van nooit bekendgemaakte RaRa aanslagen eieren voor hun geld hebben gekozen en hun belangen in alle stilte uit Zuid-Afrika hebben teruggetrokken.

pa dat de muren optrekt om de stroom vluchtelingen uit arme landen te weren. Volgens R. 'wezenlijk hetzelfde als de apartheid in Zuid-Afrika'.

Koerswijzigingen, persverklaringen, interviews: iedere letter die van RaRa afkomstig is wordt in het geheugen van Octopus opgeslagen en verwerkt tot analyses die motivatie, psychologie en uiteindelijk persoonlijkheidskenmerken van de activisten moeten blootleggen. Maar ondanks de vele honderden megabytes aan data die Octopus inmiddels over RaRa heeft opgeslokt, willen er maar geen namen en adressen in samenhang met sluitende bewijzen op het scherm komen. Er blijven te veel vragen over in het systeem die als computervirussen het zicht op een finale oplossing blokkeren. Is RaRa slechts een ideologie in plaats van een vaste groepering? Is RaRa slechts een naam die door steeds weer andere activisten wordt gebruikt? Of is er sprake van twee verschillende groepen die onder het banier van RaRa opereren? Is de groep van de antiapartheidacties een andere dan de bommenleggers en brandstichters die tegen het asielbeleid ten strijde trekken? Zit René R. in zijn eentje achter alle aanslagen? Het RaRa-bestand in Octopus is een grabbelton vol raadsels met daartussen slechts een enkel antwoord.

HET IS EEN KLEINE GESLOTEN GROEP, ZEGGEN EXPERTS

EXPERTS TWIJFELEN ER NIET AAN dat RaRa uit een uiterst kleine, gesloten groep mensen bestaat. De leden zijn dertigers en veertigers. Ze zijn goed ontwikkeld, waarschijnlijk academisch geschoold. "Het zullen waarschijnlijk mensen zijn uit de hoogtijdagen van de kritische beweging," vertelt polemoloog drs. Leon Wecke, een van de auteurs van het boek *RaRa, de redenering achter de bom*. In dit boek onderwierp Wecke de verklaringen en 'zelf-interviews' die RaRa uitgaf aan een zeer diepgaande studie naar woordgebruik, betoogtrant en schrijfstijl. **"Hun teksten zijn bestist geschreven door meer dan een persoon," zegt de wetenschapper. "Ik denk dat het een heel klein groepje is maar het zou me sterk verbazen als het er meer dan drie zijn. Wat de BVD toentertijd zei, dat het om dertig tot veertig mensen ging, daar is geen sprake van.** Dan waren ze al lang tegen de lamp gelopen in een land als Nederland. Docters van Leeuwen zei ook dat hij die groep verdachten niet 24 uur per dag kon schaduwen, maar hij is kennelijk ook niet in staat om er één verdachte uit te pikken. De BVD kan kennelijk geen onderscheid maken tussen de groepsleden. Waarom looft men anders nog eens twee ton tipgeld uit? Die hoge beloning is een indicatie dat men niet erg veel zekerheid heeft en nieuwe aanknopingspunten zoekt."

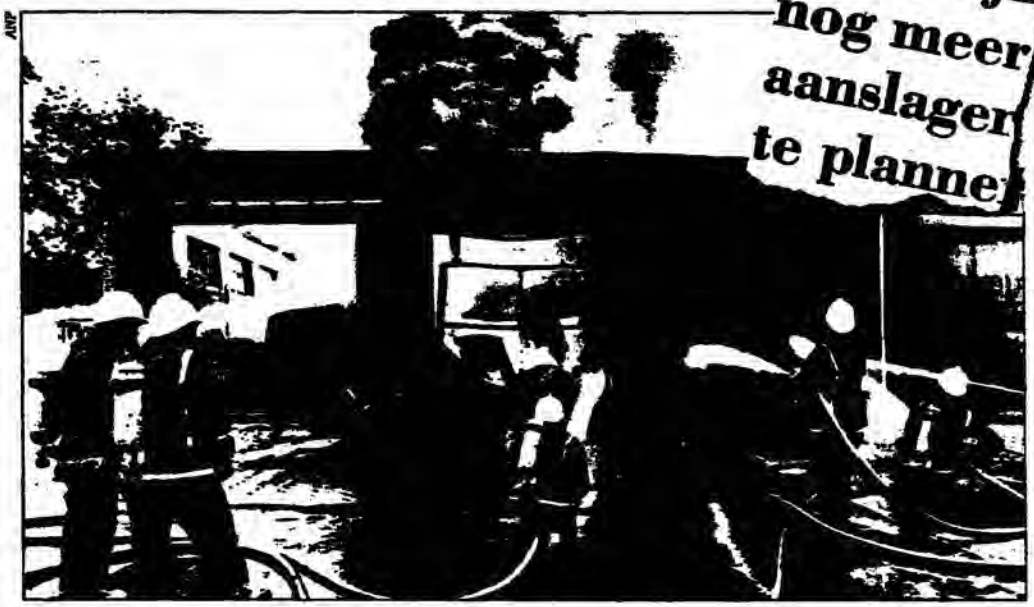
Zaanstad, 1987: voor de zevenlste keer hebben de ongrijpbare oplichmen toegeslagen bij een Shell-station.

Wecke vermoedt dat de onzichtbare RaRa-cel uit 'denkers en doeners' bestaat. "In de laatste verklaring is dat onderscheid minder scherp te maken, maar in de verklaring na de Kosto-aanslag school een opvallend contrast: met een bijna kinderlijk soort onderbroekenlol schreef RaRa over 'explodepen. Politicologie, sociologie of mischien wel kritische theologie. In die vakgebieden vind je een aantal redeneringen van het RaRa-soort terug. Die vakken worden vooral aan de universiteiten van Amsterdam en Nijmegen gegeven, maar dat wil natuurlijk niet zeggen dat de daders ook uit die steden afkomstig zijn. **De teksten ademen ook een soort pastorale bezorgdheid over het lot van de wereld, misschien dat een van de leden van origine ▶**

DOSSIER

'DE BVD WEET EXACT WIE ZE ZIJN...'

RaRa lijkt nog meer aanslagen te plannen

ANP

Een olieboorder in Alphen aan den Rijn die in Shell-produktiebedrijf doet, komt in historische te staan. RaRa eist de aanslag op.

uit Brabant afkomstig is. Opvallend is ook het gebruik van het woord 'smoel', een woord dat met name in de regio Amsterdam voorkomt."

"HET ZIJN OVERJARIGE PUBERS, DIE ZICH BLIJVEN VERZETTEN"

WAT DRIJFT IEMAND TOT TERrorisme? De criminoloog prof. dr. G.P. Hoefnagels veronderstelt dat er ook in het persoonlijke leven van een militante demonstrant een aantal voorwaarden aanwezig moet zijn voordat hij van activist verandert in een terrorist. "Daar is niet zoveel over bekend, maar uit studies naar het profiel van RAF-terroristen blijkt dat het mensen zijn die zich heftig hebben verzet tegen hun ouderlijk milieu," zegt Hoefnagels, die de sociaal-psychologische achtergrond van de Duitse terroristen vergelijkbaar acht met die van de mensen achter RaRa. **"De meeste RAF-leden kwamen uit brave, goede, zelfs gegoede milieus. Maar hun verzet daartegen mondde uit in een fixatie, op een bijna pathologische manier. Overjarige pubers bij wijze van spreken, die zich niet meer van hun protesthouding los kunnen maken.** Integendeel, het verzet tegen een autoritaire vader projecteren ze later op de staat. Zoals ze het ouderlijk gezag betwistten, zeggen ze nu tegen Vadertje Staat: Deze rechtsorde is de mijne niet."

Hoefnagels, die bij verschillende politie-onderzoeken een bijdrage heeft geleverd aan de dadergroepanalyse, twijfelt er niet aan dat het recherche-team de psychologische overeenkomsten tussen RAF en RaRa ook ziet: **"Zeker, ik denk zelfs dat de politie weet wie het zijn. Maar daarmee is nog niet bewezen dat zij de bom hebben geplaatst."**

Na de aanslag op het ministerie van Sociale Zaken zei een 'anonieme zegsman' van de BVD in de pers dat de dienst exact wist wie er achter de aanslag zit. Het zou gaan om een groep van vier of vijf personen die ook verantwoordelijk is voor de bomaanslag op het huis van Kosto. **"We zijn precies op de hoogte van het doen en laten van de groep. Ze worden grondig in de gaten gehouden. Maar het is bijna onmogelijk mensen te schaduwen die weten dat dit gebeurt."**

Betreft deze uitspraak (opnieuw) onnozele bluf van de BVD of volgt de inlichtingendienst hier een welbewuste tactiek? Uit de ervaringen van mensen die eerder werden verdacht van RaRa-aanslagen blijkt dat de BVD soms juist

'...MAAR HET IS ONMOGELIJK HEN TE SCHADUWEN'

geen enkele moeite doet om een persoon ongezien te schaduwen. Integendeel. In het dit jaar verschenen boek *Opening van Zaken - een ander BVD-jaarverslag* worden diverse voorbeelden aangehaald van situaties waarbij de BVD welbewust laat merken iemand onder observatie te houden. Het boek is geschreven door het links-kritische onderzoeksbureau Jansen en Janssen uit Amsterdam, dat tal van mensen sprak die van banden met RaRa worden verdacht en daardoor ongewild ervaring opdeden met BVD-tactieken.

Diverse verdachten beklagen zich over het feit dat zij openlijk gevolgd zijn door agenten met videocamera's en dat hun werkgevers, ouders en vrienden door de BVD zijn 'gewaarschuwd' voor hun vermeende terroristische activiteiten. "Hoe zou jij het vinden als je baas of je ouders je opeens bellen met: *Zeg, waar ben jij nou mee bezig, hier is net een agent geweest die zegt dat jij achter die bom op Kosto zit.*" vraagt Annelies Borsboom, co-auteur van het boek. "Uit de gesprekken die ik voerde met diverse linkse activisten blijkt één ding glashelder: de BVD kiest welbewust voor een tactiek van intimidatie en probeert RaRa-sympathisanten in hun eigen omgeving te brandmerken en daarmee sociaal te isoleren. Als ze RaRa niet met een strafrechtelijke aanpak klein kunnen krijgen, zullen ze het op een andere manier proberen."

Het doel lijkt alle middelen te heiligen: BVD-chef Docters van Leeuwen is ervan overtuigd op deze omstreden wijze de daders ooit in de kraag te vatten. Begin dit jaar beloofde hij voor de tv-camera van Paul Witteman met de RaRa-zaak bezig te blijven "tot hij is opgelost. Of dat nu tien jaar duurt of twintig jaar, dat maakt niet uit. (...) Als je terrorisme wilt bestrijden en je bent niet bereid om je dan een termijn van tenminste tien en waarschijnlijk twintig jaar voor ogen te stellen, begin er dan niet aan. Dat hebben we in het buitenland ook gezien. Een aantal buitenlandse organisaties, de RAF bijvoorbeeld, is toch aanzienlijk beschadigd in zijn activiteiten door een zeer persistente en consequente houding van de overheid. Een houding die uiteindelijk resultaten heeft afgeworpen. Dat zullen wij ook doen."

De BVD-chef weet het zeker. Eens breekt de dag aan waarop hij klip en klaar antwoord kan geven op de vraag 'RaRa, wie ben ik?' Het valt alleen te vrezen dat het arrestatieteam dan een bejaardenhuis zal moeten overvallen omdat de RaRa-leden tegen die tijd oud, grijs en ongevaarlijk zijn geworden. ■

PERS-SELECTIE
Aktuele informatie uit dagbladen

Binnenlandse Veiligheidsdienst

info ☎ nr: dag: donderdag datum: 26 augustus 1993 Nr. 93-157

„Trouw 26-8-'93

Bestrijders RAF en IRA ingezet tegen RaRa

Van een onzer verslaggevers

AMSTERDAM – Het speciale politieteam dat de bomaanslagen op het ministerie van sociale zaken, justitie en de woning van staatssecretaris Kosto onderzoekt, heeft de hulp ingeroepen van Duitse en Britse bomexperts.

De specialisten van het *Forensic science laboratory* van de *metropolitan police* in Londen en het laboratorium van het *Bundeskriminalamt* in Wiesbaden hebben de bomresten die zijn gevonden bij de aanslag op Sociale zaken inmiddels geanalyseerd. Volgens politiebronnen levert dat zoveel informatie op dat ook het materiaal van andere vermeende RaRa-aanslagen opnieuw tegen het licht wordt gehouden.
Ingewijden zien de bemoeienis van buitenlandse specialisten als een nieuw stadium in het onderzoek naar Rara. De Duitse en Britse experts hebben een uitstekende naam op het gebied van de analyse van bomresten en het herleiden van de soort springstof die is gebruikt, door de jarenlange ervaring met aanslagen van de terroristische Rote Armee Fraktion (RAF) en het IRA. Die ervaring kan bij het onderzoek naar RaRa goed van pas komen.
Volgens de Haagse politiewoordvoerder H. Schreuder komt het vaker voor dat politiediensten bij heel gespecialiseerd onderzoek de hulp inroepen van buitenlandse experts, „zoals de politie in het buitenland soms ook de hulp van Nederlanders inroept". Hij wil de medewerking van de RAF- en IRA-bestrijders aan het RaRa-onderzoek „bevestigen noch ontkennen".

„Trouw 26-8-'93

De buitenlandse hulp bij de analyse van de gevonden resten van de bom lijkt erop te wijzen dat het gerechtelijke laboratorium in Rijswijk, dat feitelijk verantwoordelijk is voor het onderzoek naar de exacte herkomst van het gebruikte materiaal en de aard van de munitie, niet in staat is die klus te klaren. In politiekringen worden openlijk vraagtekens gezet bij de kwaliteit van de analyses van het gerechtelijke lab. De technische rapporten die het na de aanslagen aan de politie heeft geleverd, hebben het RaRa-team tot nu toe weinig handvatten gegeven.
Het centrale RaRa-team, dat bestaat uit vijf tot zeven specialisten en daarnaast hulp krijgt van enkele subteams die onafhankelijk van elkaar deelterreinen van het onderzoek voor hun rekening nemen, is momenteel 'een onzichtbaar web' aan het spinnen, zo heet het in politiekringen.
De Binnenlandse veiligheidsdienst (BVD) zou nog wel degelijk in het centrale team vertegenwoordigd zijn, in tegenstelling tot andere berichten als zou de BVD wegens blunders in het onderzoek naar eerdere Rara-aanslagen, nu buiten het rechercheteam worden gehouden.

NIEUWE REVU 22tot 29 SEPTEMBER 1993

Binnenlandse Veiligheidsdienst

Afdeling Relaties en Open Bronnen

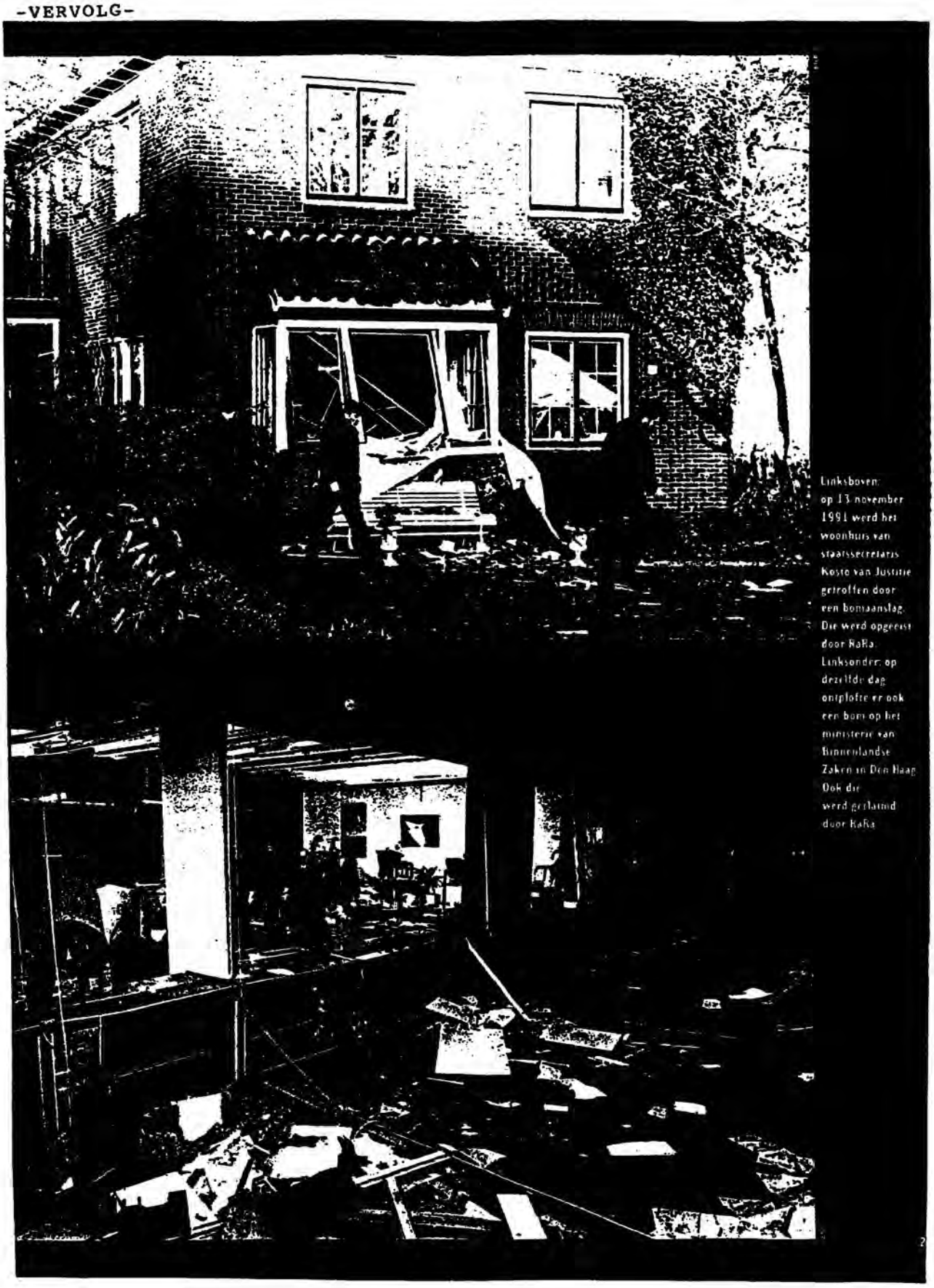
DE PARANOIA ROND

In 1985 werd er brand gesticht bij de Makro in Duivendrecht. De aanslag werd geclaimd door RaRa, een tot dan toe volledig onbekende groepering. Acht jaar later zijn er inmiddels 20 aanslagen geclaimd door RaRa, waarvan de aanslag op het huis van staatssecretaris Kosto de beruchtste is. Twee ton tipgeld is inmiddels de beloning van Justitie voor wie de RaRa leden kan aanwijzen. Aangezien er na al die jaren wel bekend is in welke kringen leden van Rara gezocht moeten worden, wordt er volop aangewezen, maar men kan niks bewijzen. Dus wordt er, vooral door de BVD, steeds meer achtervolgd en geinfiltreerd in die kringen. Met als enig resultaat tot nu toe: een groeiende paranoia.

Revu beschrijft de paranoia van RaRa en BVD. En reconstrueert een praktijkgeval: hoe de BVD, op zoek naar RaRa verdachten, infiltreerde in een elektronica bedrijf in Den Bosch.

Door Lizette Dalebout & Arnold Karskens

-VERVOLG-

Linksboven:
op 13 november 1991 werd het woonhuis van staatssecretaris Kosto van Justitie getroffen door een bomaanslag. Die werd opgeeist door RaRa.
Linksonder: op dezelfde dag ontplofte er ook een bom op het ministerie van Binnenlandse Zaken in Den Haag. Ook die werd geclaimd door RaRa.

-VERVOLG-

Wie er achter RaRa zitten, kan nog steeds niet bewezen worden. Zeker is dat de BVD, na zich eerst op anti-apartheidsactivisten te hebben gericht, vooral zoekt in de kringen van mensen die vroeger F 16's bekladden en met de ME vochten bij ontruimingen.

Deze kring zit vooral in enkele grote steden -als Amsterdam, Den Haag, Den Bosch- en lijkt vrij groot. Volgens een potentiële RaRa-verdachte gaat het om circa dertig mensen waar de BVD zich op concentreert. Omdat bewijzen tegen hen ontbreken, worden ze niet verhoord, laat staan gearresteerd. Wel worden ze achtervolgd, aangesproken, afgetapt, lastig gevallen en wordt er geïnfiltreerd. En dat weten die mensen ook, zodat zij op hun beurt menigmaal het spel meespelen en, net als de BVD, een cultus van geheimzinnigheid hebben gecreëerd. In die situatie kan iedereen een verdachte zijn of worden; of niemand.

Een ex-lid van de actiegroep Onkruit: "De actievoerders van weleer hebben carrière gemaakt of zijn gestrand en leven van een uitkering. Enkelen die -zoals oude hippies- het nooit beu worden, zijn doorgegaan in RaRa. Door hun lange actieverleden hebben ze een groeiproces doorgemaakt waarbij durf en onderling vertrouwen zijn gekweekt."

Er doen veel speculaties de ronde, veel verhalen over de BVD en als gezegd: iedereen doet vooral heel geheimzinnig.

Een ander ex-lid van de groep Onkruit: "Je moet jarenlang ervaring hebben als actievoerder om zo lang uit handen te blijven van de politie. Geen telefoon en post gebruiken. Niet praten in de kroeg en alleen omgaan met een kleine kring vertrouwelingen die aan een half woord genoeg hebben. Je moet stress-bestendig zijn en de risico's kennen. Bij arrestatie hangt een veroordeling van vijf à zes jaar boven je hoofd."

Weer een andere actievoerder: "Afgelopen zomer gaf een door de BVD verdachte actievoerder een verjaardagsfeest in Amsterdam. De scanner stond aan, afgestemd op het kanaal dat de BVD voor haar informatie gebruikt. Degene die het feest gaf, kon via de scanner de gasten die op het feest kwamen, horen binnenkomen. Ze werden tot de voordeur door de BVD begeleid."

In de ogen van de BVD is bijvoorbeeld René R. nog steeds een RaRa-verdachte.

Deze zomer solliciteerde René R. bij de organisatie Artsen zonder Grenzen naar een baan. Hij wilde graag voor de afdeling logistiek uitgezonden worden naar Afrika.

René R. werd afgewezen door Artsen zonder Grenzen voor een baan in Afrika. Vanwege zijn RaRa-verleden

René R. heeft in 1989 een half jaar in de cel gezeten wegens poging tot brandstichting bij de paspoortenfabrikant Elba in Schiedam. Betrokkenheid bij andere aanslagen als de Makro-branden werden onbewezen geacht of de bewijzen waren niet rechtmatig verkregen.

Marianne Meijerink, hoofd persvoorlichting van Artsen zonder Grenzen: "De naam van René R. is hier inderdaad bekend. Hij heeft een groot gedeelte van het traject doorlopen om naar het buitenland -ik meen Liberia- te worden uitgezonden. Kort voordat dit ook daadwerkelijk zou gebeuren, stond er een artikel over René R. in De Telegraaf. Wij werden er op attent gemaakt dat het hier dezelfde René R. betrof als degene die voor ons zou gaan werken. Wij hebben hem niet kunnen uitzenden. Ten eerste omdat hij het nooit verteld had en ten tweede omdat de werkwijze van de RaRa, het gebruiken van geweld, ver afstaat van onze doelstelling. Dan moet je dus gaan inschatten of, ondanks dat, iemand toch bij ons kan werken. Maar doordat hij ons nooit wat verteld had, kregen wij niet eens de *kans* om die inschatting te maken. Dus zijn we ermee gestopt."

Een man van veertig jaar zegt tot de groep van circa 30 mensen te horen die door de BVD als RaRa-activist wordt bestempeld. "De BVD heeft meerdere malen mensen in mijn omgeving geprobeerd te intimideren. Mijn vriendin werd op straat aangesproken door een BVD-er. 'Wil je niet praten met ons? In Duitsland praten ze ook,' zei-ie.

"Ik ben zelf ook lange tijd gevolgd. Je wordt er gestressed, onrustig en wantrouwig van. Iets privé durf je niet over de telefoon te melden. Wie weet hoe ze dat misbruiken. Met bewijzen komen ze niet op de proppen. Dus gaan ze pesten. De BVD doet wat ze wil, ze wordt niet teruggefloten. Justitie heeft als taak de rechtsstaat te beschermen via juridische procedures. Nu neemt de BVD die functie over zonder enige controle."

De Binnenlandse VeiligheidsDienst infiltreerde tweemaal tevergeefs in een werkplaats van RaRa-verdachten. Deze werkplaats wordt 'de Elektronische Werkplaats' genoemd en is gevestigd in het centrum van 's Hertogenbosch. De medewerkers van de werkplaats fabriceren en repareren hoogwaardige communicatiemiddelen zoals zenders en portofoons. Eén van de medewerkers is René R. die in 1989 werd veroordeeld voor de mislukte aanslag op de paspoortfabrikant KEP.

Een andere medewerker van de werkplaats, die zegt 'een potentiële RaRa-verdachte' te zijn, vertelt over de infiltraties. "De eerste infiltratiepoging speelde zich midden vorig jaar af. Wij kenden een jongen die van beroep radiotechnicus was. Hij werkte voor de politieverbindingsdienst in Den Bosch. Dat wisten we en vonden we geen probleem. De politieverbindingsdienst verzorgt onder andere de communicatie -ondermeer portofoons- voor de politie-observatieteams die verdachten in de gaten houden. Zij werken vaak met stemvervormers, zogenaamde crypto's. Op een dag komt die jongen met de vraag of wij een interface voor zo'n crypto konden maken. Hij bracht er een mee als voorbeeld en die bleef

-VERVOLG-

Een medewerker van een door de BVD verdachte werkplaats: 'Wij doen voor iedereen klusjes. Dus hebben we ook voor de politie gewerkt'

enkele weken in de werkplaats liggen. Wij doen -uiteraard tegen betaling- klussen voor iedereen en dus ook de politie. En de politieverbindingsdienst had ons al eerder benaderd met de vraag of wij video-afluisterapparatuur konden maken. Ze hadden problemen met het gebruikte vermogen en de frequentie.

"We stemden dus toe. Alleen hadden we nog wat vragen. We stuurden een fax naar de politieverbindingsdienst. Die fax is onderschept door de BVD, die trouwens ook alle telefoontjes afluistert. Dus een BVD-er is kwaad naar de directie van de politieverbindingsdienst in Den Bosch toegestapt en heeft gezegd: 'Dit is een veiligheidsfout. Weten jullie wel wie ze zijn?' De BVD ondervroeg die jongen. Eerst dachten ze dat hij voor RaRa werkte en een mol was. Toen bleek van niet, vroegen ze of hij voor de BVD informatie wilde inwinnen. Hij moest rondkijken op de werkplaats, welke technische projecten we uitvoerden en hoe groot onze *know-how* was. Wij hebben computerverbindingen met Midden-Amerika. De BVD probeert die te ontcijferen en hij moest achter de code komen. De jongen stemde toe. Hij kwam weer langs en stelde specifieke vragen die ik niet vertrouwde. Ik vroeg hem: 'Werk jij voor de BVD?' 'Ja,' zei hij. We hebben hem toen uitgehoord. Hij had geen sterke persoonlijkheid, eerder labiel, vandaar dat de BVD hem als infiltrant wist te recruteren en hij vervolgens onze zijde weer koos. We arrangeerden een ontmoeting tussen hem en twee BVD-agenten in bungalowpark Vinkeloord, tussen Den Bosch en Oss. In zijn tas hadden we een cassette-recorder verstopt. Door zijn zenuwachtig gedrag vertrouwde de BVD hem niet. Ze hebben de band gepakt en ze zijn weggevlucht."

De werkplaatsmedewerker noemt de mislukte infiltratiepoging 'uiterst precair' voor de politie omdat zij hoogwaardige apparatuur als de crypto enkele weken uitgeleend had.
"Voor ons was het een geintje."

De infiltrant heet R. Hij oogt achterin de dertig. Hij is tenger gebouwd en elektronicus, gespecialiseerd in radio- en dataverkeer. Hij staat op de loonlijst bij het Ministerie van Justitie en maakt nu deel uit van het Korps Landelijke Politie Diensten. In zijn huis in Den Bosch zegt hij: "Ik heb een half jaar voor de BVD gewerkt." We zitten op de bank en drinken koffie. R. vertelt hoe het allemaal kwam. "We hadden op korte termijn vijftien aluminiumkastjes nodig. Bij grote bedrijven is de levertijd voor deze kastjes nogal lang. Ik wist dat de werkplaats in Den Bosch ze kon maken. Ik belde ze. Ze wisten dat het voor de politie was; ze zagen de humor er wel van in. "Dit gesprek is waarschijnlijk afgeluisterd door de BVD, want al snel daarna kwamen er twee heren naar mijn werk. Ze wilden informatie hebben over de werkplaats. Ze zeiden dat ze onderzoek naar linkse terroristische organisaties deden en specifiek naar de daders van de RaRa-bomaanslag op Kosto. Ik kende verschillende mensen uit het huis en zei hen: 'Ik zie daar geen terroristen tussen.' Toen zeiden ze letterlijk tegen mij: 'Neemt u maar van ons aan dat die mensen in de werkplaats daar mee te maken hebben.' Ze zeiden ook dat ze al jaren met hen bezig waren, maar er geen greep op konden krijgen."
Het ontbrak de BVD aan letterlijke ingangen bij de Elektronische Werkplaats. R. had door zijn persoonlijke contacten wel een entree. Ze kwamen overeen dat R. één dag per week in de werkplaats zou gaan werken. R. kreeg hiervoor van de BVD het bedrag van 250 gulden per maand.
"Toen ze dit bedrag voorstelden zei ik 'ja'. Ze hadden waarschijnlijk gedacht dat ik meer zou vragen, want ze zeiden meteen: reiskosten en onkosten voor boeken vergoeden we ook.
"Ik zag het als werk, ik deed het niet uit ideologische overwegingen. Nederland is geen Irak en ik ben door de BVD nooit onheus bejegend of onder druk gezet."
Wel betitelt hij de werkwijze van de BVD als 'amateuristisch.' "Ik had een keer met ze in een motel afgesproken. Bij het motel hoorde een restaurant. De twee BVD-agenten begroetten me joviaal bij de ingang. Ik dacht: "We gaan vast wel

Roken schaadt de gezondheid. Het kan longkanker of hartklachten veroorzaken. Kon. besluit van 29.4.1989, Stb. 329.

-VERVOLG-

ergens in een kamer apart zitten.' Maar nee: we gingen midden in het restaurant zitten. Als woorden als RaRa of BVD vielen, zag ik de mensen omkijken.

DE PARANOIA ROND RaRa

"Eén keer per maand had ik een ontmoeting met twee BVD-ers. Meestal in hotels en restaurants, zoals bijvoorbeeld het Postiljon-hotel bij Den Bosch. De BVD was geïnteresseerd in de zenders die op de werkplaats stonden; ze vroeg aan mij wat ze er mee deden. Ik moest de mensen in de werkplaats vragen of ze geïnteresseerd waren in tweedehands politieapparatuur en verder sprak de BVD over de mogelijkheid om bijvoorbeeld een gepreparceerde spectrum-analyser naar binnen te smokkelen; daar kun je gemakkelijk afluisterapparatuur in stoppen, zeiden ze. Ik zei: 'Die mensen zijn heus niet op hun achterhoofd gevallen. Het eerste wat ze doen is de zaak openschroeven.' Daarna vroeg de BVD of er misschien een mogelijkheid was om de intercom af te luisteren."

Wel werd R. geplaagd door gewetensnood. "Het knaagde aan me. Het gaf spanning. Een dubbelleven gaat je niet in je koude kleren zitten. Ik kwam daar al jaren, kende verschillende bewoners van het huis en had zelfs de sleutel van de achterpoort. Toen het allemaal bekend werd, wilden de bewoners dat ik niet meer onaangekondigd langs kwam."

De infiltrant: 'Ik had een afspraak met de BVD. We gingen midden in het restaurant zitten. Als woorden als of BVD vielen, zag ik de mensen omkijken'

Afgelopen zomer probeerde de BVD opnieuw een infiltratiepoging. Toen werd bij een jongen aangebeld die ziek bij zijn ouders op bed lag. De jongen kwam ook regelmatig op de Elektronische Werkplaats. De jongen weigerde direct alle medewerking.

We vragen een reactie bij de politie in Driebergen die de politieverbindingsteams coördineert, afdeling communicatie en voorlichting. Als woordvoerster Ria Voskamp het woord RaRa opvangt, horen we haar collega's wegjagen en de deur van haar kantoor moeten dicht. Toch is het enige dat ze zegt. "Wij weten hier van niks. Als u wat meer wilt weten, moet u de BVD maar bellen."

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken, waar de BVD onder valt, zegt bij monde van woordvoerster Ineke Donkervoort: "Het is een concrete operatie en daar doen we nooit mededelingen over."

Maar de infiltratie is toch al afgelopen?

"Dan nog, het is om te zorgen dat we ook in de toekomst kunnen blijven werken." ●

AGENDA NR.:
D2930811/266
CO.: B.:

"Telegraaf wil Nederland voor in Neder'a[illegible]

PERSVERKLARING

In de vroege ochtend van maandag 2 augustus [illegible] stadsredactiekantoortje van dagblad de Telegraaf aan de Rotterdamse Botersloot de sloten dichtgelijmd en de gevel met enkele verfbommen een passender aangezicht gegeven. Directe aanleiding van deze actie is de recente criminalisering van en stemmingmakerij tegen het solidariteitswerk voor (illegale) vluchtelingen in het pseudo-wetenschappelijke artikel "De tentakels van RaRa" in de editie van 24 juli jl.

Dat de Telegraaf, na in de oorlog legaal te zijn gebleven, vervolgens wegens collaboratie vele jaren verboden en nu het grootste dagblad met een oplage van ruim 700.000, het niet echt heeft op alles wat maar een beetje progressief is mogelijk algemeen bekend zijn. Waarschijnlijk is er geen emancipatiebeweging, linkse partij/organisatie of aktiegroep in Nederland die niet op de één of andere wijze in de kolommen van de Telegraaf is neergesabeld. Provo, Dolle Mina, radikale buurtgroepen, het Dieren Bevrijdings Front, de kraakbeweging, Onkruit, feministes, de Anti-Kernenergie Beweging, de CPN, potten en flikkers, het IKV, anti-Shell aktivistes, computerkrakers, anarchistische organisaties, linkse bladen, opstandige uitkeringsgerechtigden, antifascisten, voordeurdelers, boze huurders, schoffelaars tegen genetische manipulatie, militante bijstandsvrouwen, ... de lijst van groepen die, qua idealen en/of actiemiddelen niet in de 'Law and Order' visie van de Telegraaf passen lijkt eindeloos. Keer op keer ind'en er een actie, heftiger dan een handtekeningenlijst of vreedzame demonstratie, plaatsvindt, dienen er volgens deze "onafhankelijke en onpartijdige" krant en "uitsluitend in 's lands belang" gezwellen verwijderd te worden.

En juist dit is iets wat in het geval van de recente RARA-aanslag op de Dienst Inspectie Arbeidsverhoudingen (DIA) van het Ministerie van Sociale Zaken van een maand geleden onmogelijk zal blijken. Gelukkig bespeurt de Binnenlandse Veiligheidsdienst (BVD) een zogeheten "Umfeld van RARA" en de Telegraaf stort zich in 's lands belang op de bewa[illegible] van anti-imperialisten, autonomen en krakers. In het artikel "De tentakels van RaRa" worden op suggestieve wijze een aantal namen van personen en organisaties 'onthuld', aan elkaar geschreven via adressen, stichtingsbesturen en een pseudo-wetenschappelijk schemaatje om tenslotte 'onderbouwd' te worden met allerlei subsidiegeldstromen. Om één en ander nog wat sappiger te maken worden allerlei contacten met guerrillagroepen in Nicaragua, of als de RAF uit de duim gezogen. Tussen de regels door wordt de indruk gewekt dat we hier in ieder geval met potentiele RARA-aktivisten en wereldvreemde geweldsplegers te maken hebben. Wij zijn woedend over deze bedroevende journalistiek. Op deze manier worden mensen en groepen die, ieder op hun eigen wijze, (illegale) vluchtelingen bij een menswaardig bestaan proberen te helpen op grove wijze gecriminaliseerd. Op deze manier probeert de Telegraaf opnieuw zondebokken aan te wijzen voor de onrust door en het verzet tegen een immer onmenselijker vluchtelingenbeleid.

En daarmee zien we het raakvlak met een ander vertrouwd aspect van de Telegraaf; het door sensationele hetze-verhalen, door hele en halve leugens aandringen op of legitimeren van harder overheidsoptreden. Liggen momenteel een willekeurig aantal solidariteitsgroepen onder vuur, in het nabije verleden waren dat de asielzoekers en (illegale) vluchtelingen zelf. Ook bij deze 'berichtgeving', die veel overeenkomsten vertoont met die over buitenlanders in het algemeen, zijn de sleutelwoorden criminalisering, verdachtmaking en hetze.
Eind 1991 publiceerde de Universiteit van Amsterdam een uitgebreid onderzoek naar de wijze van berichtgeving over vluchtelingen in de Telegraaf, gerecenceerd in o.a. het linkse maandelijkse aktieblad NN111 (mei 1992). De eindconclusie was dat de boodschap van de Telegraaf luidde dat vluchtelingen in Nederland niet thuishoren en niet welkom zijn. Sindsdien is er weinig veranderd. Bovenstaande Telegraaf-versie van 'Nederland voor de Nederlanders' is in een aantal feiten terug te vinden. Zo wordt in de meeste gevallen van misdaadverslaggeving slechts dan de nationaliteit van de dader vermeld wanneer die van buitenlandse afkomst is. Nooit valt te lezen "Nederlander steekt vrouw neer". Gebeurtenissen rond (illegale) vluchtelingen halen voornamelijk de krant indien er sprake is van een negatieve zaak bijv. rond drugs, criminaliteit of geweld. Zo ontstaat het beeld dat "al die buitenlanders crimineel, uitkeringsfraudeur" etc. zijn. De vluchtelingenproblematiek zelf, de achtergronden en mondiale oorzaken, laat staan de medeschuld van het rijke Westen in deze, verdwijnen hierbij volledig uit het zicht. Ook middels artikelvolgorde en lay-out worden in de Telegraaf gemiddeld meer dan elders allerlei verbanden gesuggereerd tussen sociale problemen als onveiligheid of verpaupering in de oude wijken én de aanwezigheid van migranten en vluchtelingen. Over de laatsten wordt voornamelijk geschreven in termen van diverse natuurrampen, denk aan termen als "illegalenvloedgolf".
Kranten als de Telegraaf zijn door bovenstaande 'Nederland is vol'-redenaties medeverantwoordelijk voor de instandhouding van de racistische beeldvorming van migranten en vluchtelingen, medeschuldig aan de toename van rechts-extremistisch geweld tegen de groepen, medeplichtig aan het legitimeren van een 'we moeten ze laten verdwijnen cq. aanpassen of oprotten'-overheidsbeleid. De Telegraaf vervult hiermee een spilfunctie in de moordende driehoek van selektieve en hetzerige media, opkomend rechtsextremisme en een steeds harder vluchtelingenbeleid.

Wij denken dat strijd, op vele manieren, tegen deze morbide relatie tussen bijv. een krantredakteur, een actief fascistisch gemeenteraadslid in Den Haag en een staatssecretaris van Justitie, noodzakelijk en legitiem is. In dit verzet tegen de samenhang van bijv. racistische beeldvorming, toenemende gewelddadige aanvallen op migranten en antifascisten en grensgevangenissen en dwangbuizen voor vluchtelingen, is het een eerste vereiste de diverse poten en hun onderlinge samenhang publiekelijk te ontmaskeren. Teneinde ze effectiever aan te kunnen pakken.
Onze actie beoogt daaraan een bijdrage te geven, als klein stapje op de lange weg naar een samenleving waarin niet strijd tegen onderdrukking en uitbuiting of solidariteit daarmee, maar racisme en al haar oorzaken als te verwijderen gezwel wordt gezien. Op weg naar een wereld waarin gelijkwaardigheid en zelfbeschikking geen holle verkiezingsbeloften maar realiteit geworden is!

Tot de volgende keer.

Enkele antiracistes

Procesverklaring RARA-verdachte

Op 10 augustus 1988 hield , die terecht stond voor een zestal RARA-aanslagen, een uitvoerige redevoering voor het anti-imperialisme zoals dat door RARA werd verkondigd. Deze redevoering werd via de stichting achter het blad BLUF!, Ostadeblade, verspreid. Deze procesverklaring geeft een duidelijk overzicht van de ideologie zoals die op dat moment door RARA werd verkondigd. Opvallend is dat zichzelf beschouwt als een sympathisant van RARA.

AGENDA NR.:
D2930915/220
CO.:

Periodiek: Parool

Datum: 17-4-89

CIRCULATIE

Niet langer houden dan ..... dagen

AAN	GEZIEN dat.	GEZIEN par.	Volgens geadresseerde nog t.k. aan
P&B	18/4/89		
BT			

Aantekeningen:

Politie: 'brand in kantoor Shell was opzet

(Van een onzer verslaggeefsters)

HILVERSUM – In Hilversum heeft vannacht een korte maar hevige brand gewoed in een Shell-kantoor bij een overslagstation voor huisbrandolie. Volgens de politie is de brand zeker aangestoken; er is een 'brandversnellende vloeistof' aangetroffen.

Bovendien zijn in Nijmegen bij twee benzinestations van Shell slangen doorgesneden.

De schade in het Hilversumse kantoor wordt geschat op 1,5 miljoen gulden. In het kantoor was computerapparatuur aanwezig die in vlammen is opgegaan.

Een woordvoerder van Shell-Nederland noemt de actie 'schandalig'. "Als dit onder het motto gebeurt van 'Shell uit Zuid-Afrika', dan zetten wij vraagtekens bij deze vorm van terrorisme. Dit draagt meer bij tot de bestrijding van Shell zelf, dan van de apartheid in Zuid-Afrika."

Volgens de woordvoerder zal Shell naast de politie ook zelf een onderzoek instellen naar de brandstichting.

Het overslagstation aan de Hilversumse Vreelandseweg, de uitvalsweg naar Vinkeveen, is in mei vorig jaar al eerder doelwit geweest van actievoerders tegen de aanwezigheid van Shell in Zuid-Afrika. Destijds werden auto's beklad en werden benzinetanks volgestopt met rommel.

Deze week wordt door de actiegroep 'Shell uit Zuid-Afrika' (SuZA) een driedaagse actie gehouden die vrijdag zal uitmonden in een blokkade van het Shell-laboratorium in Amsterdam-Noord.

Vorige week werd bekend dat zo'n tien procent van de werknemers van het Shell-laboratorium zich achter het doel van de actiegroep 'Shell uit Zuid-Afrika' schaart. De ondernemingsraad keurt de blokkade echter af.

AGENDA NR.
D2930921/231
CO.
B

PERSVERKLARING

Het van Heutz monument

Vannacht is het gedenkteken op het Olympiaplein vernietigd. Het definitieve einde van een stenen symbool. Het beeld was het eindprodukt van de persoonsverheerlijking rond de militair van Heutz, en heeft door zijn ontstaansgeschiedenis een fascistische betekenis gekregen.

De bloedige wijze waarop van Heutz de onafhankelijkheidsstrijd van het Atjehse volk probeerde neer te slaan, ten koste van tienduizenden doden oogstte destijds grote bewondering bij zowel het koninklijk huis (Wilhelmina) als het leeuwedeel van de heersende politieke klasse en natuurlijk het koloniaal bedrijfsleven.
De eerste twee noemden deze massamoord 'heldendaden' en spraken van het 'herstel van Neerlands glorie'.
Het bedrijfsleven plukte de vruchten, herstel van de 'orde' betekende groei van de winst, dáár ging het in Indonesië om.
Dit bedrijfsleven nu bekostigde in 1927 de staatsbegrafenis van van Heutz en gaf zo gul om hun held te eren, dat er nog geld over was voor een monument.
Dit werd uiteindelijk, na veel amsterdamse tegenstand in 1935 door Wilhelmina onthuld. Een monument voor Nederlands bloeddorstige geldlust.
Velen hebben sindsdien het wangedrocht belaagd, tot nu toe tevergeefs, het bleef overeind als schrijnende belediging aan de slachtoffers van de Nederlandse terreur.

Schrijnender nog en een extra drijfveer tot deze aktie is dat er niets is veranderd sinds de dagen van van Heutz.
Het huidige bedrijfsleven, de huidige regenten, zijn behept met dezelfde mentaliteit. Nog steeds heerst dezelfde orde die van Heutz met alle mogelijke middelen beschermde.
Een orde waarin het optimaal funktioneren van het bedrijfsleven het hoogste goed is, tenkoste van elke prijs aan mensenlevens.

Nu kunnen de huidige diktators van Indonesië rekenen op de miljardensteun van de IGGI, onder Nederlands voorzitterschap en op Nederlandse wapensteun, zoals korvetten en tanks.
Nederland en de anderen houden een bewind overeind dat bezig is het gehele volk van Oost-Timor uit te roeien, dat soortgelijke plannen heeft met de Papoeas en dat alle binnenlands verzet in bloed smoort.
Niemand schreeuwt zijn afgrijnzen, integendeel er wordt gejubeld over de afzetmogelijkheden in Indonesië.

Deze week keert burgemeester van Thijn terug van o.a. een reis naar Indonesië. Deze zich socialistisch noemende burgervader, die zo prat gaat op zijn anti-fascistische houding, maar daarin nooit verder kwam dan mooie woorden, blijkt dan ook inderdaad daden te kunnen stellen; met veel trompetgeschal is een delegatie van vijfentwintig amsterdamse zakenlieden onthaald door het Suharto-regime.
Na vijf dagen kon de buit worden binnengehaald. Kritiekloos wordt een samenwerkingsverband tussen Jakarta en Amsterdam getekend waar het amsterdamse bedrijfsleven wel bij vaart, de arme bevolking in Indonesië geen cent beter van wordt, een direkte legitimering is van de generaalsdiktatuur en een belediging voor alle mensen die zich op wat voor manier dan ook inzetten tegen de imperialistische en onderdrukkende politiek van Suharto.

Het gebral over Neerlands glorie heeft plaatsgemaakt voor een stinkende brei van gehuichelde progressiviteit, waarbij het handelsbelang voorop staat.

Zo zou de Nederlandse hulp aan Suriname nooit zijn stopgezet als het voor het Nederlandse bedrijfsleven niet duidelijk was geweest dat het afgelopen was met de kans op vette winsten.

In het geval van Zuid-Afrika wordt omwille van dit handelsbelang zelfs het beestachtige apartheidsregime getolereerd. Ondanks dee onbeschrijflijke perversiteiten, waartoe dit systeen leidt, geniet het enorme steun.
Alleen door de buitenlandse investeringen kan het zich handhaven. Meer dan vijftig nederlandse bedrijven maken zich hier schuldig aan. Koloniale bedrijfsvoering is niet verdwenen sinds van Heutz.....

Evenmin het superioriteitsgevoel van het blanke ras, dat hiervan de oorsprong vormt.
De huidige behandeling van gekleurde mensen in Nederland toont aan dat dit nog steeds een bittere realiteit is.
Er is geen sprake van opkomend racisme, het racisme is al eeuwen oud.
Nog steeds wordt een volledig gelijke behandeling van blank en zwart als onnatuurlijk ervaren. Men noemt een zwarte 'vreemdeling' en dan is hij/zij opeens rechteloos en staat men bloot aan politievervolging.
En niet alleen bij de overheid, ook bij delen van de Nederlandse bevolking leeft het idee dat blank mag beslissen of het zwart naast zich gedoogd of niet.
Kankergezwellen als de Centrumpartij vinden een voedingsbodem in dit milieu.

Neerlands koloniale geschiedenis, het bloed aan de handen is geen verleden tijd, anno nu zien we:
de steun aan een moordenaarsregime in Indonesië,
het tolereren en goedpraten van het apartheidsregime in Zuid-Afrika omwille van de handelsbelangen,
het rechteloos houden van politieke vluchtelingen,
het op grote schaal uitzetten van 'vreemdelingen',
het denken dat wit beter is dan zwart.

Vannacht hebben wij ons hiertegen gekeerd en wij zullen ons blijven verzetten tegen de bloedrode lijn van toen naar nu, in al haar verschijningsvormen.

groep Koetoh Reh

Kampong in Atjeh in 1904 door het koloniale leger tijdens het bewind van van Heutz in 1½ uur volledig uitgemoord.
313 mannen, 189 vrouwen en 59 kinderen vonden de dood.

De aanslagen

Hoewel RARA sedert 1985 met enige regelmaat aanslagen pleegt en deze onder haar naam claimt, zijn er naast de bekende ook een aantal aanslagen en acties aan te wijzen waarvan tot op zekere hoogte aangenomen wordt dat de ideologische RARA-kern er bij betrokken is geweest. In het navolgende overzicht zullen deze dan ook volledigheidshalve worden opgenomen.
De opsomming begint dan ook niet met een door RARA geclaimde aanslag, maar met en bomaanslag tegen het standbeeld van Van Heutz in Amsterdam.

1. *Bomaanslag Van Heutsz-monument Amsterdam (11-09-1984)*

"Vanacht is het gedenkteken op het Olympiaplein vernietigd. Het definitieve einde van een stenen symbool." Dat schreef de groep *Koetoh Reh* in een persverklaring, die zij op 11 september 1984 op de deurmat van het ANP-hoofdkantoor deponeerde. Die zelfde middag ontplofte een staaf dynamiet op het Van Heutsz-monument te Amsterdam. Door een spelend kind was aan een draad getrokken welke om het standbeeld hing, waarna de ontploffing plaats vond.

De bomaanslag werd *tevoren* in de nacht van 10 op 11 september telefonische geclaimd bij het Marriot-Hotel, het Onze Lieve Vrouwen Gasthuis en de Valeriuskliniek in Amsterdam. De anonieme beller waarschuwde voor de binnen enkele minuten plaatshebbende ontploffing van twee zware bommen bij het Van Heutszmonument op het Olympiaplein. Door de politie die ter plaatse een "onderzoek" instelde werden de bommen over het hoofd gezien.

Op 11 september 1984 werd de bomaanslag middels een claimbrief** (2 pagina's) bij de Volkskrant opgeeist door een groepering zich noemende "groep Koetoh Reh".

De groep bedoelde haar aanslag op het Van Heutsz-monument blijkens haar claimbrief als een protest tegen het bezoek van Amsterdams burgemeester Van Thijn aan het Indonesische generaalsbewind van Soeharto. Men zet zich af tegen de door de Nederlandse overheid gevoerde "imperialistische" politiek ten aan zien van Indonesië, Suriname en het tolereren van het apartheidsregime in Zuid-Afrika, het rechteloos houden van politieke vluchtelingen en het op grote schaal uitzetten van 'vreemdelingen'.

** Zie Bijlage I

De Tijd 21 september 1984

Van Heutsz en de actiegroep Koetoh Reh

LOOPT ER EEN 'BLOEDRODE LIJN VAN TOEN NAAR NU'?

Nederland heeft er een nieuwe actiegroep bij. Vorige week deed ze een vergeefse poging het Van Heutsz-monument in Amsterdam op te blazen. De groep noemt zich Koetoh Reh, naar een in 1904 uitgemoorde kampong in Atjeh. Van Heutsz was toen militair en civiel gouverneur van het gewest. Een bijna vergeten, bloedige episode uit onze koloniale geschiedenis, die 'Van Daalen excursie', nauwgezet beschreven door een Nederlandse luitenant.

Wiecher Hulst

'Vannacht is het gedenkteken op het Olympiaplein vernietigd. Het definitieve einde van een stenen symbool.' Dat schreef de groep *Koetoh Reh* in een persverklaring, die zij verleden week dinsdagochtend op de deurmat van het ANP-hoofdkantoor deponeerde.

Die middag ontplofte een staaf dynamiet op het Van Heutsz-monument. Een twaalfjarige jongen raakte gewond. De politie, die 's ochtends door het ANP gewaarschuwd was, had een kijkje op het Olympiaplein genomen maar had niets verdachts kunnen ontdekken.

Koetoh Reh besluit met de woorden: „Wij zullen ons blijven verzetten tegen de bloedrode lijn van toen naar nu, in al haar verschijningsvormen." Als dat doorgaat, kunnen we nog wat beleven.

Koetoh Reh is een nieuw verschijnsel aan het Nederlandse actie-firmament. De groep bedoelde haar aanslag op het Van Heutsz-monument blijkens haar persbericht als een protest tegen het bezoek van Amsterdams burgemeester Van Thijn, met een omvangrijke afvaardiging, aan het Indonesische generaalsbewind. Het bezoek mondde uit in een samenwerkingsverband waaraan de nieuwe actiegroep zich ernstig stoort.

In Indonesië immers is „niets (...) veranderd sinds de dagen van Van Heutsz. Het huidige bedrijfsleven, de huidige regenten, zijn behept met dezelfde mentaliteit. Nog steeds heerst dezelfde orde die Van Heutsz met alle mogelijke middelen beschermde. (...) Nu kunnen de huidige dictators van Indonesië rekenen op de miljardensteun van de IGGI (InterGouvernementele Groep voor Indonesië – wh), onder Nederlands voorzitterschap en op Nederlandse wapensteun, zoals korvetten en tanks. Nederland en de anderen houden een bewind overeind dat bezig is het gehele volk van Oost-Timor uit te roeien, dat soortgelijke plannen heeft met Papoea's en dat alle binnenlands verzet in bloed smoort."

Tachtig minuten

Het bewind-Soeharto als rechtstreekse voortzetting van het koloniale bewind dus. De groep heeft een in dit verband veelzeggende naam gekozen. Koetoh Reh. Die naam zegt nu bijna niemand meer iets, maar in de jaren volgend op 1904 hebben pers en tweede kamer er bol van gestaan.

Koetoh Reh was een dorpje in het Alasland, een afgelegen hoge bergstreek in Midden-Atjeh. Op 14 juni 1904 's ochtends om 8 uur 20 werd het aangevallen door een colonne marechaussees onder de luitenant-kolonel *G. C. E. van Daalen*. Tachtig minuten later was Koetoh Reh met de grond gelijkgemaakt. Luitenant *J. C. J. Kempees*, adjudant van overste Van Daalen, meldt in zijn officiële verslag de afloop aldus:

„De verliezen des vijands bedroegen: gesneuveld 313 mannen, 189 vrouwen en 59 kinderen; gewond 20 vrouwen en 31 kinderen; ongedeerd 2 vrouwen en 61 kinderen. (...) Buit: 75 geweren, munitie en eene enorme hoeveelheid blanke wapens, levensmiddelen (zout en rijst) en eenige goederen. (...) Aan onze zijde waren gesneuveld twee maréchaussées. (...) Verschoten werden ± 4400 patronen." Van Daalens voor die tijd moderne snelvuurgeweren hadden de bevolking van Koetoh Reh afgeslacht met een gemiddelde van nog geen acht patronen per dode. De Alassers waren met hun lansen, klewangs, rentjongs en ouderwetse voorladers kansloos geweest. De Pax Neerlandica in het Alasland was op meedogenloze wijze tot stand gebracht.

In Van Daalens dagen heette Koetoh Reh nog Koetö Reh. Tegenwoordig wordt de naam in modern Indonesisch gespeld als Kuta Reh. Een slaperig dorpje is het, gelegen in het dal van de Alas-rivier. De oude vesting die indertijd door Van Daalens marechaussees met zoveel gemak werd bestormd, is nu overwoekerd door dicht struikgewas. Nazaten van de overlevenden wonen dichtbij, aan de overzijde van een asfaltweg die het Alasland met de provincie Noord-Sumatra verbindt. Acht jaar geleden was ik er. En menigeen wist mij nog wel iets te vertellen over *Prang Obos*, 'de oorlog van de overste', die zo diep in het Alasse en Atjehse volksbewustzijn staat gekerfd.

'De Van Daalen excursie'

Prang Obos staat in de Nederlandsch-Indische krijgsgeschiedenis bekend als *de Van Daalen excursie*. Luitenant-kolonel Gotfried Coenraad Ernst van Daalen behoorde in de Atjehse hoofdstad Koetaradja tot de kleine kring van getrouwen om generaal *Johannes Benedictus van Heutsz*, de militair en civiel gouverneur van Atjeh. In 1904 was het Nederlandsch-Indisch Leger (NIL) al 31 jaar bezig dit voorheen onafhankelijk sultanaat te onderwerpen. In de dichtbevolkte kustgebieden was dit inmiddels grotendeels gelukt. Maar in het woeste bergachtige binnenland hadden diverse stammen zich steeds aan het Nederlands gezag weten te onttrekken. Daarom gaf Van Heutsz in januari 1904 aan zijn beschermeling Van Daalen opdracht tot 'het houden eener excursie' door de afgelegen Gayo- en Alas-hooglanden van Midden-Atjeh.

Vóór Van Daalen was er nog nauwelijks een Europeaan in dat gebied doorgedrongen. De Gayo's en Alassers waanden zich veilig tussen de toppen van de Boër ni Intem Intem, een ruige keten in het centrum van het Boekit Barisan-gebergte. Vanuit hun hooggelegen bergdalen boden zij gewapende steun en een veilige uitwijkhaven aan hun opstandige geloofsbroeders in de kustgebieden.

Van Heutsz was dat een doorn in het oog. In 1902 had hij zijn vertrouweling kapitein *Hendrik Colijn*, de latere premier, al eens op de Gayo's afgestuurd. Maar Colijns marechausseecolonne was met bebloede koppen teruggeslagen. Nu werd Van Daalen uitgezonden om de Gayo's en Alassers mores te leren.

Hij deed dat grondig. In vijf maanden tijds werden volgens de officiële Nederlandse telling 2902 mensen gedood, van wie 1159 vrouwen en kinderen. Dat kwam neer op naar schatting eenderde tot eenvierde van de totale bevolking. De 'menigvuldigheid der slagen' (Kempees) was zó groot geweest en het resultaat zó bloedig, dat er later in de tweede kamer zelfs gesproken werd over 'vandalisme' en 'een bende bloedhonden'.

Bloed en rook

Van Daalens *excursie* duurde van 8 februari tot 23 juli 1904. In die tijd trok hij 'een Spoor van Bloed en Rook' door Midden-Atjeh. Luitenant Kempees heeft daarvan een huiveringwekkend verslag gegeven. Huiveringwekkend vooral omdat hij nauwgezet beschreef hoe Van Daalen de ene na de andere benteng (een versterkte kampong, omgeven door aarden wallen met daarop palissaden van stekelige *bamboe doeri*) vrijwel tot de laatste man, vrouw en kind uitmoordde.

Maar Kempees toonde weinig medelogen met de slachtoffers, Gayo- en Alasland moesten worden gepacificeerd en als het niet goedschiks ging, dan maar kwaadschiks. Uiteindelijk waren de Gayo's en Alassers 'fanatieke muzelmannen' en voor dezulken had het koloniaal bestuur de Harde Hollandse Hand in petto.

Van Daalen beschikte voor zijn pacificerende arbeid over 220 marechaussees, bijgenaamd 'bloedvingers' naar het embleem op hun epauletten. Voor het grootste deel waren het Ambonezen, Menadonezen en Javanen, onder het bevel van Europese officieren. Er gingen 430 inlandse veroordeelden ('kettingberen') mee voor het sjouwen van uitrusting en proviand. Van Daalens opdracht was in de Gayo- en Alaslanden de hoofden 'bijeen te roepen voor het bespreken van bestuursmaatregelen'. Zouden zij zich verzetten, dan had Van Daalen permissie dat verzet 'te breken'.

En dat deed hij. Eerst was Gayoland aan de beurt. Benteng na benteng werd mét zijn haast voltallige bevolking platgewalst, tot de overlevende hoofden het op 2 juni 1904 voor gezien hielden en zich onderwierpen. De eerste helft van het karwei was geklaard.

Hoog snelvuur

Van Daalen trok onmiddellijk verder naar het Alasland. Daar sloeg hij zijn bivak op in de door de bevolking verlaten kampong Lawè Sagoe, en koos hij zich op zijn gemak enkele doelen uit. Het eerst was Koetö Reh aan de beurt. Op de ochtend van 14 juni viel Van Daalen aan. Kempees meldt dat om 8 uur 20 'het bevel tot den aanval voorwaarts te gaan' werd gegeven. Om 8 uur 45 reeds begon het opruimingswerk aan de versperring op de bentengwal, altijd het hachelijkste moment voor de marechaussees. Maar deze keer viel het mee. Kempees:

„Van den beginne af aan vlotte het opruimingswerk goed. De verhakking is breed, maar niet oordeelkundig aangelegd, onze troep is er gauw doorheen. Ook aan de borstwering valt het werk mede. Deze is versperd met een zeer hoog aaneengesloten staketsel van gespleten bamboe, van boven aangepunt. De maréchaussées kappen hierin gemakkelijk eenige openingen, waardoor zij hunne karabijnen naar binnen kunnen steken, en de verdedigers aan de binnenzijde neerschieten. (...) Om 9.5 v.m. is de borstwering reeds stormrijp." Nu kon de slachtpartij beginnen.

„Binnengedrongen zijnde blijkt pas hoe zwaar de benteng bezet is. De maréchaussées bevinden zich tegenover dichte drommen vijanden, die aan den binnenrand van de langs de borstwe-

Luitenant-kolonel G.C.E. van Daalen, als beloning voor zijn 'excursie' naar Midden-Atjeh benoemd tot commandeur in de Militaire Willemsorde

ring loopende ondiepe uitgravingen, stand houden. Mannen, vrouwen en kinderen, ook de vrouwen voor het meerendeel van een blank wapen voorzien, stonden daar dooreen, en uit die menigte vlogen lansen en vielen schoten op den troep, die daardoor in een oogenblik eenige gewonden meer kreeg. Dit was een hoogst kritiek moment voor onze manschappen, want kwam er uit die massa een tegenaanval tegen de borstwering, dan werden zij door hun minderheid in getal zeker teruggeworpen.

Het was dus zaak, zich die drommen door een zoo hoog mogelijk opgevoerd snelvuur van het lijf te houden. (...) De uitwerking van dit vuur was ontzettend. Iedere kogel maakte in deze dichte gelederen meerdere treffers, en in zeer korten tijd was het bloedig drama afgespeeld, en lagen de voor de onzen meest gevaarlijke drommen neer."

Om 9 uur 40, 35 minuten nadat de marechaussees de borstwering hadden beklommen, was de strijd beslecht. Van Daalen liet de 561 dode Alassers binnen de bentengwal in een kuil werpen en fotograferen door de officier van gezondheid H. M. Neeb, die speciaal voor dat doel een uitneembare donkere kamer had meegenomen. Daarna: zand erover.

Maar er waren overlevenden. Kempees: „Het bleek dat onder de menschenhoopen nog 61 kinderen ongedeerd konden worden voor den dag gehaald. In zo'n geval komt het goede hart van den soldaat weer boven. Aardig was het om te zien met welke zorg de maréchaussées deze kleinen behandelden, en hen bijeenbrachten bij een paar ongedeerde vrouwen onder een afdakje; waar hen eenig drinkwater werd verstrekt. (...) Als een staaltje van fanatisme moge hier verteld worden, dat één der officieren waarnam, dat eene lichtgewonde moeder eerst haar ongedeerd kind en daarna zichzelve met een paar rentjong-steken in den buik het leven benam; een treurig bewijs hoeverre opgezweept fanatisme de normale menschelijke gevoelens kan ontaarden."

Van Daalen werd als beloning voor zijn *excursie* naar Midden-Atjeh benoemd tot commandeur in de Militaire Willemsorde. In mei 1905 volgde hij Van Heutsz op als gouverneur van Atjeh. Van Heutsz zelf was inmiddels als GG naar Batavia geroepen.

De actiegroep Koetoh Reh vergelijkt het optreden van het NIL in Atjeh toen met dat in Oost-Timor nu door een bewind dat onder meer door Nederland wordt bewapend. In de Gayo- en Alaslanden kwamen tachtig jaar geleden bijna drieduizend mensen om. In Oost-Timor zijn sinds de Indonesische invasie van december 1975 naar schatting *150.000* slachtoffers gevallen. Of die aantallen mogen worden vergeleken is de vraag. ●

Literatuur: Paul van 't Veer: *De Atjeh-Oorlog*, Arbeiderspers, 1969; Wiecher Hulst: *Betjakrijders, hoeren, generaals en andere politici*, Leopold 1980.

Periodiek: A-D

Datum: 13-9-'84

CIRCULATIE

Niet langer houden dan ..... dagen

AAN	GEZIEN dat.	GEZIEN par.	Volgens geadresseerde nog t.k. aan
P & B			

Aantekeningen:

100 B 08

Politie A-D 13-9-'84.
Amsterdam wist van bom

AMSTERDAM — De Amsterdamse politie is al in de nacht van maandag op dinsdag gewaarschuwd dat er een bom zou zijn geplaatst bij het Van Heutszmonument in Amsterdam-Zuid.

Een politiepatrouille is meteen daarop naar het monument gegaan en heeft van een veilige afstand gekeken of er iets gebeurde. Volgens de tip zou het beeld binnen twee minuten ontploffen. De explosie bleef uit en agenten hebben het beeld vervolgens met speurhonden onderzocht. Volgens de politie zijn zij er zelfs op geklommen, echter zonder iets te vinden.

Nadat dinsdagochtend een brief bij het persbureau ANP was bezorgd waarin de actiegroep 'Koetoh Reh' opnieuw een bomaanslag aankondigde zijn er voor de tweede keer agenten bij het monument geweest, maar ook die hebben niets gezien.

Dinsdagmiddag ontplofte een dynamietstaaf die aan twee andere staven aan het monument hing. Bij de explosie raakte een 12-jarige jongen ernstig gewond.

Het is de politie een raadsel waarom de agenten niets hebben vonden hebben: „Als de explosieven er 's nachts al hingen is dat natuurlijk niet zo mooi voor ons. We zetten nu alles nog eens op een rijtje", aldus de politie.

Logboek BFB

Ontvangen van/[redacted]	Log.nr.: 979-84	ACD datum CO b. d.
Dienst: ID-Amsterdam Naam : W. Door : BFB/JG	Datum: 12-9-84 Tijd : 13.25 uur	

Heeft betrekking op	*Gezien door*				
CO-nummer :	HBVD	PHBVD	HB	PHB	
Log.nr. :					
Notitie / Rapport nr.:					

Betreft: **Bomaanslag bij monument v.Heutsz op 11-9-84.**

Bron:

Bericht: **De melding van de ontploffing kwam om 14.40 uur op het Hoofdbureau binnen.**
In de loop van de ochtend was een claimbrief bij het ANP bezorgd, die hierover met een contact met de politie opnamen (zie bijlage uit AD van 12-9-84).

Op 11-9-84 te circa 05.30 uur waren eveneens telefoontjes binnengekomen bij het O.L.V.Gasthuis,
het Marriott hotel,
de Valerius kliniek.

Actie:

Doorgegeven aan

Dienst:				
Naam :				
Datum :				
Tijd :				

Traces gevraagd aan:

Periodiek: Algemeen Dagblad

Datum: 12-9-84

CIRCULATIE

Niet langer houden dan ..... dagen

AAN	GEZIEN dat.	GEZIEN par.	Volgens geadresseerde nog t.k. aan
P & B			

Aantekeningen:

100 B 08

AMSTERDAM — Een twaalfjarig Amsterdams jongetje is gistermiddag ernstig gewond geraakt bij een volstrekt onnodige ontploffing bij het Van Heutsz-monument op het Olympiaplein in Amsterdam.

Een zich Koetoh Reh noemende actiegroep had zich 's ochtends al in een brief aan het persbureau ANP verantwoordelijk gesteld voor de explosie die bedoeld was als protest tegen de contacten tussen de gemeente Amsterdam en de republiek Indonesië.

Het persbureau had de politie meteen in kennis gesteld van de brief: „Ze zouden een wagen langs sturen werd ons meegedeeld". De Amsterdamse politie: „In die brief stond dat het monument al was opgeblazen. We hebben meteen een wagen gestuurd. De bemanning daarvan meldde dat het monument er nog stond. Er is toen geen nader onderzoek ingesteld.

AGENDA NR.
D2930921/232
CO.
B.

RaRa-acties tegen de Koninklijke Marechaussee

In de nacht van 18 op 19 maart werden twee brandaanslagen gepleegd op gebouwen van de Koninklijke Marechaussee. De verantwoordelijkheid voor deze aanslagen werd opgeeist door de inmiddels fameuse groepering RaRa.
Hoewel deze actie, vergeleken met eerdere aanslagen, aan de lichte kant was, is er geen reden om te twijfelen aan de echtheid van de claim. De brief waarmee de actie werd geclaimed is duidelijk anti-imperialistisch getint. Er wordt onder meer gesteld dat dit een eerste actie was uit protest tegen de rol die de Koninklijke Marechaussee speelt bij de uitvoering van het vreemdelingenbeleid.
In de visie van de anti-imperialisten wordt het vreemdelingenbeleid van de westerse landen ondergeschikt gemaakt aan de belangen van het multi-nationale bedrijfsleven. Het vreemdelingenbeleid is niets meer dan een instrument om tekorten- of overschotten aan arbeidskrachten te corrigeren. De kloof tussen zwart (arm) en blank (rijk) wordt op deze wijze misbruikt door de multinationals, met volledige medewerking van de nationale regeringen, aldus de anti-imperialisten.
RaRa hoort zonder meer thuis in deze anti-imperialistische hoek, dus het thema van de aanslagen past volledig bij de ideologie van RaRa.
Naast de inschatting op basis van de ideologie is vermeldenswaard dat de claimbrief qua taalgebruik en stijl grote gelijkenissen vertoont met eerdere RaRa "kommunikees". Al met al kan worden gesteld dat RaRa na bijna een jaar van stilte opnieuw gewelddadig actief is geweest. Gezien haar reputatie moet gerekend worden met nieuwe RaRa-acties binnen afzienbare tijd.

Marechaussee-kantoren doelwit actiegroep

Arnhems Courant 19/3-90

RARA-aanslag Arnhem

ARNHEM - De actiegroep RARA heeft vanmorgen twee aanslagen op marechaussee-kantoren in Arnhem en Oldenzaal geclaimd. De aanslagen werden afgelopen nacht gepleegd. In een brief die bij het ANP werd bezorgd schrijft de groep „brandaanslagen" te hebben gepleegd op de kantoren van de districtscommandanten van de Koninklijke Marechaussee in Gelderland en Overijssel. RARA schrijft dat het gaat om „een eerste aktie".

Bij het districtsbureau van de Koninklijke Marechaussee aan de Vijverlaan in Arnhem ging de brandbom rond half drie af en werd voor ongeveer achtduizend gulden schade aangericht.

Bij de ingang van het gebouw van de Koninklijke Marechaussee in Oldenzaal werd op nog onbekende wijze brand gesticht. Een ruit van de deur sprong als gevolg van de door het vuur verspreide warmte. In het gebouw ontstond een forse rook- en roetschade.

In de bij het ANP bezorgde brief schrijft RARA de aanslagen gepleegd te hebben uit onvrede over het beleid dat marechaussees „als een soort vliegende brigade in de grote steden worden ingezet bij het opsporen van mogelijke illegalen". Volgens RARA gebeurt dat „niet gehinderd door welke vorm van controle dan ook". Daarom is gekozen voor een eerste actie tegen „de keurtroepen van dit vervolgingsbeleid, tegen de laarzen in de straat".

Tweehonderd van de 325 marechaussees worden overtollig door wegvallen van binnengrenzen tussen de ondertekenaars van het Schengen-akkoord. De controle aan de buitengrenzen moet naar binnen worden verlegd, zo meldde de voormalig staatssecretaris van justitie Korte-van Hemel. De manier waarop dat wordt aangepakt, verontrust RARA, aldus de brief.

Het is bijna een jaar geleden dat RARA een actie claimde. Dat was in april vorig jaar na een aanslag op een Shell-overslagstation in Hilversum. De eerste door de groep gevoerde actie was de aanslag, waardoor de Makro-vestiging in Duivendrecht werd vernield. Die actie werd gevoerd uit protest tegen de banden van het moederbedrijf met Zuid-Afrika.

'Wij nemen Rara uiterst serieus'

Marechaussee verscherpt toezicht op gebouwen na aanslag

Vervolg van Voorpagina

ARNHEM – „Wij nemen deze waarschuwing uiterst serieus. Het verleden heeft aangetoond dat deze mensen geen moeite hebben grenzen te overschrijden. Ik heb voor Gelderland dan ook verscherpt toezicht voor marechausseegebouwen afgekondigd."

Overste G. Beelen, districtscommandant van de marechaussee in Gelderland, heeft gisteren onmiddellijk na de brandstichting door Rara bij het stafgebouw in Arnhem maatregelen afgekondigd om een herhaling te voorkomen.

Rara kondigde in een verklaring aan het persbureau ANP aan dat dit een eerste actie tegen het vreemdelingenbeleid was. Beelen houdt er rekening mee dat de actiegroep dit meent. Hij wijst op het verleden van de actiegroep tegen apartheid. Een aantal vestigingen van de Makro ging in vlammen op omdat het bedrijf banden heeft met Zuid-Afrika. De branden veroorzaakten voor tientallen miljoenen guldens aan schade.

Bij het marechaussee-gebouw in Arnhem, dat niet door personen werd bewaakt, zijn sporen gevonden van „benzine in redelijke hoeveelheid en zaken ter ontsteking, zoals snoeren". In afwachting van de resultaten van het onderzoek houdt Beelen het er op dat de daders brand hebben willen stichten.

Rara vreest dat de marechaussee een dubieuze rol gaat spelen bij het vreemdelingenbeleid als de grenzen tussen West-Duitsland, de Benelux en Frankrijk als uitvloeisel van het zogeheten Schengenakkoord. De overheden van deze landen vrezen dat de opheffing van die grenzen zal leiden tot een grote toestroom van illegale buitenlanders. „De marechaussee wordt inderdaad betrokken bij het toezicht op het vreemdelingenbeleid", aldus Beelen, „maar de argumentatie van Rara is van elke feitelijkheid ontbloot. Ze hebben het over vliegende brigades van de marechaussee die mogelijke illegalen gaan opsporen. Wij zullen echter nooit op eigen initiatief handelen. Pas als gemeentelijk overleg tussen burgemeester, politie en justitie oplevert dat wij ingezet moeten worden, krijgen wij een rol. Van vliegende brigades is dus geen sprake."

Het is de eerste actie van Rara die niet direct met het apartheidsbeleid in Zuid-Afrika te maken heeft. Vandaar ook dat Beelen volkomen verrast was: „We hadden geen enkel voorteken dat dit zou kunnen gebeuren."

Rara zelf zegt dat de actie tegen het Nederlandse vluchtelingenbeleid niet mag worden gezien „als een breuk in onze politieke praktijk van de afgelopen jaren. De strijd tegen apartheid en racisme houdt niet op bij de grenzen van Zuid-Afrika. Met deze aktie verleggen we hooguit wat accenten."

De Gelderlander 20/3-90

RaRa protesteerde tegen opsporingsbeleid

UN 20-03-1990

(Door Weert Schenk)

AMSTERDAM — De actiegroep RaRa heeft gisternacht brand gesticht bij de marechaussee in Oldenzaal en Arnhem uit onvrede over het Nederlandse vluchtelingenbeleid. Dit heeft een woordvoerder van de actiegroep verklaard. Volgens Rara wordt de marechaussee 'als een soort vliegende brigade in de grote steden ongecontroleerd ingezet bij het opsporen van mogelijke illegalen'. Het is voor het eerst dat Rara protesteert tegen dergelijke opsporingen. Tot nu toe pleegde de groep voornamelijk aanslagen tegen bedrijven met belangen in Zuid-Afrika.

Vermoedelijk is dezelfde groep mensen wel verantwoordelijk voor min of meer geweldadige acties tegen bijvoorbeeld het nieuwe paspoort of de mogelijke komst van de Olympische Spelen naar Amsterdam. Maar dat gebeurde dan onder de naam Hinein of No Paseran.

RaRa zegt overigens dat de actie tegen het Nederlandse vluchtelingenbeleid niet mag worden gezien 'als een breuk in onze politieke praktijk van de afgelopen jaren'. „De strijd tegen apartheid en racisme houdt niet op bij de grenzen van Zuid-Afrika. Met deze actie verleggen we hooguit wat accenten," aldus een woordvoerder. „Op het moment dat het vreemdelingen- en vluchtelingenbeleid zich steeds meer tot een keiharde arrestatie- en deportatiepraktijk ontwikkelt, wordt het tijd dat er bij ons - gepland - een aantal stoppen doorslaan. Omdat de terreur tegen vluchtelingen moet stoppen, omdat het vluchtelingenbeleid vreemdelingenhaat voortbrengt en het racisme kanaliseert."

De eerste actie van RaRa was op 17 september 1985. De groep zette de grote Macro-vestiging in Duivendrecht in brand wegens de financiële belangen van het moederbedrijf SHV in Zuid-Afrika.

Daarna volgden meer brandstichtingen. Zo gingen in juli 1986 de kantoren van emballage-fabriek Van Leer in vlammen op. Eind 1986 brandde de Macro-vestiging in het Gelderse Duiven af en mislukte een nieuwe brandstichting bij het Macro-bedrijf in Duivendrecht. Het moederbedrijf SHV trok zich terug uit Zuid-Afrika, toen de Macro in het Limburgse Nuth ook door een RaRa-actie geheel werd verwoest. Uiteraard probeerde de politie de als terroristen aangeduide brandstichters op te sporen. Maar de onderzoeken leverden niets op. Ook oproepen in het televisieprogramma Opsporing Verzocht brachten geen licht in de zaak. Dat alles was reden om aan te nemen dat het een kleine en zeer hechte groep van mensen betrof, die zich waarschijnlijk ook buiten het normale circuit van actievoerders hield.

Ondertussen gingen de RaRa-aanslagen door. In juni 1987 was de opslagplaats van Boot olie bv in Alphen aan de Rijn aan de beurt. Volgens de gemeente ontsnapte het stadje ternauwernood aan een ramp. RaRa claimde de brandstichting en zei dat het een protest was tegen Shell, die sterke banden heeft met Zuid-Afrika en een meerderheidsbelang heeft bij Boot olie bv.

In de loop van 1988 dacht de politie een vinger te krijgen achter de RaRa-groep. Na een actie van No Paseran bij drukkerij Elba, die het nieuwe paspoort zou drukken, kon een actievoerder worden getraceerd. Hij werd in de gaten gehouden en aldus brachten de rechercheurs een groep in kaart.

Triomfantelijk arresteerde de politie acht RaRa-verdachten, maar al snel moesten zeven man weer worden vrijgelaten wegens gebrek aan bewijs. Slechts een verdachte, die vrijwel zeker bij Elba aanwezig was geweest, bleef in hechtenis. De Officier van Justitie eiste tegen hem een gevangenisstraf van zeven jaar. De rechtbank sprak hem echter vrij, onder meer op grond van fouten in de juridische procedure.

Het PA

PS

De nieuwe actiete

door KURT VAN ES EN

Na een periode van betrekkelijke inactiv nauwverwante groeperingen in een tijdsbes werd ditmaal door de groep zelf geen enk apartheid, die tot dusverre als de ratio voo SHV werd aangevoerd. De groep lijkt d uiteenlopende terreinen als 'de Europese ee Dat kan duiden, meent de Centrale Recher terroristische acties. Anderen verwachten e overzicht van de acties tot dusverre, publice drie brieven van Rara, die de redactie

POLITIE EN JUSTITIE waren er op 11 april 1988 voor negenennegentig procent zeker van: met de acht arrestaties die in de vroege morgen op verschillende adressen in Amsterdam waren verricht, was de harde kern van de 'Revolutionaire Anti Rasistiese Aksie' (Rara) voorgoed uitgeschakeld. Twee weken later werd dat nog eens herhaald door Klaas Wilting, behalve woordvoerder van de Amsterdamse politie ook van het landelijk coördinatieteam, dat ruim een jaar had gespeurd naar de mensen achter deze ongrijpbare terroristische organisatie. Van de acht arrestanten mochten er dan inmiddels al weer zeven zijn vrijgelaten, maar desalniettemin: Rara was verleden tijd.

De aanslagen van de afgelopen weken (op 19 maart op kantoren van de Koninklijke Marechaussee in Oldenzaal en Arnhem, afgelopen maandag bij het ministerie van justitie in Den Haag en dinsdag bij het Byzantium-project aan de Stadhouderskade in Amsterdam) bewijzen dat dat allemaal veel te vroeg gejuicht was. Uit de traditioneel zeer uitvoerige, van tevoren opgestelde persverklaringen die na de drie recente aanslagen werden uitgegeven, blijkt dat het afgelopen jaar is benut voor een interne, ideologische heroriëntering en dat zulks gepaard is gegaan met een zekere versplintering.

De 'Revolutionaire Anti Rasistiese Aksie' is verantwoordelijk voor een groot aantal aanslagen op Makro's, Shell-stations, en andere objecten. De eerste aanslag die door Rara werd opgeëist, was de brandstichting in september 1985 bij de Makro in Duivendrecht. Doel van de actie was dat de eigenaar van de Makro-keten, de Steenkolen Handels Vereeniging, zich terug zou trekken uit Zuid-Afrika. SHV gaf aanvankelijk geen krimp. Nadat Rara ook de Makro's in Duiven (december 1986) en in het Limburgse Nuth (januari 1987) had platgebrand, ging SHV echter alsnog door de knieën en stootte haar Zuidafrikaanse belangen af.

In de revolutionaire anti-apartheidsstrijd is ook Shell steeds een belangrijke doelwit van Rara geweest. In 1986 werd bij voorbeeld een Shell-pompstation aan de Zeeburgerdijk in Amsterdam in de as

Ook het landelijk coördinatieteam heeft er echter nooit een vinger achter kunnen krijgen of er zo iets als een ideologische leiding bestaat, en zo ja wie daarvan deel uitmaken. En vooral: wie de zonder twijfel kostbare operaties van Rara financiert.

Bij politie en justitie bestaat wel een

erreinen van Rara

EN ART MIDDELBURG

iviteit pleegde de groep Rara of daarmee stek van amper een week vier aanslagen. Er ikel verband gelegd met de strijd tegen de or de acties tegen – onder meer – Shell en de acties te hebben verlegd naar zulke enwording', 'cityvorming' of het 'asielbeleid'. rche Informatiedienst, op een herleving van een verdergaande radicalisering. Naast een eren wij als tijdsdocument uittreksels van de deze week langs omwegen bereikten.

aantal vermoedens. In het weekeinde 20 en 21 juni 1987 kwam in België bijvoorbeeld een opmerkelijk gezelschap bijeen, waarvan onder anderen deel uitmaakten: een advocaat en een journalist die beiden min of meer zijn vergroeid met de Amsterdamse kraakbeweging, en een aantal gerenommeerde 'heffo's', zoals de meer fundamentalistische actievoerders destijds werden aangeduid. Het gezelschap werd geobserveerd door zowel Belgische als Nederlandse rechercheurs. Vijf dagen later volgde de aanslag bij Boot in Alphen aan den Rijn. En wie beschikte, terwijl de brandweer nog maar nauwelijks ter plaatse was, al over de gebruikelijke persverklaring van Rara? De betreffende journalist. Een wettelijk overtuigend verband kon echter niet worden gelegd.

Met name sinds de veroordeling van R. een jaar geleden heeft Rara zich betrekkelijk koest gehouden. Oorzaak van die periodieke windstilte was vermoedelijk, zoals gezegd, een heroriëntering op doelen en middelen. Dat het anti-apartheidssysteem in Zuid-Afrika ook moet worden bestreden door concerns als SHV en Shell in Nederland miljoenen guldens schade te berokkenen, heeft nooit ter discussie gestaan. Een simpele brandbom heeft veel meer effect dan die halfslachtige pogingen dergelijke multinationals zo iets vaags als 'imagoschade' toe te brengen, zo liet Rara in april vorig jaar nog weten in een reactie op de ludieke blokkade van het Shell Laboratorium die toen werd georganiseerd door het comité Shell Uit Zuid-Afrika.

Maar: is een zwaar middel als puur terrorisme ook gerechtvaardigd als het gaat om bij voorbeeld het Nederlandse vreemdelingenbeleid, dat in vergelijking met het Zuidafrikaanse anti-apartheidssysteem immers een toonbeeld van humaniteit vormt. Of als het gaat om een louter lokale aangelegenheid van nóg minder gewicht, zoals het fenomeen 'city-vorming', waarvan het Byzantiumproject als de belangrijkste exponent wordt gezien. En zo ja: belandt Rara op die manier niet langzaam maar zeker in het stadium waarin aanslagen worden gepleegd op de Dienst Parkeerbeheer omdat dit totalitaire bolwerk wielklemmen aanlegt?

Afgehaakt

In die discussie zijn in elk geval die Raraactivisten afgehaakt die vinden dat terreur slechts moet worden toegepast in

den Rijn maar op het nippertje aan een grote ramp. In de vroege morgen van 26 juni werd door Rara brand gesticht bij het bedrijf Boot in Alphen, een volle Shell-dochter, die handelt in olie en benzine. Twee garages en een kantoorgebouw gingen in vlammen op. Dat het vuur niet oversloeg naar een opslagtank met 600.000 liter benzine was alleen maar te danken aan het feit dat de brandstichters onvoldoende rekening hadden gehouden met de windrichting.

Coördinatieteam

Vrijwel onmiddellijk na de aanslag in Nuth werd op aandrang van de Amsterdamse politie een landelijk coördinatieteam in het leven geroepen, waarin meerdere korpsen rijks- en gemeentepolitie vertegenwoordigd waren, de Centrale Recherche Informatiedienst in Den Haag en ook de Binnenlandse Veiligheids Dienst.

Een jaar lang inventariseerde dat team alle beschikbare informatie, stelde uiteindelijk een lijst van verdachten samen en observeerde een aantal van hen vrijwel permanent. In het laatste stadium van het onderzoek kwam er echter een enorme kink in de kabel. Uitgerekend een BVD'er praatte z'n mond voorbij tegenover een krant door te zeggen dat inmiddels duidelijk was in welke hoek de mensen achter Rara moesten worden gezocht: onder de harde kern van krakers in Amsterdam. "De groep verdachten is teruggebracht tot twintig personen die de klok rond in de gaten worden gehouden. Deels gebeurt dat om nieuwe terroristische acties te voorkomen, deels in de hoop alsnog strafrechtelijk bewijs tegen hen te vinden," aldus de BVD'er.

Voor Rara was dat het sein voorlopig even op eieren te gaan lopen en zo veel mogelijk belastend materiaal te laten verdwijnen. De hele operatie is dan ook als een nachtkaars uitgegaan. Alleen René R. kwam voor de rechter. In eerste instantie werd hij veroordeeld tot vijf jaar gevangenisstraf wegens betrokkenheid bij zes door Rara geclaimde aanslagen. Op onderdelen van een bom die op 24 januari 1988 was geëxplodeerd bij paspoortendrukker Elba in Schiedam, waren vingerafdrukken van R. gevonden. Op een deur die als werktafel was gebruikt en die bij huiszoeking bij R. was aangetroffen, werden verfsplinters geconstateerd die ook op onderdelen van de bom waren ontdekt.

"Wat is de waarde van een lullig brandje bij de Makro tegenover één druppel zwart bloed? Niets, wat mij betreft," verklaarde R. tijdens zijn berechting. Het gerechtshof bepaalde echter dat de huiszoeking bij R. onrechtmatig was geweest en veroordeelde hem in april vorig jaar ten slotte tot anderhalf jaar cel.

De loslippige BVD'er vloog de laan uit. De verdachten die het landelijk coördinatieteam op de korrel had, zijn vermoedelijk nooit meer geweest dan uitvoerders.

'Geen breu politieke

'HOEWEL HET de eerste keer is dat wij akties uitvoeren tegen het Nederlandse vluchtelingenbeleid, willen we benadrukken dat dit op geen enkele manier uitgelegd mag worden als een breuk in onze politieke praktijk van de afgelopen jaren."

Een fragment uit het 'Kommunikee' dat een medewerker van Het Parool ontving na twee aanslagen op vestigingen van de Koninklijke Marechaussee in Arnhem en Oldenzaal. 'Met vriendelijke groeten, Rara', luidde de ondertekening.

Dat was maandagochtend 19 maart. Op tien kantjes A4 wordt de 'ideologische basis' uiteengezet van wat Rara noemt het 'hooguit wat verleggen van accenten'. In een tijdsbestek van amper een week betekent dat vier aanslagen: twee brandaanslagen op vestigingen van de Koninklijke Marechaussee, een aanslag met explosieven bij het ministerie van justitie in Den Haag en, afgelopen maandagnacht, het in de brand steken van twee directieketen bij het bouwproject Byzantium in Amsterdam.

Deze laatste actie, een 'aanval op de cityvorming' in de hoofdstad wordt, in een brief aan weer een andere medewerker van Het Parool opgeëist door 'Revolutionaire Cellen'. Niet door Rara dus, maar wel met 'strijdbare en liefdevolle groeten aan onze kameraden en kameradinnen van de Rara'.

Het 'koekje van eigen deeg', dat volgens een andere – wederom bij een redacteur thuis in de brievenbus gestopte – verklaring bij justitie in Den Haag explodeerde, is volgens vier velletjes toelichting 'een bijdrage' van 'Revolutionaire Anti Racistiese Aktie'– Crespo Galende'. Genoemd naar een Spaanse hongerstaker die in 1981 overleed. Maar: "Onze aktie van vandaag ligt in het verlengde van de aktie van Rara tegen de KMAR, een week geleden," aldus de verklaring.

Drie verschillende groepen dus, zo op het eerste gezicht, maar met een duidelijke samenhang. In alle verklaringen wordt ook stelselmatig stelling genomen tegen de Europese eenwording. 'Geen breuk in onze politieke praktijk', zegt Rara weliswaar in het eerste 'Kommunikee', maar volgens ingewijden toch duidelijk een koerswijziging. De apartheid staat op instorten. Tijd voor nieuwe actiedoelen en nieuwe ideologieën?

"Op basis van bestaande informatie kan worden gesteld dat een stroming binnen de politieke activisten, die zich ook in internationaal verband sterk wil maken, zich lijkt te gaan oriënteren op het thema van de Europese eenwording," schrijft de Centrale Recherche Informatiedienst (CRI) in het eind vorige week gepresenteerde jaarverslag als verwachting voor de jaren negentig. Maar ook: "De intensiteit van acties in het kader van anti-apartheid zullen toenemen."

In haar uitgebreide 'Kommunikee' voegt Rara beide actiedoelen samen: "De strijd tegen apartheid en racisme houdt echter niet op bij de grenzen van Zuid-Afrika. (...) In Zuid-Afrika is het racisme geïnstitutionaliseerd in de apartheid. Hier is het wettelijk gelegitimeerd racisme de basis van het vluchtelingenbeleid."

FOTO WUBBO DE JONG

het geval van een misstand die niet of nauwelijks op democratische wijze kan worden bestreden, zoals de Zuidafrikaanse apartheid. Wat resteert is een aantal Rara-splinters dat steeds verder geïsoleerd zal raken. De Centrale Recherche Informatiedienst sprak kort geleden dan ook de verwachting uit dat criminele organisaties met een politieke achtergrond in de jaren negentig steeds meer internationale samenwerkingsverbanden zullen gaan leggen.

Na de herrijzenis van revolutionair links de afgelopen week is de grootste zorg van justitie echter dat de resterende Rara-splinters zodanig zullen radicaliseren, dat niet alleen aanslagen waarbij voor miljoenen schade wordt aangericht worden beschouwd als een 'lullig brandje'. En indien in het geweld de grens zodanig wordt overschreden dat er doden vallen, is er geen weg terug.

...k in onze praktijk'

De Koninklijke Marechaussee wordt na het opheffen van grenscontrole ingezet 'voor het binnenlandse toezicht op vreemdelingen', aldus Rara. Daarom 'hebben wij gekozen voor een eerste aktie tegen dé keurtroepen van dit vervolgingsbeleid, tegen de laarzen in de straat'. Waarna het klemmende betoog volgt, dat dit geen trendbreuk is met het verleden. "Daar zijn ook geen redenen voor. Noch de situatie in Zuid-Afrika, noch de opstelling van de Nederlandse regering en bedrijfsleven geven daarvoor aanleiding."

...chengen 'proefballon'

Opvallend is niettemin het verband dat steeds wordt gelegd met de Europese eenwording en het – vertraagde – akkoord van Schengen tussen de Beneluxlanden, West-Duitsland en Frankrijk. 'Schengen is een proefballon voor een verenigd Europa en van een hernieuwd Europees nationalisme', argumenteert Rara. In de verklaring wordt daarbij dan telkens verwezen naar de gevolgen die dat zou hebben voor asielzoekers.

De 'Revolutionaire Anti Racistiese Aktie – Crespo Galende' zegt hierover in haar brief van vier A4-tjes: "De uitwijzingsmachine, waarmee asielzoekers gekonfronteerd worden, is de laatste jaren steeds meer geperfectioneerd: onder druk van het ministerie van justitie worden grenscontroles al door ambassades in het land van herkomst zelf, of door de luchtvaartmaatschappijen uitgevoerd."

Met een verwijzing naar de Rara-verklaring wordt gezegd:

"Wij onderschrijven de daarin gestelde eisen:
- vluchtelingenbeleid uit handen van politie, marechaussee en justitie
- geen gedwongen vestiging in kampen, geen vreemdelingenbewaring; sluiting van de speciale gevangenissen
- vrije toegang voor vluchtelingen tot alle noodzakelijke financiële, juridiese, sociale, edukatieve en mediese voorzieningen
- erkenning sexe-specifieke vluchtgronden; schrappen van het begrip 'ekonomies vluchteling'."

Ook de politieke en economische machtsvorming binnen een verenigd Europa wordt hier besmet verklaard: "De EG ontwikkelt zich nu onder Westduitse leiding tot een ekonomies en politiek machtsblok, dat haar drang tot expansie en onderwerping nauwelijks meer verhult. Als vliegen op de stront storten Westeuropese bedrijven en banken zich op de Oosteuropese landen, om hen zo ekonomies en politiek aan zich te binden."

In de 'persverklaring' van anderhalve pagina na de brand bij Byzantium in Amsterdam wordt de rechtvaardiging door de 'Revolutionaire Cellen' vooral gezocht in een strijd tegen het 'verenigd Europa van het kapitaal': "Het is duidelijk: Amsterdam wil meeconcurreren in de strijd die nu losgebrand is tussen de grote steden van Europa. (...) Waar in het kader van cityvorming ten behoeve van speculanten (...) miljoenen overheidsgeld worden uitgegeven aan ontruimingen, staan voor minderheidsgroepen (...) uitzetting, noodverordeningen, legitimatieplicht (...) en armoede klaar. Dat zijn de Europese 'Metropolen zonder grenzen' die ons te wachten staan."
'La lutta continua!' voorspellen de 'Revolutionaire Cellen'.

Een opleving van terroristische acties in Europa? De CRI zegt van wel, maar wil er verder geen woord over kwijt. De 'Revolutionaire Anti Racistiese Aktie – Crespo Galende' kondigt zelf het volgende aan:

"Wij hebben in het geheel geen zin om te wachten tot het kapitalisme aan zijn eigen logika ten onder gaat. (...) Wij zullen de handen opnieuw ineen moeten slaan en (...) een duidelijke strategie moeten ontwikkelen. (...) Naast al het noodzakelijke – en vaak ondankbare – politieke werk, denken wij dat militante aktie een noodzakelijk onderdeel is van die strijd. (...)," aldus de groep, die na de aanslag in Den Haag nog wel constateert dat 'in de huidige situatie onze kracht nog relatief zwak is'.

Rara is duidelijker: armoede moet een erkende vluchtgrond zijn. "Tot die tijd zullen wij het deportatiebeleid saboteren en aanvallen!"

Ook deze groep maakt zelf wat relativeringen: "Militant verzet kan een belangrijke rol spelen. (...) Wij weten heel goed dat militante aanslagen alleen niets opleveren. Eén, twee, drie keer een spectaculaire aktie verandert op zich ook niets. Wij zien het als een bijdrage aan meer daden, ideeën en diskussie. De uitwijzingsmachine draait niet vanzelf, maar wordt draaiende gehouden door mensenjagers en schrijftafelmoordenaars. En zo willen we ze ook in het openbaar behandelen."

P E R S V E R K L A R I N G .
==========

Enkele uren geleden hebben wij door middel van brandstichting aanslagen gepleegd op de gebouwen van oliehandelaar John Deus. De aanslagen vonden plaats op twee gebouwen. Ten eerste de bedrijfsgebouwen, het financiële zenuwcentrum van zijn miljoenenbedrijf met tientallen vestigingen over de hele wereld met vele verschillende namen: JOC OIL, Transworld Oil, TWO, Lucina Ltd, enz. De tweede aanslag werd gepleegd op zijn landgoed gelegen op nog geen 100 meter van de bedrijfsgebouwen, de verbouwing van dit miljoenen-prestige-pronk-objekt was bijna voltooid kwa luxe, komfort en kwa beveiliging had dit protserige woonhuis een kopie moeten worden van "Zonnenhoeve", zijn tegen 'sabotage en terreur' zwaar beveiligde villa in Zuid Afrika.
Onderstaande verklaring geeft onze beweegredenen weer

> "In april 1984 onthulde de parlementaire oppositie in Zuid Afrika dat de SEF -de staatsorganisatie voor de olievoorziening in Zuid Afrika- $306 miljoen aan 'extraas' had uitbetaald aan twee oliehandelaren. Het betrof hier smeergeld, geld om aardig te zijn tegen handelaren die wel bereid zijn om aan Zuid-Afrika te leveren, geld dat werd uitbetaald boven de in de leveringskontrakten overeengekomen prijs. Een van deze handelaren was John Deus !"

Deus. Een gesjeesde autohandelaar uit Berg en Dal. Sinds het eind van de zestiger jaren zit hij in de olie en in die eerste jaren verdiende hij vele miljoenen. Dit werd mogelijk gemaakt door onder andere Slavenburgse Bank die hem voorzag van het benodigde kapitaal, en de al even broodnodige status. Een van de heren Slavenburg wordt zelfs enige tijd kommissaris van Deus prive bank. Hij groeit snel uit tot een grote oliehandelaar en tot een van de topleveranciers van het racistiese bewind in Zuid Afrika. George Atmore, voormalig hoofd van de Genta, het staatsbedrijf dat de olievoorziening van het blanke minderheidsbewind in het voormalige Rhodesië verzorgde en dus deskundig wordt door Deus in dienst genomen om zijn zaken verder uit te bouwen. Om een indikatie te geven van de omvang van Deus olieleveranties aan Zuid Afrika : in de periode 1979-1982 is op zijn minst 10% van de totale import van ruwe olie in Zuid Afrika verzorgd vanuit Berg en Dal. Vast staat dat dit slechts een gedeelte is van de totale omvang van de leveranties.

Driekwart van de herkomst van de oliestroom naar Zuid Afrika wordt nog steeds niet achterhaald. Gezien het formele olie embargo tegen Zuid Afrika is elke verscheping van ruwe olie naar dat land per definitie gehuld in een dikke mist. Uitgelekte vertrouwelijke rapporten in Zuid Afrika wijzen er echter op dat de werkelijke omvang van Deus handel met Zuid Afrika vermoedelijk twee tot vier maal omvangrijker is dan de 'bewezen' 10%.

> "Midden 1979 nadert de olietanker Havdrott de haven Kaapstad. Enige mijlen voordat de haven in zicht komt krijgt de bemanning van het schip de opdracht om de naam van het schip weg te schilderen. Eenzelfde behandeling krijgen de sloepen. Op het moment dat de tanker de haven binnenvaart is het schip onidentificeerbaar geworden. Opdrachtgever tot deze maskerade: Deus....."

Slechts een voorbeeld vande vele manieren waarop geprobeerd wordt de leverantie van ruwe olie aan Zuid Afrika te kamoefleren. Het skala is groot: vervalsen van scheepslogboeken, opmaken van rekeningen waarop andere landen staan vermeld als ontvangers van de olie, strikt vertrouwelijke charterovereenkomsten, verandering van bestemming van het schip gedurende de reis (m.n. als het schip vertrekt vanuit een olieproducerend land dat de boycot tegen Zuid Afrika serieus neemt), naams verandering van het schip gedurende de reis, overpompen van de lading in ee ander schip, gebruik van oude schepen die snel uit de vaart genomen kunnen worden als er wat 'fout' gaat.....enz. Het geval van de tanker Salem is bekend: een komplete lading met ruwe olie wordt gestolen en daarna door de dief verkocht aan Zuid Afrika. Na het lossen wordt het schip volgepompt met zeewater. Enkele dagen later komt de tanker onder misterieuze omstandigheden tot zinken.....Shell, de oorspronkelijke eigenaar van de olie ontvangt enige tijd later nog eens zo'n slordige $30 miljoen van Zuid Afrika als 'schadeloosstelling' en doofpotgeld.

Geheimzinnigheid alom dus. In Nederland en andere aan Zuid Afrika leverende landen opgebouwd door Deus en andere zakenlieden, daarbij geholpen door een overheid die weigert om effektieve sankties te verbinden aan de boycot. Een bekend verhaal overigens, zo gauw als het om handel en bedrijven gaat blijken politieke uitspraken weinig waard. Ook het wapenembargo tegen Zuid Afrika wordt door b.v. Philips straffeloos ontdoken. In Zuid Afrika zelf wordt deze liberale houding van de Westerse landen aangevuld met botte repressie tegen de bevolking. In Zuid Afrika

staat op het achterhalen en/of verspreiden van informatie over de olievoorziening van het land 7 jaar gevangenisstraf. De blanke misdadigerskliek die aan de macht is beseft maar al te goed dat olie inderdaad een belangrijk wapen is .....

Toch verklaart al deze geheimzinnigheid niet dat een giganties land als Zuid Afrika, geconfronteerd met een boycot van nagenoeg alle olie producerende landen, in staat is om jaar in jaar uit meer dan haar jaarlijkse totale oliebehoefte kan importeren. Dit politieke en ekonomiese feit verklaren vanuit list en bedrog van een paar met het apartheidsregime kollaborerende handelaren zou neerkomen op het verklaren van ekonomiese systemen middels Dallas en Dynastie.

De werkelijke redenen voor de kontinue stroom van ruwe olie naar het blanke bewind in Zuid Afrika kan alleen maar gevonden worden in het enorme belang dat de Westerse, imperialistische ekonomie heeft bij het voortbestaan van het apartheidssysteem. De import van olie in Zuid Afrika garandeert de veiligheid van de miljardeninvesteringen van Weterse bedrijven in dit land. Alleen al de lijst van Nederlandse bedrijven met vestigingen in Zuid Afrika is te lang om op te noemen, Philips, Shell, van Leer en de andere 'groten' zijn slechts het topje van de ijsberg.

Ook politiek en militair gezien neemt het blanke misdadigersregiem in Zuid Afrika een onmisbare sleutelpositie in voor de imperialistiese ekonomie. Door haar militaire en politieke macht is het minderheidsregime in Zuid Afrika in staat de gebeurtenissen in de regio beslissend te beïnvloeden. Het Westen weet maar al te goed dat dat de gelijkgekleurde stroman in het zwarte Zuidelijk Afrika zonder voldoende olie binnen twee jaar ekonomies bankroet zou zijn. Dat is net iets meer dan de Westerse ekonomie kan verdragen en daarom kiezen de imperialisten voor de apartheid. De apartheid en haar handlangers in de imperialistiese landen hebben Deus broodnodig. Natuurlijk worden ze geregeld in blanke politieke rechtvaardigheids-retoriek verafschuwd en veroordeeld. Maar ondanks deze holle politieke frases blijven ze voortbestaan. Het is dan ook zonneklaar dat deze zogenaamde politieke veroordelingen van de apart heid puur propagandisties zijn. Wat weerhoudt deze politici ervan om de aktiviteiten van Deus en consorten lam te leggen, en dit soort mensen middels de eigen 'onafhankelijke' rechtspraak te veroordelen wegens misdaden tegen de mensheid, wegens genocide, wegens (steun aan) systematie se moord ? Het is alleen hun eigenbelang. Zonder Deus'en zouden bedrijven van Shell in Zuid Afrika snel stil komen te liggen, zou geen tank of arrestantenwagen meer kunnen rijden, zou de logistiek van het apartheid systeem binnen de kortst mogelijke tijd op de schroothoop belanden.

"Het gevecht tegen de boycot is in geen geval voorbij..... Iedere ontspanning op het gebied van de geheimhouding kan helpen om het doelwit in het spotlicht te zetten, en stelt onze vijanden in staat om onze vrienden en partners die aan ons leveren te identificeren."

Deze uitspraak is van de minister van Binnenlandse Zaken in Zuid Afrika maart 1983. Duidelijker kan het niet. Wie de 'vrienden' en 'partners' van blank Zuid Afrika zijn is echter (grotendeels) bekend, het komt er slechts op aan ze effektief aan ta pakken. Daaraan hebben we met het 'spot licht' van vannacht een bijdrage willen leveren.

Amandla !!

PYROMANEN TEGEN APARTHEID.

(makro-1, Duivendrecht)

persverklaring

AANSLAG OP DE MAKRO

> "Om het echte gezicht van de apartheid te zien moeten we de sluier oplichten van konstitutionele hervormingen, bedriegelijke formuleringen en spelen met woorden."
>
> - Nelson Mandela

Het Westers imperialisties systeem heeft alle belang bij het voortbestaan van het apartheidsregime in Zuid-Afrika. Daarom hebben wij vannacht een van de onderdelen van het Nederlandse zakenimperium in Zuid-Afrika hier aangevallen.

Wij stellen dat werkelijke solidariteit met internationale revolutionaire bevrijdingsbewegingen daaruit moet bestaan, dat hier in Nederland - in West-Europa - de ekonomiese, politieke, militaire dragers van het systeem worden aangepakt. Zij zijn verantwoordelijk voor de ontwikkeling en uitvoering van beheersing, vernietiging en onderdrukking overal ter wereld.

Zo ook in Zuid-Afrika.
Apartheid is meer dan een verouders koloniaal overblijfsel, meer dan een wit superioriteitsgevoel. Apartheid is een systeem van wetten en repressie, dat tot doel heeft de - witte - bezittende minderheid alle mogelijkheden in handen te geven de zwarte meerderheid zo effektief mogelijk uit te buiten, om zo de winsten zo hoog mogelijk te maken. Apartheid is immoreel, onmenselijk en beestachtig, maar lange tijd ook zeer winstgevend en een uiterste, logiese konsekwentie van een neo-koloniaal kapitalisties systeem.

Wij vinden het gevaarlijk apartheid alleen emotioneel moralisties te veroordelen, in termen van racisties. Natuurlijk is racisme zeer verwerpelijk, maar het is een idee-fixe te denken dat zwart en wit in Zuid-Afrika gelijkwaardige rechten zullen krijgen in een maatschappij die op kapitalistiese leest geschoeid blijft.
Het gaat om fundamenteel tegenstrijdige belangen en dus om fundamentele veranderingen.

De kosmetiese hervormingen van Botha, zoals de absoluut machteloze 'kleurlingen- en aziatenkamers', de afschaffing van de sexwetten, de aanpassing van de paswetten, het gemarchandeer met het staatsburgerschap voor zwarten, het restriktief toestaan van zwarte vakbonden enz., doen helemaal niets af aan de essentie van de keiharde racistiese ondrukking door de blanke kolonisten.
Deze zgn. hervormingen zijn er alleen om de apartheid te bestendigen en het verschaft het Westen een alibi om geen werkelijke isolatie van het apartheidsbewind door te voeren.

De zwarte bevolking van Zuid-Afrika schreeuwt om harde ekonomiese sankties. Zij ziet dit als een middel om zich te bevrijden van de blanke fascistiese misdadigers die Zuid-Afrika en haar buurlanden nu al eeuwen lang terroriseren. En als een belangrijke mogelijkheid om het bloedvergieten te beperken, de strijd te verkorten en de onvermijdelijke vrijheid dichterbij te brengen.
Het zwarte verzet heeft zich noodgedwongen gekeerd tot de gewapende strijd, stakingen, het boycotten van blanke winkels, massademonstraties, schoolboycots enz.
Vormen van verzet,waarop door leger,politie, veiligheidsdiensten en bedrijfskommando's met meedogenloze terreur gereageerd wordt.

Hier in het Westen komen wij wezenlijk niets verder met van overheidswege uitgeroepen en gesubsidieerde antiracisme-aktiviteiten, waarin vooral het imago van de bestuurders opgepoetst wordt.
Terwijl tegelijkertijd - omdat de ekonomiese verhoudingen dat dikteren - de eens zo aantrekkelijke goedkope buitenlandse arbeidskrachten gedumpt worden, tot remigratie gedwongen worden of het land niet eens meer inkomen.
Men speelt de slachtoffers van de schaarste tegen elkaar uit, daarmee zelf de voedingsbodem kreërend voor het racisme.

In Zuid-Afrika ziet het bedrijfsleven de bui al hangen en schakelt in een andere versnelling, om in ieder geval de arbeidskracht, de afzetmarkt en het aantrekkelijke investeringsklimaat veilig te stellen.

In het licht van deze tegenstellingen kan men de internationale parlementaire uitroepen van verontwaardiging en halfzachte sankties toch als niets anders zien dan een poging om de scherpe inhumane kantjes af te slijpen van een apartheidsbeleid dat in modern-kapitalistiese verhoudingen niet meer verkoopt, te duidelijk verzet oproept en het land ekonomies, politiek instabiel maakt.

Wij geloven niet in dat appel om sankties aan de staat. Een Nederlandse staat die hier belangen dient die dezelfde zijn als die, die door de sankties getroffen zouden moeten worden .
Veranderingen vergader je niet bijelkaar in een parlement. Veranderingen moet je bevechten. Bevechten door hier - in het imperialistiese Westen - al die ekonomiese, politieke, militaire instituties aan te vallen, die de onderdrukking hier en elders mogelijk maken.
Daarin ligt de gezamelijkheid van onze strijd, ons enige perspektief en onze onvoorwaardelijke solidariteit met de zwarte revolutionaire strijd in Zuid-Afrika, die zo bloedig bevochten moet worden.

STEUN DE REVOLUTIE IN ZUIDELIJK AFRIKA
EN VORM HET FRONT IN WEST-EUROPA !

Revolutionaire
Anti
Racistiese
Aktie

De MAKRO

Een van de Nederlandse bedrijven die in Zuid-Afrika miljoenen guldens investeert, is de SHV-holding in Utrecht. De moedermaatschappij van o.a. Makro (Pty)Ltd. en de SSM Coal (SA) in Zuid-Afrika.
Zoals vele multinationals geworteld in het alledaagse leven, hier de basis hebbend van al hun internationale aktiviteiten.

De feiten:

-SHV Holdings, de vroegere Steenkolenhandelsvereniging, behoort tot de grootste ondernemingen van Nederland. Het hoofdkantoor is gevestigd in Utrecht.
-De omzet van SHV, in 1983 7,1 miljard gulden groot, wordt bereikt via een grote verscheidenheid aan aktiviteiten en via honderden werkmaatschappijen en dochterbedrijven. In '83 werd een netto-winst van f 67 miljoen gemaakt.
-Bij het koncern zijn wereldwijd 27.500 mensen werkzaam, waarvan ongeveer 10.000 in ons land.
-Bij SHV is het aandelenkapitaal volledig in handen van de familie Fentener van Vlissingen en haar naaste relaties.
-In Zuid-Afrika heeft SHV door haar dochteronderneming MAKRO (Pty) Ltd., vijf vestigingen met in totaal 40.000 m2 winkeloppervlak. Deze vestigingen worden samen met de Westduitse onderneming Metro geëxploiteerd. Ze zijn onderdeel van Makro International AG, waarvan de hoofdzetel in Chur (Zwitserland).
-De Zuid-Afrikaanse Makro-winkels boeken goede resultaten. In '83 werd een record-omzet van ongeveer f 70 miljoen behaald. De netto-winst steeg van rond f 4 miljoen in '82 naar f 7,5 miljoen in '83. Voor '84 werd een netto-winst van ongeveer 9 miljoen gulden verwacht.
-De belangen van de SHV in de internationale steenkolenhandel zijn gebundeld in SSM, dat haar hoofdkantoor in Rotterdam heeft en 22 bijkantoren in de belangrijkste kolencentra in de wereld. In Zuid-Afrika heeft deze vestiging SSM Coal (SA) Ltd. De Nederlandse SSM is de laatste jaren steeds meer kolen uit Zuid-Afrika gaan importeren.
-De Makro-vestigingen geven het in Zuid-Afrika gangbare beeld te zien:
  -zwarte werkne(e)m(st)ers in de laagst betaalde funkties, een stapje hoger Aziaten en kleurlingen, en de blanken in leidinggevende posities.
  Saillant detail hier is, is dat in het middenkader voormalige Rhodesiese para's zijn opgenomen.
  -onevenredige lonen. Voor hetzelfde werk krijgen zwarte werknemers minder loon als blanken. Vaak zelfs onder het bestaansminimum.
  -gescheiden kantines en andere voorzieningen
-Midden februari 1984 gingen 350 werknemers van de Makro-winkel in Germiston in staking na het volledig onrechtmatige ontslag van een kollega. De staking duurde 2 dagen.
-In juni '84 werd Duma Nkosi, werkzaam bij de Makro in Johannesburg en aktief in de zwarte vakbond CCAWUSA, samen met nog vier andere vakbondsleden gearresteerd op grond van de zogenaamde veiligheidswetten. Ze werden zonder vorm

van protest en zonder enige officiële beschuldiging vastgehouden. Na een half jaar moest het apartheidsregime Nkosi vrijlaten. In deze hele affaire hield de Makro-orga-

nisatie zich volledig afzijdig en zweeg als het graf. Het argument was, dat men konflikten met het apartheidsbewind wilde vermijden. Het loon werd ondertussen niet uitbetaald.

-De Makro-organisatie is zeer laks en onzorgvuldig met het registeren van haar zwarte werknemers. Dat hierdoor vele van hen slachtoffer worden van de gevreesde pasjeswetten, zoals jaarlijks zo'n 300.000 zwarten, is blijkbaar geen bron van zorg.

-De mentaliteit die uit dit alles spreekt, samen met de wetenschap dat deze organisatie nauwelijks informatie naar buiten geeft over welk onderwerp dan ook, doen daarom niet verbazen, dat de makro als een van de twee enige Nederlandse bedrijven, weigert te rapporteren in het kader van de toch al niets voorstellende EG-gedragscode.

(Nagekomen vervolg-claimbrief RARA)

Amsterdam, 18-9-1985

AANSLAG OP DE MAKRO

In verband met de onvolledige, nalatige berichtgeving in de media maken wij het volgende bekend:

Maandagnacht is de MAKRO-vestiging te Duivendrecht door ons aangevallen.
Na langdurige voorbereiding vond die nacht om 3.19 uur aldaar de aanslag plaats op een van de onderdelen van he t nederlandse zakenimperium in Zuid-Afrika.

- De situatie ter plekke was normaal.

- Tussen 0.30 uur en 1.45 uur hebben wij twee bewakingsronden gekonstateerd, hetgeen afwijkt van de normale bewakingsroutine.

  - Om 3.19 uur ging de lading geplaatst bij de verf- en beitsafdeling, ter hoogte van de eerste zijdeur af.

- Om 6.00 's morgens werd bij het Leidsch Dagblad, Wittensingel 1 te Leiden onze verklaring gedeponeerd.

- Om 16.45 werd onze verklaring bij het A.N.P., Jaarbeursplein 15 te Utrecht gedeponeerd, en per post verzonden naar het Parool, Radio Stad, Bluf!, en Amandla.

Het westers imperialistiese systeem heeft alle belang bij het voortbestaan van het apartheidsregiem in Zuid-Afrika. Het hier aanvallen van de imperialistiese ekonomiese, politieke en militaire instituties zien wij als ons enig perspektief, onze gezamenlijkheid in de strijd en onze onvoorwaardelijke solidariteit met de zwarte revolutionaire bevrijdingsstrijd in Zuid-Afrika.

STEUN DE REVOLUTIE IN ZUIDELIJK AFRIKA EN VORM HET FRONT IN WEST EUROPA.

REVOLUTIONAIRE ANTI-RACISTIESE AKTIE

(Claimbrief Makro 2/3, Amsterdam, Duiven)

KOMMUNIKEE

Akties tegen de Makro

December 1986. Met de meest drakoniese maatregelen probeert het Zuid-Afrikaanse regime de tragedie, de zwarte en bloedige repressie tegen de bevolking van Zuid-Afrika letterlijk te verbergen voor de ogen en oren van de wereld.
Rond Soweto wordt een muur opgetrokken. Er geldt een totaalverbod voor alle berichtgeving over de strijd tegen het apartheidsregime. Namen van gearrresteerde, gemartelde of gedode mensen mogen niet eens afgedrukt worden.
De machthebbers in Zuid-Afrika hebben geleerd van de golf van verontwaardiging die begin dit jaar de wereld overspoelde na het uitvaardigen van de noodtoestand. En brengen dit (op z'n minst ten dele effektief) in de praktijk met de jongste maatregelen.
Er zijn geen beelden, er is geen informatie. De wereld zwijgt zonder toe te zien. De verontwaardiging zakt weg, zo ook de ondersteuning van het verzet.
Om die wurgende stilte te doorbreken hebben wij akties uitgevoerd in twee Makro-vestigingen. Ongeveer tegelijkertijd ontstaken wij rookbommen in de bedrijven te Duiven en Amsterdam.
Wij hopen met deze akties tevens de winsten van de lukratieve decemberomzet flink te hebben afgeroomd.
Moedermultinational SHV is een van de Nederlandse bedrijven die ongebreideld zaken blijven doen in en met Zuid-Afrika.
De belangen in Zuid-Afrika bestaan uit 5 vestigingen van de winkelketen M akro en aktiviteiten in de steenkoolindustrie middels het bedrijf SSM Coal (SA) Ltd.. Dit bedrijf is de laatste jaren steeds meer steenkool uit Zuid-Afrika gaan importeren (via de Nederlandse SSK).
Onze akties zijn uitgevoerd in solidariteit met de bevrijdingsstrijd in Zuid-Afrika, een strijd tegen het bewind in Pretoria, dat een onderdeel is van het imperialistiese systeem.
Het is dit wereldwijde net van politieke en zakelijke belangen dat het apartheidsregime tot nu toe overeind heeft gehouden.
En dat zal blijven doen net zo lang tot er een werkbaar alternatief gecreeerd is .

Onze akties zijn tevens gericht tegen het imperialistiese systeem als zodanig dat niet alleen in Zuid-Afrika maar overal ter wereld honger, armoede, ondervoeding, ziekte, dood, oorlog en afhankelijkheid creert.
Met onze akties willen we de samenhang uitdrukken tussen de strijd hier, daar en overal ter wereld. In die samenhang ligt onze drijfveer en onze onvoorwaardelijke solidariteit met de strijders/sters in Zuid-Afrika.
H et internationale kapitaal in Zuid-Afrika staat onder zware druk. Aan de ene kant de -ondanks de repressie- toenemende kracht van het zwarte verzet, aan de andere kant de solidariteitsbewegingen in de rest van de wereld, veelal de moederlanden van de multinationals. Onder die druk wordt het internationale bedrijfsleven in Zuid-Afrika gedwongen tot enkele ingrijpende reorganisaties.
In slechts enkele gevallen heeft dit geleid tot het werkelijk terugtrekken van belangen uit Zuid-Afrika. Zeer risikodragende investeringen worden niet meer gedaan, of worden ongedaan gemaakt. Daartegenover zien we juist een uitbreiding van de stategiese investeringen zoals b.v. in de technologie (Philips) en de energievoorziening (Shell). Het zijn deze investeringen die de ekonomiese politieke en militaire invloed van het Westen in Zuidelijk Afrika groter maken in plaats van kleiner.
De met veel tam-tam omgeven zogenaamde uittocht van Amerikaanse bedrijven verbergt de derde variatn waarin de herstrukturering zich verpakt. Bij verdere analyse van de wijze waarop dat 'vertrek' georganiseerd wordt, blijkt al bizonder snel dat dit alles niets met terugtrekking van belangen te maken heeft en slechts neerkomt op verdere 'afrikanisering' van het internationale kapitaal. Geldstromen, produktiemiddelen en infrastruktuur worden onder verantwoordelijkheid en kontrole van de bezittende klasse in Zuid-Afrika gebracht. Arbeidskonflikten worden daardoor gelokaliseerd, waarmee het de bedrijven in Zuid-Afrika makkelijk gemaakt wordt om reorganisaties door te voeren, stakers te ontslaan en het verzet van de arbeiders bloedig te onderdrukken.

De gebeurtenissen bij General Motors spreken wat dat betreft boekdelen.
Het is duidelijk dat de multinationals op deze manier proberen af te komen van de beschuldiging direkt betrokken te zijn bij de onderdrukking.
De feitelijke macht, de werkelijke klasseverhoduingen blijven onaangetast. Middels handelskontrakten,toelevering, afname en opties voor terugkoop blijven de ver-zuid-afrikaanste bedrijven afhankelijk van de multinationals.
Een dergelijke konstruktie betekent geen ekonomiese sanktie maar is een manier om de winstkansen te vergroten en de positie van het kapitaal te versterken in de eindfase van de strijd die zal leiden tot de omverwerping van het apartheidsregime. Een regelrechte interventie van het kapitaal in de strijd voor nieuwe maatschappelijke verhoudingen.
Een nieuwe poging om de uitkomst van die strijd beslissend te beinvloeden, ervoor te zorgen dat de kapitalistiese struktuur overeind blijft.
De laatste tijd zijn er toenemende geruchten en aanwijzingen dat Nederlandse multinationals middels gelijksoortige konstrukties zullen gaan proberen hun posities in Zuid-Afrika te verstevigen. (b.v. Shell).
Juist nu willen we daarom met onze akties al diegenen die vechten tegen aparthied en imperialisme oproepen om de strijd tegen vestigingen van die bedrijven in Nederland te verhevigen.
Zoals voor de bevrijdingsstrijd in Zuid-Afrika de V.S. en Europa delen zijn van het probleem, zo is voor iedereen die revolutionaire verandering wil de bevrijding van Zuid-Afrika een deel van de oplossing.
Het is mogelijk die strijd te ondersteunen en de censuur te doorbreken. Tegenover de censuur moeten we onze solidariteit plaatsen, die alleen maar vorm kan krijgen door hier in het Westen

alle politieke, militaire en ekonomiese instituties te bevechten
die de onderdrukking daar en hier in stand houden.
Daarin ligt de gezamelijkheid van de strijd en ons perspektief.

Revolutionaire
Anti
Racistiese
Aktie

Tenslotte een paar opmerkingen om de veiligheid van personeel en klanten te waarborgen. De rookbommen zijn verspreid over de bedrijven verstopt op een zodanige wijze dat ze niet per vergissing door klanten kunnen worden meegenomen. Wel zullen politie en brandweer moeten vaststellen of ze allemaal zijn afgegaan.
Tot dat gebeurd is is het voor personeel en klanten niet veilig om rond te lopen in de vestigingen. En rookbom die afgaat veroorzaakt grote hitte en mogelijk brand.
Deze verklaring is de enige waarschuwing die we geven die verspreid zal worden via het ANP en de pers.

(Claimbrief MAKRO-4; Nuth)

"Geen enkele macht doet ongevraagd concessies. Zomin als dat ooit gebeurd is, zomin zal het in de toekomst gebeuren . Vind uit waar een volk zich gewillig aan zal onderwerpen en je weet precies hoeveel onrecht en kwaad het zal ondergaan. Het zal niet eindigen voor er, met woorden, geweld, of met beide, verzet geboden wordt. Hoe ver tirannen kunnen gaan wordt al vooruit bepaald door de duldzaamheid van hen die onderdrukt worden. "

Kenneth B. Clark.

Omdat woorden niet helpen is besloten vannacht over te gaan tot aktie bij het filiaal van de MAKRO te Nuth.
De MAKRO is een onderdeel van de Steenkolen HandelsVereniging.
De SHV drijft handel met en investeert in Zuid-Afrika willens en wetens de weerzinwekkende praktijken van het witte rascis - tische regime en de legitieme eisen van het zwarte verzet tot totale boycot. Een apartheids regiem dat geboycot moet worden omdat het dagelijks mensen zonder proces opsluit en vermoord. Een apartheids regiem dat vele miljoenen mensen onderdrukt, verdient geen enekele steun van niemand.
Een bedrijf zoals de SHV die winsten maakt door gebruik te maken van een fascistoide staatsapparaat die uitbuiting en meedogenloze onderdukking tot wet verheft verdient geen enkele steun en zal zolang zij hun beleid niet weizigen moeten instaan voor de gevolgen.

Revolutionaire
Anti
rascistische
Axie

N.B. De SHV zit in Zuid-Afrika niet voor het eerst fout ,
ten tijde van nazi-Duitsland was zij ook fout.
Dat dat niet kon, daarover is iedereen het eens,
alleen is dit iets verder weg.

(Shell-tankstations, juni 87)

19 juni 1987

KOMMUNIKEE

Afgelopen nacht hebben wij akties uitgevoerd bij distributie-bedrijven van Shell-produkten te : Zaandam en Nieuwegein.

Niet lang na de zuidafrikaanse moord op de mozambikaanse president Samora Machel en zijn reisgenoten, stromen opnieuw beelden vanuit Mozambique wereldwijd de huiskamers binnen.
De vrijheidsstrijd in zuidelijk Afrika wordt daarin gedegradeerd tot een soort postbus 51 spot: beelden van door honger stervende mensen, vluchtelingen, steevast gevolgd door het onvermijdelijke gironummer.
De oorzaak van deze verschrikkingen doet er kennelijk minder toe.
Afrika en honger 'horen' nu eenmaal bij elkaar. Een enkel propaganda-instituut suggereert zelfs dat een 'socialisties experiment' vanzelf-sprekend op zo'n fiasko moet uitlopen.....

Vanuit Mozambique probeert men tevergeefs te benadrukken dat voedsel-zendingen geen oplossing zijn, maar slechts uitstel van eksekutie betekenen. Benadrukt men dat werkelijke hulp betekent dat er een halt moet worden toegeroepen aan de huurlingen van het apartheidsregime, de MNR. Dat deze verschrikkingen, deze genocide, een gevolg zijn van de zuidafrikaanse destabilisatie politiek. Niet alleen in Mozambique, maar ook, volgens een gelijksoortig model in bezet Namibië en Angola.
Daar kunnen Savimbi en zijn Unita huurlingen naast zuidafrikaanse training, luchtmachtsteun en w apens ook rekenen op hulp uit andere imperialistiese staten.
Voorop met het geven van financiële steun en wapens lopen de Verenigde Staten, die voor dit doel aan de Angolese grens bij Kamina in Zaïre zelf een komplete militaire basis willen inrichten.
Kamina herbergt al 150 amerikaanse militairen en diende als doorvlucht-haven voor CIA vliegtuigen met wapens voor Unita.
Deze steun heeft al geleid tot een nieuw Unita front in Noord Angola.
Ook de Israeliese levering aan Zuid Afrika van twee vliegtuigen die straaljagers en bommenwerpers in de lucht kunnen bijtanken duidt erop dat de imperialistiese staten alles op alles zetten socialistiese ontwikkelingen te saboteren en te stagneren. Desnoods door middel van volkerenmoord. Met deze vliegtuigen is de aktieradius van de zuid-afrikaanse straaljagers uitgebreid tot in Midden Afrika. Dat deze bedreiging reeël is tonen de recente bombardementen in Zambia .

Opvoering van militaire akties vindt ook binnen Zuid Afrika plaats.
Botha kondigde na de 'verkiezingen' een harde aanpak van het verzet aan.
Voor volgend jaar zullen de uitgaven voor leger en politie met respectievelijk 43% en 30% worden verhoogd.
Desondanks wint de strijd tegen het regime aan kracht. Het volk van Azania blijft op straat komen, bouwt haar vakbonden uit, weigert huur te betalen, staakt, werpt barrikades op, valt de veiligheidstroepen aan en saboteert het industriële kompleks. De veelvormigheid van op elka ar aansluitende en elkaar ondersteunende vormen van verzet is een illustratie van haar groeiende zelfbewustheid en kracht.

deze pag. is gemerkt met een '2'.

Ondanks de aanwezigheid van de veiligheidstroepen blijven velen weg van het werk en wordt Soweto gebarrikadeerd om huisuitzetting te voorkomen. Ondanks bewaking branden treinstellen af om zo mede de spoorwegen tot onderhandelingen te dwingen. Zelfs nadat de veiligheidstroepen het vuur openden op de stakers, minstens 6 van hen doodden en 400 anderen arresteeerden, hielden zij vol. De spoorwegmaatschappij is door de knieën gegaan en heeft alle 17.000 ontslagen arbeiders weer in dienst moeten nemen.
De kracht van de vakbonden iszo gegroeid dat een aankondiging voor een nationale staking het regime dwong om van 1mei een vrije dag te maken. Kennelijk werd de kans te groot geacht dat de stakingsoproep een groot gehoor zou vinden. De invallen in vakbondsruimtes, de moorden op vakbondsmensen en de massale arrestatie van veel van hun kameraden, tonen de angst van het regime voor deze groei.
Ondanks de standrechtelijke eksekuties, de martelingen en de gevangenschap neemt de konfrontatie met het apartheidsregime steeds frontaler vormen aan. Hun strijd richt zich niet alleen tegen het regime zelf maar ook tegen de imperialistiese belangen van de multinationals die vanuit West Europa opereren.
G. Hamilton,een journalist, die de leider s van Europese multinationals in Zuid Afrika intervieuwde noteerde: "Geen van de ondernemingen waarmee ik sprak meende dat de huidige situatie in het land een ernstige bedreiging voor hun aktiviteiten in A.A. vormde of in de afzienbare toekomst zou vormen."
Achter het schild van Botah's staatsterreur volet men zich nog veilig Dit bewijst de logika en noodzakelijkheid om gehoor te geven aande inmiddels als 30 jaar klinkende oproep van het zwarte verzet, om via externe druk op deze multinationals te komen tot een totaal handelsembargo.

Vanuit onze solidariteit met de revolutionaire strijd in Zuidelijk Afrika, vanuit onze opvatting dat het recht op zelfbeschikking onvoorwaardelijk ondersteund moet worden, hebben wij afgelopen nacht akties uitgevoerd bij Shell tankstations in Nieuwegeidn en Zaandam.

Shell is in Zuid Afrika van strategies belang voor het regime. Allereerst door de illegale levering van olie. Olie is nog steeds onmisbaar voor de oorlogsmachinerie. Shell helpt! met een kwart van alle olie die Zuid Afrika geleverd krijgt.
Door de uitbreiding van Shell naar andere wrkterreinen is haar kollaboratie met en medeverantwoordelijkheid voor de instandhouding van het regime sterk toegenomen. In Zuid Afrika adverteert Shell daar zelfs mee: "Two is a company, eight is a commitment". Die twee zijn petroleum en olie, Shell is echter ook zeer aktief geworden in gas, kolen , hout, chemie en de winning van diverse strategiese metalen. Recentelijk heeft Shell 65 miljoen geïnvesteerd in een nieuwe zinkmijn. Zuid Afrika wil onafhankelijk worden van de import. Gelijksoortige plannen zijn er voor wolfram. De techniese know how voor deze projekten zoals de onderzoekers, worden geleverd door de 100% Shell- dochter Billiton uit Arnhem.
Shell is ook betrokken bij de plannen voor gigantiese investeringen voor installaties waarmee gas kan worden omgezet in benzine.
Dit projekt zal worden gestationeerd op door Zuid Afrika bezet

grondgebied in Namibië, en zal de grondstoffenroof in Namibië uitvoeren. Shell helpt! ook door Sandfix, een chemies middel waarmee me wegen kan behandelen opdat regeringspatrouilles niet meer onverwacht op landmijnen rijden. Het wordt in reklamekampagnes door enthousiaste veiligheids officieren aangeprezen.

(pag. gemerkt '3')
Dat in dit beleid geen verandering komt bleek opnieuw tijdens de jaarvergadering van Shell.
Vooralsnog vreest Shell toename van binnen- en buitenlandse druk op het regime niet. Haar installaties worden als ware vestingen door het leger bewaakt. Bovenal hoopt ze dat de huidige konfrontaties de winsten zullen doen stijgen. Hoe strenger de olieboycot wordt toegepast, hoe meer kansen voor vette premies die worden uitgeloofd als beloning voor de ontduiking ervan. Meer rijdende tanks en pantserwagens betekent meer handel voor Shell.
Toch moeten we de bedreiging voor Shell die uitgaat van druk op haar vestigingen buit en Zuid Afrika niet onderschatten. Schade door omzetverlies als gevolg van konsumentenboykots of anderzins kan de oorlogswinsten teniet doen. Niet voor niets getroost Shell zich veel moeite om zich, door grote publiciteitskampagnes en door dreiging met lokale desinvestering, teweer te stellen tegen deze druk.
Shell Amerika nam als antwoord op de druk tot desinvestering het als boykotbreken beruchte p.r.-bureau Pagan International in dienst.
Ook in Nederland wordt hun advies tot offensieve publiciteitscampagnes inmiddels opgevogld. Niet meer zwijgen of ontkennen zoals bv. ten tijde van de Salem-affaire. Elke gelegenheid wordt aangegrepen om leugens te herhalen zoals de bewering dat Shell de apartheid van binnenuit verandert'.
Het verhaal van Thomas Nkadimeng, een door Shell SA ontslagen zwarte werknemer die onlangs in Nederland was geeft een duidelijk beeld van wat Shell bedoelt als het zegt dat het "door een progressief personeelsbeleid de zwarten helpt ende apartheid van binnenuit verandert"
Nkadimeng meldt:
- enorme salarisverschillen tussen blank en zwart,
-salarissen van zwarten die onder de armoedegrens liggen,
- de lagere regionen in de bedrijfshiërarchie 'apart gereserveerd voor zwarte werknemers/sters
- aparte huisvesting voor witten en zwarten waarbij voor de laatsgenoemden de hutten, de krotten en de vervuilde pensions gereserveerd zijn,
- mishandeling door de mijnpolitie bij de Shell k olenmijn in Rietspr uit,
- het ontslaan van vakbondsmensen,
- arrestaties en deportaties naar thuislanden om vakbondsmensen 'onschadelijk' te maken.

In een p.r. kampagne als die van Shell zijn weerleggingen echter niet zo belangrijk als de mate waarin je aan het woord komt.
Volgens de regels van de t.v. demokratie wint degene met de meeste toegang tot de media. Voor een kapitaalsconcentratie als Shell zijn de mogelijkheden daarvoor legio.
Multinationals als Shell vormen in het imperialistiese westen de ruggegraat van het kapitalisme. Ten grondslag daaraan ligt het 'vrij' ondernemerschap, de 'vrijheid' om uit te buiten en te vernietigen. Geen enkele kapitalist zal zich het 'recht' tot moorden, uitbuiten en vernietigen vrijelijk laten ontnemen zolang winsten in het geding zijn.
Verwachten dat Shell door haar aanwezigheid in Zuid Afrika de strijd tegen het regime zal ondersteunen betekent Shell's voorwaarden en kondities daarvoor aksepteren. Dat staat gelijk aan het inwisselen van de ene overheersing door de andere.
Imperialisme met een 'menselijk gezicht' kreeëren is net zo'n

tegenstrijdigheid als de apartheid 'hervormen'. De grondslag van beiden is even ziek en wordt bepaald dooruitbuitingsverhoudingen.

In het afgelopen jaar bleek de mogelijke aantasting van het 'vrije ondernemerschap' van Nederlandse bedrijven in Zuid Afrika voor het V.N.O. aanleiding tot dreigementen tegenover Gemeentes die Shell wilden boykotten. Voor de verzamelde verzekeraars bleek die dreiging aanleiding voor premieverhoging. En voor justitie tot het opstarten van een scherper vervolgingsbeleid tegen radikale oppositie.

Elke konsekwente strijd voor rechtvaardigheid en vrijdheid, voor het recht het eigen leven in te richten, zal zich geplaatst zien tegenover dit netwerk van imperialistiese belangen.
Haar omvang maakt dit netwerk echter ook kwetsbaar.
Vanuit bewuste en daadwerkelijke solidariteit kan vrijheid bevochten worden. Kan bijvoorbeeld geprobeerd worden de schade zo ver op te voeren dat de steunpilaren van het apartheidsregime onderuit gaan.
Een vrij Azania is een overwinning op het imperialisme maar de strijd zal doorgaan. Daar, hier en op alle fronten.
Wij willen die strijd met iedereen voeren in die verbondenheid en in die samenhang.

Revolutionaire
Anti
Racistiese
Aktie.

(claimbrief BOOT-olie 26 juni 87)

26 juni 1987

Kommunikee

Afgelopen nacht om _+ 4 uur hebben wij een aanslag gepleegd op het bedrijf Boot Olie/ van Staveren Marion Gas B.V. te Alphen aan de Rijn .
Boot Olie/ van Staveren grossiert in SHELL produkten, waarbij SHELL een meerderheidsdeelneming in het bedrijf heeft.

Een week geleden werden door ons eveneens aanslagen uitgevoerd, op SHELL pompstations in Zaandam en Nieuwegein . Toen verspreidden we het bijgevoegde kommunikee.
Vlak na de aanslagen werd dit bezorgd bij ANP en NRC in Rotterdam.
Per post werd het daarna tevens verstuurd aan de Volkskrant , Parool , Trouw Waarheid, Stad Radio Amsterdam en Radio Rijnmond.
Per post ging dit kommunikee ook naar een aantal onafhankelijke tijdschriften en weekbladen.
Dagbladen, radiostations en ANP hebben geen regel gewijd aan deze verklaring, nergens is melding gemaakt van het feit dat de aanslagen werden opgeeist, nergens heeft men laten blijken van ons kommunikee op de hoogte te zijn. Enkele regels in de Trouw op maandagochtend uitgezonderd.
Een dergelijke eensgezind zwijgen kan natuurlijk nauwelijks toeval genoemd worden. Klaarblijkelijk is dit wat we moeten verstaan onder het 'terughoudende beleid' in de berichtgeving over radikale akties sinds de SHV-kampagne.
In hoeverre dit - in dit geval van met name NRC en ANP - voortkomt uit zelfcensuur danwel plaatsvindt op 'verzoek' van justitie is ons onduidelijk.
Vandaag hebben we het kommunikee op nog grotere schaal verspreid.
Niet alleen de redakties binnenland van de dagbladen ontvingen het kommunikee maar ook een tiental individuele journalisten.

R evolutionaire
A nti
R acistiese

ann077 4 bin 34 037
brand makro., duivendrecht-brand-makro

grote brand bij makro in duivendrecht (1)

duivendrecht (ano) - bij de zelfbedieningsgroothandel makro aan de de flinesstraat in duivendrecht is dinsdagochtend omstreeks half vier een grote brand uitgebroken. het vuur wordt met groot materieel bestreden door de brandweerkorpsen van duivendrecht en amsterdam, alsus de rijkspolitie. (later meer)

170501 sep 25

ann045 4 bin 77 037
brand makro a., duivendrecht-brand-makro

grote brand bij makro in duivendrecht (2)

(ano) - om zes uur dinsdagochtend woedde de brand nog steeds flink voort. het brandweerkorps uit amstelveen had zich ondertussen bij de collega's uit duivendrecht en amsterdam aangesloten. over de mogelijke oorzaak van de brand was volgens de rijkspolitie nog niets te zeggen. voorzover bekend hebben zich geen persoonlijke ongevallen voorgedaan.

over de omvang van de schade viel eveneens nog niets te zeggen. wel staat volgens de politie vast dat de makro enkele weken geen handel meer zal kunnen drijven. het verkeer dat op het drukke industrieterrein bij de de flinesstraat of in de omgeving daarvan zijn bestemming heeft dient in ieder geval rekening te houden met omleidingen. (w.v.)

170607 sep 05

anp138 4 bin 55 896 bu
brand makro b., duivendrecht-brand-makro

grote brand bij makro in duivendrecht (7)

(ano) - de brandweer had het vuur na enkele uren onder controle. de situatie dinsdagmorgen om half negen was: geen vlammen meer, maar non wel veel rook, aldus de rijkspolitie. de brandweer is bezig met nablussen. dat kan nog wel uren in beslag nemen.
   ongeveer de helft van de makro-vestiging is in vlammen opgegaan, meldde de bemanning van de rijkspolitie-helikopter boven de brand. over de oorzaak van het vuur is nog altijd weinig bekend. er deden zich voor zover bekend geen persoonlijke ongelukken voor.

(later meer)

170936 sep 85

anp138 4 bin 55 896 bu
brand g., amsterdam-makro-brand

miljoenenbrand bij makro in duivendrecht (aanvulling)

amsterdam (ano) - de brandweer was de brand in de makro in duivendrecht dinsdagmiddag om 12.00 uur nog steeds niet meester. volgens de plaatsvervangend commandant van de amsterdamse brandweer de vries, bestaat er echter ,,gefundeerde hoop'' dat de food-afdeling van de makro toch behouden kan blijven.
   brandweerlieden zijn in dat gedeelte van de winkel naar binnen gegaan, om van die kant af de brand te bestrijden. het non-food gedeelte is al geheel uitgebrand en staat volgens de vries op instorten.

171225 sep 85

anp067 4 bin 123 896 bu
brand b., amsterdam-brand-makro

miljoenenbrand bij makro in duivendrecht (1)

(samenvatting)

duivendrecht (anp) - een groot deel van de zelfbedieningsgroothandel makro aan de flinesestraat in duivendrecht is dinsdagmorgen vroeg door een felle uitslaande brand verwoest. persoonlijke ongelukken hebben zich daarbij niet voorgedaan. de brand, die om 3.00 uur 's ochtends werd ontdekt, was volgens plaatsvervangend commandant de vries van de amsterdamse brandweer zeven uur later, om 10.00 uur dinsdagmorgen nog steeds niet onder controle.

de hele non-food afdeling van het bedrijf is al in vlammen opgegaan, terwijl ook gevreesd wordt dat de emballageafdeling en de food-afdeling niet zullen kunnen worden gered. de brand is volgens de vries moeilijk te blussen, omdat in het makro gebouw brandwerende afscheidingen zijn aangebracht. ook de enorme rookontwikkeling speelt de brandweer parten.

het vuur wordt bestreden door ongeveer vijftig brandweerlieden van de korpsen van amsterdam, amstelveen en ouder-amstel. daar zijn ongeveer twintig tot vijfentwintig voertuigen en blusvaartuigen ingezet, aldus de brandweerwoordvoerder. de totale schade is nog niet bekend maar de vries schat dat die in ieder geval ,,vele miljoenen guldens'' zal bedragen.

(wordt vervolgd)

/171007 sep 85

anp073 4 bin 103 896 bu
brand c., amsterdam-brand-makro

miljoenenbrand bij makro in duivendrecht..... (2 en slot)

(anp) - de rook die bij de brand vrijkomt, is volgens de brandweerwoordvoerder tot ver in de omtrek te zien. onderzocht wordt nog of er giftige stoffen in de rook zitten. volgens de vries ziet het er echter naar uit dat dit niet in ernstige mate het geval is.

er bestaat geen gevaar voor het overslaan van de brand naar naastliggende bedrijven, omdat de makro een vrijstaand pand is, aldus de woordvoerder. als gevolg van de bluswerkzaamheden zijn verkeersbeperkende maatregelen in de omgeving van het industrieterrein waarop de makro staat ingevoerd. volgens de brandweerwoordvoerder leverde dat dinsdagmorgen bij het op gang komen van de ochtendspits een verkeerschaos op.

hoe lang de bluswerkzaamheden nog zullen duren, is niet bekend. bij de bestrijding van de brand zijn in totaal 150 brandweerlieden ingezet (en niet 50, zoals eerder gemeld). hun werk wordt bemoeilijkt door het feit dat er in de makro geen (herhaal geen) brandwerende voorzieningen aanwezig zijn.

/171024 sep 85

TV

anp192 4 bin 77 896 bp
brand meester., amsterdam-makro-brand

brandweer heeft brand bij makro onder controle

amsterdam (anp) - de brand in het makro-complex in duivendrecht was volgens een woordvoerder van de amsterdamse brandweer aan het begin van de middag onder controle. de bluswerkzaamheden door de assisterende brandweerkorpsen van amsterdam en amstelveen worden in de loop van de middag afgebouwd. het nablussen, dat nog vele uren in beslag zal nemen, zal voor het grootste deel worden uitgevoerd door de brandweer van duivendrecht.

het food-gedeelte van de makro is niet uitgebrand, maar volgens de brandweerwoordvoerder kunnen de materialen die daar stonden wel afgeschreven worden, doordat de hele ruimte vol rook staat. hoe groot de schade is wordt nog onderzocht. ook naar de oorzaak van de brand wordt onderzoek verricht.

171450 sep 85

anp253 4 bin 121 896 bp
makro brand., amsterdam-brand-makro

makro schat brandschade op ongeveer twintig miljoen

amsterdam (anp) - de brandschade in het dinsdag grotendeels door brand verwoeste makro-complex in duivendrecht bedraagt naar voorzichtige - schatting van plaatsvervangend makro-directeur antonides rond de twintig miljoen gulden. hij heeft dat dinsdagmiddag desgevraagd meegedeeld.

van het makro-gebouw wordt in ieder geval de niet-levensmiddelenafdeling als totaal verloren beschouwd. de waarde van de voorraad die daar op het moment van de brand aanwezig was, is ongeveer tien miljoen gulden. ook de artikelen van de levensmiddelenafdeling, die weliswaar niet door de vlammen werden verwoest maar die wel grote rook- en waterschade opliepen, zijn hoogstwaarschijnlijk onbruikbaar geworden, aldus antonides. op deze afdeling stonden goederen ter waarde van vier a vijf miljoen gulden.

of het complex hersteld of herbouwd kan worden is volgens de makro nog niet bekend. de directie van het bedrijf onderzoekt momenteel de mogelijkheden de afnemers toch van goederen te blijven voorzien. antonides verwacht daarover in de loop van woensdag nadere mededelingen te kunnen doen.

over de oorzaak van de brand kon ook van de makro-zijde nog niets worden meegedeeld.

171736 sep 85

anp126 1 bin 44 896 bu
makro brand a., amsterdam-makro-brand

politie: brand bij makro in duivendrecht aangestoken (1)

amsterdam (anp) - de brand dinsdagaochtend 17 september bij de zelfbedieningsgroothandel makro in duivendrecht is aangestoken. bij het technisch onderzoek door de recherche van de rijkspolitie amsterdam zijn sporen gevonden, waaruit geconcludeerd kan worden dat sprake is van brandstichting. een woordvoerder van de rijkspolitie heeft dat donderdag bekend gemaakt.

(wordt vervolgd)

191317 sep 95

anp135 4 bin 133 896 bu
makro brand b., amsterdam-makro-brand

politie: brand bij makro.....(2)

(anp) - de mogelijke betrokkenheid van de twee groepen die inmiddels de aanslag hebben geclaimd, de autonomen en de - tot nu toe onbekende groep - revolutionair anti-racistische aktie (ra- ra) wordt volgens de politiewoordvoerder onderzocht. bij de politie bestaan overigens wel twijfels over hun aandeel in de brand bij de makro omdat een aantal zaken die de actiegroepen in hun brief aangeven om te bewijzen dat zij de schuldige zijn niet kloppen.

de politie zegt uit recherche-tactische overwegingen geen verdere mededelingen over de zaak te kunnen doen. een team van ongeveer tien rechercheurs zal zich met het verdere onderzoek gaan bezighouden. de politie beschouwt de makro-brand nu die aangestoken blijkt te zijn ,,als een zeer ernstige zaak'', aldus de woordvoerder.

de brand bij de makro begon dinsdag omstreeks drie uur in de morgen in de niet-levensmiddelenafdeling bij de verfartikelen. het vuur greep snel om zich heen en verwoestte de hele niet-levensmiddelenafdeling en de essemblageafdeling. de voedselafdeling kon worden gespaard, maar volgens de makro-directie waren de daar opgeslagen goederen zodanig door rook en water aangetast, dat gebruik niet meer mogelijk is. de makro-directie schatte de schade van de brand dinsdag op ongeveer twintig miljoen gulden.

(slot volgt)

191333 sep 95

anp142 1 bin 35 946 bp
makro brand verb., denhaag-makro-duivendrecht

v e r b e t e r i n g

den haag (anp) - in het bericht van donderdag 19 september onder de kop ,,politie: brand bij makro.....(2)'' staat in de derde alinea een fout. gelieve de tweede zin van die alinea als volgt te lezen:

het vuur greep snel om zich heen en verwoestte de hele niet-levensmiddelenafdeling en de emballageafdeling.

einde verbetering
191400 sep 85

anp158 4 bin 144 996 bp
makro brand c., amsterdam-brand-makro

politie: brand bij makro ... (3 en slot)

(anp) - de revolutionair anti-racistische aktie (ra ra) schreef in een verklaring die na de brand bij diverse media werd gedeponeerd dat het ging om een aanslag ,,op een van de onderdelen van het nederlandse zakenimperium in zuid-afrika''. ,,het hier aanvallen van de imperialistische, economische, politieke en militaire instituties zien wij als ons enig perspectief, onze gezamenlijkheid in de strijd en onze onvoorwaardelijke solidariteit met de zwarte revolutionaire bevrijdingsstrijd in zuid-afrika'', aldus ra ra.

in het programma ,,panoramiek'' van de nos afgelopen zondag is de rol van het moederbedrijf shv van de makro in zuid-afrika aan de orde geweest. de directie van de makro en de politie hebben er steeds rekening mee gehouden dat eventuele brandstichting een reactie daarop was.

de aanslag op de makro in duivendrecht is voor directeur den blijker van de makro-amsterdam vooralsnog geen aanleiding de veiligheidsmaatregelen bij andere makro-vestigingen te verbeteren. den blijker: ,,onze veiligheidsmaatregelen zijn voldoende. op het moment dat de brand uitbrak was de bewaking zeer goed. we waren er daardoor op tijd bij.''

de verkoop van de makro-vestiging in duivendrecht gaat volgende week woensdag weer van start. de zaken worden tijdelijk voortgezet in een pand aan de spaklerweg in duivendrecht. de precieze schade van de brand is volgens directeur den blijker nog niet bekend.

191432 sep 85

Actiegroep stelt zich verantwoordelijk voor brand Makro

18 SEP. 1985 N.V.d.U.

Van een onzer verslaggevers

AMSTERDAM, woensdag

Een actiegroep die zich RARA noemt, Revolutionaire Anti Rasistische Actiegroep, heeft in een pamflet dat naar Stad Radio Amsterdam was verstuurd, gesuggereerd dat zij te maken heeft gehad met de aanslag op de Makro in Duivendrecht.

Het hoofd van de Tactische Recherche van de Rijkspolitie in Amsterdam, de heer N. Lit, weet van het bestaan van het pamflet af. Alleen de exacte tekst was hem nog niet bekend.

Zie verder pagina 3.

Extra beveiliging Makro-zaken

Van een onzer verslaggevers

AMSTERDAM, woensdag

De Tactische Recherche van de Rijkspolitie begon vanmorgen met een minutieus onderzoek in de grotendeels uitgebrande zelfbedieningsgroothandel Makro aan de De Flinesstraat in Duivendrecht.

Over de oorzaak van de brand kan volgens de heer P.W. Lit van de Rijkspolitie nog niets gezegd worden. „Het zal zeker twee dagen in beslag nemen om uit het sporenonderzoek, dat nu wordt ingesteld, conclusies te kunnen trekken. Het kan brandstichting geweest zijn maar even zo goed een geval van kortsluiting," aldus de heer Lit vanmorgen.

Wel is meer duidelijkheid gekomen over de alarmen, die kort voor het uitbreken van de brand bij diverse instanties zijn afgegaan. Het eerste alarm kwam om 03.24 uur binnen en betrof een technisch alarm, wat op een storing in bepaalde apparatuur kan duiden. Vrijwel onmiddellijk daarna gingen het inbraak en brandalarm over. Ook bij de Amsterdamse brandweer kwam het brandalarm gelijktijdig binnen.

De brand bij de zelfbedieningsgroothandel, waarbij voor ruim 20 miljoen gulden schade is ontstaan, is voor de directie aanleiding geweest om bij de vijf andere Makrovestigingen in het land extra bewaking in te zetten.

Er wordt ernstig rekening mee gehouden dat de brand is gesticht door actievoerders tegen het apartheidsregime in Zuid-Afrika. De Makro is een dochter van de Steenkolen Handels Vereniging (SHV), en heeft vestigingen in verschillende Zuidafrikaanse steden.

Afgelopen zondag bracht Panoramiek nog een uitzending op de televisie over de Makrovestigingen in Zuid-Afrika. Eerder werden door de actievoerders al vernielingen aangericht bij het hoofdkantoor van de SHV in Utrecht. Men wilde daar het bedrijf dwingen zich rug te trekken uit Zuid-A ka.

Ook in het in de kraker reld bekende blad Bluf is langs een lijst afgedrukt het aantal Makrozaken in nen- en buitenland. Te wordt uit de doeken ge hoe eerder acties zijn v pen tegen bedrijven die den hebben met Zuid-Afr Zo werden in de afgelo weken vernielingen aa richt bij enkele wijnta rijen, de VW-dealer K reisbureaus, banken en zekeringsbedrijven. De a voerders beschikken over 'zwarte lijst' met daarop t tallen ondernemingen di nog zullen „aanpakken".

Miljoenenbrand bij de Makro

17 SEP 1985 N.v.d.U.

Van een onzer verslaggevers

AMSTERDAM, dinsdag

Vier brandweerkorpsen, van Amsterdam en Amstelveen en de vrijwillige brandweer van Duivendrecht en Diemen, hopen met honderdduizenden liters bluswater te kunnen voorkomen dat de zelfbedienings-groothandel Makro aan de De Flinesstraat volledig wordt verwoest.

Dak op instorten

De brandweerlieden konden niet voorkomen dat de non food en de emballageafdeling van het bedrijf in een ruïne veranderden. Daar het dak en de muren van het kapitale gebouw op instorten staan kunnen de brandweerlieden niet direct bij de vuurzee komen. Ook de grote rookontwikkeling belemmert het bluswerk.

Verzekerd

De schade van de brand wordt door plaatsvervangend-directeur W. Antonides geschat op tussen de *f* 10 en *f* 30 miljoen. Het bedrijf is verzekerd.

De brand is ontstaan in de verfafdeling aan de voorzijde van de non food-afdeling.

Over de oorzaak is nog niets bekend.

Het ernstige vermoeden bestaat dat de Makro het doelwit is geweest van symphatisanten van het zogenaamde Zuid Afrika Comité of kraakgroepen en de brand, die een enorme schade heeft veroorzaakt, is gesticht.

De Makro is een onderdeel van de Steenkolen Handels Verenging, die ook vestigingen heeft in Zuid Afrika. Vier weken geleden werd door aktievoerders een lijst uitgebracht met ondernemingen, die belangen hebben in Zuid Afrika. Op die lijst stond ook de naam van de Makro.

In de ochtendspits ondervond het verkeer rond het grote industrieterrein op de grens van Duivendrecht en Amsterdam grote vertraging door de brand, die vannacht rond kwart over 3 werd ontdekt. Naast 25 motorspuitwagens en ladderwagens is ook een blusboot in actie.

17 SEP. 1985 N.v.d.U.

De blusboot ligt in de Duivendrechtsevaart. Vandaar worden over een afstand van ruim een kilometer slangen naar de Makro geleid. Belangrijke wegen zijn voor alle verkeer afgesloten.

Vanmiddag werden bij de laadperrons met snijbranders gaten gemaakt, waardoor slangen in het gebouw worden geleid. Het sein „brand meester" kon toen nog niet worden gegeven en het was vanmiddag dan ook niet zeker of de food-afdeling behouden kan worden.

Algemeen Makro-directeur J.M. Dijk is vanmiddag spoorslags vanuit Londen naar Duivendrecht gereisd. De Makro telt in totaal zes vestigingen met 2500 tot 3000 man personeel. De vestiging in Duivendrecht was goed voor een jaarlijkse omzet van *f* 300 miljoen.

Activisten sturen brief met bijzonderheden:

Makro-brand aanslag anti-apartheidsgroep

20 SEP. 1985 tel.

20 SEP. 1985 tel.

Van een onzer verslaggevers

AMSTERDAM, vrijdag

Het staat nu voor honderd procent vast dat de miljoenenbrand bij de zelfbedieningsgroothandel Makro in Duivendrecht is aangestoken.

Het sporenonderzoek van de recherche van de Rijkspolitie heeft uitgewezen dat er géén onzekerheid meer bestaat over de oorzaak van de brand.

„Wij hebben geen twijfels meer. Het staat voor ons vast dat de brand in de nacht van maandag op dinsdag bij de Makro is aangestoken. Uit recherche-tactische overwegingen kunnen wij verder geen mededelingen doen over wat er precies door onze mensen is gevonden," aldus de heer P.W. Lit van de Rijkspolitie.

De aanslag op de zelfbedieningsgroothandel wordt door twee groeperingen geclaimd. De RARA (Revolutionaire Anti Racistiese Aktie) en een groepering die zich de Autonomen noemt.

Het is vrijwel zeker dat het hier om één en dezelfde groep moet gaan, die ook al onder andere namen acties heeft gevoerd; het Eén voor Afrika Commando, het Victor Mxenge Commando, Damherten tegen Apartheid, Commando Winni Mandela en Commando Crash & Carry. Laatst genoemde is verantwoordelijk voor de acties bij twee wijntapperijen, die Zuid-Afrikaanse wijnen verkopen.

De RARA, die al eerder liet weten de brand bij de Makro te hebben gesticht, heeft in een tweede brief bijzonderheden over de aanslag op de zelfbedieningsgroothandel op de grens van Duivendrecht en Amsterdam onthuld.

In de brief wordt gesteld dat er om 0.30 uur en 1.45 uur twee bewakingsronden werden geconstateerd en om 3.19 uur explosieven werden aangebracht bij de verf- en beitsafdeling van de Makro.

Volgens de heer Lit van de Rijkspolitie worden de verklaringen van de twee groeperingen nauw bij het onderzoek betrokken. „Hoewel bepaalde aanwijzingen in die brieven niet helemaal overeenkomen met onze bevindingen, houden wij er wel degelijk rekening mee dat er een bepaalde samenhang bestaat."

De directie van de Makro wilde geen commentaar geven nadat door de politie officieel bekend was gemaakt dat er van opzettelijke brandstichting sprake is.

De groothandel zal overigens woensdag de deuren voor haar klanten openen in het leegstaande pand van Fiat/Leonard Lang aan de Daniël Goedkoopstraat, op een steenworpafstand van de De Flinesstraat, die na de brand met hekken is afgezet. Het terrein wordt dag en nacht bewaakt om diefstal van goederen, die na de brand her en der verspreid liggen, te voorkomen.

Bedrijf heeft bindingen met Zuid-Afrika

Brand bij Makro mogelijk aanslag

door Theo Kuijpers
en Sierk Noordhoff

AMSTERDAM, woensdag

De enorme brand bij de zelfbedieningsgroothandel Makro in Duivendrecht, waarbij gisteren voor zeker 20 miljoen gulden schade werd aangericht, is voor de directie van het concern aanleiding geweest om bij de vijf andere vestigingen in het land extra bewaking in te zetten.

Het wordt niet uitgesloten geacht dat de brand is gesticht door actievoerders tegen het apartheidsregime in Zuid-Afrika. De Makro is een dochtermaatschappij van de Steenkolen Handels Vereniging (SHV) en bezit vestigingen in verschillende Zuidafrikaanse steden.

Afgelopen zondag bracht Panoramiek nog een televisie-uitzending over de Makro-vestigingen in Zuid-Afrika. Eerder werden door actievoerders al vernielingen aangericht bij het hoofdkantoor van de SHV in Utrecht. Men wilde daarmee het bedrijf dwingen zich terug te trekken uit Zuid-Afrika.

Over de oorzaak van de brand bij de zelfbedieningsgroothandel kon de heer P.W. Lit, hoofd van de afdeling Tactische Recherche van de Rijkspolitie in Amsterdam, gisteren nog geen mededelingen doen. De eerste brandmelding kwam gisternacht om half vier bij de brandweer en politie binnen. Volgens plaatsvervangend directeur van de Makro, de heer W. Antonides, is de brand bij de verfafdeling aan de voorzijde van de non-food afdeling begonnen.

Rond kwart voor één gistermiddag kon het sein „brand meester" worden gegeven. Ruim 120 brandweerlieden waren negen uur in de weer geweest om het vuur onder controle te krijgen.

Algemeen directeur van de Makro, de heer J.M. Dijk, is gistermiddag spoorslags uit London teruggekomen. Hij weigerde commentaar te geven, maar zijn collega Antonides verklaarde desgevraagd wel dat de beveiliging bij andere vestigingen inmiddels is verscherpt.

Vorige week heeft de Makro overigens wel de Zuidafrikaanse Outspan-sinaasappelen uit haar assortiment genomen.

In het in de krakerswereld bekende blad Bluf is onlangs een lijst afgedrukt van het aantal Makro-vestigingen in binnen- en buitenland. De afgelopen weken zijn al vernielingen aangericht bij enkele wijntapperijen, de VW-dealer Kost, reisbureaus, banken en verzekeringsbedrijven. De actievoerders beschikken over een 'zwarte lijst' met daarop tientallen ondernemingen, die zij nog zullen „aanpakken".

Verlof

De vestiging in Duivendrecht was goed voor een jaarlijkse omzet van 300 miljoen gulden. Er werken 550 personeelsleden, die voorlopig naar huis zijn gestuurd. Hun salarissen zullen volgens de directie worden doorbetaald. De grootste klantengroep van de Makro zijn de middenstand en de horeca. Zij zullen zo spoedig mogelijk worden geïnformeerd, waar zij terecht kunnen voor het afhalen van goederen.

Actiegroep plaatste explosieven bij Makro

Bijzonderheden onthuld in tweede brief

Van een onzer verslaggevers

AMSTERDAM, donderdag

De RARA (Revolutionaire Anti Racistiese Aktie), die al eerder liet weten de brand bij de Makro te hebben gesticht, heeft in een tweede bij „Radio Stad" aan de Joh. Vermeerstraat bezorgde brief bijzonderheden over de aanslag op de zelfbedieningsgroothandel op de grens van Duivendrecht en Amsterdam onthuld.

In de brief wordt gesteld dat er om 0.30 uur en 1.45 uur twee bewakingsronden werden geconstateerd en om 3.19 uur explosieven werden aangebracht bij de verf- en beitsafdeling van de Makro.

In de brief staat verder: „Het westers imperialistiese systeem heeft alle belang bij het voortbestaan van het apartheidsregiem in Zuid Afrika. Het hier aanvallen van de imperialistiese ekonomie, politieke en militaire instituties zien wij als ons enig perspektief, onze gezamenlijkheid in de strijd en onze onvoorwaardelijke solidariteit met de zwarte revolutionaire bevrijdingsstrijd in Zuid-Afrika".

Het onderzoek van experts van de rijkspolitie naar de oorzaak van de brand, die een schade van zeker *f* 20 miljoen veroorzaakte, is nog niet afgerond.Een woordvoerder van de rijkspolitie wilde wel bevestigen dat vast staat dat de brand is gesticht.

De Makro zal woensdag de deuren voor haar klanten openen in het leegstaande pand van Fiat/Leonard Lang aan de Daniël Goedkoopstraat, op een steenworpafstand van de De Flinesstraat, die na de brand met hekken is afgezet. Het terrein wordt dag en nacht bewaakt om diefstal van goederen, die na de brand her en der verspreid liggen, te voorkomen.

Amsterdam, 18-9-1985

AANSLAG OP DE MAKRO

In verband met de onvolledige, malatige berichtgeving in de media maken wij het volgende bekend:

Maandagnacht is de MAKRO-vestiging te Duivendrecht door ons aangevallen.
Na langdurige voorbereiding vond die nacht om 3.19 uur aldaar de aanslag plaats op een van de onderdelen van het Nederlandse zakenimperium in Zuid-Afrika.

- De situatie ter plekke was normaal.
- Tussen 0.30 uur en 1.45 uur hebben wij twee bewakingsronden gekonstateerd, hetgeen afwijkt van de normale bewakingsroutine.
- Om 3.19 uur ging de lading geplaatst bij de verf- en beitsafdeling, ter hoogte van de eerste zijdeur af.
- Om 6.00 's morgens werd bij het Leidsch Dagblad, Wittensingel 1 te Leiden onze verklaring gedeponeerd.
- Om 16.45 werd en e verklaring bij het A.N.P., Jaarbeursplein 15 te Utrecht gedeponeerd, en per post verzonden naar het Parool, Radio Stad, Elsevier, en Amandla.

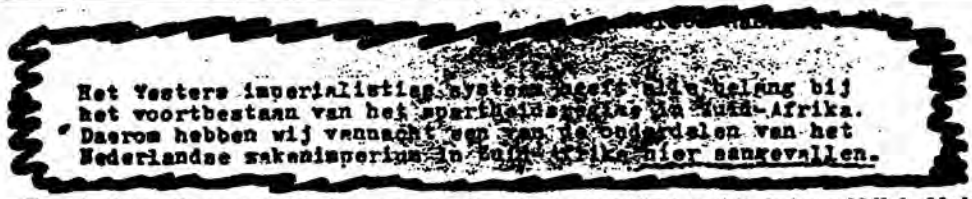
Het westers imperialistiese systeem heeft alle belang bij het voortbestaan van het apartheidsregiem in Zuid-Afrika. Het hier aanvallen van de imperialistiese ekonomiese, politieke en militaire instituties zien wij als ons enig perspektief, onze gezamenlijkheid in de strijd en onze onvoorwaardelijke solidariteit met de zwarte revolutionaire bevrijdingsstrijd in Zuid-Afrika.

STEUN DE REVOLUTIE IN ZUIDELIJK AFRIKA EN TOON HET FRONT IN WEST EUROPA.

Σ
REVOLUTIONAIR ANTI-RACISTIESE AKTIE

• Een deel uit de brief van de RARA waarin wordt gesproken van een aanval op de Makro.

Actiegroep claimt Makro-brand

• Een deel van de persverklaring, waarin de actiegroep RARA meldt de brand bij de Makro te hebben gesticht.

10 SEP [illegible]

Van een onzer verslaggevers

AMSTERDAM, donderdag

Een groepering, die zich *Revolutionaire Anti Racistiese Aktie* (RARA) noemt, heeft de verantwoording opgeëist voor de brand bij de zelfbedieningsgroothandel Makro in Duivendrecht.

Het gebouw van de groothandel ging in de nacht van maandag op dinsdag grotendeels in vlammen op. De totale schade bedraagt meer dan 20 miljoen gulden.

In een persverklaring, die naar verschillende nieuwsmedia was gestuurd, laat RARA weten de „aanslag op de Makro te hebben gepleegd uit protest tegen het westerse imperialisties systeem, dat alle belang heeft bij het voortbestaan van het apartheidsregime in Zuid-Afrika. Daarom hebben wij vannacht een van de onderdelen van het Nederlandse zakenimperium in Zuid-Afrika hier aangevallen," aldus een gedeelte van de letterlijke tekst, die verder was voorzien van de nodige financiële gegevens over de Makro en haar moedermaatschappij de SHV Holdings (oftewel de vroegere Steenkolen Handels Vereniging) en de bindingen met Zuid-Afrika.

De heer P.W. Lit, hoofd van de Tactische Recherche van de Rijkspolitie die het onderzoek leidt, zegt nooit eerder van de groepering te hebben gehoord. „Wel zijn wij door het ANP op de hoogte gebracht van een verklaring, die daar was binnengekomen. De verklaring wordt bij het onderzoek betrokken," aldus de heer Lit.

De RARA zou volgens een beveiligingsexpert in Amsterdam een splintergroepering zijn, die telkens onder een ander naam acties voert.

HET PAROOL DONDERDAG 19 SEPTEMBER 1985

Makro vanaf woensdag tijdelijk in het pand van Leonard Lang.

Dinsdag 17 september bracht een grote brand fikse schade toe aan onze vestiging Makro Amsterdam. Makro heeft alles in het werk gesteld om het hierdoor onstane ongemak voor haar afnemers binnen redelijke grenzen te houden. En dat is ons gelukt. Over één week hervat Makro Zelfbedienings-groothandel haar aktiviteiten. Uiteraard op een andere plaats. In het pand van Leonard Lang (dus vlak bij onze bestaande vestiging) heeft Makro een ruime behuizing gevonden.

Het adres: Spaklerweg Amsterdam, ingang Daniël Goedkoopstraat. U kunt het beste de speciale wegwijzers volgen.

DE GROOTSTE KRANT | HET PAROOL | VAN | VRIJDAG 20 SEPTEMBER 1985 |

Makro-brand blijkt te zijn aangestoken

(Van een onzer verslaggevers)
AMSTERDAM – De miljoenenbrand bij de Makro in Duivendrecht is aangestoken. Dat heeft onderzoek in het gerechtelijk laboratorium in Rijswijk uitgewezen. Er zijn sporen gevonden waaruit volgens de Rijkspolitie blijkt dat er opzet in het spel is geweest. Hoe het vuur is gesticht wil de recherche nog niet prijsgegeven, omdat men daar in het onderzoek zijn voordeel mee wil doen.

De recherche gaat zich, aldus adjudant P. Lit van de Rijkspolitie, overigens niet alleen richten op de beide groeperingen die zichzelf deze week met de aanslag in verband brachten, de 'Autonomen' en de 'Revolutionaire Anti Racistische Actie'. "Dat is een mogelijkheid, maar het kunnen ook best anderen zijn," aldus Lit. De Autonomen hebben zich verantwoordelijk gesteld voor de Makro-brand, omdat zij vinden dat de zelfbedieningsgroothandel met vestigingen in Zuid-Afrika de apartheid ondersteunt.

De 'Rara' beperkte zich in een pamflet dat eerder deze week werd verspreid tot het uitspreken van sympathie voor 'de aanslag', maar in een tweede verklaring wordt gesteld dat zij explosieven hebben aangebracht bij de verf- en beitsafdeling van de Makro. Dat is de plaats waar de brand is begonnen. De politie wil niet zeggen of er sporen van een springlading zijn gevonden.

HET PAROOL DONDERDAG 19 SEPTEMBER 1985

Schade opnemen van de ravage in het Makro-pand

(Van een onzer verslaggevers)

AMSTERDAM – Een zich 'Autonomen' noemende, anonieme, groep heeft de verantwoordelijkheid opgeëist voor de brand die het complex van de Makro in Duivendrecht in de as legde. In een getypte verklaring aan Het Parool wordt gezegd: "Het in brand steken van een filiaal van de Makro-keten is slechts één van de methodes waarop wij ons zullen verzetten tegen deze medeplichtigheid aan volkerenmoord."

De Autonomen beschuldigen de Steenkool Handelsvereniging (SHV), het moederbedrijf van de Makro, ervan financiële belangen in Zuid-Afrika te stellen boven morele afkeuring van apartheid. "Investeerders in racisme zijn direct verantwoordelijk voor moord." Er zijn, zoals zondagavond op de NOS-televisie werd getoond, een vijftal Makrovestigingen in Zuid-Afrika.

In een ander pamflet, dat onder de media is verspreid, rechtvaardigt de zogenoemde 'Revolutionaire Anti Racistiese Aktie' – afgekort Rara – de 'aanslag op de Makro' door onder meer te stellen dat er geen verschil is tussen de behandeling die de Makro haar zwarte personeel in Zuid-Afrika geeft, en de wijze waarop de regering daar de zwarten behandelt.

In dit pamflet, geadresseerd met uitgeknipte kranteletters, wordt niet direct de verantwoordelijkheid voor de brand opgeëist. Wel wordt gesteld dat veranderingen in Zuid-Afrika alleen tot stand gebracht kunnen worden door 'ekonomische, politieke, en militaire instituties aan te vallen, die de onderdrukking hier en elders mogelijk maken'.

Noch bij de Anti-Apartheidsbeweging Nederland (AABN), noch bij het Komitee Zuidelijk Afrika (KZA), heeft men van de 'Rara' gehoord. Het verschijnsel Autonomen is wel bekend. Een woordvoerder van de KZA: "Half Amsterdam noemt zich zo. Ga er maar vanuit dat de brand bij de Makro een gewoon bedrijfsongeval was." En bij de AABN: "De Autonomen riepen destijds op om de Paus te vermoorden geloof ik, maar in de strijd tegen de apartheid zijn we ze nooit tegengekomen."

Vandaag stelt de technische recherche een onderzoek in naar de mogelijke oorzaak van de brand, die gisteren de zelfbedieningsgroothandel geheel verwoestte en voor naar schatting 20 tot 30 miljoen gulden schade aanrichtte. De Rijkspolitie, die deze zaak in handen heeft, houdt er voorlopig nog rekening mee dat een technische storing evengoed de oorzaak van de vuurzee geweest kan zijn. Adjudant P.W. Lit: "Je moet er bij dit soort verklaringen altijd rekening mee houden dat men inspeelt op een brand die een heel andere oorzaak heeft. Zodra wij met zekerheid weten dat er van brandstichting sprake is, waarvan op dit moment dus nog niets is gebleken, dan kunnen we nog alle kanten uit. En over het algemeen slagen wij er, na enige tijd, wel in om vast te stellen of er inderdaad een technische oorzaak is of niet."

Directeur Dijk van de Makro noemt het 'merkwaardig' dat de Makro in Nederland kennelijk aangesproken wordt op hetgeen de SHV onder de naam van Makro in Zuid-Afrika onderneemt. "Daar staan wij geheel los van," aldus Dijk. In zijn visie haakt de Rara in op de actualiteit, "maar de Autonomen claimen de brand heel duidelijk, en met dreigende taal. Daar voel ik me niet lekker over." De Autonomen verklaren in hun pamflet dat 'bovengenoemde collaborateurs vanaf nu hun leven niet langer zeker zijn'.

De groothandel wordt, zo heeft de directie vanochtend gezegd, in ieder geval op dezelfde plaats voortgezet. Verzekeringsexperts bekijken vandaag de puinhoop die achterbleef om de restwaarde vast te stellen. Ook wordt bekeken of de constructie van het pand herstel toelaat danwel herbouw nodig maakt. Op een

Activiteiten volgende week weer hervat

AMSTERDAM – De afgelopen dinsdag volledig uitgebrande Makro in Duivendrecht opent volgende week woensdagmorgen alweer voor een gedeelte elders zijn poorten. Precies een week later, op 2 oktober, is de hele Amsterdamse Makro weer in bedrijf. De zelfbedieningsgroothandel heeft tijdelijk onderdak gevonden in het pand van Leonard Lang aan de Spaklerweg, ingang Daniël Goedkoopstraat. Dat is een paar honderd meter van de plaats waar de oude Makro stond.

Als eerste gaat de levensmiddelenafdeling weer open, daarna volgt de non-food-sector. Plaatsvervangend directeur Antonides van de Makro: "We verwachten over een half jaar weer in een eigen, geheel nieuw pand te zitten. Tot die tijd kunnen we bij Leonard Lang terecht."

Aan het begin van de middag wachtte de rijkspolitie Amsterdam nog op de uitslag van het laboratoriumonderzoek aan de hand waarvan men denkt te kunnen vaststellen of er bij de Makro-brand sprake is geweest van brandstichting of niet.

Gisteren inspecteerden onder andere verzekeringsdeskundigen de schade in het pand.

HET PAROOL DONDERDAG 19 SEPTEMBER 1985

Makro-brand blijkt aangestoken

Onderzoek laboratorium levert bewijs

(Van een onzer verslaggevers)

AMSTERDAM – De miljoenenbrand bij de Makro in Duivendrecht is aangestoken. Dat heeft onderzoek in het gerechtelijk laboratorium in Rijswijk uitgewezen. Er zijn sporen gevonden waaruit volgens de Rijkspolitie blijkt dat er opzet in het spel geweest is. Hoe het vuur gesticht is wil de recherche nog niet prijsgegeven, omdat men daar in het onderzoek zijn voordeel mee wil doen.

De recherche gaat zich, aldus een woordvoerder van de Rijkspolitie, overigens niet alleen richten op de beide groeperingen die zichzelf gisteren met de aanslag in verband brachten, de 'Autonomen' en de 'Revolutionaire Anti Racistische Actie'. "Dat is een mogelijkheid, maar het kunnen ook best anderen zijn."

De Autonomen hebben zich verantwoordelijk gesteld voor de Makro-brand, omdat zij vinden dat de zelfbedieningsgroothandel met vestigingen in Zuid-Afrika de apartheid ondersteunt.

Makro gaat in vlammen op: schade meer dan 30 miljoen

(Van een onzer verslaggevers)

AMSTERDAM – De zelfbedieningsgroothandel Makro aan de De Flinesstraat in Duivendrecht moet als geheel verloren worden beschouwd. Een felle, moeilijk te bestrijden, brand, die om drie uur vannacht begon en om half elf vanochtend nog doorwoedde, richtte een schade aan die vermoedelijk de dertig miljoen gulden zal overtreffen.

De inventaris alleen al had een geschatte waarde van twintig miljoen gulden. Aanvankelijk leek het erop dat de levensmiddelen-afdeling gespaard zou kunnen blijven, maar in de ochtend sloeg het vuur door een scheidingsmuur, waarna de brandweer de hoop opgaf dat van gebouw en inventaris nog iets gespaard zou kunnen blijven.

De eerste berichten wijzen erop dat het elektronische brandalarm voorafgegaan werd door een inbraakalarm... Hoewel noch de leiding van de Makro, noch de brandweer zich vanochtend over een mogelijke oorzaak wilde uitlaten wordt niet uitgesloten dat er verband bestaat tussen de brand en de uitzending van Panoramiek, afgelopen zondagavond, waarin bleek dat de Makro vestigingen in Zuid-Afrika heeft. Plaatsvervangend Makro-directeur Antonides: "Ik kan niet ontkennen dat de gedachte bij mij is opgekomen dat daar verband zou kunnen zijn." De multinational SHV, moedermaatschappij van de Makro, heeft sinds tien jaar vestigingen in Zuid-Afrika.

Brandweerkorpsen uit Amstelveen, Duivendrecht en Amsterdam bestreden het vuur met circa 25 voertuigen en 150 brandweerlieden. Dat het sein 'brand meester' vanochtend rond elf uur nog niet was gegeven is, aldus een woordvoerder van de brandweer, het gevolg van de gigantische voorraden verpakkingsmateriaal en kunststof in het gebouw, die vanwege de enorme vloeroppervlakte haast niet te bereiken zijn. De brandweer trekt vergelijkingen met de befaamde brand bij C&A, een jaar of twintig geleden; ook daar duurde het vele uren voordat het vuur onder controle was. Afgezien van enkele computerschijven, die de vestigingsadministratie bevatten, is uit het Makro-complex niets gered.

De brand ging gepaard met een enorme rookontwikkeling, die in oostelijke richting dreef en de hemel verduisterde. Dat bracht veel toeschouwers op de been, die door een grote politiemacht achter de hekken werden gehouden, samen met de circa 600 medewerkers van de Makro die in de loop van de dag naar huis konden gaan. De Spaklerweg werd voor doorgaand verkeer afgesloten, wat in de ochtendspits tot een aanzienlijke verkeerschaos leidde.

Volgens de heer Antonides moet gevreesd worden dat de Makro-klanten zich de rest van het jaar in Duiven en Delft moeten vervoegen. "Maar de bevoorrading van onze klanten loopt niet direct gevaar."

FOTO VERHOEFF

547

Makro-pand bij brand verwoest

Schade vermoedelijk 30 miljoen

(Van een onzer verslaggevers)

AMSTERDAM – De zelfbedieningsgroothandel Makro aan de De Flinesstraat in Duivendrecht is vanochtend geheel verloren gegaan. Een felle, moeilijk te bestrijden brand, die om drie uur vannacht begon en tot één uur doorwoedde, richtte een schade aan die vermoedelijk de dertig miljoen gulden zal overtreffen. Negen uur na het uitbreken van de brand werd het sein 'brand meester' gegeven. Naar verwachting zal het nablussen nog de hele dag, en mogelijk zelfs de nacht, in beslag nemen.

De inventaris alleen al had een geschatte waarde van twintig miljoen gulden. De levensmiddelen-afdeling is voor een gedeelte niet door het vuur getroffen, maar wordt door de Makro – die verzekerd is – wel als afgeschreven beschouwd, vanwege zware rook- en waterschade.

Het elektronische brandalarm werd vooraf gegaan door een inbraakalarm. Hoewel noch de leiding van de Makro, noch de brandweer zich vanochtend over een mogelijke oorzaak wilde uitlaten wordt niet uitgesloten dat er verband bestaat tussen de brand en de uitzending van Panoramiek, afgelopen zondagavond, waarin bleek dat de Makro vestigingen in Zuid-Afrika heeft. Plaatsvervangend Makro-directeur Antonides: "Ik kan niet ontkennen dat de gedachte bij mij is opgekomen dat daar verband zou kunnen zijn." De multinational SHV, moedermaatschappij van de Makro, heeft sinds tien jaar vestigingen in Zuid-Afrika.

Brandweerkorpsen uit Amstelveen, Duivendrecht en Amsterdam bestreden het vuur met circa 25 voertuigen en 150 brandweerlieden.

ZIE OOK PAGINA 5

Kokend bluswater tussen de kassa's van de Makro

(Van een onzer verslaggevers)

AMSTERDAM – Kokend bluswater kolkt tussen de kassa's van de Makro door, de parkeerplaats op. "Het is goed warm daarbinnen," zegt een brandweerman die onder het roet zit, het persluchtmasker op de borst en die even op adem staat te komen. "Hoe het er binnen uit ziet? Haha, het ziet er niet uit." Hij slentert tot zijn enkels in het dampende water richting koffiewagen, in een soort hordenloop over de wirwar van brandweerslangen.

Politiemannen met honden verwijderen te opdringerige toeschouwers van het Makro-terrein, waar het Leger des Heils inmiddels ook is gearriveerd met koffie en brood. De politiemannen maken deel uit van een opgeroepen ME-peloton, dat na het s[illegible] 'brand meester' – dat nog steeds r[illegible] is gegeven – moet voorkomen dat omstanders zich op de smeulende r[illegible]n van de groothandel storten. [illegible]eet je nog wat er in het winkelcentrum Uithoorn gebeurde?" zegt een politieman.

Drie korpsen bestrijden samen de brand die inmiddels al vergeleken wordt met de befaamde brand bij C&A een jaar of twintig geleden. De brandweercommandant van Duivendrecht daalt een hydraulische ladder af. "We kunnen d'r haast niet bij," zegt hij. "Het is enorm groot complex, honderd bij tachtig schat ik, met een betonnen dak. We komen d'r heel moeilijk in." Het is dan al tien uur geleden dat het brandalarm overging in de Rijswijkse alarmcentrale waar de Makro op aangesloten is, en nog steeds walmen dikke zwarte rookwolken over de Bijlmermeer. Een stevige wind heeft het vuur in de hele windrichting door het complex gejaagd. Als er al van brandstichting sprake is, is het in ieder geval goed gedaan. Maar aan speculaties over een actie tegen de Zuidafrikaanse connecties van de zelfbedieningsgroothandel waagt niemand zich. Een politiewoordvoerder: "Die speculaties over Zuid-Afrika zijn heel begrijpelijk, maar aanwijzingen hebben we er niet voor, en het is nog maar de vraag of we die ooit zullen vinden. Technisch sporen-onderzoek is altijd heel moeilijk in deze gevallen." Aan het begin van de middag lijkt het er niet op dat de technische recherche snel naar binnen zal kunnen gaan: het nablussen zal nog lange tijd in beslag nemen en het betreden van het Makro-staketsel is niet zonder gevaar. "Het dak is in het midden helemaal doorgezakt, en voor die buitenmuren geef ik ook niet veel meer. De hele constructie is ontzet," aldus een brandweerman. Rond één uur gaf de brandweercommandant opdracht aan zijn mensen om uit het gebouw te gaan. het instortingsgevaar was met name aan de zuidkant van het complex te groot geworden.

Volgens plaatsvervangend Makro-directeur Antonides zal het een half jaar duren, "en dan zijn we er weer." Hij had vanochtend al verzekeringsexperts op bezoek, en de staf van de Makro was druk bezig om de goederenstromen naar andere vestigingen te leiden of te blokkeren. De zeshonderd medewerkers zijn vandaag naar huis gestuurd, en hebben de verzekering gekregen dat de brand voor hen geen materiële gevolgen zal hebben.

AAN ALLE AFNEMERS VAN MAKRO AMSTERDAM

IN DE VROEGE OCHTEND VAN DINSDAG 17 SEPTEMBER IS MAKRO AMSTERDAM DOOR BRAND VERWOEST.

MAKRO HEEFT HIERDOOR HAAR VERKOOPACTIVITEITEN IN AMSTERDAM VOOR ONBEPAALDE TIJD MOETEN STAKEN.

ONZE AFNEMERS WILLEN WIJ GAARNE VAN DIENST ZIJN. IN EERSTE INSTANTIE ZIJN ALLE MAATREGELEN GENOMEN OM DE AFNEMERS TE KUNNEN HELPEN IN DE MAKRO VESTIGINGEN TE DELFT EN DUIVEN (ARNHEM).

DE SERVICE-ACTIVITEITEN ZULLEN EVENEENS DOOR DE GENOEMDE VESTIGINGEN WORDEN OPGEVANGEN.

WIJ BIEDEN U ONZE VERONTSCHULDIGINGEN AAN VOOR HET ONGEMAK, MAAR WIJ ZULLEN ALLES IN HET WERK STELLEN OM OP KORTE TERMIJN DE VERKOOP IN MAKRO AMSTERDAM WEER TE DOEN STARTEN.

DIRECTIE MAKRO AMSTERDAM.

Trouw WOENSDAG 18 SEPTEMBER 1985

287.01 547
D'dr.

Makro in as: 20 miljoen schade

Van een onzer verslaggeefsters

DUIVENDRECHT – De zelfbedieningsgroothandel Makro in Duivendrecht is gisteren voor een groot deel door brand verwoest. De schade wordt geschat op ongeveer twintig miljoen gulden.

De brand, die om drie uur 's nachts uitbrak, was pas kort na de middag onder controle. Persoonlijke ongelukken deden zich niet voor. De politie, die de oorzaak van de brand nog niet heeft achterhaald, sloot gisteravond niet uit dat er opzet in het spel is.

Het hele non-food afdeling van het bedrijf is in vlammen opgegaan. Het food-gedeelte is niet uitgebrand, maar volgens de brandweer kunnen de materialen die daar stonden wel afgeschreven worden, doordat de hele ruimte vol rook staat.

Het blussen van de brand werd vooral bemoeilijkt doordat in het gebouw geen brandwerende afscheidingen waren aangebracht. Ook de enorme rookontwikkeling speelde de 150 brandweerlieden parten.

Als gevolg van de bluswerkzaamheden moesten verkeersbeperkende maatregelen in de omgeving van het Industrieterrein waarop de Makro staat worden ingevoerd en dat leverde bij het op gang komen van de ochtendspits een verkeerschaos op.

Trouw VRIJDAG 20 SEPTEMBER 1985

Onduidelijk wie brand in Makro heeft aangestoken

Van een onzer verslaggeefster

AMSTERDAM – De recherche van de rijkspolitie Amsterdam heeft sporen gevonden waaruit geconcludeerd kan worden dat de grote brand bij de zelfbedieningsgroothandel Makro in Duivendrecht aangestoken is.

Over de aard van de sporen wil de recherche in het belang van het onderzoek voorlopig geen mededelingen doen.

De betrokkenheid van twee groepen, die de aanslag inmiddels geclaimd hebben, wordt onderzocht. De onbekende Revolutionair anti-racistische aktie (Ra-Ra) en de Autonomen meldden een dag na de brand bij De Telegraaf, dat zij de brand hebben aangestoken.

De Revolutionaire Anti-Racistische Aktie heeft verklaard dat het ging om een aanslag op een van de onderdelen van het Nederlandse zakenimperium in Zuid-Afrika. In het tv-programma Panoramiek van de NOS werd afgelopen zondag aandacht besteed aan de vestigingen van de Makro en het moederbedrijf SHV in Zuid-Afrika.

De politie zegt twijfels te hebben over hun aandeel omdat een aantal zaken die de actiegroepen in hun brief aangeven om hun schuld te bewijzen niet kloppen. Uit 'recherche-tactische' overwegingen zegt de politie geen verdere mededelingen over de zaak te kunnen doen. Een team van tien rechercheurs zal zich met het verdere onderzoek bezighouden.

Zowel de Anti apartheids beweging als het Komitee zuidelijk Afrika wijzen acties als brandstichting af. 'Wij denken niet dat ze veel solidariteit zullen opwekken met de Afrikaanse kwestie', aldus de Anti-apartheids beweging. 'Ze behoren niet tot onze middelen', aldus het Komitee Zuidelijk-Afrika.

De brand begon dinsdag omstreeks drie uur 's nachts in de niet-levensmiddelafdeling bij de verfartikelen. Het vuur greep snel om zich heen en verwoestte de hele niet-levensmiddelafdeling en de essemblage-afdeling. De schade wordt voorlopig op 20 miljoen geschat.

De voedselafdeling kon worden gespaard, maar volgens de Makro-directie waren de daar opgeslagen goederen zodanig door rook en water aangetast, dat gebruik niet meer mogelijk is.

Interview met RARA gepubliceerd in Konfrontatie DD juni 1991

In het links radicale blad Konfrontatie werd in 1991, na een periode van stilte, een interview afgedrukt met de actiegroep RARA. In dit interview wordt aandacht besteed aan de koersverandering van RARA van anti-apartheid naar vluchtelingenbeleid.

Bijlage: interview met RARA

AGENDA NR
D2930928/209
CO.. B.

in map clandestien - RARA

NA LANGE STILTE....

Na een lange stilte laat de RARA weer van zich horen. In het volgende interview lichten zij deze stilte toe. Ook wordt de verandering in politieke praktijk behandelt. In hun strijd tegen racisme en onderdrukking was het speerpunt aanvankelijk het aanvallen van het apartheidsbeleid en is dat nu verschoven naar de vluchtelingenpolitiek in Nederland. Verder behandelt het de krisis van het linkse perspektief en de rol van militant verzet. Als laatste komt de aktualiteit rondom de Golf aan bod

een interview met de RARA

"Waarom dit interview?"

"Het is van onze kant uit lang stil geweest. In die tijd hebben we een aantal diskussierondes gehad over voortgang, politieke perspektieven en de veranderde situatie in de wereld en in Nederland.

We stonden voor de keuze om te kommunicëren zoals we altijd doen via kommunikee's of om een andere vorm te vinden om uitvoeriger in te gaan op dit soort zaken. We kozen voor het deze vorm, omdat het ons de gelegenheid geeft om de aktualiteit been te praten. Het geeft tevens de mogelijkheid om uitgebreider in te gaan op ons inziens belangrijke diskussies. De situatie op dit moment is beroerd. Het radikale en revolutionaire debat is verstomd; versnipperd en zonder oriëntatie. Deze situatie doet zich met name in de landen voor op het noordelijk halfrond. We vinden het belangrijk om een bijdrage aan de diskussie te geven en een dialoog te hebben met die mensen die hun vechtlust nog niet zijn kwijt geraakt, ondanks het feit dat het einde van de geschiedenis geclaimd en het einde der ideologiën geproclameerd wordt."

"Waarom is het zolang stil geweest?"

"Daar zijn meerdere redenen voor, maar van diegene die we noemen, is een hoofdreden dat we de tijd nodig hadden om te bekijken wat er nu precies veranderd is en of we daar konklusies ten aanzien van onze praktijk aan moeten verbinden of niet. Met de veranderingen bedoelen we de akute verdieping van de krisis van links, de richtingloosheid van linkse politiek en het veranderde perspektief".

"In welke zin is dat perspektief veranderd?"

"De 'overwinning' van het kapitalisme op het socialisme lijkt zo massief dat veel mensen in het noorden schijnen te vergeten dat het kapitalisme zélf ook in een krisis verkeerd. Want ondanks de lofzangen op die zogenaamde sociale marktekonomie groeien de tegenstellingen op het Noordelijk Halfrond. De explosieve situatie van de zwarte bevolking in de V.S. is meer dan een valse noot in die lofzang. Wat tien jaar geleden voor de hand liggend leek, staat nu ter diskussie. Met name de inhoud van linkse politiek is verwaterd. In de jaren zeventig ging het links nog om de verandering van het geheel van de maatschappelijke verhoudingen, nationaal en internationaal. Nu heeft links zich teruggetrokken uit het 'debat van de grote vraagstukken'.

Dat is goed te zien aan de ontwikkeling van Groen Links in Nederland, maar ook aan die van de Grünen in Duitsland. Linkse politiek is een mengelmoes geworden van individualisering van het maatschappelijke afgeroomd met een life-style sausje. Links heeft geen visie (meer) op de internationale verhoudingen. Ging het in de jaren zeventig en tachtig nog om het ondersteunen van de zuidelijke landen in hun gevecht om een eerlijke verdeling van de welvaart door middel van een 'nieuwe internationale ekonomiese orde', vandaag de dag legt men zich neer bij de 'nieuwe wereldorde' van Bush en co, gezien de opstelling tijdens de golf-oorlog. Mensen die voor weldenkend gebouden worden als Anet Bleich of Wolf Biermann hebben zich van de ene op de andere dag ontwikkeld tot de 'nieuw-flinksen' van de internationale politiek.

Met het analyties vermogen om nog net een muis van een olifant te kunnen onderscheiden, hebben ze de hele (geschiedenis van de) golfoorlog weten te reduceren tot één vraag: voor of tegen Israël?

Maar de krisis van het linkse perspektief is niet alleen te herleiden tot fouten van links. Het heeft ook externe oorzaken. Blijkbaar bestaat er een verband tussen de toenemende welvaart en het extreme individualisme van de mensen. Wereldverbeteren is 'uit', welbegrepen eigenbelang is 'in'. Heeft Afrika honger? Gooien we er toch een benefietje tegenaan. Wervelstorm in Bangladesh? Waar is m'n cheque-boek.

Welvaart en individualisme resulteren in life-style politics. Je bent niet links omdat de wereld ongelijk in elkaar zit, je bent liberaal of progressief omdat je het allemaal best wel lullig vind of zo, de armoede en de honger; of hoe illegalen hier moeten leven. Wat je lullig vindt krijg je voorgeschoteld door de media en wordt bepaald door een aktualiteit, een incident wat net weer even erger is als dat incident van vorige week.

Een wereldbeschouwing die ellende konsumeert tijdens een concert voor de Koerden, of was het nou voor Bangladesh?, nou ja als me haar maar goed zit. De post-moderne maatschappij is gestruktureerd door ontkenning van wat waar is. De waarheid ligt niet lekker in de politieke markt, het is een onverkoopbaar produkt.

Het is deze psycho-sociale struktuur die veel mensen murw maakt. Door de razendsnelle ontwikkelingen van de afgelopen jaren, heeft de linkse krisis een maatschappelijke en individuele gelijktijdigheid. Iedereen kent wel iemand die genoeg gevochten, geleden of opgeofferd denkt te hebben en de hand slaat aan zijn of haar politieke leven. En iedere politieke zelfmoord knaagt aan je eigen motivatie om door te blijven gaan.

Die gelijktijdigheid van het individuele en maatschappelijke binnen de linkse identiteitskrisis maakt het op het moment erg moeilijk om zicht te krijgen op oplossingen. Toch willen we bens-

drukken dat onze motivatie om door te gaan niet alleen gevoed wordt door het feit dat we stijf staan van existentiële verontwaardiging, of om het eens anders te zeggen: 'er is meer mensen!'.

Om hier iets zinnigs over te zeggen is het misschien goed om even om te kijken. Al een paar jaar geleden hebben we een koerswijziging aangebracht in onze politieke praktijk. Aanvankelijk had onze strijd tegen racisme en onderdrukking als speerpunt het aanvallen van het apartheidsbeleid. Geandeweg zijn we ons gaan toeleggen op vluchtelingenpolitiek in Nederland. Vanuit onze geschiedenis was dat een logiese stap.

Ten eerste omdat wij denken dat ruimte voor fundamentele veranderingen in het Westen zelf bevochten moet worden.

Ten tweede omdat vluchtelingenpolitiek direkt gerelateerd is aan openlijk, latent en institutioneel racisme. De migratiedruk op het noorden is geen gevolg van zogenaamd parasitair gedrag van ekonomiese vluchtelingen, hoewel 'men' z'n uiterste best doet iedereen dat te laten geloven. Wij verwerpen dat begrip, omdat het in de eerste plaats een propagandistiese funktie heeft. Het moet vooral appeleren aan de angst van de Nederlander dat z'n portomonnee gerold wordt. Arbeidsmigratie heeft door de eeuwen plaatsgevonden en het is ook niet zo dat Europa daartegen is, of het niet nodig heeft.

Ze willen alleen kunnen bepalen welke arbeidsmigranten wanneer mogen komen en welke niet. Europa voor de Europeanen.

Vluchtelingen komen hier niet voor hun lol. Ze vluchten voor armoede, oorlog, (sexuele) repressie en honger. En dit zijn stuk voor stuk politieke begrippen waar wij mee willen werken. Ze vertegenwoordigen voor ons een belangrijk element, namelijk internationalisme".

"Zien jullie dan nog wel een mogelijkheid of noodzaak voor militante politiek? Met andere woorden, heeft militant verzet nog wel legitimiteit?"

"Wij zien een legitimeit in militant verzet omdat militant verzet een middel is om die vraagstukken te politiseren, ze niet alleen uit humanitair oogpunt te laten beschouwen.

Evenals anderen hebben wij de Europese Eenwording als een knooppunt van ontwikkelingen geanalyseerd, een knooppunt wat dientengevolge gekieteld dient te worden. Maar waar wij weinig perspektief in zagen en zien is onze praktijk te richten "Tegen het Europa van het Kapitaal". Niet omdat we daarvoor zouden zijn, maar omdat we ons door schade en schande maar al te bewust zijn van het feit dat je niet alleen vanuit politieke analyses een politieke praktijk kunt baseren.

Je kunt je niet verzetten tegen abstrakties.

Met andere woorden, een dergelijke praktijk zou kontraproduktief kunnen werken omdat je de neiging hebt verzet te willen (zien) waar het niet is. Wij zijn van mening dat je naast een analyse van de ontwikkelingen ook een analyse moet maken van de politieweging. En anders als bij de anti-apartheids-strijd is de vluchtelingenpolitiek ook niet zomaar terug te vertalen naar ekonomiese en politieke belangengroepen. Het geheel van de vluchtelingenpolitiek is bijna alleen maar te vangen in ideologiese termen. Het beweegt zich tussen ambtsberichten van Buitenlandse zaken (die bijna altijd zeggen dat er in het betreffende land niets aan de hand is) en kontaktambtenaren die met een druk op de knop het vluchtverhaal vergelijken met de kriteria in hun computer. Maar er beweegt zich wel veel op dat gebied en we denken wel dat het in principe kan uitgroeien tot een krachtige solidariteitsbeweging met politieke invloed. De basis daarvoor is aanwezig. De mensen die zich nu druk maken om hoe Nederland met vluchtelingen omgaat komen voor het grootste gedeelte niet uit de 'bekende' bewegingen als kraak-, anti-militaristiese- of anti-apartheidsbeweging. Het zijn vaak mensen die vanuit de basisgemeentes van de kerken werken, en die een authentieke verontwaardiging en bewogenheid hebben. Ze lijken ook niet zo te worstelen met de linkse identiteitskrisis.

Onze praktijk is er niet zozeer op gericht deze mensen te winnen voor de revolutionaire zaak. Onze praktijk is een onderzoek en een strijd om het berwinnen van ideologiese ruimte. Zeker nu ingrijpende maatschappelijke processen (als de invoering van het verdrag van Schengen en de daaruitvolgende konsekwenties voor o.a. de vluchtelingen) geruisloos, zonder diskussie van betekenis, ingevoerd worden. Met onze praktijk willen we het innemen van standpunten afdwingen".

"Jullie richten je tegen de staat. Kun je die wel zien als 'almacht'? Is het niet zo dat de staat, maatschappij en politiek zo met elkaar verweven zijn dat je de staat niet afzonderlijk kunt aanvallen?".

"Ja dat klopt als je de sociologie van de macht bekijkt. Maar wij zoeken niet zozeer een verklaring van het verschijnsel macht, of een verklaring van de opbouw ervan. We beschouwen de staatsmacht als een politiek gegeven. We zien de staat niet als het monolithiese machtsblok, zoals dat in de jaren zeventig gezien werd. Meer als een centrum van invloedssferen van ekonomiese en politieke belangengroepen die ook in konflikt kunnen zijn. Kijk maar naar het konflikt tussen Kosto en en de kommissie Mulder. Kosto wil helemaal niet dat er een regeling komt voor de rechtspositie van vluchtelingen. Dat betekent namelijk toetsbaarheid aan o.a. Europese wetgeving en dat zou wel een een juridiese versterking van de positie van de vluchtelingen tot gevolg kunnen hebben. Kosto wil een repressief vluchtelingenbeleid terwijl Mulder zich aan z'n opdracht heeft gehouden die die van Lubbers gekregen heeft en dus een 'nette' regeling ontworpen heeft.

Het konflikt tussen de Raad van State en de regering(spartijen) m.b.t. het verdrag van Schengen is van een vergelijkbare orde.

Maar wij richten ons niet tegen de staat vanwege 'de macht'. We richten ons ertegen omdat het het belang [illegible]

gen van een groep dienen (zoals de Europese Eenwording) verkopen als een zaak van het algemeen belang.

Daarom moeten ze, als er geen draagvlak voor de uitvoering van een repressief vluchtelingenbeleid is, er een kreëren. En daar zit de kwetsbaarheid in van de moderne staat. Zaken als beleid en politiek zijn een produkt geworden wat aan marktmechanismes onderhevig is. En als de staat ideologies in een defensief zit betekent dat meer 'ruimte'.

Maar dit alles neemt niet weg dat er ook nadelen zitten aan onze koncentratie op de staat. Van het veelomvattende wat racisme is, zijn we slechts in staat een gedeelte op te pakken en aan te kaarten. Maar voor het moment moet het maar zo.

"De laatste vraag, waarom hebben jullie eigenlijk niets gedaan met de golfoorlog?"

"Het is moeilijk balanceren tussen woede en politieke rationaliteit. We zijn er hard mee bezig, geweest, tot in een ver gevorderd stadium. Maar als je werkt zoals wij, ben je niet zomaar in staat spontaan te reageren. Onze werkwijze brengt nu eenmaal een bepaalde voorbereidingstijd met zich mee. Tijd die de ontwikkelingen tijdens de golfoorlog ons niet gaf. Wat mede de doorslag gaf was de volstrekt absurde reaktie van links op deze oorlog. Op het moment dat de eerste scuds op Israël vielen, hield links in Nederland op met denken en ging ver mee in de heersende gulfomania en arafobie.

Dat en het feit, dat er ter linkerzijde nauwelijks verzet was tegen de golfoorlog, bepaalde voor ons onze handelingsmogelijkheid. Het is de politieke rationaliteit die je dwingt om op zo'n manier tegen het effekt van je beperkte middelen aan te kijken. Met een aanslag bereik je niets, als die aanslag alleen maar materiële schade oplevert en geen politiek effekt heeft. En na die demobilisatiestrategieën van links m.b.t. de golfoorlog zagen wij onvoldoende mogelijkheden om politiek effekt te sorteren. Ongetwijfeld hadden we een effekt bereikt als we het doorgezet hadden, maar de vraag was of we niet een verkeerde polarisatie zouden bewerkstelligen doordat het hele konflikt versmald was tot voor of tegen Israël zijn en dat debat wilden we zo niet voeren. Zoals al eerder gezegd, onze akties zijn erop gericht om invloed uit te oefenen op de politieke agenda. En van de voorwaarden daarvoor is een kontinuiteit in je praktijk te hebben, bepaalde problemen te thematiseren op een manier dat niemand er omheen kan. Dat klinkt als een bescheiden doelstelling, maar is het resultaat van onze inschatting van de politieke verhoudingen op dit moment in Nederland. Het is minder defensief als het lijkt, hoewel er een defensieve kant aanzit. Het gaat er volgens ons namelijk op dit moment om in de overgangsperiode van de koude oorlog naar de nieuwe wereldorde én de vorming van het machtsblok Europa én de toenemende depolitisering van maatschappelijke vraagstukken in Nederland een poli

scheidens was dat een logese stap.

Ten eerste omdat wij denken dat ruimte voor fundamentele veranderingen in het Westen zelf bevochten moet worden.

Ten tweede omdat vluchtelingenpolitiek direkt gerelateerd is aan openlijk, latent en institutioneel racisme. De migratiedruk op het noorden is geen gevolg van zogenaamd parasitair gedrag van ekonomiese vluchtelingen, hoewel 'men' z'n uiterste best doet iedereen dat te laten geloven. Wij verwerpen dat begrip, omdat het in de eerste plaats een propagandistiese funktie heeft. Het moet vooral appeleren aan de angst van de Nederlander dat z'n portomonnee gerold wordt. Arbeidsmigratie heeft door de eeuwen plaatsgevonden en het is ook niet zo dat Europa daartegen is, of het niet nodig heeft.

Ze willen alleen kunnen bepalen welke arbeidsmigranten wanneer mogen komen en welke niet. Europa voor de Europeanen.

Vluchtelingen komen hier niet voor hun lol. Ze vluchten voor armoede, oorlog, (sexuele) repressie en honger. En dit zijn stuk voor stuk politieke begrippen waar wij mee willen werken. Ze vertegenwoordigen voor ons een belangrijk element, namelijk internationalisme".

"Zien jullie dan nog wel een mogelijkheid of noodzaak voor militante politiek? Met andere woorden, heeft militant verzet nog wel legitimiteit?"

"Wij zien een legitimeit in militant verzet omdat militant verzet een middel is om die vraagstukken te politiseren, ze niet alleen uit humanitair oogpunt te laten beschouwen.

Evenals anderen hebben wij de Europese Eenwording als een knooppunt van ontwikkelingen geanalyseerd, een knooppunt wat dientengevolge gekleteld dient te worden. Maar waar wij weinig perspektief in zagen en zien is onze praktijk te richten "Tegen het Europa van het Kapitaal". Niet omdat we daarvoor zouden zijn, maar omdat we ons door schade en schande maar al te bewust zijn van het feit dat je niet alleen vanuit politieke analyses een politieke praktijk kunt baseren.

Je kunt je niet verzetten tegen abstrakties.

Met andere woorden, een dergelijke praktijk zou kontraproduktief kunnen werken omdat je de neiging hebt verzet te willen (zien) waar het niet is. Wij zijn van mening dat je naast een analyse van de ontwikkelingen ook een analyse moet maken van de politieke verhoudingen en uit die twee dingen je doelen m.b.t. je praktijk moet formuleren."

"Maar op wie richt je je dan? Waar zien jullie die mensen die een belang bij radikale veranderingen hebben en die ook willen? Wie willen jullie mobiliseren met je akties?"

"Daar hebben we geen eenduidig antwoord op. Dat zijn voor ons even zo goed vragen als voor jullie. Als je bedoelt of wij op dit moment een politieke beweging zien, waar onze akties een effekt op hebben of zouden kunnen hebben, en die wij zouden kunnen mobiliseren, dan is het antwoord op dit moment een voorzichtige nee. Maar dat hangt heel erg samen met het onderwerp wat we gekozen hebben. Anders als bij de anti- apartheidsstrijd hebben de vluchtelingen hier geen krachtige politieke lobby of solidariteitsbeweging die kan uitgroeien tot een krachtige solidariteitsbeweging met politieke invloed. De basis daarvoor is aanwezig. De mensen die zich nu druk maken om hoe Nederland met vluchtelingen omgaat komen voor het grootste gedeelte niet uit de 'bekende' bewegingen als kraak-, anti-militaristiese- of anti-apartheidsbeweging. Het zijn vaak mensen die vanuit de basisgemeentes van de kerken werken, en die een authentieke verontwaardiging en bewogenheid hebben. Ze lijken ook niet zo te worstelen met de linkse identiteitskrisis.

Onze praktijk is er niet zozeer op gericht deze mensen te winnen voor de revolutionaire zaak. Onze praktijk is een onderzoek en een strijd om het herwinnen van ideologiese ruimte. Zeker nu ingrijpende maatschappelijke processen (als de invoering van het verdrag van Schengen en de daaruitvolgende konsekwenties voor o.a. de vluchtelingen) geruisloos, zonder diskussie van betekenis, ingevoerd worden. Met onze praktijk willen we het innemen van standpunten afdwingen".

"Jullie richten je tegen de staat. Kun je die wel zien als 'almacht'? Is het niet zo dat de staat, maatschappij en politiek zo met elkaar verweven zijn dat je de staat niet afzonderlijk kunt aanvallen?".

"Ja dat klopt als je de sociologie van de macht bekijkt. Maar wij zoeken niet zozeer een verklaring van het verschijnsel macht, of een verklaring van de opbouw ervan. We beschouwen de staatsmacht als een politiek gegeven. We zien de staat niet als het monolithiese machtsblok, zoals dat in de jaren zeventig gezien werd. Meer als een centrum van invloedssferen van ekonomiese en politieke belangengroepen die ook in konflikt kunnen zijn. Kijk maar naar het konflikt tussen Kosto en en de kommissie Mulder. Kosto wil helemaal niet dat er een regeling komt voor de rechtspositie van vluchtelingen. Dat betekent namelijk toetsbaarheid aan o.a. Europese wetgeving en dat zou wel een een juridiese versterking van de positie van de vluchtelingen tot gevolg kunnen hebben. Kosto wil een repressief vluchtelingenbeleid terwijl Mulder zich aan z'n opdracht heeft gehouden die die van Lubbers gekregen heeft en dus een 'nette' regeling ontworpen heeft.

Het konflikt tussen de Raad van State en de regering(spartijen) m.b.t. het verdrag van Schengen is van een vergelijkbare orde.

Maar wij richten ons niet tegen de staat vanwege 'de macht'. We richten ons ertegen omdat het het belangrijkste instrument in handen van de politiek-ekonomiese elite is. En zeker waar het gaat om vluchtelingenpolitiek is de staat de belangrijkste tegenstander.

Omdat de staat van karakter veranderd is biedt dat ook nieuwe mogelijkheden. Juist door het feit dat de perceptie van het idee over de staat door de bevolking veranderd is hebben politici binnen de staat grote problemen. Eén van die problemen is dat de ouwerwetse 'natuurlijke' autoriteit van het gezag (en daarmee de staat) aan een flinke erosie onderhevig is. De staat moet z'n maatregelen en beleid voortdurend legitimeren t.o.v. de bevolking. Feitelijk bevind de staat zich in een permanente staat van ideologiese krisis. Dat is de keerzijde van de welvaart en het individualisme, autoriteit moet zich verantwoorden en bewijzen. Daarmee zitten ze af en toe in een lastig parket en moeten ze zaken die de belangen koncentratie op de staat. Van het veelomvattende wat racisme is, zijn we slechts in staat een gedeelte op te pakken en aan te kaarten. Maar voor het moment moet het maar zo.

"De laatste vraag, waarom hebben jullie eigenlijk niets gedaan met de golfoorlog?"

"Het is moeilijk balanceren tussen woede en politieke rationaliteit. We zijn er hard mee bezig, geweest, tot in een ver gevorderd stadium. Maar als je werkt zoals wij, ben je niet zomaar in staat spontaan te reageren. Onze werkwijze brengt nu eenmaal een bepaalde voorbereidingstijd met zich mee. Tijd die de ontwikkelingen tijdens de golfoorlog ons niet gaf. Wat mede de doorslag gaf was de volstrekt absurde reaktie van links op deze oorlog. Op het moment dat de eerste scuds op Israël vielen, hield links in Nederland op met denken en ging ver mee in de heersende gulfomania en arafobie.

Dat en het feit, dat er ter linkerzijde nauwelijks verzet was tegen de golfoorlog, bepaalde voor ons onze handelingsmogelijkheid. Het is de politieke rationaliteit die je dwingt om op zo'n manier tegen het effekt van je beperkte middelen aan te kijken. Met een aanslag bereik je niets, als die aanslag alleen maar materiële schade oplevert en geen politiek effekt heeft. En na die demobilisatiestrategieën van links m.b.t. de golfoorlog zagen wij onvoldoende mogelijkheden om politiek effekt te sorteren. Ongetwijfeld hadden we een effekt bereikt als we het doorgezet hadden, maar de vraag was of we niet een verkeerde polarisatie zouden bewerkstelligen doordat het hele konflikt versmald was tot voor of tegen Israël zijn en dat debat wilden we zo niet voeren. Zoals al eerder gezegd, onze akties zijn erop gericht om invloed uit te oefenen op de politieke agenda. En van de voorwaarden daarvoor is een kontinuiteit in je praktijk te hebben, bepaalde problemen te thematiseren op een manier dat niemand er omheen kan. Dat klinkt als een bescheiden doelstelling, maar is het resultaat van onze inschatting van de politieke verhoudingen op dit moment in Nederland. Het is minder defensief als het lijkt, hoewel er een defensieve kant aanzit. Het gaat er volgens ons namelijk op dit moment om in de overgangsperiode van de koude oorlog naar de nieuwe wereldorde én de vorming van het machtsblok Europa én de toenemende depolitisering van maatschappelijke vraagstukken in Nederland een politieke vinger aan de pols te houden. Op het moment dat dit systeem overal ter wereld bezig is zich agressief te ontwikkelen en in het Noorden steeds meer als rationaliteit aanvaard wordt, zien wij de funktie van ons soort van militant verzet als het slaan van een bres in de ideologiese hegemonie van de politieke en ekonomiese elite. En voorlopig is dat onze strategie.

Revolutionaire
Anti
Racistiese
Aktie

Logboek

Directie B

AGENDA NR

D2931007/239

CO 5.

Ontvangen van/Doorgegeven aan	Log.nr.: 66-88	ACD
Dienst: ID-Schiedam		datum
Naam :	Datum: 26-1-1988	CO
Door : BFB/B	Tijd : 09.30 uur	b. d.

Heeft betrekking op	*Gezien door*				
CO-nummer :	BV				
Log.nr. :					
Notitie / Rapport nr.:					

Betreft: Mislukte brandaanslag ELBA-drukkerij te Schiedam

Bron:

Bericht: In de nacht van zondag 24 januari 1988, op maandag 25 januari, werd via het stil alarm vernomen dat gepoogd werd om in te breken in het pand van ELBA-speciaaldrukkerij te Schiedam, waar ook is ondergebracht KEP B.V. (Kodak-Elba-Philips), die verantwoordelijk zijn voor de nieuwe Nederlandse paspoorten. Er werd door de gealarmeerde politie echter niets gevonden.

E.e.a. bleek eerst op maandag toen een lichtkoepel gedemonteerd bleek te zitten. Aldaar, op het dak bleken ook spullen achtergelaten, te weten:

- 6 nieuwe jerrycans waar het prijskaartje nog opzat (kleuren blauw, geel en zwart).
  (3x 5 liter en 3x 10 liter, kennelijk gevuld met benzine).
- 6 witte plastic dozen (formaat als een familiepak ijs!), waarschijnlijk gevuld met kaliumchloraat/suiker.
- gasbusje
- geleiachtige vloeistof
- flitslampje
- blauwe en groene rugzak
- regelunit voor het afregelen van de plof.

Actie:

- 2 -

Doorgegeven aan

Dienst:				
Naam :				
Datum :				
Tijd :				

Traces gevraagd aan:

- batterij pakket
- 3 schenktuiten + doeken
- lang touw
- ladder uit 4 delen/scharnierent.

De plaatselijke T.O.D. man betitelde het geplaatste materiaal als bommen en dus werd de EOD ingeseind.
Materiaal is door EOD meegenomen en zal op dinsdagmorgen bij het gerechtelijk lab. gedeponeerd worden.

Vannacht is bij het hoofdbureau van Politie een telefoontje binnengekomen van
had een claimbrief van 10 kantjes binnengekregen van Revolutionair No Pasaran.

BIJLAGEN RARA

Bijlagen RARA

Inhoudsopgave

		Blz.
Bijlage I	Persverklaring Koetoh Reh	3
Bijlage II	Persverklaring Pyromanen tegen Apartheid	5
Bijlage IIB	Vlammend Protest	9
Bijlage III	Persverklaring RARA (Makro Duivendrecht)	10
Bijlage IV	Kommunikee RARA (Van Leer)	17
Bijlage V	Persverklaring Revolutionaire Cellen/ Commando Ins Blaue Hinein	23
Bijlage VII	Kommunikee RARA (Makro's Duiven en Duivendrecht)	32
Bijlage VIII	Persverklaring RARA (Makro Nuth)	38
Bijlage IX	Kommunikee RARA Shell Nieuwegein)	37
Bijlage IXB	Zuur aan de wortels van de Democratie	41
Bijlage X	Kommunikee RARA (Boot-Olie Alphen a/d Rijn)	46
Bijlage XI	Kommunikee Revolutionair Commando No Pasaran (Kep/Elba Schiedam)	49
Bijlage XII	Persverklaring snijactie Shell-pompen	59
Bijlage XIIB	Procesverklaring ROEMERSMA	61
Bijlage XV	Kommunikee RARA (Thermo Shell Hilversum)	84
Bijlage XVI	Kommunikee RARA (KMAR Arnhem/Oldenzaal)	89
Bijlage XVIB	Interview met RARA	99
Bijlage XVII	Claimbrief Revolutionaire Anti Racistische Aktie Crespo Gallende (Min. v. Justitie Den Haag)	101
Bijlage XVIII	Kommunikee RARA (Kosto en BiZa)	105
Bijlage XIX	Persbericht RARA (Sociale Zaken/DIA)	115
Bijlage XX	Kommunikee RARA (Sociale Zaken DIA)	117

Bijlage I

PERSVERKLARING

Het van Heutz monument

Vannacht is het gedenkteken op het Olympiaplein vernietigd. Het definitieve einde van een stenen symbool.
Het beeld was het eindprodukt van de persoonsverheerlijking rond de militair van Heutz, en heeft door zijn ontstaansgeschiedenis een fascistische betekenis gekregen.

De bloedige wijze waarop van Heutz de onafhankelijkheidsstrijd van het Atjehse volk probeerde neer te slaan, ten koste van tienduizenden doden oogstte destijds grote bewondering bij zowel het koninklijk huis (Wilhelmina) als het leeuwedeel van de heersende politieke klasse en natuurlijk het koloniaal bedrijfsleven.
De eerste twee noemden deze massamoord 'heldendaden' en spraken van het 'herstel van Neerlands glorie'.
Het bedrijfsleven plukte de vruchten, herstel van de 'orde' betekende groei van de winst, dáár ging het in Indonesië om.
Dit bedrijfsleven nu bekostigde in 1927 de staatsbegrafenis van van Heutz en gaf zo gul om hun held te eren, dat er nog geld over was voor een monument.
Dit werd uiteindelijk, na veel amsterdamse tegenstand in 1935 door Wilhelmina onthuld. Een monument voor Nederlands bloeddorstige geldlust.
Velen hebben sindsdien het wangedrocht belaagd, tot nu toe tevergeefs, het bleef overeind als schrijnende belediging aan de slachtoffers van de Nederlandse terreur.

Schrijnender nog en een extra drijfveer tot deze aktie is dat er niets is veranderd sinds de dagen van van Heutz.
Het huidige bedrijfsleven, de huidige regenten, zijn behept met dezelfde mentaliteit. Nog steeds heerst dezelfde orde die van Heutz met alle mogelijke middelen beschermde.
Een orde waarin het optimaal funktioneren van het bedrijfsleven het hoogste goed is, tenkoste van elke prijs aan mensenlevens.

Nu kunnen de huidige diktators van Indonesië rekenen op de miljardensteun van de IGGI, onder Nederlands voorzitterschap en op Nederlandse wapensteun, zoals korvetten en tanks.
Nederland en de anderen houden een bewind overeind dat bezig is het gehele volk van Oost-Timor uit te roeien, dat soortgelijke plannen heeft met de Papoeas en dat alle binnenlands verzet in bloed smoort.
Niemand schreeuwt zijn afgrijzen, integendeel er wordt gejubeld over de afzetmogelijkheden in Indonesië.

Deze week keert burgemeester van Thijn terug van o.a. een reis naar Indonesië. Deze zich socialistisch noemende burgervader, die zo prat gaat op zijn anti-fascistische houding, maar daarin nooit verder kwam dan mooie woorden, blijkt dan ook inderdaad daden te kunnen stellen; met veel trompetgeschal is een delegatie van vijfentwintig amsterdamse zakenlieden onthaald door het Suharto-regime.
Na vijf dagen kon de buit worden binnengehaald. Kritiekloos wordt een samenwerkingsverband tussen Jakarta en Amsterdam getekend waar het amsterdamse bedrijfsleven wel bij vaart, de arme bevolking in Indonesië geen cent beter van wordt, een direkte legitimering is van de generaalsdiktatuur en een belediging voor alle mensen die zich op wat voor manier dan ook inzetten tegen de imperialistische en onderdrukkende politiek van Suharto.

Het gebral over Neerlands glorie heeft plaatsgemaakt voor een stinkende brei van gehuichelde progressiviteit, waarbij het handelsbelang voorop staat.

Zo zou de Nederlandse hulp aan Suriname nooit zijn stopgezet als het voor het Nederlandse bedrijfsleven niet duidelijk was geweest dat het afgelopen was met de kans op vette winsten.

In het geval van Zuid-Afrika wordt omwille van dit handelsbelang zelfs het beestachtige apartheidsregime getolereerd.
Ondanks dee onbeschrijflijke perversiteiten, waartoe dit systeen leidt, geniet het enorme steun.
Alleen door de buitenlandse investeringen kan het zich handhaven. Meer dan vijftig nederlandse bedrijven maken zich hier schuldig aan. Koloniale bedrijfsvoering is niet verdwenen sinds van Heutz.....

Evenmin het superioriteitsgevoel van het blanke ras, dat hiervan de oorsprong vormt.
De huidige behandeling van gekleurde mensen in Nederland toont aan dat dit nog steeds een bittere realiteit is.
Er is geen sprake van opkomend racisme, het racisme is al eeuwen oud.
Nog steeds wordt een volledig gelijke behandeling van blank en zwart als onnatuurlijk ervaren. Men noemt een zwarte 'vreemdeling' en dan is hij/zij opeens rechteloos en staat men bloot aan politievervolging.
En niet alleen bij de overheid, ook bij delen van de Nederlandse bevolking leeft het idee dat blank mag beslissen of het zwart naast zich gedoogd of niet.
Kankergezwellen als de Centrumpartij vinden een voedingsbodem in dit milieu.

Nederlands koloniale geschiedenis, het bloed aan de handen is geen verleden tijd, anno nu zien we:
de steun aan een moordenaarsregime in Indonesië,
het tolereren en goedpraten van het apartheidsregime in Zuid-Afrika omwille van de handelsbelangen,
het rechteloos houden van politieke vluchtelingen,
het op grote schaal uitzetten van 'vreemdelingen',
het denken dat wit beter is dan zwart.

Vannacht hebben wij ons hiertegen gekeerd en wij zullen ons blijven verzetten tegen de bloedrode lijn van toen naar nu, in al haar verschijningsvormen.

groep Koetoh Reh

..

Kampong in Atjeh in 1904 door het koloniale leger tijdens het bewind van van Heutz in 1½ uur volledig uitgemoord.
313 mannen, 189 vrouwen en 59 kinderen vonden de dood.

Bijlage II

P E R S V E R K L A R I N G.

Enkele uren geleden hebben wij door middel van brandstichting aanslagen gepleegd op de gebouwen van oliehandelaar John Deus. De aanslagen vonden plaats op twee gebouwen. Ten eerste de bedrijfsgebouwen, het financiële zenuwcentrum van zijn miljoenenbedrijf met tientallen vestigingen over de hele wereld met vele verschillende namen: JOC Oil, Transworld Oil, TWO, Lucina Ltd, enz. De tweede aanslag werd gepleegd op zijn landgoed gelegen op nog geen 100 meter van de bedrijfsgebouwen, de verbouwing van dit miljoenen-prestige-pronk-objekt was bijna voltooid kwa luxe, komfort en kwa beveiliging had dit protserige woonhuis een kopie moeten worden van "Zonnenhoeve", zijn tegen 'sabotage en terreur' zwaar beveiligde villa in Zuid Afrika.
Onderstaande verklaring geeft onze beweegredenen weer

> "In april 1984 onthulde de parlementaire oppositie in Zuid Afrika dat de SEF -de staatsorganisatie voor de olievoorziening in Zuid Afrika- $306 miljoen aan 'extraas' had uitbetaald aan twee oliehandelaren. Het betrof hier smeergeld, geld om aardig te zijn tegen handelaren die wel bereid zijn om aan Zuid-Afrika te leveren, geld dat werd uitbetaald boven de in de leveringskontrakten overeengekomen prijs. Eén van deze handelaren was John Deus !"

Deus. Een gesjeesde autohandelaar uit Berg en Dal. Sinds het eind van de zestiger jaren zit hij in de olie en in die eerste jaren verdiende hij vele miljoenen. Dit werd mogelijk gemaakt door onder andere Slavenburgse Bank die hem voorzag van het benodigde kapitaal, en de al even broodnodige status. Eén van de heren Slavenburg wordt zelfs enige tijd kommissaris van Deus privé bank. Hij groeit snel uit tot een grote oliehandelaar en tot één van de topleveranciers van het racistiese bewind in Zuid Afrika. George Atmore, voormalig hoofd van de Genta, het staatsbedrijf dat de olievoorziening van het blanke minderheidsbewind in het voormalige Rhodesië verzorgde en dus deskundig wordt door Deus in dienst genomen om zijn zaken verder uit te bouwen. Om een indikatie te geven van de omvang van Deus olieleveranties aan Zuid Afrika : in de periode 1979-1982 is op zijn minst 10% van de totale import van ruwe olie in Zuid Afrika verzorgd vanuit Berg en Dal. Vast staat dat dit slechts een gedeelte is van de totale omvang van de leveranties.

Driekwart van de herkomst van de oliestroom naar Zuid Afrika wordt nog steeds niet achterhaald. Gezien het formele olie embargo tegen Zuid Afrika is elke verscheping van ruwe olie naar dat land per definitie gehuld in een dikke mist. Uitgelekte vertrouwelijke rapporten in Zuid Afrika wijzen er echter op dat de werkelijke omvang van Deus handel met Zuid Afrika vermoedelijk twee tot vier maal omvangrijker is dan de 'bewezen' 10%.

> "Midden 1979 nadert de olietanker Havdrott de haven Kaapstad. Enige mijlen voordat de haven in zicht komt krijgt de bemanning van het schip de opdracht om de naam van het schip weg te schilderen. Eenzelfde behandeling krijgen de sloepen. Op het moment dat de tanker de haven binnenvaart is het schip onidentificeerbaar geworden. Opdrachtgever tot deze maskerade: Deus....."

Slechts één voorbeeld vande vele manieren waarop geprobeerd wordt de leverantie van ruwe olie aan Zuid Afrika te kamoufleren. Het skala is groot: vervalsen van scheepslogboeken, opmaken van rekeningen waarop andere landen staan vermeld als ontvangers van de olie, strikt vertrouwelijke charteroverééenkomsten, verandering van bestemming van het schip gedurende de reis (m.n. als het schip vertrekt vanuit een olieproducerend land dat de boycot tegen Zuid Afrika serieus neemt), naamverandering van het schip gedurende de reis, overpompen van de lading in ee ander schip, gebruik van oude schepen die snel uit de vaart genomen kunnen worden als er wat 'fout' gaat.....enz. Het geval van de tanker Salem is bekend: een komplete lading met ruwe olie wordt gestolen en daarna door de dief verkocht aan Zuid Afrika. Na het losse wordt het schip volgepompt met zeewater. Enkele dagen later komt de tanker onder misterieuze omstandigheden tot zinken.....Shell, de oorspronkelijke eigenaar van de olie ontvangt enige tijd later nog eens zo'n slordig $30 miljoen van Zuid Afrika als 'schadeloosstelling' en doofpotgeld.

Geheimzinnigheid alom dus. In Nederland en andere aan Zuid Afrika leverende landen opgebouwd door Deus en andere zakenlieden, daarbij geholpen door een overheid die weigert om effektieve sankties te verbinden aan de boycot. Een bekend verhaal overigens, zo gauw als het om handel en bedrijven gaat blijken politieke uitspraken weinig waard. Ook het wapenembargo tegen Zuid Afrika wordt door b.v. Philips straffeloos ondoken. In Zuid Afrika zelf wordt deze liberale houding van de Westerse landen aangevuld met botte repressie tegen de bevolking. In Zuid Afri

staat op het achterhalen en/of verspreiden van informatie over de olievoorziening van het land 7 jaar gevangenisstraf. De blanke misdadigersklick die aan de macht is beseft maar al te goed dat olie inderdaad een belangrijk wapen is.....

Toch verklaart al deze geheimzinnigheid niet dat een gigantics land als Zuid Afrika, geconfronteerd met een boycot van nagenoeg alle olie producerende landen, in staat is om jaar in jaar uit meer dan haar jaarlijkse totale oliebehoefte kan importeren. Dit politieke en ekonomiese feit verklaren vanuit list en bedrog van een paar met het apartheidsregime kollaborerende handelaren zou neerkomen op het verklaren van ekonomiese systemen middels Dallas en Dynasty.

De werkelijke redenen voor de kontinue stroom van ruwe olie naar het blanke bewind in Zuid Afrika kan alleen maar gevonden worden in het enorme belang dat de Westerse, imperialistische ekonomie heeft bij het voortbestaan van het apartheidssysteem. De import van olie in Zuid frika garandeert de veiligheid van de miljardeninvesteringen van Weste se bedrijven in dit land. Alleen al de lijst van Nederlandse bedrijven met vestigingen in Zuid Afrika is te lang om op te noemen, Philips, Shell, van Leer en de andere 'groten' zijn slechts het topje van de ijsberg.

Ook politiek en militair gezien neemt het blanke misdadigersregiem in Zuid Afrika een onmisbare sleutelpositie in voor de imperialistiese ekonomie. Door haar militaire en politieke macht is het minderheidsregi in Zuid Afrika in staat de gebeurtenissen in de regio beslissend te beInvloeden. Het Westen weet maar al te goed dat dat de gelijkgekleurde stroman in het zwarte Zuidelijk Afrika zonder voldoende olie binnen twe jaar ekonomies bankroet zou zijn. Dat is niet iets meer dan de Westerse konomie kan verdragen en daarom kiezen de imperialisten vóór de apartheid. De apartheid en haar handlangers in de imerialistiese landen hebben Deus'en broodnodig. Natuurlijk worden ze geregeld in blanke politieke rechtvaardigheids-retoriek verafschuwd en veroordeeld. Maar ondanks deze holle politieke frases blijven ze voortbestaan. Het is dar ook zonneklaar dat deze zogenaamde politieke veroordelingen van de apart heid puur propagandisties zijn. Wat weerhoudt deze politici ervan om de aktiviteiten van Deus en consorten lam te leggen, en dit soort mensen middels de eigen 'onafhankelijke' rechtspraak te veroordelen wegens mis daden tegen de mensheid, wegens genocide, wegens (steun aan) systematie se moord ? Het is alléén hun eigenbelang. Zonder Deus'en zouden bedrijven van Shell in Zuid Afrika snel stil komen te liggen, zou geen tank c arrestantenwagen meer kunnen rijden, zou de logistiek van het apartheic systeem binnen de kortst mogelijke tijd op de schroothoop belanden.

"Het gevecht tegen de boycots is in geen geval voorbij..... Iedere ontspanning op het gebied van de geheimhouding kan helpen om het doelwit in het spotlicht te zetten, en stelt onze vijanden in staat om onze vrienden en partners die aan ons leveren te identificeren."

Deze uitspraak is van de minister van Binnenlandse Zaken in Zuid Afrika maart 1983. Duidelijker kan het niet. Wie de 'vrienden' en 'partners' van blank Zuid Afrika zijn is echter (grotendeels) bekend, het komt er slechts op aan ze effektief aan te pakken. Daaraan hebben we met het 'spot licht' van vannacht een bijdrage willen leveren.

Amandla !!

PYROMANEN TEGEN APARTHEID.

Bijlage IIB

subversifilis slaat weer toe...

In de nacht van zaterdag op zondag jl. werden bij het transportbedrijf Boudesteyn in Beverwijk een aantal vrachtwagens in brand gestoken. De zoveelste aktie van de laatste weken die plaats vond onder het motto 'Geen dump in 83'. Boudesteyn is een onderdeel van de transportcoöperatie Unimed, en één van de bedrijven die dit jaar de vaten met radioaktief afval vervoerde van Petten naar Den Helder (vorig jaar naar Vlissingen waren ze er ook al bij). Hieronder een bijdrage van de groep over de aktie:

VLAMMEND PROTEST TEGEN DE DUMPING

In de reeks protestvormen gericht tegen de aanstaande dumping van nucleair afval in zee in '83, waar situaties worden, hebben wij vernomen, de nacht van 4 op 5 september, het transportbedrijf Boudesteyn met een bezoek vereerd.
Een zestal truck-oplaggers van de heer Boudesteyn is te vlammen gezet. Hetzelfde weten er van de soort die gebruikt zijn bij de dumping.
Boudesteyn is één van de bedrijven die dit jaar de vaten radioaktief afval transporteerde van Petten naar Den Helder. Dat vervig jaar nog bij even: naar Boudesteyn zelf is bevoor aanvrijtier van een transportmaatschappij Unimed, waarin alle bedrijven zitten die trucks voor de dumping ter beschikking stellen, om te voorkomen dat Boudesteyn in gemoeren zich nog een keer over een actie gelegenheid laten verleiden om hun verantwoordelijkheid t.o.v. de samenleving laten waren, zijn wij overgegaan tot drie middelen: vuur. De schade die de bedrijven die nog aan zullen worden aan een dumping opleggen, moet groter zijn dan het bedrag dat ze voor opdrachten. De zullen hun lgnoe betrokken) bijdragen altijd bevoren als zij dat niet doen.
Wat de brd's steun heeft gehaald: met een slag plan tank, de voorvoorde dumping, maar een goed gepland militaire aktie van, onverschrijdelijk and stijgend door militairen, laagt zich op een toepassend die groter in den voorgaande jaren. De akties blijven doorgaan, we zijn nooit van de dumping, we zullen niet opgeven.
Niet het gaat niet alleen om dumping in zee, niet alleen om het probleem kernafval: we willen geen centrale, niet in zee en nergens anders, we willen geen atoomwapens.
Protestvormen tegen de dumping is protestaktie tegen kernenergie, en richten tegen de machten die ons daarvoor opressalien.

spant de subversifilis bewerktelijk in
er komt geen dumping '83

Als in de nacht van 4 op 5 september de vrachtwagens branden, komt het vlammende in ons protest eindelijk tot zijn recht. Het liefst zouden we jullie deelgenoot willen maken van hoe en wat we gedacht en gedaan hebben tijdens de voorbereiding en de uitvoering van de aktie. Deelgenoot van onze twijfels, de dingen die op praktisch en emotioneel vlak hebben gespeeld en de ontwikkeling die je zelf doormaakt als je een tijdje met een aktie als deze bezig bent. Maar tegelijkertijd realiseren we ons dat we, met de hete adem van de recherche in onze nek, voorzichtig moeten zijn met vooral het hoe van de aktie.
Toch iets over het waarom van met name het aktiemiddel.

Voorop stond dat we zoveel mogelijk schade wilden aanrichten op een zo effektief mogelijke manier, bij een bedrijf dat we mede verantwoordelijk achten voor het liggen rotten en stralen van tonnen nukleair afval op de oceaanbodem. En niet in de eerste plaats omdat ze geld verdienen aan het transport, zoals in zoveel kranten te lezen stond, maar omdat ze het überhaupt in hun botte brein halen die rotzooi te vervoeren.
Dus zoveel mogelijk schade op een zo effektief mogelijke manier, maar ook op een door onszelf gekozen plaats en tijdstip, en niet meer aan de leiband van de overheid, die bepaalt wanneer en voor hoelang ons verzet mag duren.
We zijn het zat konstant te moeten reageren op situaties en risiko's te lopen in grootschalige politieoptredens. We wachten niet alléén meer op alarm, maar saboteren nu en straks wanneer wij dat willen.

Een effektief middel dus: brand, vuur, een fikse fik. In de meeste gevallen, en jammer genoeg ook bij de andere bedrijven, niet mogelijk, gezien de risiko's.
Bij Boudesteyn was de situatie ideaal: het bedrijf ligt aan het eind van een doodlopende weg, helemaal achter op een industrieterrein, ver van huizen en mensen.
Het herhaaldelijke posten wordt saai: 's nachts is er nooit eens iemand op of iemand in de buurt van het parkeerterrein (behalve wij). Het kan dus zonder gevaar voor anderen, en door het gebruiken van een tijdsontsteking worden ook de risiko's voor onszelf geminimaliseerd. Vandaar.
In overwegingen en praktische voorbereiding heel wat vergaander dan we gewend zijn, in uitvoering bijna eng eenvoudig.
Al werkend overwegen hoe de reaktie zal zijn van de mensen met wie je aktie voert; van de pers; praten over het gevaar dat een eenmaal gekozen middel een eigen leven gaat leiden; toch - en eigenlijk steeds beter wetend waarom - kiezen voor doorgaan. Bang voor isolatie, zowel politiek door pers en andere tegenstanders, als ook persoonlijke isolatie door de juridische konsekwenties van de aktie. Je kijkt in dit geval wel uit al te veel te vertellen aan je maatjes, vooraf, maar vooral ook naderhand.

De bandenprikkers bij van Santen in Haarlem, de verfsmijters in Delfzijl, de rotte vis-bezorgers bij Unimed-transport, de bezetters van Haarlem, de demonstraties in Spanje, België en Nederland, Greenpeace, de vrachtwagens van Boudesteyn en de schilders van mevrouw Lambers-Hakkenbar....
Het is te gek hoe sinds de 'truc' van Roel de Wit het verzet tegen dumping en kernenergie is doorgegaan. Sterker, op meer plaatsen, door veel groepen. Onze aktie is ook zo'n aktie. Één van de velen, en een onderdeel van een brede en bonte strijd tegen de kernenergie.

Én juist een krant als "de Waarheid (?)" zou warm moeten lopen voor dit verzet, in plaats van zich te verlegen tot zielige zieltjeswinnerij (verkiezingen??????) en stemmingmakerij. Dan misschien nog beter de Telegraf, daarvan is het tenminste van te voren bekend hoe ze erover denken.

De Waarheid:

[illegible]

De Telegraf:

Volgens mij moeten ze voor dat vervoer een andere oplossing zoeken. Mocht het toch weer eens op deze manier gebeuren, dan weet ik niet of wij meedoen."
Of het transportbedrijf in de toekomst weer auto's beschikbaar stelt voor vervoer van radio-actief afval is overigens de vraag.
„Ik zie het niet meer gebeuren.

vlammend protest

bluf suksesresept van de week truck vlam b

ingezonden door de Er P. B. te B.

Pittig en ietwat zwaar op de maag, maar u zult die gasten bijzonder verrassen met deze vlam in de pan.
De bereiding is in wezen simpel, als U maar zorgvuldig de aanwijzingen uit he[illegible]ecept opvolgt, en niet te snel [illegible] dat U alle keukengeheimen onder [illegible]nie hebt.
Om tot dit menu te komen is wekenlang intensief geëxperimenteerd met verschillende ingredienten en verhoudingen, en met vooral de kombinaties van de verschillende onderdelen van dit gerecht. Maar, "met uitzand sukses" zo garandeert ons P.B. te B., "ik heb er in ieder geval goed de buik van vol".
De "Truck Vlam. B," bestaat eigenlijk uit drie verschillende specialiteiten die samen de uniske komplesheid geven.

bom appetit!!

1. De bereiding van het mengsel.
Ingrediënten
-2 liter benzine
-1/2 liter vette motorolie
-een zacht plestik jerry-can van 5 liter met twee doppen.

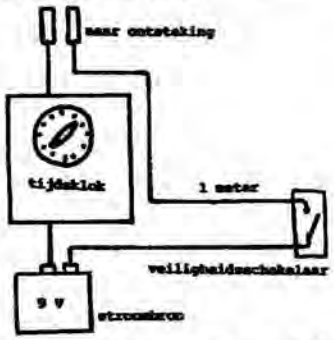
Doe de benzine en de olie in de jerry can. Daarna even goed shaken met de eerste dop op de kan.

2. De bereiding van de ontsteking.
ingrediënten
-twee eetlepels suiker
-2 eetlepels natriumchloraat
-stukje PVC-buis van ongeveer 7 cm / 2,5 cm doorsnee
-1 flitslampje
-rond stukje hard plestik met gelijke doorsnee als het stukje PVC-buis.
-1 condoom
-ongeveer 1/2 m elektriciteitsdraad
-2 bananestekkertjes

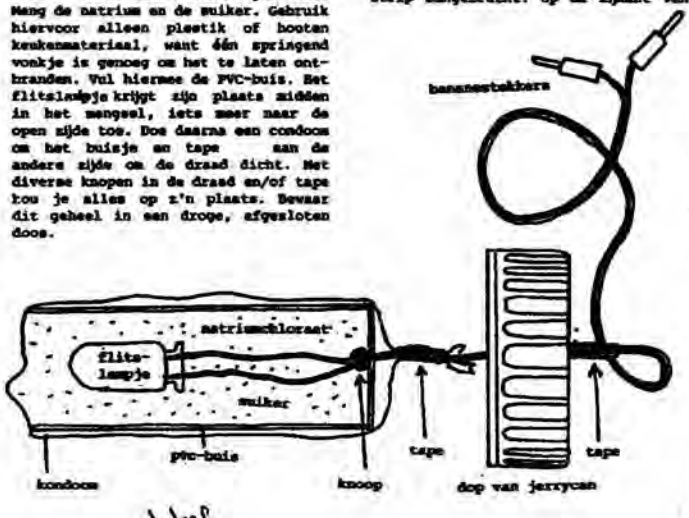
Schuur de PVC-buis aan beide uiteinden. Boor een gaatje in het stukje plestik, zo, dat de draad er precies doorheen kan. Lijm dit op de PVC buis, zodat het één zijde afsluit. Schil daarna het flitslampje. Het plestik beschermlaagje moet er vanaf. Een lastig karweitje, maar na even oefenen lukt dat wel. Hierna is het flitslamp je gevaarlijk geworden. Als het afgaat vliegt het glas met grote kracht alle kanten uit. Batterijen uit de buurt houden dus. Soldeer het lampje daarna aan de elektradraad en haal het andere uiteinde van de draad door het buisje. Daarna door de tweede dop van de jerrycan en bevestig er ten slotte twee bananestekkertjes aan. Meng de natrium en de suiker. Gebruik hiervoor alleen plestik of bootan keukenmateriaal, want één springend vonkje is genoeg om het te laten ontbranden. Vul hiermee de PVC-buis. Het flitslampje krijgt zijn plaats midden in het mengsel, iets meer naar de open zijde toe. Doe daarna een condoom om het buisje en tape aan de andere zijde om de draad dicht. Met diverse knopen in de draad en/of tape hou je alles op z'n plaats. Bewaar dit geheel in een droge, afgesloten doos.

3. De bereiding van het tijdmechanisme
Ingrediënten
- 1 kookwekker
- 1 montagedoosje
- ongeveer 15 cm metalen strip
- superglue
- 1 9voltbatterij met stroomafvoerkapje
- stripje kroonsteentjes
- zeer flexibel, dun electradraad
- 1 meter gewoon elektradraad
- 1 doorverbonden gewone schakelaar
- contrastekkers voor de bananestakkers

Het ingewikkeldste en sekuurste werkje. Als je niets van electra weet, haal er dan iemand bij die je dat kan uitleggen. Zorg in ieder geval, dat je klok handzaam wordt, geen onderdelen die er los aanhangen en kunnen schuiven of ongewenst kontakt kunnen maken. Monteer de klok op het doosje. Op de klok wordt een metalen strip aangebracht. Op de zijkant van het doosje ook één. Doe dat zo, dat de stripe kontakt maken als de klok bijna op rul tikt. Op beide stripe wordt een draadje gesoldeerd. Tussen deze twee draadjes wordt de rest van het elektrische systeem gemonteerd (binnen het doosje) volgens het onderstaande schema. De schakelaar is een extra beveiliging en kan het best buiten het doosje aan een elektradraad gemonteerd worden.

De schotel kan nu worden opgedient. Doe dat als volgt. Test de tijdklok vele malen, aangesloten op een lampje. Als het één keer niet goed gaat gooi je hem weg en maak je een nieuwe. Zet het mengsel op de gewenste plaats. Schroef de losse dop eraf en schroef de ontsteking erop. Stel de klok in op de gewenste tijd en plug de ontsteking in de klok. Kontroleer of de klok tikt en inderdaad op de gewenste tijd staat. Neem enige afstand en haal de veiligheidsschakelaar over. Verwijder je uit de omgeving.
Tijdens het hele bereidingsproces en, zelfs al bij het boodschappen doen heb je natúúrlijk handschoenen gedragen, want die gasten willen daar al te graag weten, door welke chef de cuisine ze versorgd zijn!
Gebruik van dit apparaat op een plaats waar mensen langs kunnen komen is gevaarlijk, en het plaatsen van dit apparaat bij deuren, ramen of bakken is zinloos. Wees voorzichtig!!!

blmf

Bijlage III

persverklaring

AANSLAG OP DE MAKRO

"Om het echte gezicht van de apartheid te zien moeten we de sluier oplichten van konstitutionele hervormingen, bedriegelijke formuleringen en spelen met woorden."

- Nelson Mandela

Het Westers imperialisties systeem heeft alle belang bij het voortbestaan van het apartheidsregime in Zuid-Afrika. Daarom hebben wij vannacht een van de onderdelen van het Nederlandse zakenimperium in Zuid-Afrika hier aangevallen.

Wij stellen dat werkelijke solidariteit met internationale revolutionaire bevrijdingsbewegingen daaruit moet bestaan, dat hier in Nederland - in West-Europa - de ekonomiese, politieke, militaire dragers van het systeem worden aangevallen. Zij zijn verantwoordelijk voor de ontwikkeling en uitvoering van beheersing, vernietiging en onderdrukking overal ter wereld.

Zo ook in Zuid-Afrika.
Apartheid is meer dan een verouderd koloniaal overblijfsel, meer dan een wit superioriteitsgevoel. Apartheid is een systeem van wetten en repressie, dat tot doel heeft de - witte - bezittende minderheid alle mogelijkheden in handen te geven de zwarte meerderheid zo effektief mogelijk uit te buiten, om zo de winsten zo hoog mogelijk te maken. Apartheid is immoreel, onmenselijk en beestachtig, maar lange tijd ook zeer winstgevend en een uiterste, logiese konsekwentie van een neo-koloniaal kapitalisties systeem.

Wij vinden het gevaarlijk apartheid alléén emotioneel moralisties te veroordelen, in termen van racisties. Natuurlijk is racisme zeer verwerpelijk, maar het is een idee-fixe te denken dat zwart en wit in Zuid-Afrika gelijkwaardige rechten zullen krijgen in een maatschappij die op kapitalistiese leest geschoeid blijft.
Het gaat om fundamenteel tegenstrijdige belangen en dus om fundamentele veranderingen.

De kosmetiese hervormingen van Botha, zoals de absoluut machteloze 'kleurlingen- en aziatenkamers', de afschaffing van de sexwetten, de aanpassing van de paswetten, het gemarchandeer met het staatburgerschap voor zwarten, het restriktief toestaan van zwarte vakbonden enz., doen helemaal niets af aan de essentie van de keiharde racistiese onderdrukking door de blanke kolonisten.
Deze zgn. hervormingen zijn er alleen om de apartheid te bestendigen en het verschaft het Westen een alibi om geen werkelijke isolatie van het apartheidsbewind door te voeren.

De zwarte bevolking van Zuid-Afrika schreeuwt om harde ekonomiese sankties. Zij ziet dit als een middel om zich te bevrijden van de blanke fascistiese misdadigers die Zuid-Afrika en haar buurlanden nu al eeuwen lang terroriseren. En als een belangrijke mogelijkheid om het bloedvergieten te beperken, de strijd te verkorten en de onvermijdelijke vrijheid dichterbij te brengen.
Het zwarte verzet heeft zich noodgedwongen gekeerd tot de gewapende strijd, stakingen, het boycotten van blanke winkels, massademonstraties, schoolboycots enz.
Vormen van verzet, waarop door leger, politie, veiligheidsdiensten en bedrijfskommando's met meedogenloze terreur gereageerd wordt.

Hier in het Westen komen wij wezenlijk niets verder met van overheidswege uitgeroepen en gesubsidieerde antiracisme-aktiviteiten, waarin vooral het imago van de bestuurders' opgepoetst wordt.
Terwijl tegelijkertijd - omdat de ekonomiese verhoudingen dat dikteren - de eens zo aantrekkelijke goedkope buitenlandse arbeidskrachten gedumpt worden, tot remigratie gedwongen worden of het land niet eens meer inkomen.
Men speelt de slachtoffers van de schaarste tegen elkaar uit, daarmee zelf de voedingsbodem kreërend voor het racisme.

In Zuid-Afrika ziet het bedrijfsleven de bui al hangen en schakelt in een andere versnelling, om in ieder geval de arbeidskracht, de afzetmarkt en het aantrekkelijke investeringsklimaat veilig te stellen.

In het licht van deze tegenstellingen kan men de internationale parlementaire uitroepen van verontwaardiging en halfzachte sankties toch als niets anders zien dan een poging om de scherpe inhumane kantjes af te slijpen van een apartheidsbeleid dat in modern-kapitalistiese verhoudingen niet meer verkoopt, te duidelijk verzet oproept en het land ekonomies, politiek instabiel maakt.

Wij geloven niet in dat appèl om sankties aan de staat. Een Nederlandse staat die hier belangen dient die dezelfde zijn als die, die door de sankties getroffen zouden moeten worden.
Veranderingen vergader je niet bijelkaar in een parlement. Veranderingen moet je bevechten. Bevechten door hier - in het imperialistiese Westen - al die ekonomiese, politieke, militaire instituties aan te vallen, die de onderdrukking hier en elders mogelijk maken.

Daarin ligt de gezamelijkheid van onze strijd, ons enige perspektief en onze onvoorwaardelijke solidariteit met de zwarte revolutionaire strijd in Zuid-Afrika, die zo bloedig bevochten moet worden.

STEUN DE REVOLUTIE IN ZUIDELIJK AFRIKA
EN VORM HET FRONT IN WEST-EUROPA !

Revolutionaire
Anti
Racistiese
Aktie

De MAKRO

Eén van de Nederlandse bedrijven die in Zuid-Afrika miljoenen guldens investeert, is de SHV-holding in Utrecht. De moedermaatschappij van o.a.de Makro (Pty)Ltd. en de SSM Coal (SA) in Zuid-Afrika.
Zoals vele multinationals geworteld in het alledaagse leven, hier de basis hebbend van al hun internationale aktiviteiten.

De feiten:

-SHV Holdings, de vroegere Steenkolenhandelsvereniging, behoort tot de grootste ondernemingen van Nederland. Het hoofdkantoor is gevestigd in Utrecht.
-De omzet van SHV, in 1983 7,1 miljard gulden groot, wordt bereikt via een grote verscheidenheid aan aktiviteiten en via honderden werkmaatschappijen en dochterbedrijven. In '83 werd een netto-winst van *f* 67 miljoen gemaakt.
-Bij het koncern zijn wereldwijd 27.500 mensen werkzaam, waarvan ongeveer 10.000 in ons land.
-Bij SHV is het aandelenkapitaal volledig in handen van de familie Fentener van Vlissingen en haar naaste relaties.
-In Zuid-Afrika heeft SHV, door haar dochteronderneming MAKRO (Pty) Ltd., vijf vestigingen met in totaal 40.000 m^2 winkeloppervlak. Deze vestigingen worden samen met de Westduitse onderneming Metro geëxploiteerd. Ze zijn onderdeel van Makro International AG, waarvan de hoofdzetel in Chur (Zwitserland).
-De Zuid-Afrikaanse Makro-winkels boeken goede resultaten. In '83 werd een record-omzet van ongeveer *f* 70 miljoen behaald. De netto-winst steeg van rond *f* 4 miljoen in '82 naar *f* 7,5 miljoen in '83. Voor '84 werd een netto-winst van ongeveer 9 miljoen gulden verwacht.
-De belangen van de SHV in de internationale steenkolenhandel zijn gebundeld in SSM, dat haar hoofdkantoor in Rotterdam heeft en 22 bijkantoren in de belangrijkste kolencentra in de wereld. In Zuid-Afrika heet deze vestiging SSM Coal (SA) Ltd. De Nederlandse SSM is de laatste jaren steeds meer kolen uit Zuid-Afrika gaan importeren.
-De MAKRO-vestigingen geven het in Zuid-Afrika gangbare beeld te zien:
  -zwarte werkne(e)m(st)ers in de laagst betaalde funkties, een stapje hoger Aziaten en kleurlingen, en de blanken in leidinggevende posities.
  Saillant detail hier is, is dat in het middenkader voormalige Rhodesiese para's zijn opgenomen.
  -onevenredige lonen. Voor hetzelfde werk krijgen zwarte werknemers minder loon als blanken. Vaak zelfs onder het bestaansminimum.
  -gescheiden kantines en andere voorzieningen
-Midden februari 1984 gingen 350 werknemers van de Makro-winkel in Germiston in staking na het volledig onrechtmatige ontslag van een kollega. De staking duurde 2 dagen.
-In juni '84 werd Duma Nkosi, werkzaam bij de Makro in Johannesburg en aktief in de zwarte vakbond CCAWUSA, samen met nog vier andere vakbondsleden gearresteerd op grond van de zogenaamde veiligheidswetten. Ze werden zonder vorm van protest en zonder enige officiële beschuldiging vastgehouden. Na een half jaar moest het apartheidsregime Nkosi vrijlaten. In deze hele affaire hield de Makro-orga-

nisatie zich volledig afzijdig en zweeg als het graf. Het argument was, dat men konflikten met het apartheidsbewind wilde vermijden. Het loon werd ondertussen niet uitbetaald.

- De Makro-organisatie is zeer laks en onzorgvuldig met het registreren van haar zwarte werknemers. Dat hierdoor vele van hen slachtoffer worden van de gevreesde pasjeswetten, zoals jaarlijks zo'n 300.000 zwarten, is blijkbaar geen bron van zorg.
- De mentaliteit die uit dit alles spreekt, samen met de wetenschap dat deze organisatie nauwelijks informatie naar buiten geeft over welk onderwerp dan ook, doen daarom niet verbazen, dat de MAKRO als één van de twee enige Nederlandse bedrijven, weigert te rapporteren in het kader van de toch al niets voorstellende EG-gedragscode.

Amsterdam, 18-9-1985

AANSLAG OP DE MAKRO

In verband met de onvolledige, nalatige berichtgeving in de media maken wij het volgende bekend:

Maandagnacht is de MAKRO-vestiging te Duivendrecht door ons aangevallen.
Na langdurige voorbereiding vond die nacht om 3.19 uur aldaar de aanslag plaats op een van de onderdelen van het nederlandse zakenimperium in Zuid-Afrika.

- De situatie ter plekke was normaal.
- Tussen 0.30 uur en 1.45 uur hebben wij twee bewakingsronden gekonstateerd, hetgeen afwijkt van de normale bewakingsroutine.
- Om 3.19 uur ging de lading geplaatst bij de verf- en beitsafdeling, ter hoogte van de eerste zijdeur af.
- Om 6.00 's morgens werd bij het Leidsch Dagblad, Wittensingel 1 te Leiden onze verklaring gedeponeerd.
- Om 16.45 werd onze verklaring bij het A.N.P., Jaarbeursplein 15 te Utrecht gedeponeerd, en per post verzonden naar het Parool, Radio Stad, Bluf!, en Amandla.

Het westers imperialistiese systeem heeft alle belang bij het voortbestaan van het apartheidsregiem in Zuid-Afrika. Het hier aanvallen van de imperialistiese ekonomiese, politieke en militaire instituties zien wij als ons enig perspektief, onze gezamenlijkheid in de strijd en onze onvoorwaardelijke solidariteit met de zwarte revolutionaire bevrijdingsstrijd in Zuid-Afrika.

STEUN DE REVOLUTIE IN ZUIDELIJK AFRIKA EN VORM HET FRONT IN WEST EUROPA.

E
REVOLUTIONAIR ANTI-RACISTIESE AKTIE

PERSVERKLARING

Op dinsdag 17 september 1985 is het grootste gedeelte van de MAKRO in Duivendrecht tot de grond toe afgebrand.

Al eerder zijn er akties geweest tegen de SHV-keten, eigenaar van de MAKRO-bedrijven.

De shv-keten investeerd in bedrijven in PRETORIA,KAAPSTAD,JOHANNESBURG en andere bolwerken van apartheid.

Terwijl parlementarieers debatteren en konstant de verantwoordelijkheid voor sanctiesnaar elkaar doorschuiven, wordt er in Zuid Afrika op grote schhal gemoord.

Door financieele belangen te stellen boven morele afkeuring van apartheid, zijn steerders in rasciame direkt verantwoordelijk voor moord.

De tijd is voorbij, dat huichelarij en hypocrisie een geschikt rookgordijn dijnvormden voor medewerking aan slavernij en het in stand houden van een door en door misdadige, anti-volkse repressie.

LAAT HET DUIDELIJK ZIJN!

Het A.N.C. als enigste vertegenwoordigster van het Zuidafrikaanse volk, heeft de hoop opgegeven in een vreedzame oplossing van de apartheid. Waar nodig en mogelijk, zal geweld worden gebruikt in de strij voor een vrij Zuidelijk Afrika.

Zoals eerder aangekondigd in publikaties, zullen bedrijven, die vruchten van de apartheid op de Hollandse fruitschaal durven presenteren daar de gevolgen van ondervinden.

Het in brand steken van een filiaal van de Makro-keten is slechts één van de methodes, waarop wij ons zullen verzetten tegen deze medeplichtigheid volkerenmoord.

Elke vertegenwoordiger van apartheid zal, hetzij direkt hetzij indirekt betrokken, op welke wijze dan ook aangevallen worden.

Om de moord op duizenden zwarte Zuidafrikanen voor het "grote publiek" meer tastbaar te maken, zijn bovengenoemde coolaborateurs vanaf nu hun leven niet langer zeker.

DE AUTONOMEN

AUTONOMOUS PROLETARIAT

Bijlage IV

9 juli 1986.

K O M M U N I K E E

Betreffende aanslag op het hoofdkantoor van de Koninklijke Emballage-Industrie Van Leer BV in Amstelveen.

Hoofdkantoor van de Koninklijke Emballage Industrie Van Leer bv in Amstelveen

J.E. Andriessen (

Vannacht hebben wij het hoofdkantoor van Van Leer BV in Amstelveen aangevallen. Vanuit dit kantoor wordt leiding gegeven aan één van de grootste van de 169 Nederlandse bedrijven die handelsbetrekkingen met Zuid-Afrika onderhouden.

Van Leer BV heeft 100 fabrieken verspreid over 32 landen. In het totaal heeft deze multinational 14.000 mensen in dienst, een omzet van 3,15 miljard en bedroeg de winst in 1985 75 miljoen gulden.
In Zuid-Afrika bezit Van Leer BV 14 fabrieken met zo'n kleine 2000 werknemers, waarvan 4/5 zwarte mensen. Deze Zuidafrikaanse dochter Van Leer South-Africa (Pty) is al 50 jaar in Zuid-Afrika gevestigd en produceert vaten, sanitair en zonneboilers. Één van de voormalige directeuren publiceerde in 1977 een boekje waarin het apartheidssysteem als dé oplossing voor de Zuidafrikaanse problemen werd aangeprezen.
Van Leer BV steunt aktief de "thuislanden" politiek via vestigingen in "kleurlingen" gebieden bij Kaapstad en Pietermaritzburg en in het "thuisland" Ciskei. De lonen daar liggen een kwart lager dan de lonen in Johannesburg. Van Leer BV benoemt de motieven voor deze houding als volgt:

> "Hoewel de onderneming niet in kan stemmen met de politieke implicaties van decentralisatie maken de winsten het de moeite waard. We zijn bereid wat gekrakkeel te aanvaarden vanwege deze steun".

Ook maakt Van Leer BV het de vakbonden in de Zuidafrikaanse vestigingen erg moeilijk. Het F.N.V. spande een rechtszaak tegen Van Leer BV aan, vanwege het ontslag van de vakbondsvoorzitter Mqhayi.

De voorzitter van de Raad van Bestuur van Van Leer BV Andriessen (voormalige minister van ekonomiese zaken, aankomend voorzitter van de Nederlandse Christelijke Werkgeversorganisatie) verklaarde hierover in een recent interview :

> "Wij konformeren ons aan de gewoontes van het land, waar het ontslagprocedures betreft."

en meldde verder trots dat de multinational tegen een stootje kan, ondat het ook de machtswisseling in Zimbabwe overleefd had. En men er ook niet overpeinst zich uit Zuid-Afrika terug te trekken.
Toch is het bedrijf er wat aangelegen de harde houding t.a.v. belangen en winst voor het oog enigszins te verzachten. Bijvoorbeeld: door middel van de Van Leer Foundation.

Een "filantropiese" instelling die projekten uitvoert in de landen van vestiging t.a.v. "achtergebleven" kinderen.
Nemen met de ene hand: het ekonomies profiteren van het systeem van apartheid, onderdrukking en vernietiging, om met de andere hand de kruimeltjes van de zo verkregen winsten "liefdadig" ter beschikking te stellen aan de slachtoffers van dit systeem.

Bijna een jaar geleden is het inmiddels dat Pretoria op het toegenomen zwarte verzet reageerde met de afkondiging van de noodtoestand voor een kwart van de bevolking. Deze vrijbrief voor politie en veiligheidstroepen leidde tot duizenden arrestaties en honderden doden.
In september 1985 besluit de E.E.G.-top tot verdere studie en wacht "een redelijke afzienbare tijd" af. In oktober 1985 blijkt de Gemenebest konferentie dezelfde vertragingstaktiek toe te passen. Binnen deze "afzienbare tijd" word vanuit Zuid-Afrika de zoveelste luchtaanval op de frontstaten uitgevoerd, wordt de berichtgeving eerst aan banden gelegd om later helemaal te worden verboden,

-worden opnieuw duizenden mensen gearresteerd
-word de noodtoestand permanent over het gehele land afgekondig
-worden de meest waanzinnige veiligheidswetten ingevoerd
-worden in Crossroads 50.000 mensen dakloos door toedoen van door Pretoria gecoördineerde en gedirigeerde terreurbendes en sterven meer dan 1000 mensen.

De afgelopen maand bogen de Westerse machthebbers zich weer over hun relatie met Zuid-Afrika. Algemeen uitgangspunt hierbij van zowel de Gemenebestkonferentie als de -pas besloten- E.E.G.-top en de V.S. is het veilig stellen van Zuid-Afrika als politiek, militair en ekonomies steunpunt voor het Westen
Ekonomies is Zuid-Afrika van belang als grondstoffenleverancier en als goedkoop arbeidsreservoir voor de meer dan 1000 Westerse multinationals.
Het kapitalistiese staatsbestel en het fervente anti-kommunisme in Zuid-Afrika worden als gunstige voorwaarden ter handhaving van deze positie beschouwd.
Daarnaast is de door Zuid-Afrika gevoerde militaire- ekonomiese destabilisatiepolitiek t.a.v. de zich lange socialistiese lijnen ontwikkelende volkeren van Angola, Namibië en Zimbabwe een extra grond voor Westerse steun.
Echter, de te voeren strategie om deze belangen veilig te stellen, benodigd intussen enige korrekties met name wat betreft de houding ten opzichte van het zwarte verzet.

Men vreest dat een te harde houding, d.w.z. kontinuering van onverhulde steun aan het apartheidsregime zich uiteindelijk tegen de Westerse belanger zal keren.

Malcolm Fraser (Australië) voorzitter van de Gemenebestkommissie die onlang rapport uitbracht, verwoordde dit als volgt:

> "Als men het koncept van sankties niet omarmt, zullen over 8, 10 of 12 jaar vanneer de zwarte meerderheid het voor het zeggen krijgt, de Westerse ekonomiese belangen genationaliseerd worden. Als daarentegen via onderhandelingen hervormingen worden afgedwongen, dan twijfelen wij er niet aan dat een toekomstige zwarte regering zich gematigd en pragmaties zal opstellen zoals in Zimbabwe is gebeurd."

Dit perspektief van de op hande zijnde zwarte revolutie bracht ook de Zuid-afrikaanse zakenwereld tot onderhandeling.
Het bovenstaande is een impliciete erkenning van de kracht van het zwarte verzet. Waar tegenover het merendeel der Westerse machthebbers hun belangen het gunstigst veilig gesteld ziet door een door sankties en hervormingen bijgesteld apartheidsbeleid.
In dit licht zullen halfslachtige sankties en beperkte boycots dan ook vnl. contra-revolutionaire en propagandistiese doelen dienen, niet in hun direkte uitwerking maar wat betreft de achterliggende strategie om het revolutionair zwarte volksverzet te kanaliseren, de druk van de ketel te halen om zo al te verregaande socialistiese veranderingen in de kiem te smoren.

Zuid-Afrika is een vitaal onderdeel van de wereldwijde imperialistiese uitbuitingsstruktuur. Een netwerk waarbinnen een boycot van of sankties tegen Zuid-Afrika slechts een oppervlakkige verschuiving van de geldstromen zuller opleveren. De ontsnappingsmogelijkheden zitten in het systeem verweven.
Recentelijk sloot Zuid-Afrika een militair pakt met Chili en Paraguay.
Tussen Zuid-Afrika en Israël bestaat een sterke ekonomies-politieke band.
Israël is Zuid-Afrika belangrijkste handelspartner wat tot uitdrukking komt in gemeenschappelijke industrieën. Zuid-Afrika levert Israël strategies belangrijke grondstoffen zoals o.a. steenkool, uranium, staal en diamant.
Naast gezamelijke wapenontwikkeling bestaat er een volledige samenwerking en informatie uitwisseling tussen de geheimdiensten m.n. op het gebied van kontra-guerrila en staatsterreur methoden. Bovendien gebruikt Zuid-Afrika Israël om zijn produkten op de Westerse markt te krijgen voorzien van een stempel "made in Israël".

Ondanks het ingestelde olie- en wapenembargo kost het Zuid-Afrika geen enkele moeite een afzetmarkt voor haar wapenhandel te vinden, o.a. Marokko, Chili, Paraguay, Taiwan en Iran behoren tot de vaste afnemers waarmee de lijn van bloedige fascistiese onderdrukking openlijk voortgezet word. Terwijl tegelijkertijd het sociaal-demokratiese Westen zich naar buiten toe verontwaardigd en bemiddelend opstelt.
Een kwestie van taakverdeling binnen het streven naar een ekonimies, stabiel, kapitalistiese Zuid-Afrika waarbinnen de scherpe kantjes van het apartheidsbeleid zijn afgeslepen en de zwarte revolutie word ingedamd.
Een globale taakverdeling, want ook binnen de Nederlandse staat blijkt het een Zuidafrikaanse multinational als Anglo-American geen enkele moeite te kosten om via BV's belastingontduiking etc. enorme winsten te maken en veilig te stellen.

Door de houding van het Zuidafrikaanse apartheidsregime dat mede onder druk van extreem-rechts lijkt te willen afstevenen op een totale uitroeiing van de zwarte bevolking, spitst de konfrontatie zich meer en meer toe en zal verregaande konsukwenties hebben. De huidige volledige kontrole van het regime gebaseerd op het feit dat het alle produktiemiddelen in handen heeft, zal volledige zelfbeschikking blijven blokkeren. De Zuidafrikaanse revolutie heeft alleen kans van slagen als deze macht word doorbroken en de basis ervan: de fabrieken, de mijnen en het land terugkomt in handen van de zwarte bevolking.

Onze solidariteit met de strijd in Zuid-Afrika komt niet alleen voort vanuit onze woede over de witte superioriteitswaan die Zuid-Afrika teistert, maar ook vanuit de gezamelijkheid van de anti-imperialistiese strijd. Zoals voor de revolutionaire bevrijdingsstrijd in Zuid-Afrika de VS en Europa delen zijn van het probleem zo is voor iedereen die fundamentele veranderingen wil, voor elke revolutionair, de vrijheidsstrijd in Zuid-Afrika een deel van de oplossing.

Een vrij Azania is een overwinning op het imperialisme, maar de strijd zal doorgaan. Dáár en op alle fronten.

In Zuid-Afrika neemt de vrijheidsstrijd dagelijks in kracht en omvang toe. De direkte aanval -hier- op de ekonomiese peilers van de apartheid voedt die kracht en ondergraaft de positie van het Zuidafrikaanse regime.

Vannacht was de Nederlandse multinational Van Leer BV aan de beurt. Een bedrijf met als bakermat Nederland -West-Europa- vertegenwoordigd over de gehele wereld, mede verantwoordelijk voor de onderdrukking binnen kapitalistiese verhoudingen. De verandering van die verhoudingen moet je bevechten.
Bevechten door hier -in het Westen- al die ekonomiese, politieke en militaire instituties aan te vallen, die de onderdrukking hier en elders mogelijk maken.
Daarin ligt de gezamelijkheid van onze strijd, ons enige perspektief en onze onvoorwaardelijke solidariteit met de zwarte revolutionaire strijd in Zuid-Afrika, die zo bloedig bevochten moeten worden.

REVOLUTIONAIRE
ANTI
RACISTIESE
AKTIE

Bijlage V

WAAR ZIJN WE MEE BEZIG?

OLYMPISCH STADION

Vannacht hebben wij twee aanslagen gepleegd:
- op het kantorenkompleks waarin de Stichting Olympische Spelen Amsterdam 1992 is gevestigd en waaruit zij haar aktiviteiten koördineert
- op het satellietgrondstation te Amsterdam Sloterdijk, onderdeel van het toekomstige Teleport, informatietechnologiekompleks en een belangrijke schakel in de propaganda ten bate van de Olympiese Spelen 1992.

Met deze aanslagen hebben wij direkte schade willen toebrengen aan de aktiviteiten van de Stichting die de Olympiese Spelen in 1992 mogelijk moeten maken, aan het opgepoetste imago van de stad Amsterdam en bovenal aan de enorme belangen en strukturen die schuilgaan achter de Spelen en waarin de nieuwste ontwikkelingen van informatietechnologie een belangrijke rol spelen.

Alvorens nader in te gaan op de politieke faktoren bepalend voor de aanslagen nog een belangrijke opmerking: sommigen zullen proberen de aandacht af te leiden naar de aard van onze aanslagen. Wij willen hierbij duidelijk stellen dat wij alle nodzakelijke maatregelen hebben getroffen om te voorkomen dat ongevallen zouden kunnen gebeuren.

David Wijnkoop, kommunist, 1928
"De sport misbruikt in dienst van het chauvinisme en nationalisme, de materiële voordelen ervan komen slechts ten goede aan bepaalde groepen van de maatschappij die echter die kosten ervan door de bevolking wil laten betalen."

De belangen voor de Nederlandse staat en het bedrijfsleven om de Spelen binnen te halen zijn bijzonder groot.
Het is het perfekt gekreëerde theater, waarin alle onderdelen van een uiterst konservatief regeringsbeleid, ingekleed im hypokriete leuzen, de kans krijgen om aan de mens gebracht te worden. De enorme internationale aandacht die de Olympiese Spelen voor Nederland met zich meebrengt, wordt door met name het multinationale bedrijfsleven gezien als dé kans om zichzelf te presenteren en te verrijken.
Hoewel relatief gezien de financiële inbreng en de verdere investeringen van de multinationals in de Spelen lijkt mee te vallen, is hun invloed in de voorbereidingen doorslaggevend.

Na de Spelen zullen de winsten snel en subtiel via o.a. de mazen in de belastingwetgeving de grenzen overgesluisd worden om daarna opnieuw en op andere plaatsen gebruikt te worden voor verdere investering in menselijke ellende.
Dit alles ten volle ondersteund door de Nederlandse staat, op het ogenblik gerepresenteerd door het tweede kabinet Lubbers.
Het is met name de rigide bezuinigingspolitiek van dit kabinet dat duidelijker dan ooit aantoont hoe staat en bedrijfsleven met elkaar verstrengeld zijn en in feite één en dezelfde politieke faktor vormen.
Voorbeelden te over:

- de staat verschaft vele direkte en indirekte subsidies aan met name de multinationals (Philips, AKZO, Shell)
- de staat socialiseert investerings- en exportrisiko's zonder dat daar enige verlaging van de winsten tegenover staat (Fokker/Bolivia, Philips/IRAS, RSV/Indonesië)
- de staat zet haar eigen wetten buitenspel als de winsten worden bedreigd (Lubbers/Hollandia-Kloos, de RSV-affaire)
- de staat neemt de kosten van niet rendabele basissektoren over (DSM, Hoogovens)
- het staatsapparaat garandeert de winsten van de monopolies door het instandhouden van een permanente afzetmarkt: de militaire produktie en de direkt daaraan gelieerde atoom- en ruimtevaartproduktie (ECN, IRAS, ANS)

Maar wij worden niet beter van de door de staat gevoerde politiek van rendementsverbetering, inflatiebestrijding en bestedingsbeperking ten behoeve van de export. Zij beperkt slechts de koopkracht en versterkt, ironies genoeg, eerder de stagnatie en de werkloosheid dan dat zij die oplost. Dit permanente proces van uitbuiting en afkalving van onze levensvoorwaarden houdt een gigantiese kaalslag in op financieel en sociaal gebied voor grote groepen mensen in Nederland.
Het is de konsekwent doorgevoerde verdeel- en heerspolitiek die de ellende van mensen individualiseert en ze tegen elkaar uitspeelt. Die ze door jarenlang inleveren hun eigen armoede laat betalen.
Het belang van de staat bij de Spelen ligt niet alleen op ekonomies gebied maar ook bij het enorme propagandistiese en versluierende karakter ervan.
Je bent rechts en je wilt wat. Wat is er mooier dan een enorme droom te kreëren waarin de meest prachtige humane en broederlijke leuzen de leugen vormen in een fantasties spektakel. Een spektakel dat garant staat voor walgelijk chauvinisme en nationalisme, de voedingsbodem voor racisme.

...doet geloven dat het allemaal nog wel meevalt, dat Nederland als kleine natie tot grootse dingen in staat is, dat ons de glitter en glamour van een internationaal sportfestijn laat zien dat zo leeg is als de portemonnee van de uitkeringstrekker, de echte-echte-echte-minima, de bijstandsmoeder, jan-met-de-pet en alle anderen in Nederland die de eindjes allang niet meer aan elkaar kunnen knopen, bij wie huurschulden de pan uitvliegen, en ontruimingen en afsluitingen van gas, water en licht aan de orde van de dag zijn.
Brood en spelen.Oftewel hoe hou je het gepeupel zoet om ze tegelijkertijd hun zakken te rollen. De heren en dames regenten hebben een prachtige kapstok gevonden in de Olympiese Spelen totdat de zeepbel uit elkaar spat en wij de troep mogen opruimen. En daar bedanken we alvast hartelijk voor.
Het wordt tijd om eens wat gedetailleerder in te gaan op de Spelen zelf.

Amsterdam 1992 ?

De Stichting Olympische Spelen is gehuisvest in de Bijlmermeer, in het kantorenkompleks Nieuw-Amsterdam. Een toepasselijke naam, immers, het geeft het nieuwe elan en de voortvarendheid aan waarmee het stadsbestuur de Olimpiese Spelen tracht binnen te halen. Het no-nonserse beleid van Stichting, stdsbestuur en staat moet over ieders hoofd heen leiden tot het "krijgen" van een evenement dat nauwelijks meer met sport, maar des te meer met financiële en kommerciële belangen te maken heeft.
Een aantal van de gevolgen die het organiseren van de Spelen zal hebben:

Financieel debacle

Hoewel de Stichting rekent op een krappe winst, zullen de kosten van de Spelen de baten verre gaan overtreffen. München '72, Montreal '76, Los Angeles '84 waren al financiële fiasko's, Amsterdam '92 zal de volgende worden.
Het budget van de Spelen is in april al door de Stichting met 60 miljoen verhoogd tot 1,7 miljard en zal ongetwijfeld nog verder stijgen.
Dit door o.a. onvoorziene kosten en te laag ingeschatte bouwkosten van bijvoorbeeld het nieuw te bouwen Olympies Stadion.

Bouw van op den duur onbruikbare akkomodaties

Er worden akkomodaties gebouwd of gewijzigd voor een gebeurtenis van drie weken, die daarna te monstrueus zullen zijn voor het kleine Nederlandse sportwereldje. Exploitatieverliezen zullen het gevolg zijn. Het Amsterdamse Bos, in de jaren dertig aangelegd door verplicht tewerkgestelden, zal grondig worden vernield voor drie weken roeien en paardesport, door uitbreiding van de Bosbaan, bouw van tribunes en parkeer havens, die daarna een

triest lege aanblik zullen geven. Verder moet er een apart dorp gebouwd worden voor de olimpiese sporters. Het gebied Sloten, waar nu volkstuintjes liggen, wordt in een kompleks van 2600 logeerkamers veranderd. Geen woningen die later verhuurd kunnen worden voor reguliere bewoning, immers, daartoe ontbreken de voorzieningen. Wie wil er trouwens wonen in een kompleks waarbij veiligheid en niet leefbaarheid de bouw bepalen ?? Het financieren en bouwen van dit kompleks levert jarenlange vertraging op van andere stedelijke woningbouwprojekten. Dat terwijl na tien jaar mooie beloftes de woningnood alleen nog maar nijpender geworden is.

Amsterdam politiestad

Vóór de Spelen zullen zogenaamde pro-aktieve maatregelen worden genomen, dat wil zeggen "al die maatregelen die vooraf getroffen worden en die tot doel hebben (potentiële) verdachten tegen te houden, af te schrikken, te ontmoedigen of buiten het Olympisch gebeuren te houden". In de praktijk gaat dit eindeloze kontroles op straat betekenen, legitimatieplicht van vooral "verdacht" ogende personen, buitenlanders, junks, krakers, zwervers .... mensen die de stad een verkeerd imago geven, lopen de kans uit de stad gedeporteerd te worden, een in Los Angeles al met sukses beproefde methode. Voor verschillende gebieden zal de toegang alleen nog verkregen kunnen worden door middel van speciale pasjes, een al bij de kroningsdag '80 beproefde methode.
De Spelen zullen, naast gewoon geüniformeerde smeris, 'stillen', helikopters, etc. 'beschermd' gaan worden door gespecialiseerde eenheden.
Kommisaris van Ingen, sinds '84 vrijgesteld van de gewone dienst om een veiligheidsplan te maken, spreekt hier verlekkerd over: "Ten behoeve van sterk specialistiese taken, zoals persoonsbeveiliging, terreurbestrijding (inclusief close-combat units), luchtwaarneming etc. zullen speciale ondersteunende, operationele eenheden worden geformeerd, die per lokatie en per gebeurtenis kunnen optreden." Deze anti-terreureenheden passen uitstekend binnen een Europese strategie van gezamenlijke zogenaamde terreurbestrijding. De Olympiese Spelen verschaffen de legitimatie voor de oprichting hiervan. Deze eenheden zullen na de Spelen dan ook zeker niet geruisloos verdwijnen.

Het theater van de inspraak

Kenmerkend voor het beleid, gevoerd om de Spelen binnen te halen, is het gebrek aan inspraak van de bevolking en gemeenteraad van Amsterdam. Hoewel van de Amsterdamse bevolking wel wordt verwacht dat zij daadwerkelijk, o.a. door vrijwilligerswerk en het beschikbaar stellen van huisvesting, de Spelen

mee helpen dragen, worden alle beslissingen hieromtrent achter haar rug om genomen.
Inspraakavonden, zoals georganiseerd in de Stadionbuurt met betrekking tot de bouw van het nieuwe Olympisch Stadion, dienen slechts om de façade van demokratiese besluitvorming hoog te houden. Van inspraak is geen sprake, de bevolking wordt geacht toe te horen en goed te keuren, immers beslissingen zijn allang genomen. De touwtjes zijn strak in handen van de Stichting.

In de Stichting is het bedrijfsleven met vier van de elf zetels sterk vertegenwoordigd. Het gezelschap telt verder nog illustere namen als Vonhoff en Van Agt, die bepaald geen tegenwicht zullen vormen tegen de invloed van het bedrijfsleven in de Stichting.
Overigens heeft hetbedrijfsleven (Philips, Heineken, AKZO, Shell, Unilever, KLM) zich van het begin af aan benoeit met de Nederlandse kandidatuur.
Voor de multinationals zijn de belangen achter de Spelen groot. Van de Reyden, staatssekretaris van JVC, noemde het organiseren van de Spelen "geen ideële en sentimentele zaak,het is een keiharde affaire"
De nota "Amsterdam 1992 Olympische Spelen en Festival" van de Stichting zegt: "Er wordt een gemeenschappelijk doel gekreëerd, dat mogelijkheden biedt voor het aanwakkeren van nationaal en plaatselijk élan. Het houden van de Spelen zou een bevestiging vormen van de eerder dit jaar gestarte reklamekampagne 'Amsterdam heeft 't' en zal leiden tot 'Nederland kan 't'".
Het internationale bedrijfsleven dient weer in Amsterdam te gaan geloven,de leuzen 'genoeg gebral', 'genoeg geklaag' tekenen het ondernemersvirus dat nu ook de stad Amsterdam heeft bevangen.Het beleid van de staat, dat het geld bij de mensen weghaalt door loonmatiging en korting op de uitkeringen en het bedrijfsleven met behulp van dat geld stimuleert, terwijl winsten wegvloeien en werkgelegenheid uitblijft, dát beleid voert nu ook Amsterdam, daar waar zij alles doet om de stad ondernemersaantrekkelijk te maken; door de binnenstad schoon te vegen, door luxe hotels te bouwen, door casinobouw, bouw van een Stopera, een Wereldhandelscentrum, etc. kortom door het scheppen van Amsterdam-City. Vooral hoopt men zo het bedrijfsleven te stimuleren dat zich richt op de groeisektoren toerisme, mikro-elekronika en telekommunikatie.

Wat de laatste sektor betreft, is het telekommunikatiecentrum in Sloterdijk een voorbeeld.

Teleport, 'Information Gateway to Europe"

Bij de informatievoorziening tijdens de Olympiese Spelen zal Teleport een krucialen rol gaan spelen.
Teleport dient als informatiehaven ten dienste van met name de multinationale

bedrijven die behoefte hebben aan snelle internationale kommunikatie. Hinderlijke aardse tussenkomst als stakingen, revoluties of natuurrampen kunnen dankzij Teleport vermeden worden. Het Amsterdamse stadsbestuur hecht grote waarde aan bouw en voltooiing van Teleport, aangezien zij zich graag wil tooien met het predikaat 'the Information Gateway to Europe', een sesam-open-u voor multinationals waarbij in het kielzog daarvan ons nog wat kruimels resten als een betere telefoonlijn.

Een projekt als Teleport moet niet slechts geïsoleerd worden gezien, maar vooral ook in Europees perspektief, waar de strategie bestaat op het gebied van hoogwaardige technologieën als telekommunikatie samen te werken. Een goed voorbeeld is een projekt als RACE, dat rond 1995 één netwerk van glasvezelkabel in Europa moet opleveren. Dit breedband-kommunikatienet, dat niet afgeluisterd kan worden, en ontwikkeld is door de militaire afdelingen van multinationals als Philips, levert de multinationals ongekende mogelijkheden om te kunnen kommuniceren. Het ouderwetse smalband-netwerk (zoals het oude telefoonnet) wordt dan gedumpt in de Derde Wereld, waar het voor het Westen dan wel af te luisteren is. Nederlandse deelnemers aan RACE zijn vooral Philips en Philips Telekommunikatie/AT & T (naast bijv. de PTT, AKZO, OCE van der Grinten).
Een verenigd Europa is in het belang van verovering en beheersing van de wereldmarkt door de drie imperialistiese machtscentra (V.S., Japan, West-Europa). Zo zijn er al diverse samenwerkingsverbanden tussen multinationals uit de drie centra, bijv. Philips met het Amerikaanse AT & T en Siemens (BRD)/ Plessy (GB)/ ITALTEL (Italië)/ CIT-Alcatel(FR).

Een paar citaten maken de expansiedrift van de multinationals duidelijk:

"RACE is het netwerk dat de modernste vormen van kommunikatie mogelijk moet maken. Als je zo'n systeem niet hebt, wordt je op den duur een soort Afrika". (Dr. N. Hazewindus, hoofdburo produktontwikkeling van Philips International in de Volkskrant van 27-1-86)

"De markt is beslist nog niet verdeeld wat sommigen beweren"(direkteur Marijnen van Philips/AT & T in de Volkskrant van 16-3-85). Er blijken nl. voor Philips/AT & T nog diverse mogelijkheden te liggen in landen met diktaturen als Colombia en Indonesië.

Het monopolie op hoogwaardige technologieën dient binnen de imperialistiese machtscentra gehandhaafd te blijven. Kennis en mogelijkheden mogen niet beschikbaar komen aan andere landen, met name niet aan die in de Derde Wereld..

De Derde Wereld dient haar afhankelijkheidspositie te behouden als afzetmarkt en dumpplek van in het Westen overbodig geworden goederen, als leverancier van grondstoffen en als goedkoop arbeidsreservoir.

De ontwikkeling van hoogwaardige technologieën leidt in het kapitalisties systeem echter ook tot uitbuiting van grote groepen van de bevolking binnen de machtscentra zelf. De technologiese innovatie betekent automatisering en robotisering, wat een grotere produktiviteit voor het bedrijfsleven inhoudt en ontslag voor diegenen die daarbinnen werkzaam zijn. Het vernietigt alle mogelijkheden tot zelfontplooiing binnen het werk, gedwongen flexibiliteit en mobiliteit om werk te krijgen, het betekent aantasting van de privacy door komputerisering, het betekent milieuverontreiniging en energieschaarste.

Expansiedrift tot in de ruimte

De expansiedrift van de multinationals vindt een klimax in het Star-Wars programma van Reagan. Dit zgn. defensieve ruimteschildprogramma, SDI, dient echter niet slechts de investerings en winst mogelijkheden van de bedrijven, maar garandeert tevens een militair overwicht van de NAVO op met name het Warschaupakt, en zo de handhaving van het kapitalisties systeem op militair nivo.
Bij SDI en Eureka zien wij duidelijk de verstrengeling van technologie-ontwikkeling (o.a telekommunikatie) en het Militair Industrieel Komplex, versmelting van civiel en militair industriebeleid.
Eureka is de Europese poot van het imperialisties systeem van uitbuiting, zij moet de Europese kritiek op deelname aan SDI opheffen en het idee geven dat er sprake is van een civiel projekt, dat Europa zal opstoten in de vaart van de 21e eeuw.
Het Europese bedrijfsleven werkt binnen Eureka echter samen aan dezelfde onderzoeksgebieden als die SDI behelst: mikro-elektronika, supercomputers en kunstmatige intelligentie, optiese elektronika, lasers en deeltjesstralen.
Eureka dient zo enerzijds het Europese bedrijfsleven, waaronder Philips, Akzo, DSM, om de Europese konkurrentiepositie op de wereldmarkt te verbeteren en het scheppen van één Europese markt, anderzijds de militaire belangen van de Nato.

Tot nu toe hebben we het gehad over
- de internationalisering van de sterkste kapitaalsektoren, en hun noodzaak om de beperkingen van de nationale ekonomiën te overwinnen

- de plaats die de nationale staatsapparaten daarin innemen als uitvoerder van de belangrijkste algemene voorwaarden daarvoor
- de konsekwenties van dit alles voor de bevolking: het inleveren van middelen van bestaan, de perfektionering van kontrole en repressie en als zachte pleister spelen en spektakel, nationale trots en superioriteitsgevoel.

Het zal duidelijk zijn dat het niet uitsluitend in onze bedoelingen ligt om de Spelen uit Nederland te weren. Struktureel en internationaal gezien zou het niet veel uitmaken of die Spelen nou in Amsterdam , Barcelona of Parijs zouden plaatsvinden, in Berlijn, Londen of Pretoria.
Het zal vele van de grote multinationals een rotzorg zijn -zij zijn geinternationaliseerd genoeg om in elk van die hoofdsteden snel en efficiënt in te spelen op de gebeurtenissen. De Spelen zijn in die zin niet meer dan een knooppunt van achterliggende belangen.

Wij zullen met veel mensen en groepen keihard verder moeten werken.
Hoewel er de laatste jaren ook in Nederland meer en meer akties plaatsvinden, die je zou kunnen rangschikken onder het begrip anti-imperialisme, is de samenhang tussen de strijd op verschillende deelgebieden vaak nog lang niet voldoende bediskussieerd.
Op prakties en theoreties nivo willen wij met onze aktie aan die diskussie een bijdrage leveren.
Wij vinden perspektief in akties die aantonen dat de onderdrukking die mensen hier en elders wordt aangedaan niet onontkoombaar is en dat de mensen, instituties en systemen die hiervoor verantwoordelijk zijn aangevallen kunnen worden.
Veranderingen gaan niet vanzelf!!!

REVOLUTIONAIRE CELLEN
COMMANDO IN'S BLAUE HINEIN

Bijlage VII

KOMMUNIKEE

Akties tegen de Makro

December 1986. Met de meest drakoniese maatregelen probeert het Zuid-Afrikaanse regime de tragedie, de zware en bloedige repressie tegen de bevolking van Zuid-Afrika letterlijk te verbergen voor de ogen en oren van de wereld.
Rond Soweto wordt een muur opgetrokken. Er geldt een totaalverbod voor alle berichtgeving over de strijd tegen het apartheidsregime. Namen van gearresteerde, gemartelde of gedode mensen mogen niet meer afgedrukt worden.
De machthebbers in Zuid-Afrika hebben geleerd van de golf van verontwaardiging die begin dit jaar de wereld overspoelde na het uitvaardigen van de noodtoestand. En brengen dit (op z'n minst ten dele effektief) in de praktijk met de jongste maatregelen.
Er zijn geen beelden, er is geen informatie. De wereld zwijgt zonder toe te zien. De verontwaardiging zakt weg, zo ook de ondersteuning van het verzet.

Om die wurgende stilte te doorbreken hebben wij akties uitgevoerd in twee Makro-vestigingen. Ongeveer tegelijkertijd ontstaken wij rookbommen in de bedrijven te Duiven en Amsterdam.
Wij hopen met deze akties tevens de winsten van de lukratieve decemberomzet flink te hebben afgeroomd.
Moedermultinational SHV is één van de Nederlandse bedrijven die ongebreideld zaken blijven doen in en met Zuid-Afrika.
De belangen in Zuid-Afrika bestaan uit 5 vestigingen van de winkelketen Makro én aktiviteiten in de steenkoolindustrie middels het bedrijf SSM Coal (SA) Ltd. Dit bedrijf is de laatste jaren steeds meer steenkool uit Zuid-Afrika gaan importeren (via de Nederlandse SSM).

Onze akties zijn uitgevoerd in solidariteit met de bevrijdingsstrijd in Zuid-Afrika, een strijd tegen het bewind in Pretoria, dat een onderdeel is van het imperialistiese systeem.
Het is dát wereldwijde net van politieke en zakelijke belangen dat het apartheidsregime tot nu toe overeind heeft gehouden.
En dat zal blijven doen net zo lang tot er een werkbaar alternatief gecreeerd is.

Onze akties zijn tevens gericht tegen het imperialistiese systeem als zodanig dat niet alleen in Zuid-Afrika maar overal ter wereld honger, armoede, ondervoeding, ziekte, dood, oorlog en afhankelijkheid creeert.
Met onze akties willen we de samenhang uitdrukken tussen de strijd hier, daar en overal ter wereld. In die samenhang ligt onze drijfveer en onze onvoorwaardelijke solidariteit met de strijders/sters in Zuid-Afrika.

H et internationale kapitaal in Zuid-Afrika staat onder zware druk. Aan de ene kant de -ondanks de repressie- toenemende kracht van het zwarte verzet, aan de andere kant de solidariteitsbewegingen in de rest van de wereld, veelal de moederlanden van de multinationals. Onder die druk wordt het internationale bedrijfsleven in Zuid-Afrika gedwongen tot enkele ingrijpende reorganisaties.
In slechts enkele gevallen heeft dit geleid tot het werkelijk terugtrekken van belangen uit Zuid-Afrika. Zeer risikodragende investeringen worden niet meer gedaan, of worden ongedaan gemaakt. Daartegenover zien we juist een uitbreiding van de strategiese investeringen zoals b.v. in de technologie (Philips) en de energievoorziening (Shell). Het zijn deze investeringen die de ekonomiese politieke en militaire invloed van het Westen in Zuidelijk Afrika gróter maken in plaats van kleiner.
De met veel tam-tam omgeven zogenaamde uittocht van Amerikaanse bedrijven verbergt de derde variant waarin de herstrukturering zich verpakt. Bij verdere analyse van de wijze waarop dat 'vertrek' georganiseerd wordt, blijkt al bizonder snel dat dit alles niets met terugtrekking van belangen te maken heeft en slechts neerkomt op verdergaande "afrikanisering" van het internationale kapitaal. Geldstromen, produktiemiddelen en infrastruktuur worden onder verantwoordelijkheid en kontrole van de bezittende klasse in Zuid-Afrika gebracht. Arbeidskonflikten worden daardoor gelokaliseerd, waarmee het de bedrijven in Zuid-Afrika makkelijk gemaakt wordt om reorganisaties door te voeren, stakers te ontslaan en het verzet van de arbeiders bloedig te onderdukken.

De gebeurtenissen bij General Motors spreken wat dat betreft boekdelen.
Het is duidelijk dat de multinationals op deze manier proberen af te komen van de beschuldiging direkt betrokken te zijn bij de onderdrukking.
De feitelijke macht, de werkelijke klasseverhoudingen blijven onaangetast. Middels handelskontrakten, toelevering, afname en opties voor terugkoop blijven de ver-zuid-afrikaanste bedrijven afhankelijk van de multinationals.
Een dergelijke konstruktie betekent geen ekonomiese sanktie maar is een manier om de winstkansen te vergroten en de positie van het kapitaal te versterken in de eindfase van de strijd die zal leiden tot de omverwerping van het apartheidsregime. Een regelrechte interventie van het kapitaal in de strijd voor nieuwe maatschappelijke verhoudingen.
Een nieuwe poging om de uitkomst van die strijd beslissend te beinvloeden, ervoor te zorgen dat de kapitalistiese struktuur overeind blijft.
De laatste tijd zijn er toenemende geruchten en aanwijzingen dat Nederlandse multinationals middels gelijksoortige konstrukties zullen gaan proberen hun posities in Zuid-Afrika te verstevigen (b.v. Shell).

Juist nu willen we daarom met onze akties al diegenen die vechten tegen apartheid en imperialisme oproepen om de strijd tegen vestigingen van die bedrijven in Nederland te verhevigen.
Zoals voor de bevrijdingsstrijd in Zuid-Afrika de V.S. en Europa delen zijn van het probleem, zo is voor iedereen die revolutionaire verandering wil de bevrijding van Zuid-Afrika een deel van de oplossing.
Het is mogelijk die strijd te ondersteunen en de censuur te doorbreken. Tegenover de censuur moeten we onze solidariteit plaatsen, die alleen maar vorm kan krijgen door hier in het Westen

alle politieke, militaire en ekonomiese instituties te bevechten
die de onderdrukking daar en hier in stand houden.
Daarin ligt de gezamelijkheid van de strijd en ons perspektief.

Revolutionaire
Anti
Racistiese
Aktie

Tenslotte een paar opmerkingen om de veiligheid van personeel
en klanten te waarborgen. De rookbommen zijn verspreid over de
bedrijven verstopt op een zodanige wijze dat ze niet per vergissing
door klanten kunnen worden meegenomen. wel zullen politie en
brandweer moeten vaststellen of ze allemaal zijn afgegaan.
Tot dat gebeurd is is het voor personeel en klanten niet veilig
om rond te lopen in de vestigingen. Een rookbom die afgaat
veroorzaakt grote hitte en mogelijk brand.
Deze verklaring is de enige waarschuwing die we geven en die verspreid
zal worden via het ANP en de pers.

Bijlage VIII

"Geen enkele macht doet ongevraagd concessies. Zomin als dat ooit gebeurd is, zomin zal het in de toekomst gebeuren. Vind uit waar een volk zich gewillig aan zal onderwerpen en je weet precies hoeveel onrecht en kwaad het zal ondergaan. Het zal niet eindigen voor er, met woorden, geweld, of met beide, verzet geboden wordt. Hoe ver tirannen kunnen gaan wordt al vooruit bepaald door de duldzaamheid van hen die onderdrukt worden. "

Kenneth B. Clark.

Omdat woorden niet helpen is besloten vannacht over te gaan tot aktie bij het filiaal van de MAKRO te Huth.
De MAKRO is een onderdeel van de Steenkolen HandelsVereniging.
De SHV drijft handel met en investeert in Zuid-Afrika willens en wetens de weerzinwekkende praktijken van het witte rascis - tische regime en de legitieme eisen van het zwarte verzet tot totale boycot. Een apartheids regiem dat geboycot moet worden omdat het dagelijks mensen zonder proces opsluit en vermoord.
Een apartheids regiem dat vele miljoenen mensen onderdrukt, verdient geen enkele steun van niemand.
Een bedrijf zoals de SHV die winsten maakt door gebruik te maken van een fascistoïde staatsapparaat die uitbuiting en meedogenloze onderdrukking tot wet verheft verdient geen enkele steun en zal zolang zij hun beleid niet weizigen moeten instaan voor de gevolgen.

Revolutionaire
Anti
rascistische
Axie

N.B. De SHV zit in Zuid-Afrika niet voor het eerst fout, ten tijde van nazi-Duitsland was zij ook fout. Dat dat náet kon, daarover is iedereeen het eens, alleen is dit iets verder weg.

Bijlage IX

19 juni 1987

KOMMUNIKEE

Afgelopen nacht hebben wij akties uitgevoerd bij distributie-bedrijven van Shell-produkten te : Zaandam en Nieuwegein.

Niet lang na de zuidafrikaanse moord op de mozambikaanse president Samora Machel en zijn reisgenoten, stromen opnieuw beelden vanuit Mozambique wereldwijd de huiskamers binnen.
De vrijheidsstrijd in zuidelijk Afrika wordt daarin gedegradeerd tot een soort postbus 51 spot: beelden van door honger stervende mensen, vluchtelingen, steevast gevolgd door het onvermijdelijke gironummer.
De oorzaak van deze verschrikkingen doet er kennelijk minder toe. Afrika en honger 'horen' nu eenmaal bij elkaar. Een enkel propaganda-instituut suggereert zelfs dat een 'socialisties experiment' vanzelfsprekend op zo'n dodelijk fiasko moet uitlopen.....

Vanuit Mozambique probeert men tevergeefs te benadrukken dat voedselzendingen geen oplossing zijn, maar slechts uitstel van executie betekenen. Benadrukt men dat werkelijke hulp betekent dat er een halt moet worden toegeroepen aan de huurlingen van het apartheidsregime, in dit geval Unita. Dat deze verschrikkingen, deze genocide, een gevolg zijn van de zuidafrikaanse destabilisatie politiek. Met name in deze frontstaat, Mozambique, volgens een gelijksoortig model in bezet Namibië en Angola.
Daar kunnen Savimbi en zijn Unita huurlingen naast zuidafrikaanse training, luchtmachtsteun en wapens ook rekenen op hulp uit andere imperialistiese staten.
Voorop met het geven van financiële steun en wapens lopen de Verenigde Staten, die voor dit doel aan de Angolese grens bij Kamina in Zaire zelfs een komplete militaire basis willen inrichten.
Kamina herbergt al 150 amerikaanse militairen en diende als doorvluchthaven voor CIA vliegtuigen met wapens voor Unita.
Deze steun heeft al geleid tot een nieuw Unita front in Noord Angola.
Van de Israëliese levering aan Zuid Afrika van twee vliegtuigen die straaljagers en bommenwerpers in de lucht kunnen bijtanken duidt erop dat de imperialistiese staten alles op alles zetten apartheidsregime ontwikkelingen te saboteren en te stagneren. Desnoods door middel van volkerenmoord. Met deze vliegtuigen is de aktieradius van de zuidafrikaanse straaljagers uitgebreid tot in Midden Afrika. Dat deze bedreiging reëel is tonen de recente bombardementen in Zambia.

Opvoering van militaire akties vindt ook binnen Zuid Afrika plaats.
Botha kondigde na de 'verkiezingen' een harde aanpak van het verzet aan.
Voor volgend jaar zullen de uitgaven voor leger en politie met respectievelijk 43% en 30% worden verhoogd.
Desondanks vint de strijd tegen het regime aan kracht. Het volk van Azania blijft op straat komen, bouwt haar vakbonden uit, weigert huur te betalen, staakt, werpt barrikades op, valt de veiligheidstroepen aan en saboteert het industriële kompleks. De veelvormigheid van op elkaar aansluitende en elkaar ondersteunende vormen van verzet is een illustratie van haar groeiende zelfbewustheid en kracht.

Ondanks de aanwezigheid van de veiligheidstroepen blijven velen weg van het werk en wordt Soweto gebarrikadeerd om huisuitzetting te voorkomen. Ondanks bewaking branden treinstellen af om zo mede de spoorwegen tot onderhandelingen te dwingen. Zelfs nadat de veiligheidstroepen het vuur openden op de stakers, minstens 6 van hen doodden en 400 anderen arresteerden, hielden zij vol. De spoorwegmaatschappij is door de knieën gegaan en heeft alle 17.000 ontslagen arbeiders weer in dienst moeten nemen.
De kracht van de vakbonden is zo gegroeid dat een aankondiging voor een nationale staking het regime dwong om van 1mei een vrije dag te maken. Kennelijk werd de kans te groot geacht dat de stakingsoproep een groot gehoor zou vinden. De invallen in vakbondsruimtes, de moorden op vakbondsmensen en de massale arrestatie van veel van hun kameraden, tonen de angst van het regime voor deze groei.
Ondanks de standrechtelijke eksekuties, de martelingen en de gevangenschap neemt de konfrontatie met het apartheidsregime steeds frontaler vormen aan. Hun strijd richt zich niet alleen tegen het regime zelf maar ook tegen de imperialistiese belangen van de multinationals die vanuit West Europa opereren.
G. Hamilton, een journalist, die de leiders van Europese multionationals in Zuid Afrika interviewde noteerde: " Geen van de ondernemingen waarmee ik sprak meende dat de huidige situatie in het land een ernstige bedreiging voor hun aktiviteiten in Z.A. vormde of in de afzienbare toekomst zou vormen".
Achter het schild van Botha's staatsterreur voelt men zich nog veilig Dit bewijst de logika en noodzakelijkheid om gehoor te geven aande inmiddels al 30 jaar klinkende oproep van het zwarte verzet, om via externe druk op deze multinationals te komen tot een totaal handelsembargo.

Vanuit onze solidariteit met de revolutionaire strijd in Zuidelijk Afrika, vanuit onze opvatting dat het recht op zelfbeschikking onvoorwaardelijk ondersteund moet worden, hebben wij afgelopen nacht akties uitgevoerd bij Shell tankstations in Nieuwegein en Zaandam.

Shell is in Zuid Afrika van strategies belang voor het regime.
Allereerst door de illegale levering van olie. Olie is nog steeds onmisbaar voor de oorlogsmachinerie. Shell helpt! met een kwart van alle olie die Zuid Afrika geleverd krijgt.
Door de uitbreiding van Shell naar andere werkterreinen is haar kollaboratie met en medeverantwoordelijkheid voor de instandhouding van het regime sterk toegenomen. In Zuid Afrika adverteert Shell daar zelfs mee: 'Two is a company, eight is a commitment'. Die twee zijn petroleum en olie, Shell is echter ook zeer aktief geworden in gas, kolen, hout, chemie en de winning van diverse strategiese metalen.
Recentelijk heeft Shell 65 miljoen geïnvesteerd in een nieuwe zinkmijn. Zuid Afrika wil onafhankelijk worden van de import. Gelijksoortige plannen zijn er voor wolfram. De techniese know how voor deze projekten. zoals de onderzoekers, worden geleverd door de 100% Shell- dochter Billiton uit Arnhem.
Shell is ook betrokken bij de plannen voor gigantiese investeringen voor installaties waarmee gas kan worden omgezet in benzine.
Dit projekt zal worden gestationeerd op door Zuid Afrika bezet grondgebied in Namibië, en zal de grondstoffenroof in Namibië uitvoeren.
Shell helpt: ook door Sandfix, een chemies middel waarmee me wegen kan behandelen opdat regeringspatrouilles niet meer onverwacht op landmijnen rijden. Het wordt in reklamekampagnes door enthousiaste veiligheids officieren aangeprezen.

dat in dit beleid geen verandering komt bleek opnieuw tijdens de jaarvergadering van Shell.
Vooralsnog vreest Shell toename van binnen- en buitenlandse druk op het regime niet. Haar installaties worden als ware vestingen door het leger bewaakt. Bovenal hoopt ze dat de huidige konfrontaties de winsten zullen doen stijgen. Hoe strenger de olieboykot wordt toegepast, hoe meer kansen voor vette premies die worden uitgeloofd als beloning voor de ontduiking ervan. Meer rijdende tanks en pantserwagens betekent meer handel voor Shell.
Toch moeten we de bedreiging voor Shell die uitgaat van druk op haar vestigingen buiten Zuid Afrika niet onderschatten. Schade door omzetverlies als gevolg van konsumentenboykots of anderzins kan de oorlogswinsten teniet doen. Niet voor niets getroost Shell zich veel moeite om zich, door grote publiciteitskampagnes en door dreiging met lokale desinvestering, teweer te stellen tegen deze druk.
Shell Amerika nam als antwoord op de druk tot desinvestering het als boykotbreker berucht p.r.-bureau Pagan International in dienst.
Ook in Nederland wordt hun advies tot offensieve publiciteitscampagnes inmiddels opgevolgd. Niet meer zwijgen of ontkennen zoals bv. ten tijde van de Salem-affaire. Elke gelegenheid wordt aangegrepen om leugens te herhalen zoals de bewering dat · Shell de apartheid van binnenuit verandert'.
Het verhaal van Thomas Nkadimeng, een door Shell SA ontslagen zwarte werknemer die onlangs in Nederland was, geeft een duidelijk beeld van wat Shell bedoelt als het zegt dat het "door een progressief personeelsbeleid de zwarten helpt ende apartheid van binnenuit verandert" Nkadimeng meldt:
- enorme salarisverschillen tussen blank en zwart,
- salarissen van zwarten die onder de armoedegrens liggen,
- de lagere regionen in de bedrijfshiërarchie 'apart' gereserveerd voor zwarte werknemers/sters,
- aparte huisvesting voor witten en zwarten waarbij voor de laatstgenoemden de hutten, de krotten en de vervuilde pensions gereserveerd zijn,
- mishandelingen door de mijnpolitie bij de Shell kolenmijn in Middelburg uit,
- het ontslaan van vakbondsmensen,
- arrestaties en deportaties naar thuislanden om vakbondsmensen 'onschadelijk' te maken.

Voor een p.r. kampagne als die van Shell zijn weerleggingen echter niet zo belangrijk als de mate waarin je aan het woord komt.
Volgens de regels van de t.v. demokratie wint degene met de meeste toegang tot de media. Voor een kapitaalsconcentratie als Shell zijn de mogelijkheden daarvoor legio.
Multinationals als Shell vormen in het imperialistiese westen de ruggegraat van het kapitalisme. Een grondslag daaraan ligt het 'vrije' ondernemerschap, de 'vrijheid' om uit te buiten en te vernietigen. Een enkele kapitalist zal zich het 'recht' tot moorden, uitbuiten en vernietigen vrijelijk laten ontnemen zolang (
winsten in het geding zijn.
Verwachten dat Shell door haar aanwezigheid in Zuid Afrika de strijd tegen het regime zal ondersteunen betekent Shell's voorwaarden en kondities daarvoor aksepteren. Dat staat gelijk aan het inwisselen van de ene overheersing door de andere.
Imperialisme met een 'menselijk gezicht' kreëren is net zo'n tegenstrijdigheid als de apartheid 'hervormen'. De grondslag van beiden is even ziek en wordt bepaald dooruitbuitingsverhoudingen.

aan het afgelopen jaar bleek de mogelijke aantasting van het 'vrije ondernemerschap' van Nederlandse bedrijven in Zuid Afrika voor het V.N.S.O. aanleiding tot dreigementen tegenover Gemeentes die Shell wilden boykotten. voor de verzamelde verzekeraars bleek die dreiging aanleiding voor premieverhoging. en voor justitie tot het opstarten van een scherper vervolgingsbeleid tegen radikale oppositie.

alke konsekwente strijd voor rechtvaardigheid en vrijheid, voor het recht het eigen leven in te richten, zal zich geplaatst zien tegenover dit netwerk van imperialistiese belangen;
naar omvang maakt dit netwerk echter ook kwetsbaar,
vanuit bewuste en daadwerkelijke solidariteit kan vrijheid bevochten worden. kan bijvoorbeeld geprobeerd worden de schade zo ver op te voeren dat de steunpilaren van het apartheidsregime onderuit gaan.
een vrij Azania is een overwinning op het imperialisme maar de strijd zal doorgaan. naar, hier en op alle fronten.
Wij willen die strijd met iedereen voeren in die verbondenheid en die samenhang.

Revolutionaire
Anti
Racistiese
Aktie

Bijlage IXB

ZUUR AAN DE WORTELS VAN DE DEMOKRATIE

Over terreur, januari 1987

Onder Zuidafrikaanse aanvoering wordt door de SWATF (Zuid-West Afrikaanse Territoriale Strijdkrachten) 'n inval uitgevoerd in Angola.
Tot zo'n 100 km. in Angola gaat de moordpartij door, meer dan 120 doden worden achtergelaten.

Nederland in rep en roer. Voor de derde keer brandt een super-supermarkt van de SHV - te Nuth - af.
"Er knaagt zuur aan de wortels van de demokratie" verklaart minister Korthals Altes.

De Zuidafrikaanse regering verscherpt de censuur. Publikatie van "welke zaak dan ook" kan verboden worden en "het verdedigen, prijzen of trachten te rechtvaardigen" van de kampagnes, projekten of akties van onwettige organisaties als het ANC wordt tot een misdaad. Berichten over de psychiese mishandeling van politieke gevangenen vallen in dezelfde kategorie.

"Terreur loont" huilen de kommentatoren als de SHV aankondigt zich uit Zuid-Afrika terug te trekken. Minister Van den Broek benadrukt dat in het buitenland niet de indruk gewekt mag worden dat Nederland niet pal staat tegen terreur.

Drie Zuidafrikaanse zwarte politieagenten in speciale dienst schieten hun geweren leeg op de zwarte bevolking van een township bij Kaapsted, gevolg: 4 doden.

De reorganisatie van de opsporingsdiensten komt in diskussie. Kamerbreed links tot rechts vindt dat alles op alles gezet moet worden om de daders van 'terreur'aanslagen op de Makro's te arresteren.

Kopzorgen

Niet alleen de overheid en het bedrijfsleven hadden de afgelopen maand veel aan hun hoofd. Ook binnen links, onder betrokkenen bij de anti-apartheidsstrijd laait de diskussie hoog op. Zich koncentrerend op een aantal punten:

- dit soort akties zou afleiden van waar het uiteindelijk om gaat. Over Zuid Afrika en de apartheid wordt niet meer gepraat en het gaat zelfs van kwaad tot erger nu de Nederlandse regering overweegt bedrijven met belangen in Zuid Afrika direkt te steunen (AABN in Bluf!)
- dit soort akties zijn een trap in de rug van de in de loop der jaren opgebouwde boykotbeweging, die zich juist wil enten op brede maatschappelijke steun. Samen met de bonden, partijen, etc. organiseer je zo'n boykot. Groepen als RARA hebben voorhoedepretenties en zijn met hun bom- en brandaanslagen net zo schadelijk als de struisvogelpolitiek van de regering (AABN in Bluf!)
- de gehele linkse beweging wordt hierdoor gekriminaliseerd, de politiestaat lijkt met elke 'terreurdaad' dichterbij te komen. Dat zal alle mensen treffen die zich inzetten voor een rechtvaardiger maatschappij (R. Huygens in De Waarheid).
- Het zijn geen anti-apartheidsgroepen die achter dergelijke akties zitten. Het zijn groepen die Zuid Afrika tot aktieterrein kiezen omdat daar het onmenselijke gezicht van het westerse bedrijfsleven het duidelijkst zichtbaar wordt. (S. Bosgra in Elsevier)

Wij vatten deze kritiekpunten tegelijkertijd op als evenzovele vragen en willen met deze reaktie de diskussie een verdere impuls geven.

T.V. demokratie

Wat in de eerste plaats opvalt is de grote ideologiese krampachtigheid (en bekrompenheid) die als ondertoon (of bovenstroom) de reakties kenmerkt. Je doet óf aktief mee aan de door de kommitees georganiseerde boykotakties of je 'mag' niks doen. Op straffe van diskwalifikatie met het stempel 'politiek schadelijk' wordt loyaliteit geëist.

Het lijkt niet alleen maar is een nogal botte en niet realistiese ontkenning van het feit dat er in de afgelopen jaren groepen zijn ontstaan die een andere opvatting hebben over de strategie van de anti-apartheidsstrijd in het westen, de bakermat en broedplaats van racisme en imperialisme.
Groepen die geenszins wild om zich heen slaan of met onwillekeurige stuipjes proberen slechts hun 'onvrede' met deze maatschappij tot uitdrukking te brengen. Maar die in een aantal jaren een eigen strategie én praktijk hebben opgebouwd. Dat deze ontwikkeling gevestigd links en de kommitees irriteert is duidelijk. Ze hebben er geen doorslaggevende kontrole op en kunnen niet met het wondermiddel van de parlementaire diskussie de ontwikkeling in de hand houden.
Onze strategie is in wezen kompromisloos en ook anderszins, middels b.v.

41

subsidies of via lobbies zijn we onafhankelijk van gevestigd links.

De uiteindelijke scheidslijn wordt getrokken door de kwestie van het parlementarisme. Gevestigd links aksepteert de grenzen van de parlementaire demokratie en probeert in het uiterste geval om de grenzen door het parlement zélf te laten verleggen. Bij heftige konflikten beslist de (hoofdscheids)rechter.
Wij stellen die grenzen niet ter diskussie, we aksepteren ze niet. Onze strategie tegen de apartheid wordt niet bepaald door die opgelegde grenzen, maar door de imperialistiese verhoudingen, die de aorta van het apartheidssysteem zijn. Vanuit hier, in Nederland, zijn er in dat krachtenveld wel degelijk objektieve en ook kwetsbare zenuwcentra te onderscheiden. (Daaruit vloeien onze aktiedoelen en methodes voort.)

SBosgra slaat in Elsevier niet helemaal de plank mis als hij stelt dat we "..... Zuid Afrika tot aktieterrein ... kiezen ... omdat daar het onmenselijke gezicht van een deel van het westerse bedrijfsleven het duidelijkst zichtbaar wordt". Wij zouden het liever iets anders willen stellen: Gezien de specifieke historiese banden tussen Zuid Afrika en Nederland
- gekonfronteerd met de beestachtige onderdrukking van de zwarte bevolking in Zuid Afrika door het witte minderheidsbewind,
- en vanuit de opvatting dat het apartheidsbeleid niet slechts gezien moet worden als een witte superioriteitswaan, maar als een - lange tijd - zeer winstgevend onderdrukkingsmechanisme,
- funktionerend binnen kapitalistiese verhoudingen als onderdeel van het wereldwijde net van politieke en zakelijke belangen

is voor anti-imperialisten hier, het verzet daartegen een onontkoombaar en wezenlijk onderdeel van de strijd.

Daarnaast - maar daarin claimen we absoluut geen eksklusiviteit - willen we door onze akties ook laten zien dat er in een t.v. demokratie als de nederlandse wel degelijk méér mogelijk is dan een gedwongen keuze tussen je schikken in je lot of dringend maar vooral beleefd vragen om verandering.
Het vertrek van SHV uit Zuid Afrika mag dan in het internationale krachtenveld een gebeurtenis van beperkte omvang zijn. Het toont tegelijkertijd wel aan dat we geenszins machteloos hoeven te zijn. Dat RARA daarvoor niet de schoonheidsprijs van de AABN en klein links krijgt is zowel begrijpelijk als oók niet écht belangrijk.
Zolang kommitees en links ontkennen dat er een autonome strijdende beweging bestaat, die meer is dan een incident,
zolang men niet bereid is op een gelijk waardige manier de diskussie aan te gaan zonder daarbij de verschillende uitgangspunten, strategie en perspektief te ontkennen,
zólang zal het geheel zich blijven afspelen op het nivo van twee krantebezorgers die het niet eens kunnen worden over de grenzen van hun wijkje.

Van onderen

Fulco Aurich, namens de AABN, konstateert in Bluf! dat na onze laatste aanslag er een emmer is leeggegooid die tot een overstroming heeft geleid. ".... het dreigt van kwaad tot erger te worden, want onder druk van de in alle hevigheid woedende diskussie over verscherpt politiek aktivisme, terreurmethoden en de grenzen van de demokratie .... kondigt de regering aan dat de bescherming van Nederlandse bedrijven met investeringen in Zuid Afrika zal worden uitgebreid...." RARA zou zo een trap in de rug van de boykotbeweging hebben uitgedeeld.
Wie trapt nou eigenlijk wie en waarom?
Is het niet het Nederlandse bedrijfsleven dat vette winsten maakt in Zuid Afrika?!
Is het niet datzelfde bedrijfsleven dat de zwarte arbeiders/sters net zo racisties gebruikt als de Zuidafrikaanse bazen?!
Is het niet de Nederlandse regering die binnen E.G.verband via diplomatieke kronkels steeds kiest voor een zo beperkt mogelijk pakket boykotmaatregelen?!
Is het niet Van den Broek die zoals hij zelf zei zich er voor schaamt dat hij in het internationale politieke forum een 'Don Quichotte' zou worden in de strijd voor sankties?!
Is het niet de Nederlandse staat die bedrijven met forse belangen in Zuid Afrika tegelijkertijd van honderden miljoenen voorziet in verband met technologiese innovatie (Philips en Shell)?!

Het misverstand dat de redenering van dhr. Aurich oproept, is dat de staat en het bedrijfsleven in elkaars armen worden gedreven dóór radikale akties als deze. De werkelijkheid is dat de incestueuze en profijtelijke verhouding tussen staat en bedrijfsleven alleen maar duidelijker wordt. Er worden geen nieuwe bongenootschappen of tegenstellingen geschapen, maar de reeds bestaande ontvouwen zich in volle omvang onder ieders ogen.
Bijvoorbeeld de dreiging met de premieverhoging van elke brandverzekering in Nederland met een soort Zuid Afrika toeslag is daarvan een sprekend voorbeeld. Daarbij staat niet de reden waaróm bedrijven hier schade oplopen ter diskussie. Niet hun gedane investeringen en gemaakte winsten in Zuid Afrika, als onderdeel van de onderdrukking. Maar gaat het om het veilig stellen van hun positie hier in Nederland en Zuid Afrika, met geldelijke medeplichtigheid van iedereen.
Hij zoveel druk op de ketel valt het zorgvuldig gekonstrueerde beeld van wollige retoriek en loze betrokkenheid in duigen.
Wij zouden deze ontmaskering eerder pure winst willen noemen. Niet als per-

spektiefloze Verelendungstheorie maar om van daaruit nieuwe mogelijkheden te ontwikkelen tot perspektief en aanvalspunten in de strijd.

Terugslag

Er zit een tweede aspekt aan deze "hoe-slaat-dit-op-ons-allen-terug" diskus-

sie. De angst dat door radikale akties een politiek klimaat zou ontstaan waarin rechts de kans krijgt om verworvenheden terug te draaien. In dit kader zou je dan kunnen denken aan stopzetting van de humanitaire steun aan het ANC en de subsidie aan anti-apartheids groepen. We willen deze angst niet bagatelliseren. Dat rechts dat zal proberen, daarmee door zal gaan, is zeker. Aan de andere kant voelen we er niets voor onze strategie te laten bepalen door die angst.
Alle aanleiding zal daarvoor worden aangegrepen: aanslagen uitgevoerd door het ANC in Zuid Afrika, de 'noodzaak' tot bezuinigen, een forse verkiezingswinst voor de VVD, aanslagen in Nederland, demonstraties die op rellen uitlopen, enz. Het komt allemaal in hun kraam te pas. Want louter mechanies zit de verhouding tussen het terugdraaien van verworvenheden en een meer offensieve strategie niet in elkaar.
Netzomin als het niet voeren van de strijd voor loonsverhoging door werkenden op de lange duur de koopkracht van de minima veilig stelt (of andere soortgelijke geïdeolgiseerde solidariteitsbeginsels) zal het uitblijven van radikaal verzet de subsidies aan komitees garanderen. Die subsidies zijn konstant in gevaar, een supermarkt meer of minder kan hooguit gebruikt worden als extra aanleiding.

Een voorbeeld

Toen een jaar geleden gepleit werd voor een verbod op de Centrumpartij en andere fascistiese clubs waren linkse organisaties bang dat onder een veranderd politiek gesternte dat soort wetten ook tegen links ingezet zouden kunnen worden. De CP moest uitsluitend, zo werd betoogd, uitgeroeid worden door moeizame overtuiging. Terecht is tegen die opvatting geprotesteerd door middel van een versterking van het 'illegale' verzet. En met sukses. Akties als die in Boekel en Kedichem hebben de speelruimte van fascisten, de mogelijkheden om zich te organiseren, verkleind. Angst voor de eigen positie, die van links, kan onder bepaalde omstandigheden omslaan in behoudzuchtigheid en parlementair heen-en-weer gepraat. Waarbij niet meer de belangen waar het om gaat, de strijd van mensen om leven, zelfbeschikking en rechtvaardigheid centraal staan, maar de konservering van het patroon der verhoudingen. In dat geval dreigt links een betere bewaker recht en orde te worden dan rechts.

Media

"De politiestaat lijkt met elke terreurdaad dichterbij te komen" zegt R. Huygens in De Waarheid. Anderen bevestigen dat door te zeggen dat er nu alleen nog maar gesproken en geschreven wordt over terreur en terreurbestrijding en niet meer waar het eigenlijk over zou moeten gaan. (AABN in Bluf!)
De aanslagen op de Makro's 'terreurdaden' noemen is ten eerste al een onfris staaltje van woordvervuiling. Ten tweede ging het in de media de afgelopen tijd toch nog wel over iets meer dan dat. Afgezien daarvan, als verschijnsel op zich is dergelijk mediagedrag natuurlijk absoluut niks nieuws.

Als de vuilnismannen staken wordt er na zo'n slordige twee dagen alleen nog geschreven over het ophopende vuil.
Als de Zuidafrikaanse pers over het ANC spreekt heeft ze het ook uitsluitend over terroristiese kommunisten.
Het enige effektieve tegengif is dat je helder blijft analyseren en berichtgeving en hetze van elkaar onderscheidt. Dat hetgeen je met aanslagen, kampagnes etc. wilt bereiken inzichtelijk en begrijpelijk gemaakt wordt. En te bekommentarieren moet zijn voor zoveel mogelijk mensen. Daarvoor mag je geen mogelijkheid onbenut laten. Die mogelijkhden liggen echter niet voor het opscheppen. De media hebben zo hun eigen opvattingen over nieuws en aktualiteit. Zelfs de 'linkse' pers lijkt over het geheel genomen sinds eind 60'er begin 70'er jaren in een comatueuze toestand te zijn vervallen. Begrippen als solidariteit, betrokkenheid en partij kiezen zijn tot uitgeholde karikaturen verworden. Dit geheel is bedroevend maar moet voor mensen mét enige media-ervaring toch als bekend verondersteld worden.

Repressie

Laten we de zaken vooral helder blijven zien. Vanwaar toch het verhaal dat dit 'soort' akties rechtstreeks uitmonden in een verscherpte repressie. Is het niet zo dat de toename van repressie grotendeels wordt bepaald door ontwikkelingen buiten ons om. De wereld is groter dan onze straat, stad of staat. De groeiende tegenstellingen om ons heen hebben te maken met de ontwikkeling van het imperialisme en zijn niet alleen terug te brengen tot het nivo van een al of niet juiste strategie van de beweging hier.
De verscherpte politieke en sociale tegenstellingen in de derde wereld, voortgekomen uit de massale ellende door jarenlange uitbuiting. De konfrontatie met een daardoor eksplosieve situatie in die landen. De steeds sneller opeenvolgende kapitalistiese krises en het ontbreken van een militaire overmacht om de oorlog op alle fronten tegelijk te voeren.

Dát zijn - zeer schematies - de achtergronden van de noodzaak voor de imperialistiese machten om hier in West Europa de voor hun belangrijke projekten door te voeren.
De ontwikkeling van hoogwaardige technologieprojekten op het gebied van informatika, telekommunikatie en militaire ruimtevaart worden met vaart ter hand genomen. Daarvoor is een grote éénwording van Europa op politiek, ekonomies en militair vlak van het allergrootste belang.

In dit kader worden ook de zwaartepunten van de repressie ontwikkeld,
- de Ausweiss-politiek ten opzichte van buitenlanders, één open Europa, zonder binnengrenzen maar met een hermetiés afgesloten buitenmuur waar geen buitenlander meer doorheen komt.
- één Europees paspoort
- de beheersbaarheid van de steden, kraakvrij schoongeveegd door de leegstandswet, junkvrij gemaakt door het opjaag en krepeerbeleid.
- de internationale terrorismebestrijding daar liggen hun prioriteiten en daar lagen ze allang. Er is géén rechtlijnig verband tussen gebruikte aktiemiddelen en toenemende repressie in de zin van oorzaak en gevolg. Het is veel meer het totaal van faktoren als: effektiviteit - in schade en mobilisatie - en de politieke krachtsverhoudingen van het

moment die bepalen wanneer zij ervoor kiezen openlijk het beleid ten aanzien van repressie aan te scherpen. En onder die kombinatie van faktoren kan het aktiemiddel wat dan 'terreur' wordt, variëren van brand, steen tot affiche.

Wissel op de toekomst

De huidige fase van het imperialisme verscherpt de tegenstellingen zowel internationaal als nationaal. In Zuid Afrika bevindt de strijd zich in de laatste bloedige fase. In de konfrontatie met het moordenaarsbewind in Pretoria neemt de vrijheidsstrijd dagelijks in kracht en omvang toe.
Hier uiten de tegenstellingen zich in: steeds verdergaande fleksibilisering van de arbeidsverhoudingen, verhuisvrouwelijking van de arbeid en de uitstoot van steeds grotere groepen mensen, zoals - huis - vrouwen, buitenlanders, junks, bejaarden, laag- en ongeschoolden en de minima, die geen ander perspektief hebben dan te knokken tegen vervreemdingvereenzaming en andere aanslagen op fundamentele bestaansvoorwaarden. Wij maken daar deel van uit.

Het één staat niet los van het ander. Zoals voor de revolutionaire bevrijdingsstrijd in Zuid Afrika de VS en Europa delen zijn van het probleem, zo is voor iedereen die fundamentele veranderingen wil, voor elke revolutionair, de vrijheidsstrijd in Zuid Afrika een deel van de oplossing. Een vrij Azania is een overwinning op het imperialisme, maar de strijd zal doorgaan. Daar en hier, op alle fronten.
Wij willen die strijd met iedereen voeren, in die verbondenheid en deze samenhang. Om in kollektiviteit, in diskussie, met vallen en opstaan onze potentiële macht verder te ontwikkelen. Om zo een deel te zijn van de oplossing.

Makula Ledwaba (voorzitter Ccawusa):

"Als Makro hetzij hier, hetzij in het buitenland wil overleven dan moet de direktie ons betrekken in de besprekingen over de overdracht ..... Ze moeten weten dat als ze hun belang zomaar overdoen aan Zuidafrikaanse bedrijven zonder ons te konsulteren, de anti-apartheidsgroepen in het buitenland niet met hun aanvallen zullen ophouden".

Revolutionaire
Anti
Racistiese
Aktie.

Bijlage X

Alphen a/d Rijn 26/06/87 12:09 P.E

26-6-1987

26 juni 1987

Kommunikee

Afgelopen nacht om ± 4 uur hebben wij een aanslag gepleegd op het bedrijf Boot Olie/ van Staveren Darion Gas B.V. te Alphen aan de Rijn.
Boot Olie/ van Staveren grossiert in SHELL produkten, waarbij SHELL een meerderheidsdeelneming in het bedrijf heeft.

Een week geleden werden door ons eveneens aanslagen uitgevoerd, op SHELL pompstations in Zaandam en Nieuwegein. Toen verspreidden we het bijgevoegde kommunikee.
Vlak na de aanslagen werd dit bezorgd bij ANP en NRC in Rotterdam.
Per post werd het daarna tevens verstuurd aan de Volkskrant, Parool, Trouw Waarheid, Stad Radio Amsterdam en Radio Rijnmond.
Per post ging dit kommunikee ook naar een aantal onafhankelijke tijdschriften en weekbladen.
Dagbladen, radiostations en ANP hebben geen regel gewijd aan deze verklaring, nergens is melding gemaakt van het feit dat de aanslagen werden opgeeist, nergens heeft men laten blijken van ons kommunikee op de hoogte te zijn. Enkele regels in de Trouw op maandagochtend uitgezonderd.
Een dergelijk eensgezind zwijgen kan natuurlijk nauwelijks toeval genoemd worden. Klaarblijkelijk is dit wat we moeten verstaan onder 'het terughoudende beleid' in de berichtgeving over radikale akties sinds de SHV-kampagne.
In hoeverre dit - in dit geval van met name NRC en ANP- voortkomt uit zelfcensuur danwel plaatsvindt op 'verzoek' van justitie is ons onduidelijk.
Vandaag hebben we het kommunikee op nog grotere schaal verspreid.
Niet alleen de redakties binnenland van de dagbladen ontvingen het kommunikee maar ook een tiental individuele journalisten.

Revolutionaire
Anti
Racistiese
Aktie

46

Bijlage X

19 juni 1987

kommunikee

Afgelopen nacht hebben wij akties uitgevoerd bij distributiebedrijven van SHELL-produkten te: Zaandam en Nieuwegein.

Niet lang na de zuidafrikaanse moord op de mozambikaanse president Samora Machel en zijn reisgenoten, stromen opnieuw beelden vanuit Mozambique wereldwijd de huiskamers binnen.
De vrijheidsstrijd in zuidelijk Afrika wordt daarin gedegradeerd tot een soort postbus 51 spot: Beelden van door honger stervende mensen, vluchtelingen, steevast gevolgd door het onvermijdelijke gironummer. De oorzaak van deze verschrikkingen doet er kennelijk minder toe. Afrika en honger 'horen' nu eenmaal bij elkaar. Een enkel propagandainstituut suggereert zelfs dat een 'socialisties experiment' vanzelfsprekend op zo'n dodelijk fiasko moet uitlopen.....

Vanuit Mozambique probeert men tevergeefs te benadrukken dat voedselzendingen geen oplossing zijn, maar slechts uitstel van eksekutie betekenen. Benadrukt men dat werkelijke hulp betekent dat er een halt moet worden toegeroepen aan de huurlingen van het apartheidsregime, de MNR. Dat deze verschrikkingen, deze genocide, een gevolg zijn van de zuidafrikaanse destabilisatiepolitiek. Niet alleen in Mozambique, maar ook, evolgens een gelijksoortig model in bezet Namibie en Angola. Daar kunnen Savimbi en zijn Unita huurlingen naast zuidafrikaanse training, luchtmachtsteun en wapens ook rekenen op hulp uit andere imperialistiese staten.
Voorop met het geven van financiële steun en wapens lopen de Verenigde Staten, die voor dit doel aan de Angolese grens bij Kamina in Zaire zelfs een komplete militaire basis willen inrichten.
Kamina herbergt al 150 amerikaanse militairen en diende als doorvluchthaven voor CIA-vliegtuigen met wapens voor Unita.
Deze steun heeft al geleid tot een nieuw Unita front in Noord Angola.
Ook de Israeliese levering aan Zuid-Afrika van twee vliegtuigen die straaljagers en bommenwerpenrs in de lucht kunnen bijtanken duidt erop dat de imperialistiese staten alles op alles zullen zetten socialistiese experimenten te stagneren en te saboteren. Desnoods door middel van volkerenmoord.
Met deze vliegtuigen is de aktieradius van de Zuidafrikaanse straaljagers uitgebreid tot in Midden Afrika. Dat deze bedreiging reeël is tonen de recente bombardementen in Zambia.

Opvoering van militaire akties vindt ook binnen Zuid Afrika plaats. Botha kondigde na de 'verkiezingen' een harde aanpak van het verzet aan. Voor volgend jaar zullen de uitgaven voor leger en politie met respectievelijk 43% en 30% worden verhoogd.
Desondanks wint de strijd tegen het regime aan kracht. Het volk van Azania blijft op straat komen, bouwt haar vakbonden uit, weigert huur te betalen, staakt, werpt barrikades op, valt de veiligheidstroepen aan en saboteert het industriële kompleks. De veelvormigheid van op elkaar aansluitende en elkaar ondersteunende vormen van verzet is een illustratie van haar groeiende zelfbewustheid en kracht. Ondanks de aanwezigheid van de veiligheidstroepen blijven velen weg van het werk en wordt Soweto gebarrikadeerd om huisuitzetting te voorkomen. Ondanks bewaking branden treinstellen af om zo mede de spoorwegen tot onderhandelingen te dwingen. Zelfs nadat de veiligheidstroepen het vuur openden op de stakers, minstens 6 van hen doodden en 400 anderen arresteerden, hielden zij vol. De spoorwegmaatschappij is door de knieën gegaan en heeft alle 17.000 ontslagen arbeiders weer in dienst genomen.

46B

De kracht van de vakbonden i zo gegroeid dat een aankondiging voor een nationale staking het regime dwong om van 1 mei een vrije dag te maken. Kennelijk werd de kans zo groot geacht dat de stakingsoproep een groot gehoor zou vinden. De invallen in vakbondsruimtes, de moorden op vakbondsmensen en de massale arrestatie van veel van hun kameraden, tonen de angst van het regime voor deze groei.
Ondanks de standrechtelijke eksekuties, de martelingen en de gevangenschap neemt de konfrontatie met het apartheidsregime steeds frontaler vormen aan. Hun strijd richt zich niet alleen tegen het regime zelf maar ook tegen de imperialistiese belangen van de multinationals die vanuit West Europa opereren.
G. Hamilton, een journalist, die de leiders van de Europese multinationals interviewde noteerde: "Geen van de ondernemingen waarmee ik sprak meende dat de huidige situatie in het land een ernstige bedreiging voor hun aktiviteiten in Z.A. vormde of in de afzienbare toekomst zou vormen".
Achter het schild van Botha's staatsterreur voelt men zich nog veilig.
Dit bewijst de logika en de noodzakelijkheid om gehoor te geven aan de inmiddels al 30 jaar klinkende oproep van het zwarte verzet, om via externe druk op deze multinationals te komen tot een totaal handelsembargo.

Vanuit onze solidariteit met de revolutionaire strijd in Zuidelijk Afrika, vanuit onze opvatting dat het recht op zelfbeschikking onvoorwaardelijk ondersteund moet worden, hebben wij de afgelopen nacht akties uitgevoerd bij SHELL tankstations in Nieuwerein en Zaandam.

SHELL is in Zuid Afrika van strategies belang voor het regime.
Allereerst door de illegale levering van olie. Olie is nog steeds onmisbaar voor de oorlogsmachinerie. SHELL helpt!! met een kwart van alle olie die Zuid Afrika geleverd krijgt.
Door de uitbreiding van SHELL naar andere werkterreinen is haar kollaboratie met en medeverantwoordelijkheid voor de instandhouding van het regime sterk toegenomen. In Zuid Afrika adverteert SHELL daar zelfs mee: 'Two is a company, eight is a commitment'. Die twee zijn petroleum en olie, SHELL is echter ook zeer aktief geworden in gas, kolen, hout, chemie en de winning van diverse strategiese metalen. Recentelijk heeft SHELL 65 milj. geinvesteerd in een nieuwe zinkmijn. Zuid Afrika wil onafhankelijk worden van de import. Gelijksoortige plannen zijn er voor wolfram. De techniese know how voor deze projekten, zoals de onderzoekers, worden geleverd door de 100% SHELL-dochter Billiton uit Arnhem.
SHELL is ook betrokken bij de plannen voor gigantiese investeringen voor installaties waarmee gas kan worden omgezet in benzine. Dit projekt zal worden gestationeerd op door Zuid Afrika bezet grondgebied in Namibië, en zal de grondstoffenroof in Namibië uitvoeren.
SHELL helpt! ook door Sandfix, een chemies middel waarmee men wegen kan behandelen opdat regeringspatrouilles niet meer onverwacht op landmijnen rijden. Het wordt in reklamekampagnes door enthousiaste veiligheidsofficieren aangeprezen.
Dat in dit beleid geen verandering komt bleek opnieuw tijdens de jaarvergadering van SHELL.
Vooralsnog vreest SHELL toename van binnen- en buitenlandse druk op het regime niet. Haar installaties worden als ware vestingen door het leger bewaakt. Bovenal hoopt ze dat de huidige konfrontaties de winsten zullen doen stijgen. Hoe strenger de olieboykot wordt toegepast, hoe meer kansen voor vette premies die worden uitgeloofd als beloning voor de ontduiking ervan. Meer rijdende tanks en pantserwagens betekent meer handel voor SHELL.
Toch moeten we de bedreiging die uitgaat van druk op haar vestigingen buiten Zuid Afrika niet onderschatten. Schade door omzetverlies als gevolg van konsumentenboykots of anderszins kan de oorlogswinsten teniet doen.
Niet voor niets getroost SHELL zich veel moeite om zich, door grote publiciteitskampagnes en door dreiging met lokale desinvestering, teweer te stellen tegen deze druk. SHELL Amerika nam als antwoord op de druk tot desinvestering het als boykotbreker beruchte p.r-bureau Pagan International

in dienst. Ook in Nederland wordt hun advies tot offensieve publiciteitskampagnes inmiddels opgevolgd. Niet meer zwijgen of ontkennen zoals bijv. ten tijde van de Salem-affaire. Elke gelegenheid wordt aangegrepen om leugens te herhalen zoals de bewering dat SHELL de apartheid van binnenuit verandert. Het verhaal van Thomas Nkadimeng, een door SHELL SA ontslagen zwarte werknemer die onlangs in Nederland was, geeft een duidelijk beeld van wat SHELL bedoelt als het zegt dat het "door een progressief personeelsbeleid de zwarten helpt en de apartheid van binnenuit verandert"- Het verhaal van Thomas Nkadimeng meldt:

- enorme salarisverschillen tussen blank en zwart,
- salarissen van zwarten die onder de armoedegrens liggen,
- de lagére regionen in het bedrijf 'apart' gereserveerd voor zwarte arbeiders,
- aparte huisvesting voor wittenen zwarten waarbij voor de laatstgenoemden de hutten, de krotten en de vervuilde pensions gereserveerd zijn,
- mishandelingen door de mijnpolitie bij de SHELL kolenmijn in Rietspruit,
- het ontslaan van vakbondsmensen,
- arrestaties en deportaties naar thuislanden om vakbonsmensen 'onschadelijk' te maken.

In een p.r.-kampagne als die van SHELL zijn weerleggingnen echter niet zo belangrijkals de mate waarin je aan het woord komt. Volgens de regels van de t.v.-demokratie wint degene met de meeste toegang tot de media. Voor een kapitaalskonsentratie als SHELL zijn de mogelijkheden daarvoor legio. Multinationals als SHELL vormen in het imperialistiese westen de ruggegraat van het kapitalisme. Ten grondslag daaraan ligt het 'vrije'ondernemerschap, de 'vrijheid' om uit te buiten en te vernietigen. Geen enkele kapitalist zal zich het 'recht' tot moorden, uitbuiten en vernietigen vrijelijk laten ontnemen zolang winsten in het geding zijn. Verwachten dat SHELL door haar aanwezigheid in Zuid Afrika de strijd tegen het regime zal ondersteunen betekent SHELL's voorwaarden en kondities daarvoor aksepteren. Dat staat gelijk aan het inwisselen van de ene overheersing door de andere. Imperialisme met een menselijk gezicht kreeëren is net zo'n tegenstrijdigheid als de apartheid 'hervormen'. De grondslag van beiden is even ziek en wordt bepaald door uitbuitingsverhoudingen.
In het afgelopen jaar bleek de mogelijke aantasting van het 'vrije ondernemerschap' van Nederlandse bedrijven in Zuid Afrika voor het VNO aanleiding tot dreigementen tegenover gemeentes die SHELL wilden boykotten.
Voor de verzamelde verzekeraars bleek die dreiging aanleiding voor premieverhoging. En voor justitie tot het opstarten van eenn scherper vervolgingsbeleid tegen radikale oppositie.

Elke konsekwente strijd voor rechtvaardigheid en vrijheid, voor het recht het eigen leven in te richten, zal zich geplaatst zien tegenover dit netwerk van imperialistiese belangen.
Haar omvang maakt dit netwerk echter ook kwetsbaar.
Vanuit bewuste en daadwerkelijke solidariteit kan vrijheid bevochten worden. Kan bijvoorbeeld geprobeerd worden de schade zo ver op te voeren dat de steunpilaren van het apartheidsregime onderuit gaan.
Een vrij Azania is een overwinning op het imperialisme.
Wij willen die strijd met iedereen voeren in die verbondenheid en die samenhang.

Revolutionaire
Anti
Racistiese
Aktie

KOMMUNIKEE

Bijlage XI

In de nacht van 24 op 25 januari is door ons een poging gedaan om een aanslag te plegen op de ELBA-drukkerij, gelegen aan de Fokkerstraat te Schiedam. ELBA is verantwoordelijk voor de produktie van het nieuwe nederlandse paspoort. Bij de aanslag werd o.a gebruik gemaakt van zes jerrycans benzine en zes ladingen om deze te doen ontbranden.

In de berichtgeving over de chaos bij het tot stand komen van het nieuwe paspoort, lijkt de nadruk te liggen op de machtsstrijd tussen binnenlandse en buitenlandse zaken, met name over de vraag wie de uitgifte organiseert. Tweede aspekt lijkt de beroering die ontstaan is ten aanzien van de privatisering te zijn. Ons paspoort blijkt te zijn uitbesteed aan een partikuliere holding, bestaande uit Philips en Elba. Dit rookgordijn van - schijnbare - belangentegenstellingen beneemt het zicht op de werkelijke oorzaken en achtergronden die de ontwikkeling van een nieuw uniform europees paspoort noodzakelijk maken.

Het europa van de burger

In december ' 74 werd in Parijs, op de europese topkonferentie, een werkgroep ingesteld, die de mogelijkheden van een zogenaamde paspoortunie moest onderzoeken. De maatregelen die de paspoortunie een feit moesten maken, bestonden uit:

- De invoering van een uniform paspoort.
- Een stapsgewijze gelijkschakeling van de vreemdelingenwetgeving.
- Afschaffing van paspoortkontrôle binnen de E.G.
- Gemeenschappelijke kontrôle aan de buitengrenzen.

Dit leidde in juni '81 tot een voorstel tot het opstellen van richtlijnen voor een paspoort van één uniform model.

In februari '86 worden er veranderingen aangebracht in het E.G.-verdrag en vastgelegd in de zgn. Europese akte. Daarin staat dat de lidstaten willen streven naar een algehele opheffing van de kontrôle aan de binnengrenzen in '92. Dit om te komen tot een interne markt waarin een vrij verkeer van goederen, diensten en kapitaal gewaarborgd is.

Het kreëren van de interne markt zal in fases gerealiseerd worden. Eén van die fases is de uitvoering van het Schengen-akkoord, een akkoord dat in '85 werd afgesloten tussen de B.R.D., Frankrijk en de Benelux. Doel is de afschaffing van de kontrôle aan de binnengrenzen in '90.

Het houdt een stapsgewijze invoering van maatregelen in, om zo de effekten ervan te kunnen uittesten en om door middel van intensieve internationale samenwerking van politie, deze te beoordelen en aan te passen.

Zij vrezen dat de opheffing van de kontrôle aan de binnengrenzen gevolgen zal hebben voor de kontroleerbaarheid van de illegale binnenkomst van vreemdelingen, illegale invoer van goederen en bedreiging van de staatsveiligheid. De in dit verband te nemen maatregelen worden op ambtelijk nivo in werkgroepen uitgewerkt, te weten de werkgroep
- politie en veiligheid
- personenverkeer

In de werkgroep politie en veiligheid werkt men - in nauwe samenhang met de ministers van binnenlandse zaken, justitie, de TREVI-groep en de leden van de europese raad - aan konkrete harmonisatiemaatregelen met betrekking tot opsporing en gegevensuitwisseling op het gebied van kriminaliteit, verdovende middelen, wapens, terrorisme en klandestiene immigratie.

In de werkgroep personenverkeer gaat het met name over voorstellen m.b.t. de gelijkschakeling op asielgebied, de kriteria voor toelating, verblijfsgronden, uitzettingen, visa en asielrecht.

Daarnaast hebben de Schengen-vijf afgesproken hun buitenlandse politie gemeenschappelijk af te stemmen op de realisering van de doelstelling van de E.G., het TREVI-overleg en de raad van europa.

De maatregelen die door deze ambtelijke werkgroepen uitgewerkt worden, zijn:
- een strikte kontrôle van de buitengrenzen.
- koördinatie van visa-beleid.
- informatieuitwisseling tussen de vreemdelingendiensten.
- samenwerking bij uitlevering van illegalen.

De politieke samenwerkingsverbanden op E.G. nivo zijn:
- de Europese Politieke Samenwerking (E.P.S.). Oorspronkelijk opgericht om het buitenlandse beleid van de lidstaten te koördineren en af te stemmen op de europese behoeftes.
- de TREVI. In '76 nemen de E.G.-ministers, betrokken bij terreurbestrijding, een resolutie aan die tot doel heeft de bestrijding van het internationaal terrorisme te intensiveren. Later werd deze doelstelling uitgebreid met de bestrijding van internationale zware kriminaliteit, drugs, buitenlanders en politiek radikalisme.

<u>Internationale herstrukturering en europese eenwording</u>

Hun bovengeschetste ontwikkeling van het " Europa van de burger "

levert een beheersingsprobleem op, met name de open binnengrenzen, noodzakelijk voor de realisering van de interne markt.
Beheersingsproblemen vooral met betrekking tot de kontrôle op bewegingen van vreemdelingen, maar ook europese ingezetenen, behorend tot één van de marginale groepen. Korthals-Altes hierover: " Het op stapel staande SOFI-nummer (sociaal-fiskaal nummer) zou gekombineerd moeten worden met een algemeen identiteitsbewijs met foto, naam, adres en volgnummer. En zo'n identiteitsbewijs zou onderdeel moeten zijn van het nieuwe europese paspoort, zodat de eurokomputers iedereen wat beter in de gaten kunnen houden."
Resultaat zal zijn dat het Kontrôle- en beheersingsprobleem zal moeten worden opgelost door middel van invoering van de identifikatieplicht.
De vorm waarin de identifikatieplicht zich zal manifesteren, zal afhankelijk zijn van maatschappelijke krachtsverhoudingen. Met andere woorden, naarmate de krisis zich verdiept en het verzet toeneemt, zal de identifikatieplicht rigoreuzere vormen aannemen.
Ze denken aan ongemerkte elektroniese registratie, waarin de magneetstrip op het paspoort de informatie doorgeeft aan gekoppelde eurokomputerbestanden, waarbij kategorisering makkelijk kan plaatsvinden (buitenlanders, steuntrekkers, politieke aktivisten, AIDS-lijders of mensen uit de zgn. risikogroepen, etc.).
De invoering van het nieuwe paspoort naar europees model, betekent een verscherping van de repressieve funktie van de staat. Er wordt geanticipeerd op de beheersingsproblemen die de europese eenwording met zich meebrengt. De reden dat we dit aanvallen is niet de zorg om het verdwijnen van de zgn. liberale rechtsstaat of de tolerante wetgeving. De verdieping van de krisis en de verscherping van de repres. e laten zien dat burgerlijke vrijheden en " liberale " strafwetgeving verdwijnen op het moment dat er een politieke, ekonomiese of militaire noodzaak voor bestaat. Internationale herstrukturering is de stuwende kracht achter de europese eenwording. Gestuurd door machtige belangengroepen - zoals de " industriële ronde tafel " - kreëren nationale en europese politici de sociale en politieke voorwaarden die noodzakelijk zijn om aan de ekonomiese herstrukturering een maatschappelijke basis te verlenen.

De oorzaken van internationale herstrukturering liggen in de krisis van de wereldekonomie, begin jaren zeventig. Het groeiende bewustzijn als gevolg van anti-koloniale en anti-imperialistiese strijd van bevrijdingsbewegingen in de derde wereld, leidde tot verhevigde

militaire interventies en installatie van diktaturen. Deze interventiepolitiek moest leiden tot een versnelde transformatie van halffeodale en pre-kapitalistiese maatschappijvormen, naar een kapitalistiese maatschappijvorm.

Dit leidde tot:

- Internationale arbeidsdeling. De - te duur geworden - arbeidsintensieve gedeeltes van het westerse produktieproces werden overgeheveld van de centra naar de periferie. Japan had Zuid-Korea, Europa het Midden-Oosten en Noord-Afrika, de V.S. Latijns-Amerika.
- Een geforceerde ontwikkeling van de kapitalistiese produktiewijze . Deze is noodzakelijk om regionale afzetmarkten te kreëren voor overtollige voorraden en konsumptiegoederen.

Het resultaat van de respektievelijk koloniale, neo-koloniale en imperialistiese penetratie van de kapitalistiese produktiewijze is voor iedereen zichtbaar. Een verscherping van de noord-zuid-tegenstelling. Deze resulteert, naast oplaaiend verzet, in een stroom vluchtelingen en arbeidsmigranten als gevolg van hongersnoden en armoede, verpaupering en repressie.

Voor het westen heeft diezelfde krisis een maatschappelijke aardverschuiving tot gevolg: de informatie- en kommunikatiemaatschappij. De (west-europese) arbeiders zijn te duur geworden. Verminderde arbeidsproduktiviteit - ten gevolge van de strijd om de arbeidsverhoudingen - en te hoge loonkosten leidden ertoe dat alle varianten van een verzorgingsstaat begin jaren tachtig met europese voortvarendheid worden afgebroken. Er wordt afscheid genomen van het na-oorlogse model - kapitalisme met een menselijk gezicht -. Nieuw-Rechts voert de herstrukturering door (Thatcherisme, no-nonsense politiek).

De oplossing is net zo simpel als rigoreus. Realisering van de doelstellingen van de E.E.G. bij de oprichting in '57. Het tot stand brengen van een gemeenschappelijke markt en het voeren van een homogene ekonomiese politiek. Deze interne markt zou groter worden dan die van de V.S. of Japan.

De multinationals hebben hun voorwaarden gedikteerd aan de (nationale politici. Nationale grenzen zijn een belemmering voor de winstmarges, het berekende verlies bedraagt 125 miljard per jaar.

Wisse Dekker hierover: " Die lage winstmarges ontstaan door: ten eerste het uiteenvallen in kleine, nationale staten; ten tweede het ontbreken van uniformiteit in industriële voorschriften, handelswetgeving en belastingsystemen en ten derde de financiële ondersteuning (per land). Voor sommige produkten (glasvezelkabel, europese

ruimtevaart, megabit, etc.) zijn de nationale landenteklein, voor de grote kapaciteit die deze bedrijven noodgedwongen moeten hebben ". Wisse Dekker: eks-Philips topman, kommisaris van Fiat, herstruktureerder van de gezondheidszorg, deed deze uitspraak in zijn hoedanigheid van lid van de " industriële ronde tafelgroep ", de lobbie van europese multinationals. Pure machtspolitiek wordt het wanneer hij zegt: " geen enkel europees land is, alleen en onafhankelijk van de andere lidstaten, in staat een technologies beleid te ontwikkelen die de steun krijgt van de multinationals ". Geen enkel europees land alleen kan zich die steun ontzeggen, omdat de multinationals, met hun miljarden-investeringen in nieuwe technologieën, bepalend zijn voor het proces van industriële ontwikkeling. Het is de ontwikkeling van nieuwe technologieën als mikro-elektrónika, bio- en genentechnologie, die europa de volgende eeuw in moeten schoppen als ekonomiese politieke, en militaire gelijkwaardige konkurrent van de V.S. en Japan.
Het zwaartepunt van de europese industrie ligt niet langer bij de scheepsbouw, staal- en mijnindustrie. In Zuidoost Azië bouwen ze goedkoper en sneller. In Zuid-Afrika en Latijns-Amerika delven ze de grondstoffen goedkoper.
Het zwaartepunt ligt op de nieuwe technologieën.En de steeds sneller gaande veranderingen binnen dit proces. noodzaken hen tot adekwaat inspelen op die veranderingen. Voorwaarde is dan wel dat de arbeidsverhoudingen zowel nationaal als op europees nivo worden opengebroken.
Nationaal neemt het, met de invoering van de nieuwe werkloosheidswet, de vorm aan ven een ieder individu omvattende arbeidsinzet. Het is de beheersing en besturing van het totale arbeidsvermogen enerzijds en de onbeperkte inzet van het individuele arbeidsvermogen anderzijds.
Twee aspekten hiervan:
- interne fleksibilisering. Minder mensen moeten meer werken.
Door inkrimping van de personeelsbezetting moet de inzet van de individuele arbeider en arbeidster veel hoger zijn. Met als resultaat meer overwerk in week-end,avond en nacht.
Het afbreken van onderlinge solidariteit door loonverschillen,invoering van prestatieloon en registratie van die prestatie.
Verzet helpt niet, harder werken wel.
- eksterne fleksibilisering. Voortdurende aanvallen op de CAO's en ontduiking ervan enerzijds, en de invoering van fleksibele arbeidskontrakten anderzijds moeten de individuele arbeider en arbeidster voortdurend mobiel houden en bereid zich aan te passen aan de veranderende eisen van het produktieproces.

Op europees nivo betekent het openbreken van de arbeidsverhoudingen dat de europese interne markt, beschermd door de zgn. " sanitaire gordel ", het permanente arbeidsreservoir moet vormen.
Dergelijke maatschappelijke veranderingen realiseer je niet door ze over te laten aan het " vrije spel der maatschappelijke krachten ". Dat is het werk van Lubbers, Kohl, Thatcher en konsorten.
Van zorgzame samenleving tot schuivende panelen.
Nationaal moeten zij de kondities kreëren die de herstrukturering moeten doen slagen. Onderwijs volgens de behoefte van het bedrijfsleven, dreigen met loonmaatregelen wanneer de vakbeweging zich niet " verantwoordelijk " genoeg toont.
Europees gezien betekent het de gelijkschakeling van budgettaire problemen. Geen dure verzorgingsstaat meer; een goedkoper ambtenarenapparaat, kortom, een sanering van het huishoudboekje. De regelgever trekt zich terug opdat er vrij verkeer van kapitaal, goederen en diensten zij.
Nederland heeft als handelsnatie, handelsdoorvoercentrum en als een van de grootste agrariese eksporteurs ter wereld alle belang bij " open grenzen ". Vandaar dat ze in alle politieke organen van de europese gemeenschap het voortouw neemt. Er zijn echter nog vele tegenspraken tussen de nationale lidstaten. Het Schengen akkoord moet als een breekijzer dienen om de vastgelopen posities binnen de andere europese samenwerkingsverbanden, zoals de E.P.S. (politiek) en de W.E.U. (militair), open te breken. Dit volgens de taktiek van het " europa van de twee snelheden ". De harde kern (Frankrijk, de B.R.D. en de Benelux) dwingt hiermee de andere staten zich aan te sluiten. Dit alles op voorwaarde dat die landen hun binnenlandse oppositie door middel van wetten, repressie, veranderingen van arbeidsverhoudingen, overwinnen.

<u>De gevolgen</u>

De invoering van het nieuwe paspoort en de weg die het vrijmaakt voor invoering van een algemene identifikatieplicht is een belangrijk onderdeel van bovengenoemd proces van maatschappelijke veranderingen.

Om de voor staat en bedrijfsleven zo noodzakelijke beheersbaarheid van de maatschappelijke verhoudingen te vergroten, wordt er in hoog tempo een netwerk van registratie- en kontrôlepunten ingesteld.
Op meerdere punten in het alledaagse leven wordt je hiermee gekonfronteerd. Bij elk kontrôlepunt zijn sanktiemogelijkheden ingebouwd tegen zgn. " onaangepast gedrag ".
- Bekende voorbeelden zijn de periodieke persoonsonderzoeken, de talrijke sanktiemiddelen en de verscherpte kontrôle door de sociale

dienst.
- Centrale registratie is er inmiddels ook in het onderwijs, er is de studiepas, uitsluiting van onderwijs van bijv. buitenlandse kinderen kan worden doorgevoerd.
- Registratie binnen de gezondheidszorg schept de ruimte voor selektie van patiënten, vooral gekoppeld aan het eisen van eigen bijdragen en het hanteren van aangescherpte verzekeringsvoorwaarden.
- De geautomatiseerde bestanden van het bevolkingsregister zijn in een aantal gemeentes geopend voor de vreemdelingenpolitie in hun jacht op illegaal verklaarden. Dit geldt ook voor de tandenborsteltellers van de sociale dienst.
- Op de werkvloer vindt er toenemende individuele produktieregistratie plaats, waarmee de weg naar onder andere het prestatieloon wordt geopend.
- Het nieuwe paspoort voegt nog meer mogelijkheden toe aan dit ongetwijfeld onvolledige lijstje.

Als het paspoort automaties afleesbaar wordt kan iedere grensoverschrijding van de binnengrenzen van de E.E.G. worden geregistreerd. Dit bijv. door middel van een magneetstrip in het paspoort dat kan worden afgelezen door kontrôlepunten die men bij de grensoverschrijding moet passeren, zoals seinpalen. Dit inplaats van een steeksproefsgewijze kontrôle.

Het paspoort brengt ook nieuwe binnenlandse kontrôlemogelijkheden met zich mee. De weigeringsgronden voor aanvraag of vervallenverklaring van het paspoort zijn uitgebreid. Naast belastingschuld of op aandrang van justitie, kunnen bijv. studieschuld of bijstandsleningen weigeringsgrond zijn. Het paspoort wordt zo pressiemiddel bij inkasso vorderingen. De registratie hiervan (de signaleringslijst) wordt gecentraliseerd. Niet de burgemeester, maar de minister van buitenlandse zaken beslist over afgifte of vervallenverklaring. Geen gehoor geven aan een bevel tot inlevering gaat iemand een paspoortweigering van 5 jaar kosten. Met de afgifte van paspoorten aan kinderen is van 65% nu 85% van de bevolking opgenomen in het paspoortenbestand. Deze maatregel is nodig op het moment dat de al genoemde plannen, om van het paspoort een algemeen identiteitsbewijs te maken, ingaan. De mogelijkheid hiertoe is al in de bepalingen van de ontwerp-paspoortwet opgenomen. Alle formele barrières voor de daarna volgende identitifikatieplicht zijn dan geslecht.

De harmonisatie van de wetgeving naar europees model en de verhevigde

inzet van politie en justitie als repressief orgaan tegen binnenlandse oppositie, door Korthals-Altes beschouwd als de twee belangrijkste prioriteiten noodzakelijk voor de europese eenwording, brengen grote gevolgen met zich mee.

- Het omkeren van de bewijslast, zoals die is ingevoerd bij verscheidene andere registratie- en kontrôlemaatregelen, vinden we ook bij justitie terug. Een voorbeeld is het plan om beslag te leggen op goederen of geld. De eigenaar dient dan aan te tonen hoe hij of zij aan de spullen of het geld gekomen is.
- De toenemende vervolging van soft-drugsgebruik is duidelijk op europese leest geschoeid. Hetzelfde geldt voor de vreemdelingenwetgeving, de meldingsplicht, uitwijzing, etc.
- De anti-kraakwet is nu al een jaar van kracht.
- De poging om mensen te veroordelen met behulp van artikel 140 gaat in de richting van een politieke strafwet.
- Het aantal cellen is uitgebreid, er zijn zelfs voorstellen voor het vasthouden van meerdere mensen in één cel.
- Er zijn plannen om de politie het recht te geven iedereen te fouilleren.
- Er zijn tenslotte nog nieuwere ideeën om de schietinstrukties van de politie te verruimen.

De herschikking van politie en justitie in repressieve zin verloopt met grote snelheid.

Belangrijk voor de beheersing van binnenlandse oppositie, zeker gekoppeld aan een drastiese verandering van het produktieproces, natuurlijk de vraag of ze in staat zijn hun maatregelen de arbeiders en arbeidsters (al dan niet werkend) door de strot te douwen. Door middel van het pressiemiddel van de massawerkloosheid zijn er al grote verschuivingen binnen de arbeidsverhoudingen opgetreden, in de richting van een (door de ekonomiese elite gewenste) fleksibilisering van de arbeid. Een groeiend percentage van de arbeid wordt verricht door middel van overwerk, ploegendiensten, oproepkontrakten en thuiswerk. Dit werk wordt vooral door elders uit het produktieproces geweerde vrouwen verricht, in volstrekte rechteloosheid, en voor een onvoorstelbaar laag stukloon.

Het gemiddeld uurloon daalt, de individuele arbeidsinzet wordt verhoogd, ten bate van de fleksibele arbeidsinzet wordt het ontslagrecht voor werkgevers versoepeld.

De door arbeidsburo's en bedrijfsverenigingen beperkte definitie van passend werk maakt het makkelijker werklozen te dwingen tot het

aanvaarden van deeltijd-arbeid of tijdelijke kontrakten.
Plannen zijn er verder om na het minimumjeugdloon ook het minimumloon voor volwassenen te verlagen, om de vrije zaterdag af te schaffen, etc.

Hoe een stelsel van maatregelen op verschillende nivo's uiteindelijk een sluitend netwerk kan worden, is te zien aan de hand van het " vreemdelingenbeleid ".
In een al jaren steeds meer op europees nivo afgesteld beleid, worden alle bestaansmogelijkheden systematies afgebroken. De instelling van de zogenaamde " sanitaire gordel " om europa wil zeggen dat er vanuit de 3e wereld niemand meer in kan en dat degenen die er al wonen, worden uitgewezen. Nederland vervult in dit beleid een voortrekkersrol. Nederland neemt al jaren veel minder vluchtelingen op in vergelijking met andere landen en het laatste halfjaar loopt ze ook vooraan wat het percentage uitwijzingen betreft.
Steeds grotere groepen mensen worden botweg illegaal verklaard. Een vergunningenstelsel met onmogelijke eisen is ingevoerd. De kontrôle wordt opgevoerd via een meldingsplicht, die overigens al langer bestaat. Als sanktie volgt een onvermijdelijke deportatie via de geöliede uitwijzingsmachine.
Het staatsapparaat institutionaliseert het racisme door degenen, die door racisme marginale kansen op huisvesting of werk hebben, onmiddelijk af te wijzen. Geen werk-geen huis-geen verblijfsvergunning-uitwijzing.
Als de laatste voorstellen van staatssekretaresse Korte-van Hemel doorgang vinden, worden de diverse (nieuwe) databestanden voor deze racistiese doeleinden gebruikt. Binnen deze voorstellen wordt al een meldingsplicht bepleit voor de ambtenaren op huisvesting, sociale dienst, binnen het onderwijs, de gezondheidszorg. Zij moeten " illegalen " aan hun loket melden bij de vreemdelingenpolitie.

Het netwerk van registraties bij de diverse instellingen kan zo worden gebruikt om mensen volledig uit de maatschappij te weren, afgesloten van alle bestaansvoorwaarden.

<u>Perspektief</u>

Er is een gezamenlijk belang bij verzet tegen de politieke, ekonomiese en militaire reorganisaties, naast de noodzakelijke strijd van elke afzonderlijke bevolkingsgroep tegen de aantasting van haar specifieke levensvoorwaarden.
Niet alleen omdat verschillende maatregelen ons allen treffen. Veel-

meer nog omdat, iedere keer wanneer de he rsende klasse het verzet van een bepaalde groep weet te verzwakken, haar greep op het geheel groeit.

Zo zal de start aan een suksesvolle invoering van een identifikatieplicht voor een door het overgrote deel van Nederland verguisde groep als de voetbalsupporters argumenten gaan ontlenen voor een uitbreiding van die legitimatieplicht. En sinds het gelukt is om de Zaïrvluchtelingen als eerste groep in een bed-bad-brood-regeling te dwingen, is het in een snel tempo " normaal " geworden deze kampmethoden op steeds grotere groepen vreemdelingen toe te passen.

Hoe teoreties het op het moment nog moge klinken: voor vrouwen, arbeiders en arbeidsters, uitkeringstrekkers, buitenlanders, is het een gezamenlijk belang om offensief aktie te voeren tegen de invoering van dergelijke maatregelen. Het defensief, te beperken tot strijd voor groepsbelangen, biedt uiteindelijk weinig meer dan stapsgewijze achteruitgang - wat ze bij de ene groep nog niet lukt, halen ze op een ander front wel weer binnen.

De gevolgen daarvan - moedeloosheid, individuele machteloosheid en vervreemding - zijn in de laatste twintig jaar nog niet zo groot geweest. Zowel bij de grote groepen mensen met weinig of geen perspektief, als bij degenen die zich in de afgelopen jaren hebben verzet. Het doorbreken daarvan is een voorwaarde voor overleven, het begin van het einde van het isolement.

Dat is ons perspektief hier, in het " hoogontwikkelde " westen. En dat in het besef dat de strijd voor onze vrijheid onlosmakelijk verbonden is met de bevrijdingsstrijd in de 3e wereld. De ontwikkeling van een verenigd europa betekent ook een verslechtering van het perspektief van de bevolking in de 3e wereld. Met hen en de strijdenden in europa zijn wij verbonden.

Met dit kommunikee willen wij een bijdrage leveren aan het ontwikkelen van een perspektief. Een bijdrage over het hoe en waarom van ontwikkelingen en hun samenhang. Om zo, ondanks onderlinge verschillen, zicht te krijgen op gevolgen die gemeenschappelijk zijn, en om van daaruit de noodzaak tot gezamenlijk verzet te onderkennen en strijd te ontwikkelen.

REVOLUTIONAIR COMMANDO NO PASARAN

Bijlage XII

Tonight we took action against many Shell gas-stations all over the Netherlands. We cut fuel hoses, sabotaged pay-machines, polluted underground fueltanks with sand and sugar and painted a lot of slogans.
These actions are a protest against Shells prominent role in keeping the South African apartheid regime in the saddle. As multinationals as Shell do not know a feeling of responsibility, and look at moral and political issues only from a financial point of view, we tried to cause a considerable drop in the fuelsales of Shell in the Netherlands at least for one day.

While the black resistance in South Africa for years has been asking for economic sanctions and desinvestment by foreign companies as a possibility to stop the repression by the regime Shell will only consider withdrawing when the turnover and profit margins are threatened. Human lifes do not count for such a company. In this way Shell's behaviour in South Africa does not in essence differ from what it is doing in other countries. Everywhere in the world, whether it is in Nigeria, Indonesia, Brazil, El Salvador or the Netherlands, whether investments in the gas- and oil production are concerned or in chemicals, biotechnology, forestry or mining, Shell has the same priorities everywhere. The economical development of a country, the welfare and wellbeing of its inhabitants and of Shell employees, and the protection of the environment are totally unimportant to Shell.
A multinational is only interested in turnover and profit.

We direct our actions against the Shell group as this company is more or less the major foreign pillar of the apartheid economy. Together with BP and Mobil Shell is one of the three largest foreign investors in South Africa with a capital of Dfls. 1 billion ??? But what clearly distinguishes Shell from BP and Mobil is that it spreads its investments over many more branches of industry, and that it plays a prominent role in the supply of crude oil. Undoubtedly Shell of all the large oilcompanies was and is most involved in the import of crude oil in South Africa, and consequently in the evading of the Opec boycot and the voluntary UN-embargo against the country. Recent information shows that Shell sent 45 tankers with crude oil from Brunei to South Africa between '82 and '86, which covered a considerable part of the energy consumption in South Africa in those years. As South Africa itself has hardly any oil and natural gas resources Shell's role in keeping the oilstream flowing to South Africa is vital for the survival of the regime.
Besides the Shell group has large investments in many sectors, an oilrefinery and a chain of 800 gasstations, many chemical plants (producing a.o. synthetic materials, chemicals, insecticides and asphalt), a large coalmine, a number of zinc-, tin-, lead- and wolfram-mines and a vast forestry project.
And very important, Shell supplies large quantities of oil, petrol, asphalt and also raw materials for napalm to the South African army and police, which makes the company co-responsible for the apartheid terror in the townships and the frontline states.
All this makes Shell one of Pretoria's major foreign helpers, if not the most important one. Consequently Shell is the target when we aim at the largest possible economic pressure on the racist regime. We agree with the Duth anti-apartheid movement, the KZA Kairos, etc. who choose Shell as their main object in their fight against apartheid. Moreover as Shell is a partly Dutch company, and has close connections with the Dutch government. Roolvink and Zijlstra

for instance are members of the board of Shell and ex-ministers, and the Shell group is closely connected with the production and sale of natural gas in the Netherlands, which, thanks to the favourable arrangements of ex-minister Van Aardenne still yields super profits. Consequently actions against Shell are also actions against the Dutch government policies.
Choosing Shell as a target does not imply, however, that we forget that e.g. Mobil, Texaco, BP, Total and Chevron have large investments in South Africa and certainly not that we would ask people to tank with them!

We are fully aware that most Shell gasstations are not entirely owned by Shell, only 10 or 20 large stations along the highways are. To the small Shell stations very often Shell only supplies the petrol, for which the owners pays a fixed price per liter.
We did not limit our actions to the stations which are entirely Shell owned. We see that for years the Shell gasstation owners have been asked politely and with sincerity to wind up their contracts with Shell as soon as possible or to criticise Shell's support to the apartheid regime in public. It seems that for almost all gasstation owners this is too much trouble and that they prefer to take the side of Shell supporting apartheid without criticism. After all these years of begging in friendship we feel it is time to increase the pressure a bit. So much is at stake for the black communities in South Africa that more patience seems criminal.
But the methods we use are chosen wittingly: we do not aim at making the gasstation owner unable to make a living, but to make him aware of his responsibility, if a bit harsher than up to now.
There are plenty reasons to take action against Shell, now and in the future, until the company decides to stop its support of the apartheid regime and more opportunities arise for a free Azania. We call upon everybody to contribute towards this in his or her own way.

We dedicate our action to the 30 striking miners of the Rietspruit coalmine (50% Shell owned) who were beaten and shot into hospital by the company police in August last year.

"...IK ZAL ZEKER NIET DE LAATSTE POL

Ten aanzien van de kriminalistische feiten is al genoeg gezegd. Ik heb daar niets aan toe te voegen.
Wel wil ik ingaan op de achtergronden, die voor de REVOLUTIONAIRE ANTI-RACISTIESE AXIE en voor het kommando NO PASARAN aanleiding zullen zijn geweest om diverse aanslagen, zoals die in de dagvaarding staan, te plegen.

Bij het toelichten van deze achtergronden, en het geven van mijn interpretatie daarvan, zal duidelijk worden dat te verwachten is, dat er met dit proces geen eind gekomen is aan een tijdperk. Integendeel. Ik zal zeker niet de laatste politieke gevangene zijn. Het verzet neemt toe, kijk maar naar het stijgend aantal akties tegen de SHELL. Allemaal overwerk voor de kerk en zijn LCT-cowboys.

Iedere dag groeit de noodzaak, en de belangrijkste ontwikkeling van de laatste tijd is, dat steeds meer mensen ook de mogelijkheid tot verzet als een perspektief zien.

Dat is één van de verdiensten van de RARA, ze hebben ons laten zien dat verzet mogelijk is. Die verdiensten van de RARA laten tegelijkertijd het fiasko van de staat zien. De grootschalige axie van de elfde april, had als belangrijkste doel mensen af te schrikken, ze in hun schulp terug te doen. De elfde april heeft juist voor een verleveradiging van het diskussieproces gezorgd. En dat diskussieproces is vele male interessanter dan het proces hier, maar nu ik er toch ben, kan ik er wel zo goed wat over zeggen.

Het zal duidelijk zijn dat ik een sympathisant ben van de strijd van de RARA en de kommando's als NO-PASARAN en zie de aanslagen als noodzakelijk revolutionair geweld, iets waarvan de legitimiteit voor mij buiten twijfel is.
Geen zinnig mens kan twijfelen aan die legitimiteit. Wat is nou een luttig brandje vergeleken met het vergoten bloed in de zwarte townships? Niemand kan zeggen dat de Fenteners van Vlissingen niet gevraagd zijn te vertrekken. Niemand kan ontkennen dat het A.N.C. al jaren om een effektieve boycot roept, o.a. aan de Nederlandse staat. Zij lieten hun respektievelijke belangen boven het recht op zelfbeschikking van volkeren gaan. Niet de rechtsorde is geschokt, maar de politieke, ekonomiese en militaire belangen van het westen. In dit konkrete geval de S.N.V. en Frits Korthals Altes.
Ik heb dan ook hartelijk gelachen en met mij vele anderen, bij het zien van de betraande smoelen van Fentener van Vlissingen en Frits Korthals Altes, toen ze van de branden vernamen en zij op hun beurt moord en brand schreeuwden vanwege het beestachtige karakter van de daders van deze terreur. Die 150 miljoen is maar een schijntje vergeleken bij wat het imperialistiese westen uit de drie kontinenten zuigt. Ik zie het dan ook als een uitstaande rekening, waarvan een klein gedeelte gepresenteerd is.

De bevrijdingsstrijd in Zuid-afrika is voor onze generatie, wat de stijd in Vietnam voor de generatie van '68 was. Een katalisator. Een strijd waarin de morele verontwaardiging en moede, omgezet worden tot een politiek bewustzijn. Schaamte is een revolutionair gevoel en omgezet tot handelen een niet te stuiten proces.
Zuid-afrika is een brandpunt van tegenstellingen. De blanke superioriteitswaanzin tegenover zwart bewustzijn. Het imperialistiese bondgenootschap van racisme en kolonialisme met het kapitalisme. Het is een oorlog van noord tegen zuid en zonder de imperialistiese steun van het westen zou het blanke regime al lang geleden naar de stronthoop van de geschiedenis verbannen zijn.
Wat is apartheid? Een begripsbepaling.

APARTHEID IS ...

"Apartheid is meer dan een verouderd koloniaal overblijfsel, meer dan een wit superioriteitsgevoel. Apartheid is een systeem van wetten en repressie, dat tot doel heeft de -witte- bezittende minderheid alle mogelijkheden in handen te geven de zwarte meerderheid zo effektief mogelijk uit te buiten, om de winsten zo hoog mogelijk te maken. Apartheid is immoreel, onmenselijk en beestachtig, maar lange tijd ook zeer winstgeven en een uiterste, logiese konsekwentie van een neo-kolonisal kapitalistisch systeem." RARA, bij de aanslag op de MAKRO Duivendrecht d.d. 17 sept.'85.

"Apartheid is geen soort beschaving die verschilt van die van het westen, maar het is de rauwe ongelapen kant ervan. Apartheid is geen smet op de westerse beschaving maar het hart ervan. Apartheid is de lens waardoor je het geheel kunt zien, een mikro-kosmos, een openbering van wat de westerse beschaving in werkelijkheid is." Aldus Cedric Mayson, gemarteld in Zuid-afrikaanse gevangenissen.

En daarmee is de apartheid teruggebracht naar de plaats van oorsprong en vanwaar het in stand gehouden wordt: Het imperialistiese westen.
Er is niemand in Europa en specifiek Nederland, die zich aan die verantwoordelijkheid kan ontrokken. Wie zwijgt stemt toe en maakt zich op z'n minst medeplichtig aan passieve volkenmoord.

ONONTKOOMBARE KEUZE

"Uw passivitait brengt u slechts aan de zijde van de onderdrukkers. U weet heel goed dat wij het goud genomen hebben, en de metalen en vervolgens de olie van de 'nieuwe' kontinenten en dat we het meegenomen hebben naar het moederland. En niet zonder schitterende resultaten: Paleizen, Kathedralen,

kathedralen, geweldige industriesteden: en toen vervolgens de krisis dreigde, kon die afgewend of verzacht worden, dankzij de koloniale markten. Het met rijkdommen zat gevreten Europa kende al zijn inwoners de jure de status van mens toe: Een mens dat betekent bij ons een medeplichtige, omdat we allemaal geprofiteerd hebben van de kolonisle uitbuiting."
Volgens Jean-Paul Sartre, in het voorwoord van Frantz Fanons' 'De verworpenen der aarde.'

Sartre schreef dit voorwoord in 1961, een periode waarin de dekolonisatiestrijd steeds bloediger vormen ging aannemen en de Europese burgerij zich steeds ongemakkelijker ging voelen bij al dat geweld.
Voor wie dacht dat deze uitspraak gedateerd is, dat de wereld van vandaag, er veel redelijker uitziet: Een desillusie, de ekonomiese herstrukturering en de politieke en militaire konsekwenties daarvan, zijn anno 1988 te vergelijken met die van 1961. Het Algerije van toen is Zuid-afrika nu. Het Vietnam van toen heet nu Palestina. Cuba is Nicaragua.
Voor de bevolking in de drie kontinenten herhaalt de geschiedenis zich en hoewel de huidshleur van vele nationale elites zich aangepast heeft, zijn de touwtjes nog steeds in handen van de Verenigde Staten, Europa en Japan.
En dit in nauwe samenwerking met multinationals als SHELL, Unilever, Philips, en natuurlijk de SHV.

Een verschil tussen de jaren zestig en de jaren tachtig, zijn de mechanismen van kolonisle politiek. Van het bilaterale kolonialisme is de uitbuiting veranderd in het neo-kolonialisme in blokverband. Als Kurt Lindijer in het NRC Handelsblad van 5 augustus stelt dat: "De meeste brandhaarden op het Afrikaanse kontinent hun oorsprong vinden in een onevenredige verdeling van de macht", maakt hij zich schuldig aan geschiedsvervalsing. De brandhaarden van Afrika worden door hongersnood en repressie bepaald. De waarheid is dat alle brandhaarden in het Midden Oosten en Afrika hun oorsprong vinden in de Europese kolonisle en neo-kolonisle politiek.
Alle westerse staten, zonder één uitzondering zijn de daders van passieve en aktieve volkenmoord in de derde wereldoorlog.

"Ik zeg u dat de derde wereldoorlog al begonnen is - een stille oorlog maar daarom niet minder sinister. Deze oorlog verscheurt Brazilië, Latijn-Amerika en praktisch de hele derde wereld. In plaats van soldaten storven er nu kinderen, in plaats van de vernietiging van bruggen zien we nu de ontmantaling van fabrieken, ziekenhuizen en van komplete ekonomiën. Het is de oorlog over de buitenlandse schuld, waarbij rentebetaling het belangrijkste wapen is." Luis Ignacio da Silva, LULA, vermoordde Brazilisanse vakbondsleider.

WOLF IN SCHAAPSKLEREN

De schuldenlast zoals die door het I.M.F, Wereldbank, de club van Parijs, de OESO, en de rek van de landen op de drie kontinenten gehangen is, is één aspekt van die betrokkenheid bij de derde wereldoorlog. Het andere aspekt is het verschijnsel van de gewapende oppositie: de door het westen georganiseerde en bewapende contrarevolutionairen in Angola, Mozambique en Nicaragua.
Nederlands strikt eenzijdige hulp aan de zogenaamde geweldloze oppositie in landen als Zuid-afrika, steekt schril af tegen de bloedbaden die worden aangericht met behulp van wapens van bondgenoot Verenigde Staten en in het geval Zuid-afrika ook de hulp aan het regime van bondgenoot Israel. Maar ja, Nederland wil ook helemaal geen revolutie, zoals Desmond Tutu onlangs te horen kreeg, Nederland wil een wereldrijd verband van parlementaire demokratien, en dat heeft weinig te maken met ware demokratie maar destemeer met kosmetika.

Mensen als Fulco van Aurich en Klaas de Jonge zouden zich moeten realiseren wat de betekenis is van het monsterverbond wat ze steeds met de staat en het bedrijfsleven proberen te sluiten. Ze proberen het onverenigbare te verenigen, een vreedzame koëxistentie op te bouwen tussen henzelf en het bedrijfsleven. Hiermee spitten ze naar de laatste restjes van moreel bewustzijn bij de tegenpartij. Ze vragen de wolf om op de schapen te letten. Een wolf in schaapskleren.

Haar morele verontwaardiging alleen, over de systematiese, aktieve en passieve volkenmoord is geen politiek begrip, het biedt geen uitzicht op een krachtig en samenhangend verzet.

"Juist nu willen we daarom met onze akties al diegenen die vechten tegen apartheid en imperialisme oproepen om de strijd tegen vestigingen van die bedrijven in Nederland te verhevigen.
Zoals voor de bevrijdingsstrijd in Zuid-afrika, de Verenigde Staten en Europa delen zijn van het probleem, zo is voor iedereen die revolutionaire verandering wil de bevrijding van Zuid-afrika een deel van de oplossing. Het is mogelijk die strijd te ondersteunen en de censuur te doorbreken. Tegenover de censuur moeten we onze solidariteit plaatsen, die alleen maar vorm kan krijgen door hier in het westen alle politieke, militaire en ekonomiese instituties te bevechten die de onderdrukking daar en hier in stand houden."
Aldus RARA, bij de aanslag op de MAKRO Duivendrecht, dit keer op 18 dec. '85.

Eenzelfde geluid komt uit de drie kontinenten. De boodschap is niet mis te verstean voor iedere radikaal en revolutionair; en gaat dus ook op voor de gevestigde solidariteitsbewegingen:

"Tenslotte wil ik nog een paar woorden wijden aan de solidariteit tussen de internationale arbeidersbewegingen en onze nationale bevrijdingsstrijd. Met is óf het één óf het ander: óf we zijn het eens dat er een gemeenschappelijk belang is in de strijd tegen het imperialisme, óf we ontkennen dat. Als het waar is - en alles wijst erop dat het imperialisme bestaat en tot doel heeft de arbeidersklasse over de hele wereld te beheersen, naast het onderdrukken van bevrijdingsbewegingen in de onderontwikkelde landen - dan moeten we hierin een gemeenschappelijke vijand herkennen, waartegen we gemeenschappelijk moeten strijden. (...)
Jullie moeten zelf beslissen of jullie vreedzame koëxistentie (met het imperialisme) als een vorm van strijd beschouwen of niet: wat wij zonder enkel van jullie verwachten is, dat de algemene strategie en de taktiek van de strijd nooit verwisseld worden."
Amilcar Cabral uit Guinee.

Deze uitspraak van Amilcar Cabral geeft precies aan wat het verschil is tussen solidariteit die is blijven hangen op morele verontwaardiging en politieke solidariteit. De gevestigde solidariteitsbewegingen moeten proberen die schaamte revolutionaire kwaliteit te geven in plaats van mee te joelen met het krisiemaximeringscirkus van Frits Korthals Altes. Doen ze dat niet dan begaan ze dezelfde historiese blunder als de Vietnam beweging, door de verkeerde bondgenoten te kiezen.

Politieke solidariteit, solidariteit als strijdbegrip, betekent het problaem van de revolutie in het hart van het beest te stellen.
En hier krijgen de woorden van Sartre een bijna profeties karakter. De krisis van de jaren zeventig is voor een groot gedeelte afgewenteld op de bevolking van de drie kontinenten. Dit resulteerde in een stroom van migranten die in het volgevreten Europa niet de staten van mens krijgen maar eenvoudigweg die van gastarbeider, later die van ekonomies vluchteling (lees profiteur) en vervolgens op dit moment betiteld te worden als ongewenst en overbodig.
De geweldige industriesteden, de metropolen die Sartre gezien heeft zijn met hun vervuiling en zware arbeid overgehoveld naar landen waar de armoe zo groot is, dat arbeid niets waard is.
In 1974 bevindt het permanent instabiele kapitalisme zich in z'n twintigste recessie en de eerste ne-oorlogse krisis van wereldomvang. Een nieuwe fase van ontwikkeling van het imperialisme treedt in werking.
Van Hochum, Dekker, Lubbers, Ruding, zij noemen het de derde industriële revolutie die in een 'Europa van de burger' pas tot volle wasdom kan komen. Het revolutionair kommando NO PASARAN noemt de internationale herstrukturering als steunende kracht achter de Europese eenwording:

"De oorzaken van internationale herstrukturering liggen in de krisis van de wereldekonomie, begin jaren zeventig. Het groeiende bewustzijn als gevolg van anti-kolonisle en anti-imperialistische strijd van bevrijdingsbewegingen in de derde wereld, leidde tot verhevigde militaire interventies en installatie van diktaturen. Deze interventiepolitiek moest leiden tot een versnelde transformatie van half-feodale en pre-kapitalistische maatschappijvormen, naar een kapitalistische maatschappijvorm. (...)Voor het westen heeft diezelfde krisis een maatschappelijke aardverschuiving tot gevolg: de informatie- en kommunikatie-maatschappij. (...)
Er wordt afscheid genomen van het na-oorlogs kapitalisme met een menselijk gezicht. Nieuw rechts voert de herstrukturering door (thatcherisme, no-nonsense politiek)."

In een niet te stuiten vaart wordt een droom waargemaakt. Één verenigd Europa: waar de geschiedenis van Europa faalde, zal de herstrukturering moeten slagen. Wat twee wereldoorlogen en één koude niet lukte moet na een onderonsje tussen Helmut Schmidt en Giscard d'Estaing lukken. Een monsterverbond met een historische lading. De vorige kwalitie van deze grootte ontwikkelde in 1945. Maar de geschiedenis herhaalt zich voor een gedeelte: dezelfde krachten die destijds het monsterverbond aangingen -Krupp, Siemens, Daimler-Benz, AEG- hebben zich nu vermalten met Philips, Fiat, Thomson, British Aerospace, Dassault en de Europese politieke top.

Wat betekent die Europese eenwording in de praktijk? Teveel om in dit korte bestek geheel te behandelen, maar wat duidelijk is, is dat het de omvang van een konservatieve revolutie heeft, gezien de ingrijpende ekonomiese, politieke, militaire en juridische konsekwenties. Die konsekwenties komen zowel tot uitdrukking in de zich verscherpende noord-zuid tegenstelling, als op het niva van de tegenstelling hier ten lande: die tussen staat en maatschappij.
Op dat laatste wil ik in dit verband wat verder ingaan.

- Het betekent een aardverschuiving in de produktiewijze en produktieverhoudingen. Philip Mattera hierover:
"Wat sommigen voor het gemak maar even vergeten is, dat de herstrukturering van de Italiaanse ekonomie arbeidsomstandigheden met zich mee hebben gebracht, die doen denken aan het 19e-eeuwse Engeland: 16-urige werkdagen: zeer lage lonen, vaak op stakloon basis: gevaarlijke en ongezonde werkomstandigheden, zonder sociale voorzieningen."
Dit verklaart hoe het mogelijk was dat Olivetti-direkteur De Benedetti zoveel geld vrij kon maken om de Generale Maatschappij in België over te nemen: verhoogde uitbuiting van de arbeiders en arbeidsters in Italië, naast de superwinsten die al gerealiseerd waren door de uitbuiting van de drie kontinenten. Swasti Mitter geeft dat een verdere invulling:
"Vooral vrouwen van etniese minderheden bieden het voordeel van 'derde wereld arbeidskrachten' in het hart van de eerste wereld."
Wat de Nederlandse situatie betreft kun je hier aan toevoegen dat de zgn. 'derde wereld arbeidskrachten' de komende jaren de informele ekonomie van illegale sweatshops ingedreven worden. Een normaal bestaan wordt ze ontzegd door de vele illegaliserende maatregelen. Kontrole van verblijfsvergunningen bij werkgevers: het dichten van de mazen door centralisering van gegevensbestanden.
Laatstgenoemde voorbeelden zijn weer een directe konsekwentie van de Europese Eenwording: beheersing door kontrole van de ingezetenen, een strategies hulpmiddel bij de interne pacifikatie als de grenzen eenmaal open zijn, of beter: verlegd naar de woningen, sociale diensten, etc.

- Een aarverschuiving in het politieke systeem: de mobilisatie van fascistiese, racistiese en seksistiese tendenzen.
Een terrein waarin dit naar voren komt is het zgn. vreemdelingenbeleid van de staat. Het beleid van de staat t.a.v. migranten uit de drie kontinenten is een snijpunt van racisme, sexisme, kolonialisme en neo-kolonisle politiek, en deze tegenstellingen verscherpen zich onder de paraplu van Europese Eenwording.
De politiek van de staat t.o.v. migranten wordt bepaald door een mengeling van ekonomiese en politieke motieven. De staat maakt daarbij bewust gebruik van racistiese en seksistiese tendenzen in de maatschappij en daar waar ze latent zijn, mobiliseert de staat deze. Dit is een gekompliceerd proces waarvan de politieke mechanismen alleen gevat kunnen worden op het terrein van de ideologie-kritiek.
Maar alvorens dat te doen, eerst wat kantlijnen trekken:
- Waarom gebruikt de staat kriminaliserings- en marginaliseringstaktieken t.o.v migranten.

ITIEKE GEVANGENE ZIJN..."

– Waarom probeert de staat met alle macht te voorkomen dat die migranten Nederland zelfs maar bereiken? De meeste consulaten en ambassades weigeren al visa aan mogelijke migranten.
– De K.L.M. wordt verantwoordelijk gesteld voor het vervoer van migranten wiens papieren niet helemaal in orde zouden zijn, of die uit een land komen waarvoor de Nederlandse grenzen al dicht zijn. Als ze Nederland al bereiken, worden ze in kampen en gevangenissen gegooid.
Is hun verzoek tot verblijf eenmaal afgewezen, zitten ze twee minuten na de uitspraak al op een vliegtuig het land uit. De marechaussee kontroleert de vliegtuigen voordat de passagiers eruit zijn.
De staat is er overduidelijk niet in geslaagd om de meerderheid van de Nederlanders ervan te overtuigen, dat migranten hier niet thuis zouden horen. Anders was Korte van Hemel niet zo benauwd geweest om de migranten in aanraking te laten komen met kaaskoppen.
Dit raakt één van de fundamenten van de zgn. westerse demokratiën: De legitimatie van de politiek van de dominante klasse kan niet alleen met geweld afgedwongen worden. Die legitimatie moet worden gekocht – zoals het geval was met de verzorgingsstaat – óf die legitimatie moet worden gerealiseerd door het leggen van rookgordijnen om de ware doelstellingen van die dominante klasse te verbergen.
Het gaat hier om de vraag wie de ideologische hegemonie heeft. Wie de kontrole heeft over de censuur, de mogelijkheid om [illegible]'ijv. de algemene aandacht in het geval [illegible]n de migranten, af te leiden van de [illegible]erkelijke vragen. Wie de ideologische hegemonie heeft, heeft de mogelijkheid tot het instandhouden van de stilte die de verhalen van de onderdrukking en uitbuiting uit de drie kontinenten moet verstikken.

STEVENSBEEK EN DODEWAARD

Een voorbeeld:
Het Stevensbeek-effect.
Stevensbeke is één van de gehuchten die uitgekozen werden door Ealco Brinkman om als opvangdorp te dienen voor migranten. Volgens Ealco Brinkman kon Nederland de "enorme toevloed" van migranten niet meer aan, bodem de steden te weinig opvangmogelijkheden, en moest er dus een spreidingsbeleid van de grond komen.
Stevensbeek was uitgekozen als opvangdorp, door de staat. De kleinburgers uit dit dorp liepen te hoop tegen dit besluit.

Alle bestaande vooroordelen werden in de landelijke media uitgekotst en nergens weersproken. Vervolgens werd het zgn. "probleem" van de migranten voorgelegd aan andere kleine gemeenten. Die vreesden vervolgens voor hun plattelandse kulturele identiteit en liepen ook te hoop. De weerstand die plaatsing van migranten in kleine gemeenten opriep, werd vervolgens door Korte-Van Hemel overgenomen als een nieuw argument om nog meer migranten te weigeren. Nederland zit zgn. 'vol', en dat terwijl de feiten dat weerspreken. [illegible]ant Nederland heeft één van de laagste procentages migranten-ingezetenen van Europa.
Maar op dat moment stelt niemand zich die vraag: de vraag over de juistheid van de verstrekte informatie. Heel Nederland viel over Stevensbeek; rechts was het eens met de weigering van het gehucht: links geschokt door het racisme. De bewoners van Stevensbeek waren geschokt, toen anti-racisten hen konfronteerden met hun standpunten en de straten van het gehucht met leuzen beschilderden.
De staat heeft de weerstand van de Stevensbekenaren gebruikt om een politiek belang door te drukken. Namelijk het belang van het leggen van een sanitaire gordel om Europa, in het kader van Europese één-wording. Maar op dat moment werd die doelstelling zorgvuldig verzwegen.
Toen enkele weken later Vrij Nederland een lijst van gemeenten publiceerde die wél bereid waren migranten in hun steden en dorpen op te nemen, legde niemand het verband tussen het bestaan van die lijst en waarom Stevensbeek zo nodig uitgezocht moest worden als opvanggemeente. Het werd uitgezocht om dezelfde reden als waarom Dodewaard indertijd uitgezocht werd als lokatie voor een kerncentrale. In het geval van Dodewaard, omdat de gezagsgetrouwe bevolking niet snel in verzet zou komen tegen een kerncentrale; Stevensbeek werd uitgezocht omdát het in verzet zou komen als het dorp uitgebreid zou worden met de helft van de bevolking: de xenofobische angst sloeg de kleinburger om het hart. Die mobilisatie van de kleinburgerlijke angsten door de staat, maakt het migranten problemen een maatschappelijk probleem laten worden en niet één van de staat.

Dit is één voorbeeld van de televisie-demokratie. Een voorbeeld waarbij de ekonomische doelstellingen van de heersende klasse achter een ideologisch rookgordijn gelegd wordt.
Een politiek mechanisme wat kenmerkend is voor het proces van beheersing in het westen.
De waarheid is revolutionair en dient slechts mondjesmaat toegediend te worden of geheel, dan wel gedoeltelijk verhuld te worden. De leugen en de helve waarheid zijn de pijlers waarop de westerse burgerlijke demokratiën berusten. Het is de psychologische oorlogsvoering.
Een ideologisch ingrijpen om te voorkomen dat migranten hun verhaal kunnen doen.
Het gaat hier om de beheersing van het kollektieve verdringen van schaamte, de schaamte is immers een revolutionair gevoel en de verdringing ervan een produkt van ideologische strijd. De Nederlandse ideologiese hegemonie is al sinds mensenheugenis in handen van de christelijke kleinburgelijke moralisten, af en toe bestreden ter rechterzijde door de liberalen en aan de andere kant van het midden door de sociaal-demokraten.
Wie de kollektieve verdringing beheerst, beheerst het beeld van de werkelijkheid en beheerst en manipuleert het proces van vervreemding.
Het is moedzakelijk voor de Rudings, de Lubbers, de Korthalzen Altes en de Wisse Dekkers, dat de bevolking gelooft in het bestaan van een ekonomiese krisis, de noodzaak tot bezuinigingen, dat buitenlanders krimineel zijn en alle junks en flikkers AIDS hebben en verspreiden; dat Nies Minima een parasiet is. In de woorden van Marcuse is het beheersen en manipuleren van de kollektieve verdringing: "De beheersing van het ongelukkig bewustzijn." Zolang er in de maatschappelijke pyramide nog iemand onder jou staat, kun je je gevoel van eigenwaarde behouden door de onderliggende een extra douw te geven. De staat gebruikt het 'ongelukkig bewustzijn' om de openlijke en latente aanwezige racistiese tendenzen, gericht te mobiliseren.

Officieren van Justitie hebben er in het recente verleden ook een handje van gehad om problemen op bovengenoemde wijze naar hun hand te zetten. Verkrachters laten lopen, daarmee veel maatschappelijke onrust kreëerend. Deze maatschappelijke onrust vervolgens gebruiken als drukmiddel tegen een onwillige politiek of rechterlijke macht, om het zgn. callantekort op te kunnen lossen. De kriminaliteitscijfers zijn echter een politiek gegeven. Ze zijn niet op statistieken naar op politieke prioriteiten gestoeld, de definitie van kriminaliteit is een politieke.

Bovenstaande politieke mechanismen, die de staat en de heersende klasse gebruiken om hun doelstellingen zo lang mogelijk op een verborgen manier te bereiken, benoemde de Italiaanse revolutionair Gramsci als het mechanisme van de passieve revolutie.
Als eerder geschetst gaat het hier niet om de volledige akseptatie van alle politieke doelstellingen van Lubbers en co., door de bevolking. Het gaat er om de bevolking voldoende onder druk te houden en in verwarring te brengen om hervormingen en herstrukturaringen door te kunnen voeren, zonder al te veel tegenstand in één keer op te roepen: de beroemde salami-taktiek van de staat zoals die toegepast is bij de brede maatschappelijke diskussie over kernenergie en het modernisarings-besluit ter plaatsing van 48 kruisraketten.
Overigens ontrikkelde Gramsci dit begrip van passieve revolutie, als analities instrument om te verklaren waarom het Italiaans fascisme zo aansloeg bij de mensen uit de arbeidersklasse en de vrouwen uit dezelfde klasse en die uit de middenklasse.

Het migranten-beleid zoals dat door de Nederlandse staat, in samenhang met de andere interne markt kandidaten, wordt uitgevoerd roept ook andere historiese vergelijkingen op.
In een artikel in Hervormd Nederland: "Strijd tegen de onrandebele armen duurt voort", schreef de hier aanwezige getuigedeskundige Ralph Syring over een onderzoek naar de ekonomiese basis en ekonomiese theoriën van het nazi-fascisme. Hij citeerde daarin uit een studie van Suzanne Heim en Götz Aly het volgende:

"Nadat de nazi's begin '45 talrijke dokumenten hadden verbrand drong zich de stelselmatige samenhang tussen de ekonomiese modernisering en het vermoorden van vaak overbodige mensen op."
Anno 1988 zou de zin als volgt luiden:
"Drong zich de stelselmatige samenhang tussen de ekonomiese herstrukturering en het deporteren en laten kreperen van vaak overbodige mensen."

De overbodigen zijn in dit geval de niet-westerse asielzoekers. Mensen die de stap hebben genomen om te vertuizen naar die plaatsen, waar hun rijkdommen heen verdwenen zijn, hetgeen primair als een daad van verzet gezien moet worden.
Deze mensen worden in het kader van de ekonomiese herstrukturering en Europese eenwording, gedwongen terug te keren naar hongersnoden en repressie. Dit kan niet anders uitgelegd worden dan één van de vormen van passieve volksmoord.
Allereerst omdat de ekonomieën in de drie kontinenten volledig afhankelijk zijn van de door het westen gedomineerde, wereldmarkt. Nederlandse betrokkenheid daarbij is bewezen door het feit dat het in alle organen zit die de passieve volksmoord organiseren; het I.M.F., de wereldbank, de E.G., de klub van tien, de klub van Parijs en de OESO.
Tegelijkertijd zit Nederland ook in alle organisaties die de bevolking in de drie kontinenten onderdrukken, als ze in opstand komen tegen de ekonomiese en politieke orde: de Nato en de West-europese unie. En dit is een bewezen betrokkenheid bij één van de vormen van aktieve volksmoord.

Een ander terrein waarop Nederland aktief deelneemt aan het veroorzaken van hongersnoden, woestijnvorming, en een seksistiese bevolkingspolitiek, is de rol die het speelt bij de ontwikkeling van genen- en biotechnologie: het verkrijgen van de kontrole over groei en geboorte; de produktie van het leven in alle facetten.
Dat is de onderliggende stroom van de huidige internationale herstrukturering.
Heim en Aly:
"Het heeft gevolgen voor de vraag of zoiets als bevolkingswetenschap, die een bevolking op haar kwalitatieve en kwantitatieve samenstelling analiseerd en wil veranderen, of men zo'n wetenschap eigenlijk mag toelaten of principieel als onmenselijk zou moeten afwijzen".
De Europese kontinentale bevolkings- en ontwikkelingspolitiek van de nazi's in de jaren dertig tot '45 zijn direkt daarna op de konferentie van Bretton Woods omgezet tot een interkontinentale bevolkings- en ontwikkelingspolitiek.
Heim en Aly nog een keer:
"Willen we echter iets leren uit wat de Duitsers en wat de Duitse staat hebben aangericht, dan moeten we uiteraard ook proberen de strukturen waarmee dit gebeurd is, de denkpatronen en motieven te onderkennen."
Als u op 5 mei 1989 voor de vierenveertigste keer dankt het fascisme verslagen te hebben, doet u er goed aan om 45 minuten lang ekstra stil te zijn. Voor ieder jaar één minuut om u te realiseren dat de fundamenten van het fascisme nooit verslagen zijn: Het patriarchale gezin onder kapitalistiese verhoudingen met een racistische ideologie. Ze hebben slechts een kosmetiese verandering ondergaan.
Rest voor niets zijn tot op de dag van vandaag top-nazi ekonomen en politici nog aktief en je bent zelden naïef, als je denkt dat dit uitzonderingen zijn.

Het politieke mechanisme van de passieve revolutie is een onmisbaar instrument voor de Nederlandse staat geworden om de legitimatie krisis, die zich de afgelopen jaren van bezuinigingen, ombuigingen, herstrukturaringen, moderniseringen, rationaliseringen etc. etc., opgebouwd heeft het hoofd te kunnen bieden.
Het is een wapen om de innerlijke veiligheid te garanderen.
En het afdwingen van de innerlijke veiligheid is de enige manier die de staat heeft om de steeds dreigende politieke krisis van het systeem, af te wenden.
De afgelopen jaren hebben een reeks van die bijna-krisissen laten zien:
Het dreigende geweld van de stadsoorlog 80-81.
De terreurgeneed beheerste krisis m.b.t. het verzet tegen kernenergie. De brede maatschappelijke diskussie moet daarin redding brengen.
En het jongste voorbeeld is de vredesbeweging, waar daarbij is de staat niet zelfstandig uit die krisis gekomen. Dat heeft Lubbers te danken aan Gorbatsjov.

De afgelopen tien jaar heeft de represief-tolerante verzorgingsstaat, die nog in staat was verzet af te kopen door marginale veranderingen en verbeteringen toe te staan, zich ontwikkeld tot een autoritaire, parlementaire demokratie.
Een vorm van de diktatuur van de middenklasse zo zou je het kunnen noemen.
In ieder geval een demokratie waarin de belangen van arbeiders en arbeidsters, thuiswerksters, steuntrekkers/sters, migranten, woningzoekenden, Nies Minima stcatura niet meer vertegenwoordigd zijn.
Bij de huidige internationalisering van de de verhoudingen, past geen verzorgingsstaat meer.

"Demonstraties hebben géén invloed". Dat verklaarde onlangs een parlementariër. Op de vraag wat dan wel effekt had: "Een individuele benadering werkt het best". Met andere woorden, alleen die geïndividualiseerde allende wil de hartan van de autoritaire demokraten nog bereuren.
De immuniteit van kollektieve aktie – of dat nou honderdduizenden voor de vrede zijn, of de helft ervan tegen apartheid – drukt de politieke korruptie van de parlementaire demokratie uit. Individualisme is het nieuwe motto.
Anti-parlementarisme zal in de nabije toekomst een betekenis en inhoud gaan winnen. Niet als een reformistiese strategie om de volgende clowns in een stoel in de tweede kamer te hijsen, maar om opnieuw inhoud te geven aan het begrip: directe demokratie. Het gat dat valt tussen de traditionele belangenorganizatie van de verzorgingsstaat, en het 'vrije spel van de marktekonomie' van de zogenaamde terugtredende overheid, moet opgevuld worden.
Een andere reden voor het belang van anti-parlementarisme is: het proces van de langzame opheffing van de b.v. Nederland en de fusie met de n.v. Europa, is een onomkeerbaar proces.
Over de toekomst van steeds meer mensen wordt besloten in de kantoren van multinationals, die hun principe-beslusten dan vervolgens doorspelen naar Brussel. Dit tekent een ander niveau van de intrede van zogenaamde 'Derde wereld verhoudingen'.
Namelijk het principe dat mensen geen invloed hebben op de besluitvorming. De Europese eenwording is per definitie een anti-demokraties proces.

GEKMAAK EN GEBRAL

Hoe lang denken Lubbers, Ruding, Dekker, De Bruyne, Loudon en konsorten het zaakje nog voor de gek te kunnen houden met hun gekwaak en gebral over het 'Europa van de burger'? Het is nu al duidelijk dat het een 'Europa van de bepaalde burger' is, waar sommige sociologiese kategoriën van mensen zich niet toe mogen rekenen. Europese eenwording betekent de invoering van een europese variant van apartheid.
Het internationalisme zal een onmisbaar onderdeel zijn van hetzelfde anti-parlementarisme.
Ten eerste omdat de uitbuiting en onderdrukking van hieruit georganiseerd worden.
Ten tweede omdat revolutionaire strijd in de drie kontinenten een deel van de oplossing is. Europese eenwording is een stap verder in de derde wereldoorlog en in die zin een deel van het probleem.

Dit zijn in het kort een aantal konsekwenties van de internationale herstrukturering en Europese eenwording. Een eenwording die in de eerste plaats gezien moet worden als een nieuwe fase, een nieuw front van het imperialisme in de derde wereldoorlog.
Een front dat zowel een internationaal als een intern front kent.
De derde wereldoorlog wordt ook gevoerd tegen het verzet in Europa: de interne vrede van de diverse landen is een levensnoodzaak voor de heersende klasse om de herstrukturering door te kunnen zetten.
Een interne vrede die niet langer op sociaal-demokratiese konsensusmodellen kan steunen, maar steeds openlijker een oorlog tegen de binnenlandse vijand wordt: een niet-verklaarde oorlog tegen junks, migranten, toon-afhankelijken en politiek verzet.
Het revolutionair geweld van RARA keert zich tegen het internationale front, tegen diegenen die dat hier in West Europa financieren en daarvan profiteren.
Het revolutionaire geweld van MO PASARAN keert zich tegen het interne front.
Beide vormen zijn echter een uitdrukking van sociale verdediging tegen de aanvallen van het imperialistische zysteem op het bestaan van de mensen op de drie kontinenten en op het bestaansrecht en mogelijkheden van mensen in de zgn. onderklasse in Europa.

Niet de RARA is op 11 april uit de anonimiteit gekaald, maar de kontouren van een nieuwe politieke beweging.
Een beweging die de nieuwe werkelijkheid in een totale samenhang ziet en zich niet laat imponeren door de dreigementen van Korthals Altes of De Wit.
De eerste woorden zijn pas gevallen, het is een begin van een gesprek over anti-fascisme, anti-racisme, anti-sexisme en anti-imperialisme.
Het moet en deze redenen zijn geweest dat de RARA op 17 sept. 1985 het volgende verklaarde:
"Daarin ligt de gezamelijkheid van onze strijd, onz enige perspektief en onze onverwaardelijke solideriteit met de zwarte revolutionaire strijd in Zuid Afrika, die zo bloedig bevochten moet worden.
Steun de revolutie in Zuid Afrika en vorm het front in West Europa."
De oproep om te komen tot een politieke tegenmacht, middels een proces van revolutionaire praktische strijd en frontvorming, lijkt een konkrete invulling daarvan.

Rood, 10 augustus 1988.

Gisteren, 10 augustus, stond René terecht op verdenking van medeplichtigheid aan een zestal aanslagen met een duidelijk politiek karakter. Na een voorarrest van op de kop af vier maanden was volgens officier van justitie Van der Kerk 'wettig en overtuigend' bewezen dat René zich 'schuldig' had gemaakt aan:

* Het veroorzaken van een explosie bij het Van Heutzmonument in Amsterdam, in september 1984,
* Het af laten fikken van de Makro in Duiven (opgeëist door RARA),
* Poging tot af laten fikken van de Makro in Duivendrecht (helaas te vroeg geblust; opgeëist door RARA),
* Poging tot af laten fikken van de gedoodverfde pespoortdrukkerij Elba (KEP) in Schiedam (opgeëist door kommando NO PASARAN),
* Het af laten fikken van een Shell-pompstation in Nieuwegein (tegelijk met een aanslag op Shell-dochter Boot Olie in Alphen a/d Rijn opgeëist door RARA),
* Slangen snijden bij de Shellpomp aan de Postjesweg in Amsterdam, als onderdeel van een landelijke sabotageaktie tegen 37 Shell-stations in Nederland (maart 1988; opgedragen aan de 30 stakers van de Rietspruitmijn die in aug. '87 door de particuliere mijnpolitie het ziekenhuis werden ingeknuppeld en -geschoten. Rietspruit is 50% eigendom van Shell en ligt in Zuid Afrika).

We hebben geen zin om in te gaan op de poppenkastvoorstelling die naar aanleiding van deze 'beschuldiging' in het Amsterdamse Paleis van Justitie werd opgevoerd. We hebben geen zin om woorden vuil te maken aan technische kwesties over plakbandjes met vingerafdrukken, verfsplintertjes, stemvergelijkingen of kassabonnetjes van elektronikawinkels. We verdommen het om argumenten te zoeken waarmee we de verhalen van machthebbers, politie en justitie kunnen ontzenuwen, omdat die nu eenmaal altijd zullen proberen om van elke hen onwelgevallige politieke daad een 'ernstige schok voor de rechtsorde' te maken. En wij hebben er geen enkele behoefte aan om in te gaan op de moord-en-brand kreten die de volgevreten machthebbers slaken als wij onze vingers naar hun stoffelijke bezittingen uitstrekken.

Wij beschouwen de eis van zeven jaar onvoorwaardelijke gevangenisstraf tegen onze kameraad René als een regelrechte oorlogsverklaring aan ons allen. Wij beschouwen de invallen en arrestaties van 11 april jl., die uitmondden in het vier maanden durende voorarrest en de gerechtelijke vervolging van René, als deel van een groter geheel. Het sluit allemaal naadloos aan op de geschiedenis: de aanval van politie en leger op demonstranten in Dodewaard, het ontstaan van de Leegstandwet en de moord op Hans Kok, of de aanval op de Nijmeegse kraakbeweging naar aanleiding van de ontruiming van de Marienburcht zijn slechts merktekens in de voortdurende reeks van pogingen der heersenden om het verzet tegen hun onbegrensde en nietsontziende machtswellust te breken. Wij zijn ons ervan bewust dat kriminalisering, repressie, hetzekampegnes, opsluiting en uiteindelijk folter en moord de middelen zijn waarmee heersenden proberen het verzet tegen hen de kop in te drukken. Wij weten dat het besluit om in verzet te komen automatisch leidt tot problemen met de 'gevestigde orde'. Wij hebben dat bij ons besluit ingekalkuleerd, omdat onze strijd tegen diezelfde 'orde' gericht is.

Wij hebben de strijd opgevat voor een samenleving, waarin geen enkel mens heerst over een ander mens. Een samenleving zonder uitbuiting; leven met vrijheid. Binnen die strijd zijn wij kompromisloos, radikaal en bovenal: solidair. Met René, omdat hij voor hetzelfde staat als wij. Met radikale strijd van groepen als RARA, No Pasaran of Nachtschade; met iedereen die de strijd tegen overheersing heeft opgevat. René, maar ook de ideeën van RARA, maken deel uit van onze strukturen; zijn ingebed in onze strijd. Een strijd die, zo leert de geschiedenis, die zal doorgaan totdat het doel bereikt is.

René zal zeker niet de laatste politieke gevangene zijn die de 'gevestigde orde' voor zich opeist. Hij zal zeker niet de enige zijn die gebruikt wordt als afschrikwekkend voorbeeld voor al die anderen die ook in verzet zijn gekomen, of dat van plan zijn. De stap die de machthebbers op 10 augustus jl. zetten toont dat zonneklaar aan. De foutlering van iedereen die de rechtszaal wilde betreden (inklusief advokaten en, pro forma, de rechters), de prominente aanwezigheid van de politie rond het gebouw, de justitiële voorbereiding en de voor Nederlandse begrippen ongehoord hoge eis zijn sinds de tweede wereldoorlog zelden of nooit vertoond, en zeer zeker niet in die kombinatie.

Wij zijn dan ook slechts geïnteresseerd in datgene wat René tijdens 'zijn' proces zelf te zeggen had. De burgelijke media hebben zich, ieder op hun eigen wijze maar verder identiek, inmiddels uitgeput om de juridische prietpraat tot op de komma aan de lezer/kijker/luisteraar uit de doeken te doen; wij kunnen ons daar buiten houden. Wij laten ons door die hele toestand slechts sterken in de kracht van onze ideeën. Het gevangen zetten van onze kameraden kan slechts leiden tot verhevigde voortzetting van onze strijd.

Op 24 augustus as. zal rechtbankpresident Michels de volgende stap zetten door uitspraak te doen. Het door de machthebbers gekreëerde klimaat doet vrezen dat hij René een straf op zal leggen. De aard van die straf doet wat ons betreft niet ter zake; élke straf is te hoog. Wat stelt zo'n luttig RARA-brandje tenslotte voor als je het vergelijkt met de moordpartijen in de Zuidafrikaanse townships? En wie is er nu de terrorist, de brandstichter of degene die willens, wetens en met genoegen de brandstof levert voor de pantserwagens die de moordende soldaten naar de townships rijden?

Wij beschouwen het proces tegen René als een provokatie, een regelrechte aanval op onszelf. Wij zullen ons niet laten intimideren, noch laten afschrikken. Wij zullen de strijd voortzetten, in al haar facetten. Zelfs als ze ons opsluiten zullen de machthebbers dat niet kunnen voorkomen.

VRIJHEID VOOR POLITIEKE GEVANGENEN!

AMANDLA!

AKTIES SINDS DE INVALLEN VAN ELF APRIL

11-04 Kladaxies, spandoeken, zwaaien in Amsterdam.
11-04 Slangen snijden; 3 Shellpompen
12-04 Haaksbergen.
12-04 Autobanden in de fik; solidariteit met 'RARA-arrestanten', Rotterdam.
Ruiten in, 2 Shellpompen Baarn
Slangen snijden; 2 Shellpompen Utrecht.
13-04 Slangen snijden; Shellpomp Haarlem.
14-04 Picket Shellpomp Arnhem.
17-04 Slangen snijden; Shellpomp Apeldoorn.
21-04 Picket Shellpomp Arnhem.
22-04 Slangen snijden, telwerken kapot. 4 Shellpompen Tilburg.
24-04 Picket tegen Shell, Arnhem.
27-04 Slangen snijden, kalken; Shell pomp Nijnsherenland.
05-04 Picketline, Arnhem.
09-05 Voorraad vervuild, kalken,
10-10 slangen snijden; Regionaal Distributiecentrum Shell Eindhoven.
Slangen snijden, kalken; 2 Shellpompen Den Haag.
Sabotage vrachtwagens, kalken, voorraad vervuild; Shell Therma Hilversum.
12-05 Picket Arnhem.
Slangen snijden, kladden, kalken. Shellpomp Rotterdam.
18-05 Demo tegen Shell en gemeentelijk anti-apartheidsbeleid. Nijmegen.
19-05 Picket Arnhem.
26-05 Picket Arnhem.
31-05 Slangen snijden, Shellpompen
01-06 in Nijmegen, Wijchen, Venlo. Slangen snijden, kalken, sloten lijmen; 3 Shellpompen Utrecht.
02-06 Picket Arnhem.
04-06 Slangen snijden, Shellpomp Tilburg.
05-06 Shellshops in brand, 2 Shellpompen Zeewolde.
05-06 Viadukten kalken tegen Shell, Rijksweg H'lem-A'dam.
06-06 Inbraak havenoverslagbedrijf CASA; slaat Z-A kolen over in Amsterdam.
08-06 Folders delen; KLM-stewardessen tegen apartheid en KLM-vluchten op Z-A; Amsterdam.
16-06 Slangen snijden, voorraad vervuild, Shellpomp Leiden.
Eind Opzegaktie Volkskrant t.v.m.
juni beleid t.o.v. Shell (advertenties e.d.).
20-06 Poging brandstichting Shellpomp Broek in Waterland.
20-06 Affiches geplakt; Utrecht.
23-06 Blokkade Centr. Distr. Depot Shell; Utrecht.
04-07 Shellpomp aangepakt Den Haag, 1 arrestatie.
05-07 Kladaktie tegen Shell, Haarlem.
09-07 Slangen snijden, ruiten in, spijkerplanken gelegd; Shellpompen in Blerick en Venlo.
14-07 Slangen snijden, kalken; Shell pomp Rijksweg bij Loon.
17-07 Slangen snijden, ruiten in; Shellpomp Nieuwegein.
Ruiten in bij SHV (Z-A kolen im/exporteur) in Utrecht.
10-08 Plakaktie tegen Shell e.a. multinationals; Amsterdam.
09-08 Manifestatie, aanwezigheid
10-08 rond het proces tegen René.
08-08 Slangen snijden, geldautomaten lijmen, kalken, voorraad vervuild; Shellpomp Haarlem.
11-08 Slangen snijden, gekalkt, vernield; 3 Shellpompen Nijmegen.

Deze uitgave werd verzorgd door
Van Ostadestraat 233-d,
1073 TN Amsterdam.
Tel. 020-761773.

De opbrengst gaat in zijn geheel naar René. Ook giften voor hem zijn zéér welkom! Storten kan op gironr. 5859751 t.n.v. Ostadeblade Amsterdam onder vermelding van 'TERRORISMEBESTRIJDING'.

En vergeet niet om René te overstelpen met brieven en kaarten:

René Roosmersma,
Penitentiaire Inrichting Dommersluis,
Paviljoen 3, Wenckenbachweg 48,
1096 AM Amsterdam.

Maandag 17 april 1989

Bylage XV

Op het moment dat SWAPO-guerilleros afgeslacht worden door Zuid-Afrika's terreurbattaljon Koevoet, op afstand gesteund door de VN en daarmee door de Nederlandse staat (slechts 30 marechaussees maar van grote politieke betekenis);
Op het moment dat van den Broek openlijk zegt (wat in de praktijk van de Nederlandse en Europese buitenlandse politiek allang een feit is) dat de Nederlandse staat in navolging van Thatcher een dialoog wil met de blanke racisten in Pretoria en de sankties moeten worden teruggedraaid;
Op dat moment verzamelt een groot deel van de radikale beweging van Nederland haar krachten voor een imago-blokkade tegen één van de ekonomiese pijlers van het apartheids-systeem: de Koninklijke Shell.

KOMMUNIKEE

Vannacht hebben wij bij het Thermo Shell Centrum aan de Vreelandseweg te Hilversum een brandaanslag uitgevoerd, met gebruikmaking van 2 jerrycans benzine + ontstekingen.

De radikale solidariteitskampagne met de strijd in Zuid-Afrika is zeker niet tot stilstand gekomen.
In Nederland is die kampagne ononderbroken voortgezet en ook in andere West-Europese landen (BRD, Denemarken) nemen de akties eerder toe dan af.

Ondanks dat kunnen we wat betreft Nederland stellen dat die kampagne hapert en in een crisis lijkt te geraken.
Op dit moment is vrijwel alle aandacht van de radikale beweging gericht op de Shell-blokkade georganiseerd door het komitee Shell uit Zuid-Afrika (SUZA):
Een soort doelgerichtheid, die niet uit het niets komt maar het gevaar loopt zich tegen zichzelf te keren.
De oproep een aktie tegen Shell te voeren, wordt door ons in zijn algemeenheid ondersteund.
Wij vinden echter dat deze blokkadeaktie zich in verregaande mate heeft gekonformeerd aan de sosiaal-demokratiese politiek van de komitees en in die zin inhoudelijk in een sterk defensieve positie is beland.

Wij willen met deze aanslag en dit kommunikee een bijdrage leveren aan de diskussie over strategie en perspektief van radikale, revolutionaire anti-apartheidsstrijd, als een onderdeel van de strijd op alle terreinen van het leven.

Allereerst willen we duidelijk stellen, dat het ons er niet omgaat dat een blokkade niet goed zou zijn.
Of dat aktievoeren niet óók spektakel zou mogen zijn.
Binnen zekere krachtsverhoudingen kan een blokkade een effektief laagdrempelig aktiemiddel zijn.
Onze kritiek richt zich dan ook niet op de middelenkeuze; een blokkade is niet beter of slechter dan een brandbom.
Dat tegenover elkaar zetten is een schijntegenstelling.
Waar het ons om gaat is dat akties/kampagnes, in dit geval gericht op de strijd tegen apartheid, tot inzet zouden moeten hebben dat onze sterkte, ook op langere termijn, wordt vergroot en uitgebouwd.

"Het politieke klimaat een klein beetje veranderen" zoals het SUZA haar doelstelling uitdrukt, houdt volgens ons méér in dan een takties konsept te ontwikkelen, dat niet veel langer dan drie dagen duurt.
Effektiviteit draait niet slechts om image-beschadiging.
Wat apartheid is moge bekend worden verondersteld.
Bekend is ook dat de Nederlandse staat er een strategies belang bij heeft dit in stand te houden, dan wel ietwat aan te passen. En dat diezelfde staat de politieke en ekonomiese voorwaarden schept voor multinationals als Shell om te kunnen opereren.
Shell's kollaboratie met het apartheidsregime is allang bekend, qua image valt er weinig meer te beschadigen.
Een grootse aktie tegen Shell nu, zou een uïtdrukking moeten zijn van de verzamelde ervaringen van jarenlange militante anti-apartheidsstrijd.
Het zou moeten voortborduren op een geschiedenis waarbij de ontwikkeling van de politieke inhoud centraal staat en het doel is steeds meer zicht te krijgen op het perspektief.

Natuurlijk is het uitgekozen doel van de blokkade niet zonder geschiedenis.
Shell is de afgelopen jaren speerpunt geweest van vele militante akties en kampagnes.
Met als doel het bedrijf, als één van de handlangers van het apartheidsregime, steeds weer als zodanig te'brand'merken en zoveel mogelijk schade toe te brengen.
Daarnaast zijn er aan de hand van deze akties diskussies gevoerd over het perspektief van verzet en is geprobeerd meer samenhang en kontinuïteit te ontwikkelen.
Op deze noodzakelijke ontwikkeling bouwt het SUZA niet voort.

Illustratief daarvoor was het moment tijdens de eerste aktie-konferentie in Paradiso, waarop het SUZA nadrukkelijk weigerde om de eis 'René Vrij' in deze aktie op te nemen.
De diskussie hierover werd geneutraliseerd met de opmerking dat de eis 'Mandela Vrij' ook niet werd gesteld.
Daarmee werd totaal voorbij gegaan aan het feit dat René veroordeeld werd op beschuldiging van deelname aan/of organisatie van akties, die door grote delen van de radikale beweging worden gesteund. Beschuldigd van 'lidmaatschap' van groepen die zich in hun publikaties/kommunikees steeds nadrukkelijk als onderdeel van die beweging hebben geprofileerd.

Anderzijds werd op dezelfde konferentie door het SUZA geen enkele kritiek geleverd op de aan de blokkade deelnemende sosiaal-demokratiese groeperingen en organisaties.
Deze konden, zonder enige vorm van politieke diskussie, hun variant van geweldloosheid dwingend opleggen aan alle aanwezigen, op straffe van hun uittreding uit de blokkade.
Een keuze voor geweldloosheid op déze gronden is er niet één die recht doet aan de noodzaak van anti-parlementaire politiek op alle nivo's.
Ze wordt onbediskussieerd op ons bord gegooid.

Te stellen dat een konfrontatie met de politie ten alle tijden uit de weg gegaan moet worden, omdat "rellen ons meer zouden schaden dan Shell" (SUZA); ontkent het politieke karakter van de inzet van de smeris.
Zoals de verhoudingen nu liggen, is de keuze van van Thijn de politie in te zetten, als de blokkade effektief wordt, niet slechts een openbare orde overweging.
Het is een poging het blokkade-initiatief binnen de sosiaal-demokratiese marges te dwingen.
Radikale, revolutionaire politiek en de zogenaamde openbare orde zijn nu eenmaal twee onverenigbare grootheden.

Eén van de doelstelligen van het SUZA is bewustwording en diskussie.
Er wordt een beeld geschilderd van Shell als dé totaalvijand, hét grote monster.
Ons is onduidelijk hoe dit moet leiden tot bewustwording.
Bewustwording waarover dan?!
Het belangrijkste gegeven voor een zinvolle diskussie over anti-apartheidstrijd ontbreekt namelijk.
Want noch Shell (of welke multinational dan ook) is alléén verantwoordelijk voor de instandhouding van apartheid en onderdrukking.
Apartheid en onderdrukking bestaan nog steeds bij gratie van de steun van de Westerse staten, en meer nog dan dat:
"Apartheid is geen soort beschaving die verschilt van die van het Westen, maar het is de ruwe, ongeslepen kant ervan.
Apartheid is geen smet op de Westerse beschaving, maar het hart ervan. Apartheid is de lens waardoor je het geheel kunt zien, een mikro-kosmos, een openbaring van wat de Westerse beschaving in werkelijkheid eigenlijk is." (Cedric Mayson)
Anti- apartheidsstrijd zou zich dan ook tegen de politiek van de Nederlandse staat moeten richten.

Het lijkt een bewuste keuze van het SUZA de rol die de West-Europese staten spelen niet te willen betrekken bij het inhoudelijke diskussieproces rond de blokkade.
Een keuze om de lijn niet door te trekken naar een aanval op de politiek van de Nederlandse staat.
Omdat dan het brede samenwerkingsverband met sosiaal-demokratiese organisaties en komitees wel eens in duigen zou kunnen vallen. Hetgeen tenkoste zou gaan van de zo nagestreefde massaliteit.
Klemzitten, noem je dat !

De verbreding die het SUZA- komitee gezocht heeft, is geen verbreding van anti-parlementaire politiek.
Het is een bewuste verschuiving naar rechts, richting sosiaal-demokratie, ten koste van de radikale delen van de beweging.
Ieder op hun manier presenteren de AABN en het SUZA de blokkade dan ook als een goed antwoord op respektievelijk slangensnijders en/of 'brandstichters'.
Wij twijfelen zeer aan het politieke rendement van deze aktie, zoveel konsessies zonder enig zicht op wat wij eraan over houden.

De koalitie-politiek van het SUZA-komitee ontwikkelt zich niet op basis van eigen kracht maar vanuit de optiek dat wij de sosiaal-demokraten harder nodig hebben dan zij ons.
Op deze manier wordt verbreding, vervlakking.

Binnen de anti-Shell kampagne heeft de blokkade teveel het karakter van een eindpunt. Misschien niet de bedoeling van de organisatoren maar de konsekwentie van hun keuzes.
Wij hebben ons bij de keuze van dit objekt doelbewust niet buiten de lopende kampagne willen stellen.
Maar wij willen het hier niet bij laten.

Het kan nooit voldoende zijn om groepen op te roepen:
" de blokkade als aktie tegen racisme daar, ook op <u>één of andere</u> manier te verbinden met racisme hier". Dit zo door het SUZA geformuleerd als 'indirekt doel' ontkent het wezen van anti-apartheidstrijd.
Anti-apartheidsstrijd is handelen vanuit het bewustzijn dat de krachten die apartheid in stand houden dezelfde krachten zijn die onze werkelijkheid bepalen.

Een werkelijkheid, die bestaat uit groeiende tegenstellingen; verpaupering, vereenzaming, deportaties van 'ongewenste vluchtelingen', het afschrijven van groepen mensen, seksisme en racisme.
In de ontwikkeling van het politieke proces hier, in onze strijd, moet de scherpte van deze verhoudingen terug te vinden zijn.
Mét spektakel, spektakulair soms, maar bovenal met een lange adem én de inzet om strukturen tot stand te brengen, die op basis van inhoudelijke verbondenheid, het sukses (of mislukken) van een aktie overleven.
Een politieke mobilisatie die dit terzijde, als 'indirekt doel',stelt, is een doodgeboren kindje.

Wij zijn ons ervan bewust dat de praktiese ontwikkeling van die kracht de komende jaren meer en meer van ons zal vragen.
Zowel op het gebied van het opbouwen van een stevige politieke infra-struktuur én organisatiestrukturen als bijvoorbeeld op het gebied van de bajesstrijd.
Ons niet te laten isoleren, vervreemden van elkaar, maar te vechten voor kollektiviteit en in dié strijd voor een ander leven steeds méér mens te worden, dat is wat binnen en buiten de muren met elkaar verbindt.
En dat is tegelijkertijd wat de staat koste wat kost kapot wil maken.

Naarmate revolutionaire politiek aan kracht wint, zal de staat de repressie uitbouwen, sporend met de noodzaak van Europese eenwording en harmonisatie.
Zo was ook de operatie van 11-4-1988 een slag in de lucht, met de bedoeling af te schrikken en te intimideren.

Het zullen belangrijke jaren worden;
Of we nemen onszelf serieus en we ontwikkelen ons -in de breedte van het gehele maatschappelijke spektrum- tot een faktor van betekenis. Tot een kracht die je met recht en reden als tegenmacht kan aanduiden, of we verworden tot een politiek- kultureel randverschijnsel.

We zullen een antwoord moeten formuleren ten opzichte van de voortschrijdende ontwikkeling van vervreemding, internationale uitbuiting en onderdrukking.
Dat antwoord moet stap voor stap bevochten worden.
Samen met al diegenen die het aangaat én die het willen, in diskussie én praktijk met betrekking tot de anti-patriarchale, anti-racistiese en anti-imperialistiese strijd.
Binnen dat proces zullen we onze eigen identiteit, als revolutionaire beweging, verder moeten profileren.
Het versterken van de eigen kracht is absolute voorwaarde tot samenwerking én het sluiten van al dan niet tijdelijke bondgenootschappen uit taktiese of strategiese overwegingen.

Groepen als RARA wordt wel eens voor de voeten geworpen dat ze een politiek zonder perspektief zouden bedrijven omdat dergelijke militante kernen niet toegankelijk en derhalve geïsoleerd zouden zijn.
Zeker kent de organisatie in illegale cellen zijn beperkingen.
<u>Op zich</u> kan dat nooit perspektief zijn, omdat die vorm van strijd <u>alléén</u> nooit massaal kan worden.
Waar het echter om gaat, is de samenhang tussen de verschillende -strijdende- groepen, op alle nivo's.
Daarbinnen kan én moet een militante praktijk bijdragen aan de ontwikkeling van het revolutionaire, politieke proces hier.
Door grenzen te stellen, de woede een stem te geven, te laten zien dat verzet mogelijk is.
Als dat de basis is, als de militante praktijk de gezamenlijke diskussie voedt en andersom, dan zal er van isolatie ook geen sprake kunnen zijn.
Dan kunnen we verder.
Wij zullen ons daar volledig voor inzetten.

REVOLUTIONAIRE
ANTI
RACISTIESE
AKTIE

-STEUN DE REVOLUTIE IN ZUIDELIJK-AFRIKA, VORM HET FRONT IN WEST-EUROPA
-SOLIDARITEIT MET DE STRIJD VAN DE HONGERSTA(-A)K(ST)ERS IN DE BRD
-VRIJHEID VOOR HALIL EN MUSTAFA
-SOLIDARITEIT MET ALLE STRIJDENDE GEVANGENEN
-VLUCHTELINGENBELEID IS EUROPESE APARTHEID, STOP DE DEPORTATIES

Bijlage XVI

KOMMUNIKEE

Vannacht hebben wij twee brandaanslagen gepleegd bij de Districts-kommandant Gelderland, Vijverlaan 107, Arnhem en bij het District Overijssel, Prins Bernhardlaan 2 te Oldenzaal. Alletwee behorend tot dc Koninklijke Marechaussee.

De binnenlandse vijand

"De fuikfunctie van onze grenzen vervalt: ongewenste vreemdelingen maar ook bijv. buitenlandse kriminelen zijn struks veel minder zichtbaar. Aan de grens wordt je met ze gekonfronteerd, in het binnenland moet je ze opzoeken".

Kommandant KMAR-brigade Zevenaar.

In september 1988 krijgt de Tweede Kamer twee brieven over de Koninklijke Marechaussee. De minister van Defensie en de staats-secretaris van Justitie kwamen, elk vanuit hun eigen verantwoorde-lijkheid, met de mededeling dat 200 van de 325 marechausseees, die overtollig worden door het wegvallen van de personenkontrole aan de oostgrens, worden ingezet voor het binnenlandse toezicht op vreemde-lingen.
In het kader van de -nu vertraagde invoering van de Schengenakkoor-den, zullen de binnengrenzen tussen de Benelux, Frankrijk en de Bondsrepubliek geleidelijk aan opgeheven worden. Dat schept o.a. beheersproblemen m.b.t. het weren van 'ongewenste vluchtelingen'. De kontrole aan de buitengeenzen moet naar binnen worden verlegd.

Volgens de toenmalige staatssecretaris van Justitie Korte van Hemel "heeft Nederland een grote aantrekkingskracht op illegalen". Deze moeten dan ook, volgens haar, in de nieuwe situatie zonder binnengrenze 'opgezocht' worden in de grote steden.
Hier ligt nu een nieuwe taak voor de KMAR. De KMAR is een keurkorps, ressorterend onder het Ministerie van Defensie.
Al in de jaren zeventig werd er op aanvraag van de minister van Justitie een detachement KMAR-opsporingsambtenaren, in het kader van de rechchebijstand, toegevoegd aan de vreemdelingenpolitie van Amsterdam. Belast met het opsporen en uitzetten van illegale vluchtelingen.
Deze ontwikkeling zet zich door. De marechaussee zal als een soort vliegende brigade in de grote steden worden ingezet, speciaal belast met het opsporen van mogelijke illegalen.
In het kader van de vreemdelingenwet is het mogelijk iemand aan te houden en te kontroleren, als er een 'redelijk vermoeden bestaat dat iemand vreemdeling is'. Dat het 'redelijk vermoeden' meestal gebaseerd is op huidskleur laat zich raden. De uitspraak "door onze ervaring kunnen we illegalen herkennen aan hun uiterlijk" gedaan door één van de leden van dit vermaarde korps, spreekt boekdelen.
In de strijd tussen gemeente- en rijkspolitie, of beter nog tussen het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Justitie, heeft Justitie een grote mate van beleidsvrijheid afgedwongen. Bij de komst van regionale korpsen zal de burgemeester geen verantwoordelijkheid meer afleggen aan de gemeenteraden, dat zou alleen maar teveel tijd in beslag nemen. De nog aanwezige minimale mogelijkheden tot kontrole van het gevoerde beleid, zullen dan geheel vervallen. Binnen deze ontwikkeling zullen de opsporingsteams van de marechaussee fungeren als voorposten van Justitie. Niet gehinderd door welke vorm van kontrole dan ook, zullen ze als een zelfstandig apparaat binnen het politieapparaat funktioneren. Met de, rechtstreeks van Justitie gekregen, namen in de hand van op te sporen vluchtelingen zal de jacht nog doeltreffender gerealiseerd kunnen worden.
Het is om dit alles dat wij hebben gekozen voor een eerste aktie tegen dé keurtroepen van dit vervolgingsbeleid, tegen de laarzen in de straat.

Hoewel het de eerste keer is dat wij akties uitvoeren tegen het Nederlandse vluchtelingenbeleid, willen we benadrukken dat dit op geen enkele manier uitgelegd mag worden als een breuk in onze politieke praktijk van de afgelopen jaren.
Daar zijn ook geen redenen voor. Noch de situatie in Zuid-Afrika, noch de opstelling van de Nederlandse regering en bedrijfsleven, geven daarvoor aanleiding. Alles wat er veranderd is, is dat het blanke apartheidsregime meer politieke ruimte heeft moeten toestaan aan het zwarte verzet. Maar de eisen van sankties en internationale isolering van het blanke regime blijven onverkort gehandhaafd. Als voor vele anderen blijft ook voor ons een prioriteit te zoeken naar wegen om het verzet in Zuid-Afrika effektief te ondersteunen. Wij hebben dat in het verleden gedaan en zullen dat weer doen!
De strijd tegen apartheid en racisme houdt echter niet op bij de grenzen van Zuid-Afrika. Het anti-racisme heeft steeds het hart gevormd van onze akties en verklaringen en met deze aktie verleggen we hooguit wat aksenten. Het aanvallen van het vluchtelingenbeleid is niet meer of minder dan het trekken van konsekwenties uit eerder door ons ingenomen standpunten. Standpunten die inhouden dat onze solidariteit met de strijdende in de drie kontinenten onlosmakelijk verbonden zijn met de strijd tegen de politieke, ekonomische en militeire instätuties in het Westen. De instituties dáe de onderdrukking organiseren, voeden en ervan profiteren. In Zuid-Afrika is het racisme geïnstitutionaliseerd in de apartheid. Hier is het wettelijk gelegitimeerd racisme de basis van het vluchtelingenbeleid.

Op het moment dat het vreemdelingen- en vluchtelingenbeleid zich steeds meer tot een keiharde arrestatie- en deportatiepraktijk, wordt het tijd dat er bij ons -gepland- een aantal stoppen doorslaan. Omdat de terreur tegen vluchtelingen moet stoppen. Omdat het vluchtelingenbeleid vreemdelingenhaat voortbrengt en het racisme kanaliseert.
Een werkelijkheid die tot ondubbelzinnig partij kiezen dwingt. Het tot beleid verheven racisme is geen ongrijpbaar fenomeen. Er zijn direkt verantwoordelijke personen, instituties en organisaties aan te wijzen die het beleid maken en uitvoeren. Zij zijn producenten van beelden van vluchtelingen als 'parasiet' en 'krimineel'.
Zij zijn de ontwerpers, konstrukteurs en bedieners van de 'ambtelijke molens' die menselijke waardigheid vergruizen en iedereen die toeschouwer blijft korrumpeert.

UNIVERSELE VERKLARING VAN DE RECHTEN VAN DE MENS:

Art. 14.1: Een ieder heeft het recht om in andere landen asiel te zoeken en te genieten tegen vervolging.

Art. 13.1: Een ieder heeft het recht zich vrijelijk te verplaatsen en te vertoeven binnen de grenzen van elke staat.

Het klinkt natuurlijk prachtig. Je knikt bij wijze van spreken al instemmend voordat de zinnen volledig zijn uitgesproken. Niet ten onrecht. Wereldwijd echter blijken de met de mond en pen beleden uitgangspunten en resoluties alleen maar geschikt als o.a. propagandamiddel in de koude oorlog. Vluchtelingen uit het Oostblok zijn jarenlang met open armen ontvangen. Zij vormden het levende bewijs tegen het kommunisme. Vluchtelingen uit het Zuiden daarentegen worden doorgaans bestempeld als profiteurs en kriminelen. Daarmee wordt verdoezeld dat het ontstaan van vluchtbewegingen voor het overgrote deel een direkt gevolg is van de machtspolitiek van het Westen. Dat vluchtbewegingen vaak bewust gekreëe worden, als gevolg van puur kapitalistisch handelen van klups als het I.M.F., Wereldbank e.a.. Vergeten wordt dat hongersnoden, armoede, staatsgrepen, politieke repressie en sexueel geweld geen gevolg zijn van natuurrampen, maar een direkte konsekwentie van de politieke, ekonomische en sociale verhoudingen. De Koude Oorlog mag dan zogenaamd afgelopen zijn, de oorlog tussen Noord en Zuid wordt alleen maar geïntensiveerd. De vluchtelingen uit het Zuiden vormen pas echt een probleem

voor het Westen op het moment dat een groeiend deel van die miljoenen vluchtelingen hun problemen komen deponeren in ons vers aangeharkte voortuintje. Dan pas ontstaan er politieke-, financiele- en humanitaire problemen en zijn de regeringen van de Westerse staten gedwongen een antwoord te formuleren op de aanspraak van vluchtelingen om hier asiel aan te vragen. De belangrijkste reaktie van de Westerse staten is het net te sluiten, Europa potdicht te maken. En pas dan worden de tegenspraken zichtbaar tussen die antwoorden en de met de mond beleden uitgangspunten enkele procenten worden voorzien van het stempel 'gewenst' als legitimatie en excuus om de overgrote meerderheid 'ongewenst' te kunnen verklaren.

Het vluchtelingenprobleem is geen op zichzelf staand maatschappelijk verschijnsel maar een direkte afspiegelingen van de eigendoms- en machtsverhoudingen. Binnen die verhoudingen wordt elke individuele vluchteling uiteindelijk gereduceerd tot een koopwaar: allen zij waarvan kan worden verwacht dat ze op korte termijn rendement opleveren zijn gewenst 'Gewenst'zijn bijvoorbeeld:

- Vluchtelingen die gebruikt kunnen worden als levende politieke propaganda, zoals tot voor kort vluchtelingen uit de Sovjet-Unie en uit Oosteuropese landen. Of zoals een gelimiteerd aantal Vietnamese bootvluchtelingen per jaar, terwijl men toekijkt hoe de rest, desnoods met grof geweld, wordt afgevoerd, zoals de Britten dat deden in Hong Kong.
- Vluchtelingen die worden ingezet om bevolkingspolitiek mee te bedrijve zoals Israel de Joodse Sovjet vluchtelingen gebruikt als pionnen in de demografische oorlog tegen de Palestijnen. Zoals de Bulgaarse Turken die worden gebruikt om de Koerdische aanspraken op hun nationale grondgebied te breken, etc..
- Vluchtelingen die bruikbaar zijn om bepaelde problemen binnen de kapitalistische ekonomie op te lossen. Illustratief hiervoor is bijv. de gretigheid waarmee de regering van de Bondsrepubliek haar grenzen open stelde voor vluchtelingen uit de D.D.R.. Het levert een miljardeninjektie op voor de ekonomie van de Bondsrepubliek. Tegelijkertijd ziet de Zuid-Afrikaanse regering haar kans schoon en begint een wervingskampagne onder voormalig D.D.R.burgers om zodoende belangrijke funkties in de ekonomie exclusief blank te houden.

'Ongewenst', en dat is meer dan negentig procent, zijn de miljoenen mensen uit Afrika, Azië en Latijns-Amerika. Voor het grootste gedeelte vrouwen en kinderen, uitgehongerd en door oorlog verpauperd, die meestal niet verder komen dan de vluchtelingenkampen in het land van eerste opvang (vaak een eveneens zeer arm buurland).

Ongewenst zijn bijna alle vrouwen die vluchten vanwege sexe-specifieke vervolging. Verkrachting, mishandeling, elke specifieke terreur tegen vrouwen wordt niet erkend als vluchtgrond. Niet eens wanneer die terreur plaatsvind in de politiebureaus, tijdens razzia's of in martelcentra. Ongewenst zijn bijna alle vrouwen en kinderen omdat ze volgens de kapitalistische maatstaven niet produktief gemaakt kunnen worden in het Westen, maar ze daarentegen wel gewenst zijn in de landen vande drie kontinenten om daar als arbeidersreserveleger te fungeren voor de multinationals.
Ongewenst zijn de uitgeweken verzetsstrijders en strijdsters uit landen met een geweldadig en fascistisch, maar daarom niet minder bevriend regime.
Oorzaak en gevolg van het ontstaan van vluchtelingenstromen worden door de beleidsmakers konsekwent en uiterst zorgvuldig versluierd. De motieve van mensen blijven buiten beschouwing. Evenals de belangen die leiden to het stelsel van afwijzings- en toelatingskriteria.
Er wordt gebruikt gemaakt van verborgen kriteria bij het uitdelen de stempels 'ongewenst', waarbij er zelden een integere beoordeling gemaakt wordt van het vluchtverhaal. Wat beoordeeld wordt is in hoeverre (groepen van) vluchtelingen bruikbaar zijn en de mate van gevaar die ze kunnen opleveren voor de politieke en sociale stabiliteit. Daarnaast zijn er nog de praktijken van de inlichtingendiensten (waaronder de B.V. die met verblijfsvergunningen staan te zwaaien wanneer een vluchteling informatie verstrekt over een bepaalde politieke organisatie of daarin wil infiltreren.

Schengen: niet getekend, toch gebruikt

Schengen, proefballon voor een verenigd Europa en prototype van de maatschappij die gestroomlijnd is volgens de behoeftes van het Europese kapitaal. Ondanks de geheimzinnigheid, de onkontroleerbare en zelfs voor parlementariers ondemokratische wijze waarop de Schengen-partners met elkaar zaken doen, spant men zich in om de loyaliteit van de bevolking te verkrijgen. Eén van de belangrijkste middelen om dat te bereiken is een brede ideologische hersenspoeling door de propaganda van een hernieuwd Europees nationalisme. We moeten 'internatinnaal en Europees geen denken, de geweldige voordelen die een Europa zonder grenzen biedt moet worden binnengehaald. Maar daar moet wel wat tegenover staan: we moeten ervoor zorgen dat ook het Nederlandse grondgebied er slechts is voor sommige Europeanen, en dat al die geweldige voordelen niet ingepikt worden door miljoenen 'vreemde elementen' die door alle gaten van het Ver-

enigd Europa dreigen binnen te komen als we even niet kijken. De buiten grenzen van Europa moeten gebouwd worden van een steviger beton dan het voormalige ijzeren gordijn. De ambassades in de landen van waaruit veel vluchtelingen verwacht worden, worden een vooruitgeschoven grenspost en voeren een aktief 'ontmoedigingsbeleid'. Vliegtuigmaatschappijen moeten degenen die geen visum hebben op eigen kosten terug vliegen. Schengen (en nu de Europese Eenwording) biedt voor dit alles het instrumentarium. Het stroomlijnt een blank-Nederland-let-op-zwart-Nederland-mentaliteit. Schengen biedt, door de harmonisatie van het asielbeleid, een aantal internationale afspraken waardoor men met het recht in de ha meer en meer mensen kan voorzien van het stempel 'uitgewezen'. Het levert de argumenten op om een verscherpt opsporings- en vervolgingsbeleid binnen de grenzen uit te voeren om zo (volgens ons alleer Lubbers) "het kaf van het koren te scheiden".
En dit is ook de reden voor de schijnbaar onvermijdelijke marsroute die wordt afgelegd in de richting van de legitimatieplicht. De verlegging van de identiteitskontrole aan de grenzen naar identiteitskontrole in het gehele land door mobiele brigades van de KMAR. Een sluitend netwerk met de, al geopperde, strafbaarstelling van hulp aan illegalen. Ze moeten een bepaalde mentaliteit kweken. Iedere niet-witte moet het onweerlegbare bewijs leveren geen illegaal, krimineel of terrorist te zijn. Immers, wie wordt opgelegd zich te identificeren en wat wordt de aanleiding om iemand te dwingen zich te identificeren? Op wie mag er door de KMAR gejaagd worden? De reeds eerder genoemde ervaring waar de KMAR zich op meent te kunnen beroepen om illegalen aan hun uiterlijk te kunnen herkennen berust op niets anders dan het feit dat ze zwart en wit kunnen onderscheiden. Steun voor deze politionele vaardigheid komt o.a. ook van 's lands prominente anti-racist, anti-apartheidstrijder bij uitstek, korpsbeheerder van een van de meest racistische korpsen van dit land."De KMAR is een keurkorps, inzetbaar als speerpunt bij prioriteite van de eerste orde en zal compenserend ingezet worden bij het vreemdelingentoezicht. De komst van de KMAR zal niet leiden tot razzia's op (illegale) vluchtelingen", Van Thijn in een toespraak ter gelegenheid v het 175-jarig bestaan van de KMAR, want hij ziet in de mentaliteit van KMAR en het driehoeksoverleg (burgemeester, justitie en politie) een garantie tegen een dergelijke racistische politiek en repressie.....

In het bovenstaande hebben we een aantal kaders aangegeven van onze solidariteit met velen van de vluchtelingen. Het is belangrijk om deze solidariteit tastbaar te maken.

95

Daarin gebeurt al veel: langs juridische weg, door akties, demonstraties, publikaties, het opzetten van samenwerkingsverbanden, etc..
Er wordt energie gestoken in het kreëren van opvang/woonruimte, het inzamelen van geld, het vinden van illegale baantjes en het opzetten van een alternatieve gezondheidszorg.
Dat is allemaal een feit, maar we kunnen er niet omheen te konstateren dat de racistische politiek van de staat in de breedte terrein heeft gewonnen, dat de hersenspoeling op z'n minst ten dele werkt. Die winst bestaat er vooral uit dat ze erin geslaagd is een soort algemeen 'volksempfinden' te kreëren , dat zegt dat de bevolking op grote schaal bedrogen wordt door vreemde elementen, die slechts zeggen vluchteling te zijn maar in feite dieven van onze welvaart.
Er ontstaat een klimaat waarin het gerechtvaardigd wordt om asielzoekers als krimincle groep te beschouwen en te behandelen. Dit zou ook in het belang van de bonafide vluchteling zijn (wie is dat???), zo wordt ons voorgehouden.
In ronduit schokkende mate is het hen tevens gelukt om het optreden tegen(illegale)asielzoekers onder een deken van verhullend taalgebruik weg te schoffelen, en iedereen te laten geloven dat de staat nog zeer beheerst en zachtzinnig optreedt. Gevangenissen heten opvangcentra, interneringskampen heten vluchthoeven of -oorden, racisme heet ontmoedigingsbeleid, razzia's heten huisbezoek en ekonomies en sociaal afknijpen heet een bed-bad-brood-regeling.....Tegen de tijd dat de werkelijke inhoud van de woorden en de procedures duidelijk begint te worde is het beleid al weer drie stappen verder aangescherpt.

"We zitten en wachten en kijken naar elkaars gezichten, het is hier net een gevangenis. Waar kun je naar toe met f20,- zakgeld in de week?"
Koerdische vluchteling in interneringskam

Voor de rest wordt het stiller. Mensen worden weggestopt in kampen in de polder. Uitgangspunten van beleid worden geformuleerd op geheime ontmoetingen ergens in Europa, de beleidsmaatregelen op kamertjes in Den Haag. Ondertussen blijven de vliegtuigen opstijgen. Gedeporteerden kunnen niet meer protesteren. Velen worden opgesloten of erger in Turkije, Marokko..... degenen die morgen aan de beurt zijn zitten vandaag te wachten in Nederlandse politiecellen en gevangenissen.
De strijd tegen dit staatsracisme moet wat ons betreft, meer dan nu het geval is, geïntegreerd worden in de politieke praktijk van links. De strijd om de rechten van vluchtelingen moet van een juridisch naar een politiek nivo getild worden.
Niet alleen omdat racisme moreel en politiek bestreden moet worden, ra-

.ok

cisme en sexisme geen uitwassen zijn van dit systeem, maar behoren tot het politieke instrumentarium van de heersende klasse. De maatschappelijke rijkdom van het Westen zou genivelleerd moeten worden. En met name met hen die gedwongen zijn te vluchten en zich vervolgens bevinden in in een vijandelijke omgeving die het Westen voor vluchtelingen en migranten is.

De vluchteling in het algemeen is geen 'objekt' van onze solidariteit. Een dergelijke patronale houding laten we over aan politici en andere betaalde krachten die hun brood verdienen met de ellende van anderen. Integendeel, iedere vluchteling heeft een verhaal, en ieder verhaal bevat de belangrijkste elementen van de jongste geschiedenis van het grootste deel van de wereldbevolking.

We weten dat het onmogelijk is om binnen de bestaande machtsverhoudingen tot werkelijke oplossingen te komen. Wij willen ons niet laten leiden door wensdenken. Dit is dan ook niet meer dan een bescheiden bijdrage. Maar uitgaande van onze geschiedenis, positie en praktijk onderzoeken we de mogelijkheden om een militante praktijk te ontwikkelen op bovenstaande thema's.

Dat het uiteindelijk om een wereld gaat zonder onderdrukking, uitbuiting en vergiftiging, zonder racisme en sexisme is geen pathetische geloofsbelijdenis, maar de kern van het socialisme zoals wij ons dat voorstellen. De vraag is echter hoe de stappen op die weg eruit zie . Tegenstellingen blijven toenemen, minder mensen krijgen meer mogelijkheden. Je zou denken dat dat leidt tot spanning, zelfs verzet, maar we moeten konstateren dat de kontrole over de geest een nieuwe gevangenis is geworden.

Terwijl de verschillen tussen meer of minder arm, meer of minder vervolg niet vervagen maar in rap tempo aangescherpt worden, heeft verzameld links er in de geschiedenis nog nooit zo belazerd voorgestaan als nu. Sociale strukturen zijn verbrokkeld, organisaties versplinterd, ideëlen lijken besmet, het doel is diffuus. Zonder hoog van de toren te willen blazen zullen we als links radikale en revolutionaire beweging moeten pogen weer iets met elkaar op te bouwen. Militant verzet kan daarin een belangrijke rol spelen, het kan de vinger op de zere plek leggen. De eerste stap zit dan in de herkenning, de opluchting dat er iets gebeurt.

De volgende stappen zijn veel moeilijker. We zijn allemaal produkten van deze maatschappij. Individualisten, ieder voor zich en haar, wel met ideëlen en woede, maar het omzetten in een gezamelijk perspektief zakt toch vaak dagelijks weg om het gevecht om een persoonlijk perspektief, iets wat jammergenoeg vaak niet hetzelfde is.

Toch willen we het aangaan, niet tegen beter weten in, wij weten heelgoed dat militante aanslagen alleen niets opleveren. Een, twee, drie keer een spectaculaire aktie verandert op zich ook niets. Wij zien het als een

bijdrage aan meer daden, ideeën en diskussie.
De uitwijzingsmachine draait niet vanzelf, maar wordt draaiende gehoude: door mensenjagers en schrijftafelmoordenaars. En zo willen we ze ook in het openbaar behandelen. Het apparaat zelf blijft niet langer buiten sc:

Zoals al eerder gezegd: de strijd van de vluchtelingen moet van een juridisch naar een politiek nivo getrokken worden. Dat betekent dat het vluchtelingenbeleid uit handen van politie, marechaussee en justitie getrokken moet worden. Dat de gedwongen vestiging in kampen beeindigd moet worden, de vreemdelingenbewaring en de speciale gevangenissen opgeheven en gesloten moeten worden.
Asielzoekers/sters moeten vrije toegang tot onze maatschappij hebben. Dat betekent dat ze kunnen beschikken over alle noodzakelijke financiële juridische, socuale, edukatieve en medische voorzieningen. Dat zijn de minimumvoorwaarden. Verder gaat het er om de definitie van het begrip vluchteling te veranderen. Te politiseren. Sexe-specifieke vluchtgronden als verkrachting, gedwongen verhuizingen, oorlog en vernietiging van de zelfvoorzienende ekonomieën moeten worden erkend. Het begrip ekonomische vluchteling moet worden geschrapt en de mensen krijgen bij binnenkomst bijstand van deskundige juristen om van de SHELL, AKZO, BRUYNZEEL, PHILIPS enz. een schadevergoedingsprocedure te kunnen starten namens henzelf en de rest van de achterblijvende vluchtelingen. (geintje!)
Armoede moet een erkende vluchtgrond zijn. De oplossing daarvan ligt niet in het terugsturen, maar in een fundamentele wijziging van de internationale ekonomische orde.
Tot die tijd zullen wij het deportatiebeleid saboteren en aanvallen!

Met vriendelijke groeten,

RARA

Bijlage XVIB

NA LANGE STILTE....

Na een lange stilte laat de RARA weer van zich horen. In het volgende interview lichten zij deze stilte toe. Ook wordt de verandering in politieke praktijk behandelt. In hun strijd tegen racisme en onderdrukking was het speerpunt aanvankelijk het aanvallen van het apartheidsbeleid en is dat nu verschoven naar de vluchtelingenpolitiek in Nederland. Verder behandelt het de krisis van het linkse perspektief en de rol van militant verzet. Als laatste komt de aktualiteit rondom de Golf aan bod.

een interview met de RARA

"Waarom dit interview?"

"Het is van onze kant uit lang stil geweest. In die tijd hebben we een aantal diskussierondes gehad over voortgang, politieke perspektieven en de veranderde situatie in de wereld en in Nederland.

We stonden voor de keuze om te kommuniceren zoals we altijd doen via kommunikee's of om een andere vorm te vinden om uitvoeriger in te gaan op dit soort zaken. We kozen voor het deze vorm, omdat het ons de gelegenheid geeft om de aktualiteit heen te praten. Het geeft tevens de mogelijkheid om uitgebreider in te gaan op een inziens belangrijke diskussies. De situatie op dit moment is beroerd. Het radikale en revolutionaire debat is verstomd, verslapperd en zonder oriëntatie. Deze situatie doet zich met name in de landen voor op het noordelijk halfrond. We vinden het belangrijk om een bijdrage aan de diskussie te geven en een dialoog te hebben met die mensen die hun vechtlust nog niet zijn kwijt geraakt, ondanks het feit dat het einde van de geschiedenis geclaimd en het einde der ideologiën geproclameerd wordt."

"Waarom is het zolang stil geweest?"

"Daar zijn meerdere redenen voor, maar van diegene die we willen noemen, is een hoofdreden dat we de tijd nodig hadden om te bekijken wat er nu precies veranderd is en of we daar konklusies ten aanzien van onze praktijk aan moeten verbinden of niet. Met de veranderingen bedoelen we de akute verdieping van de krisis van links, de richtingloosheid van linkse politiek en het veranderde perspektief".

"In welke zin is dat perspektief veranderd?"

"De 'overwinning' van het kapitalisme op het socialisme lijkt zo massief dat veel mensen in het noorden schijnen te vergeten dat het kapitalisme zélf ook in een krisis verkeerd. Want ondanks de lofzangen op die zogenaamde sociale marktekonomie groeien de tegenstellingen op het Noordelijk Halfrond. De explosieve situatie van de zwarte bevolking in de V.S. is meer dan een valse noot in die lofzang. Wat tien jaar geleden voor de hand liggend leek, staat nu ter diskussie. Met name de inhoud van linkse politiek is verwaterd. In de jaren zeventig ging het links nog om de verandering van het geheel van de maatschappelijke verhoudingen, nationaal en internationaal. Nu heeft links zich teruggetrokken uit het 'debat van de grote vraagstukken'.

Dat is goed te zien aan de ontwikkeling van Groen Links in Nederland, maar ook aan die van de Grünen in Duitsland. Linkse politiek is een mengelmoes geworden van individualisering van het maatschappelijke afgeroomd met een life-style sausje. Links heeft geen visie (meer) op de internationale verhoudingen. Ging het in de jaren zeventig en tachtig nog om het ondersteunen van de zuidelijke landen in hun gevecht om een eerlijke verdeling van de welvaart door middel van een 'nieuwe internationale ekonomiese orde', vandaag de dag legt men zich neer bij de 'nieuwe wereldorde' van Bush en co, gezien de opstelling tijdens de golf-oorlog. Mensen die voor weldenkend gehouden worden als Anet Bleich of Wolf Biermann hebben zich van de ene op de andere dag ontwikkeld tot de 'nieuw-flinkaen' van de internationale politiek.

Met het analyties vermogen om nog net een muis van een olifant te kunnen onderscheiden, hebben ze de hele (geschiedenis van de) golfoorlog weten te reduceren tot één vraag: voor of tegen Israël?

Maar de krisis van het linkse perspektief is niet alleen te herleiden tot fouten van links. Het heeft ook externe oorzaken. Bijkaar bestaat er een verband tussen de toenemende welvaart en het extreme individualisme van de mensen. Wereldverbeteren is 'uit', welbegrepen eigenbelang is 'in'. Heeft Afrika honger? Gooien we er toch een beneefetje tegenaan. Wervelstorm in Bangladesh? Waar is m'n cheque-boek.

Welvaart en individualisme resulteren in life-style politics. Je bent niet links omdat de wereld ongelijk in elkaar zit, je bent liberaal of progressief omdat je het allemaal best wel lullig vind of zo, de armoede en de honger; of hoe illegalen hier moeten leven. Wat je lullig vindt krijg je voorgeschoteld door de media en wordt bepaald door een aktualiteit, een incident wat net weer even erger is als dat incident van vorige week.

Een wereldbeschouwing die eilende konsumeert tijdens een concert voor de Koerden, of was het nou voor Bangladesh?, nou ja als me haar maar goed zit. De post-moderne maatschappij is gestruktureerd door ontkenning van wat waar is. De waarheid ligt niet lekker in de politieke markt, het is een onverhoopbaar produkt.

Het is deze psycho-sociale struktuur die veel mensen murw maakt. Door de maatsaselle ontwikkelingen van de afgelopen jaren, heeft de linkse krisis een maatschappelijke en individuele gelijktijdigheid. Iedereen kent wel iemand die genoeg gevochten, geleden of opgeofferd denkt te hebben en de hand slaat aan zijn of haar politieke leven. En iedere politieke zelfmoord knaagt aan je eigen motivatie om door te blijven gaan.

Die gelijktijdigheid van het individuele en maatschappelijke binnen de linkse identiteitskrisis maakt het op het moment erg moeilijk om zicht te krijgen op oplossingen. Toch willen we bens-

99

drukken dat onze motivatie om door te gaan niet alleen gevoed wordt door het feit dat we stijf staan van existentiële verontwaardiging, of om het eens anders te zeggen: 'er is meer mensen!'.

Om hier iets zinnigs over te zeggen is het misschien goed om even om te kijken. Al een paar jaar geleden hebben we een koerswijziging aangebracht in onze politieke praktijk. Aanvankelijk had onze strijd tegen racisme en onderdrukking als speerpunt het aanvallen van het apartheidsbeleid. Geaardeweg zijn we ons gaan toeleggen op vluchtelingenpolitiek in Nederland. Vanuit onze geschiedenis was dat een logische stap.

Ten eerste omdat wij denken dat ruimte voor fundamentele veranderingen in het Westen zelf bevochten moet worden.

Ten tweede omdat vluchtelingenpolitiek direkt gerelateerd is aan openlijk, latent en institutioneel racisme. De migratiedruk op het noorden is geen gevolg van zogenaamd parasitair gedrag van ekonomiese vluchtelingen, hoewel 'men' z'n uiterste best doet iedereen dat te laten geloven. Wij verwerpen dat begrip, omdat het in de eerste plaats een propagandistiese funktie heeft. Het moet vooral appeleren aan de angst van de Nederlander dat z'n portomonnee geroid wordt. Arbeidsmigratie heeft door de eeuwen plaatsgevonden en het is ook niet zo dat Europa daarvoor is, of het niet nodig heeft.

Ze willen alleen kunnen bepalen welke arbeidsmigranten wanneer mogen komen en welke niet. Europa voor de Europeanen.

Vluchtelingen komen hier niet voor hun lol. Ze vluchten voor armoede, oorlog, (seksuele) repressie en honger. En dit zijn stuk voor stuk politieke begrippen waar wij moe willen werken. Ze vertegenwoordigen voor ons een belangrijk element, namelijk internationalisme".

"Zien jullie dan nog wel een mogelijkheid of noodzaak voor militante politiek? Met andere woorden, heeft militant verzet nog wel zinvolheid?"

"Wij zien een legitimeit in militant verzet omdat militant verzet een middel is om die vraagstukken te politiseren, zo niet alleen uit humanitair oogpunt te laten beschouwen.

Evenals anderen hebben wij de Europese Eenwording als een knooppunt van ontwikkelingen geanalyseerd, een knooppunt wat dienstengevolge gekleisteld dient te worden. Maar waar wij weinig perspektief in zagen en zien is onze praktijk te richten "Tegen het Europa van het Kapitaal". Niet omdat we daarvoor zouden zijn, maar omdat we ons door schade en schande maar al te bewust zijn van het feit dat je niet alleen vanuit politieke analyses een politieke praktijk kunt baseren.

Je kunt je niet verzetten tegen abstrakties.

Met andere woorden, een dergelijke praktijk zou kontraproduktief kunnen werken omdat je de neiging hebt verzet te willen (zien) waar het niet is. Wij zijn van mening dat je naast een analyse van de ontwikkelingen ook een analyse moet maken van de politieke verhoudingen en uit die twee dingen je doelen m.b.t. je praktijk moet formuleren."

"Maar op wie richt je je dan? Waar zien jullie die mensen die een belang bij radikale veranderingen hebben en die ook willen? Wie willen jullie mobiliseren met je akties?"

"Daar hebben we geen eenduidig antwoord op. Dat zijn voor ons even zo goed vragen als voor jullie. Als je bedoelt of wij op dit moment een politieke beweging zien, waar onze akties een effekt op hebben of zouden kunnen hebben, en die wij zouden kunnen mobiliseren, dan is het antwoord op dit moment een voorzichtige nee. Maar dat hangt heel erg samen met het onderwerp wat we gekozen hebben. Anders als bij de anti- apartheidstrijd hebben de vluchtelingen hier geen krachtige politieke lobby of solidariteitsbeweging. En anders als bij de anti-apartheids-strijd is de vluchtelingenpolitiek ook niet zomaar terug te vertalen naar ekonomiese en politieke belangengroepen. Het geheel van de vluchtelingenpolitiek is bijna alleen maar te vangen in ideologiese termen. Het beweegt zich tussen ambtsberichten van Buitenlandse zaken (die bijna altijd zeggen dat er in het betreffende land niets aan de hand is) en kontaktambtenaren die met een druk op de knop het vluchtverhaal vergelijken met de kriteria in hun computer. Maar er beweegt zich wel veel op dat gebied en we denken wel dat het in principe kan uitgroeien tot een krachtige solidariteitsbeweging met politieke invloed. De basis daarvoor is aanwezig. De mensen die zich nu druk maken om hoe Nederland met vluchtelingen omgaat komen voor het grootste gedeelte niet uit de 'bekende' bewegingen als kraak-, anti-militaristiese- of anti-apartheidsbeweging. Het zijn vaak mensen die vanuit de buurtgemeentes van de kerken werken, en die een authentieke verontwaardiging en bewogenheid hebben. Ze lijken ook niet zo te worstelen met de linkse identiteitskrisis.

Onze praktijk is er niet zozeer op gericht deze mensen te winnen voor de revolutionaire zaak. Onze praktijk is een onderdeel en een strijd om het herwinnen van ideologiese ruimte. Zeker nu ingrijpende maatschappelijke processen (als de invoering van het verdrag van Schengen en de daaruitvolgende konsekwenties voor o.a. de vluchtelingen) geruisloos, zonder diskussie van betekenis, ingevoerd worden. Met onze praktijk willen we het innemen van standpunten afdwingen".

"Jullie richten je tegen de staat. Kun je die wel zien als 'almacht'? Is het niet zo dat de staat, maatschappij en politiek zo met elkaar verweven zijn dat je de staat niet afzonderlijk kunt aanvallen?"

"Ja dat klopt als je de sociologie van de macht bekijkt. Maar wij zoeken niet zozeer een verklaring van het verschijnsel macht, of een verklaring van de opbouw ervan. We beschouwen de staatsmacht als een politiek gegeven. We zien de staat niet als het monolithiese machtsblok, zoals dat in de jaren zeventig gezien werd. Meer als een centrum van invloedssferen van ekonomiese en politieke belangengroepen die ook in konflikt kunnen zijn. Kijk maar naar het konflikt tussen Kosto en en de kommissie Mulder. Kosto wil helemaal niet dat er een regeling komt voor de rechtspositie van vluchtelingen. Dat betekent namelijk toetsbaarheid aan o.a. Europese wetgeving en dat zou wel een een juridiese versterking van de positie van de vluchtelingen tot gevolg kunnen hebben. Kosto wil een repressief vluchtelingenbeleid terwijl Mulder zich aan z'n opdracht heeft gehouden die die van Lubbers gekregen heeft en dus een 'nette' regeling ontworpen heeft.

Het konflikt tussen de Raad van State en de regering(spartijen) m.b.t. het verdrag van Schengen is van een vergelijkbare orde.

Maar wij richten ons niet tegen de staat vanwege 'de macht'. We richten ons ertegen omdat het het belangrijkste instrument in handen van de politiek-ekonomiese elite is. En zeker waar het gaat om vluchtelingenpolitiek is de staat de belangrijkste tegenstander.

Omdat de staat van karakter veranderd is biedt dat ook nieuwe mogelijkheden. Juist door het feit dat de perceptie van het idee over de staat door de bevolking veranderd is hebben politici binnen de staat grote problemen. Eén van die problemen is dat de ouwerwetse 'natuurlijke' autoriteit van het gezag (en daarmee de staat) aan een flinke erosie onderhevig is. De staat moet z'n maatregelen en beleid voortdurend legitimeren t.o.v. de bevolking. Feitelijk bevind de staat zich in een permanente staat van ideologiese krisis. Dat is de keerzijde van de welvaart en het individualisme, autoriteit moet zich verantwoorden en bewijzen. Daarmee zitten ze af en toe in een lastig parket en moeten ze zaken die de belangen van een groep dienen (zoals de Europese Eenwording) verkopen als een zaak van het algemeen belang.

Daarom moeten ze, als er geen draagvlak voor de uitvoering van een repressief vluchtelingenbeleid is, er een kreëren. En daar zit de kwetsbaarheid in van de moderne staat. Zaken als beleid en politiek zijn een produkt geworden wat aan marktmechanismes onderhevig is. En als de staat ideologies in een defensief zit betekent dat meer 'ruimte'.

Maar dit alles neemt niet weg dat er ook nadelen zitten aan onze koncentratie op de staat. Van het veelomvattende wat racisme is, zijn we slechts in staat een gedeelte op te pakken en aan te kaarten. Maar voor het moment moet het maar zo.

"De laatste vraag, waarom hebben jullie eigenlijk niets gedaan met de golfoorlog?"

"Het is moeilijk balanceren tussen woede en politieke rationaliteit. We zijn er hard mee bezig, geweest, tot in een ver gevorderd stadium. Maar als je werkt zoals wij, ben je niet zomaar in staat spontaan te reageren. Onze werkwijze brengt nu eenmaal een bepaalde voorbereidingstijd met zich mee. Tijd die de ontwikkelingen tijdens de golfoorlog ons niet gaf. Wat mede de doorslag gaf was de volstrekt absurde reaktie van links op deze oorlog. Op het moment dat de eerste scuds op Israël vielen, bleid links in Nederland op met denken en ging ver mee in de heersende golfomania en arabofobie.

Dat en het feit, dat er ter linkerzijde nauwelijks verzet was tegen de golfoorlog, bepaalde voor ons onze handelingsmogelijkheid. Het is de politieke rationaliteit die je dwingt om op zo'n manier tegen het effekt van je beperkte middelen aan te kijken. Met een aanslag bereik je niets, als die aanslag alleen maar materiële schade oplevert en geen politiek effekt heeft. En na die demobilisatiestrategieën van links m.b.t. de golfoorlog zagen wij onvoldoende mogelijkheden om politiek effekt te sorteren. Ongetwijfeld hadden we een effekt bereikt als we het doorgezet hadden, maar de vraag was of we niet een verkeerde polarisatie zouden bewerkstelligen doordat het hele konflikt verzmeld was tot voor of tegen Israël zijn en dat debat wilden we zo niet voeren. Zoals al eerder gezegd, onze akties zijn erop gericht om invloed uit te oefenen op de politieke agenda. En van de voorwaarden daarvoor is een kontinuiteit in je praktijk te hebben, bepaalde problemen te thematiseren op een manier dat niemand er omheen kan. Dat klinkt als een bescheiden doelstelling, maar is het resultaat van onze inschatting van de politieke verhoudingen op dit moment in Nederland. Het is minder defensief als het lijkt, hoewel er een defensieve kant aanzit. Het gaat er volgens ons namelijk op dit moment om in de overgangsperiode van de koude oorlog naar de nieuwe wereldorde én de vorming van het machtsblok Europa én de toenemende depolitisering van maatschappelijke vraagstukken in Nederland een politieke vinger aan de pols te houden. Op het moment dat dit systeem overal ter wereld bezig is zich agressief te ontwikkelen en in het Noorden steeds meer als rationaliteit aanvaard wordt, zien wij de funktie van ons soort van militant verzet als het staan van een bres in de ideologiese hegemonie van de politieke en ekonomiese elite. En voorlopig is dat onze strategie.

Revolutionaire
Anti
Racistiese
Aktie

"ZE MOGEN NIET OP DE VLIEGER SCHIETEN..."

door Feride Çiçekoglu

"Dit boekje werd geschreven zodat de brieven van Baris waarvan sommige droom en andere weer werkelijkheid, op hun bestemde plaats kunnen aankomen. Ook is dit boekje geschreven als kado voor Baris die nog steeds op de stenen plaats opgroeit, terwijl het jaar in het teken staat van de vrede, en ook als antwoord op zijn onbeantwoorde brieven. Om te zorgen dat kinderen vliegen met vliegers, mogen zij de vlieger niet neerschieten."

De sfeer in alle vrouwengevangenissen is vergelijkbaar, is terug te vinden in alle opgetekende ervaringen. De sfeer van het opgesloten zitten samen met een groep vrouwen die als ideale vrouw misluki zijn, en de sfeer van het overgeleverd zijn aan de grillen van een gevangenisdirecteur en van de bewakers. Maar alle ervaringen hebben iets eigens, alle verhalen zijn anders.

In "Ze mogen niet op de vlieger schieten..." geeft de schrijfster haar eigen ervaringen weer in een Turkse gevangenis, de dagelijkse vernederingen en de dagelijkse strijdjes, maar ook het dagelijkse verraad. Deze gevangenis kent een tweedeling tussen de meiden, dat zijn de politieke gevangenen, en de vrouwen. Beide groepen hebben een aparte slaapzaal. De meiden proberen een collectief op te bouwen, samen te eten en alles te delen. De politieke strijd kan te overleven, binnen en buiten is dan ook de leidende draad van het boek.

De hoofdpersoon is Baris, de zoon van een van de vrouwen, die in de gevangenis opgroeit zolang zijn moeder haar straf nog moet uitzitten. Baris vertelt wat hij om zich heen ziet in zijn brieven aan Inci, die net is vrijgelaten. Hij zoekt zijn weg in de wereld van de volwassenen waar hij weinig van begrijpt. Hij vraagt zich af waarom de directeur een boek op de binnenplaats in kleine snippertjes laat verscheuren ook het vervolgens in een envelop te doen en in de kachel te laten verbranden. Waarom een van de meiden vanzelf zendat ze veel gelezen heeft: "Boeken lezen is toch goed, Inci? Als ik vrij ben en ik lees heel veel boeken, kunnen ze me dan weer opsluiten, Inci? Dan lees ik nooit meer een boek..." Waarom zijn moeder af en toe tegenstrijdig en onverklaarbaar reageert: "Ik hou erg veel van mijn moeder, maar soms is het heel moeilijk voor mij om haar te begrijpen. Ik verzeilde alles aan Nevin. Ze zei: 'Jouw moeder is erg neerslachtig; je moet begrip voor haar hebben.' Zijn het altijd de kinderen die begrip voor hun moeder moeten hebben, Inci?"

Baris voelt zich het prettigst bij de meiden, waar gezamenlijk wordt gegeten, thee gedronken en voorgelezen. Hij zou willen dat zijn moeder ook met de meiden mee at, maar zij "heeft nog niet geleerd te delen." Desondanks komen bij de meiden ook pesterijen en onenigheid voor, ze zijn niet altijd in staat onder de druk van de heersers en de minimale steun van de vrouwen zich als een collectief te verzetten. Ondanks dat bestaat er onder alle vrouwen een bepaalde saamhorigheid en een begin van stil verzet tegen de willekeur van de heersers. Hiervoor worden uiteindelijk de meiden gestraft en naar andere bajessen gestuurd.

Als kind zet Baris overal vraagtekens achter, waar het voor volwassenen vanzelfsprekend is. Uiteindelijk is bij de meest onderdrukte. Inci was een van de meiden en degene die hij het meest vertrouwde, maar zij is vrijgelaten zonder hem daarvan op de hoogte te stellen, bij is overgeleverd aan de willekeur van de volwassenen die zijn moeder naar een gevangenis kunnen sturen waar geen kinderen worden toegelaten. Het wederzijdse onbegrip tussen kinderen en volwassenen vormt hier een aanklacht tegen de situatie in de gevangenissen, tegen de Turkse regering maar ook tegen allen die hun wil aan anderen willen opleggen.

L.C.

Uitgave van Boekhandel/Uitgeverij de Lynx, Beverwijk
ISBN 90 173569.
Het is voor f 12,90 te verkrijgen in de linkse boekhandel.

Bijlage XVII

ALS JE VREDE WIL, ZORG DAN VOOR RECHTVAARDIGHEID".

andaag hebben wij een bescheiden korrektie aangebracht in het fficiële vervolgingsbeleid en het ministerie van justitie een ekje van eigen deeg gepresenteerd. We hebben daarbij gebruik maakt van twee explosieve ladingen en een tijdvertrager, die geplaatst hebben bij de 'huisdrukkerij' van het gebouw. ze aktie van vandaag ligt in het verlengde van de aktie van RA tegen de KMAR, een week geleden.

e vernieuwing aan de buitenkant van dit gebouw houdt niet op bij e toegangspoort. Binnen wordt hard gewerkt aan een hernieuwde ormgeving op het gebied van kontrole en repressie.
anwijsbaar bevinden zich er de verantwoordelijken, planners en trategen van een misdadig asielbeleid, vluchtelingenkampen, ura - moderne bajessen en geautomatiseerde kontroleinstrumenten. n samenwerking met andere landen wordt hier een gekoördineerd astitieel beleid bepaald ter bescherming van de politieke en ekonomiese eenwording van Europa.

titie en binnenlandse veiligheid vormen samen één van de terrei- waarop de europese eenwording konkreet plaatsvindt.
en voorlopig sluitstuk van de justitiële eenwording had de onderekening van de uitvoeringsovereenkomst op het Schengen-akkoord moeten zijn.
'Schengen' is destijds op verkenning gegaan met vijf aan elkaar gewaagde lidstaten van de EG. Zij gingen op pad met de vraag, oeveel moeite het kost die eenwording daadwerkelijk te realiseren. en test-case dus, een politiek projekt, waarvan de betekenis veel verder reikt dan de grenzen die het aangeeft.
et uitstel van de ondertekening, uiteindelijk te wijten aan het ontbreken van tegenmaatregelen ten aanzien van de "potentiële immigratiestroom van miljoenen duitse burgers" (e.g. etniese duitsers, niet alleen uit de DDR, maar ook uit b.v. Roemenië) zorgde in Nederland voor enorme opluchting. Nu hoefden de diverse protesten, die zich op het laatste moment opstapelden, zoals het gebrek aan openbaarheid en participatie, de vergaande persoonsregistratie die Schengen inhoudt enz., niet meer via de parlementaire bla bla gekanaliseerd te worden: ze losten zich vanzelf op. Het hele parlement, inklusief groen-links, toonde zich blij en vredeen, terwijl het toch echt niet hun protest was waaraan het uitstel te danken was. Kohl haalde de bewuste kastanje uit Nederlands politieke vuur.

De opzienbarende ontwikkelingen in Oost- en midden-europa vormen niet de enige reden waarom het dak niet op het Schengenhuis gezet werd. De bouw stagneerde meerdere malen en de vraag is of die eigenlijk nog wel afkomt. Een deel van het materiaal is namelijk inmiddels al door de twaalf lidstaten van de EG overgenomen. De respektievelijke hoofdstukken uit de Schengenovereenkomst worden bijgewerkt en gespecificeerd tot ze als afzonderlijke verdragen door de twaalf ondertekend kunnen worden. Nu al kent de EG het verdrag over het asielrecht, met precies dezelfde punten als het Schengen-akkoord. Hoe dan ook, of het huis nu opgebouwd of onbewoond blijft, het fundament staat.

Wat die hernieuwde vormgeving van kontrole en repressie, waaraan hier gewerkt wordt, betekent, is wel het duidelijkst zichtbaar op het gebied van de asielpolitiek.
De uitwijzingsmachine, waarmee asielzoekers gekonfronteerd worden, is de laatste jaren steeds meer geperfectioneerd: onder druk van

het ministerie van justitie worden grenskontroles al door ambassades in het land van herkomst zelf, of door de luchtvaartmaatschappijen uitgevoerd. De asielprocedure is steeds verder verkort, wat inhoudt dat ambtenaren van justitie via een komputeruitdraai bepalen of iemand kan blijven of niet. Er vindt een aktief opsporingsbeleid plaats: razzia's in pensions en ateliers, inzet van nieuwe marechausseeteams, etcetera.
De hardheid van de asielpolitiek heeft in enkele w-europese landen een sociale beweging doen ontstaan, die protest en direkte praktiese solidariteit met elkaar verbindt en zo de deportatiepraktijken tenminste enigszins bemoeilijkt. Diverse militante akties hebben de uitvoerders hiervan rechtstreeks getroffen.
Onze aktie van vandaag ligt in het verlengde van de aktie, die vorige week door RARA tegen de KMAR gedaan is, en wij onderschrijven de daarin gestelde eisen:

- vluchtelingenbeleid uit handen van politie, marechaussee en justitie
- geen gedwongen vestiging in kampen, geen vreemdelingenbewaring; sluiting van de speciale gevangenissen
- vrije toegang voor vluchtelingen tot alle noodzakelijke financiële, juridiese, sociale, edukatieve en mediese voorzieningen
- erkenning sexe-specifieke vluchtgronden; schrappen van het begrip "ekonomies vluchteling"

Hoe onmenselijk de behandeling van vluchtelingen is, willen we hier niet nog eens herhalen. Iedereen, wiens ogen, oren en hart nog enigszins openstaan, kan het weten. Het racisme en de hypocrisie druipen er gewoon vanaf. Enerzijds wordt er gesproken over "hordes vluchtelingen aan onze grenzen", die "profiteren van onze voorzieningen", terwijl anderzijds in EG-verband de bezorgdheid uitgesproken wordt over het feit "dat het europa aan voldoende bevolkingsaanwas ontbreekt", dat "het voortbestaan van de europese bevolking veiliggesteld moet worden". Westeuropese vrouwen worden d.m.v. premies en reageerbuisbevruchting gestimuleerd om kinderen te krijgen, terwijl toch beweerd wordt dat Nederland "vol" is.

De macht en de willekeur van politie en marechaussee binnen de asielpolitiek zijn nu al aanzienlijk. De europese verdragen zorgen ervoor dat de macht nog meer in handen van deze uitvoerders komt te liggen komt, en daarmee bij hun subjektieve beoordeling. "Wat het ook wordt, het betekent buitenlandertje jagen", aldus een marechaussee over het Schengenakkoord.
Hierbij gaat het niet alleen om vluchtelingen; ze worden ingezet tegen groepen mensen, die volgens politieke kriteria al vantevoren als "gevaarlijk" zijn gedefinieerd. SIS-komputer, legitimatieplicht en kontroles op straat zijn daarbij de nieuwste middelen. De grenzen worden gewoon van buiten naar binnen verlegd. Het resultaat daarvan kan niet anders zijn dan meer uitwijzingen en meer gevangenen. Op deze ontwikkeling wordt al geruime tijd geanticipeerd: het aantal cellen is de afgelopen paar jaar meer dan verdubbeld. Ook de struktuur van de bajes en de 'behandeling' van gevangenen daarbinnen zijn aangepast: nieuwe high-tech bajessen zijn en worden gebouwd met speciale beveiligde afdelingen. Permanente en langdurige isolatie zijn een vast onderdeel van de behandeling geworden. Het is tot een gekoördineerd west-europees beleid geworden, dat tegen gevangenen wordt ingezet. Om te voorkomen

dat gevangenen zich organiseren en en ieder verzet te breken.
Zo wordt de strijd van politieke gevangenen om bij elkaar in groepen geplaatst te worden in heel west-europa met harde hand onderdrukt. De hongerstaking, die momenteel door de gevangenen uit de GRAPO en FOE(r) in Spanje gevoerd wordt, is hiervan een duidelijk voorbeeld: folter in de vorm van dwangvoeding en de in de BRD ontwikkelde 'konzentratode', alsmede het konsekwent doodzwijgen van de strijd, zijn de antwoorden van de staat.
'Pas je aan of sterf', onder dat motto wordt het verzet van gevangenen tegen isolatiepraktijken in verschillende landen en op verschillende manieren geprobeerd het zwijgen op te leggen.
Ook hier in Nederland.

De europese eenwording heeft de laatste tijd een geheel nieuwe dynamiek gekregen. De positie van de heersende klasse in west-europa is door de internationale ontwikkelingen in alle opzichten versterkt, zonder dat ze daar zelf veel voor hoeft hoeven doen.
De EG ontwikkelt zich nu onder west-duitse leiding tot een ekonomies en politiek machtsblok, dat haar drang tot expansie en onderwerping haselijks meer verhult.
Als vliegen op de stront storten west-europese bedrijven en banken zich op de oosteuropese landen, om hen so ekonomies en politiek aan zich te binden. westeuropese regeringen verkeren in jubelstemming over de zogenaamde "overwinning van het kapitalisme"; er wordt opeens over "vrede in de wereld" gesproken, alsof die alleen uit Europa zou bestaan. Ondanks twee wereldoorlogen is blijkbaar nog steeds niet voor iedereen duidelijk dat kapitalisme en oorlog onverbrekelijk verbonden zijn. De oorlog in de drie kontinenten, in stand gehouden door wapens en ekonomiese chantage door het westen, gaat intussen onverminderd door en wordt eenvoudig doodgezwegen.
Het lijken verschillende problemen in verschillende delen van de wereld: de sociale en politieke gevolgen van de herstrukturering in het Westen, de onvermijdelijke veranderingen op politiek en ekonomies gebied in de landen van het "reëel bestaande socialisme" en de ongekende massale ellende in de landen van de drie kontinenten, maar aan de basis daarvan ligt nog altijd de ongebroken macht van het kapitalistics systeem.
Echter, de 'diktatuur van het kapitaal' is geen oplossing voor de problemen en behoeftes van de mensheid, noch in het Westen, noch in het Oosten, noch in het Zuiden. Het kapitalisme kan immers alleen bestaan ten koste van uitbuiting en vernietiging.
Het socialisme is niet dood; het ideaal van een klassenloze maatschappij, waarin gelijkheid en vrijheid geen prijs hebben, blijft voor ons rechtovereind staan!

Wij hebben in het geheel geen zin om te wachten tot het kapitalisme aan zijn eigen logika ten onder gaat. De uitbuiting en vernietiging van mens en natuur zijn zodanig, dat de noodzaak voor verzet levensgroot is. In schril kontrast hiermee is echter de toestand van links: de realiteit is immers dat geen enkele linkse kracht momenteel in staat is om een serieus antwoord te formuleren op de ontwikkelingen om ons heen. Het tempo van de herstrukturering, Europa 92 voor de deur, de ontwikkelingen in Oost-Europa; het defensief lijkt totaal; en intussen krijgt de ideologiese hegemonie van de heersenden de kans om zich weer te versterken. "Sociale markteko-nomie" en "demokratie" zijn de leuzen, die nu nog meer als universele waarden worden voorgesteld. Zij moeten dienen om de verantwoordelijkheid voor wereldwijde uitbuiting en voor fascisme te versluieren.

We zullen de handen opnieuw ineen moeten slaan en, uitgaande van de reële situatie, een duidelijke strategie moeten ontwikkelen om door deze hegemonie heen te breken. Om door alle versnippering, individualisering en apathie heen weer een perspektief op verandering te bevechten. Naast al het noodzakelijke -en vaak ondankbare- politieke werk, denken wij dat militante aktie een noodzakelijk onderdeel is van die strijd. Zij zijn een uitbreiding van de politieke mogelijkheden.
In de huidige situatie, waarin onze kracht nog relatief zwak is, zullen wij ze gebruiken om grenzen te stellen, te breken met de pacifikatie en machteloosheid, en om ruimte te scheppen voor verandering. We zullen de dingen weer in hun ware kontekst moeten plaatsen!
Hier hebben wij met onze aktie een bijdrage aan willen leveren.

REVOLUTIONAIRE ANTI RACISTISCHE AKTIE
'Crespo Galende'

Crespo Galende werd op 19 juni 1981 na meer dan 100 dagen hongerstaking door de spaanse staat vermoord.
Met deze hongerstaking door gevangenen van de GRAPO en PCE(r) was destijds bevochten dat de gevangenen bij elkaar geplaatst werden. In de jaren daarna zijn zij, mede onder druk van het westeuropese beleid, langzaam maar zeker weer van elkaar geïsoleerd.
Op dit moment voeren de gevangenen in Spanje al 4 maanden een hongerstaking om deze isolatie weer ongedaan te maken.
De spaanse staat geeft echter geen duimbreed toe: de gevangenen krijgen dwangvoeding toegediend en een aantal van hen worden kunstmatig in leven gehouden door de 'komametode'.
Terwijl de westeuropese regeringen hun mond vol hebben over schendingen van mensenrechten elders in de wereld, worden in Oost-Europa zelf politieke gevangenen, die strijden voor rechtvaardige eisen, in alle stilte vermoord.

BREEK DE STILTE
SAMENPLAATSING VAN DE GEVANGENEN VAN DE GRAPO EN PCE(r)

Bijlage XVIII

KOMMUNIKEE

EXPLODERENDE TOILETPOTTEN BIJ MINISTERIE VAN JUSTITIE VEROORZAAKT DOOR WEGWERPEN ASIELRECHTEN ?!

STAATSSECRETARIS KOSTO SLAAT HAND AAN EIGEN SCHUUR UIT ANGST VOOR ILLEGALE BOULENPELLERS ?!

Vannacht, van 12 op 13 november, hebben zich op twee plaatsen raadselachtige explosies voorgedaan, waarvan de oorzaak in kringen van het MINISTERIE VAN JUSTITIE en met name STAATSSECRETARIS KOSTO gezocht wordt.
Onderzoek zal aantonen dat na herhaalde, tijdige waarschuwingen bij politie, brandweer, [illegible] en bij de objecten zelf, er bij het Ministerie van Justitie in Den Haag en bij staatssecretaris Kosto in Grootschermer meerdere ladingen tot ontploffing zijn gebracht. Dat het daarbij slechts ging om het toedienen van materiële schade, zal blijken uit de wijze van plaatsing en keuze van het tijdstip.

Met deze acties willen wij een grens stellen aan het asielbeleid dat mensen afschrijft, uitsluit en onmenselijkt. Een beleid met signatuur maar zonder emoel, gemaakt door loyale ambtenaren en politiek verantwoordelijken.
Aanvijsbaar en aan te pakken.

EEN CHRONOLOGIE

MAART '91

- Het Nederlandse volk zal zich verplicht moeten gaan legitimeren. Het zal daar echter nauwelijks last van hebben omdat het niet om de controle op de witte nederlanders zal gaan, maar om een verscherpt toezicht op illegalen. Dieselfde Nederlanders kunnen weer gerust ademhalen. Het is geen maatregel die hun privacy wil aantasten. De maatregel is er een van een reeks die slechts de bedoeling heeft het doen en laten van een geselecteerde bevolkingsgroep te volgen -te weten die verwaaldijde illegalen-, in kaart te brengen en uiteindelijk in de greep te krijgen.
Sommige Nederlanders zullen zich de verbazing van de na-oorlogse historici kunnen herinneren over het gemak waarmee de nazi's de Nederlandse joden wisten op te sporen. Eenzelfde ambtenarenapparaat en ambtenarenmentaliteit van politici die het destijds mogelijk maakten het Joodse proletariaat en de Joodse intelligentia geruisloos over te leveren aan de Endlösung heeft weer. Het gaat zeker niet om de vestiging van een duizendjarig rijk ontdaan van vreemde smetten. Integendeel, hedendaagse barbarisme in Noord-West Europa kleedt zich in de modernistische dracht van vooruitgang, verlichting en welvaart. Niet het 'gesunde Volksempfinden' wordt op hysterische wijze voorgeschoteld. Het gaat hier om ogenschijnlijk zeer redelijke probleemstellingen. Nederland is toch te klein om alle vluchtelingen van de wereld op te vangen ? De blanke welvaart staat toch onder druk ? De kleine man moet overtuigd worden, dus moet het kaf van het koren onder de vluchtelingen gescheiden worden. Het hedendaagse politieke establishment doet in rigiditeit en botheid niet onder voor Colijn en consorten, het is alleen de vraag wat hun drijfveren zijn.
Wie of wat vertegenwoordigen ze eigenlijk ?

MEI '91

- Staatssecretaris Kosto en consorten leggen een advies van de Raad van State m.b.t. het verdrag van Schengen naast zich neer. De kamer mag zich buigen over de definitieve -te tekenen- versie van het verdrag; Hiermee is iedere democratische legitimiteit omtrent dit monsterverbond verdwenen. De kritiek van allerlei maatschappelijke organisaties op de passages waar het om het vreemdelingenrecht en asielbeleid gaat wordt daarmee ook geneutraliseerd.

- Het kabinet legt de voorstellen van de commissie Mulder naast zich neer. Het verschijnsel dat het kabinet steeds vaker adviezen van gewicht naast zich neerlegt wordt beleid. Dit kabinet heeft een geheel eigen spoor. Maatschappelijke organisaties die proberen een voet tussen de deur te krijgen, zien de deur weer dichtgeduwd door het voltallige kabinet, voorop Kosto en Kok.

JUNI '91

- Onder de bezielende leiding van de socialisten besluit Frankrijk de illegalen met vliegtuigen tegelijk eruit te gooien.

- De Amsterdamse hoofdcommissaris van politie Nordholt acht het klimaat rijp genoeg om de duiten uit de zak te doen door er nog een in te doen. Amsterdam moet Brusselse en Antwerpse rassenrellen vrezen als er niet snel wat'aan de illegalen' gedaan wordt. En is het al niet jaren geleden voorspeld dat Amsterdam zich kan ontpoppen als een nieuw Brixton omdat de Amsterdamse politie zich een zekere reputatie heeft verworven een van de korpsen te zijn waar meestal buitenlanders tegen een politiekogel aanlopen ?

- De Nederlandse geloofsgenoot in de schoonheid van de roos en de geheven vuist, Kok, doet een uitval naar al die parasiterende illegalen.

JULI '91

- Zwitserland viert zijn vijfhonderdjarig bestaan onder andere met een brandaanslag op een asielzoekerscentrum. Dergelijke aanslagen zijn hier een continue praktijk. Er blijkt meer onder dat volk te leven dan het streven naar gelijklopende koekoeksklokken, het witten van zwart geld en nijverheid onder het mom van neutraliteit.

- Een lid van de Verenigde Duitse regering laat zich, in het geheel niet per ongeluk, ontvallen dat het Duitse volk wil dat het leger ingezet wordt tegen de groeiende stroom vluchtelingen. " Het volk roept om ordetroepen".
Dergelijke taal is in regeringskringen in Duitsland al een tijd niet meer gehoord...

AUGUSTUS '91

- De verenigde Duitse regering wil een grondwetswijziging om een einde te maken aan het universele asielrecht van vluchtelingen op Duitse bodem. Het feit dat dit grondwetartikel de Duitsers opgelegd is door de geallieerden om, in ieder geval, herinnerd te worden aan het verleden, wordt onder de mat geveegd. Vervolgens veegt het Europese establishment daarop z'n voeten bij het betreden van het Schengenoverleg.

- In Italië wordt daadwerkelijk het leger ingezet tegen vluchtelingen: Albanese vluchtelingen worden als wilde beesten in een stadion opeengepropt en gevangen gezet. Wanneer zij zich verzetten tegen deze onhoudbare toestand volgt een veldslag met het leger. Omdat dit toch wel een smet op een 'beschaafd land' als Italië werpt, worden zij vervolgens met een fooi op het vliegtuig naar huis gezet.

- Resultaten van een enquête worden gepubliceerd: de helft van alle Nederlanders zou van mening zijn dat buitenlanders terug moeten keren naar hun land van herkomst. Het beleid werpt zijn 'vruchten' af; net als in de reclamewereld geldt ook hier dat als je bepaalde dingen maar vaak genoeg hoort, je er vanzelf in gaat geloven...

SEPTEMBER '91

Eind augustus, begin september waren dan de debatten over het asielbeleid. Justitie en W.V.C. hadden hoog ingezet. Rechten van asielzoekers moesten worden ingeleverd voor een snellere uitzetting; Marechaussees moesten de buitengrenzen van het Schengen-gebied van Schiphol naar de vluchtlanden-met-verhoogd-risico verleggen. Dit heet dan eufemistisch 'pre-flight- controle'. Asielzoekers worden gescheiden in kanshebbers en geen-kanshebbers en apart ondergebracht. Niet alles heeft het gehaald. Zo komen er geen gescheiden opvangcentra voor kanshebbers en niet-kanshebbers. Maar in grote lijnen blijft het beleid overeind. Buitenlandse Zaken zal de ambtsberichten m.b.t. de vluchtelingen -producerende-landen blijven verzorgen, waarmee justitie verzekerd blijft van een informatiestroom die het asielbeleid rechtvaardigt.
Al met al is het een groot non-debat geworden. Veel woorden, weinig vol en van een fundamenteel debat over oorzaak en gevolg is al helemaal geen sprake geweest. Bij gebrek aan een politieke visie hebben de Nederlandse politici zich gestort op het ontwikkelen van een technisch instrumentarium om maatschappelijke problemen te lijf te gaan. Zo ook de Nederlandse Fukuyama, Bolkestein. In een poging de visionair uit te hangen heeft Bolk geprobeerd om het vluchtelingenbeleid en het minderhedenbeleid voor de toekomst te definiëren. Met in z'n achterhoofd de demografische werkelijkheid dat in het jaar 2010 zo'n 34 procent van de bevolking uit migranten zal bestaan betoogt hij dat de witte westerse waarden universeel zijn en per definitie opgelegd mogen worden aan migranten.
Hij belichaamt de westerse angst om een samenleving te hebben met een dergelijk grote minderheid. Die grote minderheid zal politieke rechten willen; zal economische eisen stellen maar zal bovenal eigen spelregels willen creëren m.b.t. de democratie. Met andere woorden, ze zullen hun stempel op deze maatschappij drukken die noodzakelijkerwijs zal afwijken van het liberale relief wat Bolk meent te zien in de Noordelijke samenlevingen.
Maar met z'n pleidooi voor de universaliteit van de westerse witte waarden en z'n aanpassen-of-oprotten mentaliteit probeert hij bovenal een discussiekader te scheppen waarbinnen het 'vreemdelingenvraagstuk' in de toekomst gezien moet worden. Het is een handige zet. Het probeert de angel uit het debat omtrent asielzoekers te halen, door een ogenschijnlijk logische redenering op poten te zetten met betrekking tot het aantal migranten wat de Nederlandse samenleving eigenlijk kan hebben en hoe die zich dienen te gedragen.
Quotering van de gewenste hoeveelheid buitenlanders in combinatie met onderwerping aan de witte wetten en moraal, dat is het strategische concept van Bolkestein. Een concept wat met overgave gevolgd wordt door Dales van binnenlandse zaken die meteen een 'Brede Maatschappelijke Discussie' over de minderheden wil organiseren onder het motto: 'over U, zonder U'.

OKTOBER '91

- In Frankrijk probeert Giscard d'Estaing Le Pen rechts in te halen, hetgeen hem ook lukt. Door in plaats van het zogenaamde "grondrecht" het "bloedrecht" in te voeren, zou Frankrijk de migranten en vluchtelingen definitief kunnen uitsluiten van alle rechten.

- In Duitsland vinden er pogroms plaats op de verblijfplaatsen van asielzoekers, naast aanslagen op hun huizen. Dit alles meestal met passieve ondersteuning van de bevolking, maar soms ook actief.
De voortdurende politieke problematisering van de komende asielzoekers en reeds aanwezige minderheden, door individuele politici en politieke partijen, werpt dramatische resultaten af.
De politici hebben de morele rem losgelaten; dat dunne laagje vernis van wat beschaving heet, eraf geschraapt, door voortdurend en steeds dwingender bij alle bestaande maatschappelijke problemen, de buitenlander in het vizier te brengen. Woningnood; hogere belastingen; de explosief gestegen werkeloosheid ten gevolge van de hereniging: dit alles werd veroorzaakt door de komst van zoveel 'aus- und übersiedler', naast de 'gewone' drie-continentale vluchtelingen. Het blijkt de ideale manier om de aandacht van de verkiezingsbeloftes van de CDU af te leiden. Beloftes die van de hereniging niet het beloofde paradijs op aarde maakte, maar een keiharde sanering van het vroegere Oost-Duitsland onder leiding van de Treuhand, tot gevolg had.

Dezelfde politici die direct verantwoordelijk zijn voor de pogroms zijn nu degenen die de oorzaak van de golf van buitenlanderhaat leggen bij het onverwerkte stalinistische verleden van de Oost-duitsers. Dat de meeste aanslagen nu in West-duitsland plaatsvinden gaat aan ze voorbij.
Het is niet allemaal terug te voeren op het stalinistische verleden: het is hun bruine verleden dat West- noch Oost-duitsers verwerkt hebben. Het stalinisme in de D.D.R. had dezelfde voedingsbodem als het fascisme.

Alweer diezelfde politici bagatelliseren de bruine vlek op hun blazoen. Het zou eigenlijk niet meer zijn dan een uit de hand gelopen uiting van frustratie van wat snotapen van 16 à 17 jaar. Een keer over de knie leggen zou dan eigenlijk al voldoende zijn. Jammer dat er niet genoeg ouders zijn die de noodzaak daarvan inzien, maar die zullen het te druk hebben met het overleven in de paradise-jungle, of zijn het er eenvoudigweg niet mee oneens.
De politici die Duitsland zo graag als een ware (bewezen) democratie presenteren, zijn dezelfde die in eigen land met het grootste gemak het racisme en de vreemdelingenhaat als instrument gebruiken.
Het volgende citaat uit de Süddeutsche Zeitung.....

"(...) Ondertussen worden vrijwel elke dag aanvallen op vreemdelingen uitgevoerd. Desondanks praten duitse politici nog steeds eindeloos en met grote stelligheid over 'frauderende asielzoekers'. In plaats dat de discussie in toom wordt gehouden, wordt de discussie op deze manier opgejaagd en steeds meer verpest (...)". (Volkskrant 12-10-91).

.....geldt zeker niet alleen voor de duitse politici. Als je de recente uitspraken van Wim Kok, Aad Kosto, Louis Zoback of Giscard d'Estaing naast elkaar zet, dan verschilt alleen de taal waarin de dingen gezegd worden, de inhoud is hetzelfde.

DE MAAKBAARHEID

Op 13 november vindt de zovelste bijeenkomst op het niveau van Europese ministers van Justitie plaats. Doel is de verdere invulling van de harmonisering van het vluchtelingenbeleid.
Al geruime tijd stellen diverse opiniërende media zich de vraag wat dit kabinet, in casu Kosto, eigenlijk bezielt met z'n persoonlijke kruistocht tegen buitenlanders en voor een blank en behoorsbaar West-Europa.
Van diverse kanten is al geopperd dat het politieke establishment dolgedraaid is. Niet dat je ze met het schuim op de bek de binnensteden ziet afstropen op zoek naar illegalen, maar je ziet het aan de ogen. Die paranoia, die blik waarmee ze in de camera kijken alsof ze willen zeggen: "jullie weten niet wat er aan de hand is, jullie begrijpen dat niet, ZE KOMEN !!!".
Maar hun werkelijkheidsbesef is nog niet in dat stadium van paranoia, dat ze dit hardop durven zeggen. We worden slechts sondjesmaat deelgenoot gemaakt van hun hysterie en door middel van manipulatie van gegevens en werkelijke getallen proberen ze de bevolking te overtuigen van hun paranoïde wereldbeeld.

En als echte politici maken ze van hun afwijking een kunst, proberen ze de bevolking te beroven van de werkelijkheid. Het berooft ons bijna de adem. We zijn hier getuige van een geheel nieuwe interpretatie van een sociaal-democratisch credo; dit dolgedraaide zootje neemt de "maakbaarheid van de samenleving" letterlijk. Alleen gaat het hier niet meer om de bescherming van de zwakken of het creëren van kansen voor de mensen aan de onderkant: allemaal achter de panelen geschoven van de nieuwe flinksheid.
Niet dat dit alles nou zo vreselijk nieuw is, het is alleen zo abrupt en absoluut en het roept vooral schaamte op. Wat is dat voor samenleving waarin mensen zonder pardon ieder bestaansrecht ontnomen wordt ? Waarin mensen die zich kapot gewerkt hebben, vervolgens in de grote WAO-vergaarbak gesodemieterd zijn om uiteindelijk te eindigen op de laatste trce ?
De overeenkomst tussen de aanpak van (illegale) buitenlanders en WAO-ers is dat het beide groepen betreft die zich uitstekend laten lenen om tegen aan te schoppen. De een om het algemeen gevoel van onbehagen op af te wentelen; de ander om een financieel offer te brengen ten gunste van de zo getergde midden en hogere inkomens. Wat hebben die immers al niet moeten inleveren !! En wie zorgt er hier nu eigenlijk voor economische groei en de productiviteit ? Niet de illegalen, die zijn hooguit goed om -zonder rechten- goedkope arbeid te leveren; zij zijn een factor om de productiekosten laag te houden, maar mogen daar zeker geen rechten aan ontlenen. Hun arbeid vind je niet terug in de officiële cijfers.

Dit is dus de manier om de bestuurlijke en politieke crisis op te lossen, zo ziet Nederland er dus uit in een Verenigd Europa.

DE NIEUWE WERELDORDE VAN HET BINNENHOF

De historici van de toekomst zal het hoofdbrekens kosten om te achterhalen wat de context is geweest waarbinnen de xenofobie van de politiek tot wasdom is gekomen.
In het ondermaanse hier en nu zijn er genoeg die hun hoofd breken over het hoe en waarom van het rabiate anti-vluchtelingengedrag van politici; een zoektocht naar de politieke ratio ervan. Maar het hele idee van het bestaan van een politieke ratio, veronderstelt bijna dat er dus ook een logica aan ten grondslag ligt. Een logica die dus rede-

lijkerwijs, dat wil zeggen met argumenten, bestreden kan worden. Een veronderstelling die dus ook hoop zou moeten bieden op beinvloeding van de besluitvorming, zoals die zich afspeelt in het paleis aan het Binnenhof. Mooi zou het zijn. Maar het hysterische karakter van de vluchtelingenfobie van Tweede Kamer en regering onttrekt zich aan de spelregels van de overlegdemocratie. De beleidsmakers stellen hun'product' niet ter discussie. Ze mystificeren het'product' vreemdelingenbeleid: de vreemdeling is een vreemde entiteit die buiten de werkelijkheid staat. Het is niet de buitenlander die iedereen kent en waarvan iedereen zegt dat die nou juist wel deugt. Nee, het is de buitenlander die nog moet komen, de nog niet gematerialiseerde dreiging van buitenaf. De buitenlander die ons eten komt stelen; die onze welvaart komt ondermijnen; de ritselaar, sjacheraar, crimineel in spé, kortom een gemoderniseerde versie van het archetype van de Eeuwige Jood. Het spreekt voor zich dat iedere openlijke associatie met dit idee voorkomen moet worden; evenzo spreekt het voor zich dat die dreiging wel degelijk als reëel voorgesteld moet worden.
Dat gaat dan als volgt: Kosto krijgt van Van den Broek te horen dat op Europees nivo besloten is het vluchtelingenbeleid te harmoniseren. Maar hoe verkoop je dat ? Er worden in de ministerraad wat suggestieve opmerkingen gemaakt, men mompelt wat over de onbeheersbaarheid van het 'probleem', leest nog wat rapportages van commissarissen van politie; slaat de landenrapportage van het ministerie van Buitenlandse Zaken er nog eens op na en zegt: er is helemaal geen reden om te vluchten!
De toon is gezet; het project gaat van de grond komen. Kosto verschijnt op kantoor en ontbiedt Nawijn (directie vreemdelingenzaken). Het wordt heikel; beide heren beseffen dat ze een beleid moeten ontwerpen wat niet zo gemakkelijk gepruimd gaat worden. Kosto geeft z'n staf, bevolkt met loyale -elke kleur dienende- ambtenaren, opdracht een beleid te ontwerpen voorzien van de nodige cijfers en onderbouwingen. Opgewekt gaan de ambtenaren aan het werk, improviseren en selectief presenteren is al sinds jaar en dag de state of the art van het beleidmaken.
Totdat een hunner in verbijstering opkijkt; de cijfers en onderzoeken nog eens naloopt en tot de conclusie moet komen dat het allemaal gelul is. Mevrouw Aalberts van het ministeriële Wetenschappelijk Onderzoeks- en Documentatie Centrum heeft haar carrière zojuist aanzienlijk bekort. Ze heeft een grondregel van de ambtenarij geschonden: gij zult niet het oordeel van de beleidsmaker in twijfel trekken en gij zult deze zeker niet in de openbaarheid brengen.

Maar hiermee is een mechanisme beschreven en nog steeds is de politieke ratio ervan niet uitgegraven. Als de -tot politieke stijl verheven- xenofobie nou alleen een Nederlands gegeven was geweest, had je je kunnen afvragen of ze wel gezond eten op het Binnenhof, temeer daar er zo veelvuldig gebruik gemaakt wordt van doorzichtige en domme redeneringen.
Er is maar één logica in te ontdekken en dat is die van de Europese Eenwording in samenhang met de algehele crisis in de politiek (zowel in ideologische als bestuurlijke zin). Zo bekeken wordt een kader zichtbaar waarbinnen veel raadselachtige gebeurtenissen een plaats krijgen. Zoals het hardhoofdig trotseren van de stormen van maatschappelijk protest met betrekking tot de W.A.O.plannen. Het maakt de kaste van moderne politici ook niet nit of het corporatisme -zo zorgvuldig opgebouwd in de jaren vijftig- op de helling gezet wordt. De politici zijn op ramkoers gegaan met vakbeweging en andere organisaties om de doodeenvoudige reden dat er een concept bestaat van de moderne staat in een verenigd Europa. En binnen ditzelfde kader wordt duidelijk waarom de Europese politici met vuur durven te spelen in hun mobilisatie van extreem-rechtse sentimenten. Kennelijk valt het eerder te prefereren dat buitenlanders aangevallen worden (door groepen die in de hiërarchie net iets boven de buitenlanders staan) dan dat er rellen ontstaan omdat de neo-paupers hun deel van de welvaart opeisen.

It's paytime!

De moeder aller veldslagen heeft een gedrocht gebaard waarvan aard en omvang moeilijk te bepalen zijn. Het heet de nieuwe wereldorde en eenderde van de wereld ziet hem met opgetogen verwachting tegemoet; de rest met angst en beven. Het gedrocht omgeeft zich met een schijn van rechtvaardigheid. Een rechtvaardigheid voor de wereld. Geen land ter wereld zal nog begeren wat niet van hem is. Expansie van dictaturen zal worden bestraft. Mensenrechten zijn opeens wel een issue bij overwegingen om tot militaire actie over te gaan. De Verenigde Naties hebben er een zelfbenoemde, gevaarlijke en autonoom opererende vrijwillige politionele macht bij gekregen.
Niemand hoeft zich illusies te maken over de rol die de V.S. willen spelen in de nieuwe wereldorde; Het concept is als volgt: vermogende landen die bedreigd worden betalen de militaire operatie met Japan op de achtergrond als permanente financier. Europa, in de rol van het oude continent, doet de diplomatieke kant van de zaak; de V.S. grijpen in in overeenstemming met hun strategische belangen; De nieuwe wereldorde is namelijk een bestendiging van de huidige internationale politiek-economische verhoudingen.
En precies hierin ligt de angst van tweederde van de wereld. Militair ingrijpen van het Noorden in het Zuiden is niet het begin van een proces, het is het sluitstuk. Het militair ingrijpen van het Noorden is de voortzetting van een economische politiek met andere middelen. Het begin van de oorlog van het Noorden tegen het Zuiden ligt in de gevoerde economische politiek.

En daar zijn we dan weer op het kruispunt van de redeneringen: het is de internationale politiek die de spelregels en marges bepaalt voor nationaal beleid.
Zolang er aan de noodzaak tot vluchten niets verandert, zullen er vluchtelingen blijven komen. Zeker naarmate het welvaartsverschil tussen het Noorden en het Zuiden groter en groter wordt.
De aanhoudende negatieve economische groei der zuidelijke landen van de afgelopen jaren is één van de belangrijkste oorzaken van de komst van migranten en vluchtelingen. Het zal hen daarbij een rotzorg zijn of hij of zij nu onder deze of geen definitie van vluchtelingen valt. Dat dit op hoog niveau ook ingezien wordt blijkt uit de opgelaten ballonnetjes van de laatste tijd. Ze komen uit onverwachte (maar verdachte) hoek. Binnen O.E.S.O.kringen wordt nu steeds harder nagedacht over het tegengaan van migratie. Men wil een soort contract afsluiten met de landen in het Zuiden.Het grote voorbeeld voor deze denktank. is de V.S. Het verdrag dat de V.S. willen sluiten met de Zuid-Amerikaanse landen omvat een aantal 'spelregels' met betrekking tot de vluchtelingen. De V.S. verplichten zich om een bepaald gedeelte van hun nationaal inkomen in Zuid-Amerika te investeren op voorwaarde dat deze landen er voor zorgen dat er met dit geld geinvesteerd wordt in het op laten drogen van de vluchtelingenstroom. Te voorzien is, en te verwachten valt dat de corrupte en half-feodale militaristische regimes niet opeens 'verlicht' gaan denken om de 'sociale kwestie' op te lossen. Het geld zal opgaan aan meer grensbewaking en controle op (en dus represssie van) vluchtelingen.

ONDERWEG

Het probleem:
Staatssecretaris Kosto: "Onze grenzen moeten juist open om onze welvaart nog groter te maken. Denk nou niet dat je ze kunt sluiten voor mensen die mee willen profiteren."
De oplossing:
Staatssecretaris Kosto: "Waar ik kan zal ik de stroom migranten beperken, illegalen weren en misbruik van regelingen tegengaan."
(Elsevier 12-10-91)

Het gehele vreemdelingen-politiek ligt slecht moeilijk te vatten in ideologische termen. Het beweegt zich tussen de beleidsafspraken in het kader van EEN-Europa, de ambtsberichten van buitenlandse Zaken en de uiteindelijke afwijzing en uitzetting.
Een beleid met een signatuur maar zonder smoel.Gekadreerd op internationale konferenties, ingevuld en uitgevoerd door immer loyale, lokale ambtenaren. Zoals het rapport Zeevalking. Deze commissie (maart '90) had tot taak:" Advies uitbrengen betreffende het tegengaan van het gebruik van collectieve voorzieningen door in Nederland verblijvende illegalen en betreffende het aktiveren van binnenlandse vreemdelingentoezicht."
Het onderzoek resulteerde in voorstellen tot een actief ontmoedigingsbeleid ten aanzien van alle terreinen en manieren waarop illegalen zich "staande houden". Waaronder uitsluiting van 'practisch alle' collectieve voorzieningen. 'Practisch alle' want "men kan niet voorkomen dat illegale vreemdelingen gebruik maken van de openbare weg." (pag.I9)
Vluchtelingen worden gedegradeerd tot een niet-bestaan. Na de droeve ervaring huis, haard en familie te moeten achterlaten, volgt de systematische ervaring van de vernedering. Het maakt niet uit wat je verhaal is, voorgeprogrameerde ambtenaren braken een afwijzing in je gezicht. En als je al verder komt knal je tegen een muur van vijandigheid en wantrouwen. Al je ervaringen, je hele oultuur wordt teniet gedaan. Elke poging om een positieve bijdrage te leveren aan een multiculturele samenleving wordt gesmoord.
Het is dit beleid, wat mensen afschrijft, uitsluit en ontmenselijkt, dat wij willen aanwijzen en brandmerken. Daarom zijn wij op bezoek geweest op de werkplek waar nijvere justitie-ambtenaren dagelijks schaven en vijlen aan de bouwstenen van het beleid en bij één van de direct politiek verantwoordelijken.
Die laatste hebben wij -een moment- deelgenoot willen laten zijn van de ervaring van de vernedering. Daartoe hebben wij hem thuis opgezocht, zijn have en goed mishandeld en zijn privacy met voeten getreden.
Hij is als het ware uitgezet, zij het maar voor één nacht.
Door hen aan de kaak te stellen willen we meewerken aan(de strijd voor) een alternatief en de discussies voorbij de bekende stellingnames voeren.
Nee, natuurlijk kan Nederland niet alle vluchtelingen van de wereld opnemen. Het zijn er teveel en Nederland is te klein enzo. Maar iedere -vluchtelingen_organisatie die zelf al begint met'het kaf van het koren' te scheiden in de hoop dat er op die manier 'slechts echte vluchtelingen' binnenkomen, bevindt zich in een gevarenzone.
De definitie van 'echte vluchteling' verandert al naar gelang de politieke wind waait.
Kern is dat naast oorlog, milieurampen en sexe-specifieke vluchtgronden, armoede een erkende vluchtgrond moet zijn. De oplossing ligt niet in het terugsturen van vluchtelingen maar in een fundamentele wijziging van de internationale economische orde. Op weg daarheen moet:
- het vluchtelingenbeleid uit handen van politie, marechaussee en justitie
- geen gedwongen opsluiting in kampen,geen vreemdelingenbewaring, afschaffing van artikel I8a dat het mogelijk maakt vluchtelingen vast te zetten
- vrije toegang voor vluchtelingen tot de noodzakelijke financiële, juridische, sociale, educatieve en medische voorzieningen.

GRENZEN

De politieke situatie op dit moment schreeuwt om een duidelijk antwoord. De toenemende vreemdelingenhaat in West-Europa wordt in de schoenen van migranten en vluchtelingen geschoven: ze zijn met teveel en willen niet integreren, luidt de officiële boodschap.
De politieke beleidsmakers zaaien, op een steeds vruchtbaarder wordende bodem, de vreemdelingenhaat en oogsten zo een passieve instemming met

hun algemene politiek.
Het zogenaamde gelijk van rechts is omgekeerd evenredig aan de zwakte van links en de politici van het midden gebruiken de rechtse sentimenten om te kunnen realiseren wat andere teveel verzet zou oproepen.
We zijn ons zeer bewust van de zwakte van links op dit moment. Bewust van het gebrek aan een gemeenschappelijk politiek project en daaruit volgende strategie. En hoewel met name links in het Westen een dramatische terugval beleeft, hebben de kameradinnen en kameraden in de rest van de wereld ook te maken met veranderende krachtsverhoudingen.
Oude antwoorden gelden niet meer, maar de vragen blijven hetzelfde.
Was het in de jaren zeventig nog zo dat de belangrijkste veranderingen zich leken te voltrekken door de strijd van bevrijdingsbewegingen in de drie continenten, nu zien we dat hun positie zodanig verzwakt is dat bijvoorbeeld het Cubaanse, Vietnamese en Palestijnse volk door de ineenstorting van het Oostblok helemaal vogelvrij lijken verklaard.
Wij rouwen in het geheel niet om het falen van de revolutie van bovenaf; de maatschappelijke verandering per decreet; het geloof in het kunnen veranderen van de geschiedenis stapelweg door met een paar mensen af te spreken dat de geschiedenis niet meer is als een optelsom van wetmatigheden.
Er zijn zeker wetmatigheden: zo is er de wetmatigheid dat vooruitgang voor het Westen (of tegenwoordig het noorden), achteruitgang voor het Zuiden betekent (en tegenwoordig ook voor het Oosten). En zo zijn er meer. Maar wat wij op dit moment niet kunnen is daar een automatisch politiek en moreel gelijk aan koppelen. De golven van '68 zijn definitief uitgerold en op hun terugweg. De reactie heeft het woord en alle verschijnselen waar links een taboe over uitgesproken had mogen weer ter discussie gesteld worden. Iedereen ziet er blijkbaar opeens de redelijkheid van in om eisen te stellen aan de vreemdeling; je mag ze ook voor profiteurs en klaplopers uitmaken zonder dat je in dezelfde categorie als Janmaat, Prins Bernhard of Joseph Luns geplaatst wordt.
Tien jaar geleden was het idee van een invasie in Suriname voor Frans Weisglas alleen een natte droom, tegenwoordig droomt hij hardop.

Als je de geschiedenis al kunt vertalen in de vraag wat er nou eigenlijk fout is gegaan met revolutionair en radicaal links in Europa, dan zou het antwoord zijn dat er te lang is geloofd in de wetmatigheid van het linkse gelijk met te weinig oog voor het midden dat uiteindelijk de vruchten geplukt heeft. De meesters van het compromis, in het centrum van de macht, zijn er keer op keer in geslaagd iedere maatschappelijke ontwikkeling van betekenis van hun angel te ontdoen. Soms met list en bedrog, -zoals het beruchte dubbelbesluit m.b.t. de kernraketten, of de brede maatschappelijke discussie over kernenergie,
Soms met grof geweld ingezet in een gecompliceerd psychologisch spel, zoals in Italië de spanningsstrategie (de bomaanslag in Bologna) of in Duitsland de herfst van '77 (de Stammheimmoorden).
Het geloof in de wetmatigheid van het (militante) linkse gelijk heeft ertoe geleid dat belangrijke terreinen van politiek overgelaten zijn aan de krachten van het midden en die een tikje links daarvan. Wil militant links weer een morele autoriteit zijn, zal het zich moeten richten op de zwakke plekken en daar iets tegenover stellen. Zo kan bijvoorbeeld een verenigd Europa voor links heel belangrijk zijn op dit moment waarop vele kunstmatig getrokken grenzen ter discussie staan. Een verenigd Europa van volkeren staat lijnrecht tegenover een verenigd Europa van multinationals. En een van de belangrijkste zwakke plekken van 'het midden' is de democratische legitimiteit van het systeem dat ze vertegenwoordigen. En geen referendum of 'sociale vernieuwing' kan verhullen dat ze in grote problemen verkeren. Stap voor stap zullen de krachten van het midden teruggedrongen moeten worden en voor ons is deze stap er één. We willen met ieder die betrokken is, proberen deze politiek te keren, door vragen te stellen die niet gesteld worden, en grenzen te trekken.

Ook wij hebben 'het' antwoord niet maar weten wel dat wij ons niet neer willen leggen bij een maatschappij waarin een groot deel van de mensen afgeschreven en rechteloos is. Terwijl de overgrote meerderheid vervalt tot stilzwijgende medeplichtigheid.
De enige oplossing ligt in het gezamelijk vechten voor een andere toekomst. Dat moet en kan op vele manieren.
Met deze acties, die wij zien als noodzakelijk tegengeweld, hebben wij daaraan een bijdrage willen leveren in de richting van fundamentele veranderingen.

Revolutionaire
Anti
Racistische
Actie

1993-07-01 04:. Bijlage XII FROM RADIO RIJNMOND FM 93.4 TO 0070305282 P.01

PERSBERICHT

In de nacht van 30 juni op 1 juli hebben wij, na tijdige en herhaalde waarschuwingen, op de derde verdieping van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid in Den Haag een explosieve lading tot ontploffing gebracht. Doelwit van de actie was de Dienst Inspectie Arbeidsverhoudingen die op deze verdieping gehuisvest is. De DIA heeft een spilfunctie in de jacht op illegalen. Gemiddeld twee keer per dag organiseert deze dienst in samenwerking met plaatselijke politiecorpsen invallen bij bedrijven waar de aanwezigheid van illegalen wordt vermoed. In de komende jaren wordt de dienst verdubbeld. Dat betekent meer razzia's, meer slachtoffers meer angst. Met deze actie hebben wij een grens willen trekken en deze mensenjagers voor een moment laten voelen hoe het is om opgejaagd te worden. Ze laten merken hoe het is doelwit te zijn, hoe het is gebrandmerkt te worden.

Met de woorden: "Er is teveel fraude, er is teveel misbruik, er zijn teveel illegalen ", zette Felix Rottenberg eind oktober de toon voor de hetze tegen illegalen. Politici van links en rechts tuimelden over elkaar heen om een beeld van de illegaal te schetsen waarbij dat van de duivel verbleekt. Met een hypocriete verwijzing naar de 'problemen in de oude wijken' ging men de slag om de kiezers met extreem-rechts aan.
Problemen zat in de oude wijken, dat klopt. Verpauperde buurten, slechte huizen, te lage lonen en uitkeringen. Maar over die problemen hoorde je de politici niet. Want die problemen oplossen kost geld; geld dat er niet is omdat de ene na de andere bezuinigingsoperatie over het land wordt uitgestort. De verzorgingsstaat wordt ivrers gesloopt, de Nederlandse staatshuishouding ingekrompen. Liever wordt daarom de suggestie gewekt dat je dak vanzelf ophoudt met lekken als je illegale buren maar de grens over worden getrapt.
Dat het illegalendebat meer verstoord is, wil niet zeggen dat de illegalen met rust worden gelaten. De jacht op illegalen is al lang concrete praktijk. De commissie Roovalking heeft zich bijvoorbeeld over 'het probleem' gebogen en een pakket maatregelen bedacht dat het leven van illegalen hier onmogelijk moet maken. Tal van bureaucratische maatregelen moeten ervoor zorgen dat illegalen het leven onmogelijk gemaakt wordt, dat ze van alle sociale voorzieningen worden uitgesloten, tot en met de gezondheidszorg aan toe. En mocht zelfs dat niet baten dan moet een intensief opsporings- en uitzettingsbeleid door politie en justitie degenen die hun hoofd dan nog boven water weten te houden uiteindelijk de nekslag geven. De recente uitspraken van Nawijn en Kosto, over illegalen die al die huizen maar bezetten, maakt duidelijk dat de heren zich opmaken voor de volgende ronde.

Spil in de jacht op de illegalen is de DIA. Vanaf de oprichting in 1987 hebben deze gemankeerde politiemannen zich met enthousiasme aan hun taak gekweten. Gemiddeld twee keer per dag doen ze invallen in samenwerking met de plaatselijke politie. Een vernederende mensenjacht, met de wet in de hand. Vorig jaar kwamen ze uitgebreid in het nieuws door de inval bij Blokker. 120 politiemannen, honden en een helicopter werden ingezet om het distributiecentrum uit te kammen op mensen met een verdachte huidskleur. als er wordt getwijfeld aan de Nederlandse nationaliteit, laat de politie mensen 'kaartje'zeggen. Als de uitspraak niet hollands genoeg is voor het fijnbesnaarde gehoor van de ambtenaren, worden ze afgevoerd. Stempel op de hand en op transport naar het gemeentehuis waar een vals lachende CDA-burgemeester verzucht dat de identificatieplicht dit tafereel had kunnen voorkomen. Uiteindelijk blijkt de menselijke buit van de razzia uit vier vermoedelijke illegalen te bestaan. Nederland kan weer rustig gaan slapen.

Het voortdurende geroep van de DIA om meer mensen en meer mogelijkheden wordt nu beloond. In de komende jaren wordt de dienst verdubbeld. Dat betekent meer razzia's, meer slachtoffers, meer angst. Ze kunnen hun lol niet op, zolang illegalen zijn bestempeld tot nationale rampen.

In het oog springend is de consequente koppeling die wordt gemaakt tussen de zogenaamde illegalenproblematiek en nog so'n immens probleem: de werkloosheid. De DIA zelf roept in elk jaarverslag dat de illegalen zo eens echt aangepakt moeten worden, omdat anders de werkloosheid niet bestreden kan worden. De vele invallen in de glastuinbouw vinden dan ook plaats onder het motto "illegalen eruit - werklozen erin". Het is de staatsversie van "eigen volk eerst". Minister de Vries zei het letterlijk: "Het aantal aanhoudingen van illegalen dient gelijke tred te houden met het aantal werkwilligen dat aan de slag kan". En so snijdt het een aan twee kanten. In beleidstermen heet het, dat het excuus en de noodzaak om 'illegalen' aan te nemen wordt weggenomen. In de praktijk betekent het dat zwart een gelegitimeerde jacht op illegalen de ruimte om druk op werklozen uit te oefenen om dergelijke arbeid te accepteren vergroot wordt. Vreemdelingen- en werkgelegenheidsbeleid in een, wat de dienst als symbool erven. e zitten niet voor niets bij het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. De ambtenaren van de DIA hoeven alleen maar even naar een andere verdieping te lopen op een koehandeltje te bedrijven.

Niemand kan serieus menen dat illegalen een probleem vormen. Dankzij hun spotgoedkope arbeid kunnen bedrijfstakken het hoofd boven water houden. Jarenlang is er van hen geprofiteerd, zonder dat iemand er veel ophef over maakte. De reden voor de opening van het jachtseizoen moet dan ook elders gezocht worden. Illegalen worden getransformeerd tot gebruiksvoorwerpen in de pogingen die de politieke en economische elite doen om uit de bestuurlijke crisis te geraken waarmee ze geconfronteerd worden. "Teveel fraude, teveel misbruik, teveel illegalen", het credo van Rottenberg, zullen we de komende jaren tot aan vervelens toe te horen krijgen. De maatschappij moet aangepast worden aan de nieuwe economische dictaten en de scenario's die in Brussel ontworpen zijn. Maar hoe verkoop je beleid, dat eigenlijk alleen valt uit te leggen door een diepgaande verhandeling te houden over de destructiviteit en oncontroleerbaarheid van het economische stelsel waarmee je opgescheept zit? Dan moet je een zondebok voor een dergelijke politiek.
Maar niet alleen illegalen zochten onder de knoet van de rechtse en nieuw-flinkse politici. Steeds meer bevolkingsgroepen worden beschuldigend aangewezen door de minuskule van het Binnenhof. Er wordt het beeld van een bedreigde samenleving geschetst: de horden buiten, de vreemdelingen binnen met hun rare gewoontes en het leger van profiteurs en zwendelaars dat de sociale zekerheid vult. Iedereen zo'n beetje dus, die niet tot het grijze midden behoort waar de politieke consensus op wordt gebaseerd. De verantwoordelijkheid van het Torten voor de uitzichtloze toestand in het Zuiden verdwijnt onder het tapijt. Er wordt het gestalt dat mensen helemaal niet hoeven te vluchten en dat ze verder kunnen verrekken.

Je verstand staat bijna stil als je ziet hoe er gewild wordt met mensen. Uit te zetten vluchtelingen wordt de mond met tape afgeplakt, want de business-class passagiers kun je natuurlijk niet confronteren met de redelijkheid van het sluitstuk van het Nederlandse vluchtelingenbeleid. En wat zegt onze staatssecretaris als iemand daarbij haast de pijp uitgaat en in een relstoel terecht komt? "Er is geen

115

HKUM RADIO RIJNMOND FM 93.4 TD 007039052B2 P.02

sprake van dat ik a priori van oordeel ben dat deze amb[illegible]naren hun werk niet goed doen. Er bereiken mij ook verhalen van asielzoekers die over hun ontvangst op Schiphol zeggen dat die grote, geuniformeerde mannen hen zo vriendelijk tegemoet traden". Koeto op zijn hurken, alsof hij August voor het slapen gaan nog een verhaaltje vertelt. Inmiddels ontwerpt TBO een dwangbuis en een integraalhelm om asielzoekers de mond te snoeren. Nee, dat is geen scenario van een slechte horrorfilm, het is een serieuze idee van een serieuze commissie. In het grenshospitium is de horror al werkelijkheid. Toch kan Koet dit een "prijzenswaardig instituut en kwalitatief uitstekende voorziening" noemen, zonder dat iemand hém met dwangbuis en integraalhelm afvoert. Langzaam wordt Nederland klaar gestoomd voor draconische maatregelen. Ondanks diverse beweringen van het tegendeel, wordt gewerkt aan het acceptabel maken van razzia's. Die in Geldermalsen was er een voorbeeld van. De recente mode om grootschalige razzia's tegen coffeeshops en kroegen te organiseren maakt duidelijk dat de politie de smaak goed te pakken heeft. Proefballonnetjes zijn het, om te kijken hoever ze kunnen gaan. Waarmee tegelijkertijd de vinger weer wordt gericht op de uitverkoren zondebokken. Voorlopig zal er geen einde aan komen. Elke keer als Koeto in een opmars loert naldt hij een verscherping van het al zo scherpe beleid. Ondersteund door zijn partijgenoten, jaloers bekeken door Bolkestein die zijn item naar de Pvdá ziet verdwijnen en met tevredenheid gadegeslagen door extreem-rechts.

In heel Europa is extreem-rechts in opmars. Ze maken dankbaar gebruik van de maatschappelijke malaise die tien jaar crisispolitiek heeft veroorzaakt. Het onbetaalbare wordt weer betaald, het onzegbare gezegd, de leuzen stampen weer door de straten. Gecomfronteerd met deze opmars, en hun eigen bestuurlijke crisis schuiven de gevestigde partijen mee naar uiterst rechts. Er is niet zoveel verschil te beluisteren in wat ze zeggen. Op z'n hoogst een verschil in vorm. Extreem-rechts stelt het allemaal wat platter, de gevestigde politiek uit zich in de 'newspeak' van de heersende[illegible]teit. De boodschap is dezelfde, waarbij de gevestigde politiek over de middelen beschikt om hun maatregelen in concreet beleid om te zetten. Ze bestoken de maatschappij met alarmkreten, en maatregelen te kunnen doorvoeren die klaargestoomd zijn in de Europese gaarkeuken. Het spel wordt steeds harder, want ze hebben haast. Adviesraden, inspraakprocedures, ja zelfs de parlementaire democratie wordt buiten spel gezet als het moet. Allemaal hindernissen in de wedloop naar dat ene Europa. De Nederlandse overlegdemocratie heeft z'n langste tijd gehad. In de warboel van Europese eenwording, de legitimiteitscrisis van de gevestigde politiek en de opkomst van extreem-rechts zijn de politieke verhoudingen op drift geraakt. Ideologisch vertaald in het zinde van de geschiedenis, politiek vertaald in de ruk naar rechts, maatschappelijk vertaald in een verharding en verkilling, en concreet vertaald in de afbraak van de sociale zekerheid, opkomend racisme,vernederend vluchtelingenbeleid, toenemende controle en repressie.

wat wordt daar tegenover gezet? Het overgrote gedeelte van de [illegible]praakmakende, zich vroeger links voelende en noemende gemeente wentelt zich in de modderpoel van het zogenaamde linkse onmelijk. De een na de andere jeugdzonde wordt opgebiecht, bereidwillig geregistreerd door kranten, talkshows en opiniebladen. Een generatie teleurgestelde en gefrustreerde dertigers/veertigers kruipt bij elkaar op schoot, om wederzijds te bevestigen dat het best wel oké is, niet langer te strijden. Toegejuicht door degenen die hiermee gerechtvaardigd zien dat ze toch altijd al aan de verkeerde kant stonden. En dat het eigenlijk best wel meevalt allemaal, hier in Nederland. En die

internationale [illegible]hoop, ach daar hebben we nog altijd het chequeboek voor klaarliggen, en andere misschien een VN-interventiemacht of so.
Wij vinden dat het helemaal niet meevalt. De dagelijkse portie beledigingen en vernederingen die over deze of gene bevolkingsgroep wordt geventileerd doet je het schaamrood op de kaken jagen. Het is een eerste vereiste dat er een radicale, continue en compromisloze oppositie bestaat tegen een beleid en een politieke cultuur waarin slachtoffers vallen zonder dat er daders worden benoemd. Beleid wordt bedacht en uitgevoerd. Door concrete mensen en concrete instanties. Je hebt geen wichelroede nodig om de vinger te kunnen leggen op een dienst die de spil is in de mensenjacht die dit kabinet ontketend heeft op de mensen die niet welkom zijn aan de ruif van de welvaart.
Welnu, wat ons betreft is het onaanvaardbaar dat een stelletje ambtenaren een modale boterham verdient met het jacht maken op mensen. We hebben ze deelgenoot gemaakt van de ervaring opgejaagd te worden, dealwijl te zijn, gebrandmerkt te worden. Eluipenderwijze wordt racisme normaal, worden angst, gewelá en vervolging normaliteit in het pérzijn van het rechtse gelijk. Het onze actie trekken we een grens, brandmerken we beleid dat vernedert en ontmenselijkt.

Tot de volgende keer.

Revolutionaire
Anti
Racistische
Actie

I juli 1993

TOTAL P.03

Bijlage XC

ONFRONTATIE

maandblad
zomer 1993
fl. 6,50/Bfr.130
23

seksueel gewe
en seksualiteit

Jannah arent
over
politiek

Interview
autonoom
centrum

...praktijk
...ensen

...innerpagina

...tievoerder neemt het woord, Kosto (midden) wacht op zijn beurt (zie pag.2).

RARA pakt mensenjagers aan

Dienst Inspectie Arbeidsverhoudingen doelwit

Op het moment dat het CDA komt met voorstellen om chartervliegtuigen in te zetten om afgewezen asielzoekers het land uit te zetten, eventueel met behulp van het inspuiten van kalmeringsmiddelen, laat RARA weer van zich horen. Konfrontatie heeft zowel het persbericht (dat op pagina 10 begint) als het hieronder beginnende kommunikee opgenomen.

KOMMUNIKEE

In de nacht van 30 op 1 juli hebben wij, na tijdige en herhaalde waarschuwingen, op de derde verdieping van het ministerie van sociale zaken en werkgelegenheid in Den Haag een explosieve lading tot ontploffing gebracht. Doelwit van de actie was de Dienst Inspectie Arbeidsverhoudingen die op deze verdieping gehuisvest is. De DIA heeft een spilfunctie in de jacht op illegalen. Gemiddeld twee keer per dag organiseert deze dienst in samenwerking met plaatselijke politiekorpsen invallen bij bedrijven waar de aanwezigheid van illegalen wordt vermoed. In de komende jaren wordt de dienst verdubbeld. Dat betekent meer razzia's, meer slachtoffers meer angst. Met deze actie hebben wij een grens willen trekken en deze mensenjagers voor een moment laten voelen hoe het is om opgejaagd te worden. Ze laten merken hoe het is doelwit te zijn, hoe het is gebrandmerkt te worden. In eerste instantie hebben wij een persbericht geschreven. In dit kommunikee nemen wij meer ruimte om op het een en ander dieper in te gaan.

"SOBER DOCH HUMAAN"

Het illegalen-debat is even plotseling weer verdwenen als opgekomen. Een optimist zou zeggen dat dit komt door de felle reacties op de beschamende poging die Rottenberg en Kosto afgelopen najaar deden Bolkenstein rechts in te halen. De reacties waren inderdaad fel, haast bemoedigend zou je kunnen zeggen. De publieke boetedoening van de PvdA-top, dat wil zeggen hun verontschuldiging dat het allemaal wat ongelukkig uit de bek was gekomen, wekt de schijn dat ze weer in hun hok zijn teruggedrongen. Jammer genoeg werkt het niet zo. Het te voeren beleid staat al stevig in de stijgers, ontworpen door het selecte clubje ambtenaren en hun ministers dat de Europese overleggen frequenteert. Beleid, dat zich onttrekt aan de spelregels van de overleg-democratie. Fakkeltochten, manifestaties en demonstraties tegen racisme geven aan dat een hoop mensen zich niet willen neerleggen bij wat er gebeurt. De politiek heeft haar eigen koers uitgezet, gokt erop dat de protesten weliswaar massaal zullen zijn, maar niet de grenzen zullen overschrijden die binnen de nederlandse verhoudingen betamelijk worden geacht. Zodat ze uiteindelijk relatief ongestoord door kunnen gaan met wat ze van plan zijn. De hetze tegen illegalen vindt al lang plaats en heeft vorm gekregen in beleid. Een beleid dat er op neer komt dat illegalen vogelvrij verklaard en onderworpen zijn aan de meest draconische en onmenselijke overheidsmaatregelen. Sober doch humaan heeft Kosto een uithongeringsbeleid laten ontwerpen door commissies als die van Zeevalking. De inzet is het leven van illegalen hier onmogelijk te maken. Illegalen zijn een probleem, is de boodschap die in verschillende maar hardnekkige versies door de politici van rechts tot nieuw flinks wordt verkondigd. Een kakofonie van beschuldigingen en beledigingen worden over een maldelijk te pakken groep mensen uitgestort. En niet alleen over hen. Alles wat naar buitenlander riekt, staat onder de zware verdenking moedwillig hier de boel te flessen. Mensen laten zich nu eenmaal makkelijk mobiliseren op de angst dat hun portemonnaie wordt gerold. Burgemeester Peper meldde dat zijn politie had ontdekt dat er wel 1100 Turken op één adres stonden geregistreerd: "Busladingen vol mensen komen een uitkering halen om vervolgens terug te keren naar Turkije". Waarschijnlijk wilde hij niet onder doen voor z'n Amsterdamse collega's, die eerder 15.000 illegale drugsverhandelende Ghanezen ten tonele hadden gevoerd om de uitbreiding van hun politiekorps er doorheen te drukken. Dat er niets is, dat hun beschuldigingen staaft, maakt niet uit. Het bericht wordt verspreidt door gretige media, en doet de werking die het moet doen. Nieuws is nieuws. Het berichtje op pagina zeventien, enkele weken later, waarin duidelijk wordt dat kant noch wal is geraakt, doet er verder niet toe. De toon is gezet.
Wie dacht dat de illegalen voorlopig met rust zouden worden gelaten, komt bedrogen uit. Er is eerder sprake van de bekende stilte voor de storm. Nawijn en Kosto deden recentelijk weer een schepje bovenop de berg vuilnis die ze al over illegalen hadden hengestort. Deze keer was het verhaaltje, dat eerst de illegalen moeten verdwijnen, voordat 'echte' vluchtelingen zouden kunnen worden gehuisvest. De zoveelste uitspraak van mensen die de macht hebben beleid te maken en door te voeren. De richting is gezet, de jacht gaat door.
Voor wie achter de coulissen van het vaderlandse politieke toneel probeert te kijken, blijft een vraag kleven, als een wesp op een pot stroop: vanwaar toch al die mallotige uitspraken, die zo vernederend en bedreigend zijn voor zoveel mensen?

lees verder op pagina 8

vervolg van de voorpagina

RARA pakt mensenjagers aan

Dienst Inspectie Arbeidsverhoudingen doelwit

VAN 'GASTARBEIDER' TOT 'ECONOMISCHE VLUCHTELING'

Illegaliteit is eigenlijk een kwestie van politieke definitie, niets meer en niets minder. In de jaren zestig en zeventig ronseiden wervingsbureaus van staatswege arbeiders uit landen rond de Middellandse zee. Ook de benduizenden 'spontane immigranten', zoals ze toen nog genoemd werden, mochten aan het werk. Graag zelfs, want voor smerig en zwaar werk waren handen tekort. Tussen de Limburgse mijnen, olietankers in de Rotterdamse haven en wc-potten bestond slechts één overeenkomst: goedkope handen deden hun werk, mits ze vastzaten aan 'gastarbeiders'. Dat het een rare manier is om 'gasten' zo te behandelen, drukte meer de flexibiliteit van het politieke jargon uit, dan dat het iets te doen had met de werkelijke situatie. Die was namelijk vrij simpel: enkel vanuit het oogpunt van economisch gewin werden die mensen hierheen gehaald. Het imen van 'gastarbeiders' was pure noodzaak geworden om de economische groei in die tijd bij te benen. De industrie die zich zeer voorspoedig ontwikkelde kampte namelijk met een tekort aan arbeidskrachten waardoor delen van de produktiecapaciteit onbenut bleven. Met 'tolerantie' of 'gastvrijheid' had het niets van doen. Dus is het evenmin verwonderlijk, dat deze situatie geen lang leven beschoren bleef. Vanaf de jaren zeventig, in een tijd van economische neergang en toenemende werkloosheid, werd de werving aan banden gelegd. Het beleid kreeg als credo in het vaandel: "Nederland is geen immigratieland". Met één politiek-juridische pennestreek veranderde 'spontane' immigratie in 'illegale' immigratie en creëerde de staat haar 'illegalenprobleem'. Voor migranten maakte dat niet zo veel uit. Hun komst wordt niet bepaald door hier ter lande wisselende juridische categorieën, maar is het gevolg van de gapende kloof tussen het rijke Noorden en het arme Zuiden. Illegalen zijn immers in de eerste plaats mensen. Op zoek naar een toekomst, een beetje geluk. Mensen die huis en haard achter zich hebben gelaten, in Turkije, Marokko, Ghana, die besloten hebben de uitzichtloosheid te ontvluchten en hopen hier in het rijke Westen een beter bestaan op te kunnen bouwen. Ze treffen het niet, ze zijn hier niet gewenst en worden gestigmatiseerd als 'economische vluchteling'. Hun motieven om de wijk te nemen naar het rijke Westen worden niet geaccepteerd. Uitzichtloosheid is geen motief, geen vluchtgrond. Wat telt is hun economisch nut, niet hun economische en sociale nood. Maar voor illegalen is er geen weg terug, ze verkiezen de onzekerheid van het leven in de illegaliteit boven de zekerheid van het uitzichtloze. En daar wordt flink van geprofiteerd. De racistische tweedeling op de arbeidsmarkt en in de maatschappij, die vanaf de jaren zestig werd gecreëerd, is sindsdien blijven bestaan. Simpelweg omdat 'gastarbeid' (lees: slecht betaald, vervelend en zwaar werk) geen tijdelijk maar een structureel verschijnsel is. Het is een fabeltje dat met de economische groei arbeid er alleen maar aangenamer op geworden is, laat staan dat iedereen deelgenoot van de welvaart is geworden. De 'gastarbeiders' zijn niet levende bewijs van, ondanks het feit dat ze in eerste inzie letterlijk weggestopt werden, onzichtbaar in volgepropte en brandgevaarlijke pensions en speciale woonoorden. Geldt voor de meeste migranten al dat ze weggedrukt zitten tegen de onderkant van de maatschappij, voor illegalen geldt dat dubbelop. *(begin noot Konfrontatie)* En ze worden schaamteloos uitgebuit. Dankzij hun illegale arbeid kunnen bepaalde sectoren van de Nederlandse economie blijven draaien. Illegale arbeiders zijn goedkoop, omdat ze illegaal zijn. Iedereen weet donders goed, dat het *uitzetten* van deze illegalen zou betekenen dat honderden bedrijven in *de confectie*, de horeca, de glastuinbouw, de schoonmaakbranche etc. *failliet* zouden gaan. Daarom is de situatie ook jarenlang gedoogd. *Onderdrukking*, uitbuiting en vernedering vormen de basis van het stilzwijgende contract waarop de uitvoerende organen van de staat, de politiek en het bedrijfsleven elkaar al jarenlang vinden in het schemergebied van de illegaliteit. En deze mensen, de getallen variëren, maar meer dan een uitverkocht Ajax-Feyenoord is het niet, zouden nu de bekchaming van de dreigende ondergang van het Avondland *zijn*.

"OM DE PROBLEMEN HIER BEHEERSBAAR TE HOUDEN..."

Het probleem van de illegalen is alleen een probleem in de ..... en in de beleidscircuits waar men steeds meer de greep op de *samenleving* dreigt te verliezen. En dat op een moment dat haast moet worden gemaakt met de politieke invulling van de Europese eenwording. *Op dat punt* moet de verklaring worden gezocht voor de non-stop *horrorfilm* die op het Binnenhof wordt vertoond, de verklaring voor de *waanideeën* en *xenofobie* die de politiek lijkt te beheersen.

De politieke vertaling van de in wezen economische en sociale herstructurering van Europa gaat niet zo vlotjes als gewenst. De euforie over het Europa van de burger begint te verstommen, nu de contouren van het Europa van het kapitaal zich beginnen af te tekenen. Het leek eerst *voldoende* het Verenigd Europa voor te stellen als een lonkende, *overrijpe appelboom* waaraan alleen nog even geschud diende te worden om iedereen *te bedekken* onder kapitalistisch fruit. Nu worden meer en meer angst en *onvrede* bespeeld om de politieke en maatschappelijke veranderingen er door te drukken. Een strijd die voornamelijk in ideologische termen is gevat, en zich naar steeds bredere maatschappelijke terreinen *uitbreidt*. Het zijn allemaal uitingen van een legitimiteitscrisis waarin het politieke en economische systeem verkeert. Racisme wordt ingezet om een nieuwe maatschappelijke consensus te realiseren, over de ruggen van 'anderen', de 'illegaal', de 'vreemdeling'. Een breekijzer om maatschappelijke tegenstellingen in de hand te houden. Kosto zei letterlijk: "... verwijderen om de problemen hier beheersbaar te houden..." Het racisme valt op een goede bodem, in een land waar sinds *mensenheugenis* de westerse mens tot maatstaf van alle dingen is gesteld; dat de eigen koloniale geschiedenis nooit onder ogen heeft *gezien*.

EEN BOTERHAM MET TEVREDENHEID

Omdat de problemen waar de politici tegen aan hikken zo groot zijn, *hebben ze* hun horizon verbreedt. Niet alleen migranten maar ook andere *groepen* van de bevolking mogen zich nu verheugen in de grote belangstelling die de politiek voor hun handel en wandel aan de dag legt.

Wat in het oog springt is de consequente koppeling die wordt gemaakt tussen het zogenaamde illegalenprobleem en een ander levensgroot maatschappij-ontwrichtend probleem: de werkloosheid. Het probleem is niet zozeer dat er een tekort aan banen is als we de politici *moeten* geloven, of dat hun werkgelegenheidsbeleid al jaren faalliet is. Werkloosheid blijkt een door werklozen zelf gecreëerde nationale ramp te zijn. Het ene na het andere fraude-rapport vliegt door de media, *x*% fraudeert, 40% fraudeert, 75% fraudeert... Wachten is op het eerste *rapport* waarin bezorgd wordt geconstateerd dat in die en die wijk 132% van de uitkeringsgerechtigden sjoemelt dat het een lieve lust is. En politici als Robin Linschoten komen vervolgens tot de originele conclusie dat in diesbetreffende wijken de uitkeringen dan maar eens *gekort* en de steuntrekkers onder curatele gesteld moeten worden. *(einde noot Konfrontatie)* Eerst waren het de WAO-ers die door de gehaktmolen werden gedraaid. In de industriële herstructurering van een decennium geleden werden hele lagen van de arbeidersklasse in de vergaarbak van de WAO gekieperd. Tien jaar later worden ze als profiteurs en simulanten weer tevoorschijn getoverd om de begroting van Sociale Zaken sluitend te krijgen.

Het nieuwe arbeidsethos dat gepredikt wordt, vaak in samenhang met 'illegalen' en gekoppeld aan jammerklachten over een verwende en ontspoorde samenleving waarin fraude de nationale volkssport is geworden, dient geen enkel ander doel dan een ordinaire kostenbesparing. Het stelsel van sociale zekerheid moet worden ingekrompen en is een kortstondige illusie gebleken. De voorwaarden waaronder welvaartscompromis, verzorgingsstaat en de sociale zekerheid tot stand gekomen zijn, zijn gebonden aan de kapitalistische expansie. Dat wil zeggen in de marge van de winst. De economische herstructurering die momenteel plaatsvindt met als doel winsten veilig te stellen en nieuwe voorwaarden voor expansie te realiseren, gaat gepaard met een diepgravende ingreep in de produktie- en arbeidsverhoudingen en verhevigde concurrentie. Massa-ontslagen en grote problemen bij toonaangevende concerns als Hoogovens, Fokker, DAF, Philips, KLM zijn het gevolg. De werkloosheid stijgt iedere maand met sprongen. Het stelsel van de sociale zekerheid, opgebouwd in een periode van ongelimiteerde voorspoed en groei, wat moest dienen voor een vangnet voor die enkelen die ongelukkigerwijze toch nog uit de boot mochten vallen, lijkt daardoor niet meer van deze tijd. Bezuinigingen, kortingen op uitkeringen en het ontoegankelijker maken van het stelsel door middel van het uitoefenen van een grotere druk op werklozen, het bijstellen van het begrip 'passende arbeid', gedwongen omscholing en dergelijke zijn aan de orde van de dag. Het heeft niets te maken met een beleid gericht op volledige werkgelegenheid, iets wat binnen de huidige kapitalistische verhoudingen onmogelijk is. Dat maakt het roepen om 'meer banen' ook zo zinloos. Wat voor banen dan? Nog meer vervuilende produktie? Nog meer onzinnige produkten en diensten? In plaats van fundamentele discussies over een menselijke invulling van het begrip arbeid en produktie, een discussie over het maatschappelijke nut van arbeid, een discussie over de grondslagen van een economisch en maatschappelijk stelsel, blijft de naald steken in de versleten groef van de heersende belangen. Er wordt een klimaat geschapen waarin arbeid tegen welke prijs dan ook acceptabel wordt en daarmee het stelsel van sociale zekerheid minder toegankelijk en minimaal. Een nieuw arbeidsethos biedt een vrijbrief voor draconische maatregelen in dat stelsel. De verzorgingsstaat heeft de onderklasse decennia lang kunstmatig in de rijen van de tevredenen ingelijfd. Die tijd is voorbij. In de verzorgingsstaat van de toekomst kun je kiezen tussen het huren van je eigen cel, of een waterbestendige kartonnen doos. Of je eindigt in een heropvoedingskampement, kauwend op een boterham met tevredenheid en bewaakt door afgedankte soldaten die Elco Brinkman proberen te imiteren. Geen enkele uitspraak is de politici te dol om een klimaat te creëren waarin ze hun maatregelen kunnen doorvoeren.

De meest directe en cynische manier is het exploiteren van schaamte. Was het al lastig je op een verjaardagsfeestje te presenteren als steuntrekker, nu moet je je helemaal de oren van de kop schamen te behoren tot het legioen dat is aangewezen als veroorzaker van alle maatschappelijke problemen. Uitsluiting, dwang en beperking van rechten worden normale instrumenten om dit 'godvergeten land', om maar eens met Lubbers te spreken, weer gezond te maken. De maatschappij wordt met harde hand door elkaar heen geschud en vooral aan de onderkant in een nieuw jasje gestoken. Nieuwe sociale scheidingen worden gecreëerd. Minima, migranten, zogenaamde inactieven, het zijn verschillende delen van de bevolking die voorgoed van een toekomst worden afgesneden. Waarin zogenaamd niemand aan de kant hoeft te staan als je maar werkt. Maar werk en werk is niet hetzelfde. "Er is geen groter, modern waanbeeld, zo niet bedrog, daan het gebruik van dat ene woord 'werk' voor iets dat voor de een uiterst slopend, pijnlijk en sociaal minderwaardig is, terwijl het voor de anderen prettig, statusverhogend en economisch lonend is" — J.K.Galbraith. Het is een uitspraak die de logica van het kapitalisme precies weergeeft. Een systeem dat wereldwijd rijkdommen genereert juist omdat het armoede en ellende produceert, en dat in toenemende mate.

EEN REACTIONAIRE NEUROSE

De grote sprong voorwaarts naar het verenigde Europa waarvan we getuige zijn, wordt begeleidt door ferme taal en krasse uitspraken. De opgezette kelen aan het Binnenhof kwaken tegen elkaar op, proberen elkaar vliegen af te vangen in de categorie stuitende en idiote uitspraken. Op zoek naar een ideologisch glijmiddel om beleid te kunnen legitimeren waar niemand op staat te wachten, behalve de politieke en economische elite zelf. Binnen de ingewikkelde relatie tussen het realiseren van Europese doelstellingen enerzijds en de constructie van concrete politieke veranderingen anderzijds ligt de verklaring voor een aantal specifieke mechanismen die deze dagen de politieke boventoon voeren. Om de aandacht af te leiden van de achterliggende politieke en economische doelen van het beleid, probeert de politieke elite bij voortduring de aandacht te vestigen op de interne noodzaken van te nemen maatregelen. "Fraude jaagt de samenleving naar de verdommenis" zei een boze Wim Kok, die anders alleen emotioneel wordt als iemand zijn boekhoudkundige gaven in twijfel trekt. Om daarmee weer een aantal bezuinigingen te legitimeren die voornamelijk tot doel hebben de Nederlandse staatshuishouding in overeenstemming te brengen met de omringende landen. Hetzelfde zie je in de strijd tegen het morele verval, waar Nederland last van schijnt te hebben, en dat beleidsmatig sociale vernieuwing wordt genoemd. De sociale vernieuwing is het quasi-positieve jasje waarin een aantal maatregelen zijn gestoken die het ideologische klimaat rijp moeten maken voor meer controle. Politici stellen de sociale vernieuwing het liefst voor als een strijd tegen de hondedrollen in het speelparkje om de hoek, maar voeren onder hetzelfde motto bijvoorbeeld zaken als strafrechtshervorming door, waarin de mogelijkheden van de staat vergroot worden ten koste van de rechten van de verdachten. Elke ontsnapping en elke winkeldiefstal wordt dankbaar aangegrepen om te pleiten voor strafkampen, lijfstraffen, meer politie en een politiek van de harde hand. En precies hetzelfde mechanisme zie je ook bij de paranoïde benadering van asielzoekers en migranten. Ze worden gedefinieerd in termen van de binnenlandse vijand, de vijfde colonne, de doodsteek op termijn voor de Nederlandse cultuur. En dat alles om de op Europees niveau genomen beslissing migranten buiten de deur te houden, te rechtvaardigen. De ijzeren wet van de reclame heeft bezit genomen van de politiek: als je het maar vaak genoeg herhaalt, kun je zelfs het smerigste produkt de mensen door de strot duwen. Kosto's beleid als het Iglo-thuismenu van de Nederlandse politiek.

In het Europa van de jaren negentig heeft de reactie het woord. Op het breukvlak tussen bittertafel en ideologie wordt geprobeerd terug te draaien wat er sinds de jaren zestig door links aan ruimte is bevochten. Door de groeiende extreem-rechtse organisaties onduidelijk verwoordt, door de gevestigde partijen gehuld in neutrale termen als het minderhedendebat, het herstel van de normen en waarden, het in overeenstemming brengen van rechten en plichten. Na een jarenlange combinatie van sociale en economische verpauperung en het aanwijzen van zondebokken, heeft de neo-liberale politiek haar monstertjes gebaard in de vorm van bruine organisaties. Die door de gevestigde partijen vervolgens weer dankbaar worden aangegrepen om zichzelf een respectabel imago te verschaffen en ondertussen nog een stapje verder naar rechts te zetten. Samen woelen ze de politieke bodem overhoop, trekken rioolputten open en verklaren parmantig dat ze een taboe hebben opgeheven. Het is deze ruk naar

MR

"HET RACISME VALT OP EEN GOEDE BODEM, IN EEN LAND WAAR SINDS *MENSENHEUGENIS* DE WESTERSE MENS TOT MAATSTAF VAN ALLE DINGEN IS GESTELD; DAT DE EIGEN KOLONIALE GESCHIEDENIS NOOIT ONDER OGEN HEEFT *GEZIEN*."

rechts die de politieke verhoudingen bepaalt. Het gezever over illegalen is de vrijbrief om racistische taal uit te slaan. Het gezever over fraude de vrijbrief om de controle en repressie op te voeren en alle mogelijk denkbare databestanden aan elkaar te koppelen. Het gezever over rechten en plichten de vrijbrief om de sociale zekerheid uit te hollen en mensen in flexibele, onzekere, slechtbetaalde baantjes te persen. Een reactionaire neurose heeft bezit genomen van de politiek. De nuances zijn alleen nog te vinden door mensen met een absoluut gehoor.

De wereld van Peter Stuyvesant

In Nederland overheerst ook de dorpse blik. Discussies over oorzaak en gevolg van wezenlijke ontwikkelingen vinden nauwelijks plaats, laat staan dat de internationale verhoudingen daarbij betrokken worden. Er wordt een soort universalistische leugen gecreëerd, op grond waarvan het Westen zijn geprivilegeerde positie met hand en tand verdedigt. De economische oorlog tegen de zuidelijke landen kent geen verandering in de overgang van oude naar nieuwe wereldorde. Hooguit heeft het de westerse landen en bedrijven een stuk makkelijker gemaakt te manoeuvreren. Steeds sneller trekt het kapitaal over de wereld, steeds groter wordt de invloed van anonieme organisaties als de Wereldbank en het IMF. Het onttrekt zich aan elke discussie, aan elke controle, aan elke keuze. Landen en volken worden tijdelijk opgenomen in de 'vaart der volkeren', uitgeperst en na bewezen diensten afgedankt als een paar oude sokken. De internationale arbeidsdeling heeft de Derde Wereld geruïneerd. De verkapitalisering van de landbouw heeft miljoenen van het platteland naar de slums in de grote steden gedreven. De roofbouw op de natuur en het geforceerd invoeren van monoculturen hebben geleid tot een ecologische ramp die niet te overzien is. De honger in Ethiopië, Somalië en de Sahellanden zijn daar een direct gevolg van. Van sommige landen wordt cynisch vastgesteld dat ze alleen nog maar vluchtelingen produceren. En aan dat exportprodukt heeft het Westen geen enkele behoefte. De schuldenlast van de Derde Wereld bedraagt 1350 miljard dollar. Tegenover 55 miljard dollar ontwikkelingsgeld staat 154 miljard dollar aan rente en aflossing van oude schulden. Wereldwijd zijn er 80 miljoen mensen op de vlucht voor honger, ellende, armoede, uitzichtloosheid, vervolging en (seksueel) geweld. Het zijn kille, abstracte cijfers, waarachter een onnoemelijke hoeveelheid menselijk leed zit verborgen. Zolang dat leed maar op z'n plek blijft, is er geen vuiltje aan de lucht. Zolang dat leed binnen de Derde Wereld blijft circuleren, is het ook nog allemaal best. Maar als het leed te dicht in de buurt van Europa komt, breekt de hel los. In plaats van een discussie over oorzaak en gevolg, over de verantwoordelijkheid van het Westen voor de desolate toestand in het Zuiden, krijg je dan een minderheidendebat en tal van maatregelen om die uitvreters buiten de deur te houden. En wordt steeds openlijker verkondigd dat het eigenlijk toch allemaal hun eigen schuld is. We sturen ontwikkelingshulp en blauwhelmen, en wat doen ze er daar mee? Niks toch? ...

Het bewustzijn over de samenhang tussen de (neo-) koloniale geschiedenis van het Westen en de huidige vluchtbewegingen is vermorpeld tussen het gelijk van rechts en linkse discussies. Als de termen migratie, integratie of vluchtelingen over tafel gaan, is er sprake van acuut historisch geheugenverlies. Racistische en op blanke superioriteit gebaseerde ideologieën vormen nog steeds een wezenlijk element van de Westerse cultuur. De eurocentristische kijk op de wereld loopt door links en rechts. Het einde van de ideologieën, de geschiedenis, post-modernisme, post-materialisme, post- weten-wij-veel, het zijn allemaal filosofieën, gedachtenspinsels die maar op een beperkt deel van de wereld en de werkelijkheid betrekking hebben. Vanuit de situatie van overvloed, massaconsumptie, arrogantie, kortom vanuit de wereld van Peter Stuyvesant wordt een oordeel aangenaigd over hoe mensen uit andere landen zich dienen te gedragen. De weinige vluchtelingen die het Westen bereiken worden argwanend bekeken. Als ze al worden toegelaten moeten ze vervolgens braaf opzitten en een pootje geven aan Bolkenstein. Die haalt de liberale vlooienkam er doorheen, op zoek naar cultuurvreemde elementen. Het racisme druipt van het hele vluchtelingenbeleid af, alleen mag het zo niet genoemd worden. Dan zou de kwestie namelijk teveel gepolitiseerd worden. Belangen en tegenstellingen komen dan op tafel te liggen, terwijl iedereen z'n best doet het beleid af te schilderen als weliswaar lullig en vervelend en zo, maar verder zonder kwade bedoelingen.

Niemandsland

De politieke en bestuurlijke crisis van het systeem zoals we die analyseren wil niet zeggen dat er veel mogelijkheden voor militant links zijn om in te grijpen. Er zijn wel vele scheurtjes, kloofjes en dergelijke die de maatschappelijke consensus ondermijnen. Maar er is momenteel te weinig sprake van een groeiende culturele en politieke tegenstroom die in staat is het gebrek aan legitimiteit tegen ayatollah's van de liberale democratie te richten. De politieke kaste opereert op een bepaalde manier in een niemandsland. Verstrikt als ze geraakt zijn in de dynamiek van de Europese eenwording is er meer sprake van crisismanagement dan van een happy end nu de ballast van de koude oorlog eindelijk overboord gegooid kan worden. En iedereen het eindelijk met elkaar eens is dat de maatschappij waarin we leven de best denkbare is. Ze slaan in het wild om zich heen, bang als ze zijn de historische en noodzakelijke taak niet te kunnen vervullen die ze zich hebben gesteld met het project Europa. Of dat Europa er nu precies gaat uitzien als in hun dromen, maakt niet eens zoveel uit. Het gaat erom dat ze de maatregelen willen doorvoeren die volgens hun nodig zijn om de volgende fase van concurrentie, plundering, vervuiling en vernietiging glansrijk te doorstaan. De maatschappelijke lagen die overbodig zijn in het paradijs van het rechtse gelijk moeten in het gareel worden gehouden, maar vooral niet teveel op de begroting drukken. De mensen die de politiek en maatschappij allang de rug hebben toegekeerd worden gevoed met goedkope vijandsbeelden; alles is best, zolang de onvrede zich maar niet richt op de kaste zelf.

Links opereert in hetzelfde niemandsland, maar is nauwelijks bij machte noch iets zinnigs over de lippen te krijgen. De wil zal bij velen wel aanwezig zijn, maar murw geslagen door het rechtse roll-back offensief lijkt niemand zich meer de rust en de durf te gunnen precies te analyseren wat er allemaal gebeurt.

In deze tijd, waarin een consequent humanist al een politieke radicaal is, is het een eerste vereiste dat er een radicale, permanente en compromisloze oppositie bestaat. In dat politieke krachtenveld proberen we in te breken, met middelen die niemand kan negeren. Dat is niet alleen een uitdrukking van radicale oppositie. Ook al is dat geen overbodige luxe in een tijd waarin lijkenpikkers een neergestorte Boeing op de Bijlmer aangrijpen om voor eens en altijd met de illegalen af te rekenen. Het is ook een noodzaak omdat in dit land de leugen regeert. De Tweede kamer kan plechtig een anti-racisme verklaring aannemen, waarin staat: "We bevestigen dat in een democratische samenleving respect voor iedere mens fundamenteel is en dat ieder die in Nederland woont volwaardig aan de samenleving moet kunnen deelnemen; verklaren dat we alles zullen doen om discriminatie te voorkomen en te bestrijden door zelf het goede voorbeeld te geven". Om vervolgens even hard door te gaan met het maken van beleid dat haaks op deze fraaie woorden staat. Waarin dezelfde politici die racistisch beleid verdedigen aan de kop van demonstraties tegen vreemdelingenhaat mogen lopen. Waarin het over de grens pleuren van mensen 'moedig' wordt genoemd.

De vinger leggen op de fundamentele tegenstellingen in het post-koude oorlog tijdperk, van de zogenaamde liberale democratieën, is van strategisch belang. Het inbreken in de politieke verhoudingen levert meestal geen applaus en bloemen op. De schok die in november 1991 door Nederland ging was veelbetekenend. Op straffe van journalistieke geseling diende iedereen zich direct en onomwonden te distantiëren. En wie stonk niet in die val? Als een pavloviaanse reactie gaven de comités, organisaties en individuen hun distanciëringen, als ware de aanval op Kosto een aanval op henzelf. Wat men vreesde was niet minder dan geëxcommuniceerd te worden uit de invloedsferen waar (hoe marginaal ook) nog politieke invloed uitgeoefend kon worden. En die vrees was dermate groot dat men blijkbaar nergens gelegenheid zag inhoudelijk te reageren. Ook ter linkerzijde wist iedereen opeens weer wat hij en zijn niet wil: niet met bommen, niet op personen, niet zo en vooral niet op dat moment. Pas later, met de voortdurende verscherping van het beleid en het opkomende structurele racistische geweld, begonnen de posities wat te verschuiven. Duidelijker werd ook, dat de zo vertrouwde overlegdemocratie haar langste tijd heeft gehad. Hoe kan er nog politieke invloed worden uitgeoefend, als de marges en spelregels van nationaal beleid bepaald worden op Europese toppen. Het kabinet ligt niet voor niets steeds op ramkoers: de koers is bepaald en zal koste wat het kost doorgezet worden. Lubbers' oproep aan de werkgevers de poot stijf te houden en het desnoods op stakingen aan te laten komen, om de WAO-bezuinigingen door te zetten, is tekenend voor de haast on-Nederlandse hardheid die toegepast wordt als het moet. Protesten op straat worden afgestraft door er lustig op los slaande ME-ers die op afroep beschikbaar zijn. Het is nog maar de vraag of de jongeren en studenten die op 8 mei jl. in Den Haag demonstreerden, velen onder hen voor het eerst, aldaar 'de politiek zijn ingemept' of dusdanig geïntimideerd zijn dat ze het voorlopig wel uit hun hoofd zullen laten om voor hun rechten te vechten. Het zou niet de eerste keer zijn dat een beweging kapotloopt op de arrogantie van de macht, gesymboliseerd door een bijtende en meppende blauwe muur. Uit tal van soortgelijke ervaringen komt onze militantie dan ook voort. Voor ons is het een optie, in samenhang met tal van andere strijdvormen, een noodzakelijke uitbreiding van politieke mogelijkheden om de vastgeroeste verhoudingen hier open te breken en doorbraken te forceren. Om zo de noodzakelijke ruimte te bewachten waarin een politieke en culturele tegenbeweging zich verder kan ontwikkelen en tot een tegenmacht kan uitgroeien.

Het inbreken op de verhoudingen is geen kwestie van onmiddelijke successen. Het gaat er niet om Kosto zijn portefeuille aan de wilgen te laten hangen, na november, en als boetedoening een illegaal op zolder zou moeten nemen. Dat zouden we die illegaal sowieso niet aan willen doen. Een nieuwe golf van massaal radicaal verzet zoals begin jaren tachtig, is niet in zicht. Verzet valt niet per proclamatie af te roepen, evenmin kun je mensen daarop automatisch mobiliseren. Je kunt niet zomaar roepen dat je een "tegenbeweging" wil, ook al wil je dat nog zo graag. Verzet komt ook niet 'vanzelf' tot stand als het systeem een volgende stap zet in haar lange geschiedenis van vernedering en vernietiging.

Wat wij willen is, op een manier waar niemand om heen kan, de politieke vanzelfsprekendheden en de grenzen van de politieke discussie en actie zoals die opgelegd worden weer helder krijgen. Verantwoordelijkheid noch schuld bestaan in het debat zoals het door de Kosto's en de Bolkensteins gevoerd wordt. Wij willen dit element van politieke verantwoordelijkheid op de agenda terugkrijgen. Het gaat ons om het stellen van grenzen en het hangen van een prijskaartje aan beleid dat ontmenselijkt en vernedert. Beleid dat een naam en een zetel heeft en aan te pakken *is*.

Hun strijd, onze strijd...

Onze politiek is uitdrukkelijk internationaal georiënteerd. Een linkse politiek die niet internationalistisch is, heeft weinig perspectief. Behalve het feit dat de omstandigheden waaronder mensen leven internationaal met elkaar vervlochten zijn, is internationalisme ook een historisch gegeven. De bevrijdingsstrijden in Latijns Amerika, Vietnam, Zuid-Afrika zijn voor veel mensen een inspiratiebron geweest, hebben geleid tot bewustzijn over de door het Westen georganiseerde uitbuiting en onderdrukking van de zuidelijke landen. Toch kan links qua

118

bord op de deur van een winkel in Oelsdorf (BRD): "De winkeldiefstallen door asielzoekers zijn drastisch toegenomen. Ik vraag daarom onze klanten -ook voor hun eigen bestwil- om iedere ondersteuning ter reductie-ring van deze misdrijven. Hartelijk bedankt."

IN DE WARBOEL VAN EUROPESE EENWORDING, DE LEGITIMITEITSCRISIS VAN DE GEVESTIGDE POLITIEK EN DE OPKOMST VAN EXTREEM-RECHTS ZIJN DE POLITIEKE VERHOUDINGEN OP DRIFT GERAAKT. IDEOLOGISCH VERTAALD IN HET EINDE VAN DE GESCHIEDENIS, POLITIEK VERTAALD IN DE RUK NAAR RECHTS, MAATSCHAPPELIJK VERTAALD IN EEN VERHARDING EN VERKILLING, EN CONCREET VERTAALD IN DE AFBRAAK VAN DE SOCIALE ZEKERHEID, OPKOMEND RACISME, VERNEDEREND VLUCHTELINGENBELEID, TOENEMENDE CONTROLE EN REPRESSIE.

internationale strijdperspectieven niet langer leunen op de vormen zoals we die in de jaren zeventig en tachtig hebben gekend. De bevrijdingsbewegingen en -strijden zijn van karakter veranderd. De revolutionaire storm die eind jaren '70 begin jaren '80 onder invloed van de Sandinistische revolutie over het Latijns-amerikaanse continent waaide is met de verkiezingsnederlaag van diezelfde Sandinisten weer gaan liggen. De wijze waarop het revolutionaire proces in Nicaragua is gesaboteerd, door honger en oorlog, heeft geleid tot het besef dat een overwinning op het imperialisme een langdurige kwestie is en dat er nieuwe strijdvormen en strategieën ontwikkeld moeten worden. Gedeeltelijk wordt geprobeerd het resultaat van decennia zware en bloedige strijd via de onderhandelingstafel te consolideren en vanuit die positie veranderingen af te dwingen. Guerillabewegingen hebben zich omgevormd tot legale organisaties en deels voor een parlementaire weg gekozen. Daarnaast is de strijd in de sloppenwijken, de strijd van basisbewegingen, de strijd om het alledaagse bestaan in omvang toegenomen. De volksorganisaties zijn, onder andere door de relatieve ruimte die als gevolg van de 'democratisering' is ontstaan, uitgegroeid tot sterke bewegingen. Al deze ontwikkelingen hebben links in Europa in grote verwarring gebracht. Nu de hoop op snelle revolutionaire veranderingen elders de grond in is geboord lijkt het ook afgelopen te zijn met de belangstelling. Solidariteitsbewegingen storten in rap tempo ineen of heffen zichzelf op omdat het werk er op zou zitten. Mandela is immers vrij, ANC en De Klerk zijn 'on speaking terms' en de verkiezingen staan voor de deur... En dat is precies het zwakke punt geweest in hoe links de internationalistische of anti-imperialistische strijd invulde.

Links heeft zich te afhankelijk opgesteld van voor haar tot de verbeelding sprekende strijden elders en haar kritiek op het imperialisme te weinig doorgetrokken naar hier. Ondanks het bewustzijn over de verbinding van de strijd hier en daar, bleef de strijd over het algemeen teveel gerelateerd aan de ontwikkelingen elders. Het instorten van de solidariteitsbewegingen met bijvoorbeeld Zuid-Afrika, El Salvador en Nicaragua is veelzeggend. Terwijl staun nu nog net zo hard noodzakelijk is als vroeger. Nog altijd geldt, dat de beste vorm van solidariteit bestaat uit het bevechten van veranderingen hier. Links in Europa is in zekere zin nu maar op zichzelf teruggeworpen, en zal zich in eerste instantie moeten wortelen in de eigen samenleving. Met meer aandacht voor de eigen ervaringen, geschiedenis, cultuur en traditie. Het bevechten van fundamentele veranderingen in de westerse maatschappijen is niet alleen van belang voor de zelfbeschikking van de landen in de 'Derde Wereld'; het gaat ook domweg om de levensvoorwaarden, de vrijheid en zelfbeschikking hier. In die zin: hun strijd, onze strijd, internationale solidariteit.

Waar het om gaat is het bewustzijn over de samenhang. Oorzaak en gevolg moeten weer in de juiste volgorde worden geplaatst. Europa is geboren uit slavernij, volkerenmoord, kolonialisme. Onze welvaart is produkt van eeuwenlange onderdrukking en uitbuiting. Deze zogenaamde 'kleurrijke' samenleving is een produkt van een koloniaal verleden en een neo-koloniaal heden. Toenemende racistische agressie, geweld tegen migranten en asielzoekers, hetzes tegen illegalen, de uitsluiting van vluchtelingen zijn daar voorbeelden van. En net zoals zij te grabbel worden gegooid om een stelsel in stand te kunnen houden dat profijtelijk is voor weinigen, en vernederend voor velen, worden ook grote groepen andere mensen geofferd aan het gouden kalf van de kapitalistische vooruitgang. Er is veel te winnen met een strijd voor fundamentele veranderingen!

RUIMTE VOOR VERANDERING

We zijn langs geweest op de verdieping waar de DIA zit. Het heeft een spilfunctie in de jacht op illegalen. De razzia bij Blokker was een staaltje van hun kunnen. 120 politiemensen, honden en helikopters werden ingezet om het distributiecentrum uit te kammen op mensen met een verdachte huidskleur. Als er wordt getwijfeld aan de nationaliteit, moeten mensen 'kwartje' zeggen. Als de uitspraak niet hollands genoeg is voor het fijnbesnaarde gehoor van de ambtenaren, worden ze afgevoerd. Een stempeltje op de hand en op transport naar het gemeentehuis waar een vals lachende CDA-burgemeester verzucht dat de identificatieplicht dit tafereel had kunnen voorkomen. Maar ook voor minder grootschalige acties voelen deze gemankeerde smerissen zich niet te min. Dag in dag uit rijden de busjes het land in om razzia's te houden. De dienst stelt zich al vanaf haar oprichting in 1987 op het standpunt, dat de werkloosheid niet kan worden opgelost zolang er nog illegalen zijn. Recentelijk zijn hun inspanningen beloond met een verdubbeling van hun budget en menskracht. Dat betekent meer razzia's, meer slachtoffers, meer vernedering, meer angst. Het onderkomen in het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid symboliseert de verstrengeling tussen de afbraak van de sociale zekerheid, de jacht op illegalen en het vluchtelingenbeleid.

Wij willen niet lijdzaam toekijken hoe mensenlevens worden verkankerd. Hoe racisme sluipenderwijze tot normaliteit wordt. Wij hebben de mensenjagers van de DIA voor een moment dealgenoot gemaakt van de ervaring opgejaagd te worden. Ze laten merken, hoe het is doelwit te zijn, hoe het is gebrandmerkt te worden. We strijden tegen een beleid en een politieke cultuur waarin slachtoffers vallen zonder dat er daders zouden bestaan. De strijd tegen het vreemdelingen- en asielbeleid is een strijd voor een menswaardige samenleving. Een samenleving die een toekomst heeft te bieden voor iedereen! Waarin niemand angst hoeft te hebben voor de nachtelijke klop op de deur, voor een dienst die koel en berekend levens stuk maakt. Om dat te bereiken zullen we ruimte voor verandering moeten scheppen, door middel van acties, het opbouwen van structuren, het uitwisselen en uitdragen van ideeën. Daaraan hebben we met deze actie willen bijdragen.

Tot de volgende keer

Revolutionaire
Anti
Racistische
Actie

juli 1993

noot Konfrontatie:
Tussen het begin en einde van de noot ontbrak in de aan ons toegezonden tekst een gedeelte. Met behulp van de kortere persverklaring en enig puzzelen is de tekst leesbaar gemaakt. Een in cursief gezet woord betekent dat er op die plek mogelijk dat woord heeft gestaan of althans een woord of woorden van waarschijnlijk gelijke strekking.

de persverklaring

In de nacht van 30 juni op 1 juli hebben wij, na tijdige en herhaalde waarschuwingen, op de derde verdieping van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid in Den Haag een explosieve lading tot ontploffing gebracht. Doelwit van de actie was de Dienst Inspectie Arbeidsverhoudingen die op deze verdieping gehuisvest is. De DIA heeft een spilfunctie in de jacht op illegalen. Gemiddeld twee keer per dag organiseert deze dienst in samenwerking met plaatselijke politiekorpsen invallen bij bedrijven waar de aanwezigheid van illegalen wordt vermoed. In de komende jaren wordt de dienst verdubbeld. Dat betekent meer razzia's, meer slachtoffers en meer angst. Met deze actie hebben wij een grens willen trekken en deze mensenjagers voor een moment laten voelen hoe het is om opgejaagd te worden. Ze laten merken hoe het is doelwit te zijn, hoe het is gebrandmerkt te worden.

Met de woorden: *"Er is teveel fraude, er is teveel misbruik, er zijn teveel illegalen"*, zette Felix Rottenberg eind oktober de toon voor de hetze tegen illegalen. Politici van links en rechts tuimelden over elkaar heen om een beeld van de illegaal te schetsen waarbij dat van de duivel verbleekt. Met een hypocriete verwijzing naar de 'problemen in de oude wijken' ging men de slag om de kiezers met extreem-rechts aan.

Problemen zat in de oude wijken, dat klopt. Verpauperde buurten, slechte huizen, te lage lonen en uitkeringen. Maar over die problemen hoorde je de politici niet. Want die problemen oplossen kost geld; geld dat er niet is omdat de ene na de andere bezuinigingsoperatie over het land wordt uitgestort. De verzorgingsstaat wordt immers gesloopt, de Nederlandse staatshuishouding ingekrompen. Liever wordt daarom de suggestie gewekt dat je dak vanzelf ophoudt met lekken als je illegale buren maar de grens over worden getrapt.

Dat het illegalendebat weer verstomd is, wil niet zeggen dat de illegalen met rust worden gelaten. De jacht op illegalen is al lang concrete praktijk. De commissie Zeevalking heeft zich bijvoorbeeld over 'het probleem' gebogen en een pakket maatregelen bedacht dat het leven van illegalen hier onmogelijk moet maken. Tal van bureaucratische maatregelen moeten ervoor zorgen dat illegalen het leven onmogelijk gemaakt wordt, dat ze van alle sociale voorzieningen worden uitgesloten, tot en met de gezondheidszorg aan toe. En mocht zelfs dat niet baten dan moet een intensief opsporings- en uitzettingsbeleid door politie en justitie degenen die hun hoofd dan nog boven water weten te houden uiteindelijk de nekslag geven. De recente uitspraken van Nawijn en Kosto, over illegalen die al die huizen maar bezetten, maakt duidelijk dat de heren zich opmaken voor de volgende ronde.

MENSENJAGERS

Spil in de jacht op de illegalen is de DIA. Vanaf de oprichting in 1987 hebben deze gemankeerde politiemannen zich met enthousiasme van hun taak gekweten. Gemiddeld twee keer per dag doen ze invallen in samenwerking met de plaatselijke politie. Een vernederende mensenjacht, met de wet in de hand. Vorig jaar kwamen ze uitgebreid in het nieuws door de inval bij Blokker. 120 politiemannen, honden en een helikopter werden ingezet om het distributiecentrum uit te kammen op mensen met een verdachte huidskleur. Als er wordt getwijfeld aan de Nederlandse nationaliteit, laat de politie mensen 'kwartje' zeggen. Wanneer de uitspraak niet hollands genoeg is voor het fijnbesnaarde gehoor van de ambtenaren, worden ze afgevoerd. Stempel op de hand en op transport naar het gemeentehuis waar een vals lachende CDA-burgemeester verzucht dat de identificatieplicht dit tafereel had kunnen voorkomen. Uiteindelijk blijkt de menselijke buit van de razzia uit vier vermoedelijke illegalen te bestaan. Nederland kan weer rustig gaan slapen.

Het voortdurende geroep van de DIA om meer mensen en meer mogelijkheden wordt nu beloond. In de komende jaren wordt de dienst verdubbeld. Dat betekent meer razzia's, meer slachtoffers, meer angst. Ze kunnen hun lol niet op, sinds illegalen zijn bestempeld tot nationale ramp.

In het oog springend is de consequente koppeling die wordt gemaakt tussen de zogenaamde illegalenproblematiek en nog zo'n immers probleem: de werkloosheid. De DIA zelf roept in elk jaarverslag dat de illegalen nu eens echt aangepakt moeten worden, omdat anders de werkloosheid niet bestreden kan worden. De vele invallen in de glastuinbouw vinden dan ook plaats onder het motto *"Illegalen eruit - werklozen erin"*. Het is de staatsversie van *"eigen volk eerst"*. Minister de Vries zei het letterlijk: *"Het zamal aanhoudingen van illegalen dient gelijke tred te houden met het aantal werkwilligen dat aan de slag kan"*. En zo snijdt het mes aan twee kanten. In beleidstermen heet het, dat het excuus en de noodzaak om 'illegalen' aan te nemen wordt weggenomen. In de praktijk betekent het dat naast een gelegitimeerde jacht op illegalen de ruimte om druk uit te oefenen en dergelijke arbeid te accepteren vergroot wordt. Vreemdelingen- en werkgelegenheidsbeleid in een, met de Dienst Inspectie Arbeidsverhoudingen als symbool ervan. Ze zitten niet voor niets bij het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. De ambtenaren van de DIA hoeven alleen maar even naar een andere verdieping te lopen om een koehandeltje te bedrijven.

Niemand kan serieus menen dat illegalen een probleem vormen. Dankzij hun spotgoedkope arbeid kunnen bedrijfstakken hun hoofd boven water houden. Jarenlang is er van hen geprofiteerd, zonder dat iemand er veel ophef over maakte. De reden voor de opening van het jachtseizoen moet dan ook elders gezocht worden. Illegalen worden getransformeerd tot gebruiksvoorwerpen in de pogingen die de politieke en economische elite ondernemen om uit de bestuurlijke crisis te geraken waarmee ze geconfronteerd worden. *"Teveel fraude, teveel misbruik, teveel illegalen"*, het credo van Rottenberg, zullen we de komende jaren tot aan vervelens toe te horen krijgen. De maatschappij moet aangepast worden aan de nieuwe economische dictaten en de scenario's die in Brussel ontworpen zijn. Maar hoe verkoop je beleid, dat eigenlijk alleen valt uit te leggen door een diepgaande verhandeling te houden over de destructiviteit en oncontroleerbaarheid van het economische stelsel waarmee je opgezadeld zit? Dan moet je een noodgreep toepassen. Door het beeld te schilderen van een ontspoorde samenleving, die geheel ontwricht dreigt te raken wanneer er niet snel met harde hand wordt ingegrepen. Illegalen zijn een dankbare zondebok voor een dergelijke politiek.

Maar niet alleen illegalen zuchten onder de knoet van de rechtse

12.0

nr. 2193453-33

"Zonder het botsen der meningen sterft het leven af."
(Konfrontatie, tussenbalans november 1992)

KONFRONTATIE: RARA-ORGAAN?

Inleiding

Hierbij treft u aan een analyse van het links-radicale blad 'Konfrontatie', dat in sommige kringen als spreekbuis van RaRa wordt gezien.
Na een beschrijving van de geschiedenis en de doelstelling van het blad wordt ingegaan op de organisatie en financiën.
Vervolgens komt de inhoud aan bod en wordt de connectie met RaRa - chronologisch - nader belicht. In de conclusie tenslotte wordt de verhouding RaRa-Konfrontatie nog eens samenvattend weergegeven.

Geschiedenis

In de periode 1983-1990 had de Beweging in het radicale actieblad 'De Zwarte' een mogelijkheid zich te uiten. Met de verbrokkeling van actievoerend Nederland verdween de rol van het blad, dat gaandeweg toch al een subcultureel karakter gekregen had.
Het mislukken van de discussie, eind jaren tachtig, om te komen tot de vorming van een anti-imperialistische 'tegenmacht' was de aanleiding voor een groot aantal groepen en personen uit de Beweging - vooral de zogenaamde anti-impi's - om het blad 'Konfrontatie' in het leven te roepen. In de voorbereidingsgroep was onder meer het Revolutionaire Initiatief Amsterdam vertegenwoordigd, in de persoon van RaRa-arrestant
In maart 1991 verscheen het 0-nummer waarin de redactie zelf inging op de geschiedenis. Men wees op de verandering van 'het perspektief van klein-links', waarmee de sociale bewegingen tot begin jaren tachtig een relatief nauwe verwantschap hadden. Deze sociale bewegingen werden enerzijds ingekapseld, anderzijds gemarginaliseerd.
Omdat de meer radicale restanten van de sociale bewegingen ondergingen in 'aktiegroepen, komitees, onderzoekskollektieven en autonome groepen', kortom versnipperden, werd activistisch-links geconfronteerd met het 'uit het bewustzijn verdrongen worden van onderlinge verbondenheid, van samen strijden'.
Al deze zaken hebben uiteindelijk geleid tot de oprichting van Konfrontatie, dat - in tegenstelling tot De Zwarte - een breed gelezen en breed gedragen radicaal-links blad wil zijn.

Doelstelling

Zoals gezegd wil Konfrontatie een breed links publiek dienen, waartoe men overigens sociaal-democraten niet rekent.

Konfrontatie wil een plek zijn waar open gediscussieerd kan worden over fundamentele politieke kwesties en waar verschillende zienswijzen met elkaar geconfronteerd worden, zonder ontzag voor heilige huisjes. Noodzakelijk daarbij is een diepgaande herbezinning op de analyses en strategieën van het nu versnipperde links.
Kritische achtergrondartikelen en discussiestukken moeten de hoofdbestanddelen van het blad zijn.
Konfrontatie beoogt op een heldere manier de onderwerpen van verschillende kanten te benaderen, ze in hun historische en en maatschappelijke context te plaatsen en in verband te brengen met relevante ontwikkelingen.

N.B. RaRa noemt in een interview dezelfde zaken, en zegt dat analyse daarvan leidt tot haar keuze van doelen.

Deze kennisoverdracht (via Konfrontatie) moet leiden tot het maken van goede keuzes en het ontwikkelen van effectief verzet. De redactie hierover: "Konfrontatie ziet in het geven van haar visie een concrete vorm van politieke actie".

Organisatie

Toen Konfrontatie in het voorjaar van 1991 van start ging, werd gekozen voor in deeltijd werkende vrijwilligers, verdeeld over verschillende taakgroepen. Deze werden gerecruteerd uit tot de 'eerste en tweede generatie' behorende anti-imperialisten. Voor een deel zijn het ideologische theoretici, voor een ander deel activisten pur sang.

Konfrontatie werkt dus vanaf het begin met taakgroepen. Als eerste een vaste redactie van 20 tot 25 personen, sinds 1993 gevestigd in Den Haag.
De redactie wordt bijgestaan door een redactieraad die een dubbele verantwoordelijkheid heeft: op juridisch en financieel gebied en voor de inhoudelijke kwaliteit van het blad.
De redactieraad is de plaats waar, samen met de redactie, wordt bekeken of het blad beantwoordt aan de doelstellingen. Er wordt gekeken naar inhoud en richting in algemene zin, niet en detail. Laatstgenoemde verantwoordelijkheid ligt bij elke scribent zelf.
Naast deze hoofdgroepen zijn er sub-groepen te onderscheiden, verantwoordelijk voor de lay-out (sinds kort gevestigd in Den Haag, waar ook gedrukt wordt); 'rapen' (het samenvoegen van de losse bladzijden tot een blad); en vrouwen-onderwerpen.

Financiën

'Konfrontatie' wordt gefinancierd met abonnementen (circa 700), losse nummers (circa 300) en giften.
In november 1992 maakte Konfrontatie een tussenbalans op. Men constateerde dat de opgebouwde financiële reserve in ieder geval voldoende was voor nog zeker een hele jaargang van het blad. Deze reserve was vooral te danken aan giften en donaties, want op dat moment dekten de normale inkomsten de uitgaven slechts voor 80 procent.

De donaties komen van verschillende - ook niet aan de Beweging gerelateerde - groepen en instellingen. De voor financiën verantwoordelijke groep maakt zich merkbaar zorgen over het mogelijk mislopen van financiële steun van het Bedrijvenfonds voor de pers. Dit naar aanleiding van het sympathiseren van Konfrontatie met RaRa, en de daardoor gerezen twijfel aan het democratisch gehalte van het blad.

Inhoud

De artikelen in Konfrontatie zijn in hoofdzaak van de hand van eigen, onbetaalde, medewerkers. Daarnaast leveren free-lance medewerkers uit vooral links-radicale hoek stukken aan en worden er vertalingen uit buitenlandse bladen gepubliceerd.
Kritische achtergrondartikelen en discussiestukken vormen de hoofdmoot. De keuze van de onderwerpen wordt bepaald door de actualiteit, de gevoelde behoefte van de lezers en door 'politieke noodzaak'.
De achtergrondartikelen gaan onder meer over de volgende onderwerpen:

1 Politiek-economische herstructurering (Europa'92; flexibilisering van de arbeid).
2 Invoering van, en verzet tegen, nieuwe technologieën (informatie-, genen- en biotechnologie).
3 Ontwikkelingen in de internationale solidariteit.
4 Onderzoek van kapitalistische, patriarchale en racistische vormen van uitbuiting en onderdrukking (Noord-Zuid verhouding; feminisme; asiel- en vluchtelingenbeleid).

Daarnaast wil Konfrontatie de discussie stimuleren en uitdiepen over "ideologische antwoorden op de sociaal-demokratie en de demokratie-mythe; over strategie en organisatie". Deze discussiestukken moeten bijdragen aan de - volgens Konfrontatie noodzakelijke - politieke, ideologische en strategische ontwikkeling van 'links' in Nederland en elders. Hiertoe worden ook interviews (onder andere met RaRa) en claim-brieven (wederom van RaRa) gerekend.

Naast deze twee hoofdbestanddelen plaatst Konfrontatie artikelen over cultuur en culturele ontwikkelingen, mits er een directe link gelegd kan worden naar de eigen, linkse politiek.
Tevens is er ruimte voor het plaatsen van ingezonden brieven, van welke mogelijkheid onder andere een gedetineerde IRA-activist gebruik gemaakt heeft.

Connectie met RaRa

Zoals reeds gememoreerd was RaRa-arrestant betrokken bij de oprichting van Konfrontatie. En hoewel de redactie zich in oktober 1993 haastte te zeggen dat zij RaRa slechts beschouwt als een van de zoveel groeperingen die bijdragen aan de discussie, ruimt zij veel plaats in voor deze groep, zoals uit onderstaande chronologische opsomming moge blijken:

1 In juni 1991 verscheen Konfrontatie nummer 1 met daarin onder meer een exclusief interview met de groep RaRa, die hiermee een langdurig zwijgen doorbrak. Deze publicatie leek, naast een reclamestunt voor Konfrontatie, een goede gelegenheid voor RaRa haar ideologie wereldkundig te maken.

2 In december 1991 drukte Konfrontatie, met een vooraankondiging op de omslag, het Kommunikee van RaRa naar aanleiding van de bomaanslagen op het huis van staatssecretaris van Justitie KOSTO en het ministerie van Binnenlandse Zaken integraal af op de pagina's 3, 4 en 5.

3 In januari 1992 verscheen een reactie van redactie-lid . op artikelen in de reguliere, burgerlijke, pers. Met dit artikel wordt de aangevallen RaRa een hart onder de riem gestoken. , zoals bij latere gelegenheden, blijk van haar (en Konfrontatie's) begrip voor het geweldsmiddel dat RaRa hanteert: "Welke mogelijkheid hebben mensen in Nederland nog om daadwerkelijk invloed uit te oefenen op de politieke besluitvorming?"

4 In januari 1993 publiceerde Konfrontatie een artikel van een medewerkster van het Amsterdams Solidariteitskomitee Vluchtelingen,
tevens nadrukkelijk verdacht van RaRa-betrokkenheid. Zij schrijft over 'Recht voor vluchtelingen' en waarschuwt voor 'explosieve situaties'. Opmerkelijk hierbij is dat het woord 'explosieve' door cursivering extra wordt benadrukt.

5 In juli 1993 werd zowel de Persverklaring als het Kommunikee over de RaRa-aanslag op de Dienst Inspectie Arbeidsverhoudingen van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (1 juli 1993) integraal afgedrukt. Een vooraankondiging van deze publicaties geschiedde op 4 juli in het televisieprogramma Brandpunt bij monde van redactie-lid die van de gelegenheid gebruik maakte te verklaren pal achter RaRa te staan.
Tevens zorgde Konfrontatie op dezelfde dag voor verspreiding van het Kommunikee via een activisten-Bulletin Board System.

6 In september 1993 vond in Nijmegen een bijeenkomst plaats waar - in linkse kring - over de praktijk en theorie van RaRa werd gesproken. De aanwezigen keerden zich en masse tegen het door RaRa gebruikte geweld, met uitzondering van een persoon.

7 Oktober 1993: naar aanleiding van kritiek van het linkse tijdschrift Politiek & Cultuur kwam Konfrontatie terug op het publiceren van de claim-brieven van de aanslag op de DIA. Men wees erop dat de RaRa-verklaring puur vanwege de in de platformformule neergelegde discussiemogelijkheid is opgenomen. Konfrontatie koos hier derhalve geen partij, verklaarde men.
In de rubriek Redactioneel van hetzelfde nummer werd het officiele Konfrontatie-standpunt echter als volgt verwoord: "Ook voor ons is duidelijk dat de bom geen 'democratisch' actiemiddel is. Tegelijkertijd zijn er echter situaties,

politieke beleidsterreinen, waarop het voor gewone burgers niet meer mogelijk is er vat op te krijgen en er met 'democratische actiemiddelen' nog enige invloed op uit te oefenen. Dat is het geval met het vluchtelingen-/illegalenbeleid van de Nederlandse staat. Het aanbrengen van materiele schade is in zo'n politieke context wat ons betreft geen buiten-proportioneel middel".

Conclusie

Alles samengevat kan het volgende geconcludeerd worden:

* Konfrontatie beschikt telkens zeer snel over de bij de RaRa-aanslagen horende verklaringen.

* Konfrontatie staat pal achter de doelstellingen en middelen van RaRa.

* Konfrontatie wordt - actief en passief - door RaRa gebruikt voor de verspreiding van haar gedachtengoed.

* Onder RaRa-acroniem opererende en/of geopereerd hebbende activisten alsmede aan RaRa gelieerde individuen zijn te vinden in de (brede) kring van personen die betrokken zijn bij de oprichting en instandhouding van het blad.

Binnenlandse Veiligheidsdienst

oktober 1993

AGENDA NR.
DZ931126/206

Aan : Team
Van :
Nota dd.: 6 oktober 1992

Betreft : Mogelijk RaRa-doel??

'Beperkte legitimatieplicht'

Inleiding

In de NRC van 29-9-92 stond een artikel van de hand van Anil Ramdas over de in te voeren algemene legitimatieplicht.

Het artikel geeft een opsomming te zien van de verschillende pro's en contra's van de invoering van genoemde plicht, en het wetsvoorstel wordt door Anil Ramdas alsvolgt becommentarieerd: "Het opmerkelijkste in dit voorstel is echter dat gekleurde Nederlanders ter plaatse moeten kunnen bewijzen dat ze inderdaad Nederlanders zijn. Voor hen is er dan een feitelijke draagplicht van het persoonsbewijs".

Rechtvaardiging van deze optie

Om bovenstaand mogelijk scenario te onderbouwen volgen een aantal zinsneden uit RaRa-claims en -(antiimpi) artikelen, waaruit hun bevlogen- en bewogenheid inzake betreffende items moge blijken:

1. Zuur aan de wortels van de democratie (12-2-87)

Genoemd als een van de zwaartepunten van de repressie wordt: "Ausweis-politik ten opzichte van buitenlanders. Europa krijgt hermetics afgesloten buitenmuren, waar geen buitenlander meer doorheen kan".

2. Claim ELBA (25-1-88)

"Er zijn beheersingsproblemen, vooral met betrekking tot de kontrole op de bewegingen van vreemdelingen. ... Resultaat zal zijn dat deze worden opgelost door middel van invoering van de legitimatieplicht. Dit betekent een verscherping van de repressieve funktie van de staat. ... Er is een gezamelijk belang om offensief aktie te voeren tegen de invoering van dergelijke maatregelen".

3. Discussiebijdragen voor de Manifestatie (9-8-88)

"Voor een Verenigd Europa is het uitbannen van vluchtelingen een 'testcase' voor o.a. een algemene verscherping van repressie, kontrole, pasjes, meldplicht, legitimatieplicht e.d. ... De strijd tegen racisme en fascisme zou zich meer dan voorheen tegen staat en bedrijfsleven moeten richten. In vele gevallen is de staat zeer direkt organisator en uitvoerder van fascisme en racisme. ... Repressie is een van de manieren, waarop de heersende orde zijn macht beschermt en uitbouwt. ... Er zijn momenten dat repressief optreden, bijvoorbeeld door aangescherpte wetgeving, zo'n grote bedreiging vormt dat het nodig is direct daartegen te vechten, .., daadwerkelijk, zoals bij de ELBA-drukkerij is geprobeerd".

4. Claim KMAR (19-3-90)

"Nieuwe taak voor de KMAR is het opzoeken van illegalen in de grote steden. ... Criterium voor (illegale) vreemdeling is 'hun uiterlijk'. M.a.w., de huidskleur! De KMAR fungeert als voorpost van Justitie en maakt jacht op vluchtelingen. ... Het is om dit alles dat wij hebben gekozen voor een eerste aktie tegen de keurtroepen van het vervolgingsbeleid, tegen de laarzen in de straat. ... Wanneer vluchtelingenbeleid leidt tot arrestatie en deportatie, wordt het tijd dat bij ons -gepland- een aantal stoppen doorslaan. ... Volgens Lubbers moet 'het kaf van het koren' worden gescheiden, en dat is de reden voor een schijnbaar onvermijdelijke marsroute, die wordt afgelegd in de richting van de legitimatieplicht. ... Iedere niet-witte moet bewijzen geen illegaal, krimineel of terrorist te zijn".

5. Konfrontatie-interview (1-6-91)

"Gaandeweg zijn wij ons gaan toeleggen op vluchtelingenpolitiek in Nederland, omdat wij denken dat ruimte voor fundamentele veranderingen in het Westen zelf bevochten moeten worden. ... Vluchtelingenpolitiek is direkt gerelateerd aan openlijk, latent en institutioneel racisme. ... Wij zien een legitimiteit in militant verzet. ... Onze akties zijn erop gericht invloed uit te oefenen op de politieke agenda, en een van de voorwaarden daarvoor is een kontinuiteit in je praktijk te hebben, bepaalde problemen te thematiseren op een manier dat niemand er omheen kan".

6. Claim Kosto/BiZa (13-11-91)

"Het Nederlandse volk zal zich verplicht moeten gaan legitimeren. Het gaat niet om controle op de witte Nederlanders, maar om een verscherpt toezicht op illegalen. ... Eind augustus/begin september waren de debatten over asielbeleid. ... Al met al is het een groot non-debat geworden. Veel woorden, weinig wol en van een fundamenteel debat over oorzaak en gevolg is al helemaal geen sprake geweest. ... Vluchtelingen worden gedegradeerd tot een niet-bestaan. Na de droeve ervaring huis, haard en familie te moeten achterlaten, volgt de systematische ervaring van de vernedering. ... Voorgeprogrammeerde ambtenaren braken een afwijzing in je gezicht. ... Dit beleid, wat mensen afschrijft, uitbuit en ontmenselijkt, willen wij aanwijzen en brandmerken. Daarom zijn wij op bezoek geweest bij nijvere justitie-ambtenaren. ... Wij leggen ons niet neer bij een maatschappij waar een groot deel van de mensen afgeschreven en rechteloos is. Met deze acties, die wij zien als noodzakelijk tegengeweld, hebben wij een bijdrage willen leveren in de richting van fundamemtele veranderingen".

Tenslotte

Tegenwerpingen tegen het noemen van CRI als potentieel slachtoffer van een volgende RaRa-aanslag, terwijl die nergens wordt genoemd, zijn net zo valide als de vraag: "Waarom niet?" Tenslotte zijn Kosto, BiZa, de KMAR en ELBA bijvoorbeeld ook niet aangekondigd in een eerder RaRa-artikel.

Een grote vraag op dit moment is nog wat 'men' doet met de omstandigheid, dat een aantal Ghanezen en andere (illegale) buitenlanders in de Bijlmer zich nu niet durft te laten registreren bij de instantjes, juist omdat men bang is voor de (door Kosto en kornuiten) ingevoerde repressiemaatregelen. Ondergetekende kan zich voorstellen dat mensen als
I zich daarover
bijzonder opwinden.

6-10-92

Aan: Team
Van: I
Betr.: Konfrontatie over RaRa

Het Redactioneel-artikel van Konfrontatie toont aan dat in tegenstelling tot het door van en in de Volkskrant verwoorde ("Konfrontatie, door anonieme en niet erg goed ingevoerde BVD'ers ook wel aangeduid als het 'huisorgaan' van RaRa") Konfrontatie wel degelijk kan worden aangeduid als publicitaire ondersteuning van onze doelgroep.
In een en een kwart A4 wordt wat om de hete brij heengedraaid maar uiteindelijk komt de aap uit de mouw: "Bij het door de Nederlandse staat gevoerde vluchtelingen- en illegalenbeleid is het aanbrengen van materiele schade in zijn politieke context geen buitenproportioneel middel. ... Het vluchtelingenbeleid is in moreel en democratisch opzicht fout gemotiveerd. Daarover zou de discussie in linkse kringen moeten gaan. Wij zijn van mening dat RARA aan die discussie een belangrijke bijdrage heeft geleverd".
Kortom: Konfrontatie valt in herhaling van zetten, mogelijk bij monde van geest dit stuk ademt. Zie de vergoeilijking van de KOBI-aanslagen in Konfrontatie

N.B. Een ietwat lachwekkende opmerking in dit artikel is de volgende: "De politieke stellingnames van RARA zijn radicaal democratisch te noemen".

6-10-93

Redactioneel KONFRONTATIE

"Konfrontatie in een nieuwe jas. Voor ons was het even wennen. Vooral de drastische inperking van de redactionele ruimte. Dat dwong ons tot het plaatsen van aanzienlijk kortere artikelen, dan we tot nu toe gewend waren. Gezien de reacties die we daarop in het verleden kregen, zal dit echter voor velen een welkome verandering zijn. We hopen dat de nieuwe jas jullie bevalt en de politieke functie van Konfrontatie strak in het (mantel)pak zit.
De afgelopen zomermaanden hebben we uit verschillende hoeken gehoord dat mensen zich afvragen hoe Konfrontatie zelf eigenlijk denkt over het middel en de strategie van de actiegroep RARA. De kernvraag lijkt daarin te zijn: rechtvaardigt Konfrontatie het gebruiken van een bom als actiemiddel in een democratische rechtsstaat?
Ook voor ons is het duidelijk dat een bom geen 'democratisch' actiemiddel is. Tegelijkertijd zijn er echter politieke situaties, politieke beleidsterreinen, waarop het voor gewone burgers niet meer mogelijk is er vat op te krijgen en er met 'democratische' actiemiddelen nog enige invloed op uit te oefenen. Dat is het geval met het vluchtelingen-/illegalenbeleid van de Nederlandse Staat. Het aanbrengen van materiele schade is in zo'n politieke context wat ons betreft geen buitenproportioneel middel. Geweld tegen personen zou dat in deze context wel zijn. De vraag is daarbij natuurlijk waar de grens getrokken wordt: wanneer is het democratisch gehalte van een samenleving tot een dusdanig dieptepunt gedaald, dat het gerechtvaardigd en noodzaak is, niet-democratische middelen in te zetten in een poging het democratisch gehalte van de samenleving weer op te trekken? In alle gevallen geldt uiteraard dat het inzetten van niet-democratische middelen alleen gerechtvaardigd is als het een democratisch doel dient. Hierover zou de discussie wat ons betreft moeten gaan als RARA in het geding is.
Maar meer nog zou de discussie moeten gaan over de inhoud van de analyses die RARA maakt. In haar publikaties tot nu toe, geeft RARA op geen enkele wijze blijk van een anti-democratisch gedachtengoed. Integendeel: je kan de politieke stellingnames van RARA radicaal democratisch noemen. Op dat punt zien wij dan ook niet zoveel problemen.
Het belang van de analyses van RARA ligt in onze ogen in het feit dat zij, zij het impliciet, aan de hand van de richting waarin het vluchtelingenbeleid zich ontwikkelt, tevens de kwaliteit van de Nederlandse samenleving ter discussie stellen. RARA toont in haar verklaringen aan dat het vluchtelingenbeleid gestoeld is op niets ontzienende economische argumenten en dat de staat dit beleid aanvaardbaar tracht te maken door te speculeren op angstgevoelens voor het vreemde bij autochtone Nederlanders. Die wijze van politiek bedrijven is ons inziens zowel op het niveau van het democratisch gehalte van de samenleving, als in moreel opzicht onaanvaardbaar. Een staat die uit oogpunt van een nietsontziend economisch belang mensen die een land ontvluchten

omdat zij ziek worden van de mensonterende toestanden waaraan zij blootstaan, terugstuurt naar dat zelfde land, handelt moreel onaanvaardbaar. Een staat die angstgevoelens bij zijn burgers - op grond waarvan die burgers hun politieke opvattingen ontwikkelen - bevestigt in plaats van angst als drijfveer voor politiek handelen te bestrijden en zijn burgers te stimuleren tot redelijk denken, handelt in democratisch opzicht onaanvaardbaar. Zo'n staat gedraagt zich in onze ogen als een manipulator. RARA typeert deze ontwikkeling terecht als zeer gevaarlijk.
Samenvattend kun je stellen dat het vluchtelingenbeleid in moreel en democratisch opzicht fout gemotiveerd is. Daarover zou de discussie in linkse kringen moeten gaan. Wij zijn van mening dat RARA aan die discussie een belangrijke bijdrage heeft geleverd."

Nr.2196413-07

RARA: STAND VAN ZAKEN

Update Stand van Zaken: situatie 1 december 1993

In de nabije toekomst gaan verschillende - voor RaRa mogelijk katalyserende - items een rol spelen: het Vreemdelingen Administratie Systeem, het Schengen Informatie Systeem, de komst van EUROPOL, de identificatieplicht. Al deze zaken zijn in de optiek van RaRa onderdeel van een stringentere repressie van vooral allochtonen door de Nederlandse staat, onder auspicien van het Verenigde Europa.

De BVD sluit acties van RaRa op termijn niet uit en ziet als mogelijke doelen instellingen die op enigerlei wijze in verband staan met genoemde items.

Binnenlandse Veiligheidsdienst

1 december 1993

RARA: STAND VAN ZAKEN

Inleiding

Politieke incidenten en verstoringen van de maatschappelijke verhoudingen hebben RaRa in het verleden geinspireerd tot gewelddadige acties. Het is te voorzien dat RaRa in de toekomst dergelijke aanleidingen zal aangrijpen voor het plegen van nieuwe acties.
Vanaf december 1993 zal de BVD regelmatig de tegen deze achtergrond relevante politieke en maatschappelijke ontwikkelingen in beeld brengen en van kanttekeningen voorzien. De analyse betreft mede onderzoek van die open bronnen die ook voor RaRa toegankelijk zijn.
Met nadruk zij gesteld dat deze periodieke rapportage een alerterende functie heeft, geen alarmerende.

Stand van zaken december 1993

1 Asiel- en vluchtelingenbeleid.
In de ogen van RaRa blijft de staat zich vergrijpen aan vluchtelingen. Zo wil men hen onderbrengen in kantoorpanden en op woonboten, bemoeilijkt men schijnhuwelijken en wil men zonder pardon vluchtelingen terugsturen naar 'veilige' landen of, zoals staatssecretaris Kosto heeft voorgesteld, hen opvangen in de eigen regio om daar de afhandeling van een verzoek tot asiel af te wachten. De recent geratificeerde Vreemdelingenwet dient hiertoe dusdanig te worden aangepast. Een Kamer-meerderheid hiervoor lijkt overigens aanwezig.
In de optiek van RaRa cum suis worden uitgeprocedeerde asielzoekers in het Grenshospitium zo slecht behandeld, dat ze wel in opstand moeten komen.
Andere - volgens RaRa repressieve - maatregelen van overheidswege kunnen ook een katalysator zijn voor nieuwe acties: het Vreemdelingen Administratie Systeem, dat door anti-imperialistisch Nederland wordt gezien als "de spil bij politiecontroles op illegaal verblijf". Het VAS is gericht op koppeling met andere bestanden. Hierbij komt ook het Centrale Vreemdelingen Register (van DCRI) in beeld. Dit gevoegd bij de op 1 januari 1994 ingaande identificatieplicht, die samen met het VAS gezien wordt als sluitstuk binnen de opsporing van illegalen, en de 'staatsrepressie' krijgt een gezicht.
Ten slotte zij hier genoemd de in de praktijk gebrachte 'pre flight control', waarbij personeel van de Koninklijke Marechaussee in het buitenland fungeert als vooruitgeschoven grenspost. Een ontwikkeling die RaRa onder meer aan de kaak stelde in het Kommunikee van de aanslagen op 13 november 1991.

2 Verenigd Europa.
De nationale repressie zal meer en meer een Europese sturing krijgen en daardoor mogelijk nog sterker worden. Hoewel het ernaar uitziet dat het Schengen-Akkoord pas op 1 februari 1994 volledig uitgevoerd gaat worden, werpen onderdelen ervan hun schaduw ver vooruit: het Schengen Informatie Systeem (SIS) heeft een koppelingsmogelijkheid ook voor veiligheidsdiensten, en is als zodanig verdacht in de ogen van RaRa. Inmiddels is ook EUROPOL toegewezen aan Nederland. Deze instantie zal mede gebruikt worden tegen illegalen, die immers bij voorbaat gecriminaliseerd worden. Aldus RaRa. Hiermee zijn derhalve twee potentiele doelen aan het RaRa-lijstje toegevoegd.

3 Overige.

Onduidelijk is nog hoe radicale tegenstanders van genen-technologie zullen reageren op het bericht dat er voor het eerst menselijke embryo-cellen ge'kloon'd zijn.

Inlichtingenmatig

Conclusie

In de nabije toekomst gaan verschillende - voor RaRa mogelijk katalyserende - items een rol spelen: het VAS, het SIS, de komst van EUROPOL, de identificatieplicht. Al deze zaken zijn in de optiek van RaRa onderdeel van een stringentere repressie van vooral allochtonen door de Nederlandse staat, onder auspicien van het Verenigde Europa.

De BVD sluit acties van RaRa op termijn niet uit en ziet als mogelijke doelen instellingen die op enigerlei wijze in verband staan met genoemde items.

Binnenlandse Veiligheidsdienst

1 december 1993